

MAG 3150

T. 188

Digitized by Google

Digitized by Google

CATALOGI TRES
EPISCOPORUM,
REFORMATORUM,
ET
VIRORUM SANCTITATE
ILLUSTRIUM
E' CONGREGATIONE CASINENSI

ALIAS

S. JUSTINÆ PATAVINÆ,

AUTHORE

R.^mo^ P. D. MARIANO ARMELLINI

ejusdem congregationis S. Petri de Assisio abbate.

ASSISII, & iterum ROMÆ MDCCLV.

Ex typographia S. Michaelis ad Ripam, per Octavium Puccinelli.

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit EPISCOPOS *regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit Sanguine suo.*
Act. 20. v. 28.

PRINCIPI PASTORUM, ET EPISCOPO ANIMARUM NOSTRARUM

JESU CHRISTO FILIO DEI VIVI.

D. MARIANUS ARMELLINI S. PETRI DE ASSISIO ORD. S. BENEDICTI CONGREGATIONIS CASINENSIS VOCATUS ABBAS.

Omnem honorem, & gloriam.

E Episcopis, *Reformatoribus*, *Virisque sanctitate conspicuis congregationis nostræ in præsens dicturus*, *à Te*, *qui* Æterni Patris Coæternus es Filius, & Sacerdos, & Pontifex in æternum secundum ordinem Melchisedech, *quique* in Splendoribus Sanctorum Genitus, *humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti*, *& mirabilius reformasti*, *auxilium*, *& vires recte*, *ac digne ea omnia narrandi*, *supplex imploro*: *Cum enim divinum Sacerdotium*, *quod in Ecclesiâ* Catholicâ *à Te institutâ manet*, *& viget*, *Te solum Authorem*, *& Magistrum agnoscat*, Qui fecisti nos Deo nostro Regnum, & Sacerdotes in Sanguine tuo, *Nec illud rite administrare*, *nec de eo vere*, *aptéque differere quis umquam poterit*, *nisi gratia tua fretus*, *Te ipsum ejusdem Sacerdotii*, *& exemplar*, *& præmium semper aspiciat*: *Qui autem relictis*, *aut posthabitis immortalis vitæ pascuis*, *idest sanâ Catholicæ Ecclesiæ Doctrinâ*,

* Psal. 100. V. 4.

* Apoc. 5. V. 10.

Oves

Oves tuas doctrinis variis, & peregrinis à Principe tenebrarum, & Patre mendacii traditis imbuunt, & erudiunt, non equidem gregem pascunt, sed inficiunt potius, & enecant; ii nimirum, qui non intrant per ostium, Sanctam videlicet Ecclesiam, sed aliunde, per illegitimam nimirum, profanamque authoritatem; errantes ab utero Orthodoxæ doctrinæ, & loquentes falsa, fures sunt, & latrones, qui semetipsos, non gregem pascunt, imo gregem perniciosis, & adulterinis dogmatibus, per summum nefas mactant, & perdunt.

At vero Ordo Monasticus, qui D. Benedicto duce à tot jam sæculis tibi fidelissime famulatur, innumeros Catholicæ Ecclesiæ Episcopos, Cæloque Sanctos dedit, qui Apostolicam doctrinam, id est tuam, non solum tectam, sartam servarunt, sed longe etiam, lateque per totum terrarum Orbem verbo, ac sanctissimis exemplis diffuderunt, veluti fluvius ille amplissimus, ac limpidissimus, qui de medio Paradisi egrediebatur ad irrigandam universam terram.* Tunc sane, & Romana Sedes à Te supra firmam petram, ut Arx inexpugnabilis veritatis fundata, complures Tui Vicarios ex hoc Ordine accepit; Quorum primus Gregorius ille Magnus tamquam Sol fulgidissimus omnem propemodum Mundi plagam sapientiâ, & sanctitate illustravit; cæteri verò ejus vestigiis insistentes, tamquam validissimum murum, contra sæculi potestates opposuerunt sese pro domo Israel, Catholica nempe tuenda Religione, & errorum phalanges, earumque impetus, & insultus, virtutis suæ robore eliserunt, represserunt, confregerunt; & aliæ fere omnes per Europam Cathedrales Ecclesiæ, Angliæ præsertim, & Germaniæ, totiusque Arctici Poli (ut nihil de Italia, Hispania, Galliaque nunc memorem) innumeros Antistites, eosque Sanctissimos obtinuerunt, qui depulsis Idololatriæ tenebris, ingeniorum feritate, & nobiliorum artium inscitiâ, Evangelii lucem, morum humanitatem, & Scientiarum decus quaquaversum invexerunt. Hæc antiquiora, & à clarissimis scriptoribus enarrata. At ego è Casinensi congregatione hisce postremis sæculis ad regendam Ecclesiam tuam assumptos tot egregios Episcopos, ad instaurandos Regulares cætus tot studiosissimos Reformatores, & ad ædificandos fideles tuos perfectioris vitæ actibus tot eximios Ascetas hic recensendos suscepi, ut cunctis profectò liqueat, & gratiam tuam erga Monasticum Ordinem (cujus equidem fons, & Origo Casinum fuit) hactenus minime defecisse, & zelum Ecclesiasticæ disciplinæ servandæ, studiumque Orthodoxæ fidei amplificandæ apud D. Benedicti feros licet Nepotes adhuc vigere. Dum igitur Divinæ Majestati tuæ pro tot collatis beneficiis humillimas gratias agimus, id potissimum enixissime deprecamur, ut dilectissimi tui, atque Sanctissimi Benedicti Spiritum in hoc eodem Ordine vividum semper conserves, aut ubi opus fuerit redivivum restituas, ut si quando æternæ tuæ Providentiæ videbitur, alios ad Ecclesiæ tuæ Regimen Monachos nostros eligere, eos Monasticæ perfectionis Virtutibus, à Te utique concessis, exornatos inveniat, quatenus cum demum veneris Princeps Pastorum rationem in novissimo die cum grege non minus, quam cum Pastoribus positurus, ita comparati omnes ante tuum Tribunal appareant, ut omnes à tua misericordia accipiant immarcescibilem gloriæ coronam.

* Gen. Cap. 2. V. 10.

IN

IN CATALOGUM EPISCOPORUM E' CONGREGATIONE CASINENSI.

PRÆFATIO.

NNUMERI quidem floruerunt antiquitus, ex Ordine D.P. Benedicti assumpti Episcopi cunctis Æræ Christianæ Sæculis, à quibus idem Ordo extat, qui sanctitate, & doctrina Catholicum Orbem mirificè illustrarunt; Nam præter illos, qui ubivis gentium identidem eligebantur, plures etiam erant Cathedrales Ecclesiæ, quæ non alios, quam Benedictinæ familiæ Alumnos Præsules accipiebant, quod longo satis tempore obtinuit. Inter eas celebrantur Ecclesia Syracusana, Catanensis, & Monregalensis in Sicilia, Vabrensis, & Sarlatensis in Aquitania, Winthonlensis, & Wingorniensis, aliæque in Anglia, Othomensis in Scotia, & fere omnes in Aragonia: In Germania quoque à tempore Caroli Magni omnes potissimum Episcopi per plura Sæcula monachi tantum creabantur, qui non in palatiis, sed in cœnobiis monachi habitu, monasticam vitam agebant; Iique ex probatissimis Authoribus liquido constat, ut nihil de prima, ac summa Petri Cathedra dicamus, *Quæ longa, & continuata multorum sæculorum serie nullos alios, quam Benedictinæ familiæ sodales, Summos Pontifices habuit*, teste inter alios Gregorio XIII. in eadem Petri Cathedra residente. Ex quibus tamen Episcopis, vel temporum iniquitate, vel hominum malitia, odio monachorum laborantium, vel scriptorum negligentia, valde paucorum memoria, ac nomen * permanet. Certe in Romano Martyrologio plurimi Episcopi recensentur, ut Helladius, & Ildephonsus Toletani, Eligius Noviomensis, Bonifacius Moguntinus, Augustinus Patria Romanus, Laurentius, Lanfrancus, & Anselmus omnes Cantuarienses, Mellitus Londinensis, Justus Roffensis, cæterique à B. Gregorio Magno in Angliam missi, Leander, & Isidorus Hispalenses, Chilianus Erbipolensis, Gerardus Hungarorum, Svitbertus Frisorum, & Hollandorum, Ansgarius Gothorum, & Danorum, Adalbertus Boemorum, Ruthenorum, & Polonorum, Maurus Cæsenas; aliique permulti, qui dubio procul D. Benedicti, (vel eorum nonnulli, ut aliis placet, D. Augustini) Regulam professi sunt, quod nihilominus ibidem minime indicatur, vel quia cum per id temporis fere omnes Episcopi ex Ordine D. Benedicti assumerentur, supervacaneum videbatur Benedictini Monachi notam illis adjicere, vel quia eorum temporum Scriptores non adeo diligentes, & accurati erant, ut id præstare vellent, quemadmodum in recentioribus Regularium Ordinibus, qui longe paucioribus Episcopis gaudent, nunc usu evenit.

* Arnold. Wion. Lign. Vit. p. 1. c. 2. pag. 387. & seq.

* In fastis Benedictinis

Ne igitur eorum quoque, qui ex nostra Casinensi congregatione, his posterioribus Sæculis fuerunt electi, iisdem de causis memoria intercidat, ac omnino depereat, hunc Episcoporum catalogum, majori qua potui diligentia, contexui, haud exiguo quidem labore, sed libentissime a me suscepto, cum inter eos plures animadverterim sanctimonia, ac eruditione conspicuos, quorum praclara gesta, doctasque lucubrationes Christianæ Reipublicæ multum interesset ab oblivione vindicari. Veritatem ubique sartam tectam me custodire profiteor, rem in omnibus, maxime vero in rebus historicis necessariam, sed si alicubi eam assequutus minime fuero, id humani intellectus imbecillitati, meæque in primis ignorationi, non voluntati tribuendum est; Cui tamen incommodo perspicaciorum, ac doctiorum virorum, quibus adeo nostra ætas abundat, & posterorum magis, magisque abundabit, eruditio, & criterium facile occurret. Omnia autem S. R. E. veritatis magistræ, judicio; ac censuræ submitto, præsertim quæ de nonnullorum sanctitate in hoc Episcoporum catalogo edissero, tamquam humana dumtaxat fide, ad SS. URBANI VIII. decretum, fulta, à me narrata profiteor.

Digitized by Google

APPROBATIONES, ET FACULTATES.

INgenti animi voluptate, & qua potui diligentia *Catalogos tres Episcoporum*, videlicet, *Reformatorum*, & *Virorum Sanctitate Illustrium à nostra Casinensi Congregatione*, à Reverendissimo P. D. *Mariano Armellini* S. Petri de Assisio Abbate exaratos perlustravi, quo & Reverendissimi Patris D. Bonaventuræ Finardi Sanctæ Euphemiæ Brixiæ Abbatis, & ejusdem Congregationis nostræ Præsidis, qui hanc mihi Provinciam imposuit, jussionibus morem gessi, & spem magnam concepi, plurima, quæ in eis exhibentur Sanctitatis exempla, tum Monachis nostris, tum cunctis etiam Christifidelibus ad meliorem vitam capessendam stimulos additura; eoque magis quo omnia in eis contenta Catholicæ Fidei, piisque moribus apprimè consentanea conspiciantur. In quorum fidem &c.

Datum ASSISII in Monasterio S. Petri die 28. Novembris 1730.

D. Franciscus Maria ab Urbe Decanus Casinensis Philosophiæ, Sacræque Theologiæ Lector.

REverendissimi P. D. Bonaventuræ Finardi congregationis nostræ Casinensis Præsidis jussis, eà qua par est obedientia obtemperans, attentè, accurateque perlegi *Catalogos tres Episcoporum* nempè, *Reformatorum*, ac *Virorum Sanctitate Illustrium* è *nostra Congregatione*, à Reverendissimo P. D. *Mariano Armellini* S. Petri de Assisio abbate compositos, eumque in eis nil Catholicæ Fidei, ac bonis moribus dissonum deprehenderim, imo eum plurima virtutum, ac Sanctioris vitæ exempla luculenter descripta ibidem Lectoribus proponantur, dignos existimo, qui ad Dei, Sanctorumque ejus gloriam, & præsentium, ac posterorum utilitatem, publica per typos luce donentur.

Datum ASSISII in monasterio S. Petri IV. Kalendas Decembris 1730.

D. Maurus Franciscus Luca à Papia Monachus Casinensis S. Petri de Assisio Vicarius, Sacræ Theologiæ Scolasticæ Professor, & Moralis Lector.

NOs D. Bonaventura à Bergamo abbas ac Præses congregationis Casinensis. Cum Catalogos tres; *Episcoporum* scilicèt *Reformatorum*, ac *Virorum Sanctitate Illustrium e nostra Congregatione &c.* Authore Reverendissimo P. D. *Mariano ab Urbe* Abbate Monasterii Assisiensis Divi Petri accurate legerint duo ex nostris theologis, quibus id demandavimus, atque edi posse, scripto probaverint, ut typis illi committantur, ad Nos quod attinet, litteris hisce concedimus.

Brixiæ in monasterio Divæ Euphemiæ VIII. Kalendas Februarii 1731.

D. Bonaventura à Bergamo Abbas, ac Præses.

Locus ✠ Sigilli.

Reg. fol. 38.

D. Liberius à Bergamo Prior pro-Cancellarius.

Jussu

JUssu Reverendissimi Patris Magistri Fr. Joannis Nicolai Selleri Inquisitoris Generalis Perusiæ, & Umbriæ, opus inscriptum *Catalogi tres* 1. *Episcoporum*, 2. *Reformatorum*; 3. *Virorum Sanctitate Illustrium* Congregationis Casinensis, alias S. Justinæ Patavinæ, a Reverendissimo Patre *D. Mariano Armellino* ejusdem Congregationis Casinensis S. Petri de Assisio abbate, Bibliothecæ Benedictino -- Casinensis editione de Republica literaria jam optimè merito, viro absolutæ doctrinæ, & monasticæ vitæ observantia incomparabile compositum, & eleganti, ac expolita oratione apprime elaboratum, in quo nobilissimæ prolis tot insignium præsulum, ac Heroum inclytæ ipsiusmet Congregationis series, ac gesta meritissimè recoluntur, eorumque egregia opera, & præclara nomina ab interitu, & oblivionis faucibus erepta, in perennem lucem vindicantur, sedulo, ac jucundo studio perlegi, in eo autem cum nihil repererim, quod Orthodoxæ Fidei, bonisque moribus adversetur, ideo prælo, typisque, ut tradatur, valde laudabile, & dignissimum censeo.

Perusiæ Duodecimo Kalendas Decembris 1732.

Petrus Paulus Christiani Augusta Bibliotheca Præfectus, & pro Sancta Inquisitione Librorum Censor.

IMPRIMATUR.

Fr. Jo: Nicolaus Selleri Inquisitor Generalis Perusiæ.

PRæsentatos Illustrissimo ac Reverendissimo Domino meo D. Joanni Baptistæ Rondono Assisinatum præsuli *Tres Catalogos Episcoporum Reformatorum*, *Virorumque Sanctitate Illustrium Congregationis Casinensis*, Auctore R.mo P. D. *Mariano Armellini* hujus monasterii S. Petri abbate, mihi ille (utpote qui assiduis sui Pastoralis officii curis numquam parcit) tradidit revisendos, atque adeo provinciam mihi demandavit sane perjucundam. Eos namque lectitans, non modò oculus nihil ab Orthodoxa Fide, piisque moribus difforme invenit, sed etiam animus multum exinde eruditionis se arbitratur adeptum. Ea propter typis jure merito dandos esse censeo, ac pro præfato Illustrissimo ac Reverendissimo Domino concedo.

Datum Assisii IX. Kalendas Martias MDCCXXXIII.

Joannes Franciscus Palmerius Vicarius Generalis.

REIM-

REIMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendissimo Patri Magistro Sacri Palatii Apostolici.

F. M. De Rubeis Patriarcha Constantinop. Vicesg.

JUssu Rmi Patris Sacri Palatii Apostolici Magistri Josephi Augustini Orsi attente perlegi Librum, Cui titulus -- *Catalogi tres Episcoporum Reformatorum, & Virorum Sanctitate Illustrium è Congregatione Casinensi, alias S. Justinæ Patavinæ, Authore Rmo P. D Mariano Armellini ejusdem Congregationis S. Petri de Assisio Abbate* -- Non modo nihil in eo inveni, per quod excluderetur a typis; sed plane opus dignum arbitror, quod subeat novum prælum: Quippe quod & ampliori futurum sit gloriæ Congregationi Casinensi, & majori Christifidelibus omnibus utilitati. Datum Romæ ex Collegio Calasanctio Nono Kal. Augusti 1755.

Faustus Maronus Scholarum Piarum
Congreg. Sac. Rit. Consultor.

REIMPRIMATUR.

Fr. Vincentius Elena Reverendissimi Patris Magistri Sacri Palatii Apostolici Socius.

Digitized by Google

CATALOGUS EPISCOPORUM

CONGREGATIONIS CASINENSIS

ALIAS

SANCTÆ JUSTINÆ PATAVINÆ.

A

EGIDIUS ROMANUS in fæculo Carolus Marforum Dux, e Columnenfium ftemmate, Philippi Comeftabilis Regni Neapolitani, & Lucretiæ Thomacellæ filius, & Hæres, natus eft anno 1606. die 2. Decembris; Primum militarem vitam fequutus, Hifpanicam Legionem in Belgio duxit, mox in Italiam reverfus, pompam, faftumque fæculi noftro commutavit cucullo in Monafterio Sublacenfi D. Scholafticæ facro Anno 1638. die 8. Novembris. Cum enim fortuito duello conflixiffet cum Gregorio ex Cajetanâ familia inter Romanas item confpicua; in quo idem Gregorius occifus fuit; five facti pœnitentiâ, five inimicitiæ cum demortui confanguineis declinandæ gratia, five aliis de caufis, Monachi profeffione ea omnia, aut abolere, aut vitare ftatuit. Haud multis poft Monachatum tranfactis annis, ab Urbano VIII. Pont. Max. cujus fratris filius Taddæus Barberinus Annam Ægidii fororem uxorem duxerat, Abbas primum *S. Mariæ in Valle Jofaphat*, Archiepifcopus deinde Amafeæ creatur: demum à Clemente X. Patriarcha Hierofolymorum renunciatur anno 1672. quibus dignitatibus, & honoribus cumulatus, primævi in Ordinem noftrum amoris, & obfequii intermifit nihil, quin potius in dies plurimum auxit. Habitum namque, ac tonfuram ad præfcriptum Congregationis, quantum ejus ftatus permittebat, deferens, tanti ea fe facere femper oftendit, ut nullo alio titulo magis, quam Monachi Benedictini gloriaretur, eoque tantummodo ab aliis internofci vellet. Solemnioribus etiam infra annum feftis diebus ad Sancti Pauli Cœnobium extra Urbem accedens, divinæ in Choro Pfalmodiæ, & Synaxi, & communi Monachorum Menfæ religiofe intererat. Tandem octogefimum annum agens, fene-

A

senectute ipsa resolutus, obiit Romæ an. 1686. die 19. Octobris, illique ex suprema ejus voluntate in nostra Transtyberina D. Calisti Ecclesia solemniter parentatum est, hactenus ejus cadaver ibi jacet, cum ipse alioquin testamento jussisset, ut corpus suum ad Monasterium Sublacense juxta Monachos tumulandum deferretur, cui etiam Sublacensi Cœnobio sacras vestes, calices, cæteraque omnia, quibus in adorando Sacrificio utebatur, legavit, gratissimum animum suum extrema hac significatione testatus, Qua tamen minime contentus, Monasterio etiam sacri Specus quingentos vel eo amplius passus à Cœnobio S. Scholasticæ in superiori Montis latere distanti, in quo olim S. Pater Benedictus adhuc puer pœnitentiæ causa triennio delituit, quodque propterea Sanctitate loci præcipuam semper à Fidelibus venerationem obtinuit, summam octo millium Scutorum Romanæ monetæ legavit, ut ex eorum fructibus quatuor insuper Monachi in eodem Monasterio sacri Specus ad divini cultus, & regularis observantiæ augmentum ali deberent, qua de re mentionem facit SS D. N. CLEMENS XII. in suo Brevi dato Romæ anno 1731. die 7. Februarii Pontificatus sui secundo, cui titulus est, *Diversæ Ordinationes* pro restituendo antiquo cultu in Monasterio Sac: Specus prope Sublacum Congregationis Casinensis Ord. S. Benedicti. Laurentius, Magnus Comestabilis ejus Fratris filius supra illius temporarium Sepulchrum in prædicta D. Calisti Ecclesia, strato lapide, inscriptionem hanc incidendam curavit.

D. O. M.

ÆGIDII COLUMNÆ Amasiæ primum Archiepiscopi, Hierosolymitani deinde Patriarchæ, Octogenarii, æternitatis metam attingentis Ossibus, & Cineribus, hoc non ex Pario marmore, sed nudo lapide, non laudis scripturæque ornamento, sed simplici inscriptione excisum sepulchrum uti ille testamento rigorose mandaverat, ita opere religiose, ut beneficentissimi simul, & clarissimi Patrui moderationi sua ipsius obedientia parentaret, Laurentius Onuphrius Columna Magnus Comestabilis, Regnorum Aragoniæ, & Neapolis Prorex &c. Ex fratre Nepos, & Heres Posuit. Obiit Anno Domini 1686. XIV. Calend. Novembris.

In nostris Regestis manuscript. pagin. 282. in margine, de eo, *In sæculo D. Carolus Dux Marsorum, Abbas Benedictus,* * *& Archiepiscopus Amasiensis*. Ejus meminit Felix Egger Monachus Petrusianus *In Idea Ordinis Hierarchico - Benedict. l. 2. p. 2. dissert. 3. pag. 242.* qui tamen errat in Sede Archiepiscopatus, vocans eum *Archiepiscopum de Carbognano*, pro *Amasiensi*. Carbonianum vero Castrum est vel Oppidum haud longe ab Urbe, Ducatus titulo insignitum, Gentis quidem Columnensium, sed alterius familiæ, vulgo, *di Sciarra Colonna* appellatæ.

* *Idest Abbatia aliqua extra Congregationem donatus.*

ÆGIDIUS AB ALEMANNIA Alumnus S. Justinæ Patavinæ factus anno 1430. die 1. Novembris in Regesto generali pag. 6. à tergo dicitur, *Cubicularius Eugenii Papæ IV. deinde Episcopus Torcellanus*, obiisse autem in Monasterio S. Georgii. Sed apud Ughellum tam primæ quam secundæ editionis in Episcopis Torcellanis nusquam invenitur.

ALEXANDER PALLAVICINUS Nobilis Parmensis natus est ann. 1613. & in Cœnobio S. Joannis Evangelistæ in Patria anno 1629. die 21. Decembris claustralem vitam inchoavit, & natalium splendore, doctrinæ præstantia, morum probitate, ac in rebus agendis prudentia, justitiæ, ac pietati conjunctâ admodum celebris evasit; Quas animi dotes tunc maximè patefecit, cum Prior constitutus, itemque in Romana Curia Generalis Procura-

curator, Congregationis negotia, sedulo, ac fideliter, ingentique omnium utilitate pertractavit, quo tempore ab Alexandro VII. creatus fuit Episcopus Burgi S. Domnini, media inter Placentiam, ac Parmam via, consecratusque Romæ ab Antonio Cardinali Barberino die 8. Septembris anno 1659. in Basilica Sanctæ Mariæ Majoris. Episcopatum annos XV. rexit, Synodumque perutilem habuit: Decessit Anno 1675. die 20. Mensis Maji.

De eo Nicolaus Coleti in nova Ughelli Editione nuper Venetiis facta apud Sebastianum Coleti anno 1717. in Episcopis Sancti Domnini, ubi asserit eum natum fuisse anno 1613. die 14. Decembris, Tabiani in Territorio Parmensi Parentibus Francisco Pallavicino, & Catharina Cerata, eique mortuo tale Epitaphium à Fratre positum.

D. O. M.

ALEXANDRO MARCHIONI PALLAVICINO Burgi S. Domnini Episcopo, Inter Universi populi lacrymas Federicus Frater dilectissimus hunc lapidem sui amoris in argumentum erexit. Anno sui obitus MDCLXXV.

Meminit ejus Felix Egger Petrusianus *in Idea Ordinis Hierarchico-Benedictini* l. 2. par. 2. dissert. 4. Decade 4. pag. 283.

ALPHONSUS MARICONDA nobili genere Neapoli in Campania ortus, ibidem apud S. Severinum Monasticum amplexus est institutum anno 1687. die 19. Octobr. Optimo præditus ingenio, in Scholasticis æque, ac in humanis literis insigniter profecit; Romæ in nostro D. Anselmi Collegio Theologiæ, ac Juri Canonico strenuam operam dedit. Florentiam deinde missus, Scholasticas disciplinas juxta recentiorum placita, & methodum eruditis omnibus, Antonio præsertim Magliabechio, mire plaudentibus, & approbantibus, aliquandiu docuit, doctrinæque, ac institutionis suæ eam gloriam retulit, ut inter egregios discipulos duos præstantissimos sortitus sit, qui viri clarissimi ac celeberrimi evaserunt, Virginium nempe Valsechium publicum in Pisana Universitate divinæ Scripturæ interpretem, & Angelum Mariam Quirinum, plurium Romæ, earumque nobiliorum Sacrarum Congregationum, Indicis nempe, ac Sacrorum Rituum *Consultorem*, & S. Universalis Inquisitionis Qualificatorem, & postmodum ab Innoc. XIII. Archiepisc. Corcyrensem creatum an. scilicet 1723. demumque à Bened. XIII. ad Brixiensem Ecclesiam translatum, & Fortunato Mauroceno demortuo, nostræ itidem Congregationis Monacho, statim suffectum anno 1727. eodemq. anno die 26. Nov. in S. R. E. Cardinalium amplissimum cœtum ab ipsomet Pontifice Maxcooptatum. At Alphonsus Florentia Neapolim accersitus, eodem docendi munere pari cum laude perfunctus, publicam Theologiæ Cathedram in Neapolitana Universitate obtinuit, quam plures annos honorifice ascendit. Anno autem 1717. à Clemente XI. Pontifice Maximo, Carolo VI. Romanorum Imperatore, ac Neapolis Rege exposcente, Episcopus Triventinus in Samnio creatus fuit die 12. Julii, & in Ecclesia D. Andreæ Apostoli in Monte Quirinali, ubi Patres Soc. Jesu Tyrocinium ponunt, consecrationem à Fabricio Cardinali Paulutio die 12. ejusdem mensis accepit. Ad quam utique electionem eo libentius devenit Pontifex, quo ex Ughello Ital. Sacr. tom. 2. col. 1080. cognovit Julium Cæsarem Maricondam Alphonsi Gentilem eidem Triventinæ Ecclesiæ à Gregorio XIII. anno 1582. præpositum eam vigintiquatuor annorum spatio summa, cum in temporalibus, tum in spiritualibus, utilitate, ac profectu administrasse, sperans proinde Alphonsum, & propria virtute, & hujus, aliorumque Antecessorum exemplo, si-

A

millia jugiter præstiturum. Ejus legimus pastoralem Epistolam ad Clerum, populumque Triventinum, impressam Romæ anno 1717. Typis Cajetani Zenobii; quæ sicuti nova forma, novaque methodo concepta est, ita Sacræ paginæ, & Ecclesiasticæ Historiæ luminibus mirum in modum exornata conspicitur; incipit. „ Inter mystica Judaicæ religionis insignia, talaris illa Pontificis tunica altiorem omnium contemplationem impleat. „ An. D. 1721. die 26. Julii celebravit primam Synodum Diœcesanam, impressam Beneventi anno 1723. ex Typographia Archiepiscopali. Et in Concilio Romano, seu Lateranensi a laudato Benedicto XIII. Anno 1725. habito, Alphonsus Mariconda Episcopus Triventinus constitutus fuit, *Promotor Concilii*, Anno demum 1730. translatus fuit ad Sedem Archiepiscopalem Mateolanam, (vulgo Matera) in Calabria à Clemente XII.

De eo in nostra etiam Bibliotheca par. 1. pag. 10. ubi ejus opusculum Meditationum, aliæque lucubrationes recensentur.

AMBROSIUS CROCE patria Mediolanensis, inter S. Petri in Glassiate Alumnos admissus anno 1660. die 12. Decembris, morum gravitate, prudentia, ac sedulitate in muneribus sibi impositis obeundis, sollicitudine, & zelo in Ecclesiasticis dignitatibus, tam intra, quam extra Congregationem obtentis administrandis invicta constantia semper enituit; Nam primo in Romana Curia *Comprocurator*, ut dicimus, rem Casinensem pro virili parte juvare, & augere studuit. Prior deinde, mox Abbas creatus, plura Monasteria, inter quæ Mediolanense prælaudati S. Petri in Glassiate, Bononiense, Farfense laudabiliter rexit; Denique cum Bobiense Cœnobium in Cotiis Alpibus gubernaret, ab Innocentio XII. ejusdem Bobiensis Civitatis Episcopus eligitur anno 1694. eique Ecclesiæ cum annos duodeviginti præfuisset, naturæ tandem debitum solvit ibidem anno 1713. die 20. Aprilis, ætatis suæ anno circiter LXXII. De eo Nicolaus Coleti in Ital. Sacr. Ughell. Venetiis impressa an. 1717. tom. 5. col. 950. „ Ambrosius Cruce Mediolanensis Con- „ gregationis Casinensis Theologus, & Monasterii Bobiensis Abbas hanc

* 1694. „ Sedem assecutus est 15. Septemb. * 1698. quam deinde vacuam dereliquit defunctus an. 1713.

ANASTASIUS UBERTI Cæsenæ nobili Familia ortus, Hieronymi Cardinalis Dandini Imolensis Episcopi Sororis Filius, apud Sanctam Mariam de Monte Monasticis votis sese obstrinxit anno 1533. die 9. Martii; Floruit insigni pietate, ac præstanti doctrina; Quamobrem cum ejusdem Monasterii Æconomum, seu, ut ajunt, *Cellerarium* ageret, à Julio III. Episcopus Imolensis in Flaminia renunciatus fuit anno 1552. die 11. mensis Maji, successitque laudato Cardinali Dandino Avunculo suo; vixit in Episcopatu annos dumtaxat sex, quibus expletis, laborum præmia in Cœlis percepturus ex hac vita migravit anno 1558. juxta Ferdinandum Ughellum In Ital. Sacr. tom. 2. pag. 693. ubi eum valuisse dicit literatura, & religione, non autem, *Subdit Ughellus*, „ anno 1560. ut Arnoldus dicit, quo quidem anno forsitan non- „ dum lucem aspexerat Anastasius „ At Arnoldus Lign. Vitæ par. 1. lib. 2. cap. 45. pag. 323. ubi de eo agit, tantummodo affirmat eum obiisse *Sua ætate*; Cum autem Arnoldus opus suum in lucem emiserit anno 1595. ejus ætas optimè congruit cum Anastasii obitu, qui anno 1558. contigit. Cæterum Arnoldus Anastasium his verbis laudat. „ Vir doctus, & pius, qui ad ovi- „ le Domini custodiendum electus, verbo, & opere insigniter illud defen- „ dit, & nonnullis lucubrationibus suis, qualis, & quantus fuerit ostendit „ &c. Obiit hac nostra ætate; ex Epistola D. Angeli à Carpendulo Decano „ Cæ-

Digitized by Google

A

„ Cæsenatico ad me transmissa.„ Præterea mentionem de eo faciunt Gabriel Bucellinus *In Benedicto Redivivo*, ubi tamen asserit eum obiisse anno 1592. quod falsum omnino esse, inde potissimum constat, quod ex præallegato Ughello ei in Episcopatu successerit Vitellotius Vitellius Typhernas an. 1560. Felix Egger Monachus Petrusianus in Idea Ordinis Hierarchico-Benedictini l. 2. par. 2. dissert. 4. decade 4. pag. 271. ubi Bucellinum sequutus dicit, eum floruisse anno 1592. cæterum innocentiæ insignia, & monilia doctrinæ ad Pontificatum Imolensium in Flaminia eum pertraxisse affirmat. In Regest. mss. Monachorum nostræ Congregationis pag. 164. à tergo, dicitur in margine, *Episcopus Imolensis, Vir pius, & doctus*: Nos etiam in Bibliotheca p. 1. pag. 15.

ANDREAS ADEODATI à Neapoli quidem dictus, sed revera Monopoli in Apulia natus, in Casinensi Monasterio nostram Regulam professus est anno 1647. die 2. Junii. Primo scholasticas disciplinas Neapoli docuit, deinde Abbas creatus, insigniora Cœnobia, Sublacense, Romanum, Casinense, Neapolitanum administravit; cumque in rebus agendis singulari prudentia, solertiâ, ac dexteritate polleret, præcipua Congregationis munia, Visitatoris nempe, Definitoris, Generalis in Romana Curia Procuratoris, Præsidentis denique, multa zeli, industriæ, ac justitiæ laude obivit. Romæ Abbas cum esset Tyrocinium ad Novitios pietate, ac litteris imbuendos aperuit, meque omnium primum valde juvenem recipiens, Monastico induvio donavit. Hinc ad Casinatis Cœnobii regimen transiens, haud ita multo post Procurator Generalis constitutus, Romam rediit, quo munere amplissimo in primis, gravissimoque, ea diligentia, reique publicæ utilitate est perfunctus, ut virtutis suæ, & propensissimi in commune commodum studii immortalem famam reliquerit; Cum enim haud modico ære alieno gravatam Congregationem reperisset, ut notabili ejus parte levaretur, ab Apostolica Sede primus obtinuit; quod ut clarius intelligatur, altius repetendum est. Sanctus etenim Pius V. ut ingentem classem contra Turcas, cervicibus Christiani populi jam imminentes, instrueret, maximam pecuniæ vim Monasticis per Italiam Congregationibus iteratis vicibus imperavit, præcipue anno 1570. quod ipsum alii quoque Pontifices tum antea, tum postea, præsertim Paulus III. annis 1543. 1545. 1551. & Alexander VII. anno 1661. & 1663. variis Ecclesiæ necessitatibus urgentibus, potissimum verò Hungarico Bello adversus Infideles, & Gallico, Germanicoque contra Acatholicos identidem effecerunt: Cujus quidem pecuniæ solvendæ major portio Congregationi nostræ imposita fuit; cum vero nostra, aliæque Congregationes tantam numeratæ pecuniæ vim in promptu minime haberent, nec habere facile possent, ab ipsamet Apostolica Sede, quæ ad eandem, aliasque summas cogendas, plurima Montium loca, ut vocant, erigens, gravissimum æs alienum contraxit, fœnebrem acceperunt, magno utique interusurio, octo nimirum pro quolibet centenario, quemadmodum per id temporis communi usu fiebat; quod sane fœnus longo adeo temporis spatio florentissimam, copiosissimamque nostrorum redditum partem singulis annis hactenus absumpsit, & tantam adhuc absumit; quam ob causam antiquum Monachorum numerum, templorum, divinique cultus magnificum illum splendorem, ac decus imminuere oportuit. At Andreas his ipsis, aliisque incommodis sanctissimo, æquissimoque Pontifici Innocentio XI. opportune demostratis, ut sexaginta millia scutatorum argenteorum, Apostolicæ Cameræ, eorum proinde interusurio cessante, restituerentur, feliciter obtinuit, quod sane haud difficulter præstare potuit Andreas, eandem pecuniæ summam à privatis quibusdam longe minori interusurio pariter fænebrem acci-

A

accipiens; lucrum itaque ex leviori interusurio proveniens, Andreæ opera partim in cujuslibet Monasterii qualecumque levamen pro rata portione distributum fuit; partim vero S. Anselmi Collegio Romæ in ædibus D. Calisti erigendo assignatum, ut ibi selecti ex tota Congregatione duodecim egregiæ spei juvenes, sacræ Theologiæ, jurique Ecclesiastico sub præstantissimis Magistris operam darent, ex quo non minor fructus, quam gloria prodiit, inde enim complures doctrinâ insignes Viros nobiliora Monasteria receperunt, qui meliorum literarum amorem, studiorumque probatissimam rationem in eisdem restituerunt. Hoc tam præclaro, memorabilique facinore Procuratorium munus cum Andreas absolvisset, ad Casinense Monasterium denuo administrandum recessit anno 1687., integroque decennio, quo illud bis gubernavit, in ejusdem juribus tutandis, imo & proferendis, in novis, pro Hospitibus, & Ægrotis, quos omni charitatis effectu complectebatur, ædificiis excitandis, in sacræ supellectilis, vasorumque ex argento numero augendo, in Templo, alioquin satis pulchro, pulchriore nihilominus reddendo totus fuit. Anno 1690. Præsidens renunciatus Congregationi universæ consueta prudentia, & sollicitudine præfuit; inde ad Neapolitanum S. Severini Cœnobium regendum translatus anno 1693. cum majora in dies optimi Præsulis exempla præberet, ab Innoc. XII. Pontifice Maximo Archiepis. Rossanensis in Calabria citeriori constituitur anno 1697., quamvis multo antea Andriensem in Apulia Episcopatum ab Innoc. XI. sibi oblatum constanter recusasset. Hæc autem in Rossanensem Archipræsulem electio, adeo fœlix, faustaque fuit, ut difficile dictu sit, quot illi Ecclesiæ, quantaque beneficia, quot spiritualia æque, ac temporalia emolumenta ex eadem accesserint. Sexdecim namque annorum spatio, quibus in ea Cathedra sedit, nihil antiquius habuit, quam flagrantissimum in suam Sponsam amorem verbo, & factis ostendere; eam marmoreis, argenteis, aureis, aliisve omnigenis ornamentis, tribus insuper sacellis elegantis structuræ à fundamentis erectis (quorum primum Sanctissimo Crucifixo 2. D. Andreæ Apostolo, 3. D. P. Benedicto posuit) munificentissime decoravit: annuos redditus auxit, Canonicorum Collegium, eorum, de quibus testari poterat, hæredem, instituit, totque alia præstitit, ut Ecclesiæ illius alter veluti Reædificator dici meruerit. Ex quibus liceat arguere, quanto mærore, ac luctu amantissimi Pastoris decessum tulerint Rossanenses anno 1717. die 7. Augusti, quo Andreas ad bonorum operum, ac invictæ in extrema ægritudine acerbissimorum cruciatuum, patientiæ præmia percipienda evocatus fuit in Cælum, ætatis suæ annum octogesimum quartum jam supergressus; tumulatus est in Sacello D. Benedicto Sacro, uno ex tribus ab eo ædificatis, ubi adhuc vivens marmoreum loculum sibi paraverat, supraque eum sui ipsius effigiem ex Pario lapide cingulo tenus ad altare paululum inclinatam collocandam jusserat, in religionis pietatisque argumentum, his tantummodo inferius verbis appositis.

ANDREAS ADEODATUS NEAPOLITANUS
ARCHIEPISCOPUS ROSSANENSIS XXV.

De eo magna cum laude Julius Ambrosius Lucenti, [imo D. Erasmus Gattola, qui Lucenti notitias, & documenta pro Casinensi Episcopatu subministravit] *In Italia Sac. restrict. auct. &c.* 1075. Jo: Mabill. *in Musæo Italico* ubi de suo in Urbem adventu. Regest. Ms. p. 236. à tergo in margine „ Abbas, Procurator Generalis, & Archiepiscopus Rossani ab Innocentio „ XII. obiit ibidem anno 1717. „ Benedictus Bacchinius in Vita sua à semetipso breviter scripta, impressa post ejus obitum Venetiis anno 1723. in tomo

Digitized by Google

A

tomo 34. Ephemeridum Liter. Ital. pag. 313 art. XI. num. XIX. „ circa medium Januarii mensem Neapolim venit, ubi tunc temporis Abbas P. D. Andreas Deodatus S. Severini Cœnobium moderabatur, vir doctrina, pietate, prudentia, & muneribus Procuratoris, & Præsidis Generalis celeberrimus, qui postmodum ad Rossanensis Archiepiscopatus insulas translatus est. Is mirum in modum Bacchinium advenientem gratiis cumulavit, voluitque ut apud se per integrum mensem maneret. „ Item Nicolaus Coleti in Appen. Ital. Sacræ. Ughell. col. 328. plurima in laudem Andreæ Adeodati refert, inter quæ Synodum celebrasse valde salutarem: pretiosis marmoribus, ac lapillis, auro, picturis, argenteis vasis diversi generis, pondo 400. multiplici supellectile Sacrarium, & templum ditasse. Hisce in operibus XL. aureorum millia erogasse, Casinensi Monasterio VIII. aureorum millia, 4. Candelabra, aliaque argentea vasa supremis tabulis legasse, Capitulo vero suæ Cathedralis XIV. millia: septem pro animæ suæ remedio sacerdotia vulgo *Cappellanias* cum Anniversario, festoque die Sanctissimi Patris Benedicti solemniter quotannis celebrando attributâ dote instituisse: denique Pauperum Patrem beneficentissimum fuisse.

ANGELUS DE NUCE A MASSA Lubrensi prope Surrentum Neapoli tamen oriundus, quapropter Neapolitanus dictus fuit, natus est an. 1600. & anno 1622. apud Casinum in D. Benedicti familiam cooptatus die 2. Julii, bonis utique avibus, meliorique Cœnobii ejusdem fortuna. Ingenio siquidem, doctrinaque præstanti instructus, Philosophiæ, ac Thelogiæ Scholasticæ studia ad ejus temporis usum non tam restituisse, quam ex integro Casini instituisse visus est, eo sane mirabilius, quo scientias etiam severiores, ut ipse de se testatur, sine Magistro didicit, pluresque insignes discipulos non Casino tantum, sed nobilioribus etiam Congregationis Cœnobii Magistros dederit. Accedebant Poeticæ, & Oratoriæ artis, multiplicisque eruditionis tum sacræ, tum profanæ, morumque honestissimorum pulcherrima ornamenta, quæ illum spectabilem cunctis, amabilemque reddebant. Virtutum itaque, ac doctrinæ merito Abbatis infulas consequutus, nervos omnes intendit, ut in Cœnobiis, quæ illi moderanda obtigerunt, bonarum literarum Amor, & monasticæ disciplinæ cultus efflorescerent: duodecim annorum periodo; iterato regimine, quo Casino præfuit, habita Diœcesana Synodo, Zelum, & Sapientiam regulari Antistite dignissimam in suis Sanctionibus ostendit, Monasterium, & Ecclesiam Statutis, & inscriptionibus exornavit; Criminalem Jurisdictionem in subditos San-germanenses postliminio recepit, pluraque alia præstitit, ob quæ inter illustriores, ac beneficentissimos Sacri Casini Præsules recenseri merito debeat; ejus eruditio cum ex aliis, tum vero maxime ex notis ad Chronicon Casinense Leonis Cardinalis Ostiensis inclaruit, quæ reconditæ, ac selectæ doctrinæ famam apud Literatos ei pepererunt. Romam postea se contulit, ibique à Clemente IX. Pont. Max. cui opus illud dicaverat. *Examinator Episcoporum* extra ordinem, & Sacri Indicis Consultor, à Francisco vero Cardinali Barberino primarius Theologus electus, cum Calliensem in Umbria Episcopatum ab eodem Clemente IX. sibi oblatum respuisset, ab ejus successore Clemente X. Archiepiscopus Rossanensis renunciatus fuit an. 1671. die 18. Januar. tenuitque eam Sedem annis dumtaxat quatuor; post quos laudati Cardinalis Barberini suasione Episcopatu dimisso, Romam rursus concessit, ubi quamvis doctrinæ excellentia, & erudita, suavique consuetudine omnium venerationem, & amorem sibi conciliasset, haud tamen æquam fortunam expertus men-

A

est; nam cum Pensiones, quas sibi, cum Episcopatum reliquit, reservaverat, *à Resignatarii*, ut vocant, successore minime persolverentur, subsequunta insuper pro infortunii cumulo, ejusdem Cardinalis Barberini Mecænatis sui morte, cum paupertate ad extremum usque senium illi obluctandum fuit; Ut vel hinc potissimum Regulares homines discant, non ita facile ex Claustris egrediendum ad Ecclesiasticas dignitates etiam oblatas recipiendas, aut si semel coacti susceperint, non levi de causa eas esse dimittendas, sed potius in propria vocatione constanter permanendum, suoque, in gradu consistendum. At Angelus, quamvis his, aliisque incommodis conflictatus, à virtutis tamen semita non aberravit, ut enim Joannes Marius Crescimbenius narrat, in ejus Vita, eo semper charitatis ardore in pauperes ferebatur, ut etiam quæ maxime opus erant, sibi ipsi denegatis, ea in egenos libentius erogaret: Haud igitur incongrue sperandum, Angelum tam illustris misericordiæ, aliorumque bonorum operum merito, obitus tempore à Patre misericordiarum misericordiam consequutum fuisse. Contigit Angelo ex hac vita migratio plane nonagenario anno 1691. die 8. Julii, Sepulchrum vero inter Canonicos S. Laurentii in Damaso, nam in contiguis ædibus *Cancellariæ* Apostolicæ domicilium ei concesserat supralaudatus Cardinalis Barberinus S. R. E. Vicecancellarius.

Ejus Vitam literis consignavit Italicè prænarratus Marius Crescimbenius, atque inter illustrium Arcadum Vitas edidit Romæ anno 1708. cum nonnullis tamen falsis narrationibus ei ab aliis trasmissis, quas postea in nova impressione 2. voluminis Historiæ suæ Vulgaris Poeseos par. 2. pag. 321. ingenue correxit; At ejusdem Vitæ Synopsim adornavit item Italicè Thomas Perronus Aletinus, * & inter notitias Arcadum Defunctorum imprimendam curavit Romæ apud Antonium de Rubeis anno 1720. Felix Egger Petrusianus in Idea Ordinis Hierarch. - Benedictini lib. 1. par. 2. dissert. 3. n. 5. pag. 242. „ Suos etiam Italia provehit, non minus illustris; & gloriosa in „ Angelo denique de Nuce Professo, & Abbate Sacri Montis Casini. Inter „ alia Angelici ejus ingenii gloriosa monumenta censeri præcipue debent *Vita* „ S. *P. N. Benedicti* à Magno Ecclesiæ Doctore Gregorio scripta, & *Chronicon Casinense* Leonis Ostiensis, quod utrumque opus doctissimis illustratum „ notis, Clementi IX. dedicatum voluit. Atque hic est ille Angelus de quo „ nobilis quidam Author testatur: *Eum unum doctum se Romæ vidisse* * Ut „ famam denique præmium æquaret ad Soronum primum, inde Rossanensem „ in Calabria Archiepiscopatum evectus est; Vixit ann. 1664. „ imo vixit usque ad annum 1691. Nos quoque de eo fusius in nostra Bibliotheca pag. 37. & seqq. ubi ejus opera, Authoresque omnes, qui honorificam de eo mentionem faciunt, diligenter recensemus. Novissime Nicolaus Coleti in Ital. Sacr. Ughell. in Appendice Venet. impressa 1722. col. 325. multis de eo agit; testaturque, Acta ejus Visitationis Diœcesis Rossanensis asservari in Tabulario Curiæ Archiepiscopalis.

* *De Lecce in Calabria.*

* *Apud Bucel. in Ben. rediv. ad an. 1664.*

ANGELUS MARIA QUIRINI patritius Venetus; dum Brixiæ in Collegio PP. Societatis Jesu bonis literis operam daret, in ipso juventutis flore, spretis mundi illecebris, Patriam, Parentesque deseruit, & Florentiam contendens, ibidem in Cœnobio * S. Mariæ, sub regularis disciplinæ jugo Deo se mancipavit anno 1698. die 1. Januarii; nec ita multo post, cognita ingenii ejus, doctrinæque præstantia, Scholasticas disciplinas ibidem docere jussus, injuncto sibi muneri egregie satisfecit; Nobilioribus deinde Europæ Regionibus haud sine magna Sapientiæ accessione peragratis, Romam venit, ubi

* *Vulgo Badia*

A

ubi à Clemente XI. Pont.Max. cujus illico benevolentiam nactus fuit, Sacri Indicis *Consultor*, mox Sanctæ Inquisitionis *Qualificator*, demumque Sacrorum Rituum *Consultor* est renunciatus, virisque illis Græcæ linguæ peritissimis adnumeratus, * qui ab eodem Pontifice Sacris Orientalium Christianorum Codicibus expurgandis præpositi fuerunt. Ad dignitates vero nostræ Congregationis quod attinet, idem Pontifex Abbatem extra Ordinem, seu ut dicimus Supranumerarium Quirinum dixit, ea tamen lege, ut in alterutrius ex „ Abbatibus Florentinis (erant tunc numero duo) primo morituri locum, „ Abbatiamque succederet, quod brevi evenit, nam D. Hugone Berzighellio „ à Pisis Abbate, & Alumno S. Mariæ de Florentia paulo post defuncto, Quirinus ejusdem Monasterii Abbas statim evasit; nec dubium, quin ab eodem Pontifice, si is diutius vixisset, amplioribus dignitatum titulis cohonestatus foret; quod nihilo secius Innocentius XIII. ejus successor præstitit anno 1723., quo illum Archiepiscopum Corcyrensem in mari Jonio creavit; optimo sane consilio, quò nimirum facilius linguæ Grecæ subsidio, Græcarumque Controversiarum notitia, schismaticos quosque ad Catholicæ Ecclesiæ Orthodoxiam Deo propitio posset reducere, sed anno 1727. à Benedicto XIII.; cui maxime erat acceptus, ad Brixiensem Ecclesiam, ut supra in Alphonso Mariconda diximus, translatus fuit: demumque eodem anno die 26. Novembris S. R. E. Cardinalis creatus. De eo, ejusque lucubrationibus fusius in nostra Bibliotheca Benedictino-Casinensi egimus lit. A. pag. 44. & seqq.

* *Majella scilicet Vaticanæ Bibliothecæ Custodi, de Simeonibus a Secretis hujusce Congr. & P. Benedicti Soc. I.*

ARSENIUS à MONELIA in Liguria Monastic. instit. in Cœnob. Sylvariensi, vulgo Cervaria dicto quindecim fere millia passuum à Genua distanti professus est an. 1450. die 2. Aprilis. Scripsit *Acta Cœnobii sui*, cujus etiam fuit Abbas, eisque titulum fecit, *Thesaurus Cervariæ*. In quodam Regesto Monachorum nostræ Congregationis Genuæ in Monastero S. Benigni existente, invenitur Arsenium à Monelia Episcopum fuisse, sed cujus Sedis non indicatur, imo subdit * Joannes Stephanus Marenchus Abbas olim ejusdem Monasterii, qui illam adnotationem in eodem Regesto conscripsit, *cujus autem loci fuerit Episcopus ad meam nondum cognitionem pervenit* „ Cæterum nec in Ughello, nec in ejus *Continuatore* Nicolao Coleti Arsenius à Monelia invenitur, ut Indices legenti patet.

* *De eo in Nostra Bibl. L. 2. pag. 690.*

AUGUSTINUS GRIMALDUS Abbas Lirinensis, & Episcopus Grassensis, quæ est Urbs Galliæ Narbonensis * in Provincia, apud * Antipolim olim Grinnicum dicta, zelo divini honoris, & religionis studio plurimum enituit circa annum 1505. Inter præclara, quæ gessit opera, illud summis laudibus extollendum, quod Monasterium Lirinense magna cura, ac diligentia reformarit, & in antiquam Regulæ observantiam, splendoremque restituerit, quod ut felicius auspicaretur, idem Cœnobium Leone X Pontifice summo annuente, Casinensi Congregationi in perpetuum univit; atque subjecit an. 1515. Itaque Augustinus Abbatis, & Episcopi munere egregiè perfunctus, ad præmia evolavit in Cœlum anno 1532.

* *Provence.*
* *Antibo.*

De eo Vincentius Barralis Salerna Monachus Lirinensis in Chronico ejusdem Lirinensis Cœnobii par. 2. pag. 183. & Gabriel Bucellinus in Benedicto Redivivo ad an. 1515. pag. 36. col. 2.

AUGUSTINUS ISIMBARDI Marchionum ejusdem cognominis proles, Ticini Regii * vivere cœpit anno 1629. & ab ineunte ætate divino afflatus numine, paternæ domus divitias, ac dignitatem nihili ducens, abjectis sæcularibus vestibus, atra Benedictinæ familiæ tunica, veluti pretiosiori trabea indutus prodiit in Monasterio S. Salvatoris prope eandem Urbem anno 1645. die

* *Pavia.*

A

die 18. Octobris: Sed cum ad altiora quæque indolem præseferret, sub privatæ Cellæ modio virtus ejus latere non potuit, sed supra candelabrum posita publicæ saluti præluxit; idcirco post Decani, & Prioris munera, maturè Abbas electus, eidem S. Salvatoris Cœnobio, S. Columbani Bobiensis, S. Petri in Glassiate Mediolanensis optimo regimine præfuit. Sed hæc sphera adhunc nimis angusta, nec jam Claustra regularia tantæ virtutis vim diutius continere poterant. Idcirco Clementis X. jussu ex eisdem eductus, in Cremonensis Ecclesiæ Cathedra collocatur; ut ex sublimiori specula veræ pietatis, veræque Sapientiæ radios circumquaque diffunderet. Quod dum egregie præstat, accuratissime Diœcesim perlustrans, prudentissimè Synodum celebrans, Synodalesque Sanctiones typis consignatas amantissime populo exhibens, aliasque omnes boni Pastoris partes absolutissime adimplens, importuna mors eum Cremonensibus, post annum quintum invidit; Æstivo siquidem tempore ferventissimo continuis aliquot diebus, nulla sui habita ratione, Sacrum Chrisma frequentissimæ ex tota Diœcesi utriusque sexus confluenti plebi impartientem, laboris gravitas, calorisque excessus in morbum primum, ac deinde in tumulum impulit, anno *1680.* atque ita pro Grege mortuus, inter electas oves, ut pie sperandum, locum obtinuit in æternum victurus.

De eo Nicolaus Coleti in Additionibus ad Italiam Sacr. Ferd. Ughel. tom.4. pag. seu column. *622.* Impress. Venetæ anni *1719.* „ Augustinus Isimbardus, Casinensis instituti Abbas, & Petri Superioris germanus frater, ab eodem Clemente X. huic Ecclesiæ præfectus est. Hic cum sibi subditas Parochias, quas frater letho intercedente visitandas relinquerat, invisisset Synodum Diœcesanam habuit, ad morum regulam, Ecclesiasticamque disciplinam sartam tectam servandam, salutaribus editis decretis. Quinquennio & ipse hanc Ecclesiam rexerat, cum die 2. Junii an. *1681.* supremum Spiritum exhalavit.

De eo etiam in nostra Bibl. par. 1. pag. *61.* In Regest. Ms. pag. 154. à tergo ubi in marg. *Abbas*, *Episcopus Cremonæ*.

AUGUSTINUS ODOARDI Neapoli, ex nobili familia natus, ibidem apud S. Severinum Sæculo nuncium remisit ann. *1691.* die 15. Aprilis. Romæ in nostro D. Anselmi Collegio Sacræ Theologiæ, Sacrisque Canonibus operam dedit; postea admodum juvenis, & antequam *Decanatu* insigniretur (quod apud nos perrarum est) Tyronum Magister in Sublacensi Monasterio fuit constitutus; Inde Neapolim, mox Romam rediit, unde Ameriam primum, mox * Tudertum missus, Monialium Ordinis nostri Confessiones utrobique excepit; expletoque tempore, Romam revocatus, idem officium apud Moniales nostras S. Ambrosii de Maxima laudabiliter sustinuit. Denique ab Innocentio XII. Pontefice Max. creatus fuit Episcopus Capacii in Regno Neapolitano an. *1724.* consecratusque in nostra D. Calisti Ecclesia a Cardinali Georgio Spinula tit. S. Agnetis nuncupato die 25. Februarii, paucis nimirum antequam ipse Pontifex satis concederet diebus.

* *Todi.*

* *Olim Caput Aquarum in Lucania, quæ nunc Basilicata.*

* *Obiit enim idem Pontifex die 8. Martii 1724.*

B

B

ASILIUS GRADI Ragusi, ex præclaro genere, natale solum obtinuit, & in Monasterio Melitensi in Mari Adriatico non longe à Patria, quod modicæ Congregat. caput est, D. Benedicti placitis sese subdidit. Inde in nostram Congreg. commigrans S. Mariæ *de la Croma*, prope idem Ragusium Alumnus evasit anno 1530. die 8. Octobris. Floruit scientiarum non minus, quam Christianæ pietatis eximio cultu, ut ejus opera in nostra Biblio-

* *Meleda.*

bliotheca recensita perspicue testantur, tum Gregorius XII. Pont. Max. tamquam lucernam, virtute, doctrinaque fulgentem, super Candelabrum Stagnensis in Dalmatia Ecclesiæ collocavit an. 1585. Sed non diù licuit eidem Ecclesiæ adeo egregio Pastore perfrui; nam biennio tantum cum in ea Cathedra sedisset, optimi Præsulis ideam exhibens, morte præoccupatus, magnum sui desiderium ovibus, & amicis reliquit anno 1587. Fuit Discipulus Chrysostomi à S. Gemiliano, de quo infra: Meminit ejus Felix Egger in Idea ordin. Hierarch. - Bened. lib. 2. dissert. 4. pag. 269. Ubi *Virum multæ eruditionis eum vocat*; & part. 3. dissert. 8. n. 2. pag. 524. ubi *Criticum Sacrum* eum appellat.

BERNARDUS MARIA, olim Innocentius, e Ducibus de Comitibus *, flore videlicet Romanæ Nobilitatis, progenitus, admodum adolescens, anno nempe ætatis decimotertio Monasticum institutum apud S. Paulum de Urbe amplexus est, anno 1678. Ut autem D. Benedicti regulam solemniter profiteretur, ex præscripto Tridentini Concilii, usque ad annum sextum decimum expectandum fuit, qui incidit in annum Domini 1680. die 21. Martii. Exacto tyrocinio, Parmam, indeque Bononiam missus, Benedicto Riccino Mutinensi S. Proculi Priore Claustrali, qui postea Abbas fuit, Præceptore, viro morum pietate, ac doctrina præstanti; Philosophiam, & Jus Canonicum, aliasque Scientias edoctus, uberem frugem, natalibus, susceptoque instituto respondentem reddidit. Itaque mature consuetos Congregationis gradus Decani, ac Prioris transiliens, ad Abbatis, ac *Visitatoris* dignitatem pervenit, & Farfensis Monasterii regimen sortitus, ea prudentia, humanitate, ac paterna in omnes charitate se gessit, ut spes cunctis affulserit, Congregationem nostram egregio in primis, numerisque omnibus absoluto Præsule fruituram. At Clemens XI. Pont. Max. nobilissimæ familiæ decori prospiciens, duorumque ex eadem Stirpe Germanorum fratrum virtutes, ac merita perpendens, alterum, Michaelem Angelum Apostolicum in Lusitania Nuncium, S. R. E. Purpura donavit, alterum Bernardum Mariam, Terracinensis Ecclesiæ infulis ornatum voluit an. 1710. eumque quarto nonas Januarii insequentis anni 1711. idem Frater Cardinalis in nostro D. Calisti Transtyberino Templo in Episcopum consecravit; Præfuit illi Ecclesiæ decem omnino annis, plurima, eaque ingentia commoda, & beneficia, eidem impartiens, nam Cathedralem Ecclesiam, proximumque Episcopi palatium pro viribus instauravit; prædia, jura, & jurisdictiones Mensæ, & Ecclesiæ suæ recuperavit, Diœcesim, frequentibus visitationibus lustravit. Clericorum Seminarium ob æs alienum olim clausum, quod ipse dissolvendum curavit, denuo aperuit, attributis eidem, ac unitis in perpetuum Apostolica authoritate, simplicibus, ut vocant, beneficiis tunc vacantibus, & in posterum per totam Diœcesim vacaturis, pluraque alia præstitit, quæ ab integerrimo, divinique honoris zelo succenso Episcopo merito sperari poterant. Hæc non solum fama vulgante percepi, sed meis etiam ipse oculis perspexi anno 1714. quo antiqui amoris, & diuturnæ amicitiæ gratia in Terracinensi Cathedrali ipso coram Quadragesimales Conciones libentissime habui. Anno autem 1720. Episcopatum, ob aeris insalubritatem sibi valde noxiam dimisit, non sine tam Diœcesanorum omnium dolore, & luctu, qui decem annorum spatio, pium, ac suave ejus regimen experti fuerant, egregiasque virtutes jugiter demirati; At in sequenti anno 1721. die 16. Junii ab Innoc. XIII. ejus fratre Germano, qui non ita pridem die videlicet 8. Maji ejusdem anni Pontifex Max. renunciatus fuerat, in amplissimum S. R. E. Cardinalium Collegium fuit cooptatus,

* Conti.

B

mira Sacri Senatus gratulatione, effusa totius Urbis lætitia, inexplicabili Monast. nostri, ac universæ Congregationis gaudio, quod non solum Romæ apud S. Callistum, sed in omnibus etiam aliis Cœnobiis, pluribus festivorum ignium, luminum, tubarum, aliorumque musicorum instrumentorum, quodque præstantius est, profusarum in pauperes eleemosinarum significationibus publice ostendit; Nec adeo multo post ab eodem Pontifice Fratre suo Major Pœnitentiarius, & Casinensis Congreg. apud Sanctam Sedem Protector fuit constitutus, cui utinam licuisset, ut cœperat, diutius præesse, ac prodesse.

De eo Nicolaus Coleti in nova Ughelli editione Venetiis facta, in Episcopis Terracinensibus, quamvis in nomine erret *Bernardinum* illum pro *Bernardo Maria* perperam appellando. Cum autem in universis nostræ Cong. Monasteriis publicè ob Cardinalatus dignitatem nostro Bernardo Mariæ collatam lætitiæ argumenta ederentur, plurima elogia exposita fuere, plurimæque poeticæ lucubrationes typis consignatæ; sed paucula hæc tantum afferam, quæ mihi nunc sunt obvia. Bononiæ in S. Proculi Cœnobio sequens inscriptio posita fuit supra majorem Templi januam.

D. O. M.

Ob cooptatum inter S. R. E. Cardinales à SS. Dom. Nostro Innocentio XIII. Pont. Max. Fratre suo Bernardum Mariam de Comitibus olim in nostra Benedictina Congregatione Monachum, Abbatem, Visitatorem, Inde Episcopum Terracin. quod nostro Ordini, Sanctæque Ecclesiæ Catholicæ amplissimæ dignitatis decor collatus Et patroni demandata Provincia beneveertat, Preces, & Gratiarum actio.

E vivis excessit anno 1730. die Dominica, quæ fuit 23. Aprilis in Conclavi Vaticano, quò se cum aliis Cardinalibus novi Pontificis creandi gratiâ post Benedicti XIII. mortem incluserat, ictus acerrima apoplexiâ, paulo postquam eodem mane Sacramentali peracta confessione Sacrosanctum Christi Corpus sumpsisset: morbus adeo violentus fuit, ut intra duarum horarum spatium, sensuum usu statim privatum, illum extinxerit; communi non solum Sacri Senatus, sed etiam Urbis, imo Christiani Orbis mærore; tactus quidem olim fuerat, octo fere antea annis, alio apoplexiæ ictu non ita quidem vehementi, à quo proinde utcumque convaluerat; at secundæ, eidemque validiori percussioni succubuit, eo nimirum tempore, quo omnium votis, ac vocibus ad Summi Pontificatus apicem exposcebatur, à quo sane haud longe distabat, nam ut constans fama fert, jam designatus Pontifex erat, prope diem renunciandus. Deo aliter visum. Sit Nomen Domini benedictum; cecidit corona capitis nostri.

C

C

AROLUS CAMILLUS MOLZA Mutinæ nobili genere natus, ibidem apud S. Petri Cœnobium nostræ Regulæ jugum subiit anno 1630. die 2. Decembris, expletoque naviter studiorum curriculo, Scholasticas discipl nas plures annos tradidit; postea Abbas, celebriora Congregationis Monasteria viginti annorum spatio administravit. Ravennæ in Cœnobio Sancti Vitalis perpulchram, & ascensu facillimam scalam marmoreis columnis ex Græ... ductis ornatam, excitandam curavit. Anno autem 1679. die 27. Nov...oris Abbas cum esset S. Simpliciani Mediolanensis ab Innocentio XI. Pont. Max. è Monasticis septis, in quibus annis propemodum quinquaginta libenter

C

libentissime degerat, extractus, in Mutinensis Ecclesiæ Cathedra, ubi paulo ante Paulus Molza ejus Frater sederat, collocatus fuit agens ætatis an. 64. unde annis fere undecim sapientiæ, ac pietatis radios circumquaque diffundens, ad perpetuam electorum lucem migravit anno 1690. die 25. Sept. ætatis suæ 75. à D. Joanne Stephano Agosti Bononiensi tunc Monacho, postea Abbate, in extremo agone, opportune, ac peramanter adjutus.

De eo Julius Ambrosius Lucenti in Italia Sacr. restricta aucta &c. ac etiam totidem fere verbis Nicolaus Coleti in nova Italiæ Sacræ Ughell. edit. Venet. 1717. cum additionibus tom. 2. col. 140. 11. 78. in Regest. Ms. pag. 73. à tergo.

CRYSOSTOMUS FAMILIA *CALVINI*, natione Calaber à S. Gemiliano D. Benedicti institutum in Monasterio Casinensi amplexus est anno 1530. die 26. Junii, quod præstanti eruditione, morumque Sanctimonia haud modicum illustravit: Linguarum siquidem Latinæ, Græcæ, atque Hebraicæ, aliarumque Scientiarum fama cum apprime floreret, ad Concilium Tridentinum una cum aliis Congregationis nostræ Theologis, ac eruditissimis Viris, Isidoro Clario, & Luciano Mantuano, directus est, eique usque ad finem Sessionis Septimæ interfuit, postquam ob varia incommoda, & pestis metum Bononiam, annuente Paulo III. Pontifice, translatum fuit, uti constat ex Indice Libri Venetiis impressi in quarto an. 1552. *Sub signo Spei* cum hac Epigraphe, *Generale Concilium Tridentinum, continens omnia, quæ ab initio usque ad finem*, (septimæ videlicet Sessionis) *in eo gesta sunt*; ubi inter Abbates Congregat. Casinen. recensetur Chrysostomus Neapolit. ex Neapolitano videlicet Regno, cum cæteroqui eidem Concilio postmodum Tridenti restituto, plures alios nostræ Congregat. Abbates, & Theologos interfuisse, minime vocari possit in dubium, Innocentium nempe à Novaria, Stephanum Cataneum itidem Novariensem, Butytium Cordes Belgam, Augustinum Loschum Hispanum, Marcum à Brixia S. Vitalis Ravennæ Abbatem, aliosque, ut ex Actis, & Judicibus ejusdem Concilii perspicue apparet. At Chrysostomum laudatus Paulus III., virtutum ejus odore percepto, ad reformandum, imo ad instituendam Casinensis instar, Congregationem Melitensem * in Mari Adriatico prope Ragusium destinavit. Præstitit id fideliter, ac strenue Chrysostomus, eaque de causa plures nobiles Ragusienses Monastico induit cucullo, & optimis litteris æque, ac eximia pietate erudivit, (quos inter * maxime enituit Basilius Gradi,) qui omnes Viri probatissimi, & egregii evaserunt, omnesque variis in locis Episcopi fuerunt creati, quam potissimum ob rem ipsemet Chrysostomus à Pio IV. Pont. Max. Archiep. Ragusiensis Senatu exposcente, qui Chrysostomi virtutes, ac singulares animi dotas satis perspectas habebat, præsertim quod Gentis ejus linguam optime calleret, longaque, ac diuturna rerum omnium ad regimen illius Ecclesiæ pertinentium experientia esset præditus, nam Prædecessores Archiepiscopi omnibus fere in negotiis ejus consilio, ac opera semper usi fuerant. Contigit hoc anno 1560., Auctore Arnoldo Wione lign. vit. par. 1. lib. 2. cap. 29. pagin. 256. at secundum Jo. Baptist. Marum in Annotationibus ad Placidi Rom. supplementum de Vir. Illustr. Casinen., anno 1564., idque ex Actis *Consistorialibus*. Vixit in Archiepiscopatu, majori in dies virtutum omnium incremento, & exemplo, annos plane quatuordecim, si Wionis calculum sequamur, si vero Mari, annos dumtaxat decem, nam anno 1574. die 16. Febr. justitiæ bravium percepturus; ad superos evolavit, natus ipse annos 80., eique in Archiepiscopali Ecclesia solemniter parentatum fuit, habita etiam in ejus laudem fune-

* *Meleda Insula.*

* *De eo supra Pag. 10.*

fune-

funebri oratione, quæ postmodum fuit impressa, in qua omnia ejus insigniora gesta narrantur. At Melitenses Monachi, qui etiamnum Chrysostomum, uti Instauratorem, imò uti Parentem venerantur, in Monasterio S. Jacobi, quod ejus Congregationis est caput, quotannis, recurrente ejus obitus die, celebri ritu illius memoriæ justa persolvunt.

Præter autem Arnoldum Wionem, Placidum Romanum, & Joannem Bapt. Marum, qui Chrysostomum vocant virum Sanctitate insignem, & scientiis, præsertim Græca lingua, doctissimum; agunt etiàm de eo magna cum laude Julius Ambr. Luc. imo D. Erasmus Gattola, qui Lucenti omnia, quæ ad Præsules, aliosque illustres Viros Casin. pertinent, subministravit in Ital. Sac. restr. auct. &c. pag. 986. Hilarion Corbetta Mediolan. Abbas S. Salvatoris Papiæ, vir Latinis, Græcisque litteris eruditiss. in libro Epistolarum Latina quidem lingua conscripto sed Græcis sententiis identidem asperso, qui extat Ms. in Bibl. ejusdem S. Salvatoris, aliquot ad Chrysostomum datis Epistolis pag. 181., & 990. Felix Egger Petrusianus, Idea ord. Hierarch. Benedict. lib. 2. pag. 2. diss. 3. pag. 244. „ sed præ reliquis antecellit vitæ etiam sanctioris præconio celebrandus b. memoriæ Chrysostomus de S. Gemiliano, „ Calaber, è castro, & vexillo Bened. Casin. ad Archiepiscopalem thronum Ragusinum evectus 1560. „ Regesta denique Monachorum nostræ Congreg. in quibus appellatur, *Pietate ac Religione conspicuus & Concilio Tridentino* interfuisse asserit, quæ omnia luculentius in nostra Bibliotheca Bened. Casin. explicantur, pag. 117.

CÆLESTINUS PEZZANCHERI nobili Familia Placentiæ prodiit an. 1691., ibidemque in D. in Sixti Cœnobio sæculo valedixit an. 1707. die 19. Maji Romæ in D. Anselmi Collegio, Leandro de Porzia *nunc S. R. E. Cardin. an. scilicet* 1730. & Bonaventura Finardi postea Cong. nostræ Præside, Præceptoribus, Sacræ Theologiæ, & Juri Pontificio operam dedit ab an. 1711. usque ad 1714., & a Jo. Baptista de Miro, nostræ Congregationis Procuratore Generali Græcam linguam apprime didicit; quo tempore a Cardinali Jo. Antonio Devia fortuito in S. Paulo cognitus, pro instituendis in eadem Lingua Græca Seminarii sui Ariminensis adolescentibus, eò accersitus, tribus annis id operis confecit. Inde Placentiam reversus, ibique Bibliothecæ præfectus, Sac. Theologiam aliquandiu docuit. Sed divini Spiritus impulsu, arctiorem vivendi normam percupiens, ad Trappenses in Italia Monachos transivit an. 1718. die 10. Septembris, mutatoque nomine, D. Placidus vocatus fuit, primo quidem in Cœnobio S. Bartholomæi Boni Solatii in Etruria, mox in Monast. S. Mariæ Casæmarii in Latio, ubi haud post multos annos Abbas creatus fuit, Card. Annibali Albano Commendatario in paucis charus, ab eo plura commoda pro Cœnobio, ac Monachis impetravit. Exinde Cardin. Ursini Archiepisc. Benevent. virtutum fama commendante, amicitiam obtinuit; à quo demùm ad Summum Pontificatum assumpto, Romam paulo post accitur, & in Vaticano Palatio collocatur, primusque omnium Abbatum ab eodem SS. Pont. solemniter benedicitur, ac deindè Episc. Himeriensis in Mesopotamia eligitur, & consecratur an. 1726. die 3. Febr. Illius in Pontificiis ædibus provincia erat, à supremo Antistite sibi demandata, Vitam Sancti Athanasii, à Gottefrido Hermant, ex variis SS. PP. præsertim ex ipsiusmet D. Athanasii operibus, ac Vitis collectam ex Gallico in Italicum Sermonem transferre. Anno demum 1728. die 12. Aprilis Episcopus Tiburtinus ab eodem Pontifice creatus est.

CONSTANTINUS DE LANOY, seu ut Itali dicunt, De la Noya patria Neapolit.

Digitized by Google

polit. familia tamen ex Belgio oriunda, in Cœnobio Sancti Severini Monasticæ Regulæ observationem vovit anno 1573. die 25. Jan. Hic a Gregorio XIII. Pont. Max. *Vici Equensis*, sive *Vicensis* in Campania Episc. primum, an. 1582. deindè Archiepisc. Rhegiensis in Calabria renunciatus, antè consecrationem obiit an. 1585. uti asserunt Arnold. Wion Lign. Vit. par. 1. lib. 2. cap. 55. ejusdem libri; & cap. 29. pag. 258. & Ferd. Ughel. Ital. Sac. Tom. 6. col. 790. num. 2. his verbis „ Constantinus de La Noya ex Sulmo„ nens. Principibus, Gregorii II. Bojani Ducis Filius, ex Monacho Casi„ nensis Cœnobii ejectus est Episcop. Equensis anno 1582. Septem omnino „ menses in ea dignitate vixit, cujus cum laude meminit Arnol. Wion lib. 2. „ Lign. Vit. de hac Familia legendus Carolus de Lellis de nobilibus Regni „ Neapolitani Familiis. „ Præterea de eo agit Aloysius Carafa, vir Sanctitate percelebris. in vita Jacobi de Graffiis, & ex eo Bened. Laudati Abbas, in Brevi Chron. S. Severini par. 2. in principio, ubi narrat Constantinum secundum Sæculi dignitatem nobiliss. quidem fuisse, utpotè Principis Sulmonensis consanguineum, sed tamen morum probitate, & regularis perfectionis studio longe nobiliorem; arctissimo amicitiæ vinculo eidem Graffio piiss. ac doctiss. conjunctum, atque adeò ex morum similitudine flagrantiss. in Deiparam Virg. amore, & cultu præditum, quam pluries in die flexo genu venerabatur; Gulæ cruciatibus deditiss. ex condicto cum eodem Graffio in Mensa à sapidiore bolo, ut plurimum abstinere assuetum, nec vesci solitum nisi cibo cineribus condito &c. denique Felix Egger Idea Ord. Hierarch. Benedict. lib. 2. par. 2. dissert. 3. pag. 234. „ Constantinus, in„ signe familiæ de Lanoy in Belgio decus, quem è Cœnobio S. Severini „ in Urbe Neapol. extractum virtus Archiepisc. Thiara Rhegitana in Apu„ lia honoravit, ejusdem nomine immortalitati ob egregia merita consecra„ to, obiit an. 1586. „ Marc. Anton. Maltempi in libro satis raro, *Trattato della vita propria, & altre Istorie &c.* In Orvieto 1585. per Baldo Salviani lib. 2. c. 2. pag. 110. Costantino di Casa Noja di Napoli Sig. di Prata abbandonò il Mondo, facendosi Monaco, prese la cura in Monte Casino d' alloggiare i Pellegrini, e per le sue virtù fu fatto Vescovo della Città di Vico.

CORNELIUS à NEAPOLI S. Severini Urbis ejusdem alumnis adscriptus an. 1593. die 18. Oct. in Regesto Monach. nostræ Congreg. pag. 111. à tergo dicitur, *Coadiutor Episc. Juvenatii in Regno Neapolit. ibique mortuus*; sed mendum puto amanuensis, qui *Cornelium à Neap. pro Gregorio Santacrucio* scripsit de quo infra L. G.

CYPRIANUS à BARIO in Apulia ejusdem Monast. S. Severini Neap. Monach. factus an. 1499 die 21. Dec. in eodem Regesto pag. 150. invenitur cum hac nota *Creatus Episcop. Nullatenensis*: & in alio Regest. pag. 69. a tergo in margine *Episcopus Titularis*.

D

ESIDERIUS MONACHUS CAVENSIS Episc. Laquedoniensis in Apulia. Tabulæ Cavenses. Ita prorsus Arnol. Wion Lign. vit. parte 1. l. 2. c. 46. pag. 324. sed an iste Desiderius floruerit ante, vel post institutam Congregationem nostram minime distinguit: Nec ex Ughellio alterutrum expiscari possumus, cum in Catalogo Episcoporum Laquedonensium, quem tamen ipse Ughellus elumbem, & mancum se accepisse testatur, nusquam appareat Desiderius Cavensis.

EM-

E

E

MMANUEL BRANCACCIUS prænobili stemmate Neapoli prodiit, & in Casin. Cœnobio Monasticum institutum suscepit an. 1641. die 13. Dec. ab Alex. VII. Episcop. Ariani creatus an. 1667. sedit usque ad annum 1688. quo feliciter obiit. Nicol. Coleti Ital. sac. tom. 8. col. 224. num. 39. ubi eum Theologiæ nobilem Professorem vocat. Jul. Ambr. Lucenti in Ital. sacr. restricta; aucta &c. pag. 1066. Regest. Ms. pag. 236.

EPIPHANIUS PHANELLUS Venetus Regulam nostram professus est in Cœnobio S. Georgii M. Venet. ann. 1669. deinde mutato professionis loco, S. Benedicti Ferrariæ alumnis adscribi voluit; Scholasticas disciplinas plures annos cum docuisset, ab Inn. XII. Pont. Max. renunciatus fuit Episc. Insularum Zacynthi, & Cephaleniæ * in mari Jonio an. 1695. sedit plus minus annis tribus immatura morte sublatus.

* *Zante, e Cefalonia.*

F

F

LAVIUS FERRARIENSIS, vide inf. Hercules Tambusius.

FORTUNATUS MAUROCENA ex præcipuis Venetæ Nobilitatis Familiis ortus, Francisci Mauroceni bellicæ fortitudinis contra Turcas fama celeberrimi, Venetæque Reipublicæ Ducis inclyti, fratris filius, cum ad curam Reipublicæ jam admoveretur, & *sapiens terræ firmæ*, ut dicunt, constitutus esset, repente Patriam, ac Parentes deserens, Ravennam petiit, ibique in S. Vitalis Cœnobio Monac. fieri voluit ann. 1692. die 11. mensis Martii; postea vero, obtento Ravennatium Monachorum consensu, inter D. Justinæ Patav. sodales admitti postulavit; votique compos effectus, cum non contemnenda eruditione polleret, ejusdem Monasterii insigni Biblioth. præpositus fuit; Ut autem, & generis claritas, & egregiæ ejus animi dotes, atque virtutes illum ad majora exposcebant, parum abfuit, quin in Venetiarum Patriarcham à Veneta Republ. quæ tali privilegio gaudet, eligeretur, paucissimis suffragiis desideratis. * Sed paulo post an. scilicet 1710. die 7. April. à Clem. XI. Pont. Max. creatus fuit Episcopus Tarvisinus, cujus Urbis ante CCC. annos Ludovicus Barbo D. Justinæ olim Abbas, nostræque Congreg. Author Episcopus fuerat; Eam Ecclesiam Fortunatus annis tredecim præclare admodum administravit, erecto ibidem Clericorum Seminario, Cleri, populique moribus reformatis, divino cultu adaucto, cæterisque optimi Pastoris partibus strenue expletis; quamobrem an. 1723. ab Innoc. XIII. Pont. Max. ad Brixianam Ecclesiam regendam translatus fuit, suffectusque Cardinali Barbadico, qui jussu ejusdem Pont. à Brixianâ ad Patavinam Sedem transivit, quæ ab obitu Georgi Card. Cornelii vacua erat. De eo mentionem faciunt Felix Egger in Idea Ordin. Hier. Benedict. lib. 2. par. 2. dissert. 4. num. 5. pag. 182. & Leonellus Crocecalle in Histor. Ms. Abbatum S. Justinæ lib. 9. pag. 637. quem vide in nostris Analectis; sicut etiam Nicolaum Coleti in Italia Sacra Ughell. tom. 5. col. 573. num. LXXXIV. & Authores Ephemer. Literat. Ital. tom. 35. art. 15. pag. 412. ubi plures lucubrationes metro, prosaque, tum Tarvisiensium dolorem in ejus discessu, tum Brixiensium gaudium in ejus adventu testantes, utrobique impressas indicant. Obiit Fortunatus Maurocenus Patavii in Cœnobio S. Justinæ, quo se Brixiâ ægrotus contulerat, piissimè an. 1727. die 25. Junii.

* *Pastorem scilicet suum designandi.*

FRAN-

Digitized by Google

FRANCISCUS COPPINUS; vide infra Ignatius Coppinus.

FRANCISCUS à NARO Siculus Monachus S. Martini de Scalis factus anno 1567. die 9. Maji in Regest. pag. 219. à tergo in marg. dicitur Episcopus, sed locus non indicatur.

F

G

G

REGORIUS COPPINUS Parmæ natus, ibidem in Monaster. S. Jo. Evang. regularibus votis sese obstrinxit an. 1613. die 17. Mart. ob doctrinam, & in rebus agendis prudentiam, ac solertiam electus est Generalis Romæ Procurator, & Abbas Farfæ. Ab Urbano VIII. Pont. Max. creatus fuit Episcop. S. Angeli, & Bisaccii in Lucania, Regni Neapolit. provincia, quæ nunc Basilicata dicitur an. 1641. die 12. Junii obiit Casini, dum ad suam sedem pergeret eodem an. 1641. de eo Ferd. Ughell. Ital. sac. tom. 6. & Andreas Raynerius in Hist. panegyr. S. Anselmi tom. 1. in præf. Nicolaus Coleti in Addit. ad Ughell. eodem tom. 6. col. 835. n. 24. edit. Ven. 1717. ubi eum *Neapolitanum* vocat, sed perperam, cum revera Parmensis fuerit.

GREGORIUS CORTESIUS patria Mutin. in Monast. S. Bened. agri Mantuani jam grandis natu claustralem vitam inchoavit an. 1508. die 26. Mart.; Liberalibus æque, ac scholasticis disciplinis, jurisque prudentia excelluit, quas divinarum literarum notitiâ, & plurimâ tum sacrâ, tum profanâ eruditione mire exornabat; Ea propter à Cardinale Mediceo, qui postea Leo X. fuit, adhuc in sæculo degens *Causarum Auditor electus fuit.* A Paulo vero III. Pont. Max. dum Cortesius Abbas esset S. Georgii M. Ven., *Reformator, & Visitator Apostolicus* per totam Italiam, Theol., & Comes Cardinalis Campesii in legatione Germanica contra Lutherum an. 1540. renunciatus, in qua legatione ita se gessit, ut ex ea in Italiam redux, non ita multo post, ab eodem Pontifice in sacrum Cardinalium Colleg. fit cooptatus, S. Cyriaci in Thermis titulo ei atributo; moxque Episcopus Urbinas declaratus; non dum enim Urbin. in Metropolitanam Sedem fuerat erectum, quod nihilominus paulo post contigit. Vixit Cortesius in ea dignitate annis sex, Justitiæ, sapientiæ, integritatis, cunctarumque virtutum laude omnium linguis, ac calamis celebratus.

De eo Ferdin. Ughell. Ital. sac. tom. 6. col. 879.; Nosque fusissime in nostra Bibl. ubi omnia ejus opera, omnesque de eo agentes Authores diligentissime recensemus.

GREGORIVS A NEAPOLI in D. Severini ejusdem Vrbis Cœnobio Monachat. professus est an. 1580. die 21. Mart. Episc. deinde creatus fuit à Clemente VIII., ut testantur Regesta Ms. nostrorum Monach. quamvis cujus nam sedis Episc. fuerit minime indicent.

GREGORIVS SANTACRVCIVS item à Neapoli ejusdem Cœnobii S. Severini alumnus factus an. 1593. die 1. Jan. Hic cum doctrina æquæ, ac sanctimonia floreret à Paulo V. Pont. Max. creatus fuit Episc. Dracorien. in partibus infidelium, & Coadiutor datus Joanni Antonio Viperano Messanensi Episc. Juvenatii in Apulia, cui post tres annos defuncto, ejusdem Pont. jussu Gregorius in Episcopatu successit; sed huic dignitati parvo admodum tempore supervixit, nam post VII. menses oborta valetudine naturæ debitum solvit, in Choro Cathedralis Eccl. tumulatus an. 1610.

De eo præter Regesta Monach. nostræ Cong., & Ferd. Vghell. Ital. sacr. tom. 7.

C col.

G

col. 1000. agit. Bened. Laudati in Brevi Chron. S. Sever. Ms. 1. 2. pag. 257. „ Pater inquit, D. Greg. Santacruce à Neapoli professus an. 1793., vir in„ comparabilis humilitatis, ac omnigenæ doctrinæ, præcipuè juris Ponti„ ficii, & Ecclesiast. histor. ac eruditionis peritissimus; tantum virum nostro „ Monast. invidit Paulus V., dum ipsum adhuc juvenem an. 1608. Coadiu„ torem esse voluit Illustriss. Jo. Ant. Viperani Episc. Juvenatii, ubi inter alia „ Episcopium pene ruiturum summa celeritate reparavit, ut in ejusdem Pa„ latii fronte legitur.

Gregorius Santacrucius Monachus Casin. instauravit. Episcopo post tres annos defuncto eidem Ecclesiæ ab eodem Pont. præficitur; at post septem menses vita functus eximii Pastoralis zeli perpetuam ibi memoriam reliquit; cujus corpus in Choro Cathedralis Ecclesiæ fuit sepultum, tali cum Epitaphio.

Sit laus, Deo & requies animæ Gregorii Santacrucii Episcopi Drugonien. Qui omni officio, & humanitate Coadiutoriam Juvenatien. Ecclesiæ triennio administravit mox ejusdem Episcopus effectus, septimo mense post susceptum munus intempestivè decessit anno M. DC. X.

H

H

ERCULES TAMBUSIUS patria Ferrarien. in Archisterio Casin. Monachi vitam professus est an. 1530. die 26. Junii. Floruit Græcæ, Latinæque lingua magna peritia. A' Julio III. Pont. Max. cui ob virtutes admodum erat acceptus, creatus fuit Episcopus *Rebelli*, vulgo *Ravello*, quæ est Urbs Regni Neapolitani, olim in Picentinis, nunc in Principatu citeriori an. 1555. die 18. Sept. cui Ecclesiæ cum annos quindecim egregiè præfuisset, ex caduca ad immortalem vitam transivit Ferrariæ anno 1570. in Ecclesia S. Francisci tumulum, ac memoriam sortitus.

De eo Gabr. Bucell. in Bened. Rediv. Plac. Roman. in Suplem. Petri Diaconi de Viris Illustr. Casinen. c. 13. Jo: Baptista Marus in Annot. ad idem caput, ubi sic loquitur „ Hunc non bene Flavium vocat noster Placidus, uti etiam „ Arnol. Wion. lib. 2. Lign. Vit. cum *Hercules Tambusius* in Catalogo Ra„ vellen. Episc. nominetur. * Episcopalis dignitate insignitus legitur an. Dom. „ 1555. die 18. Sept. Ferrariæ obiit an. 1570. ibique sepultus in Ecclesia San„ cti Francisci. Testatur Marc. Ant. Guarinus in Compend. Histor. Eccle„ siarum Ferrar. lib. 3. pag. .. ;7. & Vir Clariss. Ughell. in Episcopis Ravell. „ se legisse meminit insculpta in ejus tumulo hæc pauca verba vernacula lin„ gua, *Hercule Tambusi Vescovo* 1570.

* *Ital. Sacr. tom. 1. col. 104. n. 35.*

At Regesta Mss. nostrorum Monachorum eum passim Flavium appellant, ubi in margine, *Episc. Ravelli doctissimus lingua Græcâ*, forsitan in sæculo Hercules vocabatur, illudque nomen factus Episcopus vel ipsemet resumpsit, vel alii ei reddiderunt.

Item de eo Ant. Libanorius in Ferrar. aurea par. 1. pag. 85. Jul. Ambr. Lucen. in Italia Vghell. Restrict. aucta &c. pag. 986. & pag. 1467. ubi cum Latini, Græcanicique eloquii callentiss. vocat; Nicol. denique Coleti in Ital. Sacr. ejusdem Vghelli aucta, & emendata, pag. 1192.

HIERONYMVS SENIS ex nobili Burghesia familia ortus, relictis omnibus, quæ mundi sunt, apud D. Eugenium ejusdem Vrbis vota sua ad nostræ Regulæ præscriptum Domino nuncupavit an. 1634. die 4. Sept. cumque doctrina, & pietate apprime floreret, Romam accersitus anno Jub. 1650. inter Apo-

stoli-

Digitized by Google

H

stolicos Pœnitentiarios Basilicæ S. Pauli admissus fuit, quo munere laudabiliter perfunctus ab Innoc. X. Pont. Max. Soanensis primum anno 1652. deinde à Clemente IX. Pientinæ Ecclesiæ in Eutruria præficitur an. 1668. eo in regimine prudentiæ, integritatis, justitiæ, charitatis, aliarumque virtutum laude excelluit. Sedit Pientiæ annis prorsus triginta, post quos, laborum mercedem recepturus, temporalem vitam æterna commutavit an. 1698. die 15. Jan.

De eo Nicol. Colet. in Ital. Sacr. Ughell. impress. Ven. an. 1717. in Episcopis Pientinis, tali elogio „ Hieronymus Burghesius Patritius Senensis Ord. S. „ Benedicti Juris prudentiæ, Sacræ Scripturæ, Musices, Mathematices, „ nec non linguarum Græcæ, & Hebraicæ notitia pollens; plurima munia „ sustinuit in sua Congregatione Romæ extra ordinem Pœnitentiarum egit „ Apostolicum in Vaticana Basilica, Ordinarium in Basilica S. Pauli an. Jub. „ demum ad Soanensem Cathedram eum delegit. Innoc. X. ubi cum aliquandiù proficuè resedisset, aeris gravamine perturbatus, ad hanc Pientinam translatus est, 17. Sept. 1668. à Clemente IX. Reparandæ Ecclesiæ, reformandis Sacris Ritibus ad normam novissimi Cæremonialis illico „ manus apposuit, Diœcesim statis temporibus lustravit, Synodos habuit, „ pluribus auxit rem sacram, in omnibus longe clarissimus. Dierum, meritorumque plenus mortalitatem deposuit in sua Cathedrali die 15. Jan. „ an. 1698.

Idem habet Jul. Ambr. Luc. in Ital. Sacr. restrict. aucta &c. pag. 1462. & seq. ex quo Coletus ipse omnia desumpsit.

Senis in Aula Majori ædium Rmi Abbatis prædicti Monasterii S. Eugenii visitur ejus effigies depicta cum hac Inscriptione.

Illmus, & Revmus D. Hyeronimus Burghesius Senensis Monachus Casinen. hujus Monasterii Professus, ab Innoc. X. creatus Episcopus Soanensis 22. Octobr. 1652. ætatis suæ anno 36.

De Episcopatu vero Pientino, deque ejus obitu nihil ibidem annotatur; habita autem ratione temporis, tum ejus electionis in Episcopum Soanensem, ejusque tunc ætatis, tum ejus ex hac vita decessus, cognoscitur usque ad annum ætatis suæ 86. mortalem vitam eum produxisse.

HIERONYMUS DE JUDICIBUS Amalphi natus S. Severini Neapolis, ut suspicor, Alumnus floruit Philosophica Scientia circa annum 1595. Eum ob morum eximiam probitatem, doctrinæquæ præstantiam, sui Cives, teste Petr. Ricord. Hist. Monast. Dial. 4. pag. 466. à Summo Pontifice in Archiepiscopum postularunt. Sed cum apud Vghellum in Elencho Archiepiscoporum ejus Vrbis minime reperiatur Hieronymus iste *de Judicibus*, consequens videtur illum vel à Pontifice Max. electum non fuisse, vel electioni suæ Hieronymum haud quaquam consensisse. Verba Recordati hæc sunt „ Girolamo Amalfitano de Giudici, famiglia principale d'essa Città, della quale „ ne sono usciti, Cardinali, è Arcivescovi, è un Ruggeri Doge di detta sua „ Patria, quando che era libera, Priore adesso di S. Severino di Napoli, „ Logico perfetto, e Filosofo raro, ha letto al Capitolo Generale di S. Benedetto fuor di Mantova; ne sono passati molti anni, che da suoi Cittadini, per i suoi ottimi costumi, e dottrina fù domandato al Papa per loro „ Arcivescovo.

HIPPOLITUS ANDREATIUS nobilis Mantuanus S. Benedicti de Padolyrone Alumnis adscriptus fuit an. 1599. die 5. Julii, ejusdemque Monasterii postea Abbas cum esset, ab Vrbano VIII. Pont. Max. ad Interamnensem in Vmbria Episcopatum evectus fuit an. 1639. die 12. Aprilis, cui Pontifici Hippoly-

Digitized by Google

H

polytus Corpus Comitissæ Mathildis ex eodem S. Benedicti Cœnobio, Romam transferendum concesserat, vixit in ea dignitate annos septem, habita Diœcesana Synodo, editisque Synodalibus Sanctionibus, demumque anno 1646. Mantuæ fatis obtemperavit apud Monachos tamen sepultus.

De eo Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 1. col. 831. n. 63. Nic. Col. in nova edit. ejusdem Ughell. Venet. 1717. his verbis, „ Hippolytus Andreatius nobilis „ Mantuanus Monachus, & Abbas S. Benedicti Congreg. Casin. electus est „ Episcopus Interamn. die 12. Aprilis 1639. Urbano VIII. in paucis charus „ cui præcipienti, ut obsequeretur, corpus sustulit Comitissæ Mathildis è „ suo Mantuano Cœnobio, & in Vaticanum intulit, ubi honorificentissimo „ excipitur tumulo: Obiit in Patria 1646. mense Octobr. sepelitur ibi apud „ suos Ascetas; Lucerius ex Congr. Oratorii p. 765.

* Vide nostram Bibl. in eodem Andreatio p. 224.

HIPPOLYTUS MANTUANUS alter, ejusdem S. Benedicti Padolyr. sodalis Ecclesiam Petræ - Honorii, vulgo Bertinoro Episcopali munere gubernavit; teste Gabr. Buccel. Ben. Rediv. ad annum 1664. & Felice Egger Petr. Idea Ord. Hierar. - Benedict. lib. 2. par. 2. dissert. 4. Dec. 4. num. 5. pag. 283. Sed istis utpote exteris & valde dissitis non ita facile hisce in rebus credendum, si nostratium documenta desint.

HIPPOLYTUS BERARDUCCIUS à Vigiliis in Apulia, apud S. Severinum Neapolis Monasticæ militiæ rudimenta posuit an. 1634. die 19. Octobr. Vir fuit eruditus, humanis, & Scholasticis literis, quas plures annos docuit, satis excultus. Senecæ lectioni, præsertim ejus declamationum, addictissimus, ex quo Sententiarum acumina, & arguta dicta semper in promptu habebat, quamobrem ejus colloquium, & familiaritas gratissima omnibus erat. Anno autem 1689. ab Alexandro VIII. Pont. Max. creatus fuit Episcopus Casertanus in Campania prope Vulturnum fluvium; Cui Ecclesiæ cum annis circiter sex præfuisset, naturæ tandem tributum dependit an. 1695. die 21. Sept. ætatis suæ 82.

De eo Bened. Laud. in Brevi Chron. S. Sever. Ms. pag. 366. „ Professus an. „ 1634. die 19. Oct. fuit fœcundo, ac prompto ingenio præditus; diù Lecto- „ ris Cathedram primariam in Sancto Severino tenuit, & Academiam hu- „ maniorum Literarum ibidem valde celebrem promovit, & auxit; 5. an- „ nis fuit Abbas S. Severini, deinde Abbas Aversæ cum esset, ab Alex. „ VIII. qui ejus merita optime noverat, ad Episcop. Casertæ fuit promotus, „ ibique obiit die 25. Sept. 1695. ætatis suæ 82. „ Felix Egger ubi supra l. 2. par. 2. dissert. 4. pag. 247. ubi tamen nomen ejus ignoravit; ideoque Episcopum Casertanum tantum nominat. Nos etiam in Bibl. & Regest. pag. 124.

HONORATUS FASCITELLUS ex nobili stemmate Æserniæ in Samnio prodiit, Casini verò arctius se Deo, Monasticis emissis votis, dicavit an. 1519. die 8. Decembr. Pietate, ac doctrina Sacra, profanaque, & Latinæ, Græcæque linguæ peritia insigniter eminuit. A Julio III. Pont. Max. Innocentio Montio in suam familiam adoptato Præceptor datur, & Episcopus Insulanus in Calabria renunciatur. Interfuit Trid. Concil. Poetica facultate excelluit, testantur id Carmina in laudem quorundam Heroum à Paulo Jovio elogiis celebratorum, & alia ejus Poemata: Ab omnibus ejus ævi eruditis Viris plurimum commendatur; Nec minor ejus laus est à Petro quoque Aretino laudatum fuisse * Annis undecim pastoralem curam gessit, quam biennio ante mortem sponte deponens animæ suæ salutem dumtaxat, eo tempore, curavit. Ann. 1564. Romæ piissime decessit, & ad immortalem patriam, ut sperare fas est, feliciter evolavit.

* In Comedia, cui titulus Il Marescalco Act. 5. Scena 3.

Agit

Digitized by Google

H

Agit de eo Ferdin. Ughell. tom. 9. col. 509. n. 31. Edit. Venet. per Nicolaum Coleti 1717. „ Honoratus Fascitellus Isernienfis nobili Familia natus an. „ 1502. Patre Marco Viro clar: Matre Margarita Caracciola; Puer ann. „ 17. Monachus Casinen. Cœnobii factus, vir evasit in Græcis, humanis, „ divinisque literis versatissimus, & Poeta insignis, cujus etiam Poemata le- „ pidiss. leguntur apud Jovium in Elogiis, & impressa quoque in Poetarum „ Italiæ deliciis. Laudatur à Petro Bembo, Joan. Casæ, Flaminio, ab Ami- „ co meo erudito Jo: Baptista Mari Canonico S. Angeli in Foro Piscium „ in Notis ad librum Petri Diaconi Casinen. de Viris Illustr. Casinen. quem „ publici juris fecit Romæ an. 1655. aliisque doctissimis viris; cumque ob „ egregias virtutes Julii III. Pontificis notus, & familiaris esset, Insulana in- „ fula condecoratus est die 30. Junii 1551. Præceptor datus Inn. Montio „ Cardinali in Pontificis familiam adoptato. Interfuit Triden. Conc. Romæ „ obiit mense Martio 1564. cum jam antea Episcopatu se absolvisset: Insigne „ edidit opus de factis Alphonsi Marchionis Vasti heroico versu concinna- „ tum; cujus cum laude Scipio Capycius, de principiis rerum. *Tum vitæ una-* „ *nimem Socium &c.* ut in nostra Biblioth. in qua fusissime de eo agimus, „ omnesque alios Authores de ipso agentes referimus &c. Reg. Ms. pag. „ 233. in marg., *Poeta insignis*.

** Æsernienfis.*
** Collectis à Ranutio Ghero, & editis Francofurti 1608. in 16 p. 1. pag. 941. usq. ad 966. Vide nostra Analecta.*

Felix Egger, Idea Ord. Hierar. Benedict. lib. 2. p. 2. dissert. 4. decad. 1. pag. 261.

HONORIUS, vel ut habet Ughell. Honuphrius Grifarius, Patria Perusinus, sicuti ego in meis Adversariis adnotavi, professionem vitæ Monasticæ in Casinensi Archisterio emisit an. 1596. die 26. Julii, qui cum Vir admodum egregius evasisset, Generalis Procurator in Romana Curia, mox Abbas creatus fuit, deinde à Gregorio XV. Pont. Max. Episcopus Montis Pelusii in Apulia, procurante Alex. Card. Montalto nostræ Congr. Protectore electus anno 1621. die 17. Martii, duobus tantum annis illi Ecclesiæ præfuit, nam anno 1623. ex mortali vita ad æternam pervenit.

De eo Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 1. pag. 1024. Jul. Ambr. Luc. ibidem pag. 1032. Nicol. Coleti edit Ven. 1717. tom. 1. col. 1001. n. 23. in Reg. Ms. pag. 200. „ Episcopus Montis Pelusii ex Procuratore Generali an. 1621.

HONORIUS AB URBEVETERI professus Monasticum Institutum in Cœnobio Casinen. an. 1577. die 2. Martii in Regesto Ms. pag. 199. in marg. dicitur, *Episcopus*, sed cujusnam Civitatis, non indicatur.

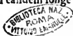
I

I

ACOBUS CARACCIOLUS nobili admodum familia natus est Neapoli an. 1658. & ibidem in Cœnobio S. Severini Monasticæ regulæ sese submisit an. 1673. die 29. Nov. Sub D. Severino ab Asculo Abbate Farfensi, de quo in nostra Bibliot. L. S. plurimum in monastica disciplina, cæterisque virtutibus profecit, quas potissimum ostendit, sive dum Romæ apud S. Paulum Prioris Claustralis munus exercet, sive dum Abbas creatus, prædictum S. Severini, ac postea S. Laurentii de Aversa, aliaque Monasteria, singulari prudentia, ac zelo regularis observantiæ administrat, sive denique dum Visitatoris officio in nostra Congreg. integerrimæ justitiæ laude perfungitur. Itaque eximiæ probitatis fama intra solius Congregat. fines contineri haudquaquam potuit; extra eandem longe, lateque manavit, ipsasque Pontificias Clemen-

tis

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

tis XI. aures pervasit, qui tantæ virtutis fulgorem minime sub modio occultandum, sed in sublimiori candelabro collocandum ratus, Jacobum Episcopum Casertanum in Campania felici designavit; At is Monastici propositi tenax, illudque regnis, & sedibus præponens; ea qua par erat reverentia oblatam infulam recusavit. Quæ sane humilitas Pontificem ipsum majorem in admirationem adducens, has in voces eum impulisse fertur *Gaudemus profectò temporibus quoque nostris inveniri perfectos Monachos, qui majorum suorum exemplo oblatas Ecclesiasticas dignitates constanter respuant*, jure igitur illustriorum Congreg. nostræ Episcoporum albo Jacobus est ascribendus, qui à Sapientissimo Pontifice Sacri Pastoris lituo dignus est judicatus, quem ipse Jacobus nihilominus superiori virtute suadente ne attrectare quidem voluerit.

JACOBUS LENTIUS patria Romanus, primum inter Sacri Monasterii Casinen. Alumnos admissus fuit an. 1628. di 29. April. deinde ad D. Pauli de Urbe Professos, ut dicimus, transferri voluit. Scholasticas disciplinas Papiæ, alibique docuit. Procurator postea Generalis in Rom. Curia constitutus, totius Congr. negotia, prudentiæ, solertiæ, ac vigilantiæ laude egit. Abbas creatus, prædictum S. Pauli Cœnobium ita gubernavit, ut pium Patris, ac dirum Magistri ad Regulæ nostræ præscriptum, prout ferebat occasio, semper ostenderet, ac optima studia strenue promoveret. Anno autem 1670. à Clemente X. Pont. Max. Archiep. Compsanus * in Regno Neapolit. renunciatus fuit; Præfuit illi Ecclesiæ tantum duobus, nam ann. 1672. die 20. Aug. ex caduca ad æternam vitam migravit.

* *Consa in Provincia Principatus Ulterioris, olim in Hirpinis ad Aufidum amnem.*

De eo Nicol. Coleti in Ital. Sacr. Ughell. tom. 6. col. 826. n. 45. in Archiep. Compsanis. „ Jacobus Lentius Romanus Monachus Casinen. Vir sane egregius, singularisque prudentiæ, quæ & illum jam pridem apud suum Ordinem, cum Procur. General. munus obiret, mirificè commendarat; Tantæ verò facundiæ, ac humanitatis fuit, ut quibus cum versaretur, eum omnes & vehementer diligerent, & observarent. Initio sumpti Archiep. muneris mansit aliquantò in Oppidis S. Andreæ, & S. Mennæ, Mox in oppidum Calistrum se contulit permotus precibus Principum Ludovisiorum, à quibus & humaniter acceptus, & benignissime semper est habitus; quo in loco quamquam esset valetudinis tuendæ studiosiss. tamen decessit haud satis matura quidem ætate: die 20. Augusti 1672. sepultusque est in majori ejusdem oppidi Ecclesia, ac per honorifica, elegantique inscriptione * honestatus. Opinio apud universam Urbis aulam de eo fuit, peracerbam illi mortem majores, amplioresque honores intercepisse.

* *quam tamen non affert.*

Item de eo Jul. Ambr. Lucen. in Ital. Sacr. restrict. auct. &c. pag. 1066. ubi eum *Summum Theologum vocat*. „ qui post emensos Magisterii, Abbatis, & Procur. Gener. gradus à Clemente IX. * &c. Isidorus Morattinus in Musis Miscellaneis pag. 510. multis eum laudat. „ Et in principio poeticæ Paraphrasis in vitam S. P. Benedicti à D. Gregorio M. exaratam, quam Morattinus eidem Lentio dicavit, longo carmine elegiaco eum celebrat, demumque hoc Epigrammate.

* *X Nam Clem. IX. obiit an. 1669.*

Certa Casinatum Spes, inclyta fama Licæi,
Cui Charis Ambrosium præbuit eloquium.
Moribus innocuis exæquas facta Catonis,
Dum tua non luxus, nonCiprys ora domant.
Te Virtutis Amor flectit, reverentia Divum
Quod pariter pietas, Religioque probant
Hinc Mortalis adhuc se se fama inserit Astris
Post fata ut longas ducat Olimpiadas

Fo-

Felix Egger in Idea Ord. Hierarch. Benedict. l.2. par. 2. differt. 3. n.5. pag.242. Regest. Ms. pag. 236. 230. à tergo.

I

IGNATIUS COPPINUS de Prato, quod Oppidum * est amplum Etruriæ decem circiter millia passuum à Florentia distans, ante Monachatum Franciscus Coppinus Prælatus Romanæ Curiæ, & Episcopus Interamnen. in Umbria, creatus * à Calisto III. Pont. Max. an. 1458. die 19. Maii, & pro Apostolica Sede in Angliæ Regno Legatus, missus à Pio II. an. 1459. Sed post paucos annos ab eodem Pio revocatus, & ab Episcopatu depositus fuit; avaritiæ, simoniæ, & turbarum insimulatus, & Monachum induere permissus, vel potius coactus, in Monast. D. Pauli de Urbe nostram regulam professus est an. 1463. die 21. Martii. Nec diù in suscepto regularis vitæ instituto supervixit; animi enim dolore ob ingens infortunium, & imputata crimina brevi ad extrema deductus fuit; parabat ille siquidem Apologiam suæ in Anglia administrationis, à Hieronymo Aliotto viro doctis. & eloquentis. compositam, coram Pont. Max. Paulo II. & Sacro Card. Senatu recitandam, sed dum in id incumbit, mors illum ad æterni Judicis tribunal, veram dicturum causam traduxit,

* Hunc Civit. titulo & Episcopalis Cathedræ honore insignitum.

De Ignatio Coppino agunt Pius II. suorum Comment. l. 3. fusissime ubi ejus crimina in Legatione Anglica, quam venalem fecerat, patrata enarrat, eaque Coppinum confessum fuisse, & confessionem suam propria manu scripsisse &c. Pium igitur illum damnasse, Episcopatu privasse, & ab ordine deposuisse. Coppinum autem sive quod Religionis zelo accensus esset, sive quod in sæculo, dignitate privatus, Vitam sibi molestissimam fore crederet, à Pontifice petiisse, ut liceret sibi in Monast. S. Pauli, cum Monachis Casinen. D. Benedicti Ord. profiteri, hoc indultum ei fuisse, ac insuper ut in Presbyteratus Ordine ministrare posset, assumptoque Ignatii nomine in eodem usque ad eam diem sine reprehensione Domino famulari meliorem Monachum, quam Episcopum futurum.

Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 1. col. 761. edit. Venet. 1717. n. 38. in Episcop. Interamnen. ex ejusdem Pii II. Com. Licet lib. etiam 2. citet, in quo tamen Pius nihil de Coppino, sed tantum lib. 3. errat quoque Patria eum Interamnensem vocans, cum revera Pratensis fuerit.

Franciscus Angeloni in Hist. Interamn. par. 2. fol. 144. ad an. 1463. „ Et indi „ à non molto tempo Papa Pio ritornato da Mantova verso Roma, privò di „ quel Vescovado Francesco Coppini, che v' era stato assunto nel 1458. Sen- „ tasi in Platina, perchè nella Legazione Britannica si havesse usurpato più „ autorità con gran danno, e ruina degli uomini, che à lui dalla Sedia Apo- „ stolica fù conceduta „ Ma nel Breve scritto dal Papa à Terni, altra cagione se ne dimostra così dicendo „ 1463. Hodie Ecclesiæ Interamnen. ex eo Pastoris solatio destitutæ, quod nos nuper dilectum filium *Franciscum de Coppinis tunc Episcopum Interamnen. nunc verò Ignatium nuncupatum Monachum Monast. S. Pauli extra muros Urbis Ordin. S. Bened. suis culpis, & demeritis exigentibus*, regimine, & administratione ipsius Ecclesiæ Interamnen. cui tunc præerat, de Fratrum nostrorum consilio, authoritate Apost. duximus deponendum, privandum, & amovendum, De Persona dilecti Filii Ludovici electi Interamnen. Nobis, & eisdem Fratribus nostris &c. providimus &c.

Hieronymus Aliottus supralaudatus in libris suarum Epistolarum, quæ Mss. Aretii in nostro Cœnobio asservantur, plurima, habet tùm de Francisco, tum de Ignatio Coppino, ante scilicet, & post ejus Monachatum; ex eis ea

„ po-

I

„ potissimum; quæ ad absolutam Coppini notitiam pertinere sunt visa, ex-
„ scribere, & huc transferre me non piguit, gratum Lectori fore existiman
„ tem, non solum Coppinum plenius agnoscere, sed multo etiam magis
„ Alliotti stylum, & facundiam veluti in suo fonte gustare.

Ex libro 1. Hieronymus Francisco Coppino &c. Legi ornatiss. literas tuas, quæ
„ ut nihil ad me novi attulere, ita veterem illam, quæ me jam pridem im-
„ buit, opinionem, incredibilis humanitatis tuæ, vel augere visæ sunt, vel
„ si nihil addi potuit, me tamen diutius detinuerunt in admirationem tui;
„ Quid enim tibi rependere unquam possim pro isthac profusiss. liberalitate,
„ quam nihil modo plenius, quam unquam tuis literis expressisti? Non modo
„ enim obsecutus es mihi, ut amicum meum in tuam benevolentiam admitte-
„ res, sed me quoque ita complexus es, ut supra vix optare, postulare cer-
„ tè non ausim &c.

Ex lib. 2. Hieronymus Francisco Coppino &c. Summa, & insperata lætitia nos affecerunt ornatiss. literæ tuæ &c. „ post pauca „. Literas tuas fabre, & artificiose confectas opportune accepi, & simul admiratus sum sagaciss. ingenium tuum, quod tam brevi, & veluti ex tempore tam multa prospiciat &c.

Ex eodem lib. 2. Domino Francisco Coppino Thesaurario Bononiensi. Quare te laudo prudentiss. Coppine, quod uti cæteris in rebus, ita in hac quoque sapienter instituisti vitam. Ut enim audio, te totum ad Dei cultum, ad Religiosorum hominum consuetudinem, ad rerum divinarum considerationem insinuas; qua in re novum mihi Socratem exhibes, ut enim ille neglecta ea disciplina, quæ de Natura est, quod abstrusiss. rerum causas rimari, & pervestigare posse diffideret, se totum ad eam, quæ de moribus est, disciplinam contulit, Ita Tu non absimiliter intelligens solertiam, & diligentiam nostram, quantum par esset, quantumque vellemus, in rebus humanis haud quaquam proficere, ingeniosa prorsus, & arguta ratione te confers ad earum rerum studium, & meditationem, in quibus operam perdere nequaquam possis: Quæ tuæ vitæ institutio non modo tibi, sed amicis tuis futura est usui, quippe qui dignis, sanctisque precibus tuis multa se à Domino consequi posse confidant. Aretii 19. Junii 1452.

Ex eodem lib. 2. Hieronymus Francisco Coppino &c.

Nullas umquam ad te literas dedi, quin fœnus abs te acceperim, equidem gravis semper semperque ornatas ex te soleo legere: sed in his ultimis, quas ex Bononia scribis, te ipsum vincis; In quibus ea gravitate, copia, ornatu de rebus divinis disputas, ut cuivis vel rudi facile sit delicias tuas, & lautam supellectilem intueri; Solent plerique ex isthac Civit. Bonon. humanarum rerum sapientiam reportare; tu vero utrumque genus retulisti, & humanæ sapientiæ, & divinæ. Ac propterea splendorem orationis utrique generi conjunxisti, & ne tibi Peripateticum deesset aliquid ad felicitatem, facile passus es externa quoque bona cumulatius vendere, ut ad Dei cultum, ad contemplationem supernæ Patriæ, ad virtutem, & beatitudinem comparandam desit nihil &c Aretii 3. oct. 1452.

Ex eodem lib. 2. D. Franc. Coppino electo Episc. Interamn. &c. De Præsulatu tuo equidem non minus gratulor, quam si ad me ipsum is honos esset delatus; Illustre sane indicium fuit, & aperta conjectura Pontificalis de te tum existimationis, tùm benevolentiæ, absentem, ac multis terrarum interstitiis disparatum, præter Curiæ consuetudinem, extulisse &c. 26. Aprilis 1458.

Ex eodem lib. 2. D. Franc. Coppino Interamn. Episc. &c. Dii mihi vertant in bonum, quod bina, & insperata lætitia eodem tempore sum affectus. Altera, quæ

I

quæ paulo prius evenit, ut Alexium & studiosissimum tui, & mihi amicissimum hac tempestate viderim; Altera quod ex ipso Alexio Florentiâ veniente intellexi, præstantiss. „ Dominationem tuam ex remotiss. extremisque Angliæ „ partibus tandem nobis, & expectanti Etruriæ redditam esse. Quarto jam „ anno à nobis absfuisti; quo tempore varii de te rumores perlati sunt tum „ læti, tum tristes: Pertulerat aliquando fama hostium copias tua virtute, „ solicitudine, industria pulsas, deletasque esse, qua ex re amici tui magnam „ in spem erecti credebant fore, ut majori cum titulo, ac dignitate ad nos „ aliquando redires, quam hinc abieras. Rumor deinde longe diversus increbuit, exercitum tuarum partium esse concisum, & de tua quidem persona variæ fuerunt sententiæ, aliis affirmantibus, te superstitem esse, aliis „ te una cum tuorum exercitu occubuisse; In hac ancipiti, variaque sententia nos hic Aretii supra bimestre fuimus, tandem didicimus te repertum esse, posteaque in Gallia interfuisse novæ Francorum Regis coronationi; „ Nunc majorem in modum gratulor, te nobis, atque Italiæ redditum esse; „ & quamquam amplissimos honores illos, quos sperabamus, per hunc tuum „ reditum non es consecutus, non parum tamen nobis emolumenti, lucrique „ existimamus accedere, quod te ex extremis hostium faucibus, & viventem, & incolumem accepisse licuit. Ad illos verò honores eximios, vita „ comite, tua virtute, tuaque industria te ipsum in posterum comparabis; „ nunc satis est, quod pro tuo reditu, pro tua incolumitate amicis tuis apprime liceat gratulari tibi. Vale 1462.

Ex eodem l. 2. Hieronymus, Religiosiss. Viro Domino Ignatio Monacho Congr. S. Justinæ, qui fuerat olim Dominus Franciscus Coppinus Episcopus Interamnensis.

„ Varia esse vocationum genera non ignoramus; sæpe quidem illabitur, seque „ insinuat peccatorum mentibus Salvator noster, dulcedinem quandam, & „ prægustationem supernæ illius, beatæque gloriæ secum afferens, & simul „ hujus nostræ fragilis, casuræque vitæ vanitatem ostendens, & ante oculos „ ponens. Sed quoniam semen inter spinas cecidit, à solicitudinibus & divitiis, & voluptatibus sæculi sæpe numero suffocatur, fructumque non refert; fortiora tunc remedia morbis nostris, & antidota acriora præbentur, „ ut tribulatione vexati reditum, recursumque habeamus ad Deum, & quem „ florentibus rebus agnoscere neglexerimus, procella sæviente noscamus. „ At sunt nonnulli tam duri animi, tamque fortis, ut aspera quæcunque tolerando superent potius, quam ab amore sæculi divelli patiantur: restat „ his tertium Salvatoris antidotum, quod magnum profectò dilectionis est „ signum, & divinæ benevolentiæ in nos illustre indicium; Ut qui nec blanditiis deliniti, nec tribulatione vexati ad Deum redire proponimus, vi quadam, & impulsa divinæ manus attacti redeamus. Hoc genus conversionis „ Paulus Apost. expertus est, cum prostratus ad terram, & tremens, stupensque dixit, *Domine quid me vis facere*? & ex persecutore factus est vas „ electionis; Hoc idem Conversionis genus sensit, & alter Paulus primus „ eremi cultor, qui persecutionem fugiens, quæ sub Decio, ac Valeriano „ inflicta est Ecclesiæ, ad montium deserta confugiens, dum persecutionis „ finem præstolatur, necessitatem in voluntatem vertit. Hoc item tertio „ conversionis genere te nunc vocari à Domino videor intelligere; nam „ quod primam vocationem senseris, testes sunt pleræque Epistolæ tuæ tum „ ex Bononia, cum ex aliis locis ad me datæ, quæ & timorem Dei, & contemptum Sæculi præseferunt. Testes sunt etiam Religiosi viri, quibus tibi

D „ cum-

I

„ cumque terrarum positus adhæsisti, quos observasti, quorum amicitias, &
„ consuetudinem tantâ devotione coluisti. Quod item secundam vocationem
„ senseris per tribulationis æstum, mortes præstantissimorum fratrum, ne-
„ potumque tuorum, atque uno simul tempore totius domus, ac familiæ tuæ
„ interitus, & ruina testantur. Quibus ex rebus cum facile intelligeres va-
„ nam, fallacemque esse hujus sæculi beatitudinem, captivus tamen, & ir-
„ retitus illius amore tenebaris, quod existimares pulchrum esse inter homi-
„ nes excellere, & clarum, gloriosumque nomen tibi ipsi comparare. Quod
„ tua industria partim assecutus es, partim etiam majorem in modum assequu-
„ turus eras, nisi te violenta manus Domini his laqueis potenter exemisset.
„ Hæc profecto vera est, & certa apud Deum gloria pro Deo ignobilis fieri.
„ Is demum gloriosus, & clarus est apud Deum, qui se apud homines, & es-
„ se, & haberi cupit obscurum, denique amat Deus humilia, superba deji-
„ cit, tantoque apud ipsum inclyti, & excellentes erimus, quanto nos ipsos
„ humiles præbuerimus, & dejectos. Hactenus ego te versatilis, mirabilis-
„ que ingenii in rebus gerendis sæculi cum existimavi, tum aliis etiam præ-
„ dicavi; Nunc cum ad rem Monasticam, seu voto, consilioque tuo, seu
„ fato quodam, idest Dei voluntate impellente contuleris, magna me tenet
„ spes fore, ut si in re sæculari clarus evasisti, longe clarior in hac Monasti-
„ ca sis evasurus. Primum quod is, cui militaturus es Dominus, summâ ju-
„ stitia est, summâ æquitate conspicuus, nec ullus apud eum ipsum ingrati-
„ tudinis uspiam repertus sit locus. Deinde quod in rebus sæculi multum sibi
„ semper virium fortuna vindicaverit, prudentia minimum. Ad religionem
„ autem, & verum Dei cultum fortuna aditum invenire non potest, sed
„ omni ex parte sapientia, prudentiaque dominatur. Damna quidem, ac
„ dispendia, seu corporis, seu rerum externarum, quibus in rebus fortuna
„ suas vires ostentat, apud bonos, & veros religiosos deputantur in lucro,
„ dicente Apostolo, *cum infirmor tunc fortior sum*: *& Virtus in infirmitate*
„ *perficitur*. Hortor igitur præstantiam tuam, ut quantum in re sæculari,
„ cura, industria, sollicitudine profecisti, tantum nunc in divina proficias.
„ Ego te visere majorem in modum, teque amplecti desidero. Spero equi-
„ dem præcepta, institutaque vitæ meæ abs te saluberrima mutuari, & alia
„ quædam tractare coram aveo minime credenda literis. Vale Aretii die 1.
„ Julii 1463.

Ipse autem Coppinus in supra memorata Defensione à nobis ad Analecta trasmis-
sa, conatur omni ex parte sese purgare, & innoxium ostendere, Deum, An-
gelosque contestans, ab omni se rapinarum genere, auri, argentique cupi-
dine longe alienum, manus continentissimas habuisse, propriam paupertatem
in argumentum adducens; Partes omnes fidelis, ac seduli Ministri labore
summo, ac improbo spretis, victisque difficultatibus, ac mille periculis jugiter
implevisse, Statum Angliæ reformasse, & ad Eccl. Rom. summique Pont.
obsequium, ac obedientiam reduxisse: Omnia verò sibi objecta crimina contra
justitiam, & veritatem, ab Invidorum artibus, ac fraudibus processisse, pe-
tens proinde enixissimis precibus, ut defensionis copia, justique judicii audien-
tia sibi concederetur; quam tamen causam cita mors æterno, veroque, ac ju-
stissimo Judici, qui justitias judicabit, decernendam commisit.

De Ignatio Coppino in nostris Regest. Ms. pag. 47. „ ita, Ignatius à Prato Pro-
„ fessus S. Pauli Episc. Interamnensis deponitur à Pio II. & fit Monachus an-
„ no 1463. die 2. Martii.

JOANNES à BURGUNDIA in Cœnobio S. Justinæ Patavinæ Congreg. no-
stram

stram ingressus est ann. 1430. Fuit Cubicularius Eugenii IV. Generalis Congr. Vallisumbrosæ, & postea Episcopus Parentinus in Istria. Ita Regestum Ms. nostrorum Monachorum à D. Gratiano à Mediolano confectum pag. 8. quod ibidem in Biblioth. S. Simpliciani existit, a me visum an. 1688. Sed de eo nihil. in Ital. Sacra Ughell. neque in Appendice Nicolai Coleti tom. X.

JOANNES DE PRIMIS natione Siculus, patria Messanensis, in Cœnobio S.Just. Patav. Monasticæ Regulæ nomen dedit an. 1422. die 24. Junii sub disciplina Ludovici Barbo jam grandis natu. Fuit Vir insigni pietate, ac doctrina; Abbas primum ejusdem S. Justinæ; ac postea S. Pauli de Urbe duabus vicibus, & nostræ Congreg. bis Præses, & 15. annorum spatio Definitor. Ab Eugenio IV. Pont. Max. creatus fuit Episcopus Catanensis in Sicilia anno 1445. Anno verò sequenti 1446. in Sacrum Cardinalium Collegium cooptatus titulo S. Sabinæ ei attributo. Scientiarum omnium Lycæum, seù ut dicunt *Universitatem*, ad totius Siciliæ commodum, & splendorem Catanæ instituit, obtentis ab eodem Eugenio IV. & ab Alphonso Siciliæ Rege amplissimis Privilegiis. Card. dignitatem tres tantum annos retinuit, nam an. 1449. die 12. kalendar. Febr. fatis concedere coactus est Neapoli in S. Severino, ibidem sepultus.

De eo S. Antonin. in Chr. p. 2. tit. 15. pag. 23. §. 2. ubi narrans Institut. Congr. Casin. „ Ex qua etiam (inquit) per ipsum (Eugenium IV.) „ pileatus est rubro Ven. Vir Religionis zelator D. Jo: Siculus Abbas S. „ Pauli. Arnol. Wion Lign. Vit. par. 1. lib. 2. cap. 19. pag. 211. in Cardinalibus Ordin. nostri, & par. 2 cap. 6 lib. 5. pag. 486. & 587. in Præsidentibus. Jac. Cavac. Hist. S. Just. lib. 5. pag. 224. Successit Mauro Papiensi D. Joannes Messanensis Siculus, fuitque Abbas tertius S. Iustinæ, sustulit publicam viam, quæ per hortos in publicam planitiem ferebat, magno quidem commodo disciplinæ, & securitatis Monachorum; promovit etiam ædificia à Ludovico Barbo inchoata; præfuit an. 1438. per annum tantum, nam jussu Eugenii IV. Romam profectus Monasterium S. Pauli optime gubernavit, donec ab eodem Pontifice Card. S. Sabinæ pronunciatus est: „ laudat insuper eum Cavacc. Sanctitatis, & eruditionis nomine; mirabilisque prudentiæ, ac dexteritatis in negotiis Principum obeundis, & continentis vitæ, & retentæ Monasticæ disciplinæ exemplis, clarissimum deprædicat. Io: Baptista de Grossis in Decac. Catan. tom. 1. chorda 2. modulo 5. „ Io: de Primis Nicolao de Tedeschis per omnia compar purpuratorum „ Patrum Senatui adscriptus an. 1447. Patriæ Scientiarum Academiam universæ Siciliæ Scholam, Catanæ sistendam ab Eugenio IV. & Alphonso Siciliæ Rege impetravit, fato tandem concessit anno 1449. „ & chorda 9. modulo 6. fol. 143. Honuph. Panvin. in utraque Epitome Alphons. Ciacc. in Vita Eugenii IV. Plac. Puccin. in Appar. Hist. de Illustrib. Abbatiæ Florent. Viris pag. 11. ubi asserit, eum fuisse etiam Abbatem S. Mariæ Florentiæ anno 1440. sed paucis tantum mensibus, vocatque eum vitæ inculpabilis virum, & tantæ peritiæ, ut bis Præsidens Congregationis esse meruerit; Eugenium verò IV. in arduis Sedis Apostolicæ negotiis ejus operâ semper usum fuisse, obiisse tandem Neapoli in S. Severino cum odore Sanctitatis an. 1449. citatque de eo agentes ex nostris, præter Cavacc. & Arnold. etiam Cherubinum Myrthium in Hist. Sublacen. Cornelium Margarinum, Hieronymum a Potentia, & Constantinum Cajetanum, & etiam in Chron. Abb. Florent. fusius pag. 39. ubi Abb. etiam fuisse S. Petri Perusiæ asserit: Virum absolutæ doctrinæ, negotiorum Rom. Curiæ, & Christianorum Principum expertiss. vocans, à

II

Nicolao V. Neapolim ad Regem Alphonsum pro arduis Ecclesiæ causis missum, in Domino quievisse an. 1449. die 21. Januar. citatque præter supra allegatos Authores etiam Alph.Ciacc. in Vita Eug. IV.* Bartholomæus de Alexandro à Paternione in Chron. Monast. Catanen. inter viros Scientia illustres n.2. post Nicolaum Tedeschi Abbatem Panormit. & Card. merito collocat Jo: de Primis „ D. Gio: Primo di Catania.... Abbate di S. Paolo di Roma, nell' „ an. 1445. fu fatto Vescovo di Catania, e Visitatore Generale sopra li Ve„ scovi, e poi nel 1446. creato Cardinale: * Questi benche non abbia stam„ pato, ne composto alcun opera, si dimostra però, quanto fosse stato arri„ chito d' ogni Dottrina, per aver ottenuto il Privilegio dell' Università de „ studii publici in detta sua Patria ad instar, è con tutti li Privilegj, e premi„ nenze, che gode l' Università di Bologna, (lo che singolare fino oggi lo „ trattiene nel Regno di Sicilia) dalla Santità di Eugenio IV. nell' an. 1444. „ per Bolla data in Roma à 22. Aprile, e confermata da Alfonso Re d' Ara„ gona, e di Sicilia nel detto an. 1444. sotto il dì 28. Maggio in Napoli nel „ Castel nuovo: se ne morì nell' an. 1449. „ Gabr. Buc. in Men. ad diem 27. Sept. ubi eum b. mem. Virum, Cuculli, & Purpuræ, Ordinis, & Ecclesiæ ornam. Sanctitate, & eruditione, extra ambitionis, & avaritiæ notam continentis denique vitæ, ac retentæ in dignitate Monachalis modestiæ, & disciplinæ exemplo clarissimum vocat, citatque etiam Belforest. Annal. nostr. Bened. Nicol. Comn. Pap. Hist. Gymn. Pat. tom. 2. l. 2. c. 6. num. 26. ubi eum Alumnum illius Gymnasii fuisse narrat, & ex Salomonio docuisse Jo: nostrum in eodem Patavii Lycæo refert.

* Ut ex lib. Bibl. L. A.

* Omnes alii citati Authores præter ipsum, & Jo: Baptistam de Grossis, Messanensem, non Catanensem eum d cunt sicut etiam legitur in ejus Epitaphio, ut infra &c.

* Ad Matr. Art. not. 8.

In Libris Ms. Epistolarum Hieronymi Aliotti paulo ante in Ignatio Coppino laudatis, legitur sequens ad Ioannem Siculum Epistola ex lib. 8.

* In lib. sup. lin. 19.

Hieronymus Aretinus Rmo Patri, & Dño Dño Ioanni Siculo Cardinali S. Pauli. „ Cum primum est auditum ad amplissimum Cardinis gradum provectam fuisse „ Dominat. tuam, miro applausu gratulati sunt omnes, qui nostrum hunc „ Ordinem profitentur. Eam gratulationem forte quispiam levior ex tanto „ numero Monachorum, vel ad amicitiam, & benevolentiam tuam, vel ad „ pompam Ordinis nostri retulerit; Maxima pars, & sanior non ita tibi gra„ tulabantur, quippe quem scirent ista contemnere, sed ipsi nostro Ordini „ propemodom extincto, quem sperarent à tua Dominatione, & juvandum, „ & sublevandum: Jejuna quidem, & arida gratulatio est ea, quam solemus „ amicis persolvere temporales honores, aut dignitates consecutis. Quid „ enim gratulandum sit homini cras morituro? Sed vera, & solida gratula„ tio est, quæ tota in Domino fit secreta, & disjuncta ab humanis rebus, „ æternisque conjuncta. Itaque cum firma, & robusta spes omnibus nobis in„ sideat non modo per te conservandum esse Ordinem nostrum, sed etiam „ augendum, sane intelligimus nostrarum esse partium cum forte aliquid „ emerserit contra ipsum ordinem, certiorem facere Dominationem tuam, „ tuarum verò, cum certior factus fueris, strenue, viriliterque pugnare „ pro ipso Ordine defendendò. Longum sit exponere quot Monasteria die„ bus nostris nostro Ordini sint adempta, nam cum retroactis temporibus „ noster hic Ordo defensore caruerit, cæteri Religionum Ordines adversus „ hunc solum conjurasse videbantur, eundemque ad prædam, & direptio„ nem publicam designasse: memini ego per ætatem nostram, & in Floren„ tina Diœcesi, & in Pisana complura membra, & Monasteria à nostro cor„ pore dissecta, & detruncata, aliis Ordinibus fuisse inserta. In hac vero Diœ„ cesi Aretina tria equidem opulenta Monasteria ad alios Ordines traducta

„ esse

I

„ esse constat: Nunc de quarto diripiendo agitur, quod nisi per te defenda-
„ tur, actum de illo esse video. Vacat in præsentia Monasterium S. Martini
„ de Alpino huic Civitati propinquum ad quinque millia passuum: Id per
„ tempus fœlicis recordationis Eugenii Pontificis annexum, & unitum fuerat
„ Monasterio Fratrum S. Brigittæ extra mœnia Florentina. Et nunc ajunt
„ eam unionem, quæ nunc sortiri videtur effectum, confirmatam esse à
„ SSmo D. N. Legi ego forte aliquando literas unionis, & plura in illis esse
„ perspexi, quæ frivolam, & invalidam faciant. Nam neque verum valo-
„ rem exprimunt, & Monachis præterea carere affirmant Monasterium il-
„ lud, quod quam sit erroneum, & à vero devium monstrabit Capitulum il-
„ lius Monasterii proxime congregandum ad veri Abbatis electionem: Ani-
„ madverte quæso quam brevi tempore creverit, S. & Venerabilis Congreg.
„ S. Justinæ, quæ te in Christo genuit: & pro qua dilatanda tu ipse tantope-
„ re insudasti. Nonne igitur sperandum est, quod orantibus Fratribus, &
„ cooperante Domino eadem, quæ te genuit Mater, in posterum fæcunda
„ prole sit augenda, seque ipsa in dies singulos futura sit major? Nemo sanæ
„ mentis hoc ambigit, Sed dic obsecro Pater, si nostri Ordinis Monasteria
„ ita quotidie diripiuntur, ut cernis, ubi crescens residebit Venerabilis illa
„ mater tua, cum jam nullus locus nostri Ordinis ad eam suscipiendam pene
„ sit reliquus? Num forte speras à Fratribus S. Brigittæ posse loca, & Mo-
„ nasteria mutuari, ad quæ Venerabili Congreg. S. Justinæ palmites suos ex-
„ tendat: num à Camaldulitis? num à Canonicis Regularibus? qui omnes
„ ad prædam nostram accincti, Spoliis nostri Ordinis ditati sunt. Hac de re
„ scribit ad SS. D. N. Rev. Pater Dominus Episcopus Aretinus. Scribunt, &
„ Priores Civitatis; Scribo ego misellus ad Dominationem tuam, qui pecca-
„ tis meis exigentibus in hæc tempora sum reservatus, ut interitum, & deso-
„ lationem nostri Ordinis cernam. Oro igitur te pater optime D. colendiss.
„ licet corpore absens, mente tamen, & cogitatione præsens, & lacrymis af-
„ fluentibus, & ad genua Dominat. tuæ provolutus obsecro, ut cum divino
„ munere, quod nemo dubitat, defensor, ac propugnator nostro Ordini
„ datus sis, & in Sacratissimo Cardinalium Collegio collocatus, hoc onus su-
„ bire, hanc injuriam propulsare ab ipso nostro Ordine velis, & quemad-
„ modum per superiores menses defensionem suscepisti pro Monasterio S.
„ Domnini Pisano, quod nostri Ordinis, à FF. Prædicatoribus impetebatur,
„ ita nunc quoque eadem virtute tuearis Monasterium hoc nostrum, quod à
„ præfatis Religiosis S. Brigittæ nimium ambitiose cupitum est. Si enim boni
„ sunt viri, quemadmodum haberi volunt, nec nostra debent diripere, nec
„ falcem mittere in messem alienam, & quamvis non possint modo omnia
„ loca nostri Ordinis per observantiam reformari, poterunt tamen succeden-
„ te tempore, cum & numerus interea Monachorum observantium augen-
„ dus sit, maximè illorum, quos paritura est fæcundissima Mater tua, & ipsa
„ interim instauranda, modo illis diligentes præficiantur Abbates nostri Or-
„ dinis; Erit præsentium lator Dominus Michael vir prudens & diligens,
„ quem Rev. Pater Dominus Episcopus Aretinus optat in Abbatem præfice-
„ re dicto Monasterio, & in quem eligendum, quantum ego percipio con-
„ jectura, vota Monachorum, & Capituli prona sunt. Eum ipsum com-
„ mendo Rmæ Paternit. tuæ, quam Deus, & Dominus noster nobis, atque
„ huic Ordini in longa tempora servet incolumem. „ Ejus sepulchro in ve-
„ teri Ecclesia S. Sev. ante Aram max. hæc insculpta fuerunt carmina.

Unica

Digitized by Google

I

Unica Cardinei fueras, qui gloria cœtus
Hæc te petra tegit Messanæ mœnibus ortum.
Almas inter nunc animas læturis Olympo.
Inclita Parthenope, dum tu morans in illa
Quum tibi vivaces mors invida sustulit annos
Unanimi quidquid condignum munere famæ.
Scire datur studiis sublimi mente locasti
Longa tuum meritis clarum per secula nomen.
Non adimit suprema dies, tua vivida Virtus
Numquam morte cadens, omni memorabitur ævo.

Hic jacet Reverendiss. in Christo Pater Dominus Jo. de Primis Abbas S. Pauli, Monachus Casinensis, Dei gratia, Tit. Cardinalis S. Sabinæ.

JOANNES BAPTISTA BERTUCCIOLUS Cæsenæ in Flaminia ortus apud S. Mariam de Monte, Monasticam regulam professus est an. 1479. die 8. Septembr. & postea ibidem cum Prioris Claustralis munus gereret ob morum gravitatem, ac doctrinæ præstantiam ab Alexandro VI. Episcopus Fani in Piceno creatus fuit an. 1499. die 11. Septemb. Deinde sub Leone X. Lateranensi Concilio interfuit anno 1514. Obiit in sua Ecclesia, atque ibidem in Cathedrali tumulatus est an. 1518.

Agunt de eo Arn. Wion Lign. Vit. p. 1. l. 2. c. 42. pag. 313. ubi eum suo munere strenue functum dicit, ex Epistola D. Angeli à Carpendulo Cœnobii Cæsenatis Decano Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 1. pag. 716. primæ editionis, editionis vero secundæ col. 667. * Col. Nicol. autem Coleti in Addition. ad hunc locum, subdit „ Hic Palatii Episcopalis partem, quæ ad Septentrion. „ vergit, ædificavit; ejusque gentilitia stemmata adhuc supra fenestras vi„ suntur. Primus ex Episcopis Fanensibus, qui regularis, ex Indulto Leo„ nis X. dat. 13. Decembr. 1517. viridem galerum deferret; Fato sublatus „ est an. 1518. „ Gasp. Bernardinus Manzonus Min. Conv. in Chronologia Cæsenæ edità Pisis an. 1643. pag. 82. Felix Egger in Idea Ord. Hierar.-Bened. l. 2. p. 2. dissert. 4. pag. 265. „ ob morum suavitatem, & præcellentem doctrinam à Deo, & hominibus honoratum, & amatum dicit „ Reg. Ms. pag. 154. in margine. *Ex Priore Episcopus Fani, Vir doctissimus.*

JO: BAPTISTA GENTILIS nobili genere Genuæ natus in S. Catharina ejusdem Urbis Monasticæ disciplinæ jugum subiit an. 1679. die 2. Aprilis: Ad pietatem æque, ac ad optimas literas propensus, in utrisque insigniter profecit; divina itaque doctrina, multiplici eruditione conjuncta affatim instructus, Sacris Concionibus obeundis plurimam operam impendit, adeo quidem feliciter, ut in præcipuis Italiæ suggestis, Venetiis nempe in D. Zachariæ Templo an. 1693. & Romæ in S. Laurentii in Damaso Basilica an. 1695. frequentissimo populi cœtu, & singulari plausu fuerit auditus. Quo tempore ab Innoc. XII. Pont. Max. jussus est feria V. in Cœna Domini ad Sacrum Cardinalium Collegium in Vaticano Palatio sermonem habere, quæ Concio celeberrimo per Quadragesimam Urbis Oratori demandari solet; expleto autem quadragesimali curriculo, ab eodem Pontifice, accedente Genuensis Senatus desiderio, humilique postulatione, Episcopus Adjacensis * in Corsica renunciatus fuit, quam Provinciam, cum magno divini honoris, & animarum salutis zelo aggressus esset, immatura morte, vix expletis in Episcopatu sex mensibus, sublatus fuit an. 1695. die 2. Septembr. ætatis suæ an. 37.* erat enim gracili corpore, ac affectâ valetudine, concionandi laboribus parum idonea, quam proinde, iidem Concionum, Studiorum, ac itinerum labores

* Ajazzo.

* Anno expleto secundum Nic. Coleti ut infra.

res deteriorem in dies reddiderant, Ejus pulcherrimæ, ac utilissimæ Conciones, illius fratri Carmelitæ discalceato cesserunt.

De eo Nic. Coleti Ital. Sacr. Ughel. tom. 3. col. 500. num. XL. edit. Venet. 1717. „ Jo: Baptista Gentilis nobilis Januensis S. Bened. Congr. Casin. Mo„ nachus, Philosophus, ac Sac. Theologiæ Doctor, egregiusque divini Ver„ bi præco, Ordinis sui Decanatu perfunctus annorum 34. factus est Episcop. „ Adjacensis die 13. Septemb. 1694. At vix annum in hac Cathedra sederat, „ cum illum mors rapuit eodem Sept. mense insequuti anni 1695.

JOANNES EVANGELISTA à Mediolano institutum nostrum professus ibidem apud S. Petrum in Glassiate an. 1524. die 15. Junii, in Monachorum nostrorum Regestis dicitur creatus Episcopus, sed locus sedis minime exprimitur.

JOANNES STEPHANUS SENAREGA Patritius Genuensis in Monasterio S. Benigni, quod inter vetera, ac nova mœnia Genuæ situm est, Cœnobiticam vitam elegit an. 1659. die 8. Martii, amænioribus non minus, quam Scholasticis literis, quas Genuæ, in Monast. S. Catharinæ, alibique docuit, apprime floruit, quas scientias morum honestate, animi prudentia, cæterisque virtutibus mire exornabat; Harum igitur fama permotus Clemens X. Pont. Max. Episcopum Cupersani * in Peucetiis, nunc in Provincia Terræ Barii, eum renunciavit an. 1671. die 23. Febr. Eam Ecclesiam annis octo laudabiliter administravit; ac tandem an. 1679. Genua redux, Neapoli gravi morbo correptus diem clausit extremum.

* *Conversano.*

De eo Aug. Oldoinus in Athenæo Ligust. pag. 367. & seq. „ Jo: Stephanus Se„ narega Genuensis Monachus Benedictinus, Matthæi de Republicis Litera„ riis, & Genuensi optime meriti, Nepos, sæculum nostrum illustrat tum „ calamo, tum virtutibus, sibique viam sternit ad immortalitatem; anno „ enim sexto supra sexagesimum, Patriæ felicitatem, elogiis, & carminibus „ explicavit: ex eodem Soprano „ Sed de ejus Episcopatu nihil, quamvis Athæneum Ligusticum an. 1680. Perusiæ impress. fuerit, Senarega autem an. 1671. Episc. creatus: quod equidem tam Oldoinus, quam Raphael Sopranus, ex quo ille desumpsit, ignoravit. Nic. Col. in Addit. ad Ital. Sacr. Ughell. tom. 7. col. 717. in Episc. Cupersani num. XLII. „ Io: Stephanum „ Senaregam, Patritium Genuensem, & in sua Casin. Cougr. Sac. Theolog. „ Doctorem, probitate, consilio, ac magnitudine virtutis vere præclarum, „ idem Clemens XI. * 25. Feb. 1671. huic Ecclesiæ præfecit. Sui muneris „ partes omnes cumulatissime implevit. Episcop. Palatium pari, & impen„ dio, ac magnificentia undequaque perfecit; cum in Patriam gravium ne„ gotiorum causa se contulisset, ad suam sponsam tandem rediens, Neapoli „ acuta febri interceptus, omnibus munitus Ecclesiæ Sacramentis, corporis „ exuvias an. 1679. reliquit in æde D. Laurentii Minorum Conventualium. Fuit autem Senarega, antequam Congregationem nostram ingrederetur, Carmelita discalceatus, inter Tyrones tantum, quamobrem Genuæ in Conventu S. Annæ Fratrum Carmelitarum discalceatorum visitur ejus effigies habitu Episcopi Carmelitæ induti. Sed id qua ratione? cum Carmelitarum institutum minime professus fuerit, & quod potius est, non nisi Benedictinus Episcopus fuerit renunciatus.

* *X. non Clement. IX. anno 1669. obiit.*

JOSEPH LOMELLINUS nobili familia Genuæ tamen oriundus Neapoli natus, ibidem in S. Severini Cœnobio monasticæ militiæ rudimenta posuit an. 1615. die 9. Octob. In Hispaniam, nescio qua de causa, profectus Salmanticæ Doctoris lauream Sac. Theologiæ obtinuit, in nostra verò Congregatione per omnes inferiorum munerum gradus, æquo semper meritorum pede calcatos,

ad

I

ad Abbatis dignitatem ascendit, eamque variis in Monasteriis plures annos cum eorumdem utilitate retinuit, donec ab Innoc. X. Pont. Max. Aleriensis primum in Corsica, mox Vigiliarum * in Peucetiis, nunc in Provincia Terræ Barii, Episcopus creatus fuit an. 1652. die 26. Augusti. Quinque, quibus ibidem sedit annis, verbo, & exemplo ita se gessit, ut in se nullam optimi Pastoris partem desiderari permiserit; an. itaque 1657. die 31. Augusti ad bonorum operum præmia in cælis percipienda à Domino vocatus, piissime, ac felicissime in Domino obdormivit.

* *Bisceglia.*

De eo Benedictus Laudati in Brevi Chron. S. Severini pag. 342. „ Joseph. Lomellinus Genuensis Professus S. Severini Neapolis an. 1615. Salmanticæ „ Sacræ Theologiæ Doctoratus Lauream adeptus est. Religiosæ observantiæ „ exemplo clarus, fuit Abbas S. Severini, & Monasterii Cavensis, ostendit „ magnum zelum pro conservatione regularis disciplinæ. Card. Lomellini „ germani sui voluntati obtemperans Episcopatum Vigilien. suscepit, ubi „ optimi pastoris famam relinquens obiit an. 1657. die 31. Augusti. Nicol. „ Col. in Ital. Sacr. Ughell. tom. 7. edit. Venet. an. 1721. col. 95. num. 40. „ Joseph Lomellinus Neapolitanus, origine verò Januensis, D. Benedicti Ordinem ingressus in Congreg. Casin. humanas, divinasque literas ad miraculum ebibit, summosque honores facile pertingens, Abbas, & Visitator „ Generalis extitit. Ad hanc deinde sedem (Vigiliensem) assumptus, 26. „ Augusti 1652. cum jam antea Aleriensis * infula ei oblata fuisset, veluti Pater gregem suum amantissime fovit, suæque consulens æternæ saluti, supremum hujus mortalitatis diem meditari numquam desiit; quare sarcinæ „ deponendæ sibi tumulum in Cathedrali paravit, ubi appositus fuit decedens „ 25. Augusti 1657. sub hoc Epitaphio.

* *De eo in Bibliotb. L. B.*

* *Aleria in Corsica.*

D. O. M.

Joseph Lomellinus Januensis ex D. Benedicti familia Congreg. Casin. in qua per bis novem annos Abbatis munere functus est. Ab Innoc. X. ad Aleriensem Episcopatum assumptus, ab eodem ad hunc Vigiliensem deinde translatus, dum vivens mortem meditaretur, sibi hunc tumulum posuit an. Domini 1656.

Jo: Canale in suis Carminibus Neapoli impressis an. 1694. pag. 309. narrat. Josephum Lomellinum, dum esset Abbas Monasterii Cavensis, instituisse ibidem Accademiam *Occultorum*, eique pro stemmate attribuisse *Auroram* cum lemmate, *Pulchriora latent*, ibique elegantem oden scribit in laudem ejusdem Academiæ, ejusque Authoris, ad D. Urbanum Carraram Sulmonensem Priorem Casinensem, ubi inter cætera, stropha 4. sic canit.

Dal Lomellino sol, che in manto nero
Riluce el' patrio Giano illustra, è onora
Nel virtuoso, è lucido sereno
Ecco spinta, ecco spunta oggi l' Aurora
Che questi monti indora
D' Accademico stuolo alba novella
L' aria Cavense fa serena, e bella.

JOSEPH à NEAPOLI SS. Trinitatis apud Cavam Sodalis factus anno 1620. die 21. Iunii in eodem Regesto pag. 229. dicitur in margine, *Episcopus in Lusitania* nec amplius de eo hactenus, forte *Episcopus fuit in Lucania*.

ISIDORUS CLARIUS natus Clarii, quod oppidum est agri Brixiani, an. 1495. & an. 1517. Monasticum institutum suscepit Parmæ in S. Io: Evang. Floruit plurimum tum pietate, tum omnigena doctrina, præsertim Sacra. Abbas cum esset S. Iacobi de Pontida Diœcesis Bergomen. interfuit Trid. Concil. una

cum

I

cum Chrysostomo Calvini San . Gemilianensi Abbate Cavensi an. 1546. ut habet præter cæteros Philippus Labbè Conciliorum tom. 14 column. 751. sess. 5. Concil. Triden. an. 1546. Nec ita multo post, an. scilicet 1548. Abbas cum esset S. Mariæ de Cæsena à Paulo III. Pont. Max. ejus virtutum, ac sapientiæ fama commoto Episcopus Fulginas in Umbria creatus fuit. Septem quibus in ea Cathedra sedit annos, sublimiorum virtutum, Patientiæ, Charitatis, Mansuetudinis, Humilitatis, pastoralis solicitudinis, ac vigilantiæ se ipsum conspicuum exemplar jugiter exhibuit, *Pretiosam in conspectu Domini* illius mortem, quæ an. 1555. die 27. Maji ei fœliciter contigit, id præcipuè testatur, quod ejus exanimatum corpus non solum quadraginta post mortem horis, ut in sepulchrali inscriptione à Fulginatibus ei posita asseritur, sed quadraginta etiam sex post obitum annis, incorruptum, & integrum, suavemque spirans odorem repertum sit, qua de re vide nostram Bibl. p. 2. (ubi de eo, ejusque lucubrationibus fusissime pag. 49. usq. ad 58. Nos hic tantummodo Elogium, quod ei scribit nuperrime Fœlix Egger Idea Ord. Hierar.-Bened. l. 2. par. 2. Decade 2. pag. 263. & seq. exhibemus, cum cæteros, eosque insignes, Authores de eo agentes in eadem Bibliotheca diligentissime referamus.

„ Isidorus Clarius Monachus S. Io: Evang. Abbas S. Mariæ Dei Genitricis Cæ„ senæ Congregat. Casinen. Evexit virum eximia vitæ integritas ad Fulgina„ tis Episcopatus Cathedram: morum Sanctimoniæ fœlici junxit vinculo ex„ quisitissimam eruditionem, divinarum præsertim, ut Præsulem addecet, „ Scripturarum intelligentiam; cui accessit peritia linguarum Græcæ, He„ braicæ, Latinæ &c. dignus proinde, qui Concilio Trident. cum plausu, „ fructuque insigni interesset. Nihil eo aut in calamitosos misericordius, aut „ in contumeliosos mitius fuit. Cum quidam ad pacem cohortantem pro „ munere suo, Episcopum excussa palma insigni colapho exciperet, persti„ tit immotus, sibique similis Isidorus, & ea, qua cœperat, via perrexit. „ Sed ultrix à tergo adfuit divina mox Nemesis, quando nefarius percussor, „ emota mente desipiens, longa, & miseranda civibus fabula fuit. Tulere „ Præsulis mortem quam dolentissime Cives subditi, ad quadraginta horas „ ejusdem pedes cum lacrymis deosculati. Acquisivit mansuetudinis, & do„ ctrinæ apud Cælites laureolam an. 1555. relictis pluribus ingenii sui clarissi„ mis monumentis. Julius Ambrosius Lucenti in Ital. Sacr. Ughell. à se Re„ strict. aucta &c. pag. 1203. „ Isidorus Clarius è Clario ex Abbate S. Ma„ riæ de Cæsena Episcopus Fulginei 29. Januarii 1536. Adeo eluxit in Tri„ dentino Concilio, ut à Patribus ejus dicta pro oraculo haberentur. Eccle„ siasticos census tantum in pauperes, & sacro muneri necessaria dispersit, „ non respexit carnem, & sanguinem: Nepotem suum amandavit modico „ tantum munitum viatico. Virginis Deiparæ devotissimus; varia miræ doctri„ næ scripsit, & plenus meritis summa cum opinione Sanctitatis evolavit ad „ superos: quiescit in Cathedrali 1555.

Agit quoque de Isidoro Clario *Lud. Jacobilli* in Vitis Episcoporum Fulginei impressis ibidem apud Augustinum Alterium an. 1626. ex quo hæc magis peculiaria delibamus. Jam Episcopus Sodalitatem XXII. nobilium Virorum sub invocatione S. Martini anno 1550. instituit, quorum caput est Episcopus pro tempore existens, quibus cura esset pauperibus subveniendi, quæ Sodalitas etiamnum Fulginei perseverat, & floret. Tanto zelo salutis animarum æstuabat, ut non semel in publicum Civitatis Palatium ingressus, Magistratus, & Consiliarios liberrime de eorum erratis redargueret, & ad bona opera exercen- * *Italicè.*

Digitized by Google

I

da, servandamque justitiam vehementer adhortaretur. Imo æstatis tempore, nobiles commorantes in villis identidem conveniens, salutaribus Concionibus, ac Cælestibus monitis in viam mandatorum Dei dirigebat, verum se erga omnes Pastorem, Patremque amantissimum exhibens. Ecclesiasticos ritus sanctè adeo observabat, ut cum aliquando serotinum salutationis Angelicæ signum audiret, quamvis in via undique luto obsita reperiretur, non dubitaverit tamen supra lutum ipsum statim genua flectere, qua de re cum ab otiosis juvenibus derideretur, Isidorus eorum cæcitatem, ac vicem miseratus, & infelicem exitum prævidens, mærens dixit, *ah poverelli*! nec ita multo post omnes illi violenta morte perierunt. Cum vero à scelesto illo alapa percussus fuit Isidorus, id Jacobillus in Episcopali Palatio, & in suo cubiculo accidisse narrat; Isidorum autem proprios servos compescuisse, ne in nefarium insurgerent, neve de eo vindictam sumerent, quam tamen Deus etiam in hac vita abunde explevit mentis alienatione, usque ad mortem improbum mulctans. Illud etiam Isidori virtutem, & in suam Ecclesiam eximium amorem commendavit, nam cum quidam magnus Prælatus, Episcopus Fulginas fieri anxie optaret, Isidoro aliam, & quidem pinguiorem Ecclesiam offerendam curavit, renuit constantissime Isidorus dilectissimam Sponsam suam minime se deserturum, aut pro quacumque alia dimissurum pronuncians. At cum ille acrius instaret, atque ob id Isidoro per cuniculos molestias plurimas afferret, hic publice, ac privatim Deum exorabat, ut prius sibi vitam adimeret, quam unquam permitteret, Ecclesiam suam cum alia se commutare. Annuit piis votis Altissimus, nam paulo post Isidorus sinistra valetudine oborta, in Cælum migravit, nec tamen ille, qui ejus Episcopatum tam ardenter cupiebat, post Isidori mortem illum obtinuit, nam *Deo nolente nihil prodest labor*.

* *Ah miselli*!

ISIDORUS della ROBBIA nobili gente Florentiæ ortus, ibidem in S. Mariæ insigni Cœnobio Monachis nostris adscriptus est an. 1603. die 31. Jan. An. autem 1642. die 10. Martii, ab Urbano VIII. cujus erat Consanguineus, creatus fuit Episcop. *Petræ* - *Honorii* in Flaminia, successitque Io: della Robbia Germano Fratri, quem etiam morum suavitate, cæterisque virtutibus plene expressit. Arcem Bertinorii, * antiquum Episcoporum Domicilium, restauravit, ibique more majorum perpetuo mansit, divinum cultum summa vigilantia, ac sollicitudine, sicubi collapsum fuerat, restituit, ubi verò integrum stabat, amplificavit. Sed dum optimi Pastoris partes omnes adimplet, molestissimo grandioris calculi cruciatu vexari cæpit, quo ut tandem levaretur, Bononiam se contulit, ibique sectioni fortiter se subjecit, & Chirurgus quidem calculum ex Vesica extraxit, sed Isidorus ex vulneris dolore paulo post expiravit 1656.

* *Vulgo Bertinoro in Romagna*.

De eo Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 2. col. 667. prim. edition. Roman. 1647. edit. verò Venet. an. 1717. col. 117. & seq. in Episcopis Foropopilii, & Bertinorii „ D. Isidorus Della-Robbia Monachus, & Abbas Florentinæ Abba-
„ tiæ Ord. S. Benedicti, Io: Antecessoris Germanus Frater, vir suavissimis
„ moribus, Fratri demortuo successit an. 1541. die 10. Martii. Novam
„ Academiam *Benignorum* fovit; Roccam Bertinorii, quæ ruinam minaba-
„ tur, reparavit, ibi, ut in proprio suo Episcopio, Antecessorum suorum
„ exemplo morari consuevit. Cultum divinum summa pietatis laude, & com-
„ mendatione amplificavit: ex quo maxima sibi apud omnes gratiam conci-
„ liat, cui omnes longiores destinant annos. Sed Parca votum nostrum non
„ exaudivit, cum bonus hic Præsul ex calculo diem suum obierit Mense
„ Nov.

Digitized by Google

„ Nov. 1656. sepultus in Ecclesia S. Proculi Ord. sui. Plac. Pucc. in Chron. „ Abbatiæ Floren. pag. 115.

Isidoro V. Abbate CII.

„ D. Isidoro di Luigi della Robbia Fiorentino, nostro Monaco, ne fu Abbate „ l'anno 1639. fece dipingere nel Coro il Quadro di S. Benedetto, è di S. „ Mauro, che n'era divoto. Fù Abbate di Cajeta, d'Arezzo, di S. Cata„ rina, e di S. Nicolò del Boschetto di Genova essendo stretto Parente di Ur„ bano VIII., fù assunto al Vescovato di Bertinoro l'ann. 1641. Aggravato „ dal mal di pietra l'anno 1656. fattosi condurre nel Monastero di S. Procu„ lo di Bologna per curarsi, è cavatagli dal Cirusico la pietra, poco doppo „ passò all'altra vita li 4. del Mese di Nov. è quivi fù sepellito. Qui Puccin. in eodem Chronico pag. 80. & iterum in Apparatu Historico de Illustribus Abbatiæ Floren. Viris pag. 230. refert alium Isidorum della Robbia filium Simeonis multo Isidoro Episcopo antiquiorem, alumnum ejusdem Abbatiæ Florentinæ an. 1579., & Abbatem item Florentiæ an. 1528. Leoni X. & Clementi VII. percharum, à quibus pluries sibi oblatos Episcopatus humiliter recusavit, defunctum Neapoli an. 1533. in S. Severino, dum Visitatoris munus exerceret.

JULIUS MARIA ODESCALCUS Novocomiensis, Ven. Servi Dei Innocentii XI. Pont. Max. germanus Frater, Mediolani apud S. Petrum in Glassiate, relicto sæculo, sub D. Benedicti vexillo, ad Evangelicam perfectionem iter arripuit an. 1633. die 19. Julii, tanto quidem spiritus fervore, ut ad selectiorum virtutum apicem brevi pertingeret: paupertatem præcipue, & integerrimam castimoniam, quam perpetuo servavit, sed in primis humilitatem, quæ virtutum omnium mater, & custos est, studiosissime coluit. Cum igitur ejus Frater tunc Cardinalis Novariensem Episcopatum dimisisset, eodem procurante, Julius Maria illi successit an. 1656. in ea dignitate cum annos XI. sanctissime versatus esset, ad coronam justitiæ in Cælis percipiendam feliciter migravit an. 1666. die 28. Augusti, omnibus, qui in lege Domini voluntatem habebant, maximum sui desiderium relinquens.

De eo Nic. Coleti in Ital. Sacr. Ughel. tom. 5. col. 730. ex Appendice tamen tom. 7. ejusdem Ughel. addit autem Coletus, hæc „ Decessit Julius (non „ Joannes) Maria anno 1666. die 28. Augusti cum maxima, tum prudentiæ, „ tum pietatis fama Ecclesiam suam XI. annis gubernasset „ Lazarus Aug. Cotta in Musæo Novar. edit. an. 1701. Italice Cella 2. pag. 192. & seqq. „ Ad Episcopatum, quem Fr. Cardinal. qui postea Innoc. XI. dimiserat, eve„ ctus est an. 1656. & die 18. Dec. ab eodem Emo Fratre consecratus. Sum„ ma solicitudine Ecclesiæ sibi commissæ præfuit an. XI. Domus in primis, „ familiæque suæ maximam curam habuit, ut Ecclesiæ Dei diligentiam ha„ bere posset; otio eliminato, orationi, sacræ lectioni, audiendisque omnium „ necessitatibus, & Ecclesiæ negotiis expediendis, tempus omne insumebat. „ Tanta vero sapientia responsa, etiam in repentinis interrogationibus dabat, „ ut eum divino lumine illustratum haud dubie crederent omnes. Communi „ victu, communique mensa cum suis familiaribus semper utebatur, quam „ sacra lectione jugiter conditam volebat: Festis diebus Christiana Doctrina „ inferiorem familiam diligentissime imbuendam curabat, quam etiam do„ ctrinam in tota Diœcesi maxime promovit, non solum per Parochos, sed „ etiam per semetipsum docens, & interrogans, cunctos etiam suos familia„ res, liuoque servitio addictos laicos, bis saltem in mense præter solemnio„ res festivitates, noxis per sacram exomologesim expiatos, propriis ipse

Digitized by Google

I

„ manibus Eucharistico cibo pascebat; quotidie post cœnam se coram, à tota sua familia Rosarium Beatissimæ Virginis, cum Litaniis, recitari volebat. Erga infirmos, & pauperes liberalissimus, & munificus, omnibus beneficentiæ sinum aperiebat, cum Diœcesim perlustraret, quod bis eximia solicitudine, ac zelo peregit, non nisi magna frugalitate, parsimonia se, suosque ali patiebatur, ubique salutarium non minus operum, quam verborum documenta plebi, ac inferioribus Pastoribus relinquens. Cum autem è Cathedrali Ecclesia, quam sæpissimè frequentabat, magna semper omnium ædificatione, in suum Palatium rediret, Cacodæmones horribiliter exclamantes, eum in odium Sanctitatis, conviciis incessebant. Cives omnes nobiles, ignobilesque, eum admodum diligebant, ac in omnibus mirabantur; & quamvis pravi homines eum timerent, ob insignes tamen, rarasque virtutes non poterant non item amare. Sapienter, ac juste, admixta semper severitati clementia, causas ad se pertinentes expediebat; sinceritatis, ac simplicitatis præcipuus amator, si quos harum virtutum cultores animadverteret, ingentibus beneficiis prosequebatur. Impudicitiam vero, cujus ne nomen quidem ferre poterat, implacabiliter insectabatur, denique Julius Maria alter Carolus à Basilica - Petri * dici meretur, fuit vir sanctissimus, ac dignissimus Episcopus Novariensis, Sancti Caroli Borromei alumnus, Clericus Regularis S. Pauli, doctrina, ac virtutibus omnibus conspicuus, quique obiit anno 1615. At noster Julius Maria anno 1666. cum in villam PP. Soc. Jesu, ut paulisper à laboribus quiesceret, secessisset, in lethalem morbum incidit, cujus vi die 28. Augusti, relictis terris, ad Cælum Novariæ migravit, summa omnium tam Civium, quam Diœcesanorum mæstitia, ac dolore; in demortui cadaveris dissecta vesica calculi aliquot magnitudine ovum exæquantes reperti sunt, (qui sane morbus gentilitius, vel fraternus dici potest, nam, & in ipsius Innocenti XI. renibus calculi miræ magnitudinis, ac formæ, qui perpetuos illi cruciatus afferebant, inventi fuerunt.) Inter lacrymas, ac suspiria Novariensium ab Episcopo Casalensi funebri, elegantique oratione fuit solemniter ei parentatum. Aliqui adhuc viventes fatentur, adamussim ea omnia sibi accidisse, quæ ab egregio hoc Episcopo multo ante prophetico fere spiritu prædicta fuerant, alii votivis tabellis ejus tumulo appensis, illius Sanctitatem omnibus testatam voluere, quæ tamen jussu Apostolicæ Sedis inde sublatæ, repositæ sunt loco apto * „ Præter autem Lazarum Cottam scripsit Julii Mariæ vitam Franciscus Rovelli è Congregatione Somascha, quæ vita Ms. extabat apud Excellentissimum olim Principem Livium Odescalcum ejus fratris filium. Joannes quoque Franciscus Pisanus, & Bartholomæus Sorinus Novarienses, ejus acta singillatim descripserunt, quæ Ms. servantur Mediolani in Biblioth. Ambrosiana V. *Novaria* Miscell. Novarese 3. & 9.

Fœlix Egger Idea Ord. Hier. Ben. l. 2. p. 2. dissert. 4. n. 5. pag. 283. „ Julius Maria Odescalcus, è Monaster. S. Petri in Glassiate; Episcopus Novariensium, (in quo Benedictinæ gloriæ illustrem utique portionem peritus lector agnoscet) Innocen. XI. Frater Germanus. flor. 1665. „ Anno autem 1722. dum piæ curiositatis gratia legerem acta, seù, ut dicunt, *Processus* Ms. super Vita, Virtutibus, & Miraculis V. Servi Dei Innocentii Papæ XI. fortuito inveni pag. 771. à Candido Abbate Cassina Pontificio olim Cæremoniarum Magistro, in judiciali examine sic de Iulio Maria Odescalchi dictum.

„ Devo pero dichiarare di non sapere se nel tempo che fù Vescovo di detta Città (di Novara) Monsignore D. Giulio Maria suo Fratello, il Servo di Dio dispo-

* *Bascapè.*

* *An scilicet 1701. quo Cotta Museum suum in lucem emisit.*

* *Innoc. XI. qui cum Epis. Novarien. dimisit quandam sibi ex eo portionem reservaverat.*

„ disponesse come sopra dalla detta pensione (idest in honestis puellis vel nuptui tradendis, vel Deo in Monasterio consecrandis) ma è verisimile, perche il Servo di Dio haveva un gran concetto della virtù del Fratello, il quale dava tutto quello, che haveva per l'amor di Dio, ed è morto in concetto di Santità, hæc ille, qui sane fuit vir probus, & integerrimus.

I

JULIUS DE VECCHIONIBUS à CASTELLO in Monasterio Sublacensi D. Benedicti Regulam Professus an. 1596. die 11. Nov. in Regesto pag. 238. in margine dicitur, *Abbas*, *Procurator Generalis*, *Præses*, & *Episcopus*. Sed in universo Indice Episcoporum Italiæ Sacr. Ughell. tam primæ, quam novissimæ editionis non invenitur Julius de Vecchionibus, nisi fortasse fuerit Episcopus in partibus Infidelium, seu (ut dicunt) Nullatenensis.

L.

AURENTIUS MARTINOTIUS nobili apud Senenses ortus stemmate, Florentiæ in Cœnobio S. Mariæ * nostris adjunctus est an. 1625. die 17. Augusti. Perusiæ studiorum curriculum sub celeberrimo per id temporis Petro Giliolo strenuè confecit. Anno Jubilæi 1650. Romæ in Basilica S. Pauli inter Pontificios Pœnitentiarios admissus fuit ab Innoc. X. Pont. Max. Creatus postea Abbas, non ita multo post ab Alex. VII. Pont. Max. Episc. Montis Ilcini * in Ditione Senensi renunciatur an. 1656. die 18. Octobr. novem annis commissam sibi Ecclesiam fideliter administravit, nam anno 1665. major quinquagenario mortalem vitam reliquit, in Cathedrali Templo sepultus.

L

* *Badia.*

* *Montalcino*

De eo Ferd. Ughel. in Ital. Sac. tom. 1. col. 998. editionis Venetæ per Sebastianum Coleti 1717. Dominicus Gallus in libello Sacr. Rituum, qui an. Jubilæi 1650. in prædicta Basilica servati sunt. Nos etiam in nostra Biblioth. 2. par. Lit. L. pag. 70. Placidus Puc. in Chron. Abbat. Florent. pag. 163. „ D. Lorenzo di Martino Martinozzi da Siena 17. Agosto. Questi havendo fatto il corso degli studii in Perugia sotto il Magisterio del famoso Giglioni, fù Lettore di Filosofia, e Matematica, poscia Teologo, & Esaminatore di Lorenzo Robbia Vescovo di Fiesole; In tempo, che assisteva alla Chiesa Parrochiale de SS. Simone, e Giuda, dal Serenissimo Ferdinando II. Gran Duca oggi regnante, fu spedito al Serenissimo di Mantova per affari importanti; Indi Priore di Ravenna, di poi Amministratore di questo nostro Monastero, poscia Abbate di Ragusa, & in fine per opera del medesimo Gran Duca, da Alessandro VII. creato Vescovo di *Montalcino*.

LEANDER natione Forojuliensis Porciæ * natus, unde prænobili ejus familiæ, quæ ejusdem loci dominio gaudet, cognomen, optimi, ac laudatissimi Cardinalis Leandri Colloredi ex Sororis filia Nepos, Hieronymi Colloredi nuper Mediolani Gubernatoris Consobrinus, Patavii in D. Justinæ Cœnobio, spretis sæculi illecebris, Deo militare constituit an. 1695. die X. Junii. Ibi melioribus studiis sub egregiis Præceptoribus Josepho Maria Sandio, & Seraphino Tansio Monachis, strenuam cum navasset operam, haud ita multo post Scholasticas disciplinas ibidem docere jussus, præstantis ingenii, ac eruditionis laudem promeruit. Inde Romam accersitus in nostro D. Anselmi Collegio, Sacram Theologiam ad hujus ætatis genium, quod nimirum doctrinæ potius utilitatem, quam contemplationum acumina, verborumque strepitus amat, majore in dies nominis celebritate plures annos, ultra etiam præscriptum tempus ibidem tradidit. Itaque jure, ac merito Nostra Congregatio Priorem

* *Porcia.*

pri-

primum, ac deinde Abbatem eum renunciavit: Nec intra hos fines ejus dignitatum insignia, Nam Clemens XI. cognita ejus doctrina raræ prudentiæ conjuncta, in plurium Sacrarum Congregationum cœtus eum aggregavit; Indicis nimirum, Indulgentiarum, ac Sacræ Visitationis *Consultorum*, Sacræquæ Inquisitionis *Qualificatorum*. At Innocentius XIII. qui post Clementem Christianæ Reipublicæ feliciter præfuit, propius eum sibi admovit, ac præ omnibus Urbis Theologis elegit, cujus opera, ac studio, præsertim in rebus ad Sacræ Inquisitionis Tribunal spectantibus, uteretur; & quò illustrioribus honorum titulis eum cumularet, non solùm in familiarium numerum cooptavit, aliisque extra Ordinem Congregationibus eum adscripsit, verùm etiam Sacræ ipsius universalis Inquisitionis *Consultorem* creavit; quod munus quàm sit Romæ honorificum, inde potissimum constat, quod Regularium nemini, præter consuetos ex Dominicana, & Franciscana familia, hactenus, quod sciatur, collatum fuerit, duobus tantummodò, *Bona videlicet*, & *Norisio* exceptis, antequam Sacra Cardinalium purpura insignirentur. At Leander an. 1722. Monasterium D. Pauli extra Urbem, in minoribus Comitiis *Neapoli habitis sibi demandatum, regendum cùm suscepisset, magna etiam in gubernando prudentia, industria, vigilantia, cæterisque optimi Præsulis virtutibus exornatus statim apparuit; Nam sibi in primis parcus, communi victu omninò contentus, inutilibus quibusque sublatis impendiis, curas omnes, omnesque solicitudines ad D. Pauli Basilicam instaurandam, ornandamque direxit. confecitque illicò plurima, quæ spectatis Cœnobii viribus, vix fieri posse credebantur. Quæque singillatim referre, neque hujus est loci, neque instituti; Arrisit cæptis fortuna, imò piis, ac generosis conatibus favit Deus; nam mox laudatus SS. Pontifex Innocentius XIII. re cognita, pro sua erga vetustissimam, Sacratissimamque D. Pauli Basilicam religione, ejusdem instaurationem, quantum præsens rerum conditio patiebatur, statim est aggressus, aliquot aureorum millibus, magnaque lignorum vi in egregium hoc opus jam erogatis, speque facta, ni novæ calamitates Christianum Orbem invasissent, longè majora se præstiturum. Præstitit id abundè ejus paulò post Successor Benedictus XIII. qui pietate in Deum, ejusque Templorum cultum impensè flagrans, decem alia Scutatorum millia in ejusdem Basilicæ instaurationem largitus est. Quo pecuniæ subsidio Leander fretus, non solùm tectorum, ac maximarum Trabium reparationem, & ingentium Columnarum *expolitionem, & illustrationem prosequutus est, sed novam etiam Porticum ad Ianuas Ecclesiæ, veteri jam fatiscente disjecta, insigni fornice excitato brevissimo quidem tempore construendam curavit, Canavario egregio Architecto, Urbis totius tum Civium, tum Advenarum gratulatione, & plausu, aliaque tam intra, quàm extra Ecclesiam accuratissimè perfecit, quibus Paulinæ Basilicæ instaurator benemerentissimus perpetuò audiat. Obtinuit insuper ab eodem Pont. Max. Benedicto XIII. amplissimum diploma pro Abbatibus S. Pauli, Datum Romæ an. 1726. mensis Februarii die 16. quo illis, dummodò Benedictionis munus percipiant*, Confirmationis Sacramentum, minoresque Ordines conferendi suis subditis etiam Regularibus Castrorum sibi subjectorum, quæ sunt nullius Diœcesis, facultas conceditur, aliæque prærogativæ tribuuntur, imò potiùs restituuntur nam antiquitus plurimas habuerant; condonatis quoque, ad favoris cumulum, expensis omnibus, quæ ad idem Diploma expediendum requirebantur, quarum summa ad mille vel eo amplius scuta pertigisset. In Sancti quoque Calisti Urbano Hospitio ædificia in ampliorem, ac splendidiorem formam redegit, & insignem Bi-

** Dicta.*

** Antiqui, pretiosique marmoris punicei, & albi coloris.*

** Ab aliquo Episc. quod etiam idem Pont. Abbat. Casinati & Cavensi, qui proprias habent Diœceses, benigne concessit.*

L

Bibliothecam, quod à pluribus, a me verò maximè expectabatur, in conspicuo loco erexit, & optimæ notæ libris instruxit, in quam rem ego quoque, quam potui operam &c. libentissimè impendi. Interfuit Synodo Lateranensi an. 1725. sub Benedicto XIII. celebratæ, ut Abbas S. Pauli de Urbe; Anno denique 1728. ab eodem Summo Antistite creatus fuit Episcopus Bergomensis, consecratusque Romæ eodem anno, die .... nec adeo multo post renuntiatus fuit ab eodem Pont. S. R. E. Card. & gravioribus Christiani Orbis negotiis in præcipuis Sac. Congregationibus admotus: qui an. 1730. Episcopatum Bergomen. dimisit, Romæ deinceps in perpetuum mansurus.

De eo Angelus Maria Quirini (de quo supra) in Notis ad Dissertationem suam *de Monastica Italiæ Historia conscribenda*, Romæ impressa an. 1717. pag. 94. nota ad pag. 55. lit. B. „ Hac tempestate literas in Congr. Casinen. non mediocriter florere (absit verbo invidia) satis probat, ut intra domesticos parietes contineat, nobile Professorum par, qui hic Romæ in nostro Casinensi Collegio studia moderantur, videlicet Leander Porcia, & Bonaventura Finardi, ambo in officio suo, quòd eo magna cum laude funguntur, ultra sexennium legibus statutum; authore Emo Card. Panciatico beneficentissimo Casinensium Protectore, summique Pontificis Decreto permanere jussi, ambo Venetæ Reipublicæ dominationi subjecti, eòque libentius honoris causâ à me nominandi. Ille Theologiæ Lector Prior Lirinensis, splendidisque quatuor, ut dicimus, Congregationum titulis, quot quot adhuc neminem ex Regularibus, si unum Patrem Damascenum ex Franciscana familia excipiamus, obtinuisse puto, insignitus, Pontificiam munificentiam pluries expertus est, Alter &c.

Item Leonellus Crocecalle, de quo Biblioth. nostræ 2. par. in Historia Abbat. S. Justinæ Patavinæ Ms. Italicè lib. 9. pag. 368. „ nuovo Argomento dell'inesplicabile sua attenzione al profitto della Gioventù negli Studj (loquitur de Ludovico Sylvatico nobili Patavino D. Justinæ Abbate an. 1702.) diè in Monasterio, e nella Città un' altra famosa Conclusione di Sacra Theologia sostenuta da D. Massimo Tavola di sopra commemorato assistito dal P. Lettore *D. Leandro di Porzia*, soggetto, che la nobiltà del nascimento rende più illustre col fregio delle Lettere, è che alla profondità della Dottrina unisce mirabilmente l'integrità dei costumi.

LEO MEDIOLANENSIS familia Fideli, de Vico Mercato, institutis nostris imbui voluit in Monasterio S. Benedicti de Padolyrone agri Mantuani an. 1580. die 12. Martii, fuitque optimis literis affatim imbutus; Priorem Claustralem egit Romæ in Monasterio S. Pauli, mox Visitatorem Apostolicum, & Reformat. Fratrum Congregationis S. Ambrosii ad Nemus Mediolani, ubi nunc Minores Observantes, olim autem Fratres quidam Augustinenses S. Ambrosii ad Nemus appellati. Anno deinde 1605. die 7. Januar. à Clemente VIII. Pont. Max. creatus fuit Episcopus *Lavelli* in Apulia, & post annos octo ex hac vita discessit 1613.

De eo Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 7. col. 1009. primæ edit. Romæ, edit. verò Venetæ apud Coletum col. 744. num. 30. Plac. Puc. in Chron. SS. Petri, & Pauli in Glassiate cap. 130. pag. 263. In Reg. Ms. pagin...... in margine *Episcopus Lavelli à Clem. VIII.* In alio Regest. Ms. pag. 56. dicitur reformasse etiam Fratres S. Hieronymi, qui tunc erant Jesuati, modo extincti, nunc autem ibi sunt Jesuitæ. * *Gratiani è Mediolano.*

LUDOVICUS BARBO nobilis Venetus S. Georgii *in Alga* primum Canonicus; & Præfectus, mox à Greg. XII. an. 1408. Abbas S. Justinæ Patavinæ crea-

L

creatus, Benedictinæ Regulæ ibidem collapsam observantiam, strenue, fœliciterque restituit, cumque doctrina, ac morum Sanctitate apprime excelleret, idem institutum in pluribus aliis per Italiam Monasteriis, qua petentibus, qua annuentibus Principibus, ac Summis Pontificibus, tum per se, tum per socios, in pristinum vigorem egregie reparavit. Hinc Congregatio Unitatis S. Justinæ, quæ postea accedente Sacratissimo Casini Montis Archisterio, Casinensis dicta est, coaluit, cujus affectæ ea morum Sanctitate, ac Monasticæ disciplinæ laude floruerunt, ut fere omnes alias Monasticas Congregationes, tam in Italia, quam in aliis Europæ Regionibus, vel reformaverint, vel instituerint, ut in alio Catalogo Reformat. aliarum Congr. à me exarato evidenter ostenditur; Ipse autem Ludovicus Cœnobio S. Justinæ an. XXIX. sanctissimè præfuit, quinquies interim Præsidis munere perfunctus; Monasterium etiam S. Pauli de Urbe, concedente Martino V. recepit, & gubernavit, innumera omnis generis commoda singulis æque Cœnobiis, ac universæ Congregationi perpetuo afferens. à prælaudato Gregorio XII. ad Pisanum, ab Eugenio verò IV. ad Costantiense Concilium, tamquam unus ex Nunciis, & Oratoribus suis, directus est., à quo eodem Pontifice Eugenio IV. anno 1437. die 15. Aprilis Episcopus Tarvisinus renunciatus fuit, invitus quidem, & quantum licuit, reluctans, sed coactus parere, annis sex cum dimidio Ecclesiam sibi concreditam vigilantissime administravit. Interfuit, subscripsitque Concilio Florentino an. 1439. Tandem Venetiis an. 1443. die 19. Septembr. ætatis suæ 63. ad laborum, ac virtutum præmia percipienda in Cælos evolavit, multa Sanctitatis opinione in terris relicta. Corpus Patavii in Monachorum exedra jacet cum hoc Epitaphio.

Mille quadringentis Domini currentibus annis
Quadraginta tribus, Septembris mense fluente
Progenie Veneta Barbo Ludovicus in Astris
Mente nitens, tumulo clausus sepelitur in isto.
Splendidus ille fuit, lucens virtute per Orbem
Quin etiam clemens, humilis, super omnia castus
Almæ Justinæ Patavæ tunc extitit Abbas
Quum Sancti normam Benedicti consolidavit.
Illic Italiæ celebres lustrando per Urbes
Ornavit Monachis Christo famulantibus alto.
Concilii Sancti Præses, Præfectus, & Auctor
Ecclesiæ pacem tractando, Schisma removit.
Eugenii quarti præcepto Præsulis Orbis,
Antistes nolens est Tarvisinus inunctus.

De eo fusissime in nostra Biblioth. Lit. L. ubi etiam undecimus, ac duodecimus Epitaphii versus explicantur; & Authores de eo agentes accuratissime referuntur. Iis nunc addimus Ferdi. Ughel. Ital. Sacr. tom. 5. col. 563. num. LXI. editionis Venetæ per Sebastianum Coleti 1720. „ Ludovicum Barbum „ nobilem Venetum S. Justinæ Ordin. S. Benedicti Abbatem Eugenius IV. „ Pontifex Tarvisinum adlegit Episcopum 1437. kalen. Maji, sed propemodum renitentem, quippe à Monasticæ vitæ instituto vix pateretur divelli. „ Præfuit ad sex annos, nihil de pristinæ vitæ rigore remittens, adeoque „ Tarvisinæ præfuit Ecclesiæ, ut nihilo commodior illi, quam in S. Justinæ „ Cœnobio fuisse videretur. Hic ille est, qui de Commendatario * Abbate „ S. Justinæ, factus regularis, Reformatorem se præbuit morum in eodem „ Cœnobio, exorsusque est nobilem illam Congregationem S. Justinæ, quam „ ho-

* *numquam fuit Ludovicus Abbas Comendat. S. Justinæ, sed à Greg. XII ex Canonico S. Georg. in Alga, consecratus est Ab. regularis S. Justinæ Arimini 1509. vide nostra Bibl. par. 2. pag. 81.*

Digitized by Google

„ hodie Casinensem vocamus, à S. Benedicto propemodum alter, qui colla-
„ psum in Italia Monasticum Ordinem reparavit, illustravitque; fato fun-
„ ctus est an. 1443. voluitque in Monasterio S. Justinæ in Capitulo sepeliri
„ cum sequenti Epitaphio: *Mille quadringentis &c.*

L

Ludovicus Moreri *Grand' Dictionaire Historique* tom. 1. pag. 354. Barbo (Lo-
vis) „ Senateur de Venise, vivoit dans le XV. siecle. Il reforma en Italie l'
„ Ordre de Saint Bonoit dans la Congregation de Sainte Justine de Padovë,
„ dit du Mont' Casin. Le Pape Gregoire XII. l'en fit primier Abbé, & don-
„ nà à sa vertu des loüanges, qui toutes sublimes qu'elles fussent, n' etojent
„ pas toutefojes au dessus de luy. Ce fut en 1408. qu' etant Superieur de la
„ Congregation des Chanoines de Saint George, il travaillà à cette reforme.

* *Crone. l. 4. & 5. Hist. S. Just. Lemire in orig. Bened. Maurol. lib. 1. Mar. Ostend rel.*

M

ARCUS PEDOCEA, vel FEDOCEA patria Mirandulanus, nobili familia prodiit, & in Cœnobio S. Benedicti de Padolyrone agri Mantuani Monasticis votis se Deo dicavit an 1544. die 21. Decembr. Pluribus virtutibus, ac scientiis floruit, præcipue Mathematicis, quas Sublaci in Monasterio Sanctæ Scholasticæ, alibique docuit. Fuit primum Generalis Procurator in Romana Curia, ac postea an. 1568. creatus Abbas, Cœnobium S. Vitalis Ravennæ an. 1578. administravit; demumque à Gregorio XIII Pont. Max. cui admodum charus erat, Episcopus Laquedonensis in Apulia renunciatus fuit an. 1584. quam Cathedram annos 18 cum tenuisset, ad cælestem Sedem Mantuæ in eodem ipso S. Benedicti Cœnobio per temporalem mortem migravit an. 1602. die 27. Januar. ætatis suæ an. 80.

M

* *Laudovia.*

Eum hisce verbis laudat Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 6. col. 1030. & seq. „ Mar-
„ cus Pedocea Mirandulanus Monachus S. Benedicti de Mantua Congr. Ca-
„ sin. sui sæculi Mathematicus peritissimus, ex Abbate S. Vitalis Ravennæ
„ delectus est Episcopus à Gregorio XIII. die 14. Maji 1584. Sedit vir pro-
„ bus, & doctus ann. 18. mortuusque est anno 1602. „ Præterea de eo agunt
Arnold. Wion Lign. Vit. par. 1. l. 2. cap. 46. pag. 384. ubi eum in Mathematicis exercitatissimum vocat. Petrus Ricordatus in Hist. Monast. Dial. 4. pag. 466. „ Marco della Mirandola, della nobil Casa Piedochi, ancora è
„ degno di questo nostro ragionamento, Abbate presente di S. Vitale di
„ Ravenna, per esser egli esercitatissimo nella Aritmetica, e Matematica,
„ nella quale scienza ha letto in S. Scolastica nostro Monasterio di Subiaco; è
„ ne maneggi de negozj importanti vale assai „ Gabr. Bucel. in Benedict. Rediv. ad an. 1584. Seraph. Pasol. de Vir. Illustr. Raven. par. 1. pag. 380. Hieron. Faber in libro, cui titulus *Sacre memorie di Ravenna* pag. 380. ubi Mathematicum insignem eum appellat; sed cum illum obiisse dicit *in suo Episcopatu*, profecto fallitur, cum omnia Monachorum nostrorum Regesta, eum decessisse in S. Bened. agri Mantuani concorditer asserant, Felix Egger in Idea ord. Hier. Ben. l. 2. par. 2. dissert. 4. pag. 269. ubi eum in Mathematicis eximium vocat, & iterum ibidem par. 3. dissert. 8. pag. 524. & seq. ubi idem repetit.

Rmus P. D. Marcus Pedocea Mirandulensis hujus Cœnobii Alumnus, arduis,
„ & præcipuis Congregationis Casinensis muneribus functus, nam ex Celle-
„ rario S. Benedicti Mant. primum, mox Procurator in Curia Romana ef-
„ fectus, postmodum ex Abbate Raven. ad Episcopatum Laquedoniensem à

M

„ Greg. XIII. evectus est, Senio tandem confectus, & maturam prope mortem prævidens, in cum, in quo adolescens Religionis primitias Deo sacratus obtulit, veniens, in eodem octogenarius cum cæteris Patribus Corporis reliquias sub quarto lapide ad novissimam usque tubam servandas reliquit anno Domini 1601. die 27. Januarii.

Quà voluit Marcus tumulari Præsul in Urna
Gratior ei toto non fuit Orbe locus
Scilicet inde Polos tandem pars optima adiret
Unde Deo vivens præ mutatus erat.

Ita in lib. Ms. Defunct. S. Benedict. de Mantua in eodem Monast. existente pag. 88.

MARIANUS MANNUS Siculus à Xacca Professus Monasticam Regulam in Cœnobio S. Martini de Scalis extra Panormum an. 1521. die 24. Augusti, ab Arnold. Wione Lign. Vit. par. 1. l. 2. cap. 57. pag. 381. dicitur *Episcopus Nullatenensis*, & incertæ Sedis, ut etiam in nostris Reg. Ms. pag. 279.

M

MARINUS BADUARIUS Venetiis patritiâ familiâ ortus, ibidem apud D. Georgium Majorem Monachorum albo adscribi voluit an. 1617. die 19. Jan. ab Urbano VIII. Pont. Max. an. 1641. die 1. Iulii Ecclesiæ Polanæ, sive Pacis-Iuliæ in Histria præficitur; obiit an. 1648.

De eo Gabr. Bucelin. in Ben. Rediv. Felix Egger Idea Ord. Hierar. - Ben. l. 2. par. 2. diss. 4. decade 4. pag. 283. in Reg. Ms. pag. 61. Ferd. Ughell. Ital. Sac. tom. 5. col. 484. n. 37. edition. Venetæ, per Sebast. Coleti 1717.

MAURUS PROMONTORIUS nobilis Genuen. Ordinis, & Congregat. nostræ Monachus, D. Catharinæ in Urbe Genua Alumnus factus an. 1640. die 19. Febr. creatus fuit ab Innoc. X. Episcopus Albintimilii * in Liguria, & in Riparia occidentali an. 1654. die 22. Augusti. Ita Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 4. col. 44. num. 4. edit. Venetæ an. 1719. quem tamen Marcum, pro Mauro vocat; quamobrem addit Nicolaus Coleti. Maurus [non Marcus, ut perperam appellatur ab Ughel.] cum diu hanc Ecclesiam laudabiliter rexisset, decessit 4. Jan. 1685.

* *Ventimiglia.*

MAURUS SPINULA nobili stemmate Genuæ natus, ibidem in Cœnobio S. Catharinæ Monachus, eidem Albintimiliensi Ecclesiæ præfuit; ut asserit Gabr. Buccel. in Bened. Rediv. ad an. 1664. & ex eo Felix Egger Idea Ord. Hier. - Bened. l. 2. par. 2. diss. 4. Decad. 4. n. 5. pag. 243. Sed Ughellus nihil omnino de hoc Mauro Spinula, nec Coletus in Addition. nec Regesta nostrorum Monachorum, nec monumenta Cœnobiorum Genuensium; Quamobrem Bucellinum, & Egger lapsos hic puto, & Maurum Promontorium, cum Mauro Spinula confundere.

MICHAEL ANGELUS INUREA, Lucæ Mariæ, qui an. 1681. Reipubl. Genuen. Dux fuit, germanus frater, Genuæ item nobili familia prodiit an. 1632. an. autem 1649. in Casinensi Archisterio Monachorum cætui aggregari voluit di 10. Octobr. susceptumque Institutum, moribus integerrimis, modestia præsertim, ac singulari humanitate, ac optima cura œconomica illustravit, Abbas creatus, Sublacense Cœnobium, duodecim, quibus illud rexit annis, tot, tantisque emolumentis, ac beneficiis cumulavit, ut ejus potius reædificator merito dici possit: plurimum æs alienum dissolvit, Templum picturis, auroque exornavit, Sacrarium pretiosa supellectili, candelabris, vasisque argenteis locupletavit, redditus, indeque Monachorum numerum auxit, Cœnobii mænia undique restauravit, regularem disciplinam restituit. Itaque, quod hactenus in nostra Congregatione exemplo caruerat, exa-

exacta multa cum laude sexennii administratione, jussu Innocentii XI. procurantibus supremis Congregationis Moderatoribus, ad aliud sexennium regimen ejusdem Monasterii ei prorogatum fuit; ut opus, quod bene cæperat, Deo adjuvante, perficeret. Ravennam postmodum translatus, ei quoque Monast. ingentes utilitates attulit, inter quas insignis est turris Campanaria, quæ paulo antea magno terremotu corruerat, ex pecuniis ab ipso paratis, post ejus obitum à fundamentis restituta. Sed dum ampliora commoda eidem meditatur, ad laborum, ac bonorum operum præmia in Cælis percipienda evocatus est an. 1687. bonis omnibus, ac rei Monasticæ zelatoribus, de ejus obitu, & amissione valde mœrentibus. Cæterum cum majoris virtutis sit oblatos, meritosque honores, & dignitates contemnere, quam admisisse, egregia hac laude Michael Angelus minimè est fraudandus, cum ipse designatos sibi haud semel ab eodem Summo Pontifice Innoc. XI. accedente Genuensis Senatus desiderio, & studio, tum in Liguria Savonensem, tum in Corsica Marianensem *, & Acciensem unitos Episcopatus, invicta demissi animi constantia ultro recusaverit, cucullo que Monastico infulas omnes posthabuerit.

* *Bastiæ Insulæ caput.*

M

N

ICOLAUS MARIA DE TEDESCHIS natione Siculus, Patria Catanensis natus est an. 1672. nobili admodum familia. Adolescens Equitibus Hierosolymitanis, nunc Melitensibus nuncupatis, adscriptus, Monasticam paulo post militiam eisdem prætulit in Cœnobio S. Nicolai de Arenis an. 1686. die 8. Oct. In humanis, sacrisque literis mire profecit. Theologiæ Doctor in patrio Licæo renunciatus, eam facultatem Romæ in nostro D. Anselmi Collegio plures annos cum plausu docuit; eum Clemens XI. Pont. Max. Sacri Indicis *Consultorem*, sacræque Universalis Inquisitionis *Qualificatorem* creavit, moxque Episcopum Liparitanum dixit an. 1710. die 10. Martii, fuitque consecratus die 4. Maji ejusdem anni. Profectus quidem statim est ad suam Ecclesiam; sed paulo post justis de causis Romam rediit, ubi ab eodem Pontifice Sacrarum Congregationum *Rituum*, & Examinis Episcoporum à *Secretis*, Sacræque Inquisitionis *Consultor*, & eorumdem Episcoporum *Examinator* fuit electus, quibus muneribus ejus doctrina, ac virtus omnino par, cunctis egregie satisfacit; Defuncto autem Clemente, Nicolaus Maria Episcopatu Liparitano dimisso, ab Innocentio XIII. Archiepiscopatus Apamiensis titulum obtinuit; Nuper vero Concilii novissimi Lateranensis sub Benedicto XIII. Theologus fuit constitutus. Quæ omnia clare demonstrant, quanto jure cordati viri ad Ecclesiæ utilitatem, & Religionis nostræ decus Nestoreos illi annos adprecentur. Vide nostram Biblioth. L. N. ubi ejus opera enunciantur.

N

P

ETRUS MARIA ex Justiniana familia Genuæ Patritia, quæ olim Chii in Mari Ægeo dominium obtinuit, Casini Monachus factus an. 1705. 1. Martii, floret hoc ipso tempore varia eruditione utriusque generis, sacra videlicet, & profana, cujus pluribus lucubrationibus specimen dedit. Interfuit Concilio Romano sub Benedicto XIII. celebrato anno 1725. uti Procurator Abbatis, ac Monasterii Casinensis. An. autem insequenti 1726. ab eodem

P

Digitized by Google

dem Pontifice Maximo creatus fuit Episcopus Sagonensis in Corsica die 9. Decembr. & die 22. mensis ejusdem in Sacello Vaticani Palatii Beatissimæ Virgini dicatq, quod S. Pii V. Capellam vocant, ab ipsomet Supremo Ecclesiæ Antistite Consecrationis munere decoratus. De eo, deque ejus literariis laboribus fusius in nostra Bibliotheca, quam videsis. Ejus Pastoralis Epistola impressa Romæ an. 1727. ex Typographia Rocchi Barnabò postridie suæ Consecrationis sic incipit. „ Ad Sagonensem Episcopatum Ven. Fratres, Filii „ dilectissimi ex insperato, præterque meam, eorumque omnium, qui me „ scirent, opinionem, vix me D. O. M. Vicarii sui Romani Pontificis ore „ vocaverat &c.

PETRUS VECCHIA Patavii natus nobili familia Veneta Civitate donata, (quæ causa, ut seipsum *Venetum* passim appellet) ibidem in Cœnobio D. Justinæ Monasticæ militiæ Tyrocinium posuit an. 1646. die 30. Novembris. Sacra Doctrina æque, ac morum probitate conspicuus, Verbi Dei præconem admodum celebrem in præcipuis Italiæ suggestis diù egit. In nostra Congregatione Abbatis dignitate exornatus, idem S. Justinæ, aliaque Cœnobia integerrimè, ac magno regularis disciplinæ zelo administravit. Ab Innoc. XI. Episcopus Æmoniensis in Istria designatus ætatis suæ an. 43. ab Alexandro deinde VIII. ad Episcopatum Andriensem in Apulia Peucetia (nunc in Provincia Terræ Barii) evectus fuit an. 1690. die 6. Martii, demumque ab Innocentio XII. an 1691. die 19. Decembris ad Melphictensem * in eadem Apulia, Cathedram, translatus, post quatuor annorum spatium Neapoli in Cœnobio Sancti Severini singularis pietatis sensu diem clausit extremum an. 1695. die 7. Junii, ibidem tumulatus cum hoc Epitaphio. „ Petro Vecchia Veneto S. Iustinæ alumno, & Abbati, ab Alexandro VIII. ad Andriensem, „ ab Innocentio XII. ad Melphictensem infulam evecto: Severiniani Mona- „ chi, & è regione Sanctissimi Crucifixi Syntaphium, & ob memoriam lapi- „ dem, dederunt, posuerunt. Obiit die 7. Junii 1695.

* *Molfetta.*

De eo Nicolaus Coleti in Addit. Italiæ Sacr. Ughel. tom 8. Venet. 1721. col. 833. num. 39. in Episcopis Andriensibus „ Petrus Venetus Abbas Casinensis „ Congreg. omnigena literatura præditus, unus è primis Italiæ Sacris Ora- „ toribus; qui plurea ingenii sui partus typis dederat, & præcipue illum, cui „ titulum fecerat, *Il Tempio della Pace*, hoc Sacerdotio honestatur ab Ale- „ xandro VIII. an. 1690. die 6. Martii, sed post breve spatium ad Melphi- „ ctense translatus fuit; de ipso jam diximus tom. 1. in Episcop. f. 920. Tom. „ ergo 1. col. 920. n. 30. in Episcopis Melphictensibus idem Coletus sic ha- „ bet.

„ Petrus Vecchia Venetus, ex Monacho, & Abbate Ord. S. Bened. Congre- „ gation. Casinen. Episcopus Andriensis, ad hanc sedem Melphictensem ve- „ nit 19. Decembris 1691. sibi obvenientes Ecclesiæ redditus, ut patrimo- „ nia pauperum contemplatus, constituto religioso viro desuper iis œcono- „ mo, parcissima sibi portione reservata, in pauperes, & Ecclesiæ Sponsæ „ commoda abire jubebat, omnibus æque charus, annorum plenus, sui de- „ siderium fecit an. 1695.

PETRUS à GENUA familia Lomellina in Casinensi Cœnobio D. Benedicti institutis nomen dedit an. 1579. die 22. Martii; anno autem 1606. creatus fuit Episcopus Sagonensis in Corsica à Paulo V. Pont. Max. Ita Gratianus Trezzi à Mediolano in Regesto Ms. Monachorum nostræ Congreg. pag. 260. & Augustinus Florentinus in suo Regest. pag. 275. & alia Regesta; Ferdin. item Ughel. Ital. Sacr. Tom. 3. col. 525. num. 28. edit. Venet. per Sebastian. Coleti

Digitized by Google

P

lecti 1718. „ Petrus Lomellinus avitæ nobilitatis vir, Januæ natus, Monasticam vitam, sub D. Benedicti regula amplexus, liberaliter in sacris literis institutus, ad hunc Episcopatum ascendit, Pauli V. Pont. Max. judicio an. „ 1606. die 20 mensis Novembr. 19. omnino annos satis laudabiliter hanc „ rexit Ecclesiam, libereque resignavit an. 1625. fatoque deinceps cessit, „ quievitque in senectute bona.

PETRUS PAULUS RUSTICI patria Neapolit. origine tamen Florentinus, in nuper laudato Casin. Archisterio D. Bened. alumnus evasit anno 1618. die 17. Junii. Ab Urbano VIII. Pont. Max. cui proximo gradu erat consanguineus, creatus fuit Episcopus Telesinus * in Campania Felici primum, deinde Æserniensis, ubi optimis moribus, & commendabili exemplo præfulgens, obiit an. 1653.

* *Telese in terra di lavoro.*

De eo Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 8. col. 373. num. 38. edit. Venet. 1721. „ Petrus Paulus de Rusticis nobili Florentina familia natus, Monachus Casinen. Cœnobii, ab Urbano VIII. cujus erat consanguineus, Episcopatu „ Telesino donatus est die 16. Maji an. 1637. translatus ad Æserniensem Ecclesiam anno 1643. die 14. Decembr. In Regest. pag. 236. „ Petrus Paulus de Rusticis à Neapoli Professus Casini 1618. die 17. Junii, & in margine. „ Episcopus Telesinus ab Urbano VIII. postea Iserniensis. *

* *Æserniensis.*

PHILIPPUS MICHAEL ELLIS nobili familia in Anglia natus, à puero Catholicam fidem amplexus, eam summo studio, ac invicto zelo ad obitum usque non solum retinuit, sed propugnare etiam, ac propagare pro virili conatus fuit. Duacum in Belgio studiorum causa se conferens, ibidem Monasticum Institutum sub Congregatione Anglicana in Cœnobio S. Gregorii M. professus est an. 16.... die...... Ut autem Anglicanæ hujus Benedictinæ Congr. Socii peculiari voto sacras pro fide Catholica in Anglia missiones obeunt, Philippus adeo strenue in Apostolico ministerio se gessit, ut eum Innocentius XI. Pont. Max. Episcopum Aurelianopolitanum * creaverit, & Vicarium Apostolicum Principatus Walliæ, & aliquot Comitatuum Occidentalium, qui quartam Angliæ partem efficiunt, constituerit; Nam Anglia hodierno tempore, in quatuor Vicariatus Apostolicos, quatuor Regni partibus respondentes dividitur. Regnante postmodum Jacobo II. Catholico Rege, magno fuit apud omnes in honore, & existimatione, ipsique Regi in paucis charus, nam & Reginæ Mariæ Estensis Sacellanus, Regisque Concionator celeberrimus, ob eloquentiam, doctrinamque à Catholicis æque, ac ab Hæterodoxis plurimum commendabatur. Mox alternante Regis fortuna, eidem in Galliam secedenti fideliter, & solus ex Episcopis semper adhæsit. Romam denique venit, unde postea Sublacum migravit, ubi loci Sanctitate, ac D. Benedicti memoria allectus, inter illius Proto-Cœnobii Sodales cooptari enixe petiit, obtinuitque an. 1703. die 13. Nov. Sanctis omnibus Monachis dicata. Ibi apud sacrum Specum aliquandiu piissime commoratus, excitatisque prope illum aliquot ædificiis, a Clemente XI. Pont. Max. ad Episcopalem sollicitudinem revocatus, Ecclesiæ Signinæ in Latio præficitur; optimo sane consilio, ac felici prorsus eventu, nam & Ecclesiasticam disciplinam egregie promovit, & insigne Seminarium instituit, proprioque ære dotavit, ubi adolescentes pietate, ac literis apprime imbuerentur; annis demum, ac meritis onustus, ex militanti, ad triumphantem Ecclesiam per temporalem mortem transivit Signiæ an. 1726. die 11. Novembris. Scripsit stylo prorsus Liviano (erat enim non minus doctrinâ, quam pietate excellens) *Jacobi II. Magnæ Britanniæ Regis, Fidei Defensoris, Imaginem* opus tribus libris distinctum.

* *De Galles.*

1. ti-

P

1. titulus est, Jacobus Miles, 2. Jacobus Rex 3. Jacobus Sanctus. Petitionem autem suam his prorsus verbis concepit, & exhibuit.

Perillustri, & Rmo P. Abbati, nec non Ven. Conventui Sanctæ Scholasticæ Sublacen. DD. & Confratribus Dilectissimis.

Philippus Michael Ellis ex Ordine S. P. N. Benedicti assumptus Episcopus Aurelianop. Principatus Walliæ, & in Occidentali Anglia Sanctæ Sedis Apostolicæ Vicarius, SS. D. N. Nostri Assistens, & Prælatus Domesticus, observantiam, & perseverantiam.

Nuper sacrum illum recessum, ubi Sanctissimus Patriarcha Noster super petram penè inaccessam, sane inconcussam, sui atque adeò omnium sequentium Ordinum fundamenta jecerat, venerabundi invisimus, prævia charitate vestra Fraterna. Ad sancta illa Penetralia nunquam antè a nobis conspecta, Cælestis quidam horror pectus concussit, voxque illa Domini, quæ sine sono conterit petras, eo teneritudinis, & pœnitentiæ sensu cor pervasit, ut jure meritò existimare liceat, quod spiritus Benedicti, qui rupes istas etiamnum inhabitat, vegetatque, veluti alter Moyses, cujus in Monte solitudinem, & arcanum cum Deo colloquium, non per quadraginta dumtaxat dies, verum per totos tres annos præseferebat, Petram percusserit, & fluxerint aquæ. Hæ igitur, ut fiant in nobis fons aquæ salientis in vitam æternam, necesse erit Venerabiles Patres, ac Fratres, ut ex Divina hacce Monasticæ disciplinæ origine, gratiarum, & compunctionis latices in Benedicti specu abunde scaturientes largius hauriamus. Illuc igitur ut facilius recurratur, & vehementiori cordis siti, vel ob viciniam, appetatur ad Petram unde excisi sumus, & ad foramen lacus, unde formati sumus, consedere, si per Vos id liceat, Ven. Fratres, accedente beneplacito Apostolico, in Domino statuimus. Huic autem voto nostro favere videtur divina Providentia, quandoquidem habitatio illa, sive appartamentum, quod bon. mem. Episcopus Barsottus erexerat, jam ad ruinam procumbat, Hospitemque, & manus reparatrices omni sui parte efflagitet. Hujus igitur reparatio, & cultura cum non nihil ad sacri Penetralis decus, & ornamentum adferre posset, eam provinciam nobis demandari, cum facultate inhabitandi, & sacra illa solitudine gaudendi, humillimè, & peramanter petimus. Cum autem Monasterium Sancti Benedicti ad Specum, Conventui S. Scholasticæ omnino uniatur, & subsit, Vos Confratres nostros, Rmum Patrem Abbatem, & Ven. Capitulum, Consilium, & Discretos ejusdem Abbatiæ Sanctæ Scholasticæ obsecramus, ut Nos, licet immeritos, ad omnia Jura, & Privilegia Filiationis præfatorum Monasteriorum Sanctorum Benedicti, & Scholasticæ, tam conjunctim, quam separatim, eodemque modo, ac si in alterutro Professionem Monasticam emiserimus, admittere, & acceptare, quantum penes Vos est, dignemini; Ita tamen, & ea lege, ut nullo umquam tempore gravare Monasterium quo ad victum, aut ullas prorsus expensas, virtute, aut prætextu ejusmodi filiationis valeamus; nec domesticorum, sive inservientium numero solitudinem, & regularitatem interpellare, sed uno, aut altero inserviente, personis morigeratis, & piis, prò vitæ religiosæ instituto contenti simus. Hanc ergo à Nobis humiliter expetitam gratiam, quam officiis fovere numquam cessabimus, consensu vestro Capitulariter habito, & Sigillo Monasterii munito, perpetua firmitate stabiliri rogamus.

Datum Castro in Sublacensi Idibus Novembris ipso die omnibus SS. Monachis Ordinis nostri Sacro Anni MDCCII.

Annuit Rmus P. Abbas, omnesque Monachi Sacri Protomonasterii Sublacensis piæ

P

piæ petioni Illmi, ac Rmi Episcopi, & Monachi præfati; ipsum tamquam Monachum ipsius Monasterii expresse Professum acceptarunt, & solemniter admiserunt; In quorum fidem se manu propria eorum quisque subscripsit &c. An. Dom. 1702.

D. Angelus ab Urbe Abbas.

D. Joseph à Tibure Cellerarius.

D. Hippolytus à Placentia P. Mag. Nov.

D. Hieronymus à Placentia Presbyter,

D. Maurus ab Arimino Presbyter,

D. Idelphonsus à Bononia Presbyter.

D. Clemens ab Urbe Professus.

D. Franciscus Maria ab Urbe Professus.

PHILIPPUS TANI natione Romanus, Monachis D. Pauli de Urbe adscriptus est an. 1649. die 24. Junii. Scholasticas disciplinas variis in Cœnobiis docuit; Conciones sacras, Panegyricas, & Academicas Orationes plurimas habuit; Romæ sacri Indicis *Consultor fuit*; Ubique haud vulgaris doctrinæ famam obtinuit. In nostra Congregatione Claustralis Prior, ac deinde Abbatis titulo honestatus, innocentis vitæ exemplo omnibus venerandus. An. 1686. ab Innocentio XI. Episcopus Civitatis Ducalis in Samnio creatus fuit, quam Ecclesiam annis omnino 27. integgerrime gubernavit. Romæ tandem, in nostris D. Calisti æstivis ædibus, quò jam dudum Episcopatus curis relictis, sese receperat an. 1710. morbis, ac senio confectus, animam Deo reddidit an. 1712. die 2. Januarii ætatis suæ 83. in Basilicâ S. Pauli sepultus.

De eo Julius Ambr. Luc. in Ital. Sacr. aucta &c. pag. 1147. „ Cornelii Margarini Bullarii Casinensis Authoris ex sorore nepos amænis disciplinis, & gravioribus scientiis ornatus, easdem diversis in Cœnobiis Monachis tradidit, „ Rethor celebris, & Orator eximius verbi Dei, non solum in Ecclesiarum suggestis, sed etiam in Academiis celebrioribus orationes facundissimas habuit. Consultor Sacræ Congregationis Indicis, an. 1686. mense Aprili ab Innoc. XI. Episcopus Civitatis Ducalis creatus est. Clerum ad opera pietatis verbo, & exemplo excitare studuit, candore vitæ, verbi Dei prædicatione, gravitate morum præfulgens, forma factus gregis ex animo, Cathedralem Ecclesiam novo sacello, aliisque ornamentis, Episcopale Palatium novis ædificiis ampliando, plura loca pia instaurando nihil omisit, quod ad boni Pastoris officium pertineret. „ Nos quoque in nostra Bibl. ejus lucubrationes recensemus.

* De eo in nostra Bibl. L. G.

Nicolaus Coleti Ital. Sacr. Ughel. tom. 1. col. 606. num. 15. „ Philippus Tani Romanus Monachus, & Abbas Ordinis S. Benedicti Congr. Casinen. Indicis Congr. Consultor, ad hujus Ecclesiæ gubernacula assumptus est die 1. Aprilis an. 1686. plura scripsit usque modo, & multa evulgavit opuscula, si (Lucem) Obiit autem Philippus Romæ 1711. ultima die Decembr. seu potius prima die ineuntis anni 1712. „ In margine autem „ De quo vide Biblioth. Romanam Cl. Viri Equitis Prosperi Mandosii, Centuria 2. n. marginal. 85.

* Id est Julius Ambrosius Lucenti, ex quo Coletus sumpsit.

PIUS LOTHERIUS nobili genere Neapoli natus; Florentiâ tamen oriundus, in sacro Casin. Cœnobio sub D. Benedicti regula se Deo dicavit anno 1553. die 19. Martii. Juris utriusque peritia excelluit, divinis Scripturis, & Ecclesiastica doctrina perquam instructus, pietate vero, ac religione præstantissimus; fuit Prior S. Severini Neapolis an. 1576. quo tempore à Gregorio XIII. Fundanus * in Latio Episcopus creatus est die 30. Januarii, 25. à suscepto Mo-

* Fundi.

P

Monastico instituto. Obiit Casini, ibique in Monachorum tumulo sepultus fuit an. 1592.

De eo Arn. Wion. Lign. Vit. par. 1. l. 2. cap. 42. pag. 316. „ D. Pius patria „ Neapolitanus, ex antiqua Lotheriorum familia, Monachus Monasterii „ Casin. & Prior. S. Severini in Civitate Neapolis; Vir religione, & bonita- „ te perspicuus, anno assumptæ Religionis 25. à Papa Gregorio XIII. Episco- „ pus Fundanus creatus, summa vigilantia gregem suum custodivit; obiit Ca- „ sin. an. 1592. „ Placidus Romanus in Supplemento ad Petrum Diac. de Viris Illustr. Casin. cap. 27. & Jo: Baptista Marus in Annot. ad idem caput, ubi eum non solum ab insigni morum probitate, sed etiam a flagrantiss. Ecclesiasticæ libertatis defendendæ zelo collaudat. „ Ferd. Ughell. Ital. Sacr. tom. 1. col. 776. editionis Romanæ 1644. edition. verò Venetæ 1717. col. 732. num. 44. „ nobilis Neapolitanus, creatus est Episcopus Fundanus 1576. „ die 30. Jan. acerrimus Ecclesiasticæ libertatis defensor: Episcopale palatium „ extruxit; In Monte Casino decessit an. 1592. ibidemque tumulatus quie- scit. „ Jul. Ambr. Lucen. in Ital. Sacr. Restricta Aucta &c. pag. 1018. „ Pius „ Lotherius Nobilis Neapolitanus Fundorum Episcopus, Casinum ad Mona- „ chorum gremium convolavit, & jam propinquæ mortis conscius, in Mo- „ nasterii cellula cælestibus intentus meditationibus, vestibus, & observantiis „ disciplinæ regularis, unus ex cæteris Monachis adjudicatus, immortalibus „ inferendus, mortem obiit an. 1591.* & in Monachorum Ossuario suas exu- „ vias recondi exoravit. „ Gabriel Bucel. in Bened. Rediv. ad an. 1592. Felix Egger in Idea Ord. Hierarch. Bened. l. 2. par 2. differt. 4. num. 4. Decad. 3. pag. 269. „ Pius Casinas Monachus ex Illustri Lotheriorum familia Ju- „ ris sacri, civilisque apprimè gnarus, à Gregorio XIII. Fundanus Episco- „ pus creatus est anno 1580. „ In Reg. pag. 272. in marg. „ Prior Neapolis, „ creatus Epis. Fundi; fuit vir pietate, ac Religione summus: obiit 1592.

* 1592.

PLACIDUS PAVANELLUS patria Patavinus, Monasticæ militiæ apud D. Justinam rudimenta posuit an. 1430. die 30. Novemb. Fuit Abbas S. Pauli de Urbe, & Cubicularius Eugenii IV. Pont. Max. ab eoque virtutum, ac doctrinæ ipsius opinione & experimento permoto ad reformationem Monachorum Vallis-Umbrosæ designatus, & Generalis Abbas perpetuus constitutus an. 1434. eam Congreg. annis circiter 13. pietatis, prudentiæ, justitiæ, & regularis zeli laude in optimum statum redegit. Anno autem 1447. jussu Nicolai V. Pont. Max. cui in paucis erat charus, & intimus (sicuti etiam Cosmo Magno Patri Patriæ,) ad Biblensem primum sedem assumptus fuit, mox ad Parentinam Cathedram translatus, demumque anno 1458. a Calisto III. Torcellensis Episcopus constitutus, ubi plenus dierum, ac bonorum operum ad Cælum migravit anno 1466. ibidem tumulatus.

De eo Arnold. Wion Lign. Vit. par. 1. l. 1. c. 34. pag. 55. *In Generalibus Perpetuis* Ordin. Vallis-Umbrosæ „ Placidus Pavanellus Monachus * Monasterii „ S. Benedicti de Mantua Congreg. S. Justinæ, an. 1434. Generalis XXIX. „ & Abbas Vallis-Umbrosæ ab Eugenio Papa IV. creatus: Præfuit Congr. „ annis plus minus 13. & an. 1447. ab Nicolao Papa V. Episc. Biblæ renun- „ ciatus, postea Parentinus, mox Torcellanus, ubi senectute gravis anno „ Christi 1466. diem obiit, & ibidem sepultus est „ Angelus Port. in lib. cui tit. *Della Felicità di Padova*, lib. 9. c. 21. pag. 435. Bernardinus Scar. *de Antiquitate Urbis Paduæ* l. 2. classe 6. c. 55. Jacob. Cavac. Hist. S. Justinæ l. 5. pag. 149. ad an. 1467. „ Floruit eo tempore D. Placidus Pavanellus Mona- „ chus noster *, olim familiaris Eugenii IV. Pont. Max. Abbas Generalis „ Val-

* *Idest de familia &c.*

* *Id est Professus ut dicimus, Monasterii S. Justinæ.*

P

„ Vallis-Umbrosæ, deinde Episcopus Torcellanus: Plura de ipsius integri-
„ tate, & eruditione legas apud Scard. l. 2. c. 55. Biblioth. quam sibi studio-
„ se confecerat, hæredes dixit Cœnobitas nostros. „ Eudoxius Locatellus lib. 1. c. 66. August. Fortunius Camaldulensis l. 2. c. 66. & 68. Plac. Puc. in Nomenclatura Abbatum pag. 26. ubi narrat, eum fuisse Theologum, & Consiliarium Reipublicæ Florentinæ, à qua missus fuit Ferrariam Orator ad Eugenium IV. & adsuisse Concilio Floren. antequam esset Episcopus. „ Et in
„ Appar. Hist. de Viris Illustr. Abbat. Florent. c. 10. pag. 77. & seq. vocat
„ eum virum vitæ venerabilis, Cubicularium Eugenii IV. Abb. Generalem Vallis-Umbrosæ, & à Secretis Reipublicæ Florentinæ citatque de eo agentes Fort. Ulmum, Const. Cajetanum, Hieronymum à Potentia de Viris Illustribus S. Justinæ Patav. Fortunatum Scholam, aliosque: Et in Vita B. Gometii pag. 16. narrat Eug. Papam IV. an. 1434. ut declinaret turbas, & insidias evaderet, quas ei magis magisque in dies inimici struebant, incognitum, cucullóque Monachali indutum Roma discessisse, comitantibus duobus Monachis Benedictinis, Arsenio nempe Leodiensi, & Plac. Pavanello, qui ejus erant Cubicularii secreti. Denique in Chronico Abbat. Florent. pag. 38. & seq. quam quia plura peculiaria, ac scitu digna continet, hic exscribere non piguit.
„ Quanto à Placido Riformatore de Vallombrosani, lo ritroviamo della fa-
„ miglia *Pavanella* di Padova. Questi già Dottore, e pratico della Corte,
„ intimo del Cardinal Condolmieri, è forse ancora suo Cortigiano, mosso
„ dall' esemplarità di D. Ludovico Barbo, abbandonato li proprj commodi,
„ è le vanità mondane, portatosi à piedi del detto Barbo, s' arrollò alla mili-
„ tia Monastica in S. Giustina, sotto il Magistero del medesimo Ludovico l'
„ an. 1430. l' ultimo giorno del mese di Novembre, Asceso al Seggio Ponti-
„ ficio il Cardinal Condolmieri col nome di Eugenio IV. ricordevole dell'
„ ottime qualità di Placido, lo chiamò à se, creandolo suo Cameriere, &
„ Abbate di S. Paolo: Per le seditioni, è guerre de Colonnesi contro d'
„ Eugenio, D. Placido insieme con D. Arsenio Belga pur Cameriere secreto
„ del medesimo Pontefice, è Monaco di S. Paolo, si portarono con celerità
„ da Eugenio, è vestitolo della cocolla Monastica, da Trastevere il condus-
„ sero sconosciuto fuori di Roma al loro Monastero, & indi sopra di picciola
„ barchetta per il Tevere lo traghettarono alla marina, servendolo fin' à Pisa,
„ & indi a Fiorenza, dove l' anno 1434. dal medesimo Pontefice fù creato
„ Generale, è Riformatore de Monaci Vallombrosani. Preso il governo
„ chiese in suo ajuto per la Riforma li nostri Monaci, che perciò Eugenio l'
„ an. 1437. per sue lettere date in Bologna, ordina à Gomezio mandarli à
„ Vallombrosa, col mezzo de quali Placido ridusse il tutto alla perfetta osser-
„ vanza; & oltre di ciò restaurò quel Monastero mettendo sopra d' una por-
„ ta la sua Arma, con quella del Pontefice Eugenio, & à spese proprie fece
„ la Mitra giojellata, e molti pretiosi apparati Sacerdotali, & arazzi, & à
„ spese pubbliche fece fare un Busto d' Argento, nel quale racchiuse la Testa
„ di S. Gio: Gualberto, che si conserva nell' Abbadia di Passignano. Restau-
„ rò l' Abbadia di S. Ellero, e riacquistò le possessioni alienate da suoi ante-
„ cessori. Unì, & incorporò all' Abbadia di S. Salvi il Priorato di S. Gior-
„ gio, ora S. Spirito in Fiorenza, dove da Giovanni Capigiani fù eretto un
„ Collegio di Sacrate Vergini del medesimo ordine Vallombrosano. Dalla
„ Republica fù eletto Secretario, e di poi spedito Oratore con altri nobili
„ Fiorentini ad Eugenio IV. in Bologna, dal quale fù ricevuto con singolare
„ dimostrazione d' affetto, e d' onorevolezza, è qui concluse li più impor-

P

" tanti affari, e della Republica Fiorentina, e d' altri Potentati ancora. Intervenne al Concilio Fiorentino, e dal medesimo Pontefice ebbe l' esecuzione delle Bolle per il Monastero di S. Ilario di Galeata (già ottenute dal Ven. Ambrogio Generale Camaldolese) consegnandole coll' altre del Generalato à D. Francesco Priore di S. Benedetto, il quale passò à miglior vita nel Sacro Eremo di Camaldoli l' an. 1454. Rifiutò l' offerta cortese dell' Abbadia di Fiesole fattagli dal gran Cosimo Medici. da Nicolao V. fù assunto al Vescovato Biblense, indi di Parenza nell' Istria, & in fine da Calisto III. l' an. 1458. fù traslato alla Cattedrale di Torcello, ove compì felicemente il periodo de suoi giorni l' anno 1466. & in nobile tomba di marmo fino fù racchiuso il suo cadavero in quella Cattedrale con una elegante iscrizione, che nella ristaurazione di quel Tempio restò loppressa. Lasciò al Monastero di S. Giustina, del quale n' era Professo, la sua Libraria, & a quello di S. Giorgio Maggiore di Venezia il suo Pontificale. Dall' Abbate D. Girolamo da Potenza gli vengono assegnati li seguenti versi sepolcrali.

Mors mortis mortem morti, si morte dedisset
Hic foret in terris, aut integer astra petisset,
Sed quia dissolvi fecerat sic cuncta necesse
Ossa tenet Saxum, melior pars gaudet in Axe.

Bulla autem Eugenii IV. ad Gometium pro Pavanello, talis est.

EUGENIUS PAPA IV.

Dilecto Filio Gometio Abbati Florentino.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam Benedictionem. Posteaquam dilectum filium Placidum Pavanellum Cubicularium nostrum, creavimus Abbatem Vallis-Umbrosæ, & illius Ordinis Generalem, nulla ipsum re magis indigere consideravimus, quam Monachis in Observantia regulari vivere consuetis, quibus Ordinem illum hactenus caruisse scimus, quare cum tua devotio, largiente humilitati, & mansuetudini tuæ gratiarum authore Domino, præstantes hujusmodi habeat Monachos, eamdem hortamur, requirimusque, ut aliquot ex ipsis Monachis tuis eidem Placido Abbati velis dare, tandiu secum futuros etiam in habitu tuo, quoad, & suos, quos in Ordine reperit, & alios, quos instituit, ad debitam vivendi normam poterit perducere; quod quidem illi facilius non dubitamus futurum, si præfatos ex tuis secum habebit, quorum exemplo Novitii invitentur: Quamquam verò non dubitemus, te qua es erga omnes charitate, hunc quem nosti creaturam nostram esse, favoribus quibuscumque possibilibus prosequuturum, ut tamen ejus tyrocinia veteranus Abbas adiuves, & consilio illi, directione, & ubi oporteat, rebus, & opera sis adjumento, eamdem devotionem tuam iterato hortamur, & quam possumus stricte suademus. Datum Bononiæ sub annulo nostro secreto 17. die Junii 1436. Pontificatus nostri anno septimo.

✠ Eugenius Papa IV.

" Præterea de eo agunt Venantius Simii in Catalogo Virorum Illustr. Congreg. Vallis - Umbrosæ, cujus erat ipse Procurat. Generalis in Romana Curia, edito Romæ an. 1693. pag. 252. & seq & pag. 316. ubi eum asserit fuisse à *Secretis* Eugenii IV. in Concilio Florentino, ejus verba hæc sunt mutuata pro majori parte ex Ferdinando Ughell. " Placidus Pavanelli Patavinus Congregationis primum S. Justinæ de Patavio Monachus, commendatione virtutis suæ tantam collegit gratiam apud Eugenium IV. Pontificem, cui à secretis inserviit in Concilio Florentino, ut ab eodem mox per Pontificium Diploma constitutus sit Abbas General. Congr. Vallis - Umbrosæ. Hanc

" ad

P.

„ ad annos quindecim sapienter gubernavit; donec à Nicolao Papa V. circa
„ annum salutis 1448. insignitus est titulo Biblensis Ecclesiæ, & paulo post ad
„ Parentinam Cathedralem translatus fuit. De anno vero Domini 1458. ut
„ refert Abbas Ughellus, iterum mutata residentia evasit Episcopus Torcel-
„ lanus; & Torcelli non multos post menses fere capularis senex decessit, &
„ ibi in Templo S. Joannis Evangelistæ, quod est Monialium, fuit sepultus.
„ Præter Ughell. meminere hujus Illustris viri Arnol. Wion, Bernard. del
„ Sera, Eudoxius Locatellus, & alii Scriptores, qui eum celebrant ab au-
„ steritate Vitæ, quam in se ipso professus est, & à rigore Monasticæ disci-
„ plinæ, quam Generalis Vallombrosanorum ab eis voluit. Accedens ad eos
„ veluti alter Jo: Baptista in spiritu, & virtute Eliæ, vinum & siceram non
„ bibens omnibus diebus vitæ suæ, (nam fuit à natura etiam abstemius) &
„ prædicans Baptismum Pœnitentiæ in remissionem præteritarum transgres-
„ sionum: odiosa quidem concio apud aures amantium libertatem Monachis
„ indebitam, apud quos parum fuit acceptus; sed aliunde ex hoc ipso magis
„ Deo gratus, cui tantum placere studuit, & non hominibus, cautus factus
„ ab illis Pauli verbis, quibus ipse ait: si hominibus placerem, Christi ser-
„ vus non essem, placuit igitur Deo, & inventus est Justus.

Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 5. col. 411. in Episcopis Parentinis num. XLVII. edit. Venetæ apud Sebast. Coleti 1722. & eodem tom. 5. col. 1407. num. L. 1. in Episcopis Torcellanis. Addit autem Nicolaus Coleti ibidem hæc.

Placidus Pavanellus è Parentina ad hanc Cathedram translatus est nonnisi an. 1464. die 14. Novembr. ut sequentes Pauli II. literæ Torcellanis Civibus datæ luculenter testantur. „ Paulus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis Fi-
„ liis Populo Civitatis, & Diœcesis Torcellanæ Salutem, & Apostolicam
„ Benedictionem. Hodie Venerab. Fr. nostrum Placidum Torcell. tunc Pa-
„ rentin. Episcopum à vinculo, quo Parentinæ Ecclesiæ, cui tunc præerat,
„ tenebatur, de Fratr. nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitu-
„ dine absolventes, ipsum ad Torcellanam Ecclesiam tunc vacantem duxi-
„ mus auctoritate Apostolica transferendum, præficiendo ipsum eidem Ec-
„ clesiæ in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis
„ plenius continetur, quo circa Universitatem vestram rogamus, & horta-
„ mur attente, per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus eumdem
„ Episcopum tamquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum grato
„ admittentes honore, exhibeatis eidem obedientiam, & reverentiam debi-
„ tas, & devotas, ac ipsius monitis, & mandatis humiliter attendatis, ita
„ quod ipse in vobis devotionis filios, & vos in eo per consequens Patrem in-
„ venisse benevolum gaudeatis. Datum Romæ apud S. Marcum anno Incar-
„ nationis Domini 1464. 18. Kal. Decembr. Pont. anno primo.

Ejusdem tenoris, & temporis extant aliæ literæ ab eodem Pontifice Capitulo Torcellano scriptæ. Vivebat adhuc Placidus anno 1471. die 27. Jan. quo Priorissa S. Jacobi de Muriano eidem sequens præstitit juramentum.

In Christi nomine Amen.

„ Juro ego Marietta Ognibò Priorissa Monasterii S. Jacobi de Muriano Torcel-
„ lanæ Diœcesis, quod ab hac hora in antea fidelis ero, & obediens S. Matri
„ Ecclesiæ Torcellanæ, Vobisque Domino meo D. Placido Pavanello Epi-
„ scopo Torcellano, & vestris Successoribus canonicè intrantibus, & quod
„ non ero in consilio, dicto vel facto, quod vitam perdatis, seu perdant,
„ aut membrum, seu capiamini, vel capiantur mala captione; Consilium,
„ quod mihi per Vos, vel per se, aut per vestras literas, aut Nuncios mani-

Digitized by Google

P

„ festab'tis, aut manifestabunt, ad vestrum, vel etiam eorum damnum nulli pandam. Vestros, vel eorum Nuncios, & familiares, honorifice tractabo, vocataque ad Synodum veniam, vel Nuncium mittam legitimum, nisi fuero Canonice præpedita: & singulis annis de Mense Martii dabo, & solvam Ecclesiæ Torcellanæ Marciaticam, & singulis annis dies 8. ante festum S. Jacobi Vobis, & Successoribus vestris præsentabo, seù præsentari faciam pro annunciatione ipsius festi duas ampullas boni vini puri: & similiter Capitulo Ecclesiæ vestræ Torcellanæ pro dicto Festo duas alias ampullas boni vini, & in Festo Paschæ Resurrect. Domini, seù in die Jovis Sancti dicto Capitulo unum cereum librarum sexdecim cum granis quinque incensi, & in octava Paschæ Resurrectionis Domini, quando veneritis Murianum, Vos, & Successores vestros honorabo cum Campanarum pulsatione, & Vobis, & Successoribus vestris obedientiam faciam manualem, & omnia alia debita obsequia, & honorificientias, quas de jure, & antiqua consuetudine teneor, Vobis, & Ecclesiæ vestræ Torcellanæ prædictæ semper faciam bono fine, & sine fraude, nisi absolvar de vestra, aut eorum licentia: Bona autem mobilia, & immobilia, & Thesauros dicti Monasterii, & Ecclesiæ, in quantum potero augmentabo ea, & eos non alienabo, non livellabo, non infeudabo, & non impignorabo, nec alias quomodolibet obligabo absque auctoritate, & licentia S. Sedis Apostolicæ. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Actum in Ecclesia Monasterii S. Jacobi de Muriano, coram altare majori, coram præfato R. D. Episcopo, præsentibus venerabil. viris D. D. Petro Joanne de Angelis Plebano S. Mariæ de Muriano, Præsbyt. Laurentio Titulato dictæ Ecclesiæ, Presbyt. Angelo Dal Aquila Capituli dictæ Ecclesiæ testibus, & aliis quam pluribus an. 1471. die vero 27. mensis Januarii Indictione 4. Ego Franciscus Rubeus Archidiaconus Torcellanus, nec non Ecclesiæ S. Martini de Muriano Plebanus, publicus Imperiali auctoritate Notarius, & Judex ordinarius, prædictis omnibus interfui, & rogatus tam à præfata D. Priorissa scribere, scripsi, signumque meum consuetum apposui, & in fidem omnium propria manu me ss.

Extat hujus documenti authenticum exemplar descriptum in libro reddituum Canonicorum Torcellan. nec desunt in Prætorii Torcellani Archivo complura monumenta hujus Episcopi viventis mentionem facientia ab anno 1464. ad 1471. quo debitum naturæ persolvit. (Bonolus.)

PLACIDUS de BAUCIO nobili, antiquaque prosapia Capuæ ortus est; & in Cœnobio S. Laurentii de Aversa Monasticæ militiæ nomen dedit an. 16... ejusdemque Monasterii bis Abbas fuit, sicut etiam S. Pauli de Vrbe ab an. 1697. usque ad annum 1703. quibus Cœnobiis haud modicam utilitatem cura, ac industria œconomica attulit, præsertim in ære alieno dissolvendo. Cumque præterea morum integritate, ac suavitate polleret ab Innocentio XII. Episcopus primum Montis Pelusii, ac deinde Venusiæ (utraque Urbs est in Lucania, quæ nunc Basilicata) electus fuit. Vidi ego ipse optimum Cardinalem Leandrum Colloredum ad S. Paulum pergentem, ut Placido Pontificiam electionem patefaceret; sed ille ea fuit animi modestia, ac voluntaria demissione, ut nullo pacto ad Episcopatum recipiendum adduci potuerit. Potiori itaque jure inter Episcopos Placidus est recensendus, qui ad Episcopale munus meritum habuit, & illud oblatum, (quod rarissimi exempli est) infracto animo contempsit. Obiit Aversæ an. 17... dum ibidem iterum Abbas esset.

RA-

R

R

APHAEL RIARIUS Neapoli natus, à Savona tamen in Liguria oriundus, in Cœnobio Casinensi Monasticæ militiæ adscriptus fuit an. 1644. die 8. Decembr. evasit deinde Abbas in nostra Congregatione & anno 1674. electus fuit à Clemente X. Pont. Max. Episcopus Montis Pelusii in Basilicata Regni Neapolitani provincia; præfuitque annis omnino decem; post quos ad laborum præmia in Cælis percipienda commigravit.

De eo Jul. Ambrof. Luc. in Ital. Sacr. Ughell. restr. aucta &c. pag. 1069. & Nic. Coleti in Addit. ejusdem Ital. Sacr. Ughell. tom. 1. col. 1001. n. 51. „ Raphael Riarius Monachus, & Abbas Casinen. Nobilis Savonensis 50. ætatis „ suæ an. hoc Episcopatu dignatus est 7. Maji 1674. decem annos in hoc munere dignissime absumpsit, desiitque esse inter mortales.

ROBERTUS ALTOVITI Bindi filius nobili valde familia Florentiæ prodiit, ibidemque in S.Mariæ Cœnobio nostræ Regulæ nomen dedit an. 1485. die 17. April. cujus etiam Cœnobii postea Prior fuit, quo tempore Episcopatum pluries ab Alexandro VI. Pont. Max. fratre suo procurante sibi oblatum rara humilitate recusavit. Sed tantummodo ejusdem, ac alterius fratris importunitate victus, Abbatiæ Buggianensis *Commendam* admisit anno 1510. quam tamen anno 1514. Leonis X. permissione Abbatiæ Florentinæ in perpetuum univit, privatusque aliquot annis ibidem degens, spiritum piissime Deo reddidit, optimi Monachi fama relicta circa annum 1519.

De eo Petrus Ricord. Hist. Mon. par. seu Dial. 4. pag. 471. a tergo „ Ritrovandosi Priore di detta Badia, gli fu dal suo Fratello (il quale allora era Datario, credo di Papa Alessandro Borgia) più volte volsuto dare un Vescovado, ma egli, che ardentissimamente amava la Religione, come quello, che di essa da teneri anni s'era vestito, & essa haveva eletta per sua quiete, e come buon suo Figliuolo, non la volse mai abbandonare, anteponendola sempre ad ogn'altra cosa; ma solo accettò la Badia di Buggiano di Valdinievole, patria qui del nostro D. Pietro &c. Plac. Puc. in Chron. Abbatiæ Florent. pag. 133. „ Questi essendo dotato di Virtù singolari, rinunziò „ il Vescovato offertogli da Alessandro VI. mentre fù Priore l'an. 1520. per „ le istanze fattegli non ordinarie da Antonio, è da Ottone suoi Fratelli, „ (che l'uno fù Arcivescovo di Fiorenza, è l'altro Preposto di Prato) accettò la Commenda dell' Abbadia di Buggiano, la quale l'anno 1514. la „ rinunziò col consenso di Leone X. al nostro Monastero, come al num. 68. „ è con la fama di perfetto Religioso passò all'altra vita circa l'anno 1519. „ ebbe singolare amicizia con Pico della Mirandola, è con Girolamo Benivieni, celeberrimi suggetti, è compagni individui di que' tempi &c.

Jure ergo inter Episcopos Robertus est recensendus, qui magna quidem virtute Episcopatum promeruit, sed oblatum, adhuc majori contempsit.

SE-

S

S

EBASTIANUS MILLAZZUS, vel Milatius à Vigiliis *, Monasterii S. Severini Urbis Neapolis alumnus effectus anno 1651. die 24. Sept. Sacram Theologiam longo tempore tradidit, & in eodem S. Severini Cœnobio Prioris Claustralis munus exercuit: anno autem 1688. die 20. Februarii ab Innoc. XI. Pont. Max. Episcop. Lavelli in Apulia Montuosa, nunc Basilicata, creatus, annis undecim laudabiliter illi Ecclesiæ præfuit, annoque 1699. die 30. Augusti ad cælestem patriam transivit.

* In Apulia.

De eo Nicol. Col. in Addit. Ital. Sacr. Ughel. tom. 7. col. 745. num. 47. ubi nobilem Vigiliensem eum fuisse autumat. Ben. Laudati in Brev. Chron. S. Sever. pag. 368.

SIMPLICIUS CARAVITA nobili genere Neapoli prodiit, & ibidem in Cœnobio S. Severini Monasticæ Regulæ suave jugum subiit anno 1656. die 13. Nov. tum scientia, tum probitate floruit, quamobrem & Tyronum Magister in regulari observantia eos diligenter instituit, & Discipulorum Præceptor Scholasticis facultatibus eosdem egregie imbuit. Ab Innoc. XI. ejus virtutum fama allecto ad Archiepiscopatum Amalphitanum in Principatu citeriori, Neapolitani regni provincia, evectus fuit anno 1682. die 25. Maji, eamque Ecclesiam magna pastoralis sollicitudinis, & vigilantiæ laude gubernavit annis undeviginti, post quos temporalem vitam æterna commutavit an. 1701. die 1. Februarii.

D. eo Nic. Coleti in Addition. Ital. Sacr. Vghellianæ tom. 7. col. 256. n. LXII. edit. Venetæ, per Sebast. Coleti „ Simplicius Caravita nobili Neapolitana „ prosapia genitus, Monachus Ordinis S. Benedicti Congreg. Casinen. Sacr. „ Theologiæ Lector, ac Decanus Ordinis sui, declaratus est Archiep. Amal- „ phitanus anno 1682. die 25. Maji. decessit 1. Februar. anno 1701. Benedi- „ ctus Laudati in brevi Chron. S. Severini pag. 368.

* De eo in Biblioth. L.B.

T

T

HEODORUS VENETUS patria, familia *Georgi* *, in Monast. S. Justinæ Patavinæ nostris adnumeratus est an. 1600. die 8. Decembr. anno autem 1622. * à Gregorio XV. Pontifice Max. electus fuit Episcopus Arbensis in Dalmatia * sub Archiep. Jaderensi. *

* Zorzi.
* Vel 1623.
* Illyrico.
* Zara.

De eo Gabr. Buccel. in Bened. Rediv. ad an. 1623. Felix Egger Petrusianus Idea Ord. Hierar. Bened. l. 2. p. 2. diss. 4. Dec. 5. pag. 283. qui tamen errant in ejus annis, multo posteriorem eum asserentes. In Regest. Ms. pag. 30. sed in alio Regest. pariter Ms. pag. 13. in margine dicitur creatus Episcopus à Paulo V. quod minime verum est; nam Paulus V. vivere desiit an. 1621.

THOMAS CARACCIOLUS nobili genere Neapoli in lucem prodiit, ac ibidem in D. Severini Cœnobio Benedictinum Cucullum induit an. 1656. die 30. Novem. Scholasticæ, Moralisque Theologiæ scientia floruit, quas plures annos in eodem S. Severini Monasterio docuit, Doctorisque Theologicæ facultatis in Neapolitano Lyceo laurea donatus fuit. Solidæ doctrinæ, vitæ integritatem, suavitatem consuetudinis, regularis disciplinæ zelum, aliasque virtutes semper conjunxit, quas tunc maximè ostendit, cum Aversæ, ac Neapoli Prioris Claustralis officio fungeretur. Ab Innico Cardinali Caracciolo

ejus

Digitized by Google

ejus propinquo, Archiepisc. Neapolitano, plurimi factus, Cleri *Examinator*, & *S. Officii Consultor* per totam Diœcesim electus, ab Innocentio verò XI. anno 1687. die 28. April. Episcopus Hieracensis * in ulteriori Calabria creatus est. Quod equidem ejus virtutis, ac probitatis haud leve est testimonium; Cum enim illa Ecclesia Antecessoris Episcopi vel infortunio, vel culpa, admodum perturbata esset, optimo utique egebat Pastore, qui omnia in pristinum statum sanctè, ac prudenter componeret, qualem nempe Sanctissimus, ac Sapientissimus Pontifex Innocentius Thomam nostrum esse, non inaniter arbitratus est, sed dum strenue in id incumbit, omnesque in viam salutis verbo, & exemplo dirigere conatur, immatura mors in ipso ætatis, ac spei flore terrenis rebus illum eripuit, Episcopatus anno secundo minime elapso, ætatis suæ 49. Æræ Christianæ 1689. die 28. Martii.

T

* Geraci.

De eo Nicol. Coleti in Addit. Ital. Sacr. Ughell. tom. 9. Ven. 1721. col. 399. num. XXXIX. Benedictus Laudati in Brevi Chronico S. Severini Ms. par. 2. pag. 364.

THOMAS MANNARINUS Siculus, patria Panormitanus, in Cœnobio S. Martini de Scalis Monachus effectus est anno 1609. die 14. Sept. doctrina, ac pietate tùm in Italia, tùm in Germania celebris fuit, ejus virtute Fridericus Card. Borromeus in profligandis, & convertendis Hæreticis Gebennensibus usus est. Bononiæ deinde, ac Pavali graviores disciplinas publice tradidit. A Ferdinando II. Cæsare in Germaniam postmodum vocatus in Salisburgensi Academia docere jussus, Magni Cancellarii titulo in eum collato, perhonorificam Provinciam ingenti cum laude sexdecim annis obivit. Fundorum denique Episcopus in Latio, sapientiæ, ac laborum merito electus, supervenientibus gravissimis morbis, Episcopatus possessionem adire non potuit, quam ob causam ab Ughel. in Ital. Sacr. non recensetur. In Siciliam itaque, & in prædictum S. Martini Cœnobium reversus, ibique patientia, aliisque bonis operibus aliquandiu sese exercens, ex hac vita discessit an. 1636 multis, præclarisque ingenii monumentis relictis: De eo Rocchus Pyrrhus Sic. Sac. l. 4. pag. 200. Antonin. Mongitore Bibl. Sic. par. 2. pag. 261. Nos etiam fuse in nostra Bibl. Benedict. Casin. L. T. pag.

V

INCENTIUS MANTUANUS in S. Benedicto de Padolyrone Sæculo valedixit an. 1490. die 6. Januarii: Creatus fuit Episcopus *Nullatenensis*: ita Augustinus Florentinus in suo Regest. Ms. pag. 58. Nec amplius de eo hactenus.

V

VINCENTIUS RAGNI Neapolitanus Aversæ in Cœnobio S. Laurentii Congreg. nostræ nomen dedit an. 1662. die 12. Martii; Sacræ Theologiæ studiis strenue incubuit, Doctorisque lauream obtinuit, à Clemente X. Pont. Max. Episcopus Oppidi in Regno Neapolitano creatus * fuit an. 1674. die 19. Februarii, præfuitque illi Ecclesiæ annis undeviginti, obiit enim an. 1693.

* Urbs est in ulteriori Calabria.

De eo Nic. Col. in Addit. Ital. Sacr. Ughel. tom. 9. col. 421. num. 24. edition. Venetæ per Sebastianum. Coleti.

VICTORINUS MANSUS ab Aversa apud Sanctissimæ Trinitatis Cavense Cœnobium votis Monasticis sese obstrinxit an. 1561. die 5. Octob. Philosophiæ, Theologiæ; Juris etiam utriusque scientia, ac sacris literis percelebris evasit; Viginti enim annorum spatio scholasticas disciplinas præcipuis in Congreg.

no-

V nostræ Monasteriis insignis doctrinæ famâ docuit, & postmodum Abbatis dignitate iisdem præfuit. A Clemente VIII. cui Sapientia, ac morum Sanctimonia plurimum commendabatur, Stabiensium primum an. 1598. ac deinde anno 1606. Arianensium Episcopus renunciatus fuit. A Paulo V. Assistentium Episcoporum cætui aggregatur. XIV. annis Episcopales infulas gessit, anhoque 1611. Neapoli in S. Severino Cælum petivit, ibid. tumulatus quà chorum adeunt; hoc apposito Epitaphio.

Victorino Manso Aversano J. V. D. Abbati Casin. Episcopo, & Regio à Latere Consiliario, Doctrina percelebri, moribus incorruptis ita probato, ut mereretur à Clemente VIII. prius Stabiensium, deinde Arianensium Antistes renunciari, demum à Paulo V. inter Assistentes Episcopos merito cooptari. Qui obiit tertia Aprilis, die Resurrectionis Domini an. 1611. ætatis suæ LXVII.

D. Antonius Tosonus Neapolitanus Casinensis Monachus, & sui Vicarius, grati, ac observantis M. P. an. D. 1612.

De eo Ferd. Ughel. Ital. Sacr. tom. 8. col. 311. primæ editionis Romæ n. 33. „ Victorinus Mansus Aversanus Monachus Casin. vir doctissimus, summusque Theologus, antea Episcopus Stabiensis, ex Coadiutore Alphonsi Superioris, successit in Arianensi hac insula an. 1603. Neapoli obiit Scriptis
1606. „ suis celebratus an. 1611. die 3. Sept. jacet in Ecclesia S. Severini, de quo „ vide tom. 7. inter Episcopos Stabienses sive Castri-Maris. „ Felix Egger „ Petr. Idea Ord. Hier. Bened. l. 1. par. 3. dissert. 4. pag. 282. „ Victorinus „ de Aversa: qui cum major esset, quam ut unius loci ambitu contineretur, „ nominis sui, virtutis, ac eruditionis amplitudine implevit tria in primis „ Monasteria longe celeberrima, Cavense scilicet, S. Severini apud Neapolim, & Casin. ac duos deinde inclytos pariter Episcopatus Castri Maris „ nempe, & Arianum floruit 1603. „ Ita Egger. Sed cum mox, *Alterum* „ *Victorinum* recenset è *Monte Casino*, Episcopum primum *Stabiensem*, „ deinde *Arianensem* à Clemente VIII. creatum, & inter Episcopos Assistentes ab eodem adlectum, quem floruisse dicit anno 1607. locorum ignoratione unum, eundemque *Victorinum* in duos dividit. Idem enim Victorinus Mansus est, qui Episcopus primum *Stabiensis*, sive *Castri-Maris*, „ deinde Arianensis à Clemente VIII. constitutus fuit: quod ex temporis convenientia facile dignosci potest. Nec alumnus fuit, aut indigena Montis „ Casin. *e Monte Casino*. Sed patria Aversanus, & S. Laurentii de Aversa „ Professus, ut dicimus, nec à Clemente VIII. sed à Paulo V. Episcopis Assistentibus adscriptus: Nos quoque in nostra Bibliot. L. V. pag.... & sequen. ubi fuse ejus opera recensemus.

Die prima Sept. 1726. Senis compositus, Assisii autem impressus die 30. Junii anno 1733. Ad Majorem Dei Gloriam.

IN-

INDEX
NOMINUM EPISCOPORUM.

INDEX
COGNOMINUM EPISCOPORUM.

A Deodati	Andreas
Ab. Alemannia	Ægidius
Altovitus	Robertus
Andreatius	Hippolytus
Baduarius	Marinus
Barbo	Ludovicus
A Bario	Cyprianus
De Baucio vel seu del Balzo	Placidus
Bacarduccius	Hippolytus
Bertuccioli	Jo: Baptista
Brancaccius	Emmanuel
Borghesius	Hieronymus
A Burgundia	Joannes
Calvini	Chrysostomus
Caraccioli	Jacobus
Caraccioli	Thomas
Caravita	Simplicius
Cavensis	Desiderius
Clarius	Isidorus
Columna	Ægidius
De Comitibus	Bernardus Maria
Coppinus	Franciscus
Coppinus	Gregorius
Coppinus	Ignatius
Cortesius	Gregorius
Croce	Ambrosius
Fascitellus	Honoratus
Ferrariensis	Flavius
Fidelis	Leo
Gentilis	Jo: Baptista
A Genua	Petrus
Georgi	Theodorus
Gradi	Basilius
Grisarius	Honorius
Grimaldus	Augustinus
Iavrea	Michael Angelus
Isimbardi	Augustinus
De Judicibus	Hieronymus
Lentius	Jacobus
Lomellinus	Joseph
Loterius	Pius
Mannus	Marianus

Manso	Victorinus
Mannarinus	Thomas
Mantuanus	Hippolytus
Mantuanus	Vincentius
Mariconda	Alphonsus
Martinotius	Laurentius
Maurocenus	Fortunatus
A Mediolano	Jo: Evangelista
Melatius	Fabianus
Milazzus	Sebastianus
Molza	Carolus Camillus
A Monelia	Arsenius
A Naro	Franciscus
A Neapoli	Cornelius
A Neapoli	Gregorius
A Neapoli	Joseph
De la Noy	Constantinus
De Nuce	Angelus
Odescalchi	Julius Maria
Odoardi	Augustinus
Pallavicinus	Alexander
Pavanellus	Placidus
Pedocca	Maurus
Pezzancheri	Cœlestinus
Phanellus	Epiphanius
De Porzia	Leander
De Primis	Joannes
Promontorius	Maurus
Quirini	Angelus Maria
	Vincentius
Ragni	Raphael
Riarius	Petrus Paulus
Rustici	
Santacrucius	Gregorius
Senarega	Jo: Stephanus
Spinola	Maurus
Tamburius	Hercules
Tanus	Philippus
Tedeschi	Nicolaus Maria
Uberti	Anastasius
Vecchia	Petrus
De Vecchionibus	Julius
Ab Urbeveteri	Honorius

INDEX

Authorum, qui de nostris Episcopis agunt, præter alios in nostra Bibliotheca allegatos.

IN-

INDEX

Monasteriorum ex quibus Episcopi Congregationis Casinensis fuerunt assumpti.

S. SIXTI PLACENTIÆ.
Cœlestinus Pezzancheri
SS. TRINITATIS CAVÆ.
Desiderius Monachus Cavensis
Joseph à Neapoli

Victorinus Manso
S. VITALIS RAVENNÆ.
Fortunatus Maurocenus, qui postea S. Justinæ Patavii.

INDEX

Urbium in quibus Episcopi Congregationis Casinen. vitales auras attraxerunt.

ÆSERNIÆ IN SAMNIO.
Honoratus Fascitellus
AB ALEMANNIA.
Ægidius ab Alemannia
AMALPHI IN PRINCIPATU CITERIORI REGNI NEAPOLITANI.
Hieronymus de Judicibus
IN ANGLIA.
Philippus Michael Ellis
AVERSÆ IN CAMPANIA.
Victorinus Manso
BARII IN APULIA.
Cyprianus à Bario
A BURGUNDIA.
Joannes à Burgundia
CÆSENÆ IN FLAMINIA.
Anastasius Uberti
Jo: Baptista Bertucciolus
CASTELLI IN.....
Julius de Vecchionibus
CLARIS IN AGRO BRIXIANO.
Isidorus Clarius
CAPUÆ IN CAMPANIA.
Placidus de Baucio
CATANÆ IN SICILIA.
Nicolaus Maria de Tedelchis
FERRARIÆ IN GALLIA CISALPINA.
Herculus Jambusius
FLORENTIÆ.
Isidorus della Robbia
Robertus Altoviti
GENUÆ IN LIGURIA.
Augustinus Grimaldus
Jo: Baptista Gentilis
Jo: Stephanus Senarega
Joseph Lomellinus
Maurus Promontorius
Maurus Spinula
Michael Angelus Invrea
Petrus Maria Justinianus
Petrus Lomellinus
S. GEMILIANI IN CALABRIA.
Chrysostomus Calvini
MANTUÆ.
Hyppolitus Andreatius
Hyppolitus Mantuanus
Vincentius Mantuanus

MASSÆ LUBRENSIS PROPE SURRENTUM.
Angelus de Nuce
MEDIOLANI.
Ambrosius Croce
Jo: Evangelista à Mediolano
Leo Fidelis
MESSANÆ IN SICILIA.
Joannes de Primis
MIRANDULÆ IN ÆMILIA.
Marcus Pedocea
MONELIÆ IN LIGURIA.
Arsenius à Monelia
MONOPOLI IN APULIA.
Andreas Adeodati
MUTINÆ IN AEMILIA.
Paulus Camillus Molza
Gregorius Cortesius
NARI IN SICILIA.
Franciscus à Naro
NEAPOLI IN CAMPANIA.
Alphonsus Mariconda
Augustinus Odoardi
Constantinus de la Noy
Cornelius à Neapoli
Emmanuel Brancaccius
Gregorius à Neapoli
Gregorius Santacrucius
Jacobus Caracciolus
Joseph à Neapoli
Petrus Paulus Rustici
Pius Lotherius
Simplicius Caravita
Thomas Caraccioli
Vincentius Ragni
NOVOCOMI IN INSUBRIA.
Julius Maria Odescalchi
PANORMI.
Thomas Mannarinus
PAPIÆ IN INSUBRIA.
Augustinus Isimbardi
PARMÆ IN ÆMILIA.
Alexander Pallavicinus
Gregorius Coppinus
PATAVII.
Petrus Vecchia
Placidus Pavanellus

PERU-

PERUSIÆ IN ETRURIA.
Honorius Griffarius
PLACENTIÆ IN GALLIA CISALPINA.
Cœlestinus Pezzancheri
PORZIÆ IN FOROJULIO.
Leander de Porzia
PRATI IN TUSCIA.
Ignatius Coppinus
RAGUSII IN ILLYRICO.
Basilius Gradi
ROMÆ IN LATIO.
Ægidius Colamna
Bernardus Maria de Comitibus
Jacobus Lentius
Philippus Tanus
SAVONÆ IN LIGURIA.
Raphael Riarius
SENIS IN TUSCIA.
Hieronymus Burghesius

Laurentius Martinotius
VENETIIS.
Angelus Maria Quirini
Epiphanius Phanellus
Fortunatus Maurocenus
Ludovicus Barbo
Marinus Baduarius
Thomas Georgii
VIGILIIS IN APULIA.
Hippolytus Bersrduccius
Sebastianus Milazzus
URBEVETERI IN TUSCIA.
Honorius ab Urbeveteri
XACCÆ IN SICILIA.
Marianus Mannus
INCERTÆ PATRIÆ.
Desiderius Monachus Cavensis.

CATA-

CATALOGUS MONACHORUM
CONGREGATIONIS CASINENSIS
ALIAS
S. JUSTINÆ PATAVINÆ
QUI ALIAS MONACHORUM CONGREGATIONES, VEL MONASTERIA REFORMARUNT.

Elegit sacerdotes sine macula voluntatem habentes in lege Dei, & mundaverunt Sancta. Machab. 1. 4. 42. & 43.

PRÆFATIO.

Asinensis D. Justinæ congregatio ab ipso sui exordio ea morum disciplina adolevit, ac viguit, ut longe, lateque odorem, fructumque bonorum operum per Christianum Orbem diffuderit, omniumque pontificum, catholicorum regum, ac principum, ne dum piorum hominum corda in sui amorem, & admirationem allexerit. Nimius essem si Caroli V. cæsaris, Francisci I., & Henrici IV. Galliarum regum, Ferdinandi Aragonum regis, ducum Mediolanensium, aliorumque principum, omnium verò maxime summorum pontificum haud emendicatas laudes in medium afferrem, quibus monachorum congregationis nostræ sanctitatem, & virtutes in suis diplomatibus luculenter testantur. At quoniam vera laus ab exemplis præclarissimorum facinorum, non à verbis petenda est, idcirco breviter memorabo ex nostra congregatione tales exortos Viros, qui plures nobilissimas per Europam monachorum congregationes instaurare, atque ad optimam, pristinamque vivendi formam redigere Leo bene juvante potuerint; ut sicut almus P. Benedictus è Casino illo monte per suos alumnos Urbem, Orbemque adhuc vivens sanctissimis institutis implevit, sic Casinensis congregatio ejusdem spiritu imbuta, postremis hisce sæculis monasticam disciplinam ubique restitueret, ut verissime de ea dici possit, *de plenitudine ejus omnes acceperunt* *. Quo facto, uti decet, nostri temporis monachi permoti, forte efficient, ut majorum nostrorum egregia facta æmulantes, ita suos instituant mores, ne regularis censuræ, quam in alios parentes nostri praeclare adeò gesserunt, ipsi etiam filii nunc multo magis indigere videantur. Ne illis quoque eveniat, quod regius psaltes dolens canebat, * *Spiritus vadit, & non redit*, & alibi, * *quoniam Spiritus pertransibit in illo, & non subsistet, & non cognoscet amplius locum suum*. Quod perinde esset, ac græculi illius simillimam exprobrationem mereri, qui cum gloriaretur, artes, scientiasque omnes e Grecia fuisse egressas (* *Græcia enim capta suum raptorem vicit, & artes intulit agresti latio*) à latino audivit, *utique, nam nulla prorsus virtus, aut scientia apud Græcos remansit*, quin potius si quid primævi fervoris temporis diuturnitate, & humanæ fragilitatis inevitabili conditione intermissum est, reparare, & in antiquum statum restituere summa ope nitantur.

* Jo. 1. v. 16

* Ps. 77. d. 39.

* Ps. 102. c. 16.

* Victorin.

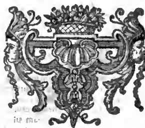
Quod sane præcipua vigilantia curare debent monasteriorum antistites, quibus grave adeo onus incumbit cœnobiticas sanctiones sicubi protritæ sint, in antiquam observantiam reponere, & repositas sartas, tectas conservare sicuti strenuissimus quondam ille

* Mach. 4. c. 26.
* Suet. in Jul.
* Reg. cap. 2. d. 3.
* Ad Timot. a. 2.

ille Machabæorum Princeps commilitones suos hortabatur, * *Ascendamus nunc mundare Sancta, & renovare* : probe intelligentes, quod primus Cæsarum de se ipso dicebat, * *difficilius se de primo ad secundum quam de secundo ad infimum gradum dejici posse*; Idem prorsus regularibus etiam ordinibus contingere, in quibus minore certè negotio spiritus fervor, & regulæ omnimoda observatio diutissime retinetur, quam hæc semel corrupta, & deperdita in statum pristinum revocari possit, dummodo præsulum zelus proprio exemplo comitatus nervos omnes intendat, ne transgressionibus ipsi conniveant, neve aditum permittant, * *ne peccata delinquentium dissimulent, sed mox ut oriri cæperint radicitus ea amputent*, ut tam districte sanctissimus noster legislator eis præcipit, Heli sacerdotis de Silo formidando judicio illis proposito, qui ut S. Basilius ait, * *quod filios suos peccantes, non asperius objurgasset, tantum stomachum movit patientiæ divinæ*. At contra si boni pastoris partes omnes impleverint ab apostolo constitutas, *argue, obsecra, increpa in omni patientia, & doctrina*, & suas, & subjectorum animas salvas facient.

* 1. Corint. D. 31.
* Ad Rom. 12. A. 2.
* Levit. 6. B. 1.
* Ad Rom. 8. F. 29.
* Jo: 1. 3. A. 2.

Ut hi quidem *æmulantes charismata meliora* proficiant de virtute in virtutem, & sanctissimæ regulæ, quam professi sunt, observantiam, constantissime teneant, & tantum absit, ut in minimis frangant, aut enervent, ut potius augeant, & cumulent. Paupertatis, silentii, solitudinis, jejuniorum, divinæ psalmodiæ, cæterarumque observationum studium certatim præferant, apostolo plane obsequentes, *nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri*, ut tamquam ignis ille perpetuus (*ignis in altari meo semper ardebit*) divinæ charitatis pabulo spiritus enutritus jugiter conservetur, & vigeat, si vero tepescere aliquantisper cæperit, depulsa statim segnitie, velut cinere discusso illico revivisçat. Qua ratione, Dei opitulante gratia, huic sæculo omnino absimiles, *conformes evadamus imaginis Filii Dei*, ut tandem Deo ipsi in cælesti patria *similes simus, cum videbimus eum sicuti est*.

CATALOGUS ALTER MONACHORUM
CONGREGATIONIS CASINENSIS
Qui alias monachorum congregationes, vel monasteria reformarunt.

A

A

NTONIUS DOMINICI filius familia de Nobilibus Florentiæ natus in cœnobio S. Mariæ monachum professus est anno 1424. die 14. Maji. Is cum virtutis, ac regularis observantiæ famâ floreret, monachorum Cisterciensium demandatam sibi à Pont. Max. reformationem strenue aggressus, eam feliciter perfecit, & ad optatum exitum perduxit, creatus fuit abbas S. Salvatoris *Septimi*; obiitque Florentiæ in monasterio S. Mariæ Magdalenæ prope portam, quæ *Pinti* appellatur anno 1485. ejusque parentationi interfuit D. Benedictus Amerighi Florentinus abbas prædicti monasterii nostri S. Mariæ. Ita prorsus Plac. Puc. in chron. abbat. Floren. pag. 62. lin. 2. & seqq. qui tamen locum ejus obitus non adeo clare describit, sed nonnihil confundit; nam Florentiæ Cistercienses monachi apud portam *Pinti* olim habitabant; eorum cœnobium Cistercium, vulgo *Cistello*, vocabatur; titulus autem ecclesiæ erat, hodieque est *S. Mariæ Angelorum*: Urbanus VIII. eos inde amovit, transque Arnum, ubi prius Carmelitæ moniales, (inter quas S. Maria Magdalena de Pazzis sanctitate floruit) morabantur collocavit, & moniales vicissim apud portam *Pinti* in relicto à Cisterciensibus ejus jussu monasterio constituit, atque eo pacto utriusque loci, & vocabuli à monachis, & monialibus facta est commutatio, ut ex inscriptione eidem cœnobio, quà publicam viam spectat affixa, perspicuum est. „ Urbano VIII. „ Pont. Max. qui monasterium hoc ex anguftiore loco translatum, in am- „ pliorem formam cultumque meliorem suis impensis restituit &c. æternum „ grati animi monumentum, virgines sanctimoniales P. P. „ quod non „ satis Puccinellus distinxit, aliquando melius id præstat pag. 122. ejusdem „ chronici. „ D. Antonio di Domenico da Fiorenza 14. Maggio per la sua „ dottrina, ed esemplarità d'ordine ponteficio fu eletto riformatore de Ci- „ stercienfi, pigliando l'abito di S. Bernardo; Fu abbate di S. Salvatore di „ Settimo, e di S. Maria Maddalena di Cestello presso la porta à *Pinti*; (ora „ posseduto dalle Carmelitane) ove con odore di vero servo di Dio l'anno „ 1485. cessò di vivere tra noi mortali. Si legge nelle matricole antiche „ D. Antonius à Florentia obdormivit in Domino anno salutis 1485. in monasterio Cestelli, in habitu S. Bernardi; vixit in religione, laudabili, & sancta vita, ann. 62. mens. 11. die 4. qui obiit die 28. mensis Junii 1485. requiescat in pace: Insuper ejus meminit Petrus Ricord. hist. monast. dial. 4. pag. 471. Dum autem Antonius adhuc inter nostros degeret, & sanctimoniæ fa-

I ma

* *Di Settimo, quia nimirum est septimum, ac ultimum Monast. ab Hugone Comite ædificatum.*
* *Porta a Pinti.*

* *Di S. Maria degl'Angeli dicere debuerat, nam S. Mariæ Magd. de Pazzis vulgo vocatur, postquã illic eius Sanctæ incorruptum corpus conditum fuit.*

A

mo ubique floreret, à Hieronymo Alliotto novissimo abbatiæ Aretinæ commendatario, abbatum Casinensium primo, accepit administrationem ejusdem Aretini cœnobii, teste laudato Puccinello in appar. histor. de illustrib. abbat. Floren. viris c. 4. pag. 39.

ARCHANGELUS DE RUBEIS seu de Bonavoltis Florentiæ natus, ibidemque in cœnobio S. Mariæ monasticam regulam professus est anno 1540. die 26. Decembris. Is fuit ex monachis nostris unus, qui monachos Cistercienses in Etruria reformarunt, quos Archangelus verbo, & exemplo ad regularem observantiam provocabat, & mirum in modum, in via Domini stabilitur; Quamobrem ejus virtutem, prudentiam, charitatem, & in agendo industriam, & dexteritatem admiratus S. Pius V. Pont. Max. Archiepiscopales infulas illi obtulisse dicitur, quas vir humilis invicta constantia recusavit, satis habens prioris claustralis officio, quod summa laude pluribus in cœnobiis exercuit, ad obitum usque defungi, qui feliciter ei obvenit Genuæ in monasterio S. Nicolai de Buschetto anno 1578.

De eo Plac. Pucin. in chron. abbat. Florent. pag. 143. & seq. & in appar. hist. ac illustr. abb. Flor. viris c. 9. pag. 69. Illa autem Cisterciensium monachorum reformatio Florentiæ hoc potissimum ordine processit, ut ego quidem adhuc juvenis accepi à senioribus abbatiæ Florentinæ. Dimidium monachorum Cistercensium in nostram abbatiam commigravit, & dimidium nostrorum monachorum Cistercium (Florentiæ Cestello dictum) transivit, atque hac ratione facillime, ac suaviter Cistercienses monachi utrobique, domi videlicet suæ, ac nostræ, regularem disciplinam, ritusque, laudabiliter iterum receperunt: Quod utique etiam in reformatione monachorum Vallis-Umbrosæ factum esse opinor, ea nempe de causa, ne monasteria reformanda, tanto monachorum, tum indigenarum, tum advenarum numero, in re familiari, alimoniis, aliisque in rebus, ultra vires dispendia paterentur; Certè unus Timotheus Ricci, de quo infra, eorundem Cisterciensium, & ipse reformator, octo abbatiæ Florentinæ monachos secum duxit, nec pauciores, nisi forte plures, Plac. Pavan. pro Vallis Umbrosæ reformatione à B. Gometio Eugenii IV. jussu impetravit, aliique alios; æquum igitur fuit, tantundem monachorum in nostram Florentinam abbatiam mitti; qui tamdiu ibi manserunt, donec Deo grata reformatio perficeretur, nec interim operarii in vinea Domini, in nostro scilicet monasterio, plus æquo imminuerentur.

B

B

ARTHOLOMÆUS NELLI Florentiæ natus, ibidemque in cœnobio S. Mariæ nostris adscriptus anno 1427. die 12. Octobris, ob virtutum, ac regularis observantiæ meritum, socius fuit Placidi Pavanelli in reformatione monachorum congregationis Vallis-Umbrosæ, in qua creatus fuit abbas S. Michaelis de Passiniano. Ita Plac. Puccin. in chron. abbatiæ Florentinæ pag. 123.

BENEDICTUS AMERIGHI Florentinus tum patria, tum monastica institutione, quam in eodem cœnobio S. Mariæ an. 1452. die 8. Sept. auspicatus est, illustri facto memorabilem se posteris reddidit. Nam anno 1481. abbas cum esset ejusdem monasterii, ossa celeberrimi comitis Hugonis, qui jam à quingentis circiter annis ædem illam sacram erexerat, ac magnificentissime ditaverat, solemni pompa, totiusque Florentinæ nobilitatis frequentia, ex urna

urna porphiretica, in novum, ac pulcherrimum sepulchrum, quod nuper Salvator de Acerbis abbas prædecessor per Minum Fesulanum, ejus ævi insignem sculptorem, ex candido marmore excitandum curaverat, transtulit, insculpto quoque ipsi sarcophago tali elogio.

B

D. O. M.

Hugoni Ottonis III. affini, ac Hetruscorum, Camertum, Spoletanorumque duci marchioni Andeburgensi, qui D. Benedicto hoc olim, & sex alia cœnobia condidit, pii hujus loci monachi, de se benemerito sepulchrum vetustate attritum instaur. an. Sal. MCCCCLXXXI.

H. M. H. N. S.

Obiit an. Sal. MI. XII. Kal. Januarias.

Quo die, & monachorum pietas, gratusque animus in conditorem benemerentissimum, & magni principis fama clarius eluxit. Post hæc Benedictus ab Innocent. VIII. Pont. Max. ejus doctrinæ, ac probitatis opinione permoto, una cum sacræ camaldulensis eremi præsule, (majorem illi vocant) monachos Florentinos S. Mariæ Angelorum congr. Camaldulen. jussus est reformare, qua provincia egregie perfunctus, dum monasteria nostræ congregat. in Neapolitano regno constituta, cum imperio visitaret, hyemalis itineris incommodis, aliisque laboribus fractus, in gravem morbum incidit, ex quo Neapoli in S. Severino magno ferventis in Deum spiritus, ac religiosæ virtutis, exemplo diem clausit extremum anno 1477. die 28. Octobr. Ut primum Florentiam ejus obitus nuncium pervenit, D. Lucianus cœnobii prior ei solemniter justa persolvit, adstantibus, præter nostros, Camaldulensibus etiam monachis, pluribus Florentinis proceribus, cunctisque ex nobili familia Amerigha propinquis.

De eo Plac. Pucc. in chron. abbat. Florent. pag. 61. & seq. ubi Innoc. VIII. de Camaldulen. reformatione per eum, sacræque eremi generalem præsulem faciendia tale affert diploma.

INNOCENTIUS PAPA VIII.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

„ Ex fide dignis relationibus intelleximus in domo S. Mariæ de Angelis Floren.
„ ordinis Camaldulensis, fractis modestiæ, & regularis observantiæ habenis, non rectam vitam duci, statuta ordinis non servari, quinimo divi-
„ num cultum in dies magis intermitti, atque imminui, nec non ecclesia-
„ stica dictæ domus ornamenta, bona quoque mobilia, & immobilia quoti-
„ die alienari, & dissipari, itaut nisi opportune occurratur, domus ipsa in
„ collapsum, & totalem fere desolationem brevi sit perventura. Unde Nos,
„ qui alias dum in minoribus essemus, bonum de ea famæ odorem persensi-
„ mus, atque ex plurium quoque attestatione cognovimus, illam tempori-
„ bus retroactis, continentiæ, & sanctimoniæ sacellum esse consuevisse:
„ certè tale, quod nunc audientes, non potuimus non commoveri animo,
„ & displicentiam merito suscipere. Proinde ad pastorale officium nostrum
„ pertinere duximus, talem huic morbo medelam adhibendam esse, per
„ quam omnia ad sanum redeant, tum pro summi Dei reverentia, tum pro
„ religionis honore, tum denique pro Christifidelium salute, & consolatio-
„ ne, ac ipsius domus conservatione. Itaque de vestra integritate, doctri-
„ na, & probitate, specialem in Domino fiduciam sumentes, tametsi hoc
„ ipsum jure ordinario, titulo generalis incumbat, vobis ambobus tenore

B

„ præsentium, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus; quatenus pariter, & conjunctim ad domum ipsam de Angelis personaliter vos conferatis, illamque authoritate nostra debito modo visitetis, ac de vita, moribus, & progressu personarum ibi degentium, informetis, & prout expediens esse videbitis, domum ipsam, tam in temporalibus, quam in spiritualibus, & tam in capite, quam in membris reformare, & ad bonum, utilemque vivendi modum reducere studeatis: ut (authore Domino, & vestra cooperante bonitate, & solertia) domus ipsa in eisdem temporalibus, & spiritualibus manuteneatur, & augeatur; concedentes vobis dicta authoritate plenam, & omnimodam facultatem, & potestatem personas ipsas ad vos vocandi, & examinandi, & (si ita visum fuerit) amovendi, privandi, deponendi, ab officio, & cura sibi injunctis suspendendi; alias utiles, & idoneas subrogandi, cæteraque omnia, & singula faciendi, disponendi, & ordinandi, quæ in præmissis secundum Deum, & constitutiones dicti ordinis Camaldulensis utilia, & necessaria esse judicaveritis; non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac ordinis, & observantiæ prædictorum statutis, & privilegiis, & constitutionibus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 16. Martii 1485. pontificatus nostri anno primo.

Dilectis filiis generali sacræ Eremi Camaldulen. & abbati monasterii S. Mariæ Florentinæ ordinis S. Benedicti, congregationis S. Justinæ de Padua. I. Crifus.

BENEDICTUS BONSIGNORIUS nobili genere Florentiæ natus, ibidem adulta jam ætate monachis nostris adscribi voluit anno 1534. & qui in sæculo doctor, & linguarum latinæ, & græcæ professor celebris fuerat, in monastico quoque instituto ex discipulo, quamprimum magister evasit, tyronesque vix ipse tyrocinium egressus, in regulari observantiâ optime instruxit, mox Prior, deinde Abbas creatus anno 1557. doctrinæ præstantia, & morum honestate omnium tum cœnobiorum, tum laicorum animos in sui amorem, & venerationem convertit. In Siciliam cum potestate missus monasterium S. Martini extra Panormum sapienter admodum administravit. Prudentia namque in rebus agendis, in gubernando benignitate, vi, & efficacia in concionando, omnia ad pristinam tranquillitatem, & commendabilem normam redegit; quod idem Aversæ in cœnobio S. Laurentii egregie præstitit; congregationem quoque universam visitatoris munere quatuor vicibus perlustravit, ubique regularium virtutum, & ipse exempla præbens, & ut monachi aliis præberent, serio admonens, & frequenter inculcans: Quibus cognitis SS. Pius V. Pont. Max., eum dignissimum judicavit, cujus opera in monasteriorum reformatione uteretur; Perhonorifico itaque munitum *Brevi* dato Pontificatus sui an. 2. reformatorem, commissarium, & visitatorem apostolicum monachorum Cistercienfium per Etruriam Benedictum constituit. Eique Cosmus I. Magnus Dux, cui talis reformatio cordi erat, Vincentium Borghinum, ejusdem abbatiæ Florentinæ monachum, doctrina, & virtute celeberrimum, & nobiles viros *Julium del Caccia, & Aloysium Capponium* socios, & adjutores attribuit, ut refert Plac. Puccin. in chron. abbatiæ Florentinæ pag. 88. ubi, sicut & in antecedenti, de eo inter abbates Florentinos copiosè agit: Assiduis denique laboribus, itinerum præsertim frigidissimo hyemis tempore, pro visitandis, reformandisque cœnobiis confectus, æger Florentiam rediit, ibique ingravescente morbo, piissime animam Deo reddidit anno 1578. perfecti monachi famam una cum pluribus ingenii sui monumentis posteris relinquens, ejusque exequias cum Cistercienses monachi, tum Florentina nobilitas freqnentes decorarunt. De

De eo nos fusissime in nostra Bibliotheca L. B. pag. 89. & seqq. ubi ejus opera, authoresque de eo agentes diligenter referimus. B

C

ÆSARIUS de CURTIS, seu ut aliis placet, de Pusterulis à Mediolano, apud S. Petrum in Glassiate ejusdem urbis monachum professus est an. 1576. die 21. Sept. decanum, ac tyronum magistrum, & in basilica S. Pauli de Urbe *pœnitentiarium* laudabiliter egit anno Jubilæi 1600. sub Clemente VIII. A Paulo deinde V. præses, & visitator apostolicus monachorum Melitensium in mari Adriatico, & in ditione Ragusina designatus fuit. Eo in munere, cum apud illos decem mansisset annos, ad nostros rediens, Cæsenam sese recepit, ab Urbano VIII. abbatis titulo decoratus. Denique cum in patriam concessisset, pestilenti lue grassante, rebus humanis exemptus est anno 1626. C

Agit de eo Plac. Puc. in chron. Glassiaten. pag. 362. In regest. ms. pag. 97. à tergo vocatur Cæsarius Cinisellus à Mediolano, diciturque in margine *visitator apostolicus Melitensium, apud eos mansit annos* 10. sed in alio reg. ms. pag. 91. à tergo appellatur *Cæsarius Curtus Posterla*.

CHRYSOSTOMUS CALVINI Calaber à S. Gemiliano, in Casinensi monasterio D. Benedicti assecla effectus est an. 1530. die 20. Julii. Floruit trium linguarum peritia, latinæ, græcæ, atque hebraicæ, & theologica doctrina; nec minus morum integritate, & religionis zelo celebris fuit. Creatus abbas SS.mæ Trinitatis Cajetæ, missusque ad Tridentinum concilium, interfuit sess. 5. anno 1546. & sess. 7. & 8. anno 1547. ac denique sess. 9. & 10. habitis Bononiæ eodem anno 1547. Postmodum jubente Paulo III. Pont. Max. monasteria congreg. Melitensis in mari Adriatico prope Ragusium reformavit, & ad instar Casin. congr. constituit; quapropter ejusdem Melitensis congregationis pater, & institutor hodieque audit. Ut autem facilius eam reformationem perficeret, plures nobiles Ragusinos pietate, ac literis à se imbutos, monastico donavit cucullo, adeo felici eventu, ut omnes cum bonæ frugi viri essent, variarum ecclesiarum episcopalibus infulis donati fuerint. His Chrysostomi beneficiis Ragusinus senatus se obstrictum sentiens, ejusque virtutes in dies magis, magisque admirans, à Pio V. Pont. Max. in suum metropolitam eum postularunt, impetraruntque an. 1560. eo pastorali munere annis ferme quatuordecim, summo omnium ordinum consensu, & gaudio perfunctus, anno 1574. ætatis suæ 80. animam cœlo reddidit, incredibili totius civitatis mærore, ac luctu; cunctis namque civibus, cunctoque populo valde proficuum sese præbuerat. Permanet usque in præsens apud Ragusinos venerabilis ejus memoria, præcipue apud Melitenses monachos, qui quotannis, anniversaria ejus obitus die, in ecclesia monasterii S. Jacobi, tamquam patri, & conditori insigni pompa eidem justa persolvunt. In nostra bibliotheca L. C. pag. 275. & seqq. plura de eo, ejusque lucubrationibus, ubi etiam authores de eo agentes in medium adducimus.

* Meleda.

Hic autem verba Arnoldi Wionis Lign. Vitæ par. 2. lib. 5. cap. 11. pag. 606. tantum referemus. „ Reformata est, & congregatio illa Melidæ insulæ juxta Ragusium in Dalmatia, anno Domini circiter 1560. à D. Chrysostomo „ monacho Casinensi & postmodum archiepiscopo Ragusino.

CLEMENS à NEAPOLI S. Severini ibidem alumnus factus anno 1578. die 24. Januar.

Januar. in reg. ms. pag. 111. à tergo in margine dicitur, *obiisse dum esset abbas Castrovillarum, ac visitator apostolicus Sardiniæ*, nec tamen exprimitur; an cleri sæcularis, vel regularis, vel utriusque, an verò peculiaris alicujus congregationis visitator fuerit. Idem habet Plac. Puccinel. in appar. hist. de illustr. abbat. Florent. viris cap. 10. pag. 84. ubi eum laudat, utpote insignem in virtutibus moralibus, & assiduâ mortis contemplatione, qua semper vivebat, ut moriturus.

E

EUTYCIUS CORDES Belga Antuerpiæ natus, cum in Italiam, atque Patavium studiorum causa venisset, monasticæ vitæ desiderio incensus, in cœnobio S. Justinæ inter nostros locum obtinuit anno 1540. die 3. Sept. felici quidem omine, nam & doctrinæ præstantia, & vitæ sanctimonia tum patriam, quam reliquit, tum congregationem quam ingressus est, illustravit. Trium nobiliorum linguarum intima peritia, divinarum literarum, sanctorumque patrum assidua lectione, ad sacræ theologiæ fastigium brevi cursu pervenit, abbas creatus S. Fortunati de Bassano apud Lacum Benacum, ad Tridentinum concilium una cum aliis nostræ congregationis theologis directus fuit, ubi publicis, privatisque sermonibus eruditionis suæ amplitudinem, ac robur ostendit, quam deinde pluribus voluminibus digestam, posteris commendavit. Itaque Martinus Gestmannus episcopus Uratislaviensis, qui jamdiu Eutycii virtutem, morum innocentiam, & regularis disciplinæ zelum perspectum habebat, (illum namque, dum adhuc juvenis Martinus Patavii studiis scentiarum incumberet, conscientiæ suæ arbitrum, ac moderatorem adhibuerat) in Silesiam eum advocavit, ut cœnobia illius regionis in antiquum monasticæ regulæ vigorem restitueret. Eumdem Eutycium præses, ac definitores nostræ congregationis se missuros promiserunt Rmo Cardin. Carolo à Lotharingia, (qui ab eisdem petierat monachum aliquem pro reformando quodam monaster. ordinis nostri:) ut gentis mores, loci consuetudines, monasterii situm, magnitudinem, ac vires exploraret; ut patet ex epistola eorumdem PP. laudato cardinali scriptam, quæ legitur in lib. ms. orationum &c. in concilio Tridentino habitarum a Stephano Cataneo, Cæsenæ in nostro S. Mariæ de Monte cœnobio asservato pag. 101. Denique in monasterio S. Justinæ, ubi monachum professus fuerat, singulari pietatis, ac divini timoris exemplo, spiritum summo rerum Conditori reddidit anno 1582. mense Sept. Vide nostram biblioth. L. E. pag. 407. ubi ejus opera, authoresque de eo agentes clare, ac distincte afferuntur.

EUTYCHIUS à S. ANGELO professus est nostrum institutum Placentiæ in monasterio S. Sixti an. 1631. die 16. April. fuit abbas S. Vitalis Raven. J. U. D. vitæ integerrimæ, reformator Montisserrati; ita prorsus in reg. ms. pag. 54. à tergo. Nec de eo aliud hactenus; notum est autem Montemserratum apud Cathalauniam celeberrimum esse, ac observantissimum cœnobium ordin. nostri congr. Vallis-Oletanæ, quæ hucusque sanctitate, & doctrina plurimum floret.

FLO-

F

FLORIBERTUS A' PLACENTIA, nobili familia Burgo, monachus congr. Casinen. fuit œconomus collegii Hispanici S. Clementis Bononiæ, quo munere summa laude functus est, ut asserit Petrus Maria Campi in histor. ecclesiastica Placentina par. 3. lib. 24. pag. 227. col. 1. quem vide. Ne mireris autem lector me monachum hunc œconomiæ laude præstantem hic recensere, nam mihi propositum fuit ostendere, plures e Casinen. monachis ea prudentia, industria, ac virtute in rebus agendis præditos fuisse, ut ad reformandas alienas quoque congreg. cœnobia domos, qua in moralibus, qua in œconomicis, aptissimi inventi fuerint.

Idem dicendum de Cæsario à Brixia S. Mariæ de Cæsena alumno facto anno 1571. die 1. Junii, qui in reg. ms. pag. 160. in marg. dicitur *abbas titul. fuit œconomus in collegio Montis-Alti Bononiæ*; & in alio reg. ms. pag. 185. „ Fuit œconomus in collegio Montalto Bononiæ, & ampliatis fundis, „ & fabricis, effectus est abbas titularis, sic jubente Ill.mo Montalto Pro- „ tectore. „ & de Raphaele Thomassio à Sulzano, in S. Euphemia Brixiæ, regulam D. Benedicti professo an. 1596. die 11. Decembr., qui pariter in regest. pag. 161. à tergo in margine dicitur *abbas tituli ex priore regim. œconomus Montis-Alti Bononiæ*, & de Jacobo à Verona ejusdem collegii Montis Alti itidem œconomo, de quo infra L. I. Nec mirum fuerit, tot ex nostra congregatione monachos ad collegii Montis-Alti œconomiam, Bononiam accersitos; nam cardinalis Alexander Perettus, alias Montis-Alti congreg. nostræ protector, cum optime nosset viros in nostra congregatione rei familiaris cura, integritate, ac diligentia præstantes, eos facile pro sua authoritate in œconomos illius collegii à Sixto V. patruo suo erecti (cujus propterea regimen, eo jubente, ad se maxime pertinebat) à nostris supremis moderatoribus impetrabat, imo verò imperabat.

FRANCISCUS ALTOVITI nobili stemmate Florentiæ natus, ibidem in monasterio S. Mariæ D. Benedicti cucullum induit an. 1426. die 22. Sept. In suscepti instituti observantia plurimum cum profecisset, ac regularium virtutum exemplar omnibus sese præberet, à beato Gometio socius additus est Placido Pavanello pro reformatione monachorum congr. Vallis Umbrosæ, apud quos creatus abbas S. Michaelis de Passiniano, mox ejusdem congr. gener. præses an. 1450. renunciatus, annis fere 30. quibus illam moderatus est, prudentiam, & mansuetudinem severitati conjunctam semper ostendit inter prospera, & adversa; decreta, ac leges saluberrimas edidit; monasterii Vallis-Umbrosæ ædificia plurimum ampliavit: Sacrarium à fundamentis erexit, sacrisque sanctorum lipsanis, multaque supellectili decoravit: à Paulo II. Pont. Max. cœnobium S. . . . . . . de Ripolis prope Florentiam pro monachorum valetudinario obtinuit. monastico induit cucullo B. Angelum eremitam filium Andreæ Signorini. Denique anno 1479. dum monasterium Vallis Sassinæ gubernaret, gravi correptus ægritudine ad extrema devenit die 22. Aprilis in prædio Guarloni non longe à Florentia, delatusque ad monasterium Vallis-Umbrosæ, ibidem maximo cum honore tumulatus fuit.

Ita Plac. Puc. in chron. abbat. Florent. pag. 122. ubi de eo agit, virumque morum integritate, & vitæ innocentia insignem depredicat; sed in generali illius congreg. magistratu parum felicem ob domesticas monachorum discordias, & civiles contentiones, quibus tamen Franciscus fortiter, suaviter-

F terque pro virili occurrit; & in app. hist. de illustr. abb. Florent. viris c. 6. pag. 41. ubi virum doctum, & monasticæ disciplinæ observantissimum eum appellat.

At Arnold. Wion Lign. Vit. par. 1. lib. 1. cap. 34. pag. 65. ubi inter *Generales perpetuos* ordinis Vallis Umbrosæ de eo agit, sepultum eum asserit in monasterio Vallis Saffinæ.

Petrus Ricor. hist. monast. Dial. 4. pag. 470. à tergo „ Dio volesse, che i mo-
„ naci avessero avuto ne tempi à dietro molti uomini simili à Jacopo Niccoli-
„ ni, Francesco Altoviti, & Isidoro Miniati tutti e trè nobili Fiorentini: i
„ quali come uomini non meno dotti, che di grandissimo governo, furono
„ mandati da Gomezio abbate à riformare la congregazione di Valembro-
„ sa, e dagli altri padri ancora: de quali Jacopo &c. Il secondo Francesco
„ Altoviti saggio anch' egli, e di santi costumi ornato, morì præsidente pur
„ di Valembrosa l' anno di nostra salute se ben mi ricordo 1470. „ In reg. ms. pag. 95. *fuit generalis Vallis Umbrosæ*.

Præterea de eo agit Eudoxius Locatellus l. 2. c. 66. in vita S. Jo. Gualberti.

G

G ALVANUS SALVIATI nobili familia Florentiæ ortus in cœnobio S. Mariæ ibidem monachus fieri voluit an. 1422. die 20. Augusti: à B. Gometio (de quo mox) cujus erat discipulus, datus fuit socius Placidus Pavanello pro reformandis monachis Vallis-Umbrosæ, ad eosque transiens, effectus est abbas S. Salvii, & vicarius generalis illius congregat. de eo Eudoxius Locatellus in vita S. Jo. Gualberti l. 2. c. 66. Plac. Puc. chron. abb. Florent. pag. 118. & in appar. hist. de illustribus abb. Flor. viris cap. 6. pag. 40. aliique.

GERMANUS à GENUA S. Justinæ Patavinæ monachus factus an. 1547. die 28. Octobr. vir sacris, humanisque literis ornatus, & græcis etiam non parum præstans, solerti, ac prudenti ingenio præditus, à Gregorio XIII. Pont. Max. missus fuit una cum D. Ludovico Grigionio Neapolitano ad visitanda, ac reformanda monasteria ordinis S. Basilii non minus nonaginta tribus, tum in Latio, ubi Crypta Ferrata, tum in Lucania, Apulia, Calabria, ac Sicilia, idque an. 1575. in ipso ejusdem S. Basilii pervigilio, die nempe 13. Junii, qua provincia egregiè, summoque zelo perfunctus, ad nostros rediit, creatusque abbas, monasterium SS. Trinitatis Caven. administravit, ibique sancte obiit anno 1587. de eo Petr. Ricor. hist. monast. dial. 4. pag. 471. à tergo, & seq. regest. quoque ms. pag. 11. à tergo. In necrologio monachorum S. Justinæ legitur hoc ejus epitaphium.

Germanus Genuensis S. Justinæ monachus, & abbas, vir miro ingenio præditus, literis græcis eruditus, monachorum S. Basilii in Calabria visitator, piissime obiit anno 1587.

GOMETIUS NATIONE LUSITANUS natus est Ulyssipone nobilissima stirpe, regiæ familiæ propinqua. In Italiam curiositatis, & studiorum causa, atque adeo Patavium profectus, Ludovici Barbo, aliorumque monachorum cœnobii S. Justinæ, ubi per id temporis regularis observantia restituta fuerat, morum sanctimonia, ac suavitate allectus, in eorum cætum admitti enixe postulavit; voti compos effectus an. 1413. brevi admodum, & sodalium exemplis, & propria virtute in monastica disciplina mire profecit. Quamobrem bien-

biennio post, 1415. ab eodem Ludovico Florentiam missus, monasterium S. Mariæ prioris primum, mox abbatis authoritate, cum in spiritualibus, tum in temporalibus rebus ad optimum statum redegit; Eum Odoardus Lusitaniæ Rex oratorem suum ad apostolicam sedem legavit, & vicissim apostolica sedes nuncium in idem regnum direxit anno 1424. Florentiam reversus, ab ea Republica theologus, & consultor declaratur, & Florentinæ nobilitatis depositarius, scripturarumque custos * eligitur, unaque cum V. * Ambrosio de Portico monachorum Camaldulensium generali præside, aliisque nobilibus viris Reipublicæ oratoribus Pisas mittitur, ut Eugenium IV. Pont. Max. Roma profugum honorifice exciperent, & Florentiam deducerent: Quò perveniens Pontifex, cum Gometium selectissimæ virtutis virum, & ad monasteriorum reformationem unice natum jam diù noscеret, visitatorem eum apostolicum, ac reformatorem omnium monasteriorum urbis Florentinæ designavit: Hac igitur authoritate, maximaque prudentia, ac dexteritate fretus, Cistercienses monachos cœnobii, vulgo di *Settimo* extra Florentiam, quò octo abbatiæ Florentinæ monachos deduxit, reformavit; monachos deinde Silvestrinos, qui per id temporis, cœnobium D. Marci incolebant ad perfectam regulæ observantiam revocavit: etiam monachos Humiliatos cœnobii omnium Sanctorum, & Fratres Minoritas * conventus Monticelli: moniales quoque Sanctæ Birgittæ *del Paradiso* prope Florentiam invisit, saluberrima singulis monita relinquens; reformavit pariter sorores S. Dominici in Pulveraria *, incorrigibiles quasdam inde expellens: Longum sit referre, quot regularium utriusque sexus, diversorumque ordinum de uno ad aliud cœnobium in urbe Florentina justis de causis transmigrationes præceperit; unica, eaque celeberrima sufficiat, tredecim *, fœminarum, quæ Appollomiæ D. Catharinæ Senensis Romæ olim sociæ exemplo, in arctissima ædicula supra pontem Arni, *Rubaconte* dictum, non sine multis vitæ, ac quietis periculis degebant, quas inde amotas, in novum, commodius, ac tutius intra urbem cœnobium an. 1424. solemni pompa transtulit, muroque januam obstruens, *Muratarum* nomen illis indidit, quod hodieque retinent; eisque D. P. Benedicti regulam, & peculiares leges tradidit, felicissimo quidem omine, nam ex eo tempore nobilium virginum, numero, & sanctitate, collegium insigne accrevit, Gometium institutorem, & fundatorem benemerentissimum agnoscens, ac deprædicans. Hæc Florentiæ: Pisis autem ab ejus urbis Senatu rogatus, monasterium S. Domnini martyris per Ignatium, aliosque abbatiæ Florentinæ monachos reformavit, & in pristinam regulæ observantiam restituit. Anno deinde 1439. à prælaudato Eugenio IV. monachorum Camaldulensium (post obitum Ambrosii) prior generalis creatur, ut illam quoque congregationem ad regularem perfectionem dirigeret; quod cum naviter egisset, eo magistratu sese abdicavit, & ad nostros rediit anno 1441. Sed jam tantæ virtutis, tantæque in cœnobiis reformandis vis, & gratiæ fama longius pervadente, à supramemorato rege Odoardo expetitus, ut in patria, eadem, quæ in Italia, præstaret, nuncii apostolici, ac visitatoris titulo decoratus, iterum in Lusitaniam profectus est, monasteria illius regni reformaturus; In id dum strenue incumbit, Conimbriæ in monasterio S. Crucis *, cujus tunc Gometius abbas erat commendatarius, piissime, & cum sanctitatis opinione ad cælos migravit an. 1442. toti regiæ aulæ, totique regno magnum sui desiderium relinquens.

De eo Arn. Wion lign. vitæ lib. 1. c. 20. pag. 39. in prioribus generalibus perpetuis totius ordinis Camaldulensis; Augustinus Fortunius Camaldulensis lib. 2. cap. 70.

G

* *Eligitur:*

* *Is est Ambrosius Camaldulensis.*

* *Modo extincti sunt, ibique Minores de observantia nunc degunt.*

* *In Polverosa.*

* *Vide Puccin. in chron. abb. Floren. pag. 35.*

* *Ubi olim S. Antonius Patavinus postea dictus Canon. regul. fuerat.*

G cap. 70. Gabriel Pennottus lib. 2. cap. 60. Michael Poc. in summario ecclesiarum pag. 10. Scipio Ammiratus prope finem suæ historiæ Plac. Puc. in chron. abbat. Florent. pag. 33. & seqq. & in vita ejusdem Gometii à se italicè scripta, & Mediolani edita anno 1645. in 4. quam vitam multo antea latinè exaraverat Thomas Salvettus Florentinus; Petrus Ricor. histor. monast. dial. 3. pag. 322. à tergo, & seq. ut nos in nostra biblioth. (ubi de Gometio fusissime) jam diximus.

Epistola Timothei monachi, in curia Eugenii IV. Pont. Max. degentis ad Gometium. „ Reverendissimo in Christo patri D. Gometio abbati Florentino patri col.

J E S V S.

„ Rev. pater cubicularius, & ego fuimus cum Cardinali Placentino pro illis ne„ gotiis regis, & ostendimus illi literas regis, quas ad me misisti, & primum „ de negotio dominæ Beatricis, dixit, ut faceremus fieri unam supplicatio„ nem, & ipse præsentaret Domino N. Postmodum enarravimus sibi mo„ dum, quem rex tenuerat in publicanda Cruciata, quæ res vehementer si„ bi placuit: mandavit etiam, ut literas illas regis traduceremus in latinum, „ quas ego satis eleganter, & devote traduxi, quibus visis cardinalis miro „ quodam modo gavisus est de illa tam bona re, ac tam devota, publicavit„ que nonnullis aliis prœgaudio, procuravimusque, ut ipse ostendat domino „ nostro, ac etiam cardinalibus, ut egregia facta regis promulgentur, quam „ rem apprime rex desiderat. Vale è Bononia 9. Octobr. participem me fa„ ciat in orationibus vestris.

Timotheus Monachus.

„ Eugenius Papa IV. dilecto filio D. Thaddæo de Florentia, monacho monaste„ rii S. Mariæ ord. S. Benedicti vicario apostolico, salutem, & apostolicam „ benedictionem.

„ Quia monasterium S. Mariæ Florentiæ ordinis S. Benedicti, propter transla„ tionem dilecti filii *Gometii* abbatis olim præfati monasterii ad prioratum „ eremi, & generalatum ordinis Camaldulensis, vacare contingit, & vacat „ ad præsens. Ne hujusmodi vacantiâ dispendium in spiritualibus, aut tempo„ ralibus dictum monasterium patiatur, te monachum ejusdem monasterii „ expresse professum, & in sacerdotio constitutum, authoritate apostolica, „ tenore præsentium ipsius monasterii Florentini vicarium constituimus, & „ ordinamus, absolventes omnes alios, & singulos officiales præfati mona„ sterii ab eorum officiis, nisi in quantum tibi videbitur eisdem committen„ dum: mandantes insuper omnibus, & singulis monachis sub pœna excom„ municationis, quam, ipso facto, qui contrafecerint, incurrant, ut tibi obe„ dientiam præstent, donec aliter de dicto monasterio disposuerimus provi„ dendum. Datum Florentiæ sub annulo Piscatoris 25. Novembris 1489. „ pontificatus nostri anno IV.

„ Eugenius IV. Episcopus Servus Servorum Dei. Charissimo in Christo filio „ Odoardo Portugalliæ, & Algarbii regii illustri salutem, & apostolicam „ benedictionem. Literis tuis fili charissime, quas dudum cum aliis nonnul„ lis accepimus, nos requiris, ut dilecto filio *Gometio* abbati S. Mariæ Floren„ tinæ apud celsitudinem tuam nuntio nostro, visitandi, & reformandi ec„ clesias, & loca in regno tuo facultatem tribuere velimus: Cæterum cum „ oratores ad nos venturos in dies expectemus, negotium ipsum nonnullis „ rationibus animum nostrum moventibus usque ad illorum adventum pro„ ferre decrevimus, quid in ea re melius visum fuerit, illis præsentibus di-

sposi-

Digitized by Google

„ spofituri. Datum Bononiæ anno Dominicæ Incarn. 1436. 13. Kalen. Julii
„ Pontif. nostri anno 6.

Joannes de Steccatis.

Eugenius Episcopus Servus Servorum Dei. Chariffimo in Christo filio Odoardo Portugalliæ, & Algarbii regi illustri falutem, & apostolicam benedictionem: Inter nonnullas literas, quas nuper à tua ferenitate recipimus, illæ nobis gratiffimæ fuere, quibus decretum de annatis non recipiendis in concilio Basileensi minus honefte, & rationabiliter editum, te non recipere refponfum dedisti, tam per dilectum filium *Gometium* abbatem S. Mariæ Florentinæ nuntium nostrum, quam per nostras literas requisitus, quam ob rem cum effet nobis longe antea perfpecta, & cognita tuæ erga nos, & Romanam ecclefiam devotionis finceritas, nihil fere iis literis novi nobis allatum eft. Igitur excellentiam tuam in Domino commendantes, quas valemus gratias eidem ferenitati referimus. Datum Bononiæ an. incarn. dominicæ 1436. 13. Kalen. Julii Pont. nostri an. 6.

Joannes de Steccatis.

„ Eugenius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilecto filio *Gometio* abbati Flo-
„ rentino falutem, & apostolicam benedictionem. Posteaquam dilectum fi-
„ lium Placidum cubicularium nostrum creavimus abbatem Vallis-Umbrofæ,
„ & illius ordinis generalem, nulla ipfum re magis indigere confideravimus,
„ quam monachis in obfervantia regulari vivere confuetis, quibus ordinem
„ illum hactenus caruiffe fcimus; Quare cum tua devotio, largiente *humili-*
„ *tati, & manfuetudini tuæ*, gratiarum authore Domino, præftantes hujuf-
„ modi habeat monachos, eandem hortamur, requirimufque, ut aliquot
„ ex ipfis monachis eidem Placido abbati velis dare, tandiu fecum futuros
„ etiam in habitu tuo, quoad & fuos, quos in ordine reperiet, & alios quos
„ instituet, ad debitam vivendi normam poterit perducere, quod quidem
„ illi facilius non dubitamus futurum, fi præfatos monachos ex tuis fecum
„ habebit, quorum exemplo novitii invitentur. Quamquam vero non du-
„ bitemus te, qua es erga omnes charitate, hunc quem nofti creaturam no-
„ ftram effe, favoribus quibufcumque poffibilibus profequuturum, ut tamen
„ ejus tyrocinia veteranus adjuves, & confilio illi, directione, & ubi opor-
„ teat, rebus, & opera fis adjumento, eandem devotionem tuam iterato hor-
„ tamur, & quam poffumus ftricte fuademus. Datum Bononiæ fub annulo
„ Pifcatoris die 17. Junii 1436. Pontificatus nostri anno 6.

Leguntur ad calcem chronici abbatiæ Florentinæ à Placido Puccinello compofiti pag. 307. & feqq.

In memoriis verò fepulchralibus ejufdem authoris pag. 36. & 37. & feq. extant duæ fequentes infcriptiones, quæ Florentiæ in ecclefia monialium Muratarum parietibus infculptæ leguntur.

D. O. M.

D. Virgini Nuntiatæ. Virginum hoc facrarum examen, Muratarum dicunt, ponti primum incubuerat Rubaconti, exile dante initium Apollonia ex fodalitio olim S. Catharinæ Senenfis; Cæterum majora fluente Numine, *Gometius* abbatiæ Florentinæ abbas, primus virgines illas non dum authoratas in militiam patriarchæ Benedicti facramento adegit, eduxitque XIII. numero in hanc auguftiorem fedem anno Domini 1424. Quare ei viro *fundatoris* nomen merito confcitum eft.

D. O. M.

G

Apollonia S. Catharinæ Senensis comes XIII. virginum sodalitium super ponte Rubaconte instituit, Spiritu Sancto annuente *Gometius* abbatiæ Florentinæ præsul an. Domini 1424. virgines has nulli adhuc certæ regulæ initiatas ab exili ædicula in hoc augustius cœnobium sub D. Mariæ Annunciatæ, sanctique Benedicti sacramento adegit; Hinc & fundatoris nomen sibi vindicavit; & earum omnium cineri ad annum usque 1557. monumentum hoc addictum est.

GOTTARDUS à LONGOBARDIA S. Mariæ urbis Florentinæ sodalis factus est an. 1421. die 30. Novembr. Hic à B. Gometio missus fuit una cum aliis monachis ad inhabitandum, & reformandum monasterium S. Domnini Pisarum, ubi anno 1428. in Domino obdormivit.

GREGORIUS CASAMATTA à CASTIONO SS. Floræ, & Lucillæ Aretii sodalis factus anno 1557. die 7. Octobr. in reg. ms. pag. 185. à tergo, & in alio reg. pag. 212. dicitur obiisse abbas Casini, fuisse præs. & visitat. apostol. Melitensium: Marcus Ant. Scipio in elogiis abb. Casin. pag. 184. dicit, eum præfuisse cœnobio Casinen. annos tres, menses septem obiisse anno 1608.

H

H

IERONYMUS FLORENTINUS MINIATI filius S. Mariæ in urbe Florentia alumnus effectus an. 1428. die 20. Febr. cum scientia æque, ac vitæ integritate floreret, adjutor, & cooperator datus est Plac. Pavanello in reformatione monachorum congreg. Vallis-Umbrosæ. Id enim præceperat Eugenius IV. nuper laudato Gometio abbati Florentino, ut monachos aliquot regulari observantia præstantes pro Vallumbrosanorum reformatione Pavanello concederet, ut ex brevi ejusdem pontificis, ad eundem Gometium, supra relato. Cæterum de Hieronymo Florentino vide nostram bibliothecam par. 1. pag. 52. & seqq.

HIERONYMUS RUSCELLUS, alias Bruggia Perusiæ natus, Florentia tamen oriundus, professus est regularem vitam in cœnobio S. Petri ejusdem Perusinæ urbis anno 1555. die 24. Febr. Floruit multa doctrina sacra, profanaque; sed in primis mathematicis disciplinis illustris fuit, in rebus quoque agendis prudentiæ, ac industriæ laude enituit. Abbas creatus nobiliora congregationis nostræ cœnobia sapienter, ac utiliter rexit, ingentibus, & elegantibus ædificiis singula exornans. Florentiæ, quod cœnobium annis 4. ab anno scilicet 1586. usque ad annum 1590. administravit, novas monachorum cellas, hospitum cameras, horrea, aliasque structuras à fundamentis excitavit, quantum loci angustia permisit commodas, & venustas, probatæque architectonices legibus respondentes, majoris claustri, quod nunc comitis Hugonis appellant, ab ejusdem statua postea ibidem erecta, primum lapidem hac inscriptione insignitum posuit ritu solemni.

„ Ad gloriam Dei, & in honorem S. Annæ Matris Dei genitricis, anno à nati-
„ vitate 1588. die 16. mensis Augusti, Sixti papæ V. pontificatus anno IV.
„ Ferdinandi magni Ducis III. anno 1. abbas, & monachi Casinenses hujus
„ claustri primum lapidem posuere.

„ Nec minora erga proximum charitatis dedit specimina, præsertim dum plures
„ familias Arni fluminis alluvione obsessas, ideoque fame periclitantes, fre-
„ quentibus, largisque eleemosinis à præsenti periculo liberavit, dum in mo-
„ nachorum Cisterciensium reformationem operam, & zelum suum diligen-

„ tissi-

„ tissimè contulit, ut testatur Plac. Puc. in chron. abbatiæ Florent. pag. 97. „ Nos verò de eo agimus biblioth. nostræ par. 1. pag. 529. & seqq. pluresque „ authores de eo agentes in medium adducimus. Obiit Hieronymus Perusiæ „ an. 1603. ætatis suæ 70.

I

JACOBUS NICOLINI nobili stemmate Florentiæ natus ibidem in cœnobio S. Mariæ regularem professionem emisit an. 1424. die 14. mensis Maji. Qui cum virtutum splendore natalium gloriam augeret, & monasticum institutum sanctimoniæ fama illustraret, à D. Gometio, socius, & adjutor additus est Plac. Pavanello pro supra memorata reformatione monachorum congreg. Vallis-Umbrosæ, cujus mox abbas generalis creatus fuit, demumque abbas dum esset S. Salvii, naturæ debitum persolvit an. 1449. die 10. Junii.

De eo Plac. Puc. in chronico abbatiæ Florent. pag. 122. & in app. histor. de vir. illustrib. abbat. Florent. c. 6. pag. 4. Eudoxius Locatellus in vita S. Jo. Gualberti l. 2. c. 66. Petr. Ricord. hist. monast. dial. 4. pag. 410. à tergo „ Dio „ volesse, che i monaci avessero avuto ne' tempi addietro di molti uomini si„ mili à Jacopo Nicolini, Francesco Altoviti, & Isidoro Miniati tutti è tre „ nobili Fiorentini, i quali come uomini non meno dotti, che di grandissimo „ governo, furono mandati da Gometio abbate à riformare la congregazio„ ne di Vallembrosa, e dagli altri padri ancora: de quali *Jacopo* non man„ cò per virtù, e costumi, che per sangue illustre morì poco doppo la detta „ riforma, abbate di S. Salvi, allora secondo monast. della detta congrega„ zione di Vallembrosa à di 10. Giugno 1448.

In necrologio monachorum abbat. Florent. pag. 2. de Jacobo Nicolini sic scriptum reperitur.

Anno Domini MCCCCXLVIII.

„ Dominus Jacobus Nicolinus, non minus morum, quam sanguinis nobilitate „ præclarus; Qui ob summa virtutum insignia, & vitæ integritatem, ad re„ formandam Vallis-Umbrosæ congregationem à Ven. Gometio legatus, „ eam non solum reformavit, sed etiam non mediocriter auxit. Tandem in „ monasterio S. Salvii, cui præerat abbas, feliciter moritur IV. idus Junii.

JACOBUS à VERONA professus est monasticam regulam ibidem in cœnobio S. Nazarii anno 1559. De eo Gratianus Trezzi in suo reg. ms. pag. 150. dicit, „ *Hic fuit primus economus in Collegio Montalto Bononiæ, cui possessiones, fabricas & redditus ampliavit.*

IGNATIUS FERRUCCIUS patria Floren. in cœnobio S. Mariæ monachum professus anno 1421. die 30. Nov. à B. Gometio abbate Floren. reformationem S. Dominni Pisarum aggrediente, illuc missus fuit, ut ei cœnobio abbatis authoritate præesset, illudque ad regularem observantiam redigeret; quod dum exequitur, Florentiam quorundam negotiorum causâ se contulit, ubi ægritudine oborta ad meliorem vitam transivit anno 1430. De eo Plac. Pucc. in chron. abb. Floren. pag. 118.

JOANNES BAPTISTA FOLENGUS nobilis Mantuanus in cœnobio S. Benedicti inter Padum, & Larionem monasticæ militiæ rudimenta posuit an. 1512. die 8. April. vir doctrina sacra, profanaque percelebris, & aliquot divinæ Scripturæ librorum commentator insignis, qui à Paulo IV. Pont. Max. ejus monasticæ virtutis fama permoto, in Hispaniam missus ad reformanda nostri

Digitized by Google

I

nostri ordinis monasteria, demandatæ sibi provinciæ absolutissime satisfecit; testatur id Antonius Yepes in hist. monasteriorum; Consalvus Illescas in histor. pontif. par. 2. l. 6. cap. 30. Constant. Cajetan. comment. in vitam Gelasii Papæ II. pag. 119. aliique. Diploma autem Pauli IV., quo ea in Hispaniam missio eidem Folengo injungitur. Datum fuit Romæ anno 1555. die 8. Novem. vide nostram bibliothecam par. 1. pag. 635. & seqq. ubi plura scitu dignissima de eo referuntur.

JOANNES à BURGUNDIA cum in Italiam venisset, cœnobiticæ vitæ desiderio captus monachis D. Justinæ Patavinæ adnumerari obtinuit anno 1430. utque erat doctrina, & probitate conspicuus, ab Eugenio IV. Pont. Max. apostolicus primum cubicularius, deinde reformator, & generalis abbas monachorum congregat. Vallis-Umbrosæ, demumque episcopus Parentinus in Istria creatus fuit; Ita regestum nostrorum monachorum à Gratiano Trezzi Mediolan. exaratum pag. 8. quod Mediolani in biblioth. S. Simpliciani asservatur, à me visum ibidem anno 1688. Sed undenam Gratianus id hauserit, minime constat, nam neque Ughel. neque Nicolaus Coleti in ital. sacr. ejusque append. in episcopis Parentinis, neque denique Arnol. Wion lign. vit. l. 1. cap. 34. & 35. pag. 52. & seqq. in abbatibus generalibus perpetuis ordinis Vallis-Umbrosæ, & in præsidentibus triennalibus ejusdem ordinis, aliquid de eo habent.

ISIDORUS MINIATI nobili familia Florentiæ ortus, ibidem in cœnobio S. Mariæ monachorum albo adscriptus fuit an. 1427. die 12. Octob. Eum quoque V. Gometius, cum religionis zelo, & prudentiæ virtute præditum cerneret, dignum existimavit, qui una cum Jacobo Nicolinio, & Francisco Altoviti supra memoratis, aliisque Placido Pavanello, de quo infra, in reformatione monachorum congreg. Vallis-Umbrosæ socius, & adjutor adesset. Nec spes illum fefellit; nam verbo, & exemplo, regendique optima ratione plurimum emolumenti congregationi illi cum in temporalibus rebus, tum in spiritualibus attulit; demumque Passiniani cœnobium abbatis authoritate dum gubernaret feliciter ex hac vita ad immortalem migravit an. 1485.

De eo Petrus Ricord. histor. monast. lib. seu dial. 4. pagin. 470. à tergo, „ ora Dio volesse, che i monaci avessero avuto ne tempi addietro di molti uomini simili à Jacopo Nicolini, Francesco Altoviti, & *Isidoro Miniati* tutti è trè nobili Fiorentini: i quali come uomini non meno dotti, che di grandissimo governo; furono mandati da Gometio abbate à riformare la congregazione di Vallembrosa, è dagl'altri padri ancora; de quali.... Isidoro l'ultimo, pur uno de tre riformatori già detti, morì abbate di Passignano l'anno 1485. Doppo di aver tutti fatto in quella congregazione incredibile utile, è giovamento con la dottrina loro, governo, & esempio di vita. „ Meminit ejus Plac. Pucc. in chron. abbat. Florent. pag. 125. & in app. hist. de illustribus abbatiæ Florent. viris c. 6. pag. 41. ubi virum magni consilii & in arduis negotiis exercitatissimum cum vocat.

ISIDORUS MONTAUTI nobilis Florentinus, cœnobii S. Mariæ alumnus, ac deinde abbas, vir doctrina, ac pietate insignis, à M. Cosmo I. Ætruriæ duce præfectus fuit celeberrimo nosocomio S. Mariæ Novæ in urbe Florent. an. 1570. ingenti sane ejusdem domus emolumento; nam ære alieno, variisque corruptelis sublatis, omnia ad optimam tum vivendi, tum agendi rationem, ac formam redegit, editis etiam pro eadem reformatione stabilienda, ac firmanda saluberrimis, & sapientissimis constitutionibus, ibidemque anno 1573. pereuntem vitam æternâ commutavit, in tertio sarcophago intra cho-

rum

rum ecclesiæ ejusdem hospitalis domus sepultus. Vide nostram bibliothecam L. I. ubi ejus lucubrationes, authores de ea agentes, aliaque memorabilia fuse referimus. I

L

AURENTIUS LUCALBERTI Florentiæ in lucem prodiit, ibidemque in monasterio S. Mariæ benedictinæ militiæ rudimenta posuit anno 1573. die 25. Aprilis. Linguarum peritia, sacra theologia, aliisque scientiis celebris fuit, quibus regularis disciplinæ zelus, morum gravitas, actuumque circumspectio decus addebant. His cognitis Paulus V. Pont. Max. in Lotharingiam, & Burgundiam eum misit, ut cardinali Carolo à Lotharingia pontificio legato in reformatione monasteriorum earum regionum præsto adesset, eisque congregationis nostræ ritus, consuetudines, ac leges præscriberet, earumque observantiam introducendam curaret. Ex ea itaque visitatione, & reformatione, triplex congregatio monasticæ regulæ observantissima, Deo bene juvante, emersit, SS. scilicet Vitoni, & Hydulphi in Lotharingia, & Burgundia, S. Placidi in Belgio, S. denique Mauri in Gallia, sanctitate ac literis in hodiernum usque diem florentissimæ. Reversus posthæc in italiam Laurentius, & in ruralem abbatiæ Florentinæ ecclesiam, sibi, & studiis vacaturus, secedens, ibidem infelici fato occubuit, noctu à latronibus, vel, ut ab aliquibus audivi, à proprio famulo proditoriè obtruncatus an. 1621. ætatis suæ 70. De eo Gratianus Trezzi in reg. ms. pag. 105. *fuit missus ad reformationem monachorum Lotharingiæ à Pontifice*; Extant Florentiæ in tabulario ejusdem abbatiæ acta, & varii tractatus Lotharingicæ reformationis, pluraque alia ad eandem spectantia, de quibus omnibus nos fusissime in nostra bibliotheca par. 1. pag. 751. & seqq. quam vide: Interim accipe quid de eo, ejusque Lotharingica missione dicatur, in libro cui titulus, *L'année Benedictine, ou les vies des saints de l'ordre de Saint Benoist, pour tous les jours de l'année, composées par la Mere Jaqueline Boüette de Blemur religieuse Benedictine de l'Abbaye de la Sainte Trinité de Caen. A Paris chez Lovis Billeine 1672.* L

Novembre. die 14. pag. 291.

„ Le Pape èclairé de Dieu accordà une si juste demande par un Bref du „ vingt troisieme de Juillet 1605. ce qui obligea le pere Rosèt d'aller une se„ conde foi au Mont-Cassin pour s'instruire parfaictement de points necessai„ res au retablissement de la Sainte Regle; ils dresserent ensemble douze „ articles remplis d'une sagesse divine selon qu'il est ecrit: *La prudence est* „ *la science des Saints*.

„ Pour la rendre plus authentique le Pape deputà avec luy, le Rev. pere *D. Lau*„ *rent Lucalbertius* Florentin, religieux, & doyen de la congregation du „ Mont-Casin, avec ordre d'assister aux visites des monasteres de saint Be„ noist, pour luy en faire le rapport; ce qui facilità beaucoup les affaires. „ Le pere Lucalbertius restà pres d'un an parmi nos religieux, estant charmè „ de la purete de leurs moeurs, principalement de celles du pere de la Cour: „ il le regardoit comme un Ange, ne jugeant pas qù il y eust au Monde un „ moine plus sainte, ni plus attachè à son etat. C'est temoignage, qù il en „ rendit au pape, & aux superieurs de la congregation du Mont-Cassin, lor„ squ il retournà en Italie, & qù il laissa ecrit de sa main dans une epistre adressée

* Pag. 191. par. 25.

Digitized by Google

L

„ reffée aux peres, qui alloient au chapitre general de Saint Vanne, il leur
„ conseillà de deferer à ses sentimens, comme à ceux du Vicaire di saint Be-
„ noist &c.

In Chronicis autem Generalibus Ordinis S. Benedicti compositis ab Antonio Yepesio, in Gallicum sermonem translatis à D. Martino Rethelois monacho Benedictino congregationis SS. Withoni, & Hydulphi, impressis Tulli 1648. hæc habentur. „ Voila la substance du Bref du Papa Paul V. presenté „ à Nanci au Cardinal Legat le 21. de Novembre de la meme année 1605. „ par le Pere Roset arrivè d'Italie avec le Rev. Pere D. Laurent Lucalbertius Florentin Religieux, & Doyen de la congregation du Mont-Cassin, „ grand *Theologien*, & specialement deputé par sa Sainteté pour assister auec „ les Commissaires du Cardinal Legat, aux visites des Monasteres de l'Or- „ dre de S. Benoist, & luy en faire recit come temoin oculaire „ Pagina deinde 188. asserit, visitationem Lucalbertii una cum D. Claudio Francisco de Moien-Monstier *, & Domino de la Fertè plurimum contulisse ad reformationem plurium monasteriorum: quibus peractis Lucalbertius animadvertens congregationem SS. Witoni, & Hydulph jam stabilitam, & in perfecta regulæ observantia firmatam, itaut minime jam omittere, aut reiicere posset ordinem conservationis à R. P. D. Desiderio a Curia introductum; passim dictitans, religiosos sic reformatos veros angelos esse, quibus sanctiores, sapientiores, ac perfectiores monachos nusquam vidisset, arbitransque se satis edoctum de statu illius congregationis, ut Pontifici Maximo, suisque superioribus de eo referret, statuit de medio monasterio tandem recedere, & in Italiam regredi circa finem Mensis Augusti 1606. postquam annum fere integrum apud congregationem SS. Witoni, & Hydulphi perstitisset; ut vero optimam; quam de illis conceperat opinionem, eximiamque ab eis sibi exhibitam charitatem æternum testaretur, egregiam scripsit epistolam ad patres ejusdem reformatæ congregationis, qui ad capitulum generale pergebant, adjectis saluberrimis monitis pro bono regimine novellæ illius congregationis, in primisque ut sensibus P. Desiderii plurimum, & omnino deferrent, ejusque jussionibus in omnibus obtemperarent, tamquam à Deo electi ad regularem ordinis D. Benedicti observantiam instaurandam. At postquam Lucalbertius patres congregationis Casinensis iis de rebus certiores fecit, Rmus P. D. David præsidens humanissimam epistolam gratulatoriam scripsit patribus SS. Witoni, & Hydulphi pro felici successu, & stabilitate reformationis, offerens perpetuam amicitiam, mutuumque auxilium, & reciprocum studium inter utramque congregationem. Cæterum Lotharingicam hanc reformationem maximus monasteriorum numerus ex diversis provinciis suapte sponte est amplexatus, ex quibus plures aliæ congregationes emanarunt, inter quas S. Placidi in Belgio, & S. Mauri in Gallia omnium florentissima celebrantur &c. qua de re Henricus Spondanus ann. tom. 3. pag. 130. n. 13. ad ann. 1604. *Hoc in exemplo, in Gallia congreg. S. Mauri erecta est.*

* De Medio Monasterio.

LEO cognomine FIDELIS, Mediolanensis, de Vicomercato, in cœnobio S. Benedicti agri Mantuani monasticæ regulæ nomen dedit an. 1580. die 12. Martii. Fuit prior claustralis S. Pauli de Urbe, & postea visitator apostolicus, & reformator congregationis *S. Ambrosii ad Nemus* Mediolani, ubi tunc erant fratres quidam sub regula S. Augustini viventes, (nunc vero degunt fratres minores de observantia) teste Plac. Pucc. in chron. SS. Petri, & Pauli Inglassiaten: Mediolani cap. 130. pag. 263. Sed Gratianus Trezzi in regesto ms. monachorum nostræ congregat. pag. 56. à me viso Mediolani an. 1688.

1688. in bibliotheca S. Simpliciani; dicit Leonem reformasse fratres S. Hieronymi, qui Mediolani erant *Fratres Jesuati*, postea extincti, ubi nunc patres Soc. Jesu secundum tyrocinium, & studium rethoricæ habent; imo ipsemet Puccinellus in nomenclat. abbatum congregat. Casin. edit. Mediol. 1647. pag. 28. ex laudato regest. Gratiani asserit, Leonem reformasse fratres congregat. S. Hieronymi. Fortassis igitur Leo utrumque cœnobium S. Ambrosii ad Nemus, & Sancti Hieronymi, Summi Pontificis jussu reformavit: Ut ut sit Clemens VIII. an. 1605. creavit Leonem episcopum Lavelli in Apulia, ubi post annos 8. ex hac vita ad immortalem migravit. Vide nostrum catalogum episcoporum congr. Casinen. pag. 72. Ex libro epistolarum Angeli Grylli impresso Venetiis anno 1612. apud Juntam, Ciottum, & socios pag. 886. cognoscimus Leonem à Mediolano visitatorem apostolicum fuisse etiam insulæ Corficæ, ita enim Gryllus ad eum scribit.

L

Al P. D. Leon di Milano visitatore apostolico dell' isola di Corsica. Che vostra
„ paternità vada in Corsica, mi è caro: perche va dove la dimanda il suo va-
„ lore, e dove la manda chi n' è dritto estimatore. Va d' ordine di N. Si-
„ gnore è per servigio di S. Chiesa. Iddio ch' hà ispirato questa santa im-
„ presa, spirerà grazia anche ne mezzi, & felicità ne fini; e disporrà gli ani-
„ mi di chi può à gli ajuti, & presidj necessarj; & stimo che il signore go-
„ vernatore dell' isola sarà pronto à porgerle ogni favore, à cui ne scrivo
„ caldamente, & con qualche gusto di buona confidenza, per aver egli un
„ figlio monaco appresso di noi, & io appresso di lui amicizia di qualche an-
„ no. Se io fossi à Roma, muoverei cotesti illmi porporati compatriotti, ò
„ se in Genova i parenti, e gli amici à procurar à vostra paternità ogni age-
„ volezza possibile: ma per hora non posso più. Accetti questo picciol frut-
„ to della mia buona volontà, & la coltivi spesso co' suoi comandamenti,
„ che non la troverà in tutto pianta disutile, è ne potria un giorno produr de
„ più grandi. Iddio l' accompagni. di Subiaco.

LEONARDUS à TUDERTO, Perusiæ in cœnobio S. Petri regulæ nostræ nomen dedit anno 1586. die 1. Novemb. Hic reformavit monasteria Piceni, quod nunc *Marchia Anconitana* dicitur; quo in officio vivere desiit. De eo in regest. ms. pag. 89. & pag. 116. à tergo: in margine *obiit reformator monasteriorum Marchiæ*. Hæc autem Marchiæ monasteria quondam fuerunt unita nostræ congreg. sed postea justis de causis dimissa. Vide Pium Mutium nostrum in suis mss.

LUDOVICUS GRISONUS monachus S. Justinæ Patavinæ factus anno 1568. 19. Decembris legum Doctor, à Gregorio XIII. Pontifice Maximo missus fuit una cum D. Germano Genuensi, ad visitanda, ac reformanda omnia monasteria ordinis S. Basilii, tam in Latio, quam in regno Neapolitano, atque Sicilia existentia anno 1575. die 13. Julii, ut author est Petrus Ricord. hist. monast. dial. 4. pag. 472. „ e D. Ludovico Grigioni illustre Napolitano dot-
„ tor di Leggi, ambidue, (ipse scilicet, & D. Germanus à Genua,) mo-
„ naci di S. Giustina, quali sono stati mandati dalla Santità di Papa Gregorio
„ XIII. (come D. Theofilo quattro giorni sono vi accennò) opera veramen-
„ te degna di un tanto, saggio, pio, e religioso Pontefice; à rivedere, e
„ visitare da novantatrè monasterj del sacro ordine del Magno Basilio posti
„ nel Latio, come Grotta Ferrata, nella Calabria, Basilicata, Puglia, Ter-
„ ra d' Otranto, e Sicilia, i quali appunto alli 13. di Giugno nell' anno 1575.
„ che era la vigilia di esso glorioso Santo Basilio, furono da sua Santità spedi-
„ ti, e benedetti, acciochè inviare si potessero à un così pio, e santo nego-

L „ zio, con provisione abbastanza per questo effetto ordinata dagl' illmi, è „ rmi cardinali, cioè Savello, Sirleto, S. Severino, & Caraffa, riformatori sopra ciò. E' con indulgenza plenaria, quando che in cotal viaggio di „ santa obbedienza, dal Signore fossero accettati per sacrificio, fortificati „ parimenti, & armati: Il larghissimo d' ogni grazia adunque, è bene Donatore, sì quello, che per retta via dal suo divino Angelo gli facci guidare, accioche un tanto negozio à perfezione, e buon fine condurre possino. in regest. ms. pag. 12. à tergo sic de Ludovico Grisono in margine *iuris V. doctor clarissimus, Pauli IV. V. S. referendarius gubernator Orvieti, & visitator congregationis S. Basilii in Italia*. Quæ verba ita intelligenda sunt, ut scilicet ante religionis ingressum prælatus romanæ curiæ fuerit sub Paulo IV., ac utriusque signaturæ referendarius, post monachatum verò reformator Basilianorum à Gregorio XIII. deputatus.

De eo Marcus Antonius Maltempi Perusinus in libro perraro, cui titulum dedit (*Trattato di varie materie*) ubi propriam vitam, variasque sui temporis historias describit, impresso Urbeveteri an. 1585. in 4. apud Baldum Salviani. lib. 2. c. 2. pag. 100. „ Federico, chiamato nella Religione D. Ludovico era „ di nobil casa Grisoni di Napoli, lasciò prima le delizie, e li fumi della „ corte, perchè fu cameriere di Paolo IV. suo parente, & referendario di „ Pio IV. fu fatto governatore della città d' Orvieto, e finito il governo prese l' abito monastico, nel qual visse con buona, è santa vita. „ In necrologio monachorum S. Justinæ Patavinæ in bibliotheca asservato, subsequens legitur epitaphium.

Ludovicus Grisonus Neapolitanus J. U. D. gubernator Orvieti, & visitator congregationis M. Basilii in Italia, vir magni ingenii, insignis theologus, ac humilis monachus, contentus namque decani solo titulo vixit, obiit an. 1595. die 10. Maji, Apoplexia correptus.

M

M ATTHÆUS MARCI filius Florentiæ natus, ibidemque in cœnobio S. Mariæ regulam nostram professus anno 1429. die 24. Augusti, unus fuit ex iis monachis, qui Pisas missi fuerunt à V. Gometio ad cœnobiticam disciplinam restituendam in monasterio S. Domnini, ut author est Plac. Pucc. in chron. abbat. Flor. pag. 125. In necrologio monachorum ejusdem abbatiæ, quod in cella prioris pro tempore asservatur, hujusmodi, Matthæi Florentini memoria invenitur. „ *D. Matthæus de Florentia Pisis obiit in monasterio die 29. Junii anno* 1430. Error igitur est vel in anno professionis, vel obitus; cum verosimile non videatur eum anno ab eadem professione primo ad reformandum Pisarum monasterium missum fuisse, nisi vel provecta ætate monachus factus, vel insuetâ, consumatâque virtute præditus, vel denique non tamquam reformator, sed tamquam tyro, in exemplum aliorum tyronum sub seniorum disciplinâ adhuc imbuendus deputatus fuerit.

MONACHI CONGR. CASIN. reformarunt congr. ordinis nostri *Casalis-Benedicti* nuncupatam, in Gallia, quæ in Arvernis potissimum floruit, à *Guilielmo Alabatio* institutam, abbate S. Petri Casalis-Benedicti diœcesis Bituricensis, constabatque quinque, vel sex monasteriis, quorum singula suos abbates claustrales habebant, præter cenobium S. Germani à Pratis prope Parisios, quod priore tantum claustrali gaudebat, eo quod ejus abbas esset commen-

M

mendatarius; Quæ congreg. postea tota simul unita fuit congreg. amplissimæ, ac celeberrimæ S. Mauri, quæ pariter, ut supra dictum est in Laurentio Lucalberti, reformationis initium, ac præcepta à nostra congregatione per eumdem Lucalbertum accepit: Constat id ex chronico Lirinensi Vincentii Barralis Salerna impresso Lugduni an....... par. 2. pag. 185. ubi exhibentur sequentes literæ monachorum S. Germani à Pratis Parisien. in elargitione sanctarum reliquiarum monachis Lirinensibus ab eisdem facta.

„ In nomine D. N. J. C. Nos Fr. Philippus Laurens humilis prior claustralis mo„ nasterii S. Germani à Pratis prope Parisios, & totius ejusdem loci conven„ tus. Haudquaquam immemores, prima S. reformationis documenta à „ devota congregatione Montis-Casini, alias S. Justinæ de Padua, ad nostram „ *Casalis-Benedicti* congregationem dimanasse, ut hanc tamquam *matrem* „ venerari, & honorare teneamur, maxime cum in capitulo generali anno „ immediate præcedenti, in monasterio S. Mariæ de Pratalea diœcesis Pa„ duanæ celebrato, novas mutuæ unionis literas transmiserint per Rev. in „ Christo Patrem D. Hilarium ab Antipoli, abbatem S. Honorati sacræ „ insulæ Lirinensis, præfatæ congregationis Sanctæ Justinæ non infimum „ membrum; quem quidem diu apud nos religiose conservari contigit, ut à „ faucibus singularis feri suos, suæque domus substantiam eriperet; quod ma„ gni momenti negotium, Deo primum, ac deinde christianiss. Francorum „ rege Henrico IV. nonnullisque proceribus faventibus penè omnino confe„ cit: ea propter &c. anno Domini 1599. die penultimo mensis Augusti. Hu„ jus autem unionis litteræ tales sunt; quæ leguntur ad calcem constitutionum „ PP. congr. Casinensis impressarum post regulam D. P. Benedicti Moguntiæ „ in 8. apud Balthasarem Lippium, sumptibus Nicolai Steinii, & consortis „ ejus an. 1604. pag. 159. & seqq.

Hieronymus de Placentia, humilis Præsidens congr. Casinen. alias S. Justinæ de Padua, cœterique definitores capituli generalis, Revmis in Christo PP. præsidenti, definitoribus, abbatibus, prioribus, monachis, novitiis, & conversis congregationis Casalis-Benedicti, in Domino amantissimis. Cum nuper a dilecto nobis filio Cæsario Grassensi, nostri Lirinensis monasterii prælato acceperimus, quanta in vobis sit vitæ sanctitas, quantoque summo cum honore nostram congreg. (à qua tanquam filii a parente, lac institutionum nostrarum exsuxisse, palam cunctis libere profitemini) prosequuti semper fueritis: summæ nos ingratitudinis jure optimo notandos fore arbitraremur, si nostri quoque animi in vos propensionem aliquo peculiari argumento non demonstraremus. Vos itaque paterno affectu complexi, in partem bonorum omnium spiritualium, quæ in nostra congregatione Dei benignitate fiunt, & in posterum fient, libenter accipimus, congr. vestram, quasi hujus ipsius nostræ germanam sororem in Christo Jesu agnoscentes. Nostra quoque monasteria omnia, ubicumque locorum fuerint, vestris semper commodis reserata, ac paratissima esse volumus. Præcipientes omnibus prælatis, & monachis nostris præsentibus, & futuris: ut unumquemque vestrum, si quando ad ipsorum monasteria perveniri contigerit, ea semper humanitate recipiant, qua & par est inter sese à veris monachis accipi, & qua vos ipsos non semel plerosque ex nostratibus in Gallia accepisse cognovimus. In quorum omnium fidem has nostras præsentes literas fieri, nostrique soliti sigilli appensione muniri jussimus. Datum in monasterio nostro S. Benedicti de Padolyrone diœcesis Mantuanæ residente ibidem capitulo nostro generali. Quarto Kal. Mai. 1559. *Andreas de Asula scriba capituli*. Evolutis inde quadraginta annis

 (an-

M

(anno scilicet Christi 1599.) præfati reverendi patres, rursus alias fraternæ unionis literas nobis largiti sunt, quarum sequitur exemplar.

Nos D. Michael à Venetiis, humilis præsidens congreg. Casinensis alias S. Justinæ de Padua, cæterique definitores capituli generalis, reverendis in Christo patribus visitatori, definitoribus, abbatibus, prioribus, monachis, novitiis, congr. Casalis-Benedicti, in Domino amantissimis. Retulit nobis dilectus filius noster R. D. Hilarius ab Antipoli, abbas monasterii nostri S. Honorati Sacræ Insulæ Lirinensis, (qui apud vos per triennium degit à vobis cum omni humanitate, & charitate receptus) quam strenuè regularis observantia apud vos vigeat, & monastica disciplina in dies augeatur: Quippe qui vobis ita se devinctum fatetur, ut tota congregatio nostra ex hoc vobis devinctior reddatur. Ex quo fit ut si quando quempiam vestrum ad aliquod nostrorum monasteriorum accedere contigerit tanquam filium nostrum charissimum nos recepturos sciatis: cum vestram totam congregationem, tanquam filiam aut sororem charissimam pio amore complectamur, & vobis semper conjunctos fore, tam in spiritualibus, quam temporalibus bonis semper gaudeamus: maxime qui juxta diploma apostolicum piæ memoriæ Leonis X. vestram ipsam congreg. ex nostra lac suxisse, ac institutam fuisse, plurimum lætamur: vosque omnibus nostris privilegiis, immunitatibus, & libertatibus ex eodem diplomate gaudere admodum gratulamur: assidueque in Christi amore semper vos nobiscum conjunctos diù vivere peroptamus. Quo fit, ut quidquid in nobis est, vestrum esse credatis: ita ut in nobis omnibus impleatur illud ex actibus Apostolorum, *credentium erat cor unum, & anima una*. Sicque Casinen. & Casalis-Benedicti congregatio eadem semper maneat, & existat. Volumus insuper omnia monasteria nostra commodis vestris, & usibus esse aperta, & paratissima: maxime cum secum vestras testimoniales ad nos detulerit: Præcipientes omnibus prælatis, & monachis nostris præsentibus, & futuris, ut quemlibet vestrum in dictis nostris monasteriis, tanquam unum ex nostris ipsis cum omni humanitate tractent, & recipiant, sicut vos dictum reverendum nostrum, & plerosque alios ex nostris in Galliam profectos recepisse audivimus. In quorum fidem omnium has nostras præsentes literas fieri jussimus, nostrique soliti sigilli appensione muniri. Datum in monasterio S. Mariæ de Pratalea diœcesis Paduanæ; residente ibidem nostro capitulo generali, die 18. mensis Aprilis Anno Domini 1598. Collatio facta est cum originali in pergamena scripto, & signato * *Victorinus Aversanus scriba capituli*. sigilloque chordulis sericis rubri coloris appenso, & pixide ferri albi concluso per me Fratrem * Jacobum de BREUL, monachum, & scribam capituli nostri S.Germani a Pratis Par: die 19. mensis Junii, anno 1599.

* *Is est Victorinus Mansoce lebérrimus.*
* *Is fuit Doct. f Operum S. Isidori Hispal. post Margarinum de la Bigne editor.*

N

N

ICOLAUS RICCIOLI, & Asmundo Siculus Catanæ natus ibidem in cœnobio S. Nicolai de Arenis monastica vota Deo nuncupavit anno 1651. die 1. Novembr. scholasticas disciplinas nedum in nostris monasteriis, sed etiam in Catanensi gymnasio doctoris titulo, ac insignibus ornatus, publicè docuit. In Italiam deinde veniens apud Casinum aliquandiù commoratus est. Cum autem Carolus Kopec regni Poloniæ senator, & castellanus Trochensis illuc appulisset; ac monachos aliquot nostros pro nova congr. Castro-Casin. à se in Lithuania erigenda, nostræque casin. congreg. subiicienda enixe postulasset,

lasset, arduam æque, ac illustrem hanc provinciam Nicolaus cum nonnullis aliis monachis, quorum ipse veluti Dux erat, & antesignanus, superioribus nostris annuentibus, aggressus, ac in Lithuaniam profectus, non solum monasterium Castro-Casini novellæ congreg. caput, sed & alterum S.Crucis nuncupatum à Casimiro Radzovio principe, ac duce Olikensi excitatum, ad integram, perfectamque nostræ regulæ observantiam sapienter ordinavit, & rexit: Qua de causa Clemens Pont. Max. Nicolaum monasterii Castro-Casin. institutorem, perpetuumque abbatem dixit. Ex Lithuania semel in Siciliam reversus est, sed paulo post idem iter Polonicum denuò confecit in eodemque Castro-Casin. cœnobio ad obitum usque permansit, qui feliciter ei contigit anno *1693*. ætatis suæ circiter sexagesimo, non sine monachorum, omniumque, qui eum noverant, mærore, ac luctu, cunctorum enim animos tum doctrinæ præstantia, tum vitæ sanctimonia, morumque suavitate, tum denique catholicæ Fidei, & monasticæ disciplinæ zelo, sibi arcte devinxerat. De eo Bartholomæus de Alexandro in chron. mss. monasterii Catan. Nosque in nostra biblioth. par. 2. pag. 114. ubi etiam ejus sacras lucubrationes referimus. N

P

AULUS GRAVINA natione item Siculus, itemque Patria Catan. nobili familia ortus, in cœnobio S. Nicolai de Arenis monasticæ regulæ jugum subivit an. 1557. die 23. Febr. prior extitit claustralis S. Pauli de Urbe an. 1575. ac deinde abbas Castrovillarum in Calabria; quo tempore à Gregorio XIII. Pontifice Max. designatus fuit reformator, ac præsidens monachorum S. Basilii in eadem Calabria,& in Sicilia,quibus cucullum nostri ad instar deferendum dedit;sed tamen ita, ut monachi Basiliani barbam perpetuò nutrirent, quò eos à monachis Casinensibus internoscere omnes facile possent. Anno antem 1581. prædictum monast. Catan. S. Nicolai de Arenis administravit usque ad annum 1585. obiitque anno 1592. De eo, deque Basilianorum per eum reformatione, agit laudatus Barthol. de Alexandro à Paternione in chron. ms. monasterii Catan. & Petrus Ricor. hist. monast. dial. 4. pag. *466*. ubi ejus in theologica facultate, aliisque scientiis doctrinam singulari humanitati, & affabilitati conjunctam valde commendat. Sed ejus acta haud ultra prioratum Romæ gestum an. 1575. describit, quo eodem anno Ricordatus opus suum Romæ edidit. P

PETRUS PAULUS BENALLI è castro S. Stephani in Campania Romana, Florentiæ apud S. Mariæ cœnobium monachorum cætui junctus fuit an. 1560. die *6*. Junii: excelluit divinis, humanisque literis J. U. prudentia, mathematicis disciplinis, linguarum denique tam veterum, quam recentiorum exquisita peritia: quibus si addas morales etiam virtutes, quæ in eo splenduerunt, virum numeris omnibus absolutum, fatearis necesse est. Nil ergo mirum si tot instructus præsidiis, plurium monasteriorum reformationea adeo egregie exequi, adeoque feliciter adimplere potuerit: Cum enim Clemens VIII. Pont. Max. utriusque Germaniæ monasteria ordinis D. Benedicti reformari maxime cuperet, ad tantum onus subeundum Petrum Paulum delegit an. 1593. eumque abbatis titulo ornatum, & apostolici nuntii, ac visitatoris authoritate munitum, illuc direxit; Nam quamvis esset ea legatio periculosæ plenum opus aleæ, Benallii nihilominus consilium, & animi fortitudo vicit omnia,

Digitized by Google

P

omnia, omniaque, corruptelis undique eliminatis, in antiquam integritatem, reduxit: Extant Florentiæ in biblioth. & in archivo prælaudatæ nostræ abbatiæ, & Romæ in bibliot. Rom. Sapientiæ inter mss. biblioth. Anicianæ Constan. Cajet., *Acta Germanicæ per Benallium visitationis*, *& constitutiones* pro reformatione monasteriorum ejusdem Germaniæ an. 1594. aliaque ad eandem reformationem pertinentia. Redux in Italiam Benallius, à patribus nostris missus fuit orator ad Christianissimum Galliarum regem Henricum IV. pro gravissima causa abbatiæ Lirinensis, quæ calumniatorum quorundam operâ, e nostra congregatione jussu ejusdem regis, separata, & avulsa fuerat; qua in re strenue adeo, ac solerter se gessit, ut rex captus oratoris eloquentia, ac mirâ in arduo negotio tractando suavitate, eum ipsum abbatem perpetuum Lirin. cœnobii summè honorifico diplomate constituerit, quam provinciam annis quinque utiliter, ac sapienter cum administrasset, temporalia bona cœnobio recuperans, spiritualia salubri reformatione redintegrans, in Italiam iterum rediit ad generalia comitia; in iisque regium diploma, ac Lirin. abbatiam congreg. *Definitorio*, idest supremo regimini, libere tradidit, ac dimisit, ab eodem *Definitorio* Farfensis cœnobii abbas creatus, ubi paulo post lethali oborta ægritudine, magna veræ pietatis significatione animam Deo reddidit an. 1608.

De eo Plac. Pucc. in chron. abb. Florent. pag. 151. & seqq. & in appar. hist. de viris illustr. abbat. Florent. cap. 6. pag. 75. Gratianus Trezzi in reg. ms. pag. 105. „ *Obiit abbas, & fuit missus à Clemente VIII. ad reformandos monachos Germaniæ*. „ Nos etiam in nostra biblioth. par. 2. pag. 68. & seqq. ubi alia ejus egregia facta, ab eoque composita plura docta volumina, binasque Clementis VIII. bullas ad eum datas fuse, ac diligenter referimus.

PHILIPPUS SCANNASORCI natus est apud Cavam regni Neapolitani civitatem in principatu citeriori, & in celeberrimo SS. Trinitatis Cavensis cœnobio monasticum habitum sumpsit anno 1525. die 23. Junii creatus abbas ad Florent. monasterium regendum àn. 1572. missus fuit, quod cum agit, monachorum Cistercien. reformationem a SS. Pont. Pio V. sibi demandatam subire cogitur, iterumque cum eam curam vellet dimittere, obedientiæ addito præcepto, eandem, prosequi, ut ex epistola Ferdinandi cardinalis Medicei mox referenda perspicuè constat. Monasterium Cavense bis deinde administravit, anno 1573. & anno 1582., usque ad annum 1586. qui ei vivendi terminum imposuit in eodem Cavensi cœnobio: De eo Plac. Puccin. in appar. hist. de vir. illustr. abbat. Florent. pag. 29. & in chron. abbat. Florentinæ pag. 90. ubi in margine citat de eo agentes Alexandrum Rodulphum in chron. caven. ms. Cherubinum Myrthium in chron. Sublacen. item Constantin. Cajet. exhibet postea epistolam cardinalis Medicei, quæ talis est.

Al Molto Rev. Padre come fratello D. Filippo della Cava abbate della badia di Firenze.

„ R. P. Nostro Signore, essendo informato dell' utilità, che porti l' opera, e l, sopraintendenza vostra alle cose di quelli padri Cisterciensi di costì, e della „ speranza, che si ha, che presto siano per ridursi, mediante essa, da disor- „ dini, in che erano caduti, al buono stato di prima, desideroso, che ciò „ siegua effettualmente ha giudicato ottimo espediente perciò esortarvi, è co- „ mandarvi in virtù di santa obedienza, che dobbiate continuarla, con la „ medesima integrità, è carità, che avete fatto fin quì, senza sperare, che „ la Santità di N. Sig. fusse per ammettere per ora la rassegnazione di quella „ cura, nella quale, bisognando, vi conferma la medesima facoltà, che „ ave-

„ avete fin quì per breve, ò altro ordine della Santità Sua, e per testimonio,
„ & effetto di tutto ciò, ha voluto, che io faccia la presente, col fine della
„ quale vi prego ogni contento. Di Roma lì 10. Novembre 1572.

Vostro Ferdinando Cardinal Medici.

In regest. ms. pag. 227. in margine sic de eo „ obiit abbas Cavæ 1586. fuit cum „ Ferdinando Cardinali Mediceo Cisterciensium reformator.

PIUS PLACENTINUS familia de Medicis, de Ruvere, Sixti IV. Pont. Max. fratris, vel sororis filius, Venetiis apud D. Georgium majorem regulam nostram professus est anno 1454. die 22. April. Ob insignem animi virtutem, annuente, & approbante eodem summo Pontifice, electus fuit *commendator*, *& præceptor magni hospitalis Romani Sancti Spiritus in Saxia*, & ejusdem ordinis *generalis magister*, ut habent nostra fere omnia regesta ms. & adhuc luculentius Petrus Saulnier Gallus in lib. cui titulus, *De Capite sacri ordinis S. Spiritus* impresso Lugduni an. 1649. cap. 6. argumento 5. pag. 93. & seqq. in serie *commendator*. „ Pius de Medicis de Ruvere Placen. nepos Sixti IV. „ professus diù multa cum religiositatis laude ordinem S. Benedicti in monasterio S. Pauli de Urbe, sociorum S. Spiritus suffragantibus votis, & annuente Pontifice eodem, migravit ad ordinem, & domum S. Spiritus in Saxia, cujus domus, & hospitalis effectus fuit commendator, seu præceptor, suffragiis siquidem, & votis eorumdem fratrum S. Spiritus, annuente tamen, & non solum approbante, sed etiam præsente, & gaudente Pontifice eodem, ut apparet ex bulla ejusdem Sixti IV. hac de re emanata ann. „ 1483. pontificatus sui XIII. in qua inter cætera hæc leguntur: „ volentes „ tibi, quem etiam dilecti filii conventus dicti hospitalis, die ad eligendum „ præfixa, ut est moris, coram nobis convenientes in unum pro electione „ futuri inibi præceptoris procedentes, vocatis omnibus, qui voluerint, & „ potuerint electioni hujusmodi commode interesse, in eorum, & dicti hospitalis præceptorem, ac in eorum religionis generalem magistrum elegerunt, præmissorum meritorum tuorum intuitu &c. præceptoriam prædictam, ut caput, à quo etiam hospitale S. Spiritus de Corneto dependet &c. „ conferimus, teque religionis prædictæ, & illius domorum, præceptoribus, rectoribus, fratribus, & personis præficimus in præceptorem generalem &c. „ Subdit vero Saulnier, se non vana, sed certa, firmaque suspicione conjicere, Pii opera communicatas fuisse, eidem ordini S. Spiritus prærogativas omnes, gratias, ac facultates à variis Pontificibus congreg. S. Justinæ de Padua concessas; itemque eumdem Pium res alias omnes tum ordinis, tum domus, ut longe plurimum poterat, promovisse. Nec Saulnierium conjectura fefellit, nam in prælaudata bulla Sixti IV. impressa in bullario Romano Laertii, & Angeli Mariæ Cherubini anno 1655. Lugduni pār les Bordé, Arnaud, & Rigaud, §. 6. Sic legitur: „ Ac pro majori hospitalis, & „ aliarum præceptoriarum, ac membrorum, fratrum, aliarumque personarum, subditorum, & vassallorum prædictorum favore, & quiete, & „ motu, & scientia similibus concedentes eisdem, quod de cætero perpetuis „ futuris temporibus omnibus, & singulis prærogativis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, conservatoriis, privilegiis, gratiis, & indultis, „ præfatæ congreg. S. Justinæ, aliorumque monasteriis, locis, membris, & „ personis, per sedem prædictam, quæ alias quomodolibet, in genere, & „ in specie concessis, aut in posterum concedendis, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, haberi volumus „ prò sufficienter expressis, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite in omni-

„ bus,

P

P

„ bus, & per omnia possint, & debeant, perindè ac si eis specialiter concessa „ fuissent, qui ad eos, & ea omnino extendimus, & ampliamus &c.

PLACIDUS PAVANELLUS Patavii natus, ibidem in cœnobio S. Justinæ monasticam regulam professus est an. 1430. die 30. Novembr. mox creatus abbas, monasterium S. Pauli de Urbe administravit, cujus doctrina, ac probitate allectus Eugenius IV. Pont. Max. in familiarium suorum numerum, & in intimum cubicularium eum ascivit, ejusque fidelem operam pluries expertus est, tùm vero maximè, cum anno 1434. gliscentes Romæ turbas fuga evadere coactus, Placido, & Arsenio monachis dumtaxat comitantibus, Pisas, indeque Florentiam tutè pervenit. Ibi Pontifex, tanto defunctus periculo, nihil de pastoralis solicitudinis cura intermittens, in monachorum congregationis Vallis-Umbrosæ reformationem plurimum intentus, eam provinciam Placido Pavanello amplissima cum potestate commisit, de cujus vitæ integritate, zelo disciplinæ, doctrinæ præstantia, justitiæ cultu, ac prudentiæ laude, nihil sibi non pollicebatur, utque res facilius, ac felicius procederet, monachos aliquot nostros spectatæ virtutis; voluntatem habentes in lege Domini, monasticæque observantiæ diu assuetos à D. Gometio abbate Florentino ei additos voluit, quorum exemplis regulare institutum reflorescerct, ac firmaretur; abbas igitur generalis perpetuus illius congr. ab eodem Pontifice renunciatus, annis circiter 13. insigni tum rei familiaris augmento, tum cœnobiticæ pietatis profectu, fortiter, ac suaviter eam gubernavit, infracto animo contemnens indisciplinatorum dicteria, & odium, quo illum gratis prosequebantur, amore, ac beneficiis rependens; nam præter optimam vivendi formam juxta D. Benedicti placita restitutam, cœnobium etiam Vallis-Umbrosæ, aliaque ejusdem congreg. vetustate fatiscentia restauravit, mitra gemmis ornata, argentea D. Jo: Gualberti statua cingulo tenus, in qua caput ejusdem Sancti recondidit, ac multiplici suppellectili, ecclesiam, & sacrarium ditavit, prædia ab antecessoribus distracta post liminio recuperavit. Tot denique, tantaque commoda eidem congreg. peperit, ut alter à D. Jo: Gualberto ejusdem institutor, ac parens dici meruerit, jure optimo propterea à Venantio Simi congreg. Vallis Umbrosæ in Romana curia generali procuratore in catalogo viror. illustrium congr. Vallis-Umbrosæ edit. Romæ an. 1693. post tria fere sæcula, vocatus, *Velut alter Joannes Baptista, veniens ad eos, in spiritu, & virtute Eliæ, vinum, & siceram non bibens omnibus diebus vitæ suæ (nam fuit etiam à natura abstemius,) & prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem præteritarum transgressionum*. Nec intra claustra tantummodo ejus virtus enituit, supra candelabrum quoque Biblensis primum, deinde Parentinæ à Nicolao V. postremo Torcellanæ ecclesiæ à Paulo II. Pontificibus Maxx. collocata resplenduit, ubi tandem in senectute bona ad cælestes sedes migravit an. 1471.

Vide nostrum catalogum episcoporum ex congr. Casin. pag. 48. & seqq. ubi de eo fusissime agimus, allatis in medium pluribus authoribus ipsum laudantibus, aliisque rebus scitu dignissimis. Vide etiam Angelum Portenarium *Felicità di Padova* lib. 9. cap. 21. pag. 436. Jacob. Cavac. histor. S. Justinæ l. 5. pag. 204. & 226. Bernardinum Scard. lib. 2. d. 6. fol. 114.

RA-

R

R

APHAEL THOMASIUS à Gordono Brixiæ in cœnobio S. Euphemiæ nostris adscriptus anno 1596. die 25. Decembris, in regesto ms. pag. 141. à tergo dicitur, *abbas titul.* fuit œconomus collegii Montalti Bononiæ.

T

T

HEOPHILUS BENEINTENDI nobili familia Florentiæ natus, apud S. Mariæ cœnobium monasticam professionem emisit anno 1536. die 15. Octobr. & postea anno 1558. ejusdem monasterii abbas, (ubi) campanam pondo 1750. librarum conflandam curavit; Ipse etiam SS. Pii V. jussu visitator apostolicus, & reformator Cistercienfium fuit constitutus, & anno 1569. ab eodem summo Pontifice ejus virtutum fama allecto Romam vocatus, D. Pauli cœnobium regendum accepit, à quo Pontifice plura eximii amoris, & præclaræ de ipso opinionis argumenta accepit sicut etiam à sacro cardinalium collegio, aliisque principibus viris obtinuit, ibique anno 1571. spiritum Deo reddidit.

De eo Plac. Puccin. in chron. abb. Floren. pag. 85. Petrus Ricord. eo utitur interloquutore in suis dialogis historiæ monasticæ.

THOMAS PRÆSTONUS Anglus Casinum veniens monachus ibidem fieri voluit anno 1591. eoque ejus virtus cum in scientiis, tum in moribus processit, quo nos etiam primum in bibl. mox in catalogo virorum sanctimonia illustrium statim edendo perveniisse descripsimus. Nunc vero pauca de titulo *reformatoris*, quem jure meruit, dicendum est. Nam cum Anglicana monachorum nostrorum congr. quæ peculiari voto apostolicas missiones obeundi sese obstringit, ad unum dumtaxat, eumque capularem senem fuisset redacta, hic prævidens, eumdem & vitæ, & congregationis suæ finem appetere, Thomæ Præstono jam à multis annis Casinensi monacho facultatem tribuit, opportunis, enixisque adhibitis precibus, ut eandem Anglicanam congregationem instaurandam, & velati Phœnicem ex rogo sui ipsius redivivam efficiendam curaret; libentissime hanc provinciam suscepit Thomas, indutisque monastico habitu pluribus Anglis juvenibus, iisque regularibus institutis, & necessaria ad tantum munus recte implendum doctrina optime instructis, ecclesiæ, ordini, Angliæ denique egregie consuluit, idque circa initium sæculi XVII.

Ex Epistola cl. abb. D. Erasmi Gattolæ ad me data Casino 13. Kalen. Aug. 1733.

TIMOTHEUS à FLORENTIA nobili familia de Riccis, sive de Joannis, ibidem in cœnobio S. Mariæ regulam nostram professus est anno 1433. die 6. Decembr. Ob singulares deinde virtutes, agente egregio S. R. E. cardinali Dominico Capranica, summi Pont. jussu, creatus fuit abbas S. Salvatoris Septimi * congreg. monachorum Cistercien. in Etruria, unusque ex reformatoribus ejusdem congregat. constitutus, quam ut facilius in pristinum regularis disciplinæ optimum statum restitueret, octo ex observantioribus monachis nostris secum adduxit, quorum auxilio, atque exemplis, rem adeo insignem

* *Di Settimo: idest septimi Monasterii à Comite Hugone in Etruria constructi.*

M ex

T ex voto prorsus confecit, denique anno 1484. dum Romæ SS. Vincentii, & Anastasii ad Aquas Salvias, vulgo ad tres fontes, esset abbas, piissime è vivis excessit.

De eo Plac. Pucc. in chron. abbat. Florent. pag. 124. iterumque in appar. hist. de illustr. abb. Florentinæ viris, c. 6. pag. 4. ubi virum eruditum in omnibus scientiis, & in Scriptura Sacra, miræque in agendo prudentiæ, ac dexteritatis eum appellat. & Petrus Ricor. in hist. monast. dial. 4. pag. 421. „ il quale (Timoteo) poichè di commissione del Sommo Pontefice ebbe riformata la congregazione di Cestello, non meno con dar esempio di S. vita, che colla dottrina, e prattica, che grandissima ebbe de governi, già vecchio, & inabile alle fatiche, doppo essersi riposato qualche anno, morì finalmente tutto pieno di santità l'anno 1450. „ hæc Ricord. sed erratum existimo in numero annorum; Si enim anno 1450. obiit, non utique jam senex, & laboribus fractus dici potuit, cum nonnisi anno 1433. monachus factus sit, Puccinello teste; qui ejus obitum in an. 1484. rejicit; nisi forte provecta admodum ætate religionem fuerit ingressus. Interim dum meliores notitiæ desunt, alterutrius anachronismum corrigere supersedeo.

TIMOTHEUS à NEAPOLI S. Severini urbis ejusdem alumnus factus an. 1575. die 21. Mart. in regest. ms. pag. 111. à tergo, dicitur obiisse in Sardinia dum visitatorem apostolicum ageret, nec explicatur cujus generis hominum fuerit visitator, Cleri ne sæcularis, an regularis, vel utriusque, vel peculiaris alicujus congr. vel cœnobii. Plac. Puccin. in app. hist. de illustr. abb. Floren. viris c. x. pag. 84. vocat eum virum in literis eximium, & sanctitate celebrem, visitatorem, & reformatorem apostolicum Sardiniæ, nihilque aliud dicit, sicut nec Gratianus Trezzi in suo reg. ms. pag. 139. * Ibidem.

V

V ICTORINUS MANSO patria Aversanus, in cœnobio SS. Trinitatis apud Cavam monasticum induit cucullum an. 1561. die 5. Octobr. floruitque multifaria doctrina, præsertim theologica, in qua suo tempore inter nostrates primas obtinuit, nec sane immerito, ut præclara, quæ in publicam lucem emisit opera, nuncusque ostendunt. Huic reconditæ, ac selectæ eruditioni morum innocentia, regularis disciplinæ zelus, ac prudentiæ robur semper respondit, quarum virtutum gratia Pontifex Max. vicarium eum apostolicum, & reformatorem monachorum Melitensium ordinis D. Benedicti in mari Adriatico, & monachorum ordinis S. Basilii in urbe Neapoli designavit. Utrique muneri cum satis, superque fecisset, abbas creatus, Cavense, mox Casinense, denique Neapolitanum S. Severini cœnobium utiliter, & egregie administravit. At Clemens VIII. Victorini virtutem latiori ambitu dignam existimans, Stabiensem primum, deinde Arianensem episcopum esse voluit. Diuturnum 14. annorum ecclesiæ regimen sanctè, ac sapienter gestum, & optimi pastoris famam in terris, & meritorum cumulum ei peperit in cælis, quò an. 1611. Neapoli in cœnobio S. Severini feliciter migravit ætatis suæ anno 67.

De eo inter alios Plac. Puccin. in chron. abbat. Florent. pag. 94. „ Fù spedito vicario apostolico, e riformatore de monaci Melidensi nel distretto di Ragusa. Riformò ancora li monaci Basiliani in Napoli. Fatto abbate del suo monastero l'anno 1588. ristorò la chiesa, aggrandì il dormitorio, ar-

„ ric-

„ ricchì la libraria di molti libri conspicui, ornò la sagristia di apparati pre- V
„ ziosi, ridusse l'archivio in buon ordine, per trovare con facilità le scrit-
„ ture, e ricuperò le giurisdizioni, e possessioni del monastero; in Monte-Ca-
„ sino conservò parimente le giurisdizioni di tanta abbadia, & in S. Seve-
„ rino di Napoli fabricò il refettorio, e gran parte del monasterio &c.„ Vi-
de nostram bibliothecam, nostrumque catalogum Episcoporum &c. L. V.

VINCENTIUS BORGHINI Florentiæ nobili genere natus, ibidem in S. Mariæ cœnobio monachis nostris adscriptus fuit anno 1532. die 24. Junii. Vir omnigena eruditione clarus, morum honestate, & in rebus agendis industria, prudentiaque conspicuus, à Magno Cosmo Etruriæ duce academiæ graphicæ præpositus fuit, additusq: socius Benedicto Bonsignorio, qui à SS. Pio V. Pont. Max. electus fuerat reformator, commissarius, & visitator apostolicus monachorum cisterciensium in Etruria. Franciscus autem item primus, Cosmi filius, priorem eum, seu hospitalarium magnæ domus Innocentium elegit, cui domui innumera commoda, & utilitates, tum vigilantia, & labore erga alios, tum continentia, & parsimonia erga se ipsum, indesinenter peperit. ibique obiit anno 1580. De eo Plac. Puccin. in chron. ab. Floren. pag. 88.
„ Fu da Cosimo I. Gran duca dato per compagno & ajuto à D. Benedetto
„ Buonsignori, il quale da Pio V. era stato eletto riformatore, commissario,
„ e visitatore apostolico de monaci Cistercensi di Toscana.„ Nosque in nostra biblioth. par. 2. pag. 232. & seqq. ubi præclara ejus opera, aliosque authores de eo honorifice agentes referimus.

Z

ENOBIUS PROLAGUS Florentinus patria, & monastica professione, quam in supradicto S. Mariæ cœnobio emisit anno 1534. die 1. Novembr. excelluit doctrina, & pietate, ob quas à prælaudato SS. Pontifice Maximo Pio V. visitator apostolicus, & reformator monachorum Cisterciensium in Etruria una cum paulo ante memorato Benedicto Bonsignorio designatus fuit; quo munere laudabiliter, & strenuè expleto, Florentiam ad nostros rediit, abdicataque abbatis dignitate, qua plures annos insignitus fuerat, in ordinem se redegit; ac deinceps Deo tantummodo, sibique vacans, sanctè vixit sanctèque obiit anno 1579. Z

De eo Plac. Puccin. in chron. abbat. Florent. pag. 89. ubi inter cætera. „ D'
„ ordine di Pio V. ancor egli fu visitatore apostolico, e riformatore de Ci-
„ stercienſi, colli quali si portò con molta pietà, e misericordia. „ vide nostram bibliothecam par. 2. pag. 260. & seqq. ubi ejus lucubrationes authoresque de eo agentes perspicies.

SENIS Die 27. Januarii 1726. hora sexta noctis, componi, Assisii autem die 4. Septembris 1733. imprimi desiit.

SOLI DEO HONOR, ET GLORIA.

INDEX
NOMINUM REFORMATORUM.

INDEX
COGNOMINUM REFORMATORUM.

Man.

Manfo	Victorinus	Prolagus	Zenobius
Miniati	Ifidorus		
Montanti	Ifidorus	Riccioli	Nicolaus
		De Rubeis	Archangelus
A Neapoli	Clemens	Rufcelli	Hieronymus
A Neapoli	Timotheus		
Nelli	Bartholomæus	Salviati	Galvanus
Nicolini	Jacobus	Scannaforci	Philippus
Pavanelli	Placidus	Thomafius	Raphael
Placentinus	Pius	A Verona	Jacobus

INDEX

Authorum qui de noftris reformatoribus agunt, vel mentionem faciunt præter alios in noftra bibliotecca allegatos.

INDEX

Monasteriorum, in quibus reformatores floruerunt.

INDEX

Urbium ubi Reformatores natale solum habuerunt.

S. ANGELI IN....

Eutychius à S. Angelo

ANTVERPIÆ IN BELGIO.

Eutychius Cordes

AVERSÆ IN CAMPANIA.

Victorinus Manso

BRIXIÆ.

Cæsarius à Brixia
Raphael Thomasius

CASTRI S. STEPHANI IN CAMPANIA ROMANA.

Petrus Paulus Benalli

CATANÆ.

Nicolaus Riccioli
Paulus Gravina

CAVÆ IN REGNO NEAPOLITANO.

Philippus Scannasforcl

FLORENTIÆ.

Antonius de Nobilibus
Archangelus de Rubeis
Bartholomæus Nelli
Benedictus Amerighi
Benedictus Bonsignorius
Franciscus Altoviti
Galvanus Salviati
Hieronymus Miniati
Jacobus Nicolini
Ignatius Ferruccius
Innocentius Corsini
Isidorus Miniati
Isidorus Montsuti
Laurentius Lucalberti
Matthæus à Florentia
Teophilus Benintendi
Vincentius Borghini
Zenobius Prolagus

S. GEMILIANI IN CALABRIA.

Chrysostomus Calvini

GENVÆ.

Germanus à Genua

MANTVÆ.

Jo: Baptista Folengus

MEDIOLANI.

Cæsarius de Curtis
Leo Fidelis

NEAPOLI IN CAMPANIA.

Clemens à Neapoli
Ludovicus Grigioni

N. IN BVRGVNDIA.

Joannes à Burgundia

N. IN LONGOBARDIA.

Gottardus à Longobardia

PATAVII.

Placidus Pavanellus

PERVSII.

Hieronymus Ruscelli

PLACENTIÆ.

Floribertus Burgo
Pius de Medicis, de Ruvere

TVDERTI IN VMBRIA.

Leonardus à Tuderto

VERONÆ.

Jacobus à Verona

VLYSSIPONE IN LVSITANIA.

Gometius Lusitanus

Homines divites in virtute, pulchritudinis studium habentes. Eccl. 44. v. 6.

CATALOGUS VIRORUM

Digitized by Google

CATALOGUS VIRORUM SANCTITATE ILLUSTRIUM E CONGREGATIONE CASINENSI ALIAS S. JUSTINÆ PATAVINÆ.

PRÆFATIO.

Sanctitatis quoque insignia Casinensi congregationi non defuerunt. Finis hic, & scopus cujusque religiosi instituti. Cœnobium sanctimoniæ gymnasium, virtutum lycæum, perfectionis palestra; Idcirco in hanc domum suam vocavit nos Deus vocatione sua sancta, ut sancti simus, & perfecti, *sicut & Pater noster cælestis perfectus est*. Omnes quidem regulares ordines pluribus sanctis floruerunt, sed D. P. Benedicti ordo amplissimus, sicut antiquitate, & dignitate omnibus antecellit, sic innumeris propemodùm Sanctis præ reliquis claruit, ut de ejus etiam sanctissimis filiis rectissime dici possit, * *numera stellas si potes*, & sacer quidam poeta de nostro ordine jure optimo cecinerit.

Iste quot indigites, quot divos protulit ordo!
Vix fasti capiunt numerum, sunt æthere plures,
Quam qui sanctorum sunt in monumenta relati.

* Matth. 5.
* Gen. cap. 15. 5.

Unum sane Casinense archisterium supra quinquies mille in divorum Canonem ascriptos recenset. Quid de Floriacensi monasterio dicam, in quo per duo fere sæcula monachi omnes sanctè vixerunt, sancteque objerunt, ita ut in eorum exequiis, * *Gloria in excelsis Deo, & alleluja* à monachis caneretur, veluti jam pro explorato habentibus, illos statim ad cælestem patriam evolasse? Ut nihil de Cluniacensi, Benchorensi, Huensi, Lirinensi, Gemmaticensi, Corbejensi, Luxoviensi, Cavensi, Augiensi, aliisque pluribus subdam, quorum aliqua adusque tria millia monachorum sanctitate illustrium, uno, eodemque tempore in terris aluerunt, in cælis postmodum coronanda.

* Gabr. Bucelin. Præf. in Menol. Benedict. divis. 1.
* Idem ibid. diss. 2.

Cum enim sanctissimus noster parens *omnium justorum spiritu plenus fuerit*, teste Magno Gregorio, * de ejusdem spiritus plenitudine filii quoque perquam abunde acceperunt, & nostræ quidem congregationis monachi haud sane pauci *Filios Sanctorum* sese agnoscentes, *æmulati charismata meliora*, sanctitatis iter aggressi, perfectionis apicem attigerunt, consummatoque virtutum omnium curriculo, ad justitiæ bravium in cælis percipiendum migrarunt. Utinam eorum omnium tum nomina, tum præclara gesta litteris diligenter mandata, ad posterorum notitiam fuissent transmissa. Quanta inde nobis utilitas? quanta beatis ipsis laus? Quanta Deo Optimo Maximo gloria? dolendum igitur, vel temporum infortuniis, vel majorum incuria plura eorum vocabula, plura egregia facta partim intercidisse, partim silentio adhuc involvi. Quamobrem operæ pretium me facturum existimo, si pro coronide meatum lucubrationum, quibus viros è congregatione nostra doctrina, ac dignitate illustres è tenebris, latebrisque erutos, in publicam lucem revocare sum conatus, catalogum etiam virorum

* Dialog. l. 2.
* Tob. cap. 2. 18. & cap. 8. 5.
* 1. Corint. 12. 6.

san-

sanctitate celebrium adjecero, eorum scilicet, quorum memoriæ adhuc superstites variis in locis latitant, aut sparsim apud probatos authores inveniuntur: Eas majori qua potui diligentia undique coadunatas, alphabetico ordine, ut nobis in similibus moris est, Deo adjutore, digessimus, in spem maximam adducti, monachis præsertim nostris ad vitæ sanctimoniam assequendam, eas plurimum profuturas, nam ut vitiorum, sic etiam virtutum, * *magis nos movent exempla domestica*, ut canebat Satyricus; & ut urgebat moralis philosophus, *sumus inter exempla*, *quare deficimus? quidquid fieri potuit, potest*, rectiusque Judas ille strenuissimus Machabæorum princeps, * *mementote qualiter salvi facti sunt patres nostri*; ac denique Divus Ambrosius * *agnoscamus illos non naturæ præstantioris fuisse*, *sed observantioris*. Erit quoque reliquis Christifidelibus commodum, ac jucundum intelligere, atque in hisce paginis veluti in speculo intueri, * D. Benedicti spiritum per tot sæcula in ejus alumnis qua vividum, qua redivivum.

* Juvenal. Satyr. 4.
* Mach. 1. c. 5. 9.
* Lib. de S. Joseph.
* Declaratio authoris.

Sed antequam rem aggrediar, hic potissimum omnibus me denunciare oportet, quidquid in hoc catalogo, de virtutibus, sanctitate, miraculisque eorum omnium, de quibus in eo agitur, enarratur, humana dumtaxat fide niti, & ea tantum authoritate fulciri, quam scriptores, qui id referunt, promerentur, donec ab apostolica sede, cujus irreformabili judicio, tamquam veritatis magistræ, me ipsum, uti par est, libentissime, ac humillime submitto, recognitum, & approbatum, vel secus fuerit, juxta mentem decreti SS. Urbani VIII.

Illud etiam lectorem admonitum volo, plures à me in hoc catalogo memorari, de quorum sanctitate, tum in bibliotheca, tum etiam in superioribus catalogis plura jam diximus; Quod quidem ideò factum, quia cum illa scriberemus, propositum nobis adhuc non erat, peculiarem de eorum heroicis virtutibus tractatum edere: quod si tunc cogitassem, totum id, aut fere totum, quod ad nostrorum sanctitatem pertinet, ibi reticuissem, & ad hunc locum reservassem, nunc autem id faciendi nec vires, nec tempus ampl us suppetunt, *omnia enim fert atas*; contingere etiam potest hosce catalogos, vel seorsim unumquemque, vel unitos simul omnes, ab mea tamen bibliotheca separatos in lucem edi, eorumque editionem pluries iterari, qua ratione utile imò necessarium esset, in ipsis ea omnia diei de eorum sanctitate, quæ jam in bibliotheca fuerant dicta, mutatis quidem quoad fieri potest, verbis, & phrasibus, sed rei substantia retenta, tunc enim nec facile, nec conveniens esset, lectores pro iis cognoscendis ad bibliothecam remittere, quam forsitan nec haberent, nec habere possent. Nec tamen actum hic agere, aut crambes recoquere dicendus sum; Longe enim alia ratione, aliaque methodo, & laxiori stylo, ac plane historico, de eorum sanctitate, hic agitur; Ea insuper, quæ hac de re jam dicta ibi sunt, vel hic prætermittimus, vel satis breviter, ac strictim tantummodo attingimus. Faxit autem Deus, ut ad meliorem vitam horum quoque sanctorum monachorum exempla nos provocent, quatenus quorum præclara gesta recolimus etiam virtutes imitemur.

CATA-

CATALOGUS VIRORUM SANCTITATE ILLUSTRIUM E CONGREGATIONE CASINENSI.

A I.

LOYSIUS CARAFA natus est Neapoli anno 1589. die 15. mensis Julii; *Scipio* illi nomen è sacro fonte inditum, velut in præsagium spiritualis militiæ; cujus adversus principes tenebrarum, pugil strenuissimus erat futurus: parentes æque nobiles ac pii Fabritius Carafa dux Andriæ, & Maria itidem Carafa principis Stigliani filia, tantæ virtutis fœmina, ut *speculum christianæ perfectionis* à Daniele Bartoli in vita Vincentii Carafa Aloysii fratris, ac postea Soc. Jesu præpositi generalis jure, ac merito nuncupetur; pietatem itaque à genitoribus una cum lacte nutricis haustam Aloysius ingenti fœnore adauxit. Pene infans cruce equestris ordinis Hierosolymitani insignitus, eam anno 1604. ætatis suæ 15. monastica D. Benedicti Cruce, pœnitentiæ professoribus adscribendus, commutavit, eo sane ardentis spiritus fervore perfectionis iter arripiens, ut in stadio hoc percurrendo fræno potius, quam calcaribus indigere à proprio magistro sit creditus. Humilitas, modestia, obedientia, silentium illi in deliciis fuere; cella, in qua tempus omne quod à communibus exercitiis reliquum erat, clausus manebat, virtutum omnium palestra.

Patria, parentes, monastica professio.

Exacto tyrocinio, demandatam sibi infirmorum curam diligentissime obivit, propriis ipse manibus alimenta, simulque proprio ore monita salutis illis peramanter ministrans; quod idem in excipiendis hospitibus ad regulæ nostræ præscriptum, illi mos erat, in re quacumque etiam viliori eisdem inserviens; nec erubuit aliquando Vincentio Carafa patruo suo, (ita ut erat ad ollas, aliaque vascula detergenda præcinctus) è culina prodeuntem, conspiciendum sese præbere, adeò sibi despectus, mundoque mortuus evaserat. II.

Humilitas.

Fulgorem tantæ lucis nequaquam sub modio abscondendum ejus abbas arbitratus, rectorem cœnobii S. Renati in urbe Surrento, quod monasterio S. Severini adnexum est, & subest, illum constituit, unde quum ejus sanctitatis fama quaquaversum diffunderetur, cæca mulier, frigida, qua ille inter sacrificandum manus abluerat, oculos aspergens, illico amissum lumen recepit. Neapolim revocatus, vix trigesimum ætatis annum attingens, tyronibus instruendis præficitur, ut qui sibi, suique animi moribus tam sancte imperare didicerat, noviter religionem ingressis, perviam monasticæ perfectionis semitam demonstraret. Laboriosum, sed æque maximi momenti munus triennio gessit, quo vero animarum fructu, quo cœnobii decore, quo regularis observantiæ incremento, discipulorum ejus (inter quos *Angelus Perfectus*, qui Aloysii vitam italice scripsit, eminuit) egregia virtus, & cœnobitici instituti ad obitum usque servatus zelus satis ostendit; quod quidem tum ab vivæ vocis assiduis documentis, tum etiam ex sanctissimæ regulæ ab unoquoque, III.

Officia.

A

que, ipsius jussu, memoriæ demandatæ indelebili recordatione, potissimum promanavit.

IV. Crescente itaque in dies ejus virtutum apud omnes admiratione, D. Simplicio Caffarello S. Severini abbate procurante, à supremo definitorii magistratu in comitiis generalibus prior eligitur. Functus est hac provincia primò in monasterio Castrovillarum, quod est Calabriæ oppidum, integro anno, deinde Neapoli in S. Severino, mirabili ubique prudentia, & charitate, ac veluti lucidissimus sol abusuum omnium umbras, qui in monasticam observantiam sensim irrepserant, solo aspectu fugavit. Per id temporis Vesevus mons, nova, horrendaque in dorso voragine reserata, flammarum non tantum globos, sed etiam, (quod hactenus invisum) aquarum ebullientium rivos, imo potius flumina eructans, Neapolitanæ urbi ingentem metum, agris autem, locisque adjacentibus ruinam, ac vastitatem afferebat. Tum vero Aloysii zelus, ac virtus, maxime enituit. Monachos enim ad frequentiores, ac ferventiores orationes adhortatus, ut nudis pedibus media hyeme celebriora urbis templa religiosissimæ supplicationis ordine, proprio præeunte exemplo, semel, ac iterum adirent, author fuit, his enim precum, ac pœnitentiæ fructibus, affirmans, divinam indignationem averti oportere; idque ut libentius fieret, asseveranter edixit, nemini ex illa actione quidquam detrimenti, aut ægritudinis oriturum. Promissi fidem veridicam fuisse, exitus comprobavit.

Prioris munus.

V. His meritis ornatus, abbatis infula redimitur, & ad regendum S. Flaviæ cœnobium, in oppido, quod arabico vocabulo, Calatanixeta adhuc dicitur, in Siciliam dirigitur; Nec ita multo post ad monasterium Beatissimæ Virginis miraculorum in urbe Apuliæ Andria nuncupatâ ejus familiæ dynastia, gubernandum transfertur, quò dum pergeret, horribilem tempestatem undique ingruentem, jamque tonitruum, fulgurum, ac fulminum metuendo apparatu, navi, qua vehebatur, appropinquantem, oratione longius submovit, atque incolumis una cum nautis, aliisque viatoribus in eam provinciam pervenit.

Abbatis dignitas.

VI. Ibi optimi regiminis specimen dedit: erga Deiparam piissimus in ejus sacello innumeris miraculis jugiter coruscante assidue orans, ecclesiamque propriis manibus frequenter everrens: festorum observantiam ab omnibus scrupulosissime exigebat, nullum servile opus, quantumvis minimum in eis fieri permittens: qua de causa cellerarium, qui amygdalas (puto non paucas) in die festo tundi jusserat, gravi pœnitentia mulctavit. Divini cultus zelo æstuans, sacram sinaxim alta, & morosa voce, ut eos decet, qui Angelicam hymnodiam in terris æmulantur, cani volebat. Nec monachis etiam in rebus levioribus quaslibet transgressiones impune permittebat, probe intelligens, eos qui modica spernunt, in graviora paulatim dilabi, faciliusque regularem disciplinam in primo gradu sartam tectam servari posse, quam efficere, ne de secundo ad infimum subinde proruat, multoque difficilius semel collapsam restitui. Maximam proinde curam adhibebat, ne monachi cum viris sæcularibus plus æquo conversarentur, utque illi, si quando ad monasterium accederent, citissime dimitterentur; qui enim sæculum, cum actibus suis, tanquam tenebricosam Ægyptum fuga jam evaserunt, nonnisi cum ingenti animarum suarum periculo, & sæpe etiam detrimento ad illud reverti possunt; cum verissime S. Leo Papa pronunciet, *Necesse est mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere*. Cum quadam vice monachos detecto capite invicem colloquentes conspicatus esset, statim ad eos misit, qui suo nomine eos moneret,

Zelus.

Digitized by Google

neret, ut caput regulari tegumento illico operirent, id enim monasticæ modestiæ, & gravitati congruere, ut nostræ sanctiones jubent.

Ad hæc autem, aliaque id genus, fortiter, & suaviter obtinenda duo præcipue, eaque validissima subsidia accersivit, proprium scilicet in omnibus, quæ ab aliis exquirebat, exemplum, communibus semper observantiis assistens, communi mensa, imo longe parciori convescens, & assiduos, fervidosque de rebus spiritualibus sermones, & ad monasticam perfectionem ignitas paræneses, atque ita gregem suum, utpote bonus pastor, verbo, & exemplo jugiter pavit. Ea autem charitate erga omnes se gessit, ut fratri cuidam oblato, qui culcitra ad lectum indigebat, eam, qua ipse utebatur, proprio lecto detractam libens concesserit, pallio interim in ejus locum expanso. Denique etiam in re familiari cœnobium egregie adjuvit, gravi ære alieno, quo antea tenebatur, illud exonerans. His accedebant frequentia miraculorum prodigia, quæ sicut illi venerationem, ita ejus dictis efficaciam magis, magisque conciliabant; nam opilionem quendam ejusdem Andriensis cœnobii, qui dementiâ, vel ut alii suspicati sunt, Cacodæmonis vi, eò furoris processerat, ut horrendis clamoribus omnia replens, se ipsum dentibus dilaniaret, oratione, & crucis signo curavit, pristinæque incolumitati, ac quieti restituit. VII. Exemplum.

Sed satis jam Aloysio aliis præfuisse videbatur: vehemens desiderium Deo arctius sese uniendi, illique unice vacandi, eum impulit, ut in proximis comitiis abdicationem à dignitate efflagitaret, qua impetrata, Neapolim reversus, non ita multo post majoris solitudinis amore captus, & Creatori liberius, ac penitius in sanctis meditationibus deserviendi flagrantiori studio incensus, in ruralem monasterii domum ad radices Montis Vesevi, (ubi olim Octaviani Augusti Villa, in qua & obiit, *Ottajano* corrupto nonnihil vocabulo etiam nunc dicta) quinque millia passuum à Neapoli distantem secessit, ubi eremiticam vitam agens, quatuordecim annorum spatio constanter mansit, nihil omnino terrena curans, sed tantummodo dies antiquos cogitans, & annos æternos in mente habens; Ibi sensuum omnium cruciatus, sui ipsius abnegatio, assidua rebus cœlestibus mentis adhæsio, abstinentiæ rigor, silentii custodia, pœnitentiæ asperitas, chameuniorum perseverantia, atque super hæc omnia intima, & humillima erga sacrosanctum Eucharistiæ sacramentum, & beatissimam Dei parentem obsequia ejus erant quotidiana, & omnium horarum exercitationes, & quamvis variis Satanæ insidiis, molestiis, terriculamentis, plagis denique, ac verberibus, ut ab incepto vitæ adeo ipsi infensæ instituto desisteret, impeteretur, eum tamen ille ardentissimo Christi amore, jugi oratione, ac haud intermisso jejunio impavidus debellabat; carnes siquidem numquam nisi in ultima ægritudine obedientia tamen adactus, & sane parcissime, & ad succum redactas comedit. Cæterùm toto vitæ religiosæ decursu alternis diebus solis leguminibus, vel herbis, & ad summum postremis vitæ annis cibis solummodo quadragesimalibus vescebatur. Adeo autem hominum, & maxime mulierum quamvis arctissimo, & proximo gradu propinquarum nedum colloquia, sed visum quoque hic nemorum colonus aversabatur, ut cum aliquando Diana Caracciola Ottajani principis uxor, eum de rebus spiritualibus consultura, domum, in qua ille morabatur, fuisset ingressa, nequicquam ad se permiserit eam accedere, sed insalutatam abire jusserit; quod tamen tantum abest, ut illa ægre tulerit, ut etiam majore admiratione viri Dei concepta recesserit; qua enim ratione admittere poterat, vel gustare hominum consuetudinem, qui Deo familiarius adhærens, VIII. Abdicatio. Solitudo. De Dæmone victoria. Pœnitentia.

super-

Digitized by Google

A

supernis illustrationibus, visionibus, ac revelationibus ab eo dulciter adeo detinebatur?

IX. At quamvis in hac dilecta solitudine libentissime moraretur, illam nihilominus ex obedientiæ præscripto prompto animo dereliquit, & Neapolim rursus remeavit, imo verò eam non reliquit, sed in aliam, & fortasse arctiorem commutavit; nempe in cellam satis angustam, in qua tredecim adhuc annis, usque videlicet ad obitum inclusus mansit, ad Eucharisticum dumtaxat sacrificium peragendum, divinasque in choro laudes concinendas egrediens, nullum umquam ex suis propinquis intra cellam recipiens, imo eorum etiam præsentiam summo studio declinans, *oblitus* penitus *populum suum, & domum patris sui*. Silentii observantissimus, signa pro verbis, uti regula jubet, ut plurimum usurpabat. Paupertatis evangelicæ rigidissimus custos, nullum umquam donum à quocumque oblatum accipere voluit, & si quando renuere non posset, statim infirmis, vel pauperibus dispertiendum curabat: in cella nihil pretiosum, nihil superfluum, imo nil admodum commodum, in vestibus nihil curiosum, sed omnia valde parca, & humilia. Invictam patientiam in omnibus, maxime autem in infirmitatibus, in doloribus, & cruciatibus acerbissimis semper ostendit, nullam querelæ vocem emittere umquam auditus. Oculorum modestiam plane singularem servavit, obtutibus in terram semper demissis, cujus admirandum exemplum, quod in quocumque alio incredibile videretur, tunc præbuit, cum * Sacerdotis sæcularis, ejus curæ, & custodiæ deputati, integris septem annis, numquam, nisi unica vice & quidem fortuito, in ultima ægritudine, faciem conspexit; * ut etiam ipse dicere potuerit, quod olim sanctissimus noster Legislator, alteri Presbytero die Paschatis divinitus ad eum misso * *scio, quia Pascha est, quia hodie videre te merui*. imo cum de more statim ab obitu lavaretur, virilia propriis manibus bis contexit, insigne illibatæ castitatis testimonium, vel mortuus præbens *. Assidua die, noctuque ejus erat oratio, in qua defixus, pluries immobilis, ac extra sensus diutius manere visus est. Miraculorum gratia decoratus, haud paucos deploratæ valetudinis, ac morti jam proximos, precibus liberavit, & ad pristinam sanitatem reduxit. Prophetiæ denique dono illustris, multa eventura prædixit, multa cordium occulta penetravit, & iis quorum salutis intererat, aperuit; inter ea sævissimam pestilentiam, quæ anno 1656. Neapolim crudeliter afflixit, tribus, antequam contingeret, annis diserte prænunciavit, eamque in gravissimorum scelerum pœnam a Deo immittendam asseruit.

Observantia. * Psalm. 44. v. 12. Silentium. Paupertas. Patientia. Modestia. * D. Josephi Truta. * Questa è la prima volta, ch' io ti vedo in faccia sia lodato Dio. * S. Greg. P. Dial. l. 2. c. 1. * Hoc etiam de S. Philippo Nerio narratur. Oratio. Prophetia.

X. Tot itaque jejuniis maceratus, tot pœnitentiis confectus, in extremam ægritudinem incidit, ex qua cum sibi mortem imminere intelligeret, (eam enim aliquot diebus ante prænunciavit) in Ecclesiam aliorum manibus innixus deferri voluit, ibique sanctissimum Eucharistiæ sacramentum devotissime suscepit; quo temporis momento sacerdos, qui illud ei præbuit, * ipsius vultum seraphico radiantem splendore stupens conspexit. Ad cellam reductus, actisque de more gratiis, *D. Thomæ Aquinatis* tractatum *de visione Dei* legendum suscepit, utpote peroptans, eam quantocius adipisci, dicens cum Apostolo, *cupio dissolvi, & esse cum Christo*. Advesperascente jam die, hora vigesima secunda acri paroxismo correptus, sensibus destitutus est, mansitque in novissimo agone duobus diebus, quibus expletis oculos circa meridiem repente reserans, & in cœlum dirigens, animam tranquillissime Deo reddidit, die 18. Novembris anno 1664. ætatis suæ 76.

* Fuit is Angelus Persettus supralaudatus. Mors.

XI. Servi sui sanctitatem etiam post lethum pluribus miraculis Deus declaravit; præter-

terquamquod enim ejus cadaver in feretro jacens, dum a confluente multitudine venerationis gratia osculis afficeretur, sudore in fronte manavit, & post trigintaquatuor horas, flexile, ac mobile perseverans ex incisâ vena sanguinem rubicundum emisit, flores etiam, qui idem cadaver tetigerant, vestiumque ejus particulæ pluribus infirmis medelam attulerunt; quorum unus demens à multo tempore ad mentem rediit: quorum aliorumque miraculorum authenticas probationes, pro *Beatificatione*, Innocentius XII. Pont. Max. rite fieri mandavit.

A

Prodigia.

Aloysii vitam scripsit Italicè idem Angelus Perfectus ejus olim discipulus, ediditque Neapoli apud Castaldum anno 1667. in 4. ex quo fonte nos aliique de eo agentes sumpserunt; nempe Benedictus Laudati in brevi chronico ms. S. Severini par. 2. pag. 348. Gabriel. Bucelin. in Bened. Rediv. ad an. 1665. Felix Egger idea ordin. Hierarch. Bened. libell. 2. par. 3. differt. 3. n. 3. pag. 414. quorum verba, si placet, legere poteris in analectis, & collectaneis lit. A. pag. 1, & seq. in eodem Aloysio. XII.

Authores.

AMBROSIUS à LUCERNA monachus Lirinensis effectus anno 1531. die 17. Decembris, in regesto monachorum nostræ congregationis ms. pag. 286. in margine, dicitur obiisse *cum opinione sanctitatis*. Nec amplius de eo hactenus.

ANGELUS de FAGGIIS Sangrinus à patria dictus * Casini monachus evasit anno 1519. die 16. Aprilis, ubi tam doctrina, quam sanctitate plurimum inclaruit, celeberrimis idcirco ejus temporis viris, quà verbo, quà facto jure optimo adnumeratus. Regularis disciplinæ severiorem observantiam non minus subditus à se ipso, quam prælatus ab aliis suæ curæ concreditis diligentissime exegit, habitus proinde ab omnibus, ac veneratus, tamquam priscæ coenobitarum sanctitatis redivivum exemplar: Charitate erga pauperes, & infirmos fuit insignis, qua impellente propriis aliquando vestibus ad eosdem cooperiendos, seipsum exuere non recusavit. Ejus autem doctrina in sacris pangendis carminibus, divinisque mysteriis celebrandis maxime enituit, quæ singularem pietatem, supernique amoris, quo medullitus flagrabat, ignem undecumque spirant. Cum igitur ardentius in dies Deo dumtaxat adhærere, sanctisque studiis incumbere unice in votis haberet, deposita abbatis dignitate, in ordinem se redegit, & duodeviginti, quibus supervixit, annos, devotis precationibus, rerumque cælestium meditationibus, ac bonis operibus exercendis omnino impendit; quorum sempiternam mercedem recepturus, ad Deum migravit, æquissimum eorum remuneratorem, anno 1593. die 17. Martii, ætatis suæ anno 93. I.

* *ECastro nem. pe sanguinis in Sannio, Sangro eorum lin. gua vocato.*

Corpus octo post annos absque ulla corruptionis labe in sepulchro repertum, peculiari tumulo inclusum, edito loco, honorificentius repositum fuit, creditumque ab omnibus, illud corporeæ, post fata, integritatis signum, virginitatis, ac illibatæ innocentiæ privilegium fuisse. At de ejus capite rem scitu planè dignam æque, ac curiosam narrat Casimirus Chranovius monachus Polonus, in vita Zachariæ Petronii à Fractis impressâ Neapoli apud Antonium Gramignanum an. 1674. cap. 13. pag. 124. & seq. „ monachus quidam „ item Polonus, ord. S. P. Benedicti Placidus nomine, abbas deinde Castro-Casinen. in Lithuania, Casinum (uti plurimi cujusque status, ac conditionis homines solent) devotionis gratia diverterat, ubi dum de sanctitate, ac virtutibus laudati Zachariæ non ita antea defuncti, tot, tantaque audivisset, consilium cæpit pium quidem, sed imprudens, & periculosæ plenum aleæ, corpus ejusdem Zachariæ è tumulo erutum (aut saltem ejus partem) clam auferendi; & secum in Poloniam asportandi. Socium nactus audacis facinoris mona- II.

A

* *Flandrum, Henricum à Gandavo postea à me ann. scilicet 1682. Casini cognitum.*

nachum alium Casinensem natione Belgam, noctu cœmeterium S. Annæ cum eo ingreditur, & revoluto lapide, in monumentum ubi corpus Zachariæ quiescebat, intrepidus descendit. Tres ibi tumuli erecti conspiciebantur, quorum unus *Zachariæ*, alter *Basilii* Brixiani abbatis olim Casinensis, fama sanctitatis pariter celebris, tertius denique cæteris spectabilior, & magis affabre elaboratus, *Angeli Sangrini* corpus claudebat. Ea species homines exteros, & rerum Casinensium, sepulchrorum præsertim, ac urnarum haud satis gnaros fefellit, ratos Zachariæ cadaver, utpote recens mortui nobiliori arca, ubi *Sangrini* corpus custodiebatur, jacere: Itaque fracta superiori tabula, caput *Angeli Sangrini*, *Zachariæ* tamen illud existimantes, à reliquo corpore divellunt, linteisque decentissime involutum in occulto, ac secreto loco reponunt, donec oblata opportunitate in Poloniam redeundi, monachus ille caput *Angeli Sangrini*, Zachariæ illud ubique deprædicans, in monasterio *Castro-Casinensi*, alias in *Horodyscet à Jo Carolo* Wierzchovice Kopec Castellano Trocensi, & M. D. Lithuaniæ senatore, haud ita pridem excitato, sub altare S. Annæ honorificentissime collocavit, ubi idem ipse hujus narrationis author Chranovius illud se vidisse anno 1674. asseverat. Cæterum omnes alii authores, quos *Sangrinum* laudantes in nostra bibliotheca afferimus, vere Angelum vita, & moribus eum fuisse, nomine rei conveniente, omnique virtute, ac sanctitate redimitum deprædicant.

I. B. ANGELUS SINISIUS, vel SENISIUS, patria Catanensis, inter viros sanctitate illustres è congregat. Casinensi minime recensendus videbitur, quòd multo prius, quam Siciliæ monasteria nostræ unirentur congreg. doctrina, ac sanctimonia floruerit: sed quia summo zelo, diligentia, & industria Sancti Martini de Scalis non modo Panormitanæ urbis, sed totius etiam Siciliæ amplissimum, ac nobilissimum cœnobium à D. Gregorio M. fundatum, reedificavit, & in antiquum monasticæ observantiæ decus restituit; & quodammodo ad futuram cum nostrâ sodalitate unionem disposuit, ac præparavit; grati animi studium, & virtutum ejus meritum veniam mihi, ni fallor, à lectoribus impetrabit, si tanti viri breviter, ac obiter hoc loco memoriam fecerim.

II. Is monasticum institutum amplexus est Catanæ in cœnobio S. Nicolai de Arenis, cumque omnium virtutum exemplis præfulgeret, ab Emmanuele Spinula Archiepiscopo Montis-Regalis monasterium S. Mariæ Maniacis, (ubi postea celeberrimus ille Nicolaus de Tedeschis *abbas Panormitanus* dictus, & *Lucerna Juris* appellatus, abbas fuit) regulari observantiæ reddendum suscepit an. 1342. quod cum parum prospere procederet, ab eodem archiepiscopo monasterii S. Martini de Scalis à Saracenis olim eversi, restaurandi cura ei fuit demandata, quam quidem provinciam, Dei aspirante gratia, feliciffime adimplevit; nam assumptis secum quinque aliis monachis, eximiæ odore sanctitatis aliquot nobiles Panormitanos ad cœnobium illud attraxit, quorum copiosis ei erogatis pecuniis, aliisque omnis generis bonis attributis, in florentissimum statum cœnobium redactum est. Accessit pontificum, regum, & dynastarum munificentia, ac liberalitas, qui diplomatibus præclara privilegia continentibus, donis, ac redditibus idem monasterium ditarunt, auxerunt, ornarunt.

III. Huic quinquennio Angelus prioris nomine, deinde trigintaquatuor annis abbatis titulo decoratus præfuit, tantâ quidem sanctitatis, ac reparatæ monasticæ per Siciliam disciplinæ famâ, ut quingentos propemodum monachos D. Benedicti cucullo sua manu induerit, & ad cœnobiticam perfectionem, propria sem-

semper actione præeunte, perduxerit. Tot igitur laborum, ac virtutum meritis cumulatus, ad eorum perennem fructum in cælis percipiendum à Domino vocatus fuit anno 1386. die 27. Novembr. corpus ibidem sepultum: sed anno 1585. à Casinensibus monachis jam ab anno 1506. ibidem commorantibus, e priori tumulo erutum, & in marmoreo sarcophago repositum, in sacrario, sub ara, ubi sanctorum lipsana, collocatum est, hac brevissima adjecta epigraphe. A

Rmi viri Angeli Senisii hujus sacri monasterii abbatis hic ossa requiescunt.

Ut autem non sanctimonià tantum, sed etiam scientia præsertim sacrâ admodum floruit, ita plura ingenii sui monumenta posteris reliquit, nempe 1. Expositiones Psalmorum. 2. Modum meditandi. 3. Expositionem regulæ S. Benedicti. 4. Historiam monasterii S. Martini de Scalis. 5. Catalogum contractuum, & bonorum ejusdem monasterii. 6. Vocabularium latinum pergrande. Omnia mss. in eodem monasterio asservata, præter historiam, cujus aliqua tantum supersunt fragmenta teste Roccho Pyrrho l. 4. Sicil. sacr. pag. 77. ubi etiam asserit, ob sanctitatis famam, & ardentissimam nedum in monachos, sed in pauperes quoslibet; & peregrinos charitatem, *Beati* nomen jure adeptum apud omnes fuisse. Joannes verò de Grossis in decacord. Catan. tom. 1. cord. 2. mod. 5. pag. 128. addit, ejus sanctitatem plurimis in vita, & post obitum miraculis fuisse à Deo comprobatam. Innumeri alii authores ejus memoriam celebrant, quorum elenchum texit satis accurate Antoninus Mongitore in bibliot. Sicula tom. 1. pag. 36. ubi fuse de eo agit.

FR. ANTONINUS natus est prope Genuam in castello *Toglià* dicto, parentibus quidem morum honestate divitibus, sed substantiis temporalibus haud satis fultis, qui filium in baptismate Joannem appellaverunt, eumque in Dei timore, & Christianis virtutibus educandum sedulo curarunt. Cum adolevisset, excolendis hortis, ut genitorum ferebat conditio, operam dedit: quadam deinde occasione in Siciliam delatus, eandem artem variis in hortis non tantum industriæ, ac singularis experientiæ, sed multo etiam magis pietatis, & integritatis admodum raræ fama exercere perrexit. Erat tunc cœnobii Montis-Regalis œconomus Michael ex civitate ejusdem nominis Montis-Regalis (nam illud ab eodem monasterio, & ecclesia civitas illa desumpsit, ut plures aliæ urbes ab aliis monasteriis *) vir multæ probitatis, & vitæ religiosissimæ. Is habita notitia nostri Joannis, allectusque ejus tum artis, tum innocentiæ præstantia, inter cœnobii operarios eum admisit; claustrique hortum illi colendum tradidit. Fuit id Joanni gratissimum, cum labor ille hortensis ob propinquæ ecclesiæ sanctitatem, & ascetarum exempla, acriores ad perfectionis stadium decurrendum stimulos adderet. Quamobrem vehementi Deo proximius inserviendi cupidine incensus, in *conversorum* fratrum numerum (nos *commissos* dicimus) referri enixe postulavit. Abbas, cæterique cœnobii patres, quibus optime perspecta erat Joannis virtus minime fucata, & sincera in Deum fides, eum libentissime voti compotem effecerunt. Fratrisque Antonini nomine deinceps vocari abbas voluit, qui quòd diutius in urbe regia Panormo commoratus esset, Fr. Antoninus à Panormo cognominatus est. Duos supraviginti annos in religione vixit, majora in dies sanctitatis specimina edens. Summa in primis veneratione Deiparam prosequebatur, ad cujus statuam in ecclesiæ altari collocatam die noctuque orare consuevit, ejusque exemplo, atque opera imago illa admodum celebris, & præcipuo honore ab omnibus habita, usque ad hodiernum diem evasit; adeo ut ipse Siciliæ Pro-Rex, Marchio de Villena, aliique optimates pretiosis eam vestibus, ac

I. Patria, & parentes.

In Religionem ingressus

* Monast. Westminster. S. Gall. &c.

In Deiparam devotio, & cultus.

Viglienna.

A

argenteis lampadibus circum ipsam collucentibus, Fr. Antonini hortatu decoraverint; ejus autem post datum religioni nostræ nomen perpetuus vitæ hic tenor fuit. Ad vesperas ecclesiam ingressus, lampades ante altare beatissimæ Virginis tutelaris suæ abstergebat, accendebatque, tum in terram sese abiiciens, orationem ad usque finem diei ante idem altare protrahebat: paucis deinde horis parcæ corporis refectioni concessis, ac tenui quieti, quam humi ante aram D. Placidi, quem etiam impense venerabatur, capiebat, impigre ad matutinas preces evigilans, ecclesiæ altaria orans circuibat, usque dum mane jam illucescente, sacerdoti primum sacrum celebranti reverenter ministraret; mox horti laborem ad prandium usque repetebat. Sed quale prandium ei, qui perpetuum jejunium servabat? ei, qui aspero cilicio lumbos præcingens, creberrimis flagellationibus humeros cruentans, gravique lapide identidem pectus tundens, corpus suum omni ex parte cruciabat?

Vitæ methodus.

IV. Habebat quidem tum à natura, tum ab ingenio columbæ simplicitatem, serpentis tamen prudentiæ semper adjunctam, præsertim cum de rebus cælestibus ei sermo erat; ostendens bonorum temporalium jacturam, lucrum esse arbitrandam, dummodo æterna animæ salus, quæ rerum omnium caput est, in tuto posita sit. Erat monastici silentii observantissimus, verumtamen cum opus esset, loquebatur admodum sapienter de testimoniis Domini in conspectu gentium, & monita salutis dabat illis, quibus adhortationibus christianæ charitatis melle conditis, præcipuè, cum afflictos consolabatur, plurimum proficiebat, quod ab omnibus cujusque conditionis hominibus vir justus, & sanctus haberetur.

V. Cum itaque adeo acceptus esset Deo, necesse fuit, ut ad patientiæ meritum, quemadmodum olim S. Tobiam, imo sicut omnes omnino sanctos, tentatio, ceu aurum in fornace probaret illum; nam in primis ejus abbas veritus, ne honor, & veneratio illi ab omnibus præstita, in spiritus elationem, vanamque gloriam cor ejus abriperet, durius, asperiusque cum ipso agere cæpit, severis increpationibus, gravibusque pœnitentiis eum frequenter exercens, quod ille non solum æquanimiter, sed hilari quoque animo, & cum gaudio tolerabat, quapropter abbas perspecta ejus solidæ virtutis, ac sinceræ bonitatis veritate, nimiæ severitatis se ipsum arguit, mortique proximus confessus est se à Deo manifeste punitum, quod virum Dei plus æquo, ac indiscretè vexasset. His accedebant Dæmonum frequentes insultus, & multiplices terrores, quos tamen Antoninus fide armatus, fortiter superans, terror ipse Dæmonum evasit, eorumque plures ab obsessis corporibus ejecit.

VI. Sed quasi parva ad ejus probationem essent hæc omnia, diutini morbi molestia ejus patientiam coronavit. Acri paralysi conflictatus, dum artus corporis solverentur, ejus spiritus veluti suavissimus olor, Dei laudes dulcius decantabat. Jamque vitæ fini appropinquans, quem multo ante clare prædixerat, à B. Virgine, cui tam fideliter famulatus fuerat, mirabili visione, ut creditum est, confortari meruit, nam summa cordis lætitia exultans, ac si diceret, *lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus*, non solum oculis, sed ipso etiam corpore ad cælum erectus quasi ipso etiam corpore eo progredi vellet, animam illuc transmisit, anno Domini 1620. nonis Martii, die Sabbati, ut semper optaverat, utpote sanctissimæ Deiparæ sacra, hora vespertina, quâ nempe lampades ante altare Dominæ suæ tanta diligentia accendere consueverat.

VII. Vixit Fr. Antoninus fere ad annum centesimum prospera semper usus valetudi-

tudine, si extremum tempus excipias, qua paralysi laboravit, sicut autem vivens multis à Deo prodigiis, visionibus, ac revelationibus ad animarum salutem decoratus fuit, ita etiam post obitum pluribus miraculis inclaruit; nam variis morbis infirmi, aliique ulceribus vel insanabilibus deformati, tum ejus corporis tactu, dum in feretro jaceret, tum vestium ejus particulis, ægris membris admotis, desperatam salutem illico recuperarunt. Ex iis miraculis D. Victorinus à Messana Montis-Regalis per id temporis prior, vigintiquatuor describenda, & authenticis probationibus validanda curavit eodem an. 1620. quo Fr. Antoninus ad cælos migravit, quæ manu exarata extant etiam num Romæ apud bibliothecam Romanæ Sapientiæ in tom. 3. Miscellan. sacr. Constantini Cajetani pag. 48. n. 26. unde ego ipse eadem ad verbum exscripsi, & in collectanea, & analecta ad vitas virorum sanctitate illustrium è congreg. Casinensi conjeci, ubi, si libet, eadem legere poteris. Lit. A. pag. 3. & seqq. Sed anno 1733. eadem miracula Venetias misi ad eruditiss. P. D. Angelum Calogerà Camald. monachum, in ejus opusculis philologicis imprimenda. Cæterum Fr. Antonini effigiem laudatus Marchio dè Villena Siciliæ Pro-Rex ad vivum efformandam, & Catholico Hispaniarum regi Philippo III. offerendam curavit, qui illam libentissime accepit, & piissime veneratus est. A

Ejus gesta narrantur à Gabriele Bucellino in menologio Benedictino ad diem 7. Martii pag. 177. & seqq. ubi Fr. Antonium (pro Antonino) *Virum per omnia prisci seculi, miraculum nostræ tam præposteræ ætatis appellat*, testaturque se ea hausisse *ex vita ms. & attestationibus Montis-Regalis, prioris, & testium*; Mauro Marchesio &c. Eadem gesta ex ipso Bucellino in Gallicum sermonem transtulit *Jacobina Bovetta del Blemur* monialis ord. nostri, *& anno Benedictino* à se composito inseruit, qui nuper in italicam linguam conversus impressus est Venetiis anno 1727. tom. 2. pag. 48. & seqq. Meminit ejus etiam Felix Egger monachus Petrusianus in idea ordin. Hierarch. Benedict. impressa Campiduni anno 1717. libello 2. par. 3. dissert. 3. pag. 429. Antonium ipse quoque ex Bucellino eum nominans. „ Sic anno 1620. in beatorum patriam „ assumptus est P. Antonius de Panormo cathedralis monasterii Montis-Re- „ galis in italia conversus: cui jejunium fuit perpetuum, & quotidianum: ac- „ cessit asperum cilicium, flagellatio crebra, quæ pavimentum innocenti „ balnearet sanguine. Eum magni principes in rebus maximis pro consilio „ exorarunt; ipseque Siciliæ Pro-Rex ad genua, sensu solatio pleno audire „ gestiebat. „ Miraculis comitabatur, & vivus, & mortuus. De eo etiam in Sicilia sacra Rocchi Pyrrhi 2. edition. cum additionibus, seu supplem. Viti de Amico tom. 2. pag.... VIII. * Jacobina.

ARCHANGELUS à Neapoli, Deo se intimius devovit apud S. Severinum an. 1547. die 28. Octobr. Floruit illibatæ vitæ innocentia, monasticæ humilitatis assiduis exemplis, & perennis abstinentiæ insigni virtute. Fuit ob morum similitudinem ven. servo Dei Jacobo Graffio arcta necessitudine, ac familiaritate conjunctus, quem cum ipse jam senio confectus, & præ femoris dolore ambulare minime valens, morti proximum accepisset, ad eum misit rogans, sibi permitteret, utcumque poterat, ad Amicum accedere, & extremum ei vale proprio ore præbere: Vetuit id Graffius, utpote supervacaneum, nam intra eamdem hebdomadam ambo simul futuri erant in cælesti patria videntes Deum. Res ita prorsus, ut ille prædixerat, accidit. Graffius siquidem eadem die, quæ fuit 19. Octobris & feria secunda ad superos evolavit; Archangelus autem die Sabbati, ejusdem mensis 23. absque ulla prævia ægritu- I.

A

dine, si longævam senectutem excipias, animam Deo reddidit anno 1610. sanctitatis famâ relicta. Narrat hæc Benedictus Laudati in brevi chronico S. Severini ms. par. 2.

AUGUSTINUS à MARATEA alter est ex D. Severini alumnis, morum sanctitate, & virtutum exemplo conspicuis, quos in hoc catalogo præter alios supra recensitos serie haud interrupta referimus. Hic monasticis votis sese obstrinxit an. 1561. & illibatæ vitæ candore Deo, & hominibus valde commendabilem se præbuit. Decani munus ea gravitate, ac vigilantia gessit, ut nemo cujuslibet gradus nisi modestiam, ac pietatem, saltem specie tenus, præseferens, ad ipsum auderet accedere. Solitudinis amantissimus, tempus omne sacris lectionibus, & divinarum rerum meditationibus impendebat, paucas horas tenui somno, ac arctæ corporis refectioni tribuens. Silentio plurimum deditus erat; quo circa reliquis cœnobii patribus opportunitates eum alloquendi studiose quærendæ erant, cum experimento scirent, ex aureo ejus ore nullum umquam verbum effluere, quod ad Dei, & cœlestis patriæ amorem audientium animos non accenderet; denique optima insignis probitatis fama apud omnes relicta, ad eamdem patriam migravit circa annum 1608. de quo Benedictus Laudati in brev. chron. S. Severini par. 2. pag. 256.

AUGUSTINUS à PLATEA Siculus, unus fuit ex primis, qui monasticum induerunt cucullum in cœnobio Catanensi S. Nicolai de Arenis sub congregatione Casinensi; nam Sicula congregatio anno 1506. Casinensi unita fuit, Augustinus autem regularem professionem emisit anno 1508. Fuerat quidem in sæculo legum doctor, at in monasterio omnium fuit virtutum exemplar; inter quas abstinentia à cibis, regularis disciplinæ custodia, rerumque cælestium assidua contemplatio primas sibi vindicabant. E Sicilia digrediens, in Dalmatiam se contulit, & in cœnobio S. Mariæ *De la Croma* aliquandiu substitit; sed cum sanctitatis, ac miraculorum, quæ identidem patrabat splendor, populorum oculos perstringeret, eique venerationem maximam conciliaret, ab hominum laudibus prudenter sibi metuens, regione illa relicta, in Casinense archisterium commigravit, ubi postquam aliquot annis sanctissime vixisset, feliciter in Domino obdormivit circa annum 1519. Hujus Dei famuli extabat celebris memoria in parva cellula prælaudato cœnobio Catanensi propinqua, in quam ille interdiu solebat sese recipere, ut commodius, & tranquillius divinis contemplationibus vacare posset; de qua cella ejus cœnobii chronographus hujuscemodi prodigium narrat, quod cum aliquando mons Ætna ignes suos devorantes evomuisset, jamque illi torrentis instar monasterii mœnibus undique appropinquarent, ubi viri Dei cellam obviam habuerunt, minime ausi sunt eam absumere, imo ne quidem attingere, sed veluti venerabundi illæsam relinquentes, cursum aliorsum verterunt, quamvis in novo incendio, quod anno 1669. contigit, obrupta pen..us fuerit maxima ardentium arenarum vi, quam effervescens montis sinus, tanto cum circumstantium locorum damno eructavit.

* Bartholomeus Tabernæ.

I. AUGUSTINUS VENERIUS patria Neapolitanus professus est nostrum institutum in monasterio SS. Trinitatis Cavensis anno 1595. die 17. Septembr. effulsitque non minus doctrina, quam religiosis virtutibus; nam in primis patientia enituit singulari, plures, gravesque persecutiones, ac tribulationes innocentissime tolerans, adeptus proinde beatitudinem illam à nostro Servatore promissam propter justitiam persecutionem patientibus. Abstinentia quoque ejus fuit admirabilis, jejunium enim integros annos nigro pane, puraque lim-

lympha sustinuit; solitudine vero, & recessu ab hominum consortio, veteres Ægypti anachoretas imitabatur. Ad hæc monasterii Cavensis utilitatibus tam spiritualibus, quam temporalibus promovendis summopere insudavit. Ipse enim maximo labore Cavense tabularium celeberrimum ordinavit, disposuit, ac usu facillimum reddidit, ejusque monumentorum exoticos, exoletosque characteres, Gothicos, Arabicos, sive Saracenicos, Græcos, Turcicos, Langobardicos, Normannicos diligentissime est interpretatus, quod tamen non sine superni luminis auxilio eum peregisse creditum est. Sanctè obiit, ut & Sanctè vixerat, nam in omnibus muniis, quæ in monasterio gessit, optimi cœnobitæ exempla continuo edidit. Ex relatione Marini Albritii Cavensis archivi præfecti mihi transmissâ, & ex regesto Seraphini Tansi pag. 191. ubi in margine. „ *Abbas titularis: vir magnæ sanctitatis*. A

I. AURELIA FRANCHI Brixiæ nata an. 1645. Kalendis Maji, primogenita Lelii Franchi, & Juliæ Fantonæ Brixiensium civium, illibatæ puritatis, totâ vitâ servandæ, illud primum indicium dedit, quod cum adhuc in cunabulis vagiret infans, à quolibet mare vel leviter tangi nullatenus patiebatur, sed quomodo poterat sese contorquens, & plorans mærorem ostendebat, cum secus faceret quoties à fœminis contrectaretur, vel ulnis, aut osculis ab illis exciperetur; adolescentula autem si curiosius ab aliquo juvene conspici se videret, statim rubore suffusa inde aufugiebat, & in abditissimis locis sese occultabat, illud Jobi non tantum voto, sed actu etiam usurpans, *fuissem quasi non essem, ne oculus me videret*. Jam grandiuscula, undecim nimirum annorum, quibusdam egregiis mulieribus (*Magis* cognomine) in erudiendis puellis tùm in illius sexus artibus, tum in christiana pietate laudatissimis, educanda traditur, & post duodeviginti mensium spatium in paternam domum revocatur. Ibi vero duobus, quibus adhuc in ea mansit annis, harum potissimum virtutum stadium quotidie decurrebat. Patientiæ, humilitatis, abstinentiæ, mansuetudinis, charitatis, obedientiæ, sed præcipue modestiæ, ac solitudinis, & à quibusvis pompis, spectaculis, theatris, choreis, aliisque id genus oblectamentis perpetuæ fugæ, quos diaboli laqueos, ut penitus declinaret, sæpius patrem rogavit, ut inter moniales Deo se penitus devovendi sibi facultas esset.

* Job. 10. 18.

II. Voti compos effecta an. 1661. quarto Idus Maji Brixiæ in monasterio SS. Cosmæ, & Damiani ord. & congr. nostræ virginum sponso nupsit, eique 12. annis, quoad vixit, immaculatum thalamum custodivit, virtutum gemmis ornatum, sacrarum precum, & cœlestium meditationum floribus undique conspersum. Per id temporis Cornelius Codaninus Venetus, vir morum sanctimoniâ celebris, & in dirigendis ad Deum spiritibus insignis, abbas SS. Faustini, & Jovitæ, cui cœnobium SS. Cosmæ, & Damiani subest, Aureliæ animam inter cæteras ad perfectionis culmen, Dei opitulante gratiâ, perducendam suscepit, & quinque annorum spatio in eam curam diligenter incubuit. Sub tanto magistro Aurelia ita profecit, ut cor suum ab omnibus creatis rebus omnino abducens illud ad Dei amorem penitus converterit, in eoque constantissime defixerit, quamobrem dulcissimus Jesus, ut eam velocius post se in odorem unguentorum suorum traheret, sibique arctius uniret, ei sub specie pulcherrimi infantuli pluries apparuit, præsertim quadam nativitatis suæ nocte, dum sacerdos in missa sacratissimam hostiam de more elevaret, amorem, & blanditias undecumque spirans, quod laudatus Cornelius in epistola, quam de Aureliæ sanctis moribus scripsit, clare testatur.

* De eo in nostra bibl. par. 1. pag. 139. & 197.

III. Ex hoc divini amoris fonte reliquas ejus virtutes metiri licet. Humilitati jure, ac merito primas dabat, qua se omnium mortalium maximam peccatricem exi-

Digitized by Google

A

existimans, levissimas culpas, & minimos quosque defectus à se patratos adeo exhorrebat, tantoque odio, ac dolore prosequebatur, ut vehementer cuperet, vel infirmitate aliqua detineri, vel mature ex hac vita discedere, & in purgatorium ignem descendere, ut hac ratione de non offendendo amplius Deo secura esse posset, corpus flagellis, jejuniis, ciliciis, cingulis ferreis, velut hostem mulctabat, & cilicium quidem erat asperrimum, ex equinis crinibus opere nodoso in modum indusii contextum, quo ejus caro haud uno in loco disrumpebatur, ut mirum esset puellam delicatulam, ac tenerrimam eum cruciatum tandiu perferre potuisse, nisi vires desuper ei fuissent collatæ, at cum ad extremam usque maciem se redegisset, jussu confessarii, anno ante obitum ab hujusmodi pœnitentiis temperare fuit coacta.

IV. Silentii, ac solitudinis studiosissima, à cratibus, & colloquutorio longe aberat, ad eas nisi magna necessitate urgente, numquam accedens, & tunc quidem brevissimo temporis spatio ibidem hærens, quam confabulandi fugam non solum erga laicos quoslibet, non solum erga propinquos, sed erga ipsum quoque confessarium omnino custodiens, cum eo de rebus tantum spiritualibus, in loco tamen ad sacramentales confessiones deputato, in ipsaque confessione sermonem habebat, probe sciens amantem, ac timentem Deum animam, quæ ejus amore, & gratia frui desiderat, ab omnibus creaturis, quam longissime remotam esse oportere, ipso dicente, *ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor ejus*. Hinc orandi assiduum studium, ac voluptas, hinc clauso ostio juge cum Deo colloquium, ex quo, ut olim Moyses, splendidam faciem, & angelicum vultum referebat, quod adhuc magis quoties SS. Christi corpus sumeret, observabatur, cum ad illud digne, quoad fieri potest, recipiendum dies tres antecedentes piis exercitationibus sese disponeret, tresque subsequentes pro gratiarum actione semper insumeret. Beatissimam quoque Virginem Deiparam, sicut etiam Angelum tutelarem magna religione tota vita coluit, quam utpote matrem dulcissimam, in quacunque necessitate, implorata ejus ope, afflictorum consolatricem semper experta est.

V. Nec cœlestibus donis caruit; præscientiæ spiritu decoratam hæc potissimum probant; Monialis leviter infirmæ, quæ sæpius de eadem ægritudine convaluerat, imminentem mortem enunciavit, atque ita evenit. Alterius, quæ optima valetudine fruebatur, lethalem infirmitatem prædixit. De alterius mox decessuræ eternâ salute moniales certiores reddidit, quam etiam paulo post defunctam, pulcherrimâ facie, valde resplendentem vidit: de suis etiam languoribus, ac morte multa prænunciavit. Sed longe majus, ac pretiosius donum fuit communicatio passionum Christi, ejusque acerbiorum cruciatuum participatio. Nam cum aliquando spineæ coronæ atrocis. vulnera contemplaretur, Deum rogavit, ut ejusdem doloris vim sibi quoque tolerandam concederet: nec mora: spineâ coronâ se redimitam sensit, simulque acutas adeo punctiones, ut nisi quam primum cessassent, vitam sibi ademturas non dubitaret.

VI. At amantiss. Dominus, ut hanc suam sponsam adhuc perfectius conformem redderet imaginis filii sui, eam an. 1671. mense Julio, gravissima infirmitate visitavit, qua Aureliam velut aurum in fornace tribulationis annis duobus mensibus quinque ad cœlestes thesauros septuplum probavit. Tunc vero ejus patientia, ac heroica virtus clarius eluxit, diutinæ siquidem ægritudinis molestias non solum æquaminiter, sed hilariter etiam sustinuit, apostolicam doctrinam probe exequens, *Omne gaudium &c. Gaudemus in tribulationibus. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis &c. cum infirmor tunc potens sum*: itaque

quę *infirmata est, tu verò perfecisti eam*. Anno demum 1673. mense Octobr. ingravescente morbo SS. Ecclesiæ Sacramentis ad æternitatis iter muniri voluit, post quæ dies adhuc quadraginta supervixit, summæ pietatis, christianæ constantiæ, arctissimæ ad Deum, ejusque divinam voluntatem conformationis, ob quam dissolvi cupiebat, & esse cum Christo, jugiter exempla præbens; die tandem 16. Nov. dum in ejus cella omnium SS. Litaniæ recitarentur, ad quorum singula nomina clare, & intrepide respondebat, *Ora pro me*, in illis verbis *Regina Virginum*, deficiente jam die, animam in cælestis sponsi manus dulcissimè tradidit, ætatis suæ an. 28. Corpus longo licet morbo macie, ac squallore confectum, admodum pulchrum, faciesque plena gratiarum apparuit, intuentium omnium admiratione, & gaudio, quod jussu Rmi abbatis SS. Faustini, & Jovitæ D. Claudii a Venetiis, accedentibus omnium monialium suffragiis, peculiari loco in ecclesia ante altare S. Titiani extra ferreos cancellos collocatum est. A

Ex vita à D. Cassiodoro Bertolini Mantuano ejus confessario exarata, quæ in * archivo præfati monasterii ms. asservatur, qui tamen fatetur valde pauca de ejus virtutibus, donis, ac prærogativis à Deo illi concessis enarrari, cum ipsa humilitate suadente, omnia hæc pro viribus occultaret.

* *Desc in adjunctis nostræ bibliot.*

B

ENEDICTUS à FLORENTIA S. Mariæ alumnus factus an. 1452. die 8. Septemb. in regesto Seraphini Tansi pag. 101. dicitur „ abbas Florentiæ, & visitator, *vir magnæ sanctitatis, & scientiæ*, quam hausit à D. Antonino archiepiscopo Florentino, „ sub cujus fuerat disciplina. „ B I.

II. Hic ille est Benedictus, quem Placidus Puccinellus in chron. abbat. Florent. pag. 61. & seq. fuisse tradit ex familia Amerighi, & abbatem cœnobii Florentini anno 1481. quo eodem anno ossa Hugonis Etruriæ comitis, solemni pompa ex veteri urna porphiretica, in novum sarcophagum transtulit. Eum Innocentius VIII. Pont. Max. an. 1485. una cum generali præside sacri eremi Camaldulensis, (quem majorem vocant) reformatorem monachorum item Camaldulensium S. Mariæ de Angelis in urbe Florentia constituit, denique anno 1487. dum nostra cœnobia regni Neapolitani visitaret, ex itinerum incommodis lethali contracto morbo animam Deo reddidit Neapoli in monasterio S. Severini die 18. Octobr.

Vide nostrum Catalogum monachorum congreg. Casinen. qui alias monachorum congreg. reformarunt lit. B.

I. BERNARDUS ex prænobili *MUTORUM* familiâ Romæ ortus, sortitus est à Deo animam bonam, ut verissimè cum S. Job. dicere potuerit, *ab infantia crevit mecum miseratio, & de utero matris meæ egressa est mecum*. Idcirco statim atque adolevit, ducalis domus splendorem, & principatus dignitatem, quæ ad eum jure primogeniti pertinebat, amore crucis alacriter contemnens, titulosque omnes D. Benedicti Cucullo obtegens, humilem monachorum vitam in monasterio S. Pauli extra urbem elegit anno 1610. die 22. Novembris.

II. Ibi omnium virtutum jugi exercitatione perfecti cœnobitæ se ipsum exemplar præbuit; Virginis in primis Deiparæ, quam impensissime colebat, singulari veneratione, & amore præditus, ejus patrocinium, & gratiam uti pientissimus filius semper efflagitans, illâ vicissim misericordiæ matrem Bernardo se-

per-

B

perpetuò exhibente, quidquid ab eo rogaretur, illico largiri consuetà. Humilitati addictissimus honores quosque, cum intra, tum extra congregationem, tantum abest, ut umquam ambierit, ut constantissime etiam quoad licuit recusaverit, illudque semper animo reputans, *non veni ministrari, sed ministrare, iterumque, non veni facere voluntatem meam, sed ejus qui misit me*, laicis quoque fratribus, (commissos appellamus) parere non detrectavit; qua tamen de re ut nimia, quandoque admonebatur, ne sacerdotli dignitatem usque adeo demitteret, sed humilitatis virtutem defixam quidem in corde servaret, exterius item, sed tamen prudenter, & citra monasticæ gravitatis jacturam eam patefaceret. Paupertatis studiosissimus, ejus angustias, & incommoda super aurum, & topazion amplectebatur; nihil propterea in ejus cella superfluum, imo vix necessarium, nihil in vestibus, reliquaque suppellectili pretiosum vidisses, sed cartaceas tantum aliquot Sanctorum icones, quæ pietatem acuerent, non vanitatem redolerent.

III. Corpus, licet castissimum, & spiritui non admodum refractarium, omni asperitatum genere in servitutem redigens, exquisitè cruciabat, postquam enim illud congeminatis jejuniis, durissimo, latoque cilicio, quod scapulas æque, ac pectus contegebat, crebrisque, ac sanguineis flagellationibus interdiu ad maciem usque afflixisset, supra nudos deinde asseres nocturnam quietem, eamque parcam admodum, carpere jubebat. Mundum, quem veluti turbulentam, & caliginosam Ægyptum mature fugerat, ita semper exhorruit, ut ad illum vel cursim revisendum, vix unquam, nec nisi coactus, adduci potuerit, cum scilicet principum, aut purpuratorum aliquis (omnes autem ejus sanctitatem maxime suspiciebant, ac venerabantur) viri Dei colloquium enixis precibus expeteret: imo parentes ipsos, ni pietatis aliquod officium secus suaderet, cernere, & alloqui haudquaquam sustinebat, aureas hasce, & plane cæleftes subinde emittens voces, *se minimo etiam temporis momento indigere, ut æternitatem lucraretur*; quam utique sententiam ebore, ac cedro dignam utinam fideles omnes, præcipue vero qui sese Deo per regularia vota arctius mancipàrunt, identidem mente revolverent, ut de pretiosissimo temporis thesauro ne drachmam quidem prodigerent. Nec sæcularium tantum consortia sedulo vitabat Bernardus, sed monachorum etiam consuetudine parce admodum utebatur, ut qui divinarum rerum contemplationi, sanctorum patrum, aliorumque optimæ notæ librorum, haud intermissæ lectioni, quidquid ab angelica psalmodia, & sacrosancto Missæ Sacrificio supererat temporis, libentissime dabat. Testantur sacra Bernardi studia plures codices *ad usum D. Bernardi Romani*, inscripti, qui hactenus in D. Pauli bibliotheca extant.

IV. His, aliisque virtutibus adeo instructus, tyronum magister eligitur: optime enim perspectum habebat abbas, sub tanto præceptore plurimum in monastici instituti observantia, ac virtutum omnium palestra discipulos profecturos. Defungebatur hac provincia anno 1631. quo elapso ad prioris gradum invitus licet, ac reluctans evectus fuit: Quamobrem timens vir Dei ne hujusmodi honor ad supremas congregationis dignitates, quod maxime nolebat, viam sibi aperiret, illam statim obstruendam curavit, prioratu sese abdicans, & abbatis dumtaxat titulum, & hunc ipsum obedientia adactus, non vero regimen, vel authoritatem admittens. Cum itaque flagrantiori in dies solitudinis amore, & Deo arctius adhærendi studio cor ejus æstuaret, facultatem quotannis postulabat secedendi extra urbem in prædium quoddam Farfensis abbatiæ, quod olim gentilium suorum possessio fuerat, cui vocabulum *Vallchona*,

ita, eique proximam anachoresim, ubi aliquot menses clausus eremiticam vitam ducebat, ab omni prorsus hominum consortio alienam, graviores poenitentias, majora jejunia, prolixiores orationes, ut selecti Dei famuli solent, frequentans, nec tamen ita, ut non etiam aliquando zelo animarum accensus, ex eo recessu prodiret, quò circumpositam multitudinem in fidei articulis clarius instrueret, & ad vitiorum fugam, bonorum operum exercitationem inflammaret, optimum D. P. Benedicti imitatorem se ostendens, qui M. Gregorio teste, quamvis dilectæ solitudinis studiosissime sectaretur arcana, *& solus in superni inspectoris oculis habitaret secum*, Christi tamen charitate urgente ex latebris illis identidem egressus, *commorantem circumquaque multitudinem prædicatione continua ad fidem vocabat*; qua ratione Mariæ, & Marthæ sororum egregia munia licet ab invicem dissita, contemplationem scilicet, & actionem, pulchro nexu copulabat, Salvatoris nostri exemplo, *qui descendens de monte*, ubi solus oraverat, *stetit in loco campestri*, ut confluentium turbarum corpora à morbis sanaret, & earum mentes mysteriis cælestibus erudiret.

B

* Dial. lib. 2. cap. 3.

* Luca 6. c.

V.

Hoc ipsum cum aliquando faceret, obviam forte habuit monachum alium ejusdem cœnobii S. Pauli alumnum illac iter agentem patria item Romanum Jovitam nomine familia de Rubeis, qui per id temporis in monasterio Farfensi commorabatur. Lætus admodum talis hospitis occursu Bernardus, post mutuam salutationem in osculo sancto, eum ad prandium invitavit. Sed quale prandium? Brassicis aliquot, ac paucis tantum Aleculis mensa instructa apparuit; sed quod magis adhuc mireris; Hodie, subdidit Bernardus, in *Jovitæ mei gratiam, opipare mihi epulandum est*; nam ideo *Brassicas hasce meis ipse manibus coxi*: ex quo nimirum arguas licet vitæ ejus austeritatem, & consuetam cibi parsimoniam, quamvis dum in monasterio S. Pauli degeret, communi aliorum mensa, communibusque obsoniis indiscriminatim uteretur, ne singularem præ aliis abstinentiam ostentaret. *Gaudebat igitur cum gaudentibus, flebat cum flentibus*.

* De eo in nostra bibl. par. 2. L. I. pag. 48.

VI.

In Dæmones imperium.

Cæterum dum in dilecta hac *Vallisbonæ* solitudine moraretur, complures Dæmones ab hominum corporibus exulare jussit. Hoc enim peculiari dono, energumenos liberandi, à Deo insignitus fuit; quamobrem cum innumeri quotidie homines tam arreptitii, quam aliis infirmitatibus afflicti ad Bernardum confluerent, corporis, animæque sanitatem impetraturi, jucunda res quidem erat, videre desertum illud non amplius sane desertum, sed locum frequentissimum evasisse, ex quo Bernardus spiritualium medicamentorum veluti officinam ibidem populis aperuerat. Porro illi virum Dei, uti sanctum venerabantur, variisque eduliorum munusculis ad eum delatis, animi obsequium, & beneficiorum memoriam testabantur, quo pacto idem fere Bernardo contingebat, quod olim beatissimo parenti nostro Benedicto in Sublacensi specu latitanti evenit, qui, ut M. Gregorius refert, spirituales cibos agresti populo subministrans, ab eodem corporales escas sponte delatas recipiebat. Accipiebat illas etiam Bernardus multis cum gratiarum actionibus, sed illico omnia pauperibus distribuebat; nihil penitus sibi reservans; interrogatusque aliquando, curnam id faceret, neque aliquid pro se retineret, statim respondit, *Deus providet*, *Deus providet*.

Lib. 2. Dial. c. 1.

VII.

Humilitas.

Ut autem exhibita alimenta sibi ipse denegans, aliis libenter suppeditabat, ita & inanis gloriæ labem à se procul averruncare diligentissime satagebat; nam cum Romæ in ecclesia D. Callisti Cacodæmones à fidelium corporibus expelleret, jubebat sanatos votivas tabellas, ad altare ejusdem S. Callisti deferre, ut

B

de immundis spiritibus victoria sancti illius meritis, non vero suo nomini ascriberetur, quæ tabellæ parietibus appensæ nostra adhuc ætate circum idem altare conspiciebantur. Eos autem Bernardus fidei, & humilitatis armis munitus potissimum superabat; prius enim quam exorcismos inciperet, procidens in faciem suam super terram, ibique diutius permanens, prolixius orabat; quod superbus spiritus minime sustinens, frendens, ac ejulans, nec ulteriora expectans, ut plurimum aufugiebat; maximi tamen, frequentes isti de malis geniis triumphi Bernardo stabant; nam illi in rabiem acti, furorem suum, Deo permittente, in ipsum, qui eos ab injusta possessione deturbarat, convertentes, nocturnis primum terroribus, mox verberibus diutissimis, ad sanguinem usque, Bernardum excipiebant, quæ nihilominus Dei famulus patienter, ac fortiter perferens, sibi quidem perennem gloriæ coronam, desertoribus autem Angelis graviora apud inferos supplicia comparabat.

VIII. At cum in monasterio post prioratus abdicationem privatus degeret, ita sibi, sacrisque studiis, ac piis operibus vacabat, ut nullis, neque cœnobii, neque congregationis negotiis sese ingereret, aut immisceret, sed earum rerum curam prælatis, aut ministris, quorum intererat, omnino relinqueret. Si quando vero præjudicium aliquod, aut grave damnum eidem monasterio parari, aut imminere animadverteret, tunc omni cunctatione postposita, nullaque personæ cujuslibet habita ratione, libere pro domo Dei loquebatur, ejusque verba magnam apud omnes efficaciam obtinebant.

IX. Anno tandem 1651. corporis viribus, ob assiduas multiplicesque ei illatas macerationes, penitus destitutus, ad æterna in cælis laborum præmia percipienda à Deo vocatus est Romæ in ædibus D. Callisti, & in secunda cella parvi dormitorii ad lævam contra meridionalem partem basilicæ S. Mariæ Transtyberim*; corpus ad Sanctum Paulum delatum, & plumbeo loculo inclusum, ejusque nomine foris sculpto, in communi monachorum sepulchro ante aram D. P. Benedicti humatum fuit, cilicium vero ex animalium pilis contextum, quod paulo post principium ejus vitæ descripsimus, in sacrario repositum; Ex monumentis monasterii Sancti Pauli de Urbe; Ex Gabriele Bucellino in *Bened. redio. ad ann.* 1650. ex Felice Egger *in idea ordinis Hierarch. Bened. par.* 1. *dissert.* 5. *num.* 8. *pag.* 184. *& sequen.*, ubi prolixum in ejus laudem texit elogium. Iterumque *part* 3. *dissert.* 3. *n.* 3. *pag.* 411. *& seqq.* ubi ejus vitæ synopsim exhibet.

* *Hæ modo ædes, ob vetustatem ruinam minantes, penitus dirutæ sunt, & novæ à fundamentis splendidius, ac magnificentius erectæ an. 1733., & 1734.*

I. BERNARDUS PRÆSTONUS, sive Udlestonus Anglus prænobili genere ortus, fratris filius Thomæ Præstoni monachi Casinensis viri doctissimi, qui pro Orthodoxæ Fidei prædicatione in Angliæ regno annos plurimos dirum carcerem, in eoque longum martyrium, ad mortem usque, invicta constantia sustinuit: At Bernardus Casinum missus ab hoc ipso patruo suo, monasticum ibidem cucullum sumpsit anno 1616. die 9. Novembris; quo tectus ingentes illico, ac raras animi dotes omnibus patefecit, easque in dies adeo auxit, & ad perfectum culmen perduxit, ut cuncti ejus societatem, & consortium certatim expeterent, utpote de summa utilitate, quam inde percepturi erant, securi. Quamobrem prior cœnobii S. Liberatoris de Majella in Samnio, quod Casinensi monasterio subest, enixe abbatem rogavit, ut Bernardum eò mitteret, eidem cœnobio magno decori, sibi solamini, fidelibus ædificationi futurum. Annuit libentissime Casinensis archimandrita, & Bernardum illuc secum adduxit.

De eo in nostra bibliotheca L. T.

Olim Nicetes.

I. Ibi vir egregius mirum quantum illi populo in confessionibus assidue excipiendis, in divinis mysteriis sanctè celebrandis, in sacra demum Synaxi religiosissi-

sissime persolvenda verbo, & exemplo profuerit. Itaque ejus virtutum fama per totam Samnii provinciam pervagante, gentes omnes illum, & sanctum habebant, & appellabant. Casinum reversus peregrinorum Xenodochio, & infirmorum curæ præficitur, ut qui charitate in Deum, & proximum flagrabat, in latissima illa palæstra eam exerceret. Præditus quoque erat alia præcipua virtute, & ad ejusmodi munia per quam necessaria, profunda videlicet humilitate, qua non solum ægrotis in qualibet eorum necessitate propriis ipse manibus inserviebat, sed actibus etiam pluribus, qui nonnisi per fratres commissos, & monasterii famulos peragi solent, operam dare, tamquam omnium novissimus, non dedignabatur: Abstinentiam à carnibus, paupertatis rigorem, monasticæ observantiæ zelum studiosissimè custodivit, omnem denique vivendi methodum, quam in tyrocinio didicerat, usque ad obitum diligentissime servavit: Erga alios summè misericors libenter ipse necessitatem patiebatur, ut indigentibus, & quandoque etiam minus indigentibus subveniret, quod cum aliquando etiam carceribus mancipatis præstasset, nummos omnes sibi ad peculiares quosdam usus ab abbate concessos, eis elargitus, non est ausus deinceps per eamdem carceris viam amplius transire, ne inanis gloriæ aura, vel leviter eum afflaret. B *Devotio.* *Charitas.* *Humilitas.* *Reliquæ virtutes.*

Ad regimen monialium nostri ordinis in oppido Taleacotio ejusdem provinciæ Samnii, nunc Aprutii ulterioris, ab abbate missus, quanto potiorem ipsa vita obedientiam haberet, vel tunc maxime ostendit. Nam quamvis à medico peritissimo accepisset, locum illum ejus valetudini admodum noxium futurum, nihil tamen est moratus, quin statim illuc pergeret, & in demandato sibi munere constantissimè persisteret, ibi quoque pro magno Dei famulo illicò ab omnibus agnitus, & honoratus. Itaque sibi perniciosi aeris molestia sensim afflictus, insanabilem morbum contraxit, ex quo cum se moriturum audivisset, tamquam ad rei felicissimæ nuncium in illa verba prorupit, *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi; in domum Domini ibimus*; mox è lectulo surgens, & super nudam humum genua flectens, sacram Eucharistiam summa reverentia suscepit, & paulo post, dum gratiarum actionem peregeret, in manus Domini spiritum tradidit circa annum 1650. Ejus corpus tumulatum fuit in ecclesia prædictarum monialium Sanctis Cosmæ, & Damiano dicata, & peculiari loco repositum juxta aram maximam è regione epistolæ contra earumdem monialium crates in ipsarum solamen, quæ tanti patris jacturam uberrimis lachrymis deplorabant. III. *Obedientia.* *Infirmitas.* *Psalm. 121.*

Ex ejus elogio à Cornelio Cerasio monacho Casinensi, & priore titulari composito, quod cum aliis variorum ab eodem fideliter scriptis asservatur ineditum in tabulario Casinensi. Ejus item meminit Felix Egger Petrusian. *idea ord. Hier. Ben. libell. 2. par. 3. dissert. 3. pag. 426.*

Ejus gentilis Joannes Præstonus monachus Benedictinus excepit professionem catholicæ fidei Caroli II. Angliæ regis prope diem morituri (quam tamen multo antea clàm coluerat) eumque ab hæresi absolutum sacro Christi corpore munivit anno 1685. quod cum aliàs à D. Albano Anglo Benedictino pariter monacho, & congreg. Anglicanæ Romæ generali procuratore didicissem, nuper etiam idem legi in tabulis chronol. Gravesonii *tom. 9. pag. 219. in medio.*

FRATER BERTHARIUS PISCIS cognomine, natus est in oppido Lauro Nolanæ diœcesis. Ab infantia morum gravitatem, & probitatem præseferens, futuræ virtutis specimen dedit. In juventutis flore mundum aufugiens, ne alienæ malitiæ exemplum mutaret intellectum ejus, in Casinatem montem I.

 veluti

B

veluti ſanctitatis aſylum ſe ſe recepit, ut illic ſolitariam vitam ducere, quod in votis habebat, ſibi daretur, ac ſi illud Juſto Loth olim dictum audiviſſet, *in monte ſalvum te fac*. Abbas, apoſtoli dictum à ſanctiſſimo legiſlatore noſtro in regula allegatum ſervandum ſibi proponens, *probate ſpiritus ſi ex Deo ſunt*; Tyronem infimis domus ſervitiis, culinæ videlicet, xenodochii, & ſimilibus deputavit, diuque detinuit, ut ejus humilitatis, ac patientiæ periculum faceret; optimè id ceſſit, nam ejus virtus velut aurum in fornace purgatum, talibus in exercitiis clarius eluxit; Ea igitur ſpiritus firmitate perſuaſus abbas, divinam ejus eſſe vocationem, religionis habitu, & fratris Bertharii nomine eum donavit anno 1655. quo Bertharius trigeſimum primum ætatis ſuæ annum agebat. Voti igitur compos effectus tanto ſtudio perfectioni acquirendæ inſudavit, ut brevi temporis ſpatio non æquales ſolum ætate, ſed majores etiam in ſpirituali gymnaſio longe ſuperaverit; quali autem virtutum ſoliditate eſſet præditus interius, ex verbis, atque exterioribus actibus manifeſte apparebat, veluti ignis quamvis abſconditus ex ipſo calore ſe prodit: omnia enim ejus eloquia nil niſi mundi contemptum, regularis vitæ perfectionem, Dei, ac proximi amorem ſpirabant, ad orationem quippe velox, ad pietatis opera paratus, & expeditus, ad inſerviendum omnibus impiger ſemper inveniebatur; denique hilaritas in vultu, humilitas in opere, & actionibus, modeſtia, & gravitas in inceſſu, angelicis ornatum moribus Bertharium cunctis oſtendebat.

Porro in cœnobio hæc munia potiſſimum exercuit, bis diuque rem coquinariam curavit, quo in officio patientiam, & charitatem erga omnes ſervavit, itemque pannificio præfuit, apud S. Germanum etiam penum adminiſtravit; ubique ſumma fidelitate, & incredibili omnium gaudio, & approbatione; Anno demum 1683. laboribus, ac infirmitatibus confectus, ex corporeo carcere ad immortalem vitam tranſivit, in cæmeterio S. Annæ ſepultus.

Fuit Petrus Antonius Colenſius à Fro- ſilis.

Antequam verò animam Deo redderet, medicus, qui moriendi neceſſitatem in proximo futuram indixerat, utpote qui de ejus ſingulari probitate optime perſuaſus, illius animam Deo dilectam crederet, eum enixè rogavit, ut poſt obitum Deo ſe commendaret, unâque conſanguineum ſuum à malignis ſpiritibus dire vexatum, nec multo poſt medicus Caſino digrediens, ut patriam repeteret, prius quam ad eam perveniret, ex equo deſcendit, & reliquum viæ pedibus conficere inſtituit, cum ecce equus in præcipitium quoddam incidit, in quo ille ſi adhuc equo inſediſſet, ingens vitæ diſcrimen minime erat evaſurus. Conſanguineus quoque à dæmonis vexatione immunis deinceps fuit, quod utrumque medicus fratris Bertharii interceſſioni acceptum retulit; item religioſus quidam cœnobii Caſinenſis gravi laborans tentatione, ad ſepulchrum ejuſdem fratris Bertharii orans eique ſeſe commendans, ab ea animæ moleſtia, ac periculo liberum ſe prorſus ſenſit.

Ex elogio hiſtorico P. D. Cornelii Ceraſo à Neapoli ejuſdem fratris Bertharii ſynchroni, quod una cum aliis Caſinenſium monachorum ſui temporis elogiis ab eodem conſcriptis aſſeruatur in tabulario Caſinenſi.

Ego quoque eundem fratrem Bertharium admodum juvenis Caſini vidi anno 1680., & apud omnes ſingularis probitatis fama, & veneratione florere cognovi.

FR. BONAVENTURA á Mantua converſus, ſeu ut nos dicimus, commiſſus in monaſterio S. Benedicti de Padolyrone, *vir ſanctus* dicitur à Bened. Luchino in chronico ms. comitiſs. Mathildis c. 82. pagina 165., qui anno 1518. à ruſticis, & colonis contra monaſterium rebellantibus, & conſuetam frugum par-

Digitized by Google

B

partem, aliaque servitia deinceps persolvere detrectantibus, occisus fuit in via, quæ ducit ad ecclesiam B. M. Virginis Vallis viridis nuncupatæ, in cujus sacello idem F. Bonaventura ejusdem Luchini tempore depictus videbatur, coronam orariam manu gestans, radiisque redimitus caput, sicuti viri sanctitatis fama celebres depingi consuescunt, nam martyrem eum dici posse Luchinus asserit, quod propter justitiam, & in odium monasterii justa, & consueta exigentis, à nefariis illis sit interemptus.

C

C

HRYSOSTOMUS nobili familia Nicolini Florentiæ prodiit, & ibidem apud cœnobium Sanctæ Mariæ, quod vulgo *Badia* vocant, monasticum institutum amplexus est anno 1538. die 21. Septembris, qui ut in sæculo pro ingenii sui acumine scientiis omnibus, latinæ præsertim, græcæque linguæ egregiam operam navavit, ita in suscepto religiosæ vitæ proposito singularis pietatis cultu invictè perseveravit, imo veræ sanctitatis exempla jugiter edidit. Erga Christi Domini passionem miro devotionis sensu afficiebatur, ejusdemque passionis, quoad fieri poterat, particeps esse, & maximopere cupiebat, & perquam enixè à Deo postulabat. Nec defuit votis ejus Rex dolorum, eum dignum reddens, *qui vesceretur cibo regio, & biberet de vino, unde biberat ipse*, suæ videlicet passionis consortem; nam primò Bononiæ dum esset Chrysostomus, in maximam animæ, corporisque angustiam eum incidere permisit, quâ cum acriter conflictaretur, benignissimus Salvator, qui non patitur quemquam supra vires tentari, illi apparens, mirificè eum est consolatus, ex quo tempore arctius Chrysostomus se Deo adhæsurum promisit, & consilia evangelica perfectius servaturum. Florentiam reversus, occasionem promissa solvendi insperatam quidem, sed votis suis valde propitiam invenit, nam dum in suburbano Camporearum, quo monachi Florentini recreandi animi gratia nonnumquam secedunt, arbores quasdam putaret, crus sibi imprudens securi percussit (hebetudinem enim oculorum patiebatur) ex quo vulnere incuriâ, vel ignorantiâ medici vulnerarii male curato, insanabilem plagam contraxit, quæ ei acerbissimos dolores, ac denique etiam mortem attulit. Dolores quidem illos fortiter, ac patientissime tolerabat, sed quum aliquando ob novam vulneris incisionem, & doloris vim impatientiâ nonnihil pulsaretur, & ejus animus solicitudine anxius in diversa raperetur, adfuit statim humana specie Salvator, qui eum blande increpans, ad perfectam patientiam confortavit, & ad veram fiduciam erexit, nec post multos dies ingravescente morbo sanctissimis ecclesiæ Sacramentis devotissime susceptis, cellæ fenestras, ut cælum aspiceret, aperiri postulavit, elevatisque sursum oculis, ac manibus in modum crucis supra pectus compositis, Christi Domini cruci affixi imaginem, qua apertum latus exhibet pressis labiis exosculans, felicissime ad eum migravit anno 1560. die 18. Aprilis hora 11. ætatis suæ ann. 37. omnibus, qui aderant ingenti stupore, & maxima admiratione captis, & ad tam beatæ mortis imitationem vehementi desiderio incitatis. Ex necrologio monachorum abbatiæ Florentinæ ms. pag. 28., & seq. Agit insuper de eo Placidus Puccinellus in chron. abbatiæ Florentinæ pag. 143. nosque in nostra bibliotheca lit. C. Petrus vero Ricordatus unum ex interloquutoribus historiæ suæ monasticæ Chrysostomum constituit, ut videri potest dial. 1. pag. 4. &c.

CON-

Digitized by Google

C

CONSTANTINUS ANSALONE Neapoli ortus, ibidemque in D. Severini cœnobio SS. P. Benedicti asseclis ascriptus anno 1615. toto vitæ decursu inculpatis moribus, innocentia, ac puritate, virtutumque omnium exemplis Angelos ipsos æmulari visus est. A suscepti namque monastici instituti semita numquam deflexit, sed ea omnia, quæ in tyrocinio semel didicit, ad obitum usque diligentissimè custodivit, illud regii Psaltis quotidie repetens, *& dixi nunc cœpi*; Obedientiæ præsertim servandæ ita studiosus fuit, ut superiorum jussa, ac si ipsius Dei ore essent prolata, reverenter exciperet, ac veluti innocentis pueri simplicitate, absque contradictione ulla adimpleret; laneas interulas, aliasque vestes ad senium usque propriis ipse manibus lavit; nec hoc solum humilitatis ejus indicium; monasterii famulos, fratresque laicos interdum rogabat, ut eorum pedes sibi osculari permitterent, nec repulsam sine dolore, ac fletu sustinebat; monasticæ paupertatis observantissimus, pecuniarum nedum usum, sed valorem etiam penitus ignoravit; Christi Domini passionem, & Deiparam Virginem tenerrimo pietatis sensu prosequebatur; vix enim utriusque nomine audito, lachrymarum rivulos ex oculis emittebat, idemque dum divinam majestatem à peccatoribus graviter offendi animadverteret, ei contingebat, Dei proinde immensam bonitatem pro eorumdem conversione jugiter exorabat.

Gregoriani cantus peritissimus, Dei laudes mira suavitate, & elegantia modulabatur, organa vero dulciter adeo pulsabat, ut audientium corda ad cælestis harmoniæ desiderium, summique artificis amorem allicerentur; quam etiam artem, sapienter scilicet Deo nostro psallendi, plures adolescentes amantissime docuit. Cum ad senium pervenisset, quatuor ante obitum annis oculorum orbitatem incurrit, nec tamen consuetas vitæ spiritalis exercitationes, & monasticæ observantiæ actus, quoad fieri potuit, umquam omisit, donec ad beatorum sedes vocatus, terras cælo commutavit cum Angelis Dei laudes in æternum modulaturus anno 1659. die 7. Julii, haud levi sanctitatis famâ relictâ, qua de causa ejus corpus in veteri ecclesia peculiari tumulo reconditum fuit.

Ex Benedicti Laudati brevi chronico S. Severini ms. pagina 343.

F

F
I.

RANCISCUS MAURUS A' MILITELLO natione Siculus in Monasterio S. Martini de Scalis extra Panormum ad D. Benedicti castra, nomine tamen, ac jure cœnobii Militellensis transivit an.... die...., & quandiu in eodem S. Martini asceterio commoratus est, ab aliis ejusdem monachis, ea quæ sunt spiritus Dei percipientibus, *Siciliæ Angelus*, nec immerito, vocabatur, nam angelicis moribus, corporis animique omnimoda integritate præditus, angelicum etiam vultum, blandum videlicet, ac pium præseferebat. Valde juvenis patriò solo relicto Casinum transmigravit, ibique viginti octo, vel eò amplius, annorum spatio, ad obitum usque constantissime permansit, omnibus egregiæ virtutis exempla præbens, nec à cœnobii septis, nisi abbatis sui jussu, ut clericum quempiam valetudinarium ad monasterii prædium aliquod, instaurandi vires gratiâ euntem, comitaretur, pedem umquam efferens. Paupertatis monasticæ, & ciborum parsimoniæ itemque ab esu carnium abstinentiæ eximius cultor, eas ægrotus tantum, ut regula permittit, (Cap. 39.) delibavit potius, quam comedit, idque nihilominus abbatis præcepto adactus,

F

ctus, & medicorum voluntate compulsus: laneam interulam semper gestavit, quamvis calidæ admodum esset habitudinis. Humilitas autem, virtutum omnium regina, præcipuò honore ab eo habita, & verbo, & actione semper fuit assecta, nam cum supremi congregationis nostræ præsules, insignis ejus probitatis optimè conscii, invitum licet, ac renitentem, decanum, ac tyronum magistrum illum elegissent (quod munus maxima charitate, ac pietate, nec minori adolescentium emolumento, omniumque spirituali utilitate aliquandiù gessit) & ad sublimiores dignitates eum provehere statuisset, ipse enikissimis precibus ab hoc eos consilio revocavit, imo ut aditum ad altiores gradus sibi præcluderet, decanatus etiam officio nuncium remisit, & vix decani merum titulum deinceps retinuit. Ad diurnam nocturnamque psalmodiam, reliquasque omnes monasticas observationes assiduus, communibus regularium onerum legibus, licet vel ætas, vel affecta valetudo id postularet, solvi se nunquam permisit. Erat quidem variis scientiis imbutus, linguamque Gallicam apprime callebat sed ejus præcipuum studium in divinis paginis perscrutandis, moralisque theologiæ doctoribus perlegendis, versabatur.

Quia vero acceptus erat Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret illum. Angebatur etenim jugiter *scrupulorum* angustiis, cum tamen candidam adeo, ac illibatam animam sortitus esset, eamque in obtenta per baptismum innocentia diligentissime custodiret, ut D. Petrus Martonus à Maranulâ, celeberrimi theologi, virique doctrinâ, ac virtute insignis D. Theodori à Maranula, qui Casinensis cœnobii prior obiit, germanus frater, monachus & ipse pius, ac doctus, Francisci confessionum auditor sæpe testatus sit, nihil se in eo, ut plurimum, absolutione indigens invenire, imò sæpe eum cogebat ad divinum sacrificium celebrandum, quacumque scrupulositate deposita. Pertulit semper vir Dei hanc animi infirmitatem, quæ eum die, noctuque mirè cruciabat, invictâ patientiâ, donec clementissimus Deus, ut cum dilectis suis plerumque assolet, multos ante obitum dies ab ea penitus eum liberavit. Extrema ejus infirmitas admodum longa fuit, & gravissimis doloribus plena, quos ipse mira æquanimitate, ac fortitudine diuturno adeo tempore toleravit. Denique postquam divinis sacramentis pluries in ægritudine refectus fuisset, in manus Domini spiritum suum religiosissime reddidit ætatis anno 56. Domini vero 1711. apud omnes magni servi Dei constanti famâ relictâ; quapropter ejus corpus in ecclesia S. Annæ, ubi omnes Casini decedentes monachi tumulantur, peculiari arcâ reconditum fuit, ejus capiti marmorea lamina supposita, simplici hac inscriptione insignita, *Franciscus à Militello obiit V. idus Junii A. D. MDCCXI.* Statura fuit mediocri, gracilisquè constitutionis, sed pulchra facie, pietatem simul, & affabilitatem spirante. Ex relatione cl. viri D. Erasmi Gattula, mihi Casino transmissa, qui etiam ipse narratorum haud exiguam partem Casini vidi an. 1683., quo à tribus jam annis ibi degebam. Franciscus vero eodem anno 1683., Casinum venerat, & ego circa finem ejusdem anni Romam redii. Vitus etiam Amicus de eo agit. * II. Tab. 12. 13.

* In supplem. ad Rocc. Pyrrhum.

FRANCISCUS à Novis: vide infra in B. Nicolao à Prussia pag. 151. & seq. n. 4., & 5.

GA.

G

G I. ASPAR FELIX ex nobili familia comitum *de Thedesiis*, Placentiæ natus, ibidem in D. Sixti monasterio S. Benedicti disciplinam amplexus est anno 1650. die 24. Junii. Expletoque studiorum curriculo, varia cœnobii munia, præsertim cellerarii, ex obedientia, laudabiliter exercuit. Dum igitur quadam die ad refectionem ex more cum aliis sederet, consuetamque mensæ lectionem magna mentis attentione auscultaret, tanto divinæ gratiæ illapsu repente commotus est, ut erumpentibus confestim lacrymis, nullo præterea corporali cibo tunc quidem vesci potuerit; mox à cœnaculo egressus, ad abbatis pedes sese humiliter prosternens, tum cellarii, tum cellæ quoque suæ clavem eidem restituit; abdicatoque etiam decani officio, arctissimam exinde vitæ rationem colere instituit, quam, Deo adjutore, ad ultimum usque spiritum constantissime perduxit.

II. Ex eo enim tempore solitudini, ac pœnitentiæ ita deditus fuit, ut numquam deinceps ex Monasterio pedem extulerit, numquam ipsos etiam propinquos videre, nedum alloqui postea sit passus, sed uni tantum Deo vacans, eique unice adhærens, orationibus, & obsecrationibus die noctuque semper incubuit. In cella autem nihil omnino præter paucas sanctorum imagines, & libros quosdam spirituales, aliquando admisit; cibum semel in die, eumque admodum parce, capiebat, vini usu sibi penitus interdicto. Ad ignem autem, vel maximo sæviente frigore, numquam accessit, nec rem quamlibet tametsi necessariam, à quoquam postulavit, non enim cum aliquo, dempto patre spirituali, qui ejus conscientiam moderabatur, verbum ullum amplius fecit, nec oculos à terra ad quempiam aspiciendum amplius levavit, sed triginta quinque, plus minus annorum spatio in extrema paupertate, summa obedientia, rerum omnium mundanarum contemptu, profunda humilitate, ac insigni modestia, cordis assidua compunctione, sui ipsius abnegatione, corporisque, tamquam infensissimi hostis implacabili odio invicte perseveravit.

III. Obtinuit itaque ab abbate suo facultatem sese in quadam cella ab aliis remota claudendi. Eam discretus abbas ita disponi, & aptari jussit, ut ex altera parte januam aliam ad hortulum ducentem haberet, quo in eodem relaxandi animi gratia posset quandoque ambulare, qua tamen permissione, & commodo nullatenus usus est, sed intra cellæ septa, quoad vixit, immobilis perstitit; ex ea ad templum sacrificaturus, & ad chorum Deum laudaturus duntaxat egrediens, quo expleto, ad dilectam solitudinem, * *secum in superni inspectoris oculis habitaturus*, recta revertebatur. In eandem vero cellam præter abbatem, & monachum ad ejus curam ab eodem delegatum, nulli umquam patebat aditus; quia vero quandoque famulus, cui id erat demandatum, parcum illum cibum ad ejus cellam deferre, (Deo permittente) obliviscebatur, duobus, aut tribus elapsis diebus, cum jam deficere, & inedia confici inciperet, tunc quidem cellæ januam aperiebat, quod utique signum erat, vel extremæ cibi necessitatis, vel obortæ alicujus infirmitatis.

* *S. Greg. M. hoc de S. P. Benedicto in Specu Sublacensi latente, dicit.*

IV. *Livello.* Nec silentio prætereundum, à quacumque pecuniæ non solum cupiditate, sed etiam usu eum penitus fuisse alienum, licet enim consanguinei, astu quodam adhibito, aliquam nummorum summam, etiam canonis nomine ei offerrent, statim illam vir Dei in terram longe projiciens, nulloque prolato verbo, cellæ januam in eorum conspectu claudens, ipsorum conatus, ac diligentiam eludebat, ac frustrabatur.

Hac

G

Hac mirabili vivendi methodo longo adeo tempore ad ultimum usque senium inviolatè servata, anno tandem 1715. die 18. Febr. acri apoplexia correptus, brevi temporis spatio animam Deo reddidit, & ad sempiternæ gloriæ coronam percipiendam, pœnitentiæ videlicet adeo asperæ, ac severæ fructum in cælum evolavit, ætatis suæ anno 80. in epistola encyclica, quæ de uniuscujusque monachi obitu ad singula monasteria mittitur, tali elogio, & quidem jure, ac merito à D. Cherubino à Parma S. Sixti tunc abbate honoratus „ Ben' è vero; che sempre è vissuto, qual si deve, per santamente „ morire, fornito di una profondissima umiltà, accompagnata da una singolare „ abjezione di se stesso, e con un totale invidiabile distaccamento dal mon„ do, ha per moltissimi anni praticato una volontaria vita tanto aspra, ed „ afflittiva, che il solo ricordarsela fa meraviglia, e stupore &c. Reliqua à monacho Placentino Hip. Pugnetto ejus syncrono, viro gravi, ac fide dignissimo accepimus.

GOMETIUS ULYSSIPONE, regia Lusitaniæ urbe, nobilissima stirpe progenitus; in Italiam studiorum causa demigrans, dum in Patavino gymnasio Cæsareis legibus operam daret, Dei aspirante gratia, & monachorum S. Justinæ sanctissimis operibus urgentibus, monasticam regulam, sub Ludovico Barbo, observandam suscepit: brevique [ut erat perfectionis evangelicæ acquirendæ cupidissimus] ex discipulo virtutum magister evadens, ab eodem Ludovico prior claustralis cœnobii Florentini, licet admodum juvenis, fuit constitutus, & postmodum etiam abbas creatus, quod monasterium, summa diligentia, imprimisque optimis vitæ exemplis sobrietate, prudentia, pudicitia, benignitate, hospitalitate, & mira in omnes charitate ita reformavit, pluribus, iisque lectissimis monachis undique congregatis, ut Angelorum potius chorus, quam hominum cœtus domus illa, rectore Gometio, videretur; Eam siquidem, postquam multo, quo tenebatur, ære alieno liberasset, cœnobium splendidis ædificiis, ecclesiam omnis generis suppellectili ad divinum cultum ornatius peragendum, bibliothecam melioris notæ libris græcis, latinisque locupletavit; cum interim advenis, & peregrinis alimenta, & eleemosinas abunde subministraret, ac insuper viduis, ac pauperibus civibus alendis, necessaria omnia in menses, & annos suppeditaret, puellis nubendis dotes, captivis redimendis pretium, debitoribus è carceribus liberandis pecunias indesinenter distribueret. Denique hospitalem domum pro religiosis, & ecclesiasticis viris excipiendis intra monasterii septa disposuit, ubi eos omni charitatis officio prosequebatur, quæ omnia etsi tam magna, imo si cum nupero monasterii statu conferas, vis credibilia, immota, constantique in Deum fiducia facillime præstare potuit, *spes enim non confundit*. I.

Nihil dixerim de fœminis illis Deo devotis, ex pontis Rubacontis angusta nimis, ac periculosa cella in novum, ac celeberrimum ab eo extructum cœnobium, quod *Muratarum* appellatum est, media fere in urbe Florent. via Gibellina translatis; Nihil de tot aliis religiosis domibus, tum intra, tum extra civitatem in pristinam propriæ cujusque regulæ observantiam fortiter, ac suaviter restitutis; præsertim S. Birgittæ cœnobio, mille fere passus extra Florentiam sito, quod vulgò *il Paradiso* hodieque dicitur, ubi sub regula D. Augustini fratres, & sorores, muro tantum interjacente tunc degebant; prætereaim itidem præsidis generalis munus apud sacram eremum Camaldulensem jussu beatissimi Eugenii IV. Pontificis Max. sanctissimè a Gometio aliquandiù gestum, nam de præclaris hisce, aliisque similibus Gometii II.

Digitized by Google

facinoribus plura aliàs jam diximus in bibliotheca scilicet, & in reformatoribus. Hoc tantum dicam, Gometium, nedum pauperum omnium, sed totius etiam Florentinæ urbis amantissimum veluti parentem fuisse; ipse enim, quandiù Florentiæ mansit, omnem operam contulit, ut & privata odia, ac simultates sedaret, & publicas dissensiones, & scandala, imo civilia quoque bella penitus extingueret, pacem, & concordiam omnibus restitueret, idque tum piis ad Deum precibus; tum acribus ad magistratus, populumque cohortationibus persepe obtinuit, quamobrem cum omnes virum justum, ac fidelem eum haberent, ejusque monita, ac verba veluti oracula exciperent, reipublicæ Florentinæ theologum, & consultorem eum nuncuparunt, tantùmque juris, & authoritatis ei tribuerunt, ut omnia cujuslibet magistratus decreta, & statuta, antequam promulgarentur, prius inspiceret, & expenderet, an justa, & divinis, humanisque legibus consona viderentur; & ea quidem, quibus Gometii suffragium accessisset, probata censerentur, quibus vero deesset, velut irrita, & inania rescinderentur.

III. Nec tamen intra hos fines virtutum ejus fama sese continuit, Italiam ipsam egressa Lusitaniam totam, unde Gometius exierat, cum fœnore implevit, impulitque regem Odoardum, ut Gometium, tantum jam virum, precibus, & legationibus ad laudatum Pontificem Eugenium IV. in patriam revocaret; prioremque Sanctæ Crucis in urbe Conimbricensi, ubi olim S. Antonius, Patavinus postea dictus, canonicorum regularium S. Augustini institutum professus fuerat, & quò corpora quinque SS. MM. ord. minorum Marrochio translata, adhuc jacebant, constitueret. Ibi ac per totum regnum, dum cœnobiorum, cleri, omnisque ordinis hominum, reformationi, verbo, in primisque sanctissimis vitæ exemplis feliciter incumbit, tot laborum, totque bonorum operum præmia percepturus, cæleste regnum conscendit anno 1442. magna sanctitatis opinione in terris relicta.

IV. Ex ejus vita à Thoma Salvetto nobili Florentino, legum doctore, & Florentinæ abbatiæ advocato, jussu Florentinæ reipublicæ, rogatuque Lusitaniæ regis conscriptâ, quæ manu exarata superest adhuc in biblioth. laudatæ abbatiæ Florentinæ, ejus autem exemplar etiam apud me. Item ex Arnoldo Wione lign. vit. lib. 1. cap. 20. pag. 30. Petro Ricordato hist. monast. dial. 3. pag. 322. à tergo, & seq. Jacobo Cavaccio hist. S. Just. lib. 5. pag. 212. edit. secundæ anni 1606. Placido Puccinello in chron. abb. Florent. aliisque.

I. FR. GREGORIUS è Castro S. Eliæ Casinensis diœcesis, piis ortus parentibus, ab eisque artem ferrariam exercere jussus, haud parum in ea profecit, sed cum Evangelicam perfectionem assequi vehementer optaret, sanctæ conversationis habitum Casini inter fratres *commissos* impetravit. Ejus spiritum ex Deo esse, dura, & aspera monasticæ disciplinæ, per quæ illi transeundum fuit, patientissime, & alacriter tolerata, satis probarunt. In pristina ferraria arte ex superiorum præscripto diu insudavit; postea monasterii possessionem S. Appollinaris vocatam integerrime administravit, sed cum ob columbini cordis simplicitatem minime crederet, quamvis monitus, à quibusdam filiis iniquitatis monasterii triticum fuisse ablatum, quod persuaderi haud posset, christianum hominem lethalis culpæ labe ob temporale lucrum, inquinari velle, amotus inde tamquam minus idoneus, & in cœnobium revocatus, lampadibus ecclesiæ tergendis, ac totius domus munditiei curandæ perpetuò addicitur, quod onus libentissime, ac diligentissime deinceps subivit.

II. Ad complura mechanica affabre elaboranda valde idoneus, & aptus, in antedicto S. Eliæ Castro horologium pulcherrimum singulas horas ter signans miro arti-

G

artificio composuit, cum interim ad levandam laboris molestiam, recreandique animi gratia, quædam carmina identidem pangeret, quibus ferrariam artem cunctis præstantiorem, utpote ministeriis omnibus pernecessariam, deprædicabat: sed quid hæc ad regulares virtutes, quibus de die in diem, magis magisque affulsit? Primo enim abbatem suum non secus ac ipsum sanctissimum Patriarcham Benedictum, monachos vero omnes veluti antiquos ordinis nostri sanctos demississimo obsequio venerabatur. Silentium inviolabile statutis horis servabat; at cum loquendum erat, sermones suos, Deum semper, & quæ Dei sunt præseferentes, divinæ scripturæ historiis, & sanctorum exemplis condiebat; noctu vero confratres suos panes de more conficientes, sacra lectione, ut Casini semper fieri consuevit, & etiam nunc consuescit, ut aliquis hoc officium charitatis adimpleat, sedulo reficiebat; otio perpetuum bellum indixit, cui propterea longe arcendo quidquid temporis à mechanico labore supererat, præsertim festivis diebus, orationi dabat, tum pias precationes, & meditationes sanctas ex agiographis codicibus sua ipse manu exscribebat.

At sacratissimum Christi corpus, qua devotione, quo spiritus fervore, qua denique reverentia percipiebat, paucis narrari non potest; duarum saltem horarum spatium, animi adornando thalamo, pro tanto excipiendo hospite, piarum precum balsama effundens, ignitorum affectuum thymiamata incendens, insumebat; hocque totum parum illi videbatur præ amoris, & venerationis magnitudine. Dum in Casinensi ecclesia sanctorum corporum Bmi P. Benedicti, & sororis Scholasticæ an. 1627. translatio fieret, fama est, ipsum una cum Zacharia Fractensi viro sanctissimo, audivisse mirabilem organi sonitum nullo pulsantis ministerio efformatum. De quo infra.

Tandem post tot exantlatos labores, febri correptus ad extrema devenit, cumque in lecto jaceret, & vi morbi conflictaretur, vehementer à Dæmone vexatus fuit injecta dubitatione de baptismo rite ne, an inaniter à parocho sibi collato ob intentionis defectum, sed cælesti illustratus lumine, tetram satanæ suggestionem fugavit, seque totum divinæ tradidit contemplationi; morti jam proximus cap. 1. Evangelii S. Joannis, *In principio erat verbum*, sibi legendum postulavit, quo pluries repetito animam Deo placidissime reddidit circa annum 1643. mense Decembris ætatis suæ an. 60. expleto. Fuit quidem corporis statura pusillus, sed virtutibus, ac donis cælestibus magnus, & quo humiliori in statu apud homines constitutus, eo sublimioris meriti apud Deum declaratus. Ex Cornelii Cerasó prioris Casinensis elogiis, quæ de monachis. & commissis Casinensibus sui ævi conscripsit, asservatis in tabulario Casinensi. Meminit quoque ejus Felix Egger monachus Petrusianus idea ord. hierar. bened. libello 2. p. 3. dissert. 3. pag. 429.; ubi narrat laudatum Zachariam Ascetam Casinatem vidisse confratris sui *Gregorii à S. Elia* ibi *conversi* animam multo cælesti lumine circumfusam cælum conscendere: quod idem refert Casimirus Vincentius Chranovius Polonus in vita ejusdem Zachariæ impressâ Neapoli an. 1678. apud Gramignanum cap. 7. pag. 94., & seq. ubi etiam ejus virtutes describit; sicut pariter sup. pag. 92. & 93. auditam ab eo cælestem symphoniam in prænarrata sacrorum pignorum translatione testatur.

Digitized by Google

H H

I. JEREMIAS MARCHESIUS Neapolitanus, ibidem in cœnobio S. Severini sæculo vale dixit anno 1651. die 15. Januarii, ubi postea decani munus exercuit; primis post ingressam religionem annis nonnisi communem cum cæteris monachis vitam duxit, sed postea peculiari gratia ad sublimiora à Deo vocatus, arctiorem sibi præscripsit vivendi methodum: non enim solum carnium, imo & piscium esum sibi interdixit, verum etiam tres hebdomadæ dies pane dumtaxat, & aqua tolerabat: tyronum magister ex obedientia factus, illos in Dei timore, & regulæ observantia diligentissime instruxit, & ad monasticam perfectionem, & proprio exemplo, & acerrimis adhortationibus ferventissime incitavit, nunquam tamen præ divini honoris zelo, quo æstuabat, muneri suo ita satis factum ei videbatur, quin de patratis negligentiis perpetuis scrupulis angeretur; quamobrem animo perpendens abbas, decanatus onus Jeremiæ ob assiduam spiritus anxietatem, impedimento potius esse ad ulteriorem profectum, eum illa cura publicè absolvit, & à decanatu suspensum manere jussit. Tum vero quam altas in ejus corde humilitas radices fixisset, palam fuit, genu enim flexo, Deo statim, ejusque in cœnobio gerenti vices abbati gratias plurimas reddidit, quod majorem sibi rebus cælestibus, sanctisque meditationibus deinceps vacandi copiam tribuisset.

II. Sed cum regni Poloniæ dynasta (palatinos vocant) Carolus Copek, vir piissimus, in Italiam veniens aliquot è nostra congregatione monachos postulasset, ut iis ducibus novam in Polonia congregationem ad instar Casinensis, quæ propterea Castro-Casinensis appellanda erat, institueret, inter alios virtute conspicuos monachos Jeremias ad eam provinciam obeundam electus fuit, ut tyrones erudiret. Paruit illico vir sanctus, nulla vel itinerum, vel linguæ, vel laborum, quibus defungi necesse erat, difficultate præpeditus. Eò igitur perveniens, voti quod in corde jamdiù gerebat, aspera quæque, ac dura pro Deo patiendi, affatim compos effectus est: neque enim paucis referri potest, quot, qualesque ærumnas eum devorare oportuerit, tum ob aeris inclementiam, tum ob assidua bellorum contra Turcas incommoda, crebrasque ea de causâ migrationes in remotiores provincias, idque ut plurimum pedibus tantum, ac in modum fugæ, inediaque confectum; Sed invictus Jeremiæ animus omnia fortiter sustinens, Deo jugiter gratias agebat, quod concesserit sibi ea perferre, quæ in Italia degens numquam sperare potuisset. Tot igitur incommodis, & calamitatibus attritus (præter ætatis gravitatem) sanctimoniæ fama clarus, in Lithuania spiritum Deo reddidit anno 1671. ejusque corpus peculiari loco tumulatum fuit. Illius memoriam literis consignavit Benedictus Laudati in brevi chron. S. Severini ms. parte 2. pag. 355. in nostris quoque regestis *summæ pietatis vir appellatur*.

De quo supra in Angelo Sangrino.

Ser. Ten. pag. 75.

I. HIRONYMUS ANDRUZZI. Vide infra L. T. in Timotheo Carminati prope finem.

HIERONYMUS ARMINIUS patria Neapolitanus nobilibus, ac piis parentibus natus est anno 1559. die 5. Octobr. unde in Siciliam demigrans apud S. Martinum de Scalis extra Panormum monasticæ regulæ sese addixit ann. 1574. die 22. Februarii. Vitam verò suam in religione ita instituit, ut præter acerrimam pœnitentiam, & assiduum orandi, cæterasque virtutes exercendi inexplebile studium, nihil præterea curare, aut agere videretur, nam orationem sæpius ad plures horas toto corpore humi stratus, conformatis in crucis simi-

Digitized by Google

similitudinem manibus continuabat. Corpus cilicio, zona, & aculeis ferreis artus fodientibus, cruentisque flagellationibus, jejuniis, ac vigiliis ita cruciabat, ut in hostem infensissimum extremo supplicio dignum vix quidquam durius, aut crudelius decerni umquam potuerit, quo subsidio in primisque beatissimæ Virginis patrocinio virginitatem perpetuo servavit. Ut autem Deo charus, & amabilis ita Dæmonibus, in quos mirum exercuit imperium, valde erat formidolosus, & terribilis, dictus propterea passim *flagellum Dæmonum*. Aliquando cum immundum spiritum ecclesiasticis exorcismis divexaret, is furore percitus alapam Hieronymo inflixit, ac vir Dei alteram maxillam ei protinus percutiendam offerens, hoc patientiæ, & humilitatis actu Cacodæmonem ab obsesso corpore abire extemplo coegit. Alio tempore cum Dæmon ejus præceptis ab homine exeundi pertinacius resisteret, vir Dei ad terram de more procumbens, modo, quo supra diximus, non minus viginti quatuor horis (& alia vice sexdecim) prolixius oravit, donec nefarius spiritus tantâ vi adactus, in fugam verteretur. Monasticæ paupertatis, quam semel voverat observantissimus, supernisque tantummodo bonis inhians, ab omni caducarum rerum, tum honore, tum emolumento semper abhorruit: pinguem propterea abbatiam à Francisco cardinali Sfortia, & conspicuum episcopatum à Raynutio Parmensi duce sibi oblatum, constantissime recusavit. Gratia curationum insigniter resplenduit, cui medicus, immodici lucri cupidus, acerbè indignans, Hieronymum colapho, Dæmonem imitatus, atrocibusque contumeliis excepit: at is veluti injuriæ, quam patiebatur, ipse esset reus, humiliter veniam petiit, & furibundi iram mollissimis verbis frangere pro virili curavit. Ter sibi propinatum venenum innoxie bibit, innumerasque persecutiones, testimonio conscientiæ suæ, Deique in primis ope fretus, victor evasit. Prophetiæ spiritu afflatus, non solum futura multo ante prædixit, sed etiam hominum corda, eorumque abditissimas cogitationes penetravit; Horum autem tam charismatum, quam virtutum fons, & origo Hieronymo erat flagrantissimus in Deum, & dominum Jesum amor, præ cujus magnitudine quidquid umquam pro eo ageret, aut sustineret parum aut propemodum nihil reputabat.

Scaccia Diavoli.

Cum igitur ejus sanctitatis fama longe, lateque diffusa jam esset, laudatus Raynutius Parmæ dux IV. à Clemente VIII. eum expetivit, ut ejus opera, & consilio in rebus spiritualibus, & ad Dæmonum maleficia avertenda uteretur: Itaque permittente Pontifice Placentiam eum adduxit, & in peculiari domo constituit, ubi duo, & viginti annorum spatio, usque ad obitum, mansit: toto autem hoc tempore ex eadem domo numquam nisi in propinquam Ecclesiam oraturus egressus est. Si quando vero per urbem, alicujus infirmi visitandi, aut curandi gratia, vel à malo genio energumenos liberandi, (hoc enim illi singulare donum Deus contulerat) transeundum erat, curru vectus, & omni ex parte clausus incedebat, ne quid terrenum aspiceret; Erat quidem ei hæc extra claustra habitatio juge martyrium, ideoque pluries enixè petiit, ut sibi ad nostrum S. Sixti cœnobium veniendi, & ibidem manendi facultas tribueretur, sed frustra, votis ejus principis voluntate obsistente, qui hac de re præsulum etiam nostrorum nomine requisitus, negavit id umquam se concessurum, ex quo semel à Pont. Max. licentiam illum penes se retinendi pro suis necessitatibus obtinuisset, professus se non minus Hieronymo, quam proprio genitori debere, cui post Deum vitam, filios, ditionem denique acceptam referret, quamobrem in eadem privatâ domo piissime, uti vixerat, spiritum Deo reddidit anno 1626. die 7. Decembris hora 3. noctis, II.

san-

H

sanctitatis fragrantissimo odore. Infirmo, ac morienti adstitit P. D. Clemens Arcelli nobilis Placentinus, S. Sixti monachus, & decanus, qui jampridem ejus confessiones excipiebat, pluresque alii religiosi homines felici ejus in cælum migrationi præsentes adfuerunt.

III. Paulo antequam excederet, humiliter postulavit, ut suum quidem corpus ad S. Sixti Ecclesiam deferretur, sed ad januam pedibus ingredentium proculcandum, tumularetur, utpote indignum communi monachorum conditorio, quorum consortium vivus tandiu extra claustra, quamvis invitus, degens, non meruisset, delato ad ecclesiam corpore, tanta ad illud visendum, & venerandum, tamquam viri sanctitatis fama jam clari, populi multitudo convenit, ut intra sacelli clathros illud includi, ne ejus vestes, imo, & membra, nimiæ devotionis gratiâ, discerperentur, necesse fuerit. Ei Vincentius Squaldus vir doctissimus, ac celeberrimus S. Sixti tunc abbas missam parentalem solemni ritu celebravit, & clericus regularis Theatinus funebrem orationem dixit. Parentatione expleta, duo viri nobiles Placentini depositis palliis, sublatoque in humeros feretro Hieronymum ad tumulum deportarunt, qui ad majorem ecclesiæ januam, ut optaverat, transverso corpore eorumdem nobilium manibus ei datus est, ibique magna omnium veneratione hactenus jacet. In tabulario verò sacrarii ejusdem S. Sixti extant plurimæ testificationes virorum insignium, & testium omni exceptione majorum, præcipuè laudati Clementis Arcelli ejus confessarii, de innumeris miraculorum prodigiis, meritis Hieronymi Arminii à Deo tum in vita, tum post ejus obitum editis.

It. cap. 30. 112.

De eo in nostra Bibl. pag. 2. L. V.

IV. Hæc omnia cum olim incertis authoribus accepissem, ut rem penitus exploratam haberem, de iis consului Reverendissimum P. D. Josephum de Leonibus nobilem Placentinum, S. Sixti nuper abbatem, nunc autem, uti spero, & opto, in cælis commorantem (obiit enim paulo antequam hæc scriberemus) virum egregium, & doctum, qui epistola ad me data anno 1727. mense Januario die 20., & in analectis referenda, cuncta quæ Hieronymo Arminio Placentiæ evenisse superius narrantur, verissima esse affirmavit. Hieronymi vitam scripsit italicè Petrus Antonius Tornamira, edidítque Panormi anno 1674. apud Carolum Adamum in 4., quæ postea à sacra Indicis congregatione lectoribus fuit interdicta, quod quidem Hieronymi sanctitati minime officit, sed tantum scriptoris in ea exaranda, errorem aliquem indicat. Meminit ejus Gabriel Bucellinus in Benedicto Redivivo ad an. 1626., qui tamen corrigendus est ubi dicit, Hieronymum obiisse eodem anno 1626. Panormi in S. Martino, cum extra quodcumque dubium Placentiæ diem extremum clauserit, ut supradictum est. Felix quoque Egger in idea ord. Hierar. Bened. libell. 2. pag. 3. dissert. 3. n. 3. pag. 422. & seqq. quem vide.

Anno salut. 1727. Mense.

HIERONYMUS PETRONIUS Fractis oppido Campaniæ Felicis, nunc Terræ Laboris, nobili familia ortus, frater magni servi Dei Zachariæ Petronii, in Casinensi archisterio monasticam professionem emisit anno 1592. die 25. Martii; fuitque postea prior, ac deinde abbas *titularis*, abbatis scilicet titulo tantum, ac nomine, non verò authoritate, & regimine decoratus. Is in nostris regestis pag. 235. scribitur in margine *vir pietate celebris*. A Casimiro vero Chranovio Polono in vita laudati Zachariæ Hieronymi fratris, edita Neapoli 1678.; cap. 1. pag. 3. *Sicuti cum Zacharia fratre communem patriam, & genus, ita etiam non disparem religionem sed communem sanctitatem & gloriam adeptus*. Obiit anno Domini 1636.

JA-

I

I

ACOBUS GRAFFIUS Capuæ in eadem Campania Felici, nobili stirpe progenitus, Petrique nomine in baptismate insignitus, ab ipsis fere incunabulis optimæ indolis cum ad scientias, tum ad pietatem præclara dedit indicia. Vix septennis intempesta nocte è lecto surgens, fundendis Deo precibus diutius incumbebat, latenter quidem, ut ipse existimabat, nam idcirco sese lectuli conopæo circumtegebat, ne à parentibus, qui rem taciti admirabantur, videri posset. Statim atque adolevit, immaculatam Deiparam impense colere, omnique devotionis affectu prosequi cæpit, jejuniorum, flagellationum, coronarum, (Rosario dicimus) aliarumque precationum munera assiduè, ac libentissime eidem offerens. Adulta jam ætate, cum ob insignem utriquejuri navatam operam, doctoris laurea donandus esset, omisso communi aliorum more, tibicines, & convivia renuit, sed totam pecuniæ summam, ad trecentos fere nummos aureos, quæ in hujusmodi symposiis, ac solemniis insumenda erat, honestis puellis dotandis piè, ac religiose dicavit, quod sane egregium facinus conterraneis suis ad lauream deinceps assumendis saluberrimo exemplo fuit. Advocati autem munus lucri nullius gratia, sed divinadumtaxat charitate permotus aliquandiù exercuit; quo tempore sæculo nuncium remittere, & divino obsequio sese penitus mancipare cum decrevisset, monasterium S. Severini in urbe Neapoli delegit, ubi suavi jugo Benedictinæ regulæ humiliter colla submisit anno 1571. natus ipse annos viginti duos. I.

In tyrocinio sodalem, & ex morum similitudine amicum intimum sortitus est D. Constantinum *De Lanoy* juvenem sanctissimum, pari perfectionis studio, & in Dei Genitricem amore flagrantissimo accensum; cujus quidem amicitiæ hæ potissimum pactiones fuere, ut quoties alteruter parietem cellæ intermedium pulsaret, statim genu flexo Beatissimam Virginem Angelica salutatione venerarentur, & ut in mensa ob ejus honorem à sapidiori bolo abstinerent, reliquum vero cibum, parcum illum quidem, & restrictum, cinere semper aspergerent. II. *De eo Catalogus Episcoporum.*

Tyrocinio expleto, non ut plerisque usu evenit, primævi fervoris sensim aliquid remisit, sed potius ea quæ retro sunt obliviscens, ac si quotidie cursum inciperet, ire jugiter contendit de virtute in virtutem, ut tandem ad videndum Deum Deorum in Sion posset pertingere. In primis assiduæ orationi tum ore, tum mente die, noctuque ita se addixit, ut pluries extra sensus raptus; cælestis patriæ dulcedinem, quantum homini adhuc inter mortales degenti fas est, secundum tamen suam mensuram, prægustare meruerit. Quot vero *coronas*, quot *rosaria*, quot parva officia, præter quotidianum monasticæ psalmodiæ pensum, præter incruenti sacrificii celebrationem, totiusque officii defunctorum, integri insuper psalterii cum omnibus orationibus dominicalibus recitationem, singulis diebus Deo, sanctissimæque ejus Genitrici, pluribusque aliis sanctis, ut acceptissimam hostiam laudis, offerret, incredibile prorsus videri posset, eo præsertim tempore, quo septem omnino volumina sub prælo habebat, & magni pœnitentiarii, librorumque censoris in tota Neapolitana diœcesi munere fungebatur, nisi ejus vitæ oculatus scriptor qui diu ejus confessiones excepit, testis omni exceptione major Aloysius Carafa, (sanctus nempe pro sancto scribens) ex ore ejusdem Graffii de his omnibus, neque enim ipse id antea credere voluit, fidem haud dubiam faceret. Sed quid possibile non sit credenti? quid non facile cum Deo ambulanti? Ad hæc cum III. *Oratio.* *De eo sup. L. A.*

I cum media nocte surgeret ad confitendum de more nomini Domini, completa sacra Sinaxi, aliis abeuntibus, ipse in exedra immobilis nocturnas preces, sanctasque meditationes ad duas integras horas, vel eo amplius, usque ad diluculum cum lacrymis, & gemitibus cordis compunctionem indicantibus, protrahebat, à qua laudabili consuetudine nullis umquam Satanae insidiis, nullis tentationibus dimoveri potuit.

IV. Ex his porro quisquis facile ea, quae de ejus poenitentia mox dicturi sumus, verissima esse intelliget; quamvis maxima admiratione digna. Toto tyrocinii anno Divam Catharinam Sanctae Gertrudis filiam imitatus, quotidie liquata cera nuda brachia aspergebat, quam statim è cute imo cum ipsa cute vi abstrahens, horrendum in modum ea deformavit, & novo semper recrudescente cruciatu, implacabilis suae carnis hostis afflixit. Triginta prorsus annos super saccum paleis tantum infartum, cum somnum, brevem illum quidem caperet, semper cubavit. Nigro pane, ac pura lympha, rarò admodum modico vino admixtâ, victitavit, quod cibi genus non ut reliqui solent homines suis manibus ori admovebat, sed toto corpore ad terram prostratus, instar quadrupedum labiis tantum hauriebat; cum alioquin à prima juventa ad ultimam usque aetatem in honorem beatissimae Virginis jejunium cunctis diebus Sabbati solo pane, & aqua celebraret. D. P. Benedicti exemplo, cum ab immundo spiritu graviter tentaretur, *super urticas, rigidosque sentes* nudum se volutavit, eoque heroico actu gloriosum de Satana triumphum duxit; nec eo tamen tutum se reputans, flagellis saepissimè, & acerbissime se cedebat, ciliciumque asperrimum, in modum indusii efformatum, scapulas, ac genua tegens quinquennio gestavit; alternis tamen diebus, ne dolor consuetudine leniretur, sed acrius semper reviviscerit, illud resumens.

Poenitentia.

V. Humilitati acquirendae ac servandae, utpote virtutum omnium fundamento, ac fonti, curas omnes impendit; ab omni proinde honore, ac dignitate ita semper abhorruit, ut *decanatum*, qui janua apud nos est dignitatum omnium, pro viribus abnueret, nec illum nisi à superioribus coactus umquam admiserit. Abbatis titulum, deferente Paulo V. Pont. Max. in virtutis, ac doctrinae praemium, cui librum de casibus summo Pontifici reservatis obtulerat, invitus recepit, cum regimen, & pastoralem solicitudinem enixe deprecatus fuisset, res autem suas, poenitentias, orationes, illustrationes, aliaque id genus cautissime occultabat, Salvatoris nostri monitum probe custodiens, *Clauso ostio ora Patrem tuum*; quae vero de eo scimus, laudato Aloysio Carafa confessario suo, obedientiâ compulsus, non secus ac illi, qui tormentorum vi delicta confitentur, manifestavit; adeo Graffius caenodoxiam pertimescebat. Nemo illum de quopiam conquerentem audivit, nemo contra aliquem vidit iratum; raro, & urgente dumtaxat necessitate è monasterio egrediebatur, optime sciens religionis spiritum in claustro acquisitum per urbanas evagationes, & saecularia commercia sensim remitti, nec fieri posse, *ne de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescant*, ut S. Leo Magnus admonuit, cum alioquin nil magis monachum deceat, quam solitudo; eam enim ipso vel nomine praesefert.

Humilitas.

Incaeni torium.

VI. Paupertatem uti plurimum dilexit, ita probe servavit: In ejus cella nihil pretiosum, nihil pulchrum vidisses; Decem fere ducatorum centena sibi à piis hominibus oblata, dotandis honestis puellis addixit. Cum ejus lucubrationes maximi ab omnibus fierent, & avidissime expeterentur, bibliopolae, qui suis typis ea consignabant, multa pecunia, multisque recentiorum authorum libris pro illis Graffio respondebant, at is nummos quidem pauperibus erogabat,

Paupertas.

gabat, libris vero monasterii bibliothecam locupletavit; Cæterum toto monachatus tempore quinquaginta, vel eo amplius annorum, vix ipse unum aut alterum Carolenum in proprios usus; petita prius tamen ab abbate suo venia, expendit; nihil enim cupiebat in terris, qui omnia adipisci contendebat in cælis. I

Ejus quoque obedientia insignis æque, ac felix fuit. Decanus renunciatus, & novitiorum magister constitutus, Venetiis in monasterio S. Georgii plures eosque præstantes discipulos pietate, ac literis egregiè instituit, qui postea abbates prudentia, doctrina, ac sanctimonia celebres evaserunt; Sacros item Canones variis in locis, ea qua eminebat eruditione, explanavit. Neapolim reversus cœnobio sanctorum Renati, & Valerii, apud Surrentum, quod sancti Severini appendix est, rectoris titulo præficitur, paruit illico vir Dei, quamvis subesse longe magis cuperet, quam præesse, suæque obedientiæ fructum cumulatissimum statim recepit; Nam in veteri ecclesia eorumdem sanctorum, qui olim Surrentinæ civitatis episcopi fuerant, sacra Lipsana invenire, & circum illa, dum propriis manibus sepulchra effoderet, arenam auream solus videre, & contrectare meruit, eaque corpora in novum templum solemni pompa, & communi omnium lætitia, & gaudio transtulit, & decentissimè collocavit, non utique sine pluribus, eisque ingentibus eodem tempore, tum horum sanctorum intercessione, tum Jacobi nostri precibus, patratis miraculis, inter quæ puero luminibus orbato, pristina videndi facultas restituta narratur. VII. *Obedientia.*

At vero ejus patientia qualis, & quam invicta fuerit, paucis referri non potest: Tribus ante obitum annis acerrimis podagræ doloribus conflictatur, Deum semper laudans illi gratias agebat, cruciatus omnes, pro peccatorum expiatione libentissime veluti sacrificium contriti cordis Domino jugiter offerens. Ingravescente autem morbo, toto fere biennio lecto decumbens, cum ullam in partem sese vertere nequiret, sed immobilis permanere cogeretur, non solum summâ animi fortitudine omnia sustinuit, sed insuper vehemens desiderium majora adhuc patiendi, quod in ejus corde Eucharisticus cibus devotissime ab eo quotidie sumptus accendebat, magis, magisque patefecit, nullis enim neque medicorum, neque alterius cujusvis suasionibus acquiescere umquam voluit, ut lineam interulam, aut lineum pileolum sumeret, laneo dimisso, quamvis flagrantissimis febribus æstuaret. Ad eum sic ægrotantem, tamquam ad oraculum sapientiæ, & sanctitatis speculum nobiles, aliique honesti viri identidem confluebant, quibus monita salutis pro uniuscujusque statu, & conditione præbens, spirituali consolatione perfusos dimittebat. Paulò ante obitum laudato Aloysio Carafa duo valde notabilia, confessionis tamen sigillo, quoad viveret, obtegenda, aperuit, quod nempe virginalem integritatem illibatam servaverit, & quod numquam lethale crimen voluntarie commiserit. VIII. *Patientia.*

Mortem suam, ac mortis diem, horamque multis diebus ante prædixit; plura item alia prophetiæ spiritu afflatus prænunciavit; in iis tumultus, ac turbas, quæ miserum in modum Neapolim, totumque regnum afflixerunt, & tantum non funditus exciderunt, ac si præsentia essent, conceptis verbis descripsit, cordium etiam occulta penetravit, & quæ clam se à proprio famulo perperam commissa fuerant, illi aperuit. Tandem cum finis ejus peregrinationis appeteret, SS. Ecclesiæ Sacramentis summa cum devotione perceptis, elevatis in cælum oculis, angelicam animam placidissimè in manus Domini tradidit, æternitatis gloria, quæ virtutum, ac bonorum operum merces est, ab IX. *Prophetia.* *Obitus.*

I

eo coronandam anno 1620. die 19. Octobr. ætatis suæ circiter septuagesimo; Corpus in facello SS. Crucifixi peculiari loco reconditum, post annos 3. in veterem ecclesiam translatum fuit, & sub uno ex ejus altaribus collocatum, cœpitque statim miraculis quampluribus effulgere, præsertim in dissolvendis energumenis, qui impetraturi libertatem à Dæmonum tyrannide frequentes ad ejus tumulum confugiebant. Exeuntes autem Dæmones fatebantur, hoc in ipsos imperium à Deo Graffio tributum præmium esse incorruptæ virginitatis, quam insigni illâ de impura suggestione victoriâ sanguine inter vepres effuso fortiter partâ, tectam sartam servavit. Reliquiæ item tum corporis, tum vestium plures infirmos solo tactu curarunt, in iis morti jam promixum ob pestiferum gutturis morbum, ejus digitus gulæ admotus confestim sanavit. Denique tot, tantaque edita ad ejus tumulum fuerunt miracula, ut ad ea litteris consignanda viros duos, monachum unum, laicum alterum deputari oportuerit, qui numquam è templo discedentes, fide dignorum hominum innumera testimonia excipiebant, una voce dicentium *quia vidimus & testamur mirabilia Dei*; ex his porro efformati sunt *processus miraculorum*, *& gratiarum*, quas ad suam, & servi sui Jacobi gloriam operari dignatus est Deus, in tabulario S. Severini asservati.

D. Simplicius Campagna theologus.

Ex ejus vita scripta tum ab Aloysio Carafa singulari libello, tum à Jacobo Majorica ejus olim discipulo tomo 1. *Rerum memorabilium* ad an. 1622., & 1623., tum denique ex brevi chron. S. Severini à *Bened. Laudati* composito p. 2. pag. 270. Agimus nos etiam fusissime de eo in nostra bibl. p. 1. pag. 4. & seqq. ubi ex his ipsis authoribus plura de ejus sanctitate narramus, quæ multo consultius fuisset huic loco reservare, quod ideo non fecimus, quia de scribendo hoc ipso virorum sanctitate illustrium catalogo minime tunc cogitabamus, quod idem in nonnullis aliis nostris scriptoribus sanctimoniæ fama celebribus etiam evenit. Cæterum in eadem nostra bibl. plures alios authores honorificè de Graffio agentes in medium adducimus.

I. FR. JACOBUS ab Herculaneo, quod oppidum est Campaniæ in ora sinus Neapolitani vulgo *Torre del greco* familia de *Magliulis*, parentibus modicis quidem, sed piis, ac Deum timentibus natus est; expletoque vigesimo quinto ætatis anno, cupiens Deo perfectius deservire, inter fratres conversos, seu *commissos*, ut nos dicimus, apud S. Severinum admitti postulavit, eo prorsus tempore, quo prænarratus Jacobus Graffius ibidem monachum induit; qui duo Jacobi, veluti duo splendidissima luminaria, sanctitatis radiis cœnobium illud, totamque adeo congreg. illustrarunt, varia tamen vivendi methodo, ac ordine; ut enim in domo Dei mansiones multæ sunt, sic ad eam pertingendi haud una patet via. Graffius præter commune regularis observantiæ pensum, totus fuit in asperrimis pœnitentiis, assiduis orationibus, aliisque minime imperatis pietatis operibus exercendis: At Fr. Jacobus nihil umquam singulare, nec duriorem vitam, nisi quam regula præscribit, sectari voluit, sed ad illam perfectè, adamussim implendam conatus omnes intendit, hoc nimirum jure confisus cæleste Regnum se acquisiturum, quemadmodum sanctissimus noster legislator in fine ejusdem regulæ illam observantibus promittit, *Facientibus hæc, regna patebunt æterna*. Itaque cum alii religiosi statutis horis cibum sumerent, ipse etiam una cum illis reficiebatur; cum jejunarent, & ipse inviolabile servabat jejunium. Cum silentii tempus esset, ne verbum quidem proferebat, cum loquendi fieret facultas, & ipse quæ opus erant, parce tamen, & circumspectè, loquebatur. Cum alii irent dormitum, & ipse in pace cum Christo quiescebat, cum alii ad Deum laudandum surgerent, & ipse

ipse impiger in oratione vigilabat; Ita gentium apostolum imitatus, *flebat cum flentibus, gaudebat cum gaudentibus*, omnibus omnia factus, ut se, & alios Christo lucrifaceret. I

Omnium autem suorum actuum principium, simulque finem, charitatem erga Deum, & proximum sibi constituit, quæ singulis prope momentis in eo veluti in speculo refulgebat, cujusque beneficium cumulatissime senserunt quotquot, quacumque de causa ad eum accedebant; neminem enim à se umquam mærentem, aut contristatum dimisit, nemini quidquam (quod quidem concedi poterat) denegavit, cunctorum animis plenam consolationem verbo, factoque infundens. Hujus autem summæ virtutis specimen egregiè in primis dedit cum triginta prorsus annos obsonatoris officio functus est, & viginti annos pistrino, & cellæ vinariæ præfuit: tunc enim admodum liberalem monachis omnibus in eorum necessitatibus sese exhibuit, quæ illis opus erant, abunde suppeditando, cibos optimos ad regulæ tamen, & religionis præscriptum, illis comparando, & in omnibus ad eorum commodum, & utilitatem spectantibus, strenuam diligentiam, & eximium amorem præseferendo; cum interim in discutiendis expensarum suarum rationibus, & in negotiis pertractandis admodum solers, sagax, ac prudens esset. Erga pauperes perquam misericors, affatim cunctis eleemosinas erogabat, nec tamen propinquos suos aliis anteferebat, sed in charitatis officio cæteris omnibus coæquabat. Ut vero pauperum inopiæ citius subveniret, sinum suum panibus onustum semper gestabat, ut ne uno quidem momento eorum subsidium differretur, sed eodem prorsus tempore pauperes quidem os suum, Jacobus vero manum suam aperiret, ut omnes implerentur benedictione: nam cum tanta assidue largiretur, panis tamen in ejus manibus augescere videbatur, & multo minus in ejus, quam in aliorum administratione consumi; eo nimirum retribuente, qui dixit, *date, & dabitur vobis, & qui dat pauperi non indigebit*. II. *Charitas.*

At ejus abstinentia revera mirabilis fuit: omnia fere edulia in manibus ejus erant, omnia ab eo aliis distribuebantur, ipseque ob quotidianum haud intermissum laborem, fame, ac siti interdiù, nec raro, pulsabatur; & nihilominus gulæ suæ semper victor, extra commune cœnaculum nihil umquam comedit, aut bibit, sed inediam fortiter sustinens, statutis horis una cum aliis cum gratiarum actione moderate refocillabatur; quod sane martyrii quoddam genus jure quis dixerit, inter cibos velle esurire, & cum ab aliis famem depellas, ipse famelicus permanere. III. *Abstinentia.*

Nec minore laude digna ejus paupertas, quam super aurum, & topazion semper dilexit; humillimus ac sibi despectus vilibus vestibus induebatur, mundis tamen, & minime sordidis, D. Bernardi exemplo cui paupertas semper placuit, sordes numquam, una dumtaxat tunica, obsoletoque, & depilato pallio contentus; quamvis autem pecunias sibi creditas in aliorum usus copiose expenderet; sibi tamen summe parcus, imo potius avarus, in cella præter vetustam Salvatoris Crucifixi imaginem, nihil prorsus habere voluit; Hic ejus amor, hæ deliciæ, hoc oblectamentum, huic cor suum, seque totum dicaverat, abjecta rerum omnium caducarum cupiditate, quippe qui *omnia detrimentum fecerat, ut Christum lucrifaceret*; & pro thesauro hoc unum semper optaret, *nihil habere, & Crucem*. IV. *Paupertas.* *S. Greg. Naz. de S. Basil.*

Orandi assiduitas durissimum ejus genibus callum obduxerat, & cum præ muneris sui negotiis genua flectere non posset, stando etiam aut ambulando, aut mechanicum quodvis opus exercendo, orationem continuabat, semper proin- V. *Oratio.*

de orariam coronam manibus gestans, ore, ac mente Deum ubique laudans, semper toto corde illi adhærens, semper totis viribus ad illum suspirans, unde colligas perpetuum bellum otio tamquam infensissimo hosti eum indixisse, ut Dæmon semper illum occupatum, suisque propterea tentationibus præclusum aditum semper inveniret; quæ sane cautio plurimum contulit, ad illibatam Virginitatem tota vita servandam, quemadmodum ejus confessarii unaniter testati sunt.

VI. Hinc famâ ejus sanctitatis longe, lateque propagatâ, Jacobus in omnium ore, & admiratione erat; omnes tum monachi, tum laici eum maxime venerabantur, omnes tam boni, quam etiam discoli (quod quidem admodum rarum, ac mirum est) eum laudibus afferebant; Nemo illo præsente, nisi de rebus spiritualibus audebat miscere sermonem; ipse autem, ut cunctis summam semper reverentiam exhibuit, ita si quid indecorum vidisset, aut quoquo modo audivisset, corde, & oculis columbæ usus, omnia in bonum interpretabatur, numquam de aliorum fragilitatibus scandalum sumens. Cum intempestivis noctis horis excitabatur, absque ulla mora è lectulo surgens (quamvis senio jam gravis) ad exercitii sui officinas illico descendebat, & alacri vultu, & serena fronte operâ suâ indigentes consolabatur, nihil interim de communibus fratrum actionibus intermittens, sed ad omnia primus, ac impiger semper advolans.

Ejus sanctitatis opinio.

S. simplicitas.

VII. Cum igitur adeò acceptus esset Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret illum; assiduis enim laboribus, curisque molestissimis, nedum longæva ætate fractus, duobus ante obitum annis, more electorum à Deo visitatus, atroci paralysi conflictari cæpit; cujus vi lecto decumbens, omniumque membrorum debilitatem patiens, nullam in partem sine alterius adjutorio sese vertere, nec cibum nisi ex aliena manu sumere poterat. Tum vero, si unquam alias, ejus patientia maxime enituit. Jacebat quidem corpore, sed corde, ac mente in cælum omni tempore elevabatur, ac si unus potius ex angelicis illis spiritibus, quam homo esset. Non enim ciborum ulla condimenta, non amicorum visitationes appetebat, non de doloribus conquerebatur, non animi perturbationem ullam ostendebat, sed in rerum cælestium contemplatione defixus, & ad supernam patriam anhelans, *Deogratias* jugiter repetebat. Famulo ad ei inserviendum deputato in omnibus morem gerere non detrectabat, imo ab eo multoties, maxime cum opus haberet, derelictus, & quandoque etiam male habitus, & verberatus, omnia constanter perferebat, & tamquam singularia divini amoris indicia, hilari, gratoque animo excipiebat.

Patientia.

VIII. Tandem adveniente jam hora paratam sibi justitiæ coronam obtinendi, mirabiliter è lecto se erigens, oculosque, ac manus in cælum tendens in hæc verba prorupit. *Benedictus Deus, B̃ma Virgo Maria Mater ejus, qui hac sacra die* (Sabbati) *animam meam ad se perducere dignatur*, mox augustissimo divinæ Eucharistiæ sacramento refectus, ac extremâ unctione communitus, nullum sentiens mortis dolorem placidissime corporis solutus nexibus in cælum evolavit, ann. 1619. die 9. Sept. ætatis suæ septuagesimo; cujus memoriá in benedictione est.

Mors.

IX. Quam vero ejus vita, atque mors in conspectu Domini pretiosa fuerit, Deus ipse crebris miraculis ad ejus tumulum testatum voluit; nam cum ejus corpus in communem monachorum sarcophagum illatum esset, statim cæperunt plures energumeni super illum prostrati à Dæmonum infestatione liberari, ipsique Dæmones magnis clamoribus profiteri, se meritis Fr. Jacobi ad exeundum è corporibus obsessis à Deo compelli; quamobrem ejus etiam corpus inde extra-

Miracula.

tractum sub alio altari è regione illius, ubi corpus Jacobi Graffii repositum erat, collocatum fuit. Itaque isti duo servi Dei, sicut in vita sua se invicem in Domino dilexerant, & plurimum virtutum similitudine inclaruerant, ita & post obitum ipsis in sepulchris sese vicissim honore prosequebantur, & alter alteri velut primas tribuere contendebat; si quis obsessus, vel infirmus ad sepulchrum unius sanitatem imploraturus accederet, ad alterum pergere jubebatur, ut postulata assequeretur; quod idem aliàs celeberrimis Sanctorum evenisse, ut mutuo se honore prævenirent, Dæmoniacos, aliosve ægrotos alter ad alterum curandos mittentibus, in Ecclesiasticis historiis legimus. Non solum autem particulæ ossium, aut vestium Fr. Jacobi arreptitios, aliosque ægros sanabant, sed etiam pulvis collectus, etiam lateres ex ejus sepulchro avulsi, & in diversas regni partes delati curationum mirabilia solo tactu operabantur; eapropter utriusque Jacobi sepulchra ab ingenti multitudine cujusvis generis languentium omni tempore frequentabantur, puresque sani, & integri domum redibant, & quod multo etiam majus est, plerique corde compuncti, & præterita errata plorantes, animæ etiam sanitatem recuperabant. Fiebat igitur quotidie præter corporum curationem, fidei etiam, pietatis, devotionis, charitatis, ac cunctarum virtutum incrementum, quorum omnium mirabilium veluti testes locupletissimi plurimæ tabellæ coloribus ea exprimentes circa eorum sepulchra appensæ videbantur; sed & omnes, qui illa senserent, viderunt, vel audierunt, uno ore clamabant, *mirabilis Deus in sanctis suis*.

Ex ejus vita ms. à Jacobo Majorica tom. 1. *rerum memorabilium*, & ex *brevi chron.* 1. S. Severini à *Bened. Laudati* manu exarato part. 2. pag. 258. ex quibus habetur etiam doctrinæ famâ eum fuisse percelebrem, quam à Jacobo Graffio oretenus hausisse crediderim, vel à Deo infusam habuisse, nam status ejus conditio, & munia ab eo in religione jugiter gesta literarum studiis eum vacare non videntur permittere potuisse, & denique ex Felice Egger Petrusiano *idea ord. Hierarc. Bened.* libell. 2. p. 3. dissert. 3. n. 3. pag. 428., & seq. ubi tamen cum dicit Jacobum ex *nobili Magliulorum familia natum*, deceptum eum fuisse fatendum est, cum laudatus Majorica author coævus, & ocularis diserte asserat, eum *obscuris natalibus secundum sæculi dignitatem exortum*, quod quidem in majorem ejus laudem cedit, qui stirpis ignobilitatem tantæ virtutis splendore illustraverit; *etenim familiæ hominum* (ut inquit S. Ambrosius) *splendore generis nobilitantur, animorum autem clarificatur gratiæ splendore virtutum*. *Lib. de Noe, & Arca.*

JACOBUS MAJORICA patria Neapolitanus, ex Hispania tamen oriundus, in eodem S. Severini cœnobio monasticæ militiæ rudimenta posuit anno 1605. sub Jacobi Graffii disciplinâ educatus, quod felix, faustumque illi fuit, in regulari observantia; & in omni virtute adeò profecit, ut tanto magistro discipulus dignus evaserit. Adhuc puer, antequam cong. ingrederetur, eodem Graffio confessario utebatur, qui ejus indolem, ac desiderium agnoscens D. Benedicti institutis nomen dandi, illi præcepit, ut totam sanctissimi legislatoris nostri regulam memoriæ commendaret; quod cum strenue exequutus esset, singulis Sabbatis regulæ partem memoriter, & ex ordine ei recitabat. Cui rei simile quid legitur de Sancto Antonino Florentino Archiepiscopo, qui cum puer à priore FF. Prædicatorum conventus S. Marci inter eos admitti postulasset, hoc ab eo responsum tulit, ejus se desiderio facturum satis, dummodo intra breve tempus totum psalterium memoriæ probe tradidisset. Sicut ergo Antoninus adimpleta ea conditione, voti compos effectus est, ita etiam

I etiam Majorica, monasticam regulam, quam adeo studiose didicerat; pro sisteri meruit, obtento ab ipso Graffio proprio, *Jacobi*, nomine, quod hactenus cuiquam imponi minime passus fuerat; magni sane, ac præcipui erga illum amoris, ac præclaræ de eo conceptæ spei indicium; quamobrem Graffius identidem eidem Majoricæ dicere solebat, neminem se magis diligere, quam *Jacobum*, quamvis Majorica, intra modestiæ fines sese continens, id ex joco à Graffio dici interpretabatur, quasi de semetipso id est Graffio hoc intelligeret.

II. Nec concepta de eo opinio Graffium fefellit: toto enim vitæ decursu innocentiam, & columbinam simplicitatem prudenti tamen zelo monasticæ disciplinæ promovendæ conjunctam inviolatè retinuit. Ea de causa spiritualis vitæ colloquia puro, sinceroque mentis intuitu cum sodalibus sæpe sæpius miscebat, ut eos ad regularis perfectionis desiderium, & cælestis patriæ amorem inflammaret. Monastica paupertas illi semper summopere cordi fuit, eamque studiose admodum custodivit. Erga ineffabile divinæ Incarnationis mysterium mirè affectus, summam animi pietatem in eo, aliisque nostræ redemptionis mysteriis jugiter contemplandis, ostendebat. Otium quamdiligentissime devitans, reliquum ab oratione tempus, tum historica monumenta ad posterorum utilitatem literis consignando, tum morales philosophorum, sacrasque patrum sententias, ad vitam recte instituendam colligendo, pie insumebat; de quibus ejus lucubrationibus fusius in nostra bibliotheca, ubi de eo agimus, dictum est.

III. Cum ad ultimam senectutem pervenisset, ad heroicæ patientiæ exercitium gravi à Deo infirmitate, velut aurum in fornace perdiù probatus fuit; nam toto triennio omnium artuum dolore vexatus, nec alio situ, nisi resupinus decumbens, invicto spiritu, & hilari vultu non solum patientissimè cruciatus omnes tolerabat, sed humillimas etiam Creatori grates pro his, aliisque tota vita transactis ærumnis, tamquam amplissimis donis sibi concessis, assiduè agebat, illud nimirum Apostoli secum animo reputans, *omne gaudium existimate cum in tentationes varias incideritis*. Quod si aliquando mitiori frueretur hora, ad consuetum lucubrandi studium statim redibat, ne in suis etiam esset infirmitatibus otiosus, ut de beata quoque Clara Assisinate legimus, quæ cum per infirmitatem ad corporale exercitium surgere non posset, sororum auxilio levabatur, fulcrisque ad terga appositis, mechanicum aliquod opus conficiebat, ut vel tunc labores manuum suarum manducaret. Tandem intimæ cum Deo, ejusque divina voluntate unionis exemplum omnibus præbens die 10. Februarii illucescente aurora animam piissimè eidem reddidit anno 1669. Ex brevi chron. S. Severini ms. Benedicti Laudati pag. 359. partis 2., & ex ipsiusmet Jacobi Majoricæ rerum memorabilium tom. 1. ad ann. 1623.

S. ILLUMINATUS Picenus patriam habuit Semptempedam, ex cujus ruinis à Gothis, aut Langobardis eversæ, urbs, quæ nunc *S. Severino* dicitur excrevit. Fuit monachus ordinis S. Benedicti in monasterio S. Mariani urbis ejusdem, ubi antiqua traditio est, eum monachis inservisse, & ut monachus Benedictinus ostenditur antiquitus pictus fuisse, ut etiam demonstrat inscriptio, quam Cancellottus ex manuscripto profert, scilicet *Illuminatus D. Benedicti monachus vir fuit celebris sanctitatis, & sepultus in ecclesia S. Mariani, quæ erat ejus cœnobium*. Hoc autem Divi Mariani cœnobium, quod olim pertinebat ad monachos Benedictinos, nunc appellatur monasterium S. Catharinæ, & à monialibus etiam ordinis S. Benedicti incolitur, ibi corpus ejusdem S. Illuminati adhuc integrum sub ara maxima religiosè asservabatur, nunc autem

autem in peculiari sacello novæ ecclesiæ, ejus nomini dicato, an. 1657. ut refert Jo: Maranganius in *Thesauro Parochorum* tom. II. fol. 233. n. 6. de quo laudatus Jo: Baptista Cancellottus San-Severinas Soc. Jes. lib. 4. vitæ S. Severini episcopi Septempedani, rem mirabilem, & mysterio dignam refert, quod scilicet idem corpus caput suum vertit semper ad dextrum latus aspiciens versus chorum sanctimonialium, neque potuerit ullo modo in alium situm transferri, hocque in signum amoris, quo è cælo ejus beata anima moniales ibi degentes adhuc prosequitur. Ejus quoque pallium sæpissimè defertur ad ægrotos, cujus tactu multæ curantur infirmitates, ejusque festum ibidem solemniter agitur V. Idus Maji. Præneste quoque in Latio hujus S. Illuminati quædam reliquiæ in ecclesia S. Rosaliæ asservari, nuper accepi. De eo Martyrologium Romanum die undecima mensis Maji. Lucas Wadingus in additionibus ad primum tomum annalium minorum n. 3. Jo. Baptista Cancellottus loc. cit. Philippus Ferrarius de Sanctis Italiæ, ubi tamen errat, hunc S. Illuminatum asserens fuisse S. Francisci Assisiensis socium, & alumnum, quem Ferrarium secutus est Brautius in Martyrol. poetico. Verum hunc S. Illuminatum Assisii obiisse, atque sepultum fuisse est antiqua Minoritarum traditio, eumque ad quintam Maji refert in Martyrologio Franciscano Arturus; imo Sanctus Illuminatus Septempedanus, alius omnino est à S. Illuminato Typhernate eremita, qui in monte Albano vixit, de quo Bollandus, ac Ferrarius ad diem VIII. Julii. Authores Bollandici Maji tom. 2. ad diem 11. fol. 706. sed quod iidem mirantur, non celebrari hujus S. Illuminati memoriam in fastis Benedictinis, occasionem nobis dedit, hæc, quæ supradiximus de S. Illuminato, hic referendi; ne ipsi, neque alii deinceps idem exprobrare monachis jure possint, cum alioquin extra institutum nostrum hoc prorsus sit; nam S. hic Illuminatus annis plurimis ante Casinensem congregationem floruit, cujus congregationis viros sanctitatis fama illustres hic enarrandos suscepi.

I. FRATER JOANNES Genuensis patria, cum adhuc juvenis sæcularis esset, Philippus vocatus, percelebri abbati D. Aloysio M. de Auria aliquandiù inservivit; sed ex fortuita lectione vitæ, ac revelationum Divæ Gertrudis, mox alterius libri spiritualis, quem Pater Dominicus a Jesu Lusitanus ex ordine eremitarum D. Augustini, apud Marrochium in captivitate constitutus, *de laboribus, ac pænis Salvatoris nostri Jesu* composuit, ad meliorem vitam capessendam vehementer incitatus fuit; conceptumque propositum de monasticâ religione ineunda tunc demum adimplere cæpit, cum paulò post in cadavere juvenis, itemque nobilis, ac nuper pulcherrimæ fœminæ, quod in ecclesia, pro inferiis postridie celebrandis, noctu expositum erat, rerum omnium mortalium caducitatem, & humanæ conditionis miseriam, ac fragilitatem clarius agnovit.

Italice de Travagli di Gesù.

II. Itaque duobus illis supra recensitis libris, quos assiduè deinceps pervolutavit, ad sanctitatis fastigium veluti ducibus, toto conatu contendens, mundoque, & rebus ejus omnibus vale dicens, conversorum habitum (commissos vocamus) in monasterio S. Mariæ de Cæsena, ubi arctior regularis disciplinæ observantia vigebat, enixè postulans, impetravit: Ibi pedem, & cor suum fixit, nec umquam posthac ex illo egredi voluit; sed obedientiæ jugo humiliter se subjiciens, magna spiritus hilaritate viliora quæque cœnobii munia libentissime obivit. Temporis sedulus, ac providus dispensator, viginti, quibus ibidem vixit annis, ne ullo quidem momento otiari visus est. Diem, ejusque horas accurate adeò disponebat, ac partiebatur, ut non solum nihil de sibi demandatis officiis ullatenus præteriret, sed tempus quoque ei suppeteret,

quo

I quo singulis aliis monasterii officinis opportune adesse, ac ministrare, & sodales peramanter adiuvare posset, consuetam interea, orationem, & spiritualem lectionem, die, noctuque strenue frequentans; nam unaquaque nocte supra commissorum sepulchrum extensis brachiis procumbens, mortem meditabatur: Tribus deinde horis ante sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum brachiis similiter in crucis formam deductis ferventissime orabat: Denique asperrimis se flagellis cruentans, interimque Salvatoris nostris labores, & passionem recolens, noctis vigilias, veluti interna spatia spiritualis militiæ divisa, Christi excubitor, & vigil impigre absolvebat.

In noctibus extollebat manus suas in Sancta, & benedicebat Dominum.

III. Ex hac porro adeo insigni in Deum religione tamquam ex amplissimo fonte, reliquarum virtutum limpidissimi rivuli jugiter emanabant: Eas inter primas obtinebat eximia in proximos, præsertim infirmos, eoque magis morti proximos charitas; his enim solicite admodum præsto erat, eorumque tum corpora utili servitio recreabat, tum etiam animas sanctorum patrum dictis, divinæque scripturæ sententiis mirum in modum solabatur, & ad bene moriendum sapientissime comparabat. Humilitatem, mansuetudinem, ac patientiam in cunctis actibus summam præseferebat, vultu autem lætitiam semper ostendens, intuentes, exhilarabat, & affabili, dulcique colloquio corda demulcens, à vitiis homines retrahebat, & ad virtutem amplectendam acriter incitabat. Ejus vero modestia, abstinentia, & continentia paucis explicari non possunt. Erga beatissimam Deiparentem, divas Gertrudem, & Methildem tenerrima pietate præditus, studiosissimum eisdem, ut cuique par est, cultum exhibebat.

IV. Tanto igitur Dei amore succensus, ad eum jaculatoriis precibus, veluti ignitis telis jugiter aspirabat, hanc potissimum gratiam ab eo ardentissime flagitans, ut absque longa infirmitate (ne aliis oneri, ae molestiæ esset,) sibi mori contingeret; nec aliud, præter extremam unctionem, sibi ministrari Sacramentum tunc opus esset. Annuit ejus votis omnipotens; nam anno 1718. die 1. Novembris sanctis omnibus sacrâ, eum pridie, peccatorum confessione præmissa, divinam Eucharistiam, ut ei frequens mos erat, reverentissime sumpsisset, è mensa repente surgens, & ad cellam festinans, utque sanctissima unctio sibi deferretur semel, & iterum rogans, ac si rei mox futuræ jam esset præscius, in lectulo sesupinus sese composuit, supra pectus Crucifixi imaginem, unaque D. Gertrudis, & P. Thomæ à Jesu dilectissimos libros manibus tenens, ibi validissima apoplexia correptus, intra unius horæ spatium, sanctæ unctionis, ut optaverat, Sacramento munitus, placidissime spiritum Deo reddidit, ætatis suæ anno quinquagesimo quarto. Quod idem fere olim contigisse Sancto Cingurino fratri pariter converso in monasterio Floriacensi, qui pridie quam in extremam infirmitatem incideret, licet integrâ valetudine uteretur, conferri sibi extremæ unctionis Sacramentum enixis precibus postulavit, præsentiens nimirum, quid sibi posterâ luce eventurum erat, legimus in bibliothecâ Floracien., & in anno Benedictino Jacobinæ Bovette de Blemeur Italicè reddito tom. 5. pag. 244. ad diem 27. Septembris.

V. Hæc autem quæ de Fr. Jo: narravimus, breviter quidem, & parcè, sed tamen ita, ut satis sit ad ea confirmanda, innuuntur in epistola encyclica, de ejus obitu, ad singula monasteria, ut nostra, de unoquoque congregationis defuncto, fert consuetudo, transmissa, his prorsus verbis „ Il giorno però antecedente fece la santissima Communione, come era solito, far sempre „ per profittarsi nello stato religioso, in cui con molta edificazione anche de „ secolari, si valeva del tempo per impiegarlo nell' adorazione del Santissi-

„ mo

Digitized by Google

I

„ mo Sacramento: Questi, ed altri divoti exercizj me lo fanno sperare a go-„ dere la patria celeste &c.„ reliqua à monacho omni fide digno Hip. Pugnetto qui eodem tempore Cæsenæ vixit, & Fr. Joannis acta omnia, & consilia intimè novit audivimus.

INNOCENTIUS patria Novariensis, Florentiæ in cœnobio S. Mariæ monachis nostris adscriptus est anno 1506. die 7. Junii: Fuit autem sicut nomine, ita etiam vitâ, ac moribus prorsus innocentissimus: Nam in primis profundam humilitatem, & sui ipsius contemptum, quæ magnorum virtus est, in omnibus suis actibus ad omnium admirationem, & imitationem semper præsetulit; carnis vero macerationem jejuniis, ac vigiliis indesinenter prosequutus est. Adhuc enim juvenis integras sæpe noctes, orationi, ac studiis intentus ducebat insomnes; Senex vero non rarò ad nocturnam sinaxim ceteros præveniebat: Videbatur sane vultu, ipsoque incessu subasperam quandam gravitatem, & antiquum disciplinæ monasticæ rigorem, & severitatem redolere; sed qui propius accedentes, familiariter viro utebantur, miram in eo dulcedinem, benignitatem comperiebant. Floruit quidem nobiliorum scientiarum intima peritia, sed earum omnium gloriam scientia Sanctorum longe superavit. Hujus, aliarumque virtutum merito creatus abbas, viginti ferme annorum spatio præcipua monasteria, tum quæ in Sicilia, tum quæ in Italia habemus, Ravennatense, Prataleense, Florentinum, Casinense, totam insuper congregationem visitatoris primùm, præsidis deinde munere prudentissimè gubernavit: quo tempore duo valde memorabilia, summaque laude digna facinora patravit. Primum Florentiæ, ubi una cum Seren. Eleonora Toletana M. Etruriæ Ducissa, cui erat in paucis charus, omnem lapidem movit, ut Patres Soc. Jesu in eam urbem admitterentur, quod feliciter contigit anno 1551. Alterum Casini, ubi jus, atque officium civiles causas cognoscendi, ac judicandi in civitate Sancti Germani, quod abbates commendatarii cuidam San-Germanensi olim concesserant, ejusdem sacri cœnobii archimandritæ postliminio restituendum curavit anno 1554. Cum universæ congregationi, nedum singularibus cœnobiis non minus emolumenti quam decoris magis, magisque in dies attulisset, ad cælestem patriam vitæ, ac mortis justissimus arbiter Venetiis apud S. Georgium majorem illum transtulit anno 1557. cum ibidem abbas tunc esset.

Mortuo enim ante majora Comitia D. Laur. Zampell. à Mantua Præside, Innocentius utpote primus visitator, ut nostræ jubent constitutiones, in ea dignitate successit.

Ex necrologio monachorum abbatiæ Florentinæ pag. 26., & seq. Ex Arnoldo Wione lign. vit. l. 1. cap. 16. pag. 30. n. 15. Marco Antonio Scip. in elog. abb. cas. pag. 168. & seq. primæ edit. Neapol. an. 1630. Placido Puccinello in chron. abb. Florent. pag. 84., & seq. iterumque in app. histor. de vir. illustribus ejusdem abb. Florent. pag. 26. denique ex Lazaro Aug. Cotta in musæo Novariensi pag. 307. ubi tamen mendum est in epocha ejus obitus, qui ibi anno 1549. assignatur, cum omnes alii laudati authores anno 1555. eum contigisse affirment.

Alias in Horodyset.

„ JOANNES BAPTISTA à Brixia monachus olim, & decanus cœnobii San-„ ctorum Faustini, & Jovitæ, abbas postea Castro Casinensis (in Polonia) „ de quo oculatus testis Polonus scribit, quod *puerum ad vitam revocavit*. C-„ poris ergastulum reliquit anno 1679. Ejus vestimenta asservant „ die pro sacrarum reliquiarum thesauro Brixiæ in professionis e „ nobio, in quo, totaque urbe, & provincia celebris admodum „ moria. „ Ita prorsus, ac totidem verbis Felix Egger Petrusian ord. Hierarch. Bened. libello 2. par. 3. dissert. 3. n. 3. pag. 413., c

Sed quod Egger asserit de vestium ejus custodia in monasterio *suæ pr*

F

cum media nocte surgeret ad confitendum de more nomini Domini, completa sacra Sinaxi, aliis abeuntibus, ipse in exedra immobilis nocturnas preces, sanctasque meditationes ad duas integras horas, vel eo amplius, usque ad diluculum cum lacrymis, & gemitibus cordis compunctionem indicantibus, protrahebat, à qua laudabili consuetudine nullis umquam Satanæ insidiis, nullis tentationibus dimoveri potuit.

IV. Ex his porro quisquis facile ea, quæ de ejus pœnitentia mox dicturi sumus, verissima esse intelliget, quamvis maxima admiratione digna. Toto tyrocinii anno Divam Catharinam Sanctæ Gertrudis filiam imitatus, quotidie liquata cera nuda brachia aspergebat, quam statim è cute imo cum ipsa cute vi abstrahens, horrendum in modum ea deformavit, & novo semper recrudescente cruciatu, implacabilis suæ carnis hostis afflixit. Triginta prorsus annos super saccum paleis tantum infartum, cum somnum, brevem illum quidem caperet, semper cubavit. Nigro pane, ac pura lympha, raro admodum modico vino admixta, victitavit, quod cibi genus non ut reliqui solent homines suis manibus ori admovebat, sed toto corpore ad terram prostratus, instar quadrupedum labiis tantum hauriebat, cum alioquin à prima juventa ad ultimam usque ætatem in honorem beatissimæ Virginis jejunium cunctis diebus Sabbati solo pane, & aqua celebraret. D. P. Benedicti exemplo, cum ab immundo spiritu graviter tentaretur, *super urticas, rigidosque sentes* nudum se volutavit, eoque heroico actu gloriosum de Satana triumphum duxit; nec eo tamen tutum se reputans, flagellis sæpissimè, & acerbissime se cedebat, ciliciumque asperrimum, in modum indusii efformatum, scapulas, ac genua tegens quinquennio gestavit; alternis tamen diebus, ne dolor consuetudine leniretur, sed acrius semper revivisceret, illud resumens.

Pœnitentia.

V. Humilitati acquirendæ ac servandæ, utpote virtutum omnium fundamento, ac fonti, curas omnes impendit; ab omni proinde honore, ac dignitate ita semper abhorruit, ut *decanatum*, qui janua apud nos est dignitatum omnium, pro viribus abnueret, nec illum nisi à superioribus coactus umquam admiserit. Abbatis titulum, deferente Paulo V. Pont. Max. in virtutis, ac doctrinæ præmium, cui librum de casibus summo Pontifici reservatis obtulerat, invitus recepit, cum regimen, & pastoralem solicitudinem enixe deprecatus fuisset, res autem suas, pœnitentias, orationes, illustrationes, aliaque id genus cautissime occultabat, Salvatoris nostri monitum probe custodiens, *Clauso ostio ora Patrem tuum*; quæ vero de eo scimus, laudato Aloysio Carafa confessario suo, obedientiâ compulsus, non secus ac illi, qui tormentorum vi delicta confitentur, manifestavit; adeo Graffius cænodoxiam pertimescebat. Nemo illum de quopiam conquerentem audivit, nemo contra aliquem vidit iratum; raro, & urgente dumtaxat necessitate è monasterio egrediebatur, optime sciens religionis spiritum in claustro acquisitum per urbanas evagationes, & sæcularia commercia sensim remitti, nec fieri posse, *ne de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescant*, ut S. Leo Magnus admonuit, cum alioquin nil magis monachum deceat, quam solitudo; eam enim ipso vel nomine præsefert.

Humilitas.

Incatus decorum.

VI. Paupertatem uti plurimum dilexit, ita probe servavit: In ejus cella nihil pretiosum, nihil pulchrum vidisses; Decem fere ducatorum centena sibi à piis hominibus oblata, dotandis honestis puellis addixit. Cum ejus lucubrationes maximi ab omnibus fierent, & avidissime expeterentur, bibliopolæ, qui suis typis ea consignabant, multa pecunia, multisque recentiorum authorum libris pro illis Graffio respondebant, at is nummos quidem pauperibus erogabat,

Paupertas.

Digitized by Google

gabat, libris vero monasterii bibliothecam locupletavit; Cæterum toto monachatus tempore quinquaginta, vel eo amplius annorum, vix ipse unum aut alterum Carolenum in proprios usus, petita prius tamen ab abbate suo venia, expendit; nihil enim cupiebat in terris, qui omnia adipisci contendebat in cælis.

VII. *Obedientia.*

Ejus quoque obedientia insignis æque, ac felix fuit. Decanus renunciatus, & novitiorum magister constitutus, Venetiis in monasterio S. Georgii plures eosque præstantes discipulos pietate, ac literis egregiè instituit, qui postea abbates prudentia, doctrina, ac sanctimonia celebres evaserunt; Sacros item Canones variis in locis, ea qua eminebat eruditione, explanavit. Neapolim reversus cœnobio sanctorum Renati, & Valerii, apud Surrentum, quod sancti Severini appendix est, rectoris titulo præficitur, paruit illico vir Dei, quamvis subesse longe magis cuperet, quam præesse, suæque obedientiæ fructum cumulatissimum statim recepit; Nam in veteri ecclesia eorumdem sanctorum, qui olim Surrentinæ civitatis episcopi fuerant, sacra Lipsana invenire, & circum illa, dum propriis manibus sepulchra effoderet, arenam auream solus videre, & contrectare meruit, eaque corpora in novum templum solemni pompa, & communi omnium lætitia, & gaudio transtulit, & decentissimè collocavit, non utique sine pluribus, eisque ingentibus eodem tempore, tum horum sanctorum intercessione, tum Jacobi nostri precibus, patratis miraculis, inter quæ puero luminibus orbato, pristina videndi facultas restituta narratur.

VIII. *Patientia.*

At vero ejus patientia qualis, & quam invicta fuerit, paucis referri non potest: Tribus ante obitum annis acerrimis podagræ doloribus conflictatur, Deum semper laudans illi gratias agebat; cruciatus omnes, pro peccatorum expiatione libentissime veluti sacrificium contriti cordis Domino jugiter offerens. Ingravescente autem morbo, toto fere biennio lecto decumbens, cum ullam in partem sese vertere nequiret, sed immobilis permanere cogeretur, non solum summâ animi fortitudine omnia sustinuit, sed insuper vehemens desiderium majora adhuc patiendi, quod in ejus corde Eucharisticus cibus devotissime ab eo quotidie sumptus accendebat, magis, magisque patefecit, nullis enim neque medicorum, neque alterius cujusvis suasionibus acquiescere umquam voluit, ut lineam interulam, aut lineum pileolum sumeret, laneo dimisso, quamvis flagrantissimis febribus æstuaret. Ad eum sic ægrotantem, tamquam ad oraculum sapientiæ, & sanctitatis speculum nobiles, aliique honesti viri identidem confluebant, quibus monita salutis pro uniuscujusque statu, & conditione præbens, spirituali consolatione perfusos dimittebat. Paulò ante obitum laudato Aloysio Carafa duo valde notabilia, confessionis tamen sigillo, quoad viveret, obtegenda, aperuit, quod nempe virginalem integritatem illibatam servaverit, & quod numquam lethale crimen voluntarie commiserit.

IX. *Prophetia.*

Mortem suam, ac mortis diem, horamque multis diebus ante prædixit; plura item alia prophetiæ spiritu afflatus prænunciavit; in iis tumultus, ac turbas, quæ miserum in modum Neapolim, totumque regnum afflixerunt, & tantum non funditus exciderunt, ac si præsentia essent, conceptis verbis descripsit, cordium etiam occulta penetravit, & quæ clam se à proprio famulo perperam commissa fuerant, illi aperuit. Tandem cum finis ejus peregrinationis appeteret, SS. Ecclesiæ Sacramentis summa cum devotione perceptis, elevatis in cælum oculis, angelicam animam placidissimè in manus Domini tradidit, æternitatis gloria, quæ virtutum, ac bonorum operum merces est, ab

Obitus.

Google

I

eo coronandam anno 1620. die 19. Octobr. ætatis suæ circiter septuagesimo; Corpus in sacello SS. Crucifixi peculiari loco reconditum, post annos 3. in veterem ecclesiam translatum fuit, & sub uno ex ejus altaribus collocatum, cœpitque statim miraculis quampluribus effulgere, præsertim in dissolvendis energumenis, qui impetraturi libertatem à Dæmonum tyrannide fræquentes ad ejus tumulum confugiebant. Exeuntes autem Dæmones fatebantur, hoc in ipsos imperium à Deo Graffio tributum præmium esse incorruptæ virginitatis, quam insigni illâ de impura suggestione victoriâ sanguine inter vepres effuso fortiter partâ, tectam sartam servavit. Reliquiæ item tum corporis, tum vestium plures infirmos solo tactu curarunt, in iis morti jam promixum ob pestiferum gutturis morbum, ejus digitus gulæ admotus confestim sanavit. Denique tot, tantaque edita ad ejus tumulum fuerunt miracula, ut ad ea litteris consignanda viros duos, monachum unum, laicum alterum deputari oportuerit, qui numquam è templo discedentes, fide dignorum hominum innumera testimonia excipiebant, una voce dicentium *quia vidimus & testamur mirabilia Dei*; ex his porro efformati sunt *processus miraculorum*, *& gratiarum*, quas ad suam, & servi sui Jacobi gloriam operari dignatus est Deus, in tabulario S. Severini asservati.

D. *Simplicius Campagna theologus.*

Ex ejus vita scripta tum ab Aloysio Carafa singulari libello, tum à Jacobo Majorica ejus olim discipulo tomo 1. *Rerum memorabilium* ad an. 1622., & 1623., tum denique ex brevi chron. S. Severini à *Bened. Laudati* composito p. 2. pag. 270. Agimus nos etiam fusissime de eo in nostra bibl. p. 1. pag. 4. & seqq. ubi ex his ipsis authoribus plura de ejus sanctitate narramus, quæ multo consultius fuisset huic loco reservare, quod ideo non fecimus, quia de scribendo hoc ipso virorum sanctitate illustrium catalogo minime tunc cogitabamus, quod idem in nonnullis aliis nostris scriptoribus sanctimoniæ fama celebribus etiam evenit. Cæterum in eadem nostra bibl. plures alios authores honorificè de Graffio agentes in medium adducimus.

I. FR. JACOBUS ab Herculaneo, quod oppidum est Campaniæ in ora sinus Neapolitani vulgo *Torre del greco* familia de *Magliulis*, parentibus modicis quidem, sed piis, ac Deum timentibus natus est; expletoque vigesimo quinto ætatis anno, cupiens Deo perfectius deservire, inter fratres conversos, seu *commissos*, ut nos dicimus, apud S. Severinum admitti postulavit, eo prorsus tempore, quo prænarratus Jacobus Graffius ibidem monachum induit; qui duo Jacobi, veluti duo splendidissima luminaria, sanctitatis radiis cœnobium illud, totamque adeo congreg. illustrarunt, varia tamen vivendi methodo, ac ordine; ut enim in domo Dei mansiones multæ sunt, sic ad eam pertingendi haud una patet via. Graffius præter commune regularis observantiæ pensum, totus fuit in asperrimis pœnitentiis, assiduis orationibus, aliisque minime imperatis pietatis operibus exercendis: At Fr. Jacobus nihil umquam singulare, nec duriorem vitam, nisi quam regula præscribit, sectari voluit, sed ad illam perfectè, adamussim implendam conatus omnes intendit, hoc nimirum jure confisus cæleste Regnum se acquisiturum, quemadmodum sanctissimus noster legislator in fine ejusdem regulæ illam observantibus promittit, *Facientibus hæc, regna patebunt æterna*. Itaque cum alii religiosi statutis horis cibum sumerent, ipse etiam una cum illis reficiebatur; cum jejunarent, & ipse inviolabile servabat jejunium. Cum silentii tempus esset, ne verbum quidem proferebat, cum loquendi fieret facultas, & ipse quæ opus erant, parce tamen, & circumspectè, loquebatur. Cum alii irent dormitum, & ipse in pace cum Christo quiescebat, cum alii ad Deum laudandum surgerent, &

ipse

ipse impiger in oratione vigilabat; Ita gentium apostolum imitatus, *flebat cum flentibus, gaudebat cum gaudentibus;* omnibus omnia factus, ut se, & alios Christo lucrifaceret. I

Omnium autem suorum actuum principium, simulque finem, charitatem erga Deum, & proximum sibi constituit, quæ singulis prope momentis in eo veluti in speculo refulgebat, cujusque beneficium cumulatissime senserunt quotquot, quacumque de causa ad eum accedebant; neminem enim à se umquam mærentem, aut contristatum dimisit, nemini quidquam (quod quidem concedi poterat) denegavit, cunctorum animis plenam consolationem verbo, factoque infundens. Hujus autem summæ virtutis specimen egregiè in primis dedit cum triginta prorsus annos obsonatoris officio functus est, & viginti annos pistrino, & cellæ vinariæ præfuit: tunc enim admodum liberalem monachis omnibus in eorum necessitatibus sese exhibuit, quæ illis opus erant, abunde suppeditando, cibos optimos ad regulæ tamen, & religionis præscriptum, illis comparando, & in omnibus ad eorum commodum, & utilitatem spectantibus, strenuam diligentiam, & eximium amorem præseferendo; cum interim in discutiendis expensarum suarum rationibus, & in negotiis pertractandis admodum solers, sagax, ac prudens esset. Erga pauperes perquam misericors, affatim cunctis eleemosinas erogabat, nec tamen propinquos suos aliis anteferebat, sed in charitatis officio cæteris omnibus coæquabat. Ut vero pauperum inopiæ citius subveniret, sinum suum panibus onustum semper gestabat, ut ne uno quidem momento eorum subsidium differretur, sed eodem prorsus tempore pauperes quidem os suum, Jacobus vero manum suam aperiret, ut omnes implerentur benedictione: nam cum tanta assidue largiretur, panis tamen in ejus manibus augescere videbatur, & multo minus in ejus, quam in aliorum administratione consumi; eo nimirum retribuente, qui dixit, *date, & dabitur vobis, & qui dat pauperi non indigebit.* II. *Charitas.*

At ejus abstinentia revera mirabilis fuit: omnia fere edulia in manibus ejus erant; omnia ab eo aliis distribuebantur, ipseque ob quotidianum haud intermissum laborem, fame, ac siti interdiù, nec rarò, pulsabatur; & nihilominus gulæ suæ semper victor, extra commune cœnaculum nihil umquam comedit, aut bibit, sed inediam fortiter sustinens, statutis horis una cum aliis cum gratiarum actione moderate refocillabatur; quod sane martyrii quoddam genus jure quis dixerit, inter cibos velle esurire; & cum ab aliis famem depellas, ipse famelicus permanere. III. *Abstinentia.*

Nec minore laude digna ejus paupertas, quam super aurum, & topazion semper dilexit; humillimus ac sibi despectus vilibus vestibus induebatur, mundis tamen, & minime sordidis, D. Bernardi exemplo cui paupertas semper placuit, sordes numquam, una dumtaxat tunica, obsoletoque, & depilato pallio contentus; quamvis autem pecunias sibi creditas in aliorum usus copiose expenderet; sibi tamen summe parcus, imo potius avarus, in cella præter vetustam Salvatoris Crucifixi imaginem, nihil prorsus habere voluit; Hic ejus amor, hæ deliciæ, hoc oblectamentum, huic cor suum, seque totum dicaverat, abjecta rerum omnium caducarum cupiditate, quippe qui *omnia detrimentum fecerat, ut Christum lucrifaceret;* & pro thesauro hoc unum semper optaret, *nihil habere, & Crucem.* IV. *Paupertas.* *S. Greg. Naz. de S. Basil.*

Orandi assiduitas durissimum ejus genibus callum obduxerat, & cum præ muneris sui negotiis genua flectere non posset, stando etiam aut ambulando, aut mechanicum quodvis opus exercendo, orationem continuabat, semper proin- V. *Oratio.*

Digitized by Google

de orariam coronam manibus gestans, ore, ac mente Deum ubique laudans, semper toto corde illi adhærens, semper totis viribus ad illum suspirans, unde colligas perpetuum bellum otio tamquam infensissimo hosti eum indixisse, ut Dæmon semper illum occupatum, suisque propterea tentationibus præclusum aditum semper inveniret; quæ sane cautio plurimum contulit, ad illibatam Virginitatem tota vita servandam, quemadmodum ejus confessarii unanimiter testati sunt.

VI. Hinc famâ ejus sanctitatis longe, lateque propagatâ, Jacobus in omnium ore, & admiratione erat; omnes tum monachi, tum laici eum maxime venerabantur, omnes tam boni, quam etiam discoli (quod quidem admodum rarum, ac mirum est) eum laudibus afferebant; Nemo illo præsente, nisi de rebus spiritualibus audebat miscere sermonem; ipse autem, ut cunctis summam semper reverentiam exhibuit, ita siquid indecorum vidisset, aut quoquo modo audivisset, corde, & oculis columbæ usus, omnia in bonum interpretabatur, numquam de aliorum fragilitatibus scandalum sumens. Cum intempestivis noctis horis excitabatur, absque ulla mora è lectulo surgens (quamvis senio jam gravis) ad exercitii sui officinas illico descendebat, & alacri vultu, & serena fronte operâ suâ indigentes consolabatur, nihil interim de communibus fratrum actionibus intermittens, sed ad omnia primus, ac impiger semper advolans.

Ejus sanctitatis opinio.

S. simplicitas.

VII. Cum igitur adeò acceptus esset Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret illum; assiduis enim laboribus, curisque molestissimis, nedum longæva ætate fractus, duobus ante obitum annis, more electorum à Deo visitatus, atroci paralysi conflictari cœpit; cujus vi lecto decumbens, omniumque membrorum debilitatem patiens, nullam in partem sine alterius adjutorio sese vertere, nec cibum nisi ex aliena manu sumere poterat. Tum vero, si umquam alias, ejus patientia maxime enituit. Jacebat quidem corpore, sed corde, ac mente in cælum omni tempore elevabatur, ac si unus potius ex angelicis illis spiritibus, quam homo esset. Non enim ciborum ulla condimenta, non amicorum visitationes appetebat, non de doloribus conquerebatur, non animi perturbationem ullam ostendebat, sed in rerum cælestium contemplatione defixus, & ad supernam patriam anhelans, *Deogratias* jugiter repetebat. Famulo ad ei inserviendum deputato in omnibus morem gerere non detrectabat, imo ab eo multoties, maxime cum opus haberet, derelictus, & quandoque etiam male habitus, & verberatus, omnia constanter perferebat, & tamquam singularia divini amoris indicia, hilari, gratoque animo excipiebat.

Patientia.

VIII. Tandem adveniente jam hora paratam sibi justitiæ coronam obtinendi, mirabiliter è lecto se erigens, oculosque, ac manus in cælum tendens in hæc verba prorupit. *Benedictus Deus, B.ma Virgo Maria Mater ejus, qui hac sacra die* (Sabbati) *animam meam ad se perducere dignatur*, mox augustissimo divinæ Eucharistiæ sacramento refectus, ac extremâ unctione communitus, nullum sentiens mortis dolorem placidissime corporis solutus nexibus in cælum evolavit, ann. 1619. die 9. Sept. ætatis suæ septuagesimo; cujus memoria in benedictione est.

Mors.

IX. Quam vero ejus vita, atque mors in conspectu Domini pretiosa fuerit, Deus ipse crebris miraculis ad ejus tumulum testatum voluit; nam cum ejus corpus in communem monachorum sarcophagum illatum esset, statim cœperunt plures energumeni super illum prostrati à Dæmonum infestatione liberari, ipsique Dæmones magnis clamoribus profiteri, se meritis Fr. Jacobi ad exeundum è corporibus obsessis à Deo compelli; quamobrem ejus etiam corpus inde ex-

Miracula.

tra-

Digitized by Google

tractum sub alio altari è regione illius, ubi corpus Jacobi Graffii repositum erat, collocatum fuit. Itaque isti duo servi Dei, sicut in vita sua se invicem in Domino dilexerant, & plurimum virtutum similitudine inclaruerant, ita & post obitum ipsis in sepulchris sese vicissim honore prosequebantur, & alter alteri velut primas tribuere contendebat; si quis obsessus, vel infirmus ad sepulchrum unius sanitatem imploraturus accederet, ad alterum pergere jubebatur, ut postulata assequeretur; quod idem aliàs celeberrimis Sanctorum evenisse, ut mutuo se honore prævenirent, Dæmoniacos, aliosve ægrotos alter ad alterum curandos mittentibus, in Ecclesiasticis historiis legimus. Non solum autem particulæ ossium, aut vestium Fr. Jacobi arreptitios, aliosque ægros sanabant, sed etiam pulvis collectus, etiam lateres ex ejus sepulchro avulsi, & in diversas regni partes delati curationum mirabilia solo tactu operabantur; eapropter utriusque Jacobi sepulchra ab ingenti multitudine cujusvis generis languentium omni tempore frequentabantur, pluresque sani, & integri domum redibant, & quod multo etiam majus est, plerique corde compuncti, & præterita errata plorantes, animæ etiam sanitatem recuperabant. Fiebat igitur quotidie præter corporum curationem, fidei etiam, pietatis, devotionis, charitatis, ac cunctarum virtutum incrementum, quorum omnium mirabilium veluti testes locupletissimi plurimæ tabellæ coloribus ea exprimentes circa eorum sepulchra appensæ videbantur; sed & omnes, qui illa senserunt, viderunt, vel audierunt, uno ore clamabant, *mirabilis Deus in sanctis suis*.

Ex ejus vita ms. à Jacobo Majorica tom. 1. *rerum memorabilium*, & ex *brevi chron. S. Severini* à *Bened. Laudati* manu exarato part. 2. pag. 258. ex quibus habetur etiam doctrinæ famâ eum fuisse percelebrem, quam à Jacobo Graffio oretenus hausisse crediderim, vel à Deo infusam habuisse, nam status ejus conditio, & munia ab eo in religione jugiter gesta literarum studiis eum vacare non videntur permittere potuisse, & denique ex Felice Egger Petrusiano *idea ord. Hierarc. Bened.* libell. 2. p. 3. differt. 3. n. 3. pag. 428., & seq. ubi tamen cum dicit Jacobum ex *nobili Magliulorum familia natum*, deceptum eum fuisse fatendum est, cum laudatus Majorica author coævus, & ocularis diserte asserat, eum *obscuris natalibus secundum sæculi dignitatem exortum*, quod quidem in majorem ejus laudem cedit, qui stirpis ignobilitatem tantæ virtutis splendore illustraverit; *etenim familiæ hominum* (ut inquit S. Ambrosius) *splendore generis nobilitantur, animorum autem clarificatur gratiæ splendore virtutum*. Lib. de Noe, & Arca.

JACOBUS MAJORICA patria Neapolitanus, ex Hispania tamen oriundus, in eodem S. Severini cœnobio monasticæ militiæ rudimenta posuit anno 1605. sub Jacobi Graffii disciplinâ educatus, quod felix, faustumque illi fuit, in regulari observantia; & in omni virtute adeò profecit, ut tanto magistro discipulus dignus evaserit. Adhuc puer, antequam cong. ingrederetur, eodem Graffio confessario utebatur, qui ejus indolem, ac desiderium agnoscens D. Benedicti institutis nomen dandi, illi præcepit, ut totam sanctissimi legislatoris nostri regulam memoriæ commendaret; quod cum strenue exequutus esset, singulis Sabbatis regulæ partem memoriter, & ex ordine ei recitabat. Cui rei simile quid legitur de Sancto Antonino Florentino Archiepiscopo, qui cum puer à priore FF. Prædicatorum conventus S. Marci inter eos admitti postulasset, hoc ab eo responsum tulit, ejus se desiderio facturum satis, dummodo intra breve tempus totum psalterium memoriæ probe tradidisset Sicut ergo Antoninus adimpleta ea conditione, voti compos effectus est, ita

etiam

I etiam Majorica, monasticam regulam, quam adeo studiose didicerat; profiteri meruit, obtento ab ipso Graffio proprio, *Jacobi*, nomine, quod hactenus cuiquam imponi minime passus fuerat; magni sane, ac præcipui erga illum amoris, ac præclaræ de eo conceptæ spei indicium; quamobrem Graffius identidem eidem Majoricæ dicere solebat, neminem se magis diligere, quam *Jacobum*, quamvis Majorica, intra modestiæ fines sese continens, id ex joco à Graffio dici interpretabatur, quasi de semetipso id est Graffio hoc intelligeret.

II. Nec concepta de eo opinio Graffium fefellit: toto enim vitæ decursu innocentiam, & columbinam simplicitatem prudenti tamen zelo monasticæ disciplinæ promovendæ conjunctam inviolatè retinuit. Ea de causa spiritualis vitæ colloquia puro, sinceroque mentis intuitu cum sodalibus sæpe sæpius miscebat, ut eos ad regularis perfectionis desiderium, & cælestis patriæ amorem inflammaret. Monastica paupertas illi semper summopere cordi fuit, eamque studiose admodum custodivit. Erga ineffabile divinæ Incarnationis mysterium mirè affectus, summam animi pietatem in eo, aliisque nostræ redemptionis mysteriis jugiter contemplandis, ostendebat. Otium quamdiligentissime devitans, reliquum ab oratione tempus, tum historica monumenta ad posterorum utilitatem literis consignando, tum morales philosophorum, sacrasque patrum sententias, ad vitam rectè instituendam colligendo, pie insumebat; de quibus ejus lucubrationibus fusius in nostra bibliotheca, ubi de eo agimus, dictum est.

III. Cum ad ultimam senectutem pervenisset, ad heroicæ patientiæ exercitium gravi à Deo infirmitate, velut aurum in fornace perdiù probatus fuit; nam toto triennio omnium artuum dolore vexatus, nec alio situ, nisi resupinus decumbens, invicto spiritu, & hilari vultu non solum patientissimè cruciatus omnes tolerabat, sed humillimas etiam Creatori grates pro his, aliisque tota vita transactis ærumnis, tamquam amplissimis donis sibi concessis, assiduè agebat, illud nimirum Apostoli secum animo reputans, *omne gaudium existimate cum in tentationes varias incideritis*. Quod si aliquando mitiori frueretur hora, ad consuetum lucubrandi studium statim redibat, ne in suis etiam esset infirmitatibus otiosus, ut de beata quoque Clara Assisinate legimus, quæ cum per infirmitatem ad corporale exercitium surgere non posset, sororum auxilio levabatur, fulcrisque ad terga appositis, mechanicum aliquod opus conficiebat, ut vel tunc labores manuum suarum manducaret. Tandem intimæ cum Deo, ejusque divina voluntate unionis exemplum omnibus præbens die 10. Februarii illucescente aurora animam piissimè eidem reddidit anno 1669. Ex brevi chron. S. Severini ms. Benedicti Laudati pag. 359. partis 2., & ex ipsiusmet Jacobi Majoricæ rerum memorabilium tom. 1. ad ann. 1623.

S. ILLUMINATUS Picenus patriam habuit Semptempedam, ex cujus ruinis à Gothis, aut Langobardis eversæ, urbs, quæ nunc *S. Severino* dicitur excrevit. Fuit monachus ordinis S. Benedicti in monasterio S. Mariani urbis ejusdem, ubi antiqua traditio est, eum monachis inservisse, & ut monachus Benedictinus ostenditur antiquitus pictus fuisse, ut etiam demonstrat inscriptio, quam Cancellottus ex manuscripto profert, scilicet *Illuminatus D. Benedicti monachus vir fuit celebris sanctitatis, & sepultus in ecclesia S. Mariani, quæ erat ejus cœnobium*. Hoc autem Divi Mariani cœnobium, quod olim pertinebat ad monachos Benedictinos, nunc appellatur monasterium S. Catharinæ, & à monialibus etiam ordinis S. Benedicti incolitur, ibi corpus ejusdem S. Illuminati adhuc integrum sub ara maxima religiosè asservabatur, nunc

autem

Digitized by Google

I

autem in peculiari sacello novæ ecclesiæ, ejus nomini dicato, an. 1657. ut refert Jo: Marangonius in *Thesauro Parochorum* tom. II. fol. 233. n. 6. de quo laudans Jo: Baptista Cancellottus San-Severinas Soc. Jes. lib. 4. vitæ S. Severini episcopi Septempedani, rem mirabilem, & mysterio dignam refert, quod scilicet idem corpus caput suum vertit semper ad dextrum latus aspiciens versus chorum sanctimonialium, neque potuerit ullo modo in alium situm transferri; hocque in signum amoris, quo è cælo ejus beata anima moniales ibi degentes adhuc prosequitur. Ejus quoque pallium sæpissimè defertur ad ægrotos, cujus tactu multæ curantur infirmitates, ejusque festum ibidem solemniter agitur V. Idus Maji. Præneste quoque in Latio hujus S. Illuminati quædam reliquiæ in ecclesia S. Rosaliæ asservari, nuper accepi. De eo Martyrologium Romanum die undecima mensis Maji. Lucas Wadingus in additionibus ad primum tomum annalium minorum n. 3. Jo. Baptista Cancellottus loc. cit. Philippus Ferrarius de Sanctis Italiæ, ubi tamen errat, hunc S. Illuminatum asserens fuisse S. Francisci Assisiensis socium, & alumnum, quem Ferrarium secutus est Brautius in Martyrol. poetico. Verum hunc S. Illuminatum Assisii obiisse, atque sepultum fuisse est antiqua Minoritarum traditio, eumque ad quintam Maji refert in Martyrologio Franciscano Arturus; imo Sanctus Illuminatus Septempedanus, alius omnino est à S. Illuminato Typhernate eremita; qui in monte Albano vixit, de quo Bollandus, ac Ferrarius ad diem VIII. Julii. Authores Bollandici Maji tom. 2. ad diem 11. fol. 706. sed quod iidem mirantur, non celebrari hujus S. Illuminati memoriam in fastis Benedictinis, occasionem nobis dedit, hæc, quæ supradiximus de S. Illuminato, hic referendi, ne ipsi, neque alii deinceps idem exprobrare monachis jure possint, cum alioquin extra institutum nostrum hoc prorsus sit; nam S. hic Illuminatus annis plurimis ante Casinensem congregationem floruit, cujus congregationis viros sanctitatis fama illustres hic enarrandos suscepi.

FRATER JOANNES Genuensis patria, cum adhuc juvenis sæcularis esset, Philippus vocatus, percelebri abbati D. Aloysio M. de Auria aliquandiu inservivit; sed ex fortuita lectione vitæ, ac revelationum Divæ Gertrudis, mox alterius libri spiritualis, quem Pater Dominicus a Jesu Lusitanus ex ordine eremitarum D. Augustini, apud Marrochium in captivitate constitutus, *de laboribus, ac pœnis Salvatoris nostri Jesu* composuit, ad meliorem vitam capessendam vehementer incitatus fuit; conceptumque propositum de monasticâ religione ineunda tunc demum adimplere cœpit, cum paulò post in cadavere juvenis, itemque nobilis, ac nuper pulcherrimæ fœminæ, quod in ecclesia, pro inferiis postridie celebrandis, noctu expositum erat, rerum omnium mortalium caducitatem, & humanæ conditionis miseriam, ac fragilitatem clarius agnovit. I.

Italice de Travagli di Gesù.

Itaque duobus illis supra recensitis libris, quos assiduè deinceps pervolutavit, ad sanctitatis fastigium veluti ducibus, toto conatu contendens, mundoque, & rebus ejus omnibus vale dicens, conversorum habitum (commissos vocamus) in monasterio S. Mariæ de Cæsena, ubi arctior regularis disciplinæ observantia vigebat, enixè postulans, impetravit: Ibi pedem, & cor suum fixit, nec umquam posthac ex illo egredi voluit; sed obedientiæ jugo humiliter se subjiciens, magna spiritus hilaritate viliora quæque cœnobii munia libentissime obivit. Temporis sedulus, ac providus dispensator, viginti, quibus ibidem vixit annis, ne ullo quidem momento otiari visus est. Diem, ejusque horas accurate adeò disponebat, ac partiebatur, ut non solum nihil de sibi demandatis officiis ullatenus præteriret, sed tempus quoque ei suppeteret, II.

quo

quo singulis aliis monasterii officinis opportune adesse, ac ministrare, & sodales peramanter adjuvare posset, consuetam interea, orationem, & spiritualem lectionem, die, noctuque strenue frequentans; nam unaquaque nocte supra commissorum sepulchrum extensis brachiis procumbens, mortem meditabatur: Tribus deinde horis ante sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum brachiis similiter in crucis formam deductis ferventissime orabat: Denique asperrimis se flagellis cruentans; interimque Salvatoris nostris labores, & passionem recolens, noctis vigilias, veluti interna spatia spiritualis militiæ divisa, Christi excubitor, & vigil impigre absolvebat.

In noctibus extollebat manus suas in Sancta, & benedicebat Dominum.

III. Ex hac porro adeò insigni in Deum religione tamquam ex amplissimo fonte, reliquarum virtutum limpidissimi rivuli jugiter emanabant: Eas inter primas obtinebat eximia in proximos, præsertim infirmos, eoque magis morti proximos charitas; his enim solicitè admodum præsto erat, eorumque tum corpora utili servitio recreabat, tum etiam animas sanctorum patrum dictis, divinæque scripturæ sententiis mirum in modum solabatur, & ad bene moriendum sapientissime comparabat. Humilitatem, mansuetudinem, ac patientiam in cunctis actibus summam præseferebat, vultu autem lætitiam semper ostendens, intuentes, exhilarabat, & affabili, dulcique colloquio corda demulcens, à vitiis homines retrahebat, & ad virtutem amplectendam acriter incitabat. Ejus vero modestia, abstinentia, & continentia paucis explicari non possunt. Erga beatissimam Deiparentem, divas Gertrudem, & Methildem tenerrima pietate præditus, studiosissimum eisdem, ut cuique par est, cultum exhibebat.

IV. Tanto igitur Dei amore succensus, ad eum jaculatoriis precibus, veluti ignitis telis jugiter aspirabat, hanc potissimum gratiam ab eo ardentissime flagitans, ut absque longa infirmitate (ne aliis oneri, ac molestiæ esset,) sibi mori contingeret; nec aliud, præter extremam unctionem, sibi ministrari Sacramentum tunc opus esset. Annuit ejus votis omnipotens; nam anno 1718. die 1. Novembris sanctis omnibus sacrâ, cum pridie, peccatorum confessione præmissa, divinam Eucharistiam, ut ei frequens mos erat, reverentissime sumpsisset, è mensa repente surgens, & ad cellam festinans, utque sanctissima unctio sibi deferretur semel, & iterum rogans, ac si rei mox futuræ jam esset præscius, in lectulo resupinus sese composuit, supra pectus Crucifixi imaginem, unaque D. Gertrudis, & P. Thomæ à Jesu dilectissimos libros manibus tenens; ibi validissima apoplexia correptus, intra unius horæ spatium, sanctæ unctionis, ut optaverat, Sacramento munitus, placidissimè spiritum Deo reddidit, ætatis suæ anno quinquagesimo quarto. Quod idem fere olim contigisse Sancto Cingurino fratri pariter converso in monasterio Floriacensi, qui pridie quam in extremam infirmitatem incideret, licet integrâ valetudine uteretur, conferri sibi extremæ unctionis Sacramentum enixis precibus postulavit, præsentiens nimirum, quid sibi posterâ luce eventurum erat, legimus in bibliothecâ Floracien., & in anno Benedictino Jacobinæ Bovette de Blemeur Italicè reddito tom. 5. pag. 244. ad diem 27. Septembris.

V. Hæc autem quæ de Fr. Jo: narravimus, breviter quidem, & parcè, sed tamen ita, ut satis sit ad ea confirmanda, innuuntur in epistola encyclica, de ejus obitu, ad singula monasteria, ut nostra, de unoquoque congregationis defuncto, fert consuetudo, transmissa, his prorsus verbis „ Il giorno però antecedente fece la santissima Communione, come era solito, far sempre „ per profittarsi nello stato religioso, in cui con molta edificazione anche de „ secolari, si valeva del tempo per impiegarlo nell' adorazione del Santissi-

„ mo

I

„ mo Sacramento: Questi, ed altri divoti exercizj me lo fanno sperare a go- „ dere la patria celeste &c.„ reliqua à monacho omni fide digno Hip. Pugnetto qui eodem tempore Cæsenæ vixit, & Fr. Joannis acta omnia, & consilia intimè novit audivimus.

INNOCENTIUS patria Novariensis, Florentiæ in cœnobio S. Mariæ monachis nostris adscriptus est anno 1506. die 7. Junii: Fuit autem sicut nomine, ita etiam vitâ, ac moribus prorsus innocentissimus: Nam in primis profundam humilitatem, & sui ipsius contemptum, quæ magnorum virtus est, in omnibus suis actibus ad omnium admirationem, & imitationem semper præsetulit; carnis vero macerationem jejuniis, ac vigiliis indefinenter prosequutus est. Adhuc enim juvenis integras sæpe noctes, orationi, ac studiis intentus ducebat insomnes; Senex vero non rarò ad nocturnam sinaxim ceteros præveniebat: Videbatur sane vultu, ipsoque incessu subasperam quandam gravitatem, & antiquum disciplinæ monasticæ rigorem, & severitatem redolere; sed qui propiùs accedentes, familiariter viro utebantur, miram in eo dulcedinem, benignitatem comperiebant. Floruit quidem nobiliorum scientiarum intima peritia, sed earum omnium gloriam scientia Sanctorum longe superavit. Hujus, aliarumque virtutum merito creatus abbas, viginti ferme annorum spatio præcipua monasteria, tum quæ in Sicilia, tum quæ in Italia habemus, Ravennatense, Prataleense, Florentinum, Casinense, totam insuper congregationem visitatoris primùm, præsidis deinde munere prudentissimè gubernavit: quo tempore duo valde memorabilia, summaque laude digna facinora patravit. Primum Florentiæ, ubi una cum Seren. Eleonora Toletana M. Etruriæ Ducissa, cui erat in paucis charus, omnem lapidem movit, ut Patres Soc. Jesu in eam urbem admitterentur, quod feliciter contigit anno 1551. Alterum Casini, ubi jus, atque officium civiles causas cognoscendi, ac judicandi in civitate Sancti Germani, quod abbates commendatarii cuidam San-Germanensi olim concesserant, ejusdem sacri cœnobii archimandritæ postliminio restituendum curavit anno 1554. Cum universæ congregationi, nedum singularibus cœnobiis non minus emolumenti quam decoris magis, magisque in dies attulisset, ad cælestem patriam vitæ, ac mortis justissimus arbiter Venetiis apud S. Georgium majorem illum transtulit anno 1557. cum ibidem abbas tunc esset.

Mortuo. enim ante majora Comitia D. Laur. Zampell. à Mantua Præside, Innocentius utpote primus visitator, ut nostræ jubent constitutiones, in ea dignitate successit.

Ex necrologio monachorum abbatiæ Florentinæ pag. 26., & seq. Ex Arnoldo Wione lign. vit. l. 1. cap. 16. pag. 30. n. 15. Marco Antonio Scip. in elog. abb. cas. pag. 168. & seq. primæ edit. Neapol. an. 1630. Placido Puccinello in chron. abb. Florent. pag. 84., & seq. iterumque in app. histor. de vir. illustribus ejusdem abb. Florent. pag. 26. denique ex Lazaro Aug. Cotta in musæo Novariensi pag. 307. ubi tamen mendum est in epocha ejus obitus, qui ibi anno 1549. assignatur, cum omnes alii laudati authores anno 1555. eum contigisse affirment.

Alias in Herodysii.

„ JOANNES BAPTISTA à Brixia monachus olim, & decanus cœnobii Sanctorum Faustini, & Jovitæ, abbas postea Castro Casinensis (in Polonia) „ de quo oculatus testis Polonus scribit, quod *puerum ad vitam revocavit*. Cor- „ poris ergastulum reliquit anno 1679. Ejus vestimenta asservantur usque ho- „ die pro sacrarum reliquiarum thesauro Brixiæ in professionis ejusdem cœ- „ nobio, in quo, totaque urbe, & provincia celebris admodum est ejus me- „ moria. „ Ita prorsus, ac totidem verbis Felix Egger Petrusianus idea ord. Hierarch. Bened. libello 2. par. 3. dissert. 3. n. 3. pag. 413., & seqq.

Sed quod Egger asserit de vestium ejus custodia in monasterio *suæ professionis*,

 mini-

I

minime verum esse, accepi nuper ab amico meo monacho nostræ Congregationis docto, ac diligenti Brixiæ in S. Euphemia commorante, qui de hac, aliisque rebus, ad Joannem Baptistam spectantibus a me requisitus, epistolâ ad me data die 14. Octob. an. 1728. respondit, numquam ejus vestes è Polonia Brixiam fuisse allatas, aut ibidem extare, sed potius opinari se (nec sane longe à verosimili) pro cœnobio *depositionis*, monasterium *professionis* ab Egger positum fuisse. Cæterum addit idem amicus, Jo. Baptistam prodiisse ex nobili, & perantiqua familia *Federici*, quæ in valle Camonica agri Brixiani insigni portione, etiam nunc admodum floret: doctrinâ æque, ac probitate eximiâ Parochi officio, antequam in Poloniam proficisceretur, in monasterio SS. Faustini; & Jovitæ perfunctum, ejusque apud Brixienses memoriam adhuc esse in benedictione; apud monachos vero nostros, novum monastici ordinis instauratorem in Polonia, & absolutissimum sanctimoniæ exemplar eum passim audire, qui sanctissimi patriarchæ nostri Benedicti gloriam, & decus, verbis, ac factis egregie tutatus, virtutesque imitatus sit; ejus vero monasticam professionem anno 1646., die 30. Nov. contigisse; tyrocinium posuisse Venetiis in S. Georgio majore. Obiisse ætatis anno 47., ut ex epistola encyclica de ejus obitu e Polonia missa, in qua etiam asserebatur, ad ejus sepulchrum plura miracula evenisse.

I. **JOANNIS BAPTISTÆ NANI** patritii Veneti D. Georgii majoris Venetiarum alumni; sanctitatis opinione clarissimi, vita, ac virtutes hic mihi breviter, (ut soleo) describendæ forent, sed cum vitæ ejus elogium à Marco Antonio Scipione monacho ex nostris, celeberrimo, ac elegantissimo elogiaste, qui ejus confessiones Placentiæ biennio excepit, eique morienti adstitit, exaratum sit, & à Gabriele Bucellino (tanto viro) cui illud Scipio communicavit, integrum, ipsisque ejusdem verbis publici iuris factum in Benedicto Redivivo ad an. 1633. pag. 238., non abs re me facturum existimo, si illud ipsum huc ego quoque prorsus immutatum transtulero, cum Nani res gestas melius, ac utilius à me describi posse, vere, ac ingenue, diffitear; ita ergo Scipio.

Joannes Baptista Nani.

I. „ Adolescens pietatem, humanioresque disciplinas in seminario Romano edoctus est; rei maritimæ postmodum, *Venetæ* nobilitatis instituto, aliquandiu operam navavit; tum Parisiis biennio, mox triennio Madriti cum reipublicæ ad eos reges oratoribus exacto, non vulgarem ex aulis, & diversarum gentium consuetudine usum, ac prudentiam collegit. E' Gallis Belgium, & Germaniam, ex Hispania Lusitaniam omnem, animi gratiâ, peragravit. Venetias regressus alia ex aliis munera publico bono ad annum ætatis trigesimum sextum prudenter administravit; Quo tempore introspectâ divinitus rerum caducarum, quæ fucato splendore mortalium mentes excæcat, inanissima vanitate, animum honoribus, ac sæculo multam salutem dicere, ne suæ saluti dicere cogeretur, induxit.

Studia ejus.

Ejus in Rep. munera.

II. „ Ergo ad S. Georgii majoris Venetiarum monasticen professus, ex D. Benedicti placitis omnem cœnobii disciplinam, & minutissimos quosque ritus, cujusvis prærogativæ, & immunitatis colorem fugitans, strenuè sectabatur. In obeundis humilioribus obsequiis promptus, & alacer, non erubuit inter juniores socios, homo id ætatis, à Veneta nobilitate, gravissimisque Senatoribus videri publicè, dum eas functiones exerceret, quæ primo ad religionem ingressu, tyronibus committi solent, utpote leviores, & puerilibus annis, atque imbecillitati magis accomodatæ: Noverat enim Christianæ Philosophiæ præcepta in religioso liceo addiscere volenti, cum

Fit Monachus

Anno 1619.

Animi demissio.

„ cæte-

„ cætera sæculi perversa dogmata, tum verò in primis præposteram recti verecundiam dediscendam esse, maximumque adultæ sapientiæ argumentum, „ repuerascere in Christi gratiam, ac desipere. *Repuerascere Sanctum.*

„ Absoluto tyrocinio, laxiùs vivendi opportunitatem, ad arctiorem instituti custodiam traduxit, haud ignarus, illiberalem eos, ac miseram servitutem in claustris servire, qui se in libertatem, quam libere numini addixerint, denuò conentur asserere: contra verò honestissimam esse, ac jucundissimam eorum conditionem, qui semel ultrò admissa votorum vincula studiosissime præcavent, ne dissolvantur, neve tempore procedente, minus firma evadant, & laxiora. Intra cellulam, quamdiutissime latebat, studiosus silentii cultor, & sicuti amans continebat sese, non desidiæ, & otio, sed rerum divinarum contemplationi, lectioni sacræ, ac studiis litterarum perpetuo vacans. Imbecilli, ac fracta valetudine cum uteretur, & jugi, ac molestâ pituitâ laboraret, crebrâ deambulatione effætum corpus recreabat, loco tamen, quam poterat, remotissimo, ne cui molestiæ, vel impedimento esset, etiam ut tum secum ipse multo præstantioris philosophiæ exercitationi, quàm peripatetici olim deambulando, insisteret. III. *Ejus cura in votorum observatione.* *Studium contemplationis.*

Die, noctuque divinis laudibus celebrandis intererat semper, quo in genere piam esse animi alacritatem, & inflammatum studium testabatur, inter primos accessus ad chorum, inter novissimos recessus. In exteriore totius corporis membrorum habitu ad eximiam religiosæ modestiæ speciem conformato, interior animi tranquillitas, & pulchritudo elucebant. Macies, ac pallor vultus, quos inedia, vigiliæ, ac ceteræ vitæ rigidioris incommoditates, non parum indulgentis naturæ severitas invexerant, plurimum illi venerationis, ac reverentiæ conciliabant, nec vulgarem pietatis sensum afflabant intuentibus. IV. *Chori labor Deo gratus.*

„ Ne firmissimo ad omnem virtutem, & sanctimoniam præsidio, bonorumque omnium copiosissimo fonte seipsum propriâ socordiâ fraudaret, Missam quotidie faciebat, præclaram inter litandum religiosi animi significationem præseferens. Ad aram nisi vocis, ac mentis precatione, diù, attenteque meditatus non accedebat: qui sciret, quanto non ipsi studio, animique puritate ad divinissima mysteria comparaverimus, tantumdem ex iis solere in nos utilitatis, ac fructus derivari; Ab omni fastu, ac jactantiâ prorsus abhorrens, de se ipso, generis, ac patriæ splendore, muneribus in republica gestis, nationum, quas vidisset varietate, ac moribus, regum aulis, in quibus diù commoratus fuisset, numqnam loquebatur, nisi ab aliis interrogatus, idque etiam perparcè, ac pœne invitus. V. *In Missa celebranda assiduus.* *Ab omni fastu alienus.*

„ Magistratus vero, ac dignitates in religione, tantum aberat, ut quæreret, ambiretque, ut nihil accuratius fugeret, nihil pertimesceret vehementius, in humili, ac laborioso privatæ vitæ statu sub obedientia jucundissimè conquiescens; ut mihi verè videar posse affirmare, mortem illi tum alias ob causas, tum ob eam præsertim jucundissimam fuisse, quod nullis dum monasticæ disciplinæ præfecturis functus, vitæ cursu peropportunè fungeretur; Id vero Christianæ demissionis sublimitati, non abiectioris animi diffidentiæ, ac languori adscribendum esse argumento sunt, in quotidianis ministeriis, quæ illi demandabantur, mira in obeundo sedulitas, ac prudentia; sed quo studio altiores gradus, ac speciosiora munera declinabat, eodem vulgarium functionum occupationes, ac abjectiora ministeria sectabatur. VI. *Prophana abhorret loqui.* *Mors illi jucundissima.* *Sedulus in demandatis.*

„ Trium votorum, quæ in religiosa professione nuncupaverat, diligentissimum VII.

I „ mum custodem se præstitit, nam integritatis, ac pudicitiæ studium, & curam singularem, somni breves, productæ vigiliæ, parcior cibatus, & perpetuum ferme jejunium, multa frigoris, & æstus perpessio, castissimi sermones, otii fuga, vel eo tacente disertissimè omnibus pervulgabant: Paupertatem vero ita colebat, ut ejus duritiem, & incommoda videretur habere in deliciis. Omni superfluitate resecta, res omnes ad vitæ usuram necessarias ita usurpabat, ut illud ex regula secum repetens (*Monachus omni extremitate contentus sit*) vetustiora novis, deteriora melioribus præferret. Hinc cubiculum non alio peristromate, quam religiosæ nuditatis ornatu spectabile: Hinc habitus decens, non elegans, tenuis, non sordidus. Hinc in libris, & reliqua suppellectile nihil exquisitè cultum, aut comptum: nulla, curiositas nulla sæculum redolens, inanemque virtutis animum contestans accuratior concinnitas visebatur: Si quos in cœnobiis aspiceret comptiores, eorum vicem, & imprudentiam vehementer admirari solebat, ac dolere, quippe qui castissimam religiosi amictus speciem profano cultu corrumpentes, non sine gravi totius ordinis injuria, & dedecore, ipsis etiam profanis hominibus, vel mediocri, seu probitate, seu prudentia præditis, ultro se ipsi vanissima ostentatione irridendos propinarent, eademque arte, atque industria, existimationis, ac famæ jacturam facerent, qua inanem gloriolam, & nominis celebritatem aucupari conarentur. Nam sicuti monastici vestitus honestissima simplicitas regibus olim in pretio, & admiratione fuit, ita nunc sacrarum vestium decorem adscititii nitoris, & elegantiæ fuco contaminatum ipsi etiam vulgo, & infimæ plebeculæ deridiculo esse conspicimus, ac contemptui; siquidem mollia indumenta (ex D. Bernardi verissimo sensu) animi mollitiem indicant, & vanum cor vanitatis notam ingerit corpori; nec tanto studio corporis cultus curaretur, nisi mens prius neglecta, fuisset inculta virtutibus (ut in hæc tempora nimium ex vero cadere videmus illud ejusdem doctoris, *Jam religionis antiquæ non solum virtutem amisimus, sed nec speciem retinemus, habitus noster, qui humilitatis esse solebat insigne, à monachis nostri temporis in signum gestatur superbiæ.*)

Vitæ integritas. *Pœnitentia.* *Paupertas.* *In Apolog. ad Guliel. abbatem.* *Ibidem.*

VIII. „ Pecuniæ vero usum ita oderat, ut ab ejus etiam contrectatione, & aspectu vehementer abhorreret; nec nummos apud se, quamvis perexiguo numero, vel tempore, nec in itinere constitutus residere patiebatur. Venetiis in D. Georgii sodalitio, quamvis ad religiosos usus quoscumque omnia sibi ab cœnobii œconomis prolixissimè polliceri posset; nihil tamen ultra necessitatem quæsivit umquam, vel admisit. Sub religiosam professionem præter insignem pecuniæ vim in præsens numeratam, annuos scutatos biscentum sacrario de paterna hæreditate legaverat; de hac ille nummorum summa, tantum abest, ut in vestes, libros, aliasve hujusmodi res quidpiam suo nomine expendi curaverit, ut ne præsens quidem esse, cum per agnatos quotannis accuratissime publicis cœnobii ministris repræsentabantur, sustineret.

Memorabile exemplum. *Nihil ultra necessitatem.* *Paupertas vere paupertas hæc est.*

IX. „ At vero obedientia, virtutum omnium parens, ac custos præcipua solicitudine culta semper ab eo est, privatis studiis, tametsi pietatis specie, & spiritualis profectus lenocinio blandirentur, promptissimo animo prælata; quo etiam fiebat, ut vitæ communis, & disciplinæ sectator acerrimus conventus publicos perpetuò frequentaret, indictasque omnibus functiones studiosissime amplecteretur. A suscepta religione ad extremum usque ætatis annum carnium esu, nisi gravi morbo implicitus decumberet in lecto, abstinuit semper, quo difficilius factu videbatur illi persuadere, ut stomacho in pejus quotidie prolabenti consulturus, carnes esitaret, tum ipsomet sto-

Obedientiæ virtus. *Abstinentia.*

„ ma-

„ macho reclamante, qui meliores cibos magis aspernaretur, ac respueret, „ tum animi decreto protractam ad illud tempus vivendi rationem, nisi periculosa ægritudo intercederet, ad obitum usque mordicus retinendi. Nihilominus admonenti mihi, (quem vitæ suæ moderatorem esse voluerat) ut solidioribus escis confirmandæ virium imbecillitati paulatim assuesceret, „ nihil contra in excusationem prætexens, promptissimo animo obsequentem se præstitit. Siquando superiores ob tenuem hominis constitutionem, „ & provectiores annos, in publica cœnobii munerum distributione, quæ „ paulò laboriosiora, atque humiliora putantur, immunem illum reliquissent, „ ferre non poterat, cæteris in opere versantibus, nullum sibi onus soluto, „ ac libero ferendum esse; nec quiescebat quoad modestissimis precibus impetrata beneficii loco ministerii cujuspiam exercitatione, laboris immunitatem illam à se deprecaretur.

I

Ejus confessarius.

Villissima expetit.

„ Agebat jam annum quinquagesimum, vitæ monasticæ quartum decimum, „ cum lethali febri correptus est. Toto ægritudinis tempore nulla vox in perferendo morbo, admittendisque medicamentis perturbati animi vestigium, „ nulla productioris vitæ cupiditatem, nulla propinquantis mortis horrorem, „ vel metum præseferens audita, lamentationes nullæ, nulli quæstus, sed „ æquitas animi, moderatioque summa, & admirabilis quædam in omnibus „ cum divina voluntate conformatio: Aliquot ante mensibus, quam supremùm ægrotaret, audivi ex eo, cum diceret, arbitrari se, fore, ut quam „ primum discederet è vita, quippe qui vires quotidie prolabi, & notabilem „ in modum deficere sentiret, & suæ stirpis nullos laborantes itidem ex stomacho, brevioris, ævi fuisse recordaretur.

X.

Extrema infirmitas.

Resignatio mentis.

„ At vero cum graviùs decumbenti in lecto semel assiderem, meus frater (inquit) hoc eodem invaletudinis genere conflictatus, annosque totidem natus, quot ego nunc, naturæ concessit; significans quæ antea mecum de vicina morte commemorasset, ea in præsens certissimo rei eventu comprobari. Demum tertio decimo ægritudinis die, susceptis eximiæ pietatis specie salutaribus sacramentis, ingravescentis morbi vehementiæ succumbens, „ animam placidissimè exhalavit anno 1633. die 25. Februarii. Omnium „ animos, qui aderant gravis religiosâ permixtus jucunditate mæror invasit, „ eo sublato, cujus ad superos felici demigratione (ut spes est) ita congaudebant, ut charissimi interim sodalis religiosissimo convictu, & castissimæ „ disciplinæ documentis orbatos se, ac destitutos ferrent ægerrimè.

XI.

Mors felix.

Magna viri æstimatio.

„ Præclara Jo: Baptistæ virtus, ac probitas per omnem sodalitatem nostram „ evulgata, celebre illi nomen, ingentemque apud omnes venerationem „ comparavit; hæretque in animis omnium ea penitus infixa opinio, inter „ Casinensis congregationis alumnos, qui multis ab hinc annis vitæ sanctioris titulo maximè illustres memorantur, Joanni Baptistæ Nano haud ignobilem locum merito ab omnibus assignari. Decessit Placentiæ in D. Sixti „ monasterio, ubi alterum jam annum ex animi sententia traducebat, vicissim ipse toti sodalitati acceptissimus. Defuncti cineres, & ossa peculiari tumulo Placentini patres concluserunt, quo aptius peculiarem in ipsum amorem, atque observantiam testarentur. „

XII.

Quanti factus.

Hæc Scipio apud Bucellinum, at patres Soc: Jesu, seminarii Romani virtute illustrioribus alumnis, Joannem Baptistam Nanum adscripserunt, magnæ aulæ ejusdem Seminarii, ipsum referente appensa tabella, tali addito elogio.

„ Joannes Baptista Nanus patritius Venetus S. R. convictor anno 1601. plurium legationum ad reges onus Gigas primum suscipit; deinde S. Benedi-

„ cti

Digitized by Google

I

„ cti monachus deponit, ut cælum tollat, quod contigit, dum ad jubilæum
„ confluentes peregrinos excipiens, in monte Casinensi peregrinari desiit in-
„ terris anno 1633. die 25. Febr. „

Verum Placentiæ, non Casini Nanum obiisse, ibique adhuc quiescere, quamvis certo certius ex nuper allato Scipionis elogio exploratum sit, illud tamen novissimè etiam accepi à Reverendissimo Patre D. Josepho de Leonibus abbate Placentino qui epistola ad me data 20. Jan. 1727. hac de re sic fatur.

„ Intorno poi al Padre Nani, del quale pure me ne fa istanza, le dico, che il
„ suo corpo è in luogo distinto dagli altri tutti, è giace nella cappella de SS.
„ MM. Sinforiano, Marcello, ed Apulejo, senza però alcuno esterno orna-
„ to, e contrasegno. Questo fu singolare per la sua vita santa, ed osservanza
*1633. Romæ. „ inappuntabile *; Si vestì d'anni 36. è di 50. morì nel 1634. * a' 25. Febra-
„ ro; da giovine fu costì in collegio del Seminario Romano. Tornato alla
„ patria sua Venezia, studiò di Nautica; poi per due anni dimorò in Parigi;
„ e per trè in Spagna in qualità d'ambasciatore à quelle due corone della Ve-
„ neta Republica. Era professo di S. Giorgio Maggiore, e noi habbiamo il
„ contento di averne il suo corpo.„ Ejus etiam vitam descripsit *D. Cornelius* à *Venetiis* abbas S. Georgii M. Venetiarum, qui creditur esse *Cornelius Codaninus*, de quo nos in nostra bibliotheca lit. C. parte prima pag. 139. author item Anonymus eandem vitam Nani contexuit, verbis dumtaxat, non re à Corneliana diversam; Quæ duæ vitæ reperiuntur manu exaratæ in *historia monastica* D. Hieronymi à Potentia (de quo pariter prima parte pag. 219.) non utique ab eodem Hieronymo, sed ab aliquo juniore, nam Hieronymus obiit an. 1610. *Nanus* autem an. 1619. cucullo indutus, an. 1633. ad superos evolavit, Cornelius verò an. 1622. monachus factus, an. 1685. in cælum migravit.

I. JOANNES BENEDICTUS CITELLUS, vel Zitellus à Cava, in monasterio Sanctissimæ Trinitatis apud eandem civitatem institutum nostrum amplexus est anno 1602. die 28. Octobris, quod innocentis vitæ perpetuo tenore, & regularium virtutum præclaris exemplis, haud parum illustravit; Ab infantia siquidem ad obitum usque corpus, animumque ita immaculatum, purumque custodivit, ut ex ipso veluti matris utero sanctus prodiisse videri *Innocentia.* posset. Regulæ arctiorem observantiam, quam semel in tyrocinio didicerat, quacumque secus faciendi cautè vitata occasione, numquam remisit, sed invictâ constantiâ de die in diem vota sua domino cumulatissime reddidit.

II. *Paupertas.* De paupertate spiritus cum antiquissimis illis Anachoretis certavit. In vestibus, in lectulo, & in qualibet alia re vix ad vitam necessaria usurpabat; idem enim cingulum coriaceum, quo tunicam constringebat, eandemque ferream furcillam, qua cibos ori admovebat, quadraginta omnino annos immutatam retinuit. In cella autem præter Crucifixi imaginem nil nisi nuditas, & egestas *Oratione de laud. Basilii.* apparebant, ut de eo pariter quod olim Nazianzenus de M. Basilio, dici posset, *Divitiæ illi nihil habere, & crux.*

III. *Charitas* Quantum autem erga se ipsum rigidus, & parcus, tantumdem erga alios, præsertim pauperes, liberalis, & misericors, quorum inopiæ, ut subveniret, propriis vestibus interdum se ipsum exuit, & appositis in mensa dapibus, ut eos reficeret, sæpe sæpius abstinuit, quo uno, eodemque continentiæ actu, & suam in proximum charitatem, & de castrimargia relatam victoriam ostendit; quotquot igitur ad eum accederent, benignè excipiens, mirum in modum solabatur, omnes pro viribus adjuvabat, neminem à se mærentem discedere patiebatur. Salutis animarum zelo æstuans, divini verbi prædica-

tio-

Digitized by Google

I

tione, & spiritualibus colloquiis, veluti mater amantissima filios, eas alere satagebat, in quem etiam finem piissimos aliquot libellos, devotissimas, ignitasque precationes continentes edidit, vulgavitque, ut omnes ad summi Dei, & patientis Salvatoris, ejusque Sanctissimæ Genitricis jugem amorem, ac venerationem inflammaret.

Nihil tamen sine jussione, aut permissu abbatis sui aggredi solitus, obedientiam semel Deo promissam æque fideliter, ac libenter singulis momentis exequi maxime gestiebat, optimè persuasum habens, hac agendi ratione, veluti regia via, tutissime, simulque compendiariò ad evangelicam perfectionem perveniri. IV. *Obedientia.*

Vitam igitur adeò sanctam, ac tot virtutibus redimitam mors etiam in conspectu Domini pretiosa tandem conclusit anno 1648. ætatis suæ 65. corpus antequam peculiari tumulo in Cavensi cæmeterio includeretur, cum in ecclesia pro parentalibus esset expositum, totius Cavensis civitatis frequentiâ honoratum fuit, cunctis certatim, manus, pedesque exosculari, vestiumque particulas, secum auferre connitentibus, certâ spe ductis, ut rei eventus probavit, à propriis eorum quemque languoribus, præsentissimam, ejus intercessione, medelam consequuturum, altè adeo illorum animis, (quæ etiamnum ibidem perseverat) de Citelli sanctitate opinio insederat. V. *Mors.*

Ex relatione eruta è tabulario Cavensi à D. Mariano Albritio, & mihi communicata, quam olim adornaverat D. Camillus Massarus à Capua ejus tabularii tunc præfectus testis oculatus. At de Citelli sanctitate mentionem præterea faciunt Bernardus Pez Mellicensis epistola 9. apologetica pag. 202., & Felix Egger idea ord. Hierar. Benedict. libello 2. par. 3. dissert. 3. pag. 425., ubi *præclara, quæ fecit signa præclaram sanctitatis famam ei conciliasse*, dicit. Vide etiam nostram bibliothecam p. 2. lit. I. pag. 32. VI. *De eo in nostra Biblioth. L. C.*

ISIDORUS à CLARIS agri Brixiani Castro Clarius dictus, S. Joannis Evangelistæ in urbe Parma alumnus, ac deinde S. Jacobi de Pontida diœcesis Bergomensis, mox S. Mariæ de Cæsena abbas, denique episcopus Fulginas, non minus doctrina, quam sanctitate congregationi nostræ, Italiæ, ac universæ catholicæ ecclesiæ, decus, & ornamentum eximium attulit, præsertim dum Tridentino concilio tum abbas, tum episcopus interfuit. Plurima de ejus sapientia, ac doctissimis lucubrationibus, plura etiam de ejus sanctimonia, & virtutibus in nostrâ bibliotheca, & in catalogo episcoporum diximus; ibi profusas ejus in pauperes eleemosinas, dulcem in subditos mansuetudinem, benignam in omnes charitatem descripsimus, qua ductus, duodecim virorum collegium Fulginei instituit, quibus curæ incumberet tam ex domestico penu, quam ex piorum largitionibus inopum egestatibus subvenire, suo ipse exemplo omnibus id faciendi stimulos præbens; nam copiosos sacerdotii proventus, parte satis exigua necessariis usibus attributa, mendicis sublevandis insumebat, ne quidquam consanguineorum vel tenui fortuna, vel etiam petitionibus permotus, ut in distribuendis episcopatus thesauris eorum præ aliis rationem haberi vellet; cum diceret ecclesiasticos reditus non agnatis locupletandis, sed egenis enutriendis erogandos esse: cui voci auro, & cedro dignæ utinam omnes ecclesiarum administratores auscultarent. Laudavimus ejus sollicitudinem in ovibus sibi commissis pabulo divini verbi assidue pascendis, vitiis, & abusibus radicitus extirpandis, virtutibus, & pietatis operibus fortiter instillandis, novatorum erroribus confutandis, diœcesi lustranda, synodis celebrandis, cunctisque vigilantissimi pastoris muneribus adimplendis. Sed super omnia extulimus, tanquam omni laude majorem, ejus vere christianam patien- *An. 1517.*

I

patientiam, qua sanctus episcopus à nefario homine obturante ejus salutaribus monitis, sicut aspidis surdæ aures suas, sacrilegâ alapâ impetitus, tranquillo corde, ac vultu placidissimo; immanem injuriam decoxit. Narravimus etiam ad ejus funus, veluti viri sanctissimi, maximam undique confluxisse multitudinem, ut vestimentorum ejus particulas non aliter ac gemmas pretiosissimas secum auferrent. Denique corporis ejus incorrupti, ac suavem odorem efflantis inventionem anno 1601., retulimus: nec prætermisimus pro coronide, celebris * Scriptoris verba in ejus sanctitatis commendationem, *cujus sanctitatis odorem nulla ætas, nulla vis unquam extinguet*. Hæc autem, aliaque de illius sanctimonia ibi ideo diximus, quia tunc de hoc virorum sanctitatis fama illustrium catalogo conscribendo minime cogitabamus; quam ob rem ea omnia hic repetere nec opus, nec animus est, sed dumtaxat memetipsum, aliosque ad virtutum ejus imitationem denuò excitare.

* *Ferdinando Ughelli.*

I. JUSTINIANUS BERGOMI nobili genere natus, Patavii, dum litterarum studiis incumberet, institutum nostrum in monasterio S. Justinæ suscepit anno 1515. sub nomine *D. Innocentii*, cui quidem nomini, moribus innocentissimis toto vitæ decursu egregie respondit; optimo præditus ingenio, & à Deo sortitus animam bonam, tum doctrinâ, & eloquentiâ, tum pietate, ac religione clarissimus evasit; septem quibus ibidem vixit annis nonnulla scripsit opuscula æque docta, ac utilia, quæ etiamnum extant. Sed cum ad altiora contenderet, & solitariæ vitæ vehementi desiderio esset incensus, impetratâ veniâ ad Camaldulenses eremitas, adscito *Justiniani* nomine, transivit, & Camalduli in Etruria octo circiter mirabili sanctitate mansit annis; Nec tamen ejus spiritus fervor illâ quamvis adeò sanctâ vivendi ratione satis erat contentus, sed strictiora adhuc appetebat, & intra cellæ angustias penitus includi more veterum Anachoretarum enixe postulabat. Sed cum per ea tempora nova, ac severior Camaldulitarum congreg. *Montis Coronæ* nuncupata emersisset, *Justinianus* institutum illud amplecti, & ad *Cryptas* descendere, statim atque justa sese obtulit occasio, minime est moratus; In qua reformata congreg. annis quadraginta perseverans, & in dies præclariora edens exempla virtutum, ut lucerna ardens, & lucens supra candelabrum posita, totique sodalitati annis prope triginta ita præfuit, ut incrementi, ac spiritualis profectus ei plurimum attulerit.

II. A' sæcularibus quidem negotiis, & forensi quocumque strepitu semper abhorruit, quò liberiùs, ac quietiùs, pietatis, & sanctimoniæ operibus ipse, ac socii vacare possent. Terrenas opes omnino contempsit, de virtutum thesauro adipiscendo unicè solicitus. Regularem vero disciplinam eremiticam validè stabiliendam, & adamussim retinendam, proprio præeunte exemplo, strenuè semper curavit; nam licet septuagenario major, nihil tamen de consuetis, & communibus observantiis remittere umquam voluit, nec aliis patribus, ut benigniùs secum, utpote tanto sene ex regulæ * permissu agi pateretur, suadentibus, ac rogantibus, ullatenus acquievit, professus non prius se eremiticæ vitæ rigorem, quam vitam ipsam depositurum.

* *Cap. 30 de Senibus, & Infantib.*

III. Tempus vero omne quod ab oratione, & regiminis curis sibi supererat, sacris, piisque lectionibus impendebat, quo ex studio, sicut ipse scientiæ plurimum hausit, ita cælestium doctrinarum rivulos in aliorum utilitatem derivavit, pluribus conscriptis aureis opusculis, quæ si omnia extarent, *magnum ecclesiæ lumen fuissent allatura*, ut ejus vitæ scriptor testatur; sed ejus cellâ, dum ipse in ecclesia nocturnæ synaxi interesset, fœdo incendio correptâ, omnes fere ejus lucubrationes (præter tamen illas, quas dum monachus noster esset, edi-

ediderat, *De vera, & falsa amicitia, & de' mundi contemptu*,) in cineres abierunt, deplorabili sane jacturâ, iniquissimè ab omnibus, præterquam ab ipsomet, qui præ omnibus eam fecerat, authore perlatâ; quo quidem actu patientiam suam, & cum divina voluntate conformationem maxime commendavit, tot laborum, ac vigiliarum fructus uno temporis momento redactos in nihilum imperturbato animo videns. Sciebat enim apud Deum nihil umquam esse posse in oblivione, nec æternam ejus mentem jota unum, aut unum apicem præterire.

Sed qua devotione, qua instantiâ, quove mentis ardore, & corporis habitu, & compositione divina officia persolveret, paucis explicari non potest. Die, noctuque numquam choro deerat. Ibi non minus corde, quam corpore in Deum erectus, complicatisque manibus; altâ, claràque voce, summa cum reverentia Domino sapienter psallebat; tanta insuper attentione, ut (quod in aliis fere omnibus ob naturalem humani intellectus lubricitatem, & evagationem, maxime arduum, ac difficillimum est) vere affirmare potuerit, *se ne verbum quidem sacræ psalmodiæ per inadvertentiam amittere*. Felix qui ita dicere, felicior, qui ita facere potuit. Cum superior esset, (erat autem, licet invitus, fere semper,) districte ostiario præcipiebat, ne sibi in choro laudes Altissimo reddenti, aliquod cujuscumque etiam magni momenti negotium nunciaret, neve interventu cujusvis personæ quacumque dignitate fulgentis se interpellare auderet & rectè quidem; cum omnis ratio postulet, ut Deus cunctis hominibus, cunctisque rebus creatis præferatur; nimisque inurbanum sit, cum Domino universorum colloquium abrumpere, ut cum servulis præpropere sermonem habeamus. Solitudinis, & quietis amantissimus, nihil antiquius habuit, quam in cella rerum cælestium meditationibus longiùs vacare. Cujus orationis dulcedine arctè irretitus, dies aliquando sine cibo, noctes sine somno transigebat, eam non semel uti veram, ita laude dignissimam emittens vocem, *tibi, somnive memoriam, in mente bene in Deum elevata tardius occurrere*. IV.

Psallendi devotio.

Solitudo.

Præscientiæ spiritu imbutum fuisse inde potissimum liquet, quod cum à patribus ejus congreg. definitoribus, *Major*, ut ipsi dicunt, seu gener. præses eligendus esset, nullas non adhibuit preces, ut id oneris, atque honoris à se amolirentur; non ut laborem vellet refugere, sed quia ultimus vitæ suæ terminus jam instaret, ex quo patrum desiderium frustratum iri asserebat: Illis tamen ejus dictis minime acquiescentibus, toti societati iterum præfectus est. Sed tertio post mense febri correptus, ad extrema devenit, cumque pater in eo agone ei adstans ad mortem fortiter subeundam eum hortaretur, in hæc verba, ut sanctissimum virum decebat, prorupisse fertur: *Ego licet non meis meritis, fide non dubia, speque firmissimâ, atque misericordiâ fretus Altissimi, morirer, quasi virgo sponsum, expecto*. Ei nimirum id evenit quod S. Gregorius Mag. de similibus loquitur. *Qui autem de sua spe, & operat. securus est, pulsanti confestim aperit, quia lætus Judicem sustinet & cum tempus propinquæ mortis advenerit, de gloria retributionis hilarescit*. Ita comparatus, cunctis, qui aderant, admirantibus, simulque corde compunctis, placidissimam mortem lætus aspexit die 10. mensis Augusti an. 1562. V.

Prophetia.

Mors.

Tanti viri amissionem ægerrimè omnes illius congreg. sodales pertulerunt, ac diuturnis lacrymis prosequuti sunt, quamquam aliunde de ejus sempiternâ gloriâ gaudentes: dolebant siquidem insignium adeo virtutum quotidianis exemplis se destitutos, eo præsertim tempore, quo ex iisdem editiore in locis fulgentibus majorem utilitatem, simulque majus decus se percepturos sperabant. VI.

I

VII. Ex Luca Hispano Eremita in historia Romualdina Montis-Coronæ lib. 3. c. 11. & cap. ult. & lib. 4. qui est *de vita Justiniani Bergomen.* & lib. 5. cap. 6. quibus in locis eum magnum, doctrina eximium, sanctis moribus ornatum, eremitici instituti columnam, præclarissimam gemmam, fulgidissimum ornamentum, bonum Christi odorem in omni loco, lucernam denique ardentem iis, qui in domo Dei sunt, semper appellat. Eum insuper impense laudat Petrus Delphinus eremita in pluribus suis epist. ad eum datis præcipuè lib. 12. Augustinus Fortunius in hist. Camaldulensi lib. 3. cap. 17. ubi narrat Justinianum a gravi dentium dolore liberum prodigiose in perpetuum evasisse, manum B. Michaelis eremitæ jam demortui osculando, & cap. 18. primum authorem eremi ad abbatiam Fractæ instituendi, eum fuisse asserit, ibique reliquum vitæ multâ sanctimoniâ peregisse. Præterea de eo maximâ cum laude agunt Gabriel Bucellinus in Menol. Bened. pag. 556. ad diem 10. Aug. ex laudato Luca Hispano. Felix Egger in idea ord. Hierarch. Benedict. libell. 2. pag. 3. dissert. 3. pag. 395. qui duo postremi authores, Justiniano beati nomen attribuunt; Nos etiam in nostra bibliotheca, ubi fusius de ejus lucubrationibus: ipsius quoque vitæ compendium inseruit tomo 4. *Anni Benedictini* gallico sermone conscripti Jacobina Bovetta de Blemur Monialis sanctissimæ Trinitatis Cadomensis, nuper in Italicum sermonem translati, & Venetiis impressi anno 1727. pag. 302. & seq. ad diem 11. Augusti.

Blemurla.

Coen. in Normannia.

L

L

I.

UDOVICUS BARBO patritius Venetus præfectus primum fuit congregat. Canonicorum sæcularium S. Georgii in Alga nuncupatæ: Erat quidem ille valde juvenis, sed conspicua morum integritas, rara prudentia, & doctrina minimè vulgaris eo honore dignum effecerant. Nec multo post à Gregorio XII., qui in eadem congreg. Barbi sodalis fuerat, S. Cypriani Venetiarum abbas designatus, dum an eam dignitatem admitteret anceps hæreret, divino nutu factum est, ut ab eodem Pontifice, cardinalis Antonii Corrarii, episcopi Bononiensis ejus fratris filii suasione, abbas S. Justinæ renunciaretur. Itaque Ariminum pergens, ubi tunc Pontifex morabatur, emissâque coram episcopo Tiphernate * solemni regulæ Benedictinæ professione, ac summo ipsi antistiti promissâ obedientiâ abbas consecratur anno 1409. ætatis suæ 27. quod quidem quam felix faustumque D. Justinæ cœnobio alias amplissimo, ac celeberrimo, tunc vero fœdè collapso, ac pene ruinis obruto, fuerit, numquam satis laudabitur. Nam Dei in primis ope, & Ludovici virtute non solum monasterium illud, sed alia etiam plurima per Italiam cœnobia, quæ diuturni temporis injuriis, aliisque de causis miserabilem faciem induerant, in erectâ per ipsum congreg. antiquum splendorem, & sanctitatem recuperarunt; ita Marci eremitæ sanctissimi & aliorum Dei famulorum prædictiones de instaurat. ordinis monastici per Ludovicum Barbum peragendâ omnino impletæ. Qua in re simile quiddam cum beatissimo patriarcha nostro Benedicto Barbus obtinuit, ut nimirum uterque Marcum suum eremitam monastici ordinis illum instituendi, hunc per Italiam restituendi, Casini unum, Venetiis alterum vatem, & hortatorem habuerit.

** Città di Castello in Umbria.*

Primum fuit Veronense SS. Nazarii & Celsi: tum Genuense S. Benigni, tradente Grimaldorum familia: mox Mediolanense, & Florentinū concedente Nicolao Vasconè post hæc Mantuanum Guidone Gonzaga impartiente, Romanum deinde S. Pauli, S. Sixti Placentiæ, S. Georgii Mi. Venetiar. & plura alia etiam post Ludovici obitum intereque anno

II. Tam egregium itaque opus aggressus Ludovicus D. Benedicti regulam sibi, suisque asseclis ad amussim observandam proposuit; cumque omnibus proprio exemplo præiret Christi bonus odor factus in omni loco, plures optimæ indolis,

lis, ac spei juvenes ad sua sectanda vestigia, probatissimum nempe vitæ genus amplectendum, undiqne attraxit; quamobrem monasterium S. Justinæ & numero, & sanctitate alnmnorum ita crevit, ut ex eo, veluti ex frequentissima urbe tot monachorum coloniæ ad redintegrandam cœnobiticam disciplinam per nniversam Italiam primò deductæ sint, ac deinceps omnes aliæ per Europam non modo nigrorum, sed aliæ etiam monachorum congregat. per eosdem Justinianos, Casinenses deinde dictos monachos, vel reformatæ vel institutæ.

M

1505. Sicula congr. & Casinen. Archisterium, unde postea congr. Casinen. appellata est, maximam nostræ sodalitati accessionem fecerunt.

III. Regebat eos Ludovicus mirâ mansuetudine, & benignissima charitate, eosque orationis cum vocalis, tum mentalis cælesti pabulo, ut dilectissimos filios jugiter enutriebat, quò fortiores in dies redditi, evangelicæ, & monasticæ legis jugum suave, & onns leve alacriter, unoque humero ferentes, in domo Dei ambularent cum consensu. Ipse namque orationi, & contemplationi addictissimns, sine illa nihil consulere, ne dum aggredi solitus erat, cujus virtuti, & efficaciæ cuncta prospera à Deo sibi concessa in tot monasteriorum reformatione referebat accepta. Nec satis habens sanctum hoc, & plane divinum exercitium tam dum abbas esset, quam dum episcopus ad mortem usque invictissime perducere, librum etiam utilissimum de eadem mentali oratione composuit, ut alii quoque, præsertim monachi ad eam facilius peragendam hac methodo juvarentur. Ut vero obedientiæ, quæ virtus cœnobitis maximè est necessaria, se ipsum cæteris exemplum præberet, postquam novam, suâque operâ stabilitam congregationem, integrum annum, præsidentis munere, gubernasset, dignitate deposita anno 1420. aliis deinceps præsidentibus paruit, qnod idem illi quinquies evenit, nam quinquies ad congregationis supremam dignitatem evectus, totidem vicibus e cathedra illa descendens, in ordinem se redegit.

Humilitatis vero ejus, ac dulcedinis duo tantnm proferam exempla. Primum. Cum apud Venetum senatum traductus fuisset veluti patriæ hostis, & jurium principalium usurpator, quod monasterium S. Georgii majoris, hactenus jurispatronatus reipublicæ, congregat. S. Justinæ uniendum in perpetuum curasset, Ludovicus patres conscriptos lenitate, ac submissione ita flexit, ac mitigavit, sibique devinxit, ut benevolentissimos, ac maxime faventes reddiderit. Alterum, electus ab Eugenio IV. episcopus Tarvisinus, eam infulam quoad licuit constantissime recusavit, nec umquam admisisset, nisi ejusdem Pontificis jussu coactus, qua in re ejus etiam divitiarum, bonorumque temporalium contemptus egregie enituit: laudatus enim Pontifex tertiam redditunm partem abbatiæ sanctæ Justinæ Ludovico, quandiù viveret, indulserat, ut honorificentius Tarvisinam ecclesiam administraret; at ille eam facultatem monasterio, & congregat. remisit, quo suum in idem monasterium, & congregationem amorem cumulatius testaretur, quamvis eundem jam pridem pluries, imo ab ipso initio suæ in abbatem electionis ostendisset. Vix enim Arimini benedictionis munus à Gregorio XII. adeptus, duo præclara beneficia ab eodem Pontifice impetravit, unum ut monachi omnes sub eo, D. Benedicto nomen daturi, in mortis articulo plenariam peccatorum indulgentiam consequerentur, alterum quod jus eligendi abbatem S. Justinæ apostolicæ sedi antea reservatum, in posterum penes monachos esset, quod jus postea, unita congregat. ad supremum comitiorum magistratum devenit. IV.

Cavac. lib. 5. pag. 202.

Quantâ vero prudentiâ, & in rebus agendis solertiâ, & dexteritate esset præditus, laudati summi Pontifices Gregorius, & Eugenius palam fecerunt; ille enim Ludovicum ad Pisanum concilium, hic autem ad Basileense tamquam V.

L unum ex apostolicis nunciis miserunt, ubi ita se gessit, ut & eorum Pontificum rem egregie curaverit, & simul ecclesiæ pacem, & concordiam strenuè semper promoverit, & schisma abolere pro virili studuerit. Jam vero factus episcopus concilio Florentino interfuit sub eodem Eugenio IV. ann. 1439. eidemque ad finem deducto subscripsit.

VI. Denique cum in Tarvisina cathedra summa cum laude annos sex transegisset, Venetiis extremum morbum incurrit, cujus lethalem vim probè sentiens, ad sanctum Georgium majorem se deferri jussit, ubi sanctissimis ecclesiæ Sacramentis summa pietate susceptis, inter monachorum manus, & lacrymas, æternitatis metam attigit anno 1443, ætatis suæ 63, magna sanctitatis opinione, quæ etiamnum viget, in terris relicta. Sicut autem inter monachos Venetos mori, ita etiam inter monachos Patavinos sepeliri voluit, ut ab illis, quos adeo in vita dilexerat, & pro quibus tot labores exantlaverat, ne mortuus quidem separaretur.

VII. Ex Arnoldo Wione lign. vit. l. 2. cap. 64. pag. 359. & lib. 5. c. 6. pag. 581. & seqq. quibus in locis, priscæ virtutis æmulatorem egregium, lucernam ardentem super candelabrum positam eum appellat; electumque mirabiliter à Deo, ut D Benedicti arborem incurvatum erigeret.

Ex Jacobo Cavaccio hist. S. Justinæ lib. 5. à pag. 197. usque ad 222. Angelo Portenario, *de felicitate Urbis Patavii* lib. 9. cap. 15. pag. 421. ubi Barbum meritis, & gloria plenum, vita integerrimum, & sanctis operibus cumulatum vocat. Leonello Crocecalle monacho Patavino in historia ms. Italicè abbatum S. Justinæ l. 5. pag. 125. ubi eum tamquam virum moribus angelicis ornatum describit, eloquio affabilem, familiari consuetudine dulcissimum, erga infirmos summa charitate, erga pauperes eximiâ liberalitate, erga omnes rarâ mansuetudine præditum, jejuniis, ac vigiliis ad obitum usque deditissimum, qui factus episcopus palatium, & curiam in regulare claustrum, famulos, & familiares in monachos convertit proprio exemplo cunctis normam præbente.

VIII. Ex quibus hic etiam putida Pogii calumnia de Ludovici ambitione, & hypocrisi invictè exploditur; ejusque criminatio de Barbi immoderato fastu, ac pompa, unde *Pomponium* per summam impudentiam eum appellat, falsi convincitur, tum ex supradictis, tum etiam ex carmine, quod ad calcem libri à Ludovico conscripti, de *miraculosa reformatione monasterii S. Justinæ* inter cætera legitur.

Lucrari cupiens animas, vult spernere pompas.

Tantum abest; ut pompas sectatus sit Ludovicus, ut eas ubique eliminare, & abolere studuerit. Sed qui plura de eo desiderat, consulat non solum alios nostros *catalogos episcoporum, ac reformatorum*, sed etiam nostram bibliothecam, in qua fusissime de eo agimus.

I. LUDOVICUS BEATUS natus est Catanæ in Sicilia anno 1640. anno vero 1656. die 21. Septemb. in monasterio S. Nicolai de Arenis urbis ejusdem, solemni emissa professione, in D. Benedicti verba juravit. Cum autem vigesimum secundum ætatis annum attingeret, divinæ gratiæ uberiori illapsu permotus, maximo spiritus fervore; monasticæ perfectionis iter aggressus est, brevique ad ejus terminum, Deo bene juvante, pervenit. Jacto enim humilitatis fundam: ob quam sacerdotio initiari, summo conatu, indignum se eo existimans, recusavit, nec tandem nisi arcto abbatis jussu coactus, illud suscepit, facile reliquarum omnium virtutum ædificium ad culmen usque perduxit. modestia in primis adeo excelluit, ut ne ad matrem quidem videndam oculos aperire voluerit. Obedientiam eximie coluit, nam absque superioris permissu

Humilitas.

Modestia.

Obedientia.

missu nihil prorsus sibi aggrediendum putavit. Abstinentiâ fuit admirabili; sæpe enim biduum, triduumque sine ullo omnino cibo transegit: Corpus ciliciis, catenisque constringens, illudque severius macerans, super nudos asseres, aut peracuta ligna cubans, quietem adeo inquietam capere solitus erat. Injurias, & contumelias non solum patientissime tulit, sed lætanter etiam, ac ridenti ore excepit, quippe qui axioma illud sibi servandum proposuerat, *injurias accipere, & gratias agere*. Quo vero magis corpori alimenta subtrahebat, eo amplius animum orationis pabulo saginabat; non enim satis illi erat consuetum cum cæteris psalmodiæ pensum persolvere, sed eo expleto, aliis recedentibus, ipse in ecclesia manens complures horas orationi tribuebat. L *Abstinentia.* *Pœnitentia* *Patientia.* *Oratio.*

Dei amore flagrans, illud Apostoli jugiter repetebat, *Quis nos separabit à charitate Christi?* Quæ utique charitas, cum ad proximos etiam diffundi debeat, Ludovicus pauperes quosque, & infirmos, omnibus humanitatis officiis prosequebatur, illorum pedes abluere, propriis vestibus eos operire, in nosocomiis jacentes frequens invisere, salutaribus monitis solari, ad patientiam in ægritudine, ad constantiam in extremo agone, ipsâque morte subeunda efficaciter hortari, in deliciis habens. Autequam nocte cubitum iret, sanctissimi patriarchæ nostri regulam legere aggrediebatur, ut ejus meditationi indormiret, sed in primis prologi verbis semper hærebat, *Ausculta ò fili præcepta magistri*, copiosis enim lacrymis statim obortis veluti degenerem se tanti patris filium acriter lugebat. II. *Charitas.*

Cum vero anno 1669. Ethna mons, horribili, si quando aliàs, incendio conflagrasset, flammarumque, ac igniti bituminis ingentes globos evomuisset, jamque ignes urbi, ac cœnobio Catanensi proximum excidium minarentur, Ludovicus ex abbatis præcepto coram frequentissimo populo conciones pareneticas ad pœnitentiam summo spiritus fervore, maximoque animarum fructu pluries habuit, in quarum postrema auditores bono animo esse jussit, quod ejus preces, & vota altissimus exaudire dignatus tandem fuisset; quia nimirum semetipsum hostiam ad mortem Deo obtulerat, ut urbem, & cœnobium ab imminenti periculo liberaret, & ita prorsus evenit; nam urbs, & monasterium mirabiliter illæsum permansit, at ipse paulò post gravi morbo correptus, in pagum urbi proximum aeris mutandi gratiâ secessit; ibi desperatâ à medicis valetudine sacrosanctis mysteriis refectus, monachis nostris, qui statim accurrerant, adstantibus, quodque longè felicius est, beatissimâ Deiparâ, quam singulari semper pietate coluerat, se ei conspicuam tunc præbente, animam sanctissime, ac placidissime Deo reddidit. III. *Mors.*

Tribus insequentibus diebus, supra domum, in qua obierat, insuetus Lusciniarum cantus exauditus est; odorque suavissimus in eadem domo diù efflavit; corpus, invitis licet, ac reluctantibus pagi incolis, ad monasterium delatum, publicæ undique confluentium venerationi expositum, peculiari tumulo conditum fuit. IV.

Cæterum Ludovicus pluribus à Deo miraculis tum in hac vita degens, tum post hujus vitæ periodum illustratus fuit. In iis fratris sui filiæ adhuc puellulæ oculos fœde obtortos, solo frontis tactu, suo loco restituit. Porrò vocatus ad visitandos infirmos, pulverem ex cœnobii sui cœmeterio acceptum secum deferebat, eumque aqua permixtum ægris propinabat, eos exhortans, ut per merita Sanctissimi Patriarchæ Benedicti, sanctorumque monachorum cœnobii S. Nicolai de Arenis, sanitatem se consequuturos sperarent, uti revera plurimi eam consequuti sunt; post mortem vero ejus vestes piis hominibus distributæ plurium prodigiorum fuerunt instrumenta. V.

L Ex ejus vita scripta à Bartholomæo de Alexandro à Paternione abbate S. Nicolai de Arenis, de quo nos in nostra bibliotheca parte prima lit. B. pag. 72.

M

M
1.

ARGARITA CONRADI eximiâ sanctitate conspicua, monialis quidem fuit ordinis nostri, non tamen nostræ congregationis, sed ex monasterio sanctæ Catharinæ Ameriæ in Umbria sito, & episcopo Amerino subjecto. Nihil igitur ad me pertinere ejus vitam describere, aut ejus gesta narrare, alicui videri poterit, nisi justissimam, quæ ad id me impulit causam, prius cognoverit. *Proemium.* Cum ineunte hoc sæculo 1700. Ameriæ aliquot annis degerem, monialium nostrarum S. Magni confessiones excipiens, jussus ab illustrissimo episcopo Josepho Grispino, earundem etiam S. Catharinæ monialium confessiones extra ordinem plures dies audivi. Tum vero cœnobii illius seniores sanctimoniales, ostensis mihi, ac traditis Ven. Dei famulæ Margaritæ Conradi gestorum memoriis, & authenticis monumentis, quæ apud eas servabantur, me enixe rogarunt, ut ex illis suo ordine dispositis Italico sermone ejus vitæ historicam seriem contexerem; promisi satis facilè, in illam lectissimam Virginem devotione, in hasce religiosissimas ejus virtutum imitatrices obsequio jure permotus. Quo minus tamen promissis hactenus steterim, gravissimæ intercesserunt occupationes. At cum tandem ad hunc locum pervenerim, promissi memor, fidem meam, licet aliquantò seriùs, sed latino idiomate, eodem scilicet, quo hunc etiam catalogum exaravi, liberare constitui, ratus nihil prorsus lectoris referre vixerit ne illa in cœnobio ordinario episcopo subjecto, an vero sub congregat. aliqua constituto, dummodo in ejus vita omnium virtutum ad suam, aliorumque spiritualem eruditionem, ac profectum proponantur exempla; quam etiam Margaritæ vitam in Italicum postea sermonem verti, nedum ejusdem D. Catharinæ, quibus illam dicavi, sed omnium etiam aliorum monasteriorum sanctimonialibus, cæterisque piis hominibus, qui latine minime callent, consulturus. Sane ad ejus vitam describendam calamo opus esset ea spiritus pinguedine temperato, quo illa affatim fuit imbuta. Tot enim sanctorum operum splendoribus hæc virgo effulsit, tot à Deo charismatibus fuit ornata, ut ejus vita perpetuum sanctitatis prodigium meritò dici posset; quò justius divinam pietatem, ac providentiam laudibus, & gratiarum actionibus efferre debeamus, quæ calamitosis illis, ac tot corruptelis, ac flagitiis undique redundantibus temporibus, haud ita longè à mœnibus almæ urbis fulgentissimam evangelicæ perfectionis lucernam accendere, omniumque oculis suspiciendam, omnium cordibus imitandam exhibere voluerit.

Natalis, & tyrocinium, & ejus in abbatissam electio CAP. I.

I. Nata est Margarita Conradi in urbe Roma honestâ satis familiâ patre Furnio Conradi nobili Amerino, matre Prudentiâ Pistoni Romanâ circa an. 1570. sed quinquennis perducta Ameriam, antiquissimam Umbriæ civitatem, ibidem in monasterio D. Catharinæ sacro ord. D. P. Bened. Deo fuit oblata, cumque tertium decimum ætatis annum attigisset, sanctimonialis habitum ibidem suscepit, assumpto Margaritæ nomine, nam antea Cleria vocabatur. Vixitque ad centesimum fere annum mirabili austeritate, & sanctitate, maximarum virtutum odorem circumquaque diffundens; Nam non solum, (ut P. Priolus è congregatione Somascha, ejus pluribus annis confessarius, testatus

status est) innocentiæ in Baptismo susceptæ candidissimam tunicam ab omni mortifera labe semper illibatam servavit, sed cujusvis etiam imperfectionis levem quamvis maculam plena voluntate numquam admisit, quamobrem cum ejus confessiones audiret, vel sola benedictione, vel conditionata solummodo absolutione impartita, eam dimittebat; nihil enim in ejus purissima anima, quod Dei non esset, inveniebatur, semper coram Deo in cordis simplicitate, & obedientiâ ambulavit, semper de virtute in virtutem ire perrexit, & tamquam pretiosa Margarita non tantum nomine, sed & ipsa re, nimio zelo à divina gratia custodita, & jugi tribulationum, & asperitatum gravi labore, velut aurum in fornace pulchrior quotidie reddita. M

Cum adhuc tyrocinium poneret, insanabile ulcus ejus mamillam invasit, at ipsa, honestatis gratia, nemini umquam, præter moniales duas, secreti tamen vinculo alligatas, id patefecit; igitur, neglecta curatione, ulcus in carcinomam tandem erupit, & mamilla vermibus scatere cœpit; quodam autem mane vermes ex ea decidentes collectura (tanti eos faciebat) illos in totidem margaritas conversos stupens invenit, quod prodigium cum celari minime posset, in causa fuit, cur ejus mamilla unionum concha appellaretur. II.

Paulò post emissam monasticam professionem apparuit ei Christus Dominus venerabili, proceràque specie, ingentem circumquaque splendorem emittens, præcepitque illi, ne umquam totâ vitâ carnes cujusvis generis comederet, neve aliquando lecto decumberet: paruit illicò, quamvis gulæ sensu admodum reluctante, nam animalium extis libenter vescebatur, quibus nihilominus deinceps ad mortem usque semper abstinuit, solis leguminibus, & modico pane contenta, somnum autem vestita semper, & quidem parcissimum supra nudos asseres in posterum capiens. At cælestis sponsus, qui Margaritæ corporeas, terrenasque consolationes interdixit, suavissimo, licet abscondito, orationis mannâ ejus animam opiparè saginabat: eâque cordis dulcedine, quæ mel, & favum superat, ad se ipsum illam ab infantia attraxit, duxitque in solitudinem, ut loqueretur ad cor ejus; quapropter cum ejus duæ matertetæ, quæ in laudato monasterio degebant, ad manualia opificia, pro ejus ætatis modulo, eam adigere conarentur, Margarita, quoties poterat, occultè fugiens, se in abditissimis locis abscondebat, ut ibi orationibus impensiùs vacare posset, earum ob id frequentes objurgationes patientissimè ferens; quòd velut ignaviæ dedita laborem vellet refugere. III.

Vel ejus amitæ num ex patre ne, an ex matre fuerint me latet.

At illa assiduo orationis pabulo enutrita, in totius sanctitatis simulacrum statim accrevit, & ut fax lucidissima, ab ipso mundi rectore super candelabrum posita, cunctis domum Dei ingredientibus virtutum omnium lumen ostendit; dum enim aliquandò oraret, vidit in spiritu ex tribus trabibus, quæ cœnobii contignationem sufsulcire debuerant, unam quidem jam penitus corruisse, duas vero reliquas loco motas, ruinam quam primum minitantes: intellexit protinus Dei famula tres illas trabes tria religionis vota significare, collapsam autem jam paupertatem, indeque alia duo in discrimen adducta, omnia autem à se reparanda, & pristinæ integritati restituenda. Itaque mirabili prorsus modo & contra suam voluntatem, in antistitam electa, illico monialium cellas perlustrans, eas rebus spoliavit omnibus, quas in communem locum inferri jussit, ex iisque unicuique moniali, quæ maxime opus erant, præsertim ex rebus lineis, ut à Deo monita fuerat, reddi curavit, pecunias vero omnes in commune ærarium deponi voluit, unde ne obulum quidem extrahere, sicuti nec re aliqua uti, se inconsulta, nemini deinceps fas esset, cunctis monialibus facile, ac libentissimè ei morem gerentibus; hac ratione cœnobium IV.

nobium

M

nobium illud dicto citius reformatum est. Jacto enim paupertatis, ac obedientiæ fundamento, statim reliqua composita, & firmata sunt, silentii nimirum custodia, orationis studium, solitudinis amor, chori assidua frequentia, à cratibus elongatio, à secularibus personis fuga, jejuniorum ac vigiliarum familiaris usus, Sacramento rum crebrior sumptio, denique religiosæ vitæ probata, & laudabilis forma, quæ ibidem cunctis plaudentibus hactenus perseverat. Sed quid non impetraret ab inferioribus antistes illa, cujus vita, & quilibet actus erat aliis norma virtutum, & sanctitatis exemplar?

Ejus virtutes, & in primis Dei amor, & proximi. CAPUT II.

I. MARGARITÆ igitur virtutes jam descripturus, incipiam à Dei, & proximi dilectione, quæ est primum, & maximum mandatum, ex quo universa lex pendet, & prophetæ ut Salvator docet: Eo autem Dei amore Margarita flagravit, ut vehementissime cuperet eum ab omnibus creaturis, & amari plurimum, & jugiter laudari. Cum ergo ex D. Gregorii Magni sententia, *ille magnus sit in amore Dei, qui multos ducit ad amandum Deum*, hinc prorsus Margaritæ summum in Deum amorem licet percipere, nam quascumque poterat socias, ad orationem, ad voluntarias flagellationes, ad divinarum laudum recitationem, aliaque pietatis opera verbo, & exemplo trahebat. Cæterum divini amoris incendium, quo ejus cor æstuabat, in ipsum etiam corpus diffundebatur, ita ut ad illud refrigerandum non semel nudis genibus supra glaciem diu orans permanere Margarita cogeretur.

II. Eximiæ porro erga proximum dilectionis, quæ ex eodem divini amoris fonte promanat, hæc potissimum dedit indicia. Monialibus omnibus, quoties ferret occasio, quæcumque in re libentissime inserviebat, fere semper illarum vice ad mensam legens, quod quidem voce adeo suavi, devota, & prorsus angelica peragebat, ut omnes inde spiritus hilaritatem, simulque cordis compunctionem haurirent: ipsa fere semper moniales ad divina officia persolvenda excitabat, cellularum januas pulsans, ipsa infirmis sororibus quæcumque opus erant sedulò ministrabat, medicamenta, ac cibos propriis manibus singulis præbens; ipsa *conversarum* (ut dicunt) exercitia strenue obibat, à villoribus culinæ, horti, aliarumque officinarum laboribus minime abhorrens; verrere sordes, vascula abluere, lectos componere, nullum denique charitatis officium, & misericordiæ actum prætermittere; si quod illi edulium a consanguineis, & propinquis donaretur, statim illud in omnes moniales distribuebat, etiam si modicum quid unicuique obventurum esset, nullâ habitâ acceptione personarum. Quamvis enim sibi admodum parca, erga moniales tamen perquam liberalis, & benefica erat, ut illis omnia, pro refectione, abunde, & recte disposita essent, prout religiosi status fert conditio, anxiè curans, quarè cum ipsa per hebdomadam triclinio, aut coquinæ præerat, ut moniales semper aliquid solito amplius acciperent; satagebat.

III. Ejus igitur vita contemplationem, & actionem pulchro simul nexu complectebatur; contemplatione in Deum, actione in proximum directâ. Itaque cum multum, diuque orasset, ad texendas ligulas & fasciolas se convertebat, nec tunc tamen mente à Deo distans, earumque ingentem copiam, & vix credibilem numerum brevi temporis spatio absolvebat, quas postea ob Dei amorem, & charitatis ergo aliis donabat. Sed juvenis cum esset, & validioribus corporis viribus polleret, post consuetas orationes, graviores etiam manuum labores subibat, sed omnes ad Dei gloriam, & cultum pertinentes; consuebat namque albas, superpellicea, planetas, vela, aliaque id genus sacerdotalia indumenta, & suppellectiles sacras, quas ecclesiæ, & sacrario largiebatur,

M

tur, nihil omnino ex eis apud se retinens, nec lucrum aliquod quamvis minimum ex eis exquirens. Erat enim ab omni rerum temporalium cupiditate, & curâ prorsus aliena, sed omnia unico Dei amore impulsa operabatur; *Amor enim Dei*, ut laudatus M. Gregorius asserit, *operatur magna si est, si verò operari renuit, amor non est*.

Abstinentia CAP. III.

I. Jam vero ad ejus reliquas singulares virtutes enarrandas nobis pergentibus, occurrit abstinentia, quæ tanta in illâ fuit, ut sine admiratione nec describi, nec legi umquam possit, non enim solum præscriptam ab ecclesia, sed alias etiam fratrum minorum quadragesimas arctè observabat; imo tota ejus vita post religionis ingressum perpetua fuit quadragesima, nam nec carnes umquam, ut supra innuimus, nec ova, nec lacticinia, nec pisces denique, nisi admodum rarò, gustavit; præcepit ei quidem semel P. Priolus confessarius, ut duo ova deglutiret: paruit illicò Margarita, sed quacumque vi, & conatu adhibito intra stomachum ea recipere minime potuit, coacta illa regerere.

II. Itaque ejus continua esca panis, & legumina, & aqua potus, nam vini nec odorem quidem sustinere poterat. Sed legumina ipsa per totam hebdomadam sibi suffectura dominicâ tantum die coquebantur; quotidie vero ex eadem olla portionem fumens mucore, ut plurimum, obsitam, & situ fœdam, & aliquandò vermibus scatentem, eamque recoquens, avide comedebat; quæ tamen ejus palato ita dulcis, ac suavis sapiebat, ut non solum corpus, sed animam quoque mira jucunditate reficeret. Jure ergo sibi dicentibus, nimis sordidum esse, ac stomachum movens, cibo adeò requieto, & mucido vesci, respondebat; *at vero mihi hoc ipsum summopere convenit, & placet*; nam cibus ille Margaritæ, veluti manna olim de cælo missum omne delectamentum, & omnis saporis suavitatem habebat.

III. Hic ejus consuetus cibus, hoc ejus juge jejunium, imò interdum unum, (& ut plurimum feria IV.) aut duos, aliquando etiam tres integros dies sine ullo cibo perstabat, quia pingnedine cælestium contemplationum saginata, corporei cibi omnino obliviscebatur, præsertim cum sacram Eucharistiam sumeret; mansissetque adhuc diutiùs in omnimodâ abstinentiâ, nisi â monialibus de sumendo cibo tandem admonita, aliquid comedisset, declinandæ potius vanæ gloriolæ causâ, quam escæ indigentia: *adeo suavis est Dominus iis, qui gustavit illum*. Requisita autem cur tandiù cibo abstineret, nonne, respondebat, videtis me comedere? & jure quidem, nam panem Angelorum comedebat, qui illi mirum vigorem, & fortitudinem tribuebat, *ut ambularet in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei*, adeo ut iis diebus & se robustiorem ipsa sentiret, & aliis ejus facies vegetior, & corpulentior appareret. Reg. 3.19.9

IV. At vero singulis sextis feriis in honorem, memoriamque Dominicæ Passionis nihil præter panem, & absinthium ad cibum, & acetum ad potum adhibebat, idque nonnisi post solis occasum, ad quem fortiter jejunium protrahebat; eratque res valde mirabilis, quod hyemis etiam tempore, quamvis omnes horti arbores frondibus exuerentur, absinthium tamen ibidem extans, iisdem sextis feriis aliquam semper frondulam ad Margaritæ usum germinaret. Nec tanta amaritudine palatum suum afficere satis habens, alio etiam tormenti genere gulam cruciabat: ex horto siquidem, illum non semel una cum sororibus conversis purgans, Erucas aliquot legens, eas mandebat, quod ipsum à prima juventa, pluries se fecisse, ad gulam affligendam, confessa est. Hæc autem, aliaque id genus agens, corpori suo insuper insultabat, dicens, ita prorsus, imò pejus tecum fætidum, horrendumque monstrum agendum est, ut in spiritus servitutem redigaris.

Digitized by Google

M V. Verum tamen est Margaritam hunc jejunii rigorem, nihil scilicet aliquot hebdomadæ diebus comedendi, extremis vitæ suæ annis ex confessarii obedientiâ nonnihil temperasse, frustulum nimirum mucosi panis, & paucas herbas tunc comedendo. Sed haud silendum Margaritam vel adeo severi, ac perennis jejunii exemplo, vel sua prece aliis etiam jejunandi virtutem infudisse. Anno 1664. in eo cœnobio monialis vivebat, quæ ægrè admodum, nec sine magno labore jejunare poterat; huic Margarita aliquando in aurem, & submissa voce dixit, *benedicat tibi Deus, & virtutem illam concedat, quæ cæli saporem tribuit*; mirum dictu! ex illa hora monialis nullam difficultatem sensit amplius in jejunando, imò libentissime quotidiè jejunasset, adeo verum est illud S. Basilii M. *jejunium potentes roborat*.

Aliæ ejus Pœnitentiæ CAP. IV.

I. Nec intra hos fines ejus pro Deo patiendi ardor, & corporis affligendi studium continebatur: his enim gulæ cruciatibus gravissimas addebat pœnitentias; in cujus virtutis palestrâ ad ultimum usque vitæ spiritum egregiè desudavit. In flagella ita parata erat, ut pluries die, noctuque ter nempe, aut quater, & interdum quinquies singulis diebus flagellis diutissime ad sanguinem semper se cæderet; ne autem aut ipsa hoc agens deprehenderetur, aut flagellorum ictus exaudirentur, loca identidem mutabat, nunc in organo, nunc in oratorio, sæpius in parva quadam horti crypta dirissimam hanc, in se ipsam, carnificinam exercebat, quæ loca, præsertim crypta, multo sanguine asperfa conspiciebantur; nam adeo valide, tantoque impetu flagella congeminabat, ac si ejus corpus, non caro, sed insensibilis quædam esset tabula, aut silex durissimus; plura idcirco flagella de funiculis, plures ferreas catenulas ad horribile hoc opus adhibebat. Moniales autem, aut miseratione ductæ, aut devotione, sæpe, cum possent, eadem flagella, & catenulas piè furabantur; quibus tamen deficientibus, Margarita precariis coronis, aut alia quacumque re, quæ dolorem posset gignere, & sanguinem elicere, se percutiebat, dum interim alia ejus generis pœnitentiæ instrumenta occulte obtineret, quibus propterea ferè nunquam carebat.

II. Totum hoc parum erat ejus patiendi desiderio, licet jam tantum esset, super dolorem vulnerum, quæ flagella infligebant, addidit ciliciorum, & catenarum ad vivam cutem asperrimum cruciatum; cilicium ferreum erat, ex acutis, ac prominentibus cuspidibus compactum, quod ad nonagesimum ætatis annum semper gestavit, quodque lumbos, & scapulas punctionibus findens, adeo intrinsecus penetrabat, ut à superinductâ eidem carne ferè totum cooperiretur; itaque in novissimâ ægritudine vix à carne divelli potuit, truncum tamen, & vi in frusta discerptum, & forficibus minutatim concisum. Præter hoc alia etiam cilicia ex equorum pilis, aliisque durioribus materiis contexta superinduebat. Itaque tum flagellis, tum ciliciis nullam corporis partem à vulnere vacuam, aut immunem relinquebat; insuper nudis pedibus super nivem, & gelu ambulans, & nudis etiam genibus diu ibidem orans, cælesti sanguinum sponso reddere similem se gestiebat, *in quo à planta pedis usque ad verticem capitis non erat sanitas*. Sed hæc omnia Margaritæ parum, aut nihil videbantur præ amoris in eumdem sponsum magnitudine.

III. Postquam à Christo Domino sibi apparente præceptum accepit non amplius in lecto dormiendi, illud diligentissime observavit, in posterum super altarium lignea pedulia semper cubans, non tamen penitus distento corpore, sed incurvato, & contracto, aliquando in genua procumbens, brevissimum somnum capiens; cum vero urgente obedientiâ, præsertim ægritudinis tempore

Digitized by Google

pore cubili uti cogeretur, nec tunc quidem ingeniosa ejus solertia, impositam sibi à Deo pœnitentiam intermittebat; tabulam enim ad sui corporis mensuram super tomentum linteo, ne videretur, coopertam aptè collocabat, superque eam jacebat. Aliàs jussa lectum ascendere, parebat statim, sed paulo post ex eo desiliens, consuetas preces, & flagellationes in terra genuflexa repetebat; nulla enim ratione (postquam hoc illi Deus vetuit) diù in lecto persistere, aut ibi somnum capere poterat, nam si id vel spontè, vel jussa tentaret, illico vehementi frigore, ac tremore corripiebatur, licet æstivi calores fervrent, statim vero atque e lecto descendens in terram se prosternebat, frigore aufugiente, parvo quidem, sed placido sopore, ac quiete quocumque tempore fruebatur. Ex quibus perspicuè liquet magno eam, ac intimo sui, suique corporis odio percitam adeo severe, & acriter in illud veluti infensissimum hostem animadvertisse; quod sane odium inde etiam magis, magisque augebatur, postquam illi Deus proprii corporis naturalem deformitatem, & fœditatem ad vivum semel ostendit, omniaque damna, & detrimenta, quæ ipsum animæ infert, & nequitias omnes, & scelera, quæ contra Deum operatur demonstravit, præcipiens propterea, ut idem corpus tamquam malorum omnium reum, & causam severe cruciaret, & veluti vile mancipium semper opprimeret, & sub fræno duræ servitutis constringeret, ne umquam adversus Deum, & spiritum erigi posset: ex quo tantum odii, horroris, & aversionis in corpus Margarita concepit, ut quamvis adeo austerè cum illo ageret, nihil tamen satis esse ad ipsum pro merito puniendum existimaret, doleretque semper non ita se in suo corpore dolere, sicut optaret, & oporteret.

His accessit crebra Dæmonis infestatio, qui tantæ virtutis ardens invidiâ, illam, IV.
Deo permittente, sævissime percutiebat; nunc avernali impetu ad terram allidens, nunc faciem, & humeros livoribus fœdans, ac plagis cruentans, nunc, ut illi ægre faceret, specie pergrandium murium eam proscindere dentibus tentans, nunc oratorium, ubi preces Altissimo offerebat, aquis ad usque genua inundans, nunc denique lymphæ lustralis vasculum confringens, lucernam extinguens, lampadis oleum effundens, aliaque plura id genus incommoda illi inferens: & quod adhuc gravius erat, ac importunius, tum internis suggestionibus, tum externis speciebus ad impuros actus, & inhonestum creaturarum amorem voce, ac gestu, etiam in decrepitâ nonaginta annorum ætate eam provocans; quæ omnia tentandi ad meritorum famulæ suæ cumulum (ut olim B. Job, aliisque sanctissimis viris) Dæmoni vero ad majorem confusionem Deus facultatem concedebat; nam corporales quidem ejus molestias æquo animo, ac ridenti vultu Margarita transigebat, tentationes vero, & incitamenta ad turpia asperrimis pœnitentiis, quas paulo ante descripsimus, longè abigebat, & invictè superabat, gloriosum proinde de Satana ejusque fraudibus triumphum referens.

Ejus patientia CAP. V.

Nec his solùm, quas à Dæmone patiebatur; verum etiam in aliis ab hominibus I.
illatis injuriis, & contumeliis eximiam patientiam comprobavit. Hæc enim ea virtus est, quæ à beatissimo Apostolo, ad promissiones reportandas necessaria describitur, & à Christo Domino tamquam prædestinationis certissimum signum proponitur, *in patientia vestra possidebitis animas vestras*. Margarita igitur ad altissimum illum patientiæ gradum pervenit, ut injurias acciperet, & gratias ageret, benedictiones pro maledictionibus redderet, & irrisiones, & ignominias sibi illatas donis, ac beneficiis compensaret. Fuit enim in eo

Luc. 21. 19.

M

cœnobio quædam monialis, quæ instigante humani generis hoste, organum, ubi Margarita jugiter orare, ac dormire solita erat, igni tradere statuerat, temere etiam de eadem identidem obloquebatur, dicens aliis monialibus, *pulsiis cognoscere hipocrysim, & ementitam sanctitatem? adeo vetula est, ut eam Deus nolit recipere, ideoque adhuc vivit*. At Margarita eandem monialem velut insignem benefactricem obsequio muneribus, aliisque blanditiis assiduè prosequebatur. Alia monialis fœdum, ac fætidum strumarum morbum ad collum patiebatur, earum plagas, & saniem ex eis manantem Margarita magno charitatis affectu detergebat, eamque pro viribus fovere, ac solari conabatur at Deo permittente, & Diabolo incitante, tantum odii in eam concepit, & amaritudinis, ut illam nec videre, nec pati ullo modo posset, crevitque eousque ejus animi alienatio, ut nec ipsius vocem quæ aliàs suavissima erat, in choro divinas laudes una cum aliis monialibus canentis audire sustineret, quamobrem cum tentationi impar esset, sæpe sæpius irâ percita, & obmurmurans è choro exibat, conviciis, ac probris eam onerans; quadam autem die Margaritam ex organo exeuntem datâ operâ expectans, eidem contumeliis, & minis gravissimis insultavit. At Dei famula ne verbum quidem reposuit, sed omnia illa convicia patientissime tulit; interrogata postmodum, an vere tot maledicta in se illa congessisset, respondit, eam excusans, *loquuta est, non objurgavit, aut exprobravit*.

Simile quid legitur in vitis patrum lib. 2. pag. 62 à tergo, de Eulogio Alexandrino, & leproso ingratissim., & molestissim cui propter Christum ille inserviebat.

II. Alia quoque monialis ulcus adeò fætidum sustinebat, ut ipsemet Chirurgus ob intolerabilem fætorem inde exhalantem ad eam amplius recusaret accedere. At Margarita invictâ patientiâ, & inexplebili charitate sensus omnes mortificationis myrrha perungens, & condiens, annis pluribus, ad usque illius mortem constanter ei ministravit, ulceri medicamenta adhibens, lineas, & tenuissimas fasciolas undique exquirens, & comportans, ut quantum fieri poterat mundam illam, & fanie tersam præberet. Sed ea satanico stimulo urgente, & infirmitatis adeò atrocis tædio, ac dolore victa pro eo ut Margaritam, tanti beneficii memor, diligeret, illi detrahebat, & quoties medicamenta, & solatia ei afferebat, injuriis, verbisque acerbioribus eam excipiebat, causans, quod non charitatis ergo, sed humanæ gloriolæ captandæ gratia, ut nempe sancta ab aliis haberetur, ea sibi impendere gestiret. Quid ad hæc Margarita? Facta veluti homo *non audiens, & non habens in ore suo redargutiones*, opus adeò arduum fortiter, ac silens prosequebatur, imo quo magis illa indignabatur, & insolescebat, eò Margarita majori studio, ac diligentiâ ei inservire curabat, nec umquam animum despondit, nec umquam manus ejus lassatæ sunt, donec illa ex hac vita migraret, quamvis eam ob causam angores plurimi, & peramari boli ei deglutiendi forent; nam aliquot moniales admodum delicatulæ, & abnegationis sui ipsius haud satis memores, Margaritam propterea stomachabantur, nec manus lavare in communi labello eam sinebant, valde inhonorifice, ac illiberaliter cum ea agentes, at illa, & cum saniem, & immunditias illas contrectaret, & cum opprobria reciperet, magnam præseferebat lætitiam, & gaudium, illud semper animo reputans *hilarem datorem diligit Deus*.

Psal. 37. 15.

2. Cor. 9. 7.

III. Igitur cum persecutiones, & calumnias pateretur, aut in ærumnas, & tribulationes varias incideret, tantum aberat, ut de iis doleret, aut conquereretur, aut eas à se avertendas optaret, ut potius persequentes, & obtrectatores suos beneficiis, & muneribus donatos vellet, illud frequenter inculcans, hominem, qui sese tentat à persecutoribus defendere, & tribulationes, & afflictiones declinare, Deum, ejusque gratiam à se depellere; nam Deus homines patien-

tes vult, & ut patientiâ æternæ vitæ coronam adipiscantur: at Margarita nihil censebat adversa omnia patienter tolerare, nisi etiam in iis, mirum in modum gauderet; quod ipsum peculiariter Deus illi præceperat, ut ei scilicet *saperet super mel, & favum tribulatio pro Christo, & in infirmitatibus suis gloriaretur*, quod cum illa quanam id ratione consequi posset, discere cuperet, Deus mirabilem quandam precationem eam docuit, cujus virtute etiam si in frusta discerperetur, nec perturbari, nec à patientiæ semita deflectere, nec à summi boni unione, & contemplatione distrahi, aut dimoveri ulla vi unquam posset.

M

Ejus humilitas CAP. VI.

Quàm vero in ejus corde humilitas virtutum omnium basis, ac parens profundas radices fixerit, inde cognoscitur, quod contemptus, & irrisiones veluti pretiosa dona, & insignia beneficia anxiè perciperet, & diligenter exquireret idque tam cum privatam vitam ageret, quam cum aliis supremo loco præesset; tunc enim moniales, ipsasque adeo conversas, enixe rogabat, imò officii sui authoritate compellebat, ut se ipsam contemnerent, & injuriis, ac contumeliis afficerent; qua in re quamvis admodum ægrè, nihilominus, ut ejus humilitati aliquatenus facerent satis, interdum morem gerebant, at illa maximam tunc lætitiam, & cordis jubilum ostendebat, solita assèrere, cum opprobria reciperet, sibi videri perinde, ac florum corona redimiretur; cum verò aliquandò illæ actum tam ingratum, & inurbanum exercere abnuerent, tunc Margarita ab eis veniam petebat. Contigit id evidentius cum adhuc Antistita sorori conversæ præcepit, ut se contumeliis, & injuriis impeteret; paruit quidem illa obediendi gratia, sed paulò post perperam se fecisse existimans, & vehementer dolens (non enim cogitabat, quod *volenti non fit injuria*) Margaritam interpellans, eccur, inquit, me cogis tecum adeò inique agere, & tam grande piaculum perpetrare? at humilis Dei famula statim genua flectens, ejus pedes exosculans, ut sibi parceret, rogavit. I.

Vivebat tunc Viterbii sanctitate celebris Monialis Hyacinta Marescotti soror Comitis Vignanelli, & præclarissimi cardinalis Galeatii Marescotti, (qui nuper propè centenarius obiit, postquam nimirum juxta votum hanc Dei famulam arcto adeo consanguinitatis vinculo sibi conjunctam à sanctissimo Pontifice Benedicto XIII. in Beatorum album propediem referendam scivisset). Hæc igitur acceptâ fama, quæ de virtutibus, ac prodigiis Margaritæ Conradi percrebuerat, ad eam scripsit, *Sanctam* appellans, ab eaque orariam coronam devotionis gratia postulans, atque propria manu sibi rescriberet, exquirens. At Margarita hac de re ita contristata est, adeòque indoluit, ut palam profiteretur, se illi ne verbum quidem rescripturam, ne dum minimum quid fore missuram. Nec umquam cessabat conqueri, tamquàm atrox aliquod vulnus sibi inflictum fuisset, quod utique veræ humilitatis indicium est, Psalmographo verbo, & exemplo docente, *Ego autem exaltatus, conturbatus sum, & humiliatus*. Sed cum imperatum ei fuisset, ut responderet, respondit quidem, sed paucissimis verbis, iisque frigidis, & arentibus; alia autem monialis, Cherubina nomine, Margaritæ sanguine propinqua, clam eam sacrum numisma ex ejus precaria coronâ detractum, Hyacinthæ misit. II. *An. 1726.*

Sincere, & ex intimo cordis sensu credebat se omnium creaturarum vilissimam, & abjectissimam, quamobrem cum ab aliquo malè tractaretur, putabat id evenire ex cognitione à Deo illi indita suæ vilitatis, & indignitatis. Igitur pro calumniantibus, & persequentibus, tamquam pro charissimis amicis ita ferventer Deum exorabat, ut pro se ipsa precari pene oblivisceretur, ac insuper III.

pavi-

Digitized by Google

M pavimento ab ipsis calcato, veluti terra sancta esset, oscula frequenter figebat. Cum ejus per id temporis confessarius Christophorus Varasius multa de ejus vita, ac rebus gestis ab ea identidem sciscitaretur, quæ postea ipse adnotabat, Margarita id subodorata, quodam mane ei dixit, sibi præterita nocte ostensum fuisse, nequiorem se, & sceleratiorem inter homines tunc viventes reperire neminem, & nisi in eo cœnobio maneret, procul nimirum ab iis periculis, in quibus sæculares personæ versantur, longe illis pejora se patraturam fuisse, quod si ipse, qui ejus confessiones audiebat, existimaret, se ipsam aliquid boni esse, ægre admodum æternam salutem fore consequuturum; idque evenit anno 1660. Quid nos ad hæc? nisi cum Apostolo ingeminare, *ò quam incomprehensibilia sunt judicia Dei, & investigabiles viæ ejus!* & cum Psalmista; *ò quam terribilis Deus in consiliis super filios hominum! à judiciis ejus quis non timeat?* quis superbire audeat? quis de se ipso præsumere? En quomodo Deus servos suos humiles cupit, & facit; totum à divina gratia sperare jubet, totum divinæ gratiæ tribuere, nostro ei arbitrio adhærente, sine cujus auxilio maximus etiam sanctorum ipso Juda pejor evaderet. Simile quid seraphicæ Theresiæ Deus ostendit, quod nempe si diutius cujusdam personæ quamvis honestam amicitiam coluisset, futurum erat, ut paulatim in desidiam, mox in gravissima scelera prolaberetur, ob quæ in Inferno sub ipso Lucifero detrudenda erat. Væ igitur illis, qui sponte, & clausis oculis tot periculis, & occasionibus Deum offendendi temere se, & quidem frequenter, exponunt, divini spiritus monitum haud attendentes; *Qui amat periculum peribit in illo.*

IV. Alio tempore dum varias peccatorum species in quodam libro legeret, quæ ab hominibus committi possunt, præsertim adulterium, erat mox intra se dictura, ego hujusecemodi peccatum non feci, cum ecce antequam id in corde proferret, audivit vocem sibi dicentem „ numquam fuit, nec erit, nec modo „ in universo Orbe reperitur creatura aliqua, quæ te magis peccatum hoc „ commiserit, vel sit commissura; nam alii quidem peccatum istud aliquoties „ corpore perpetrarunt, tu vero singulis momentis, in oratione, meditatio„ne, divinis officiis recitandis, & in plerisque aliis operibus etiam bonis fa„ciendis, spiritu, & affectu adulteraris „. Item nocte quadam Nativitatis Domini rogans admitti inter bovem, & asellum, ut infantem Jesum adoraret, hoc responsum accepit, in præsepio non esse ei locum; nam animalia illa ejus comparatione personæ erant valde magnæ, & egregiis prærogativis spectabiles. Ita nempe hanc suam famulam Deus, licet nec levia peccata plena voluntate committeret, ob tamen aliquem levissimum quidem non adeo intensæ in eo laudando animadversionis defectum, in humilitate continebat. Nimirum in divino judicio, cum ad examen ex rigore justitiæ humani actus revocantur, quæ nobis modo minutissimæ videntur atomi: montes excelsi apparent; *non enim justificabitur in conspectu ejus omnis vivens; cœli in conspectu ejus non sunt mundi*, nam ut Magnus Gregorius ait in illud psalmographi; *ego justitias judicabo, justitia nostra ad examen divinæ justitiæ deducta injustitia est.*

V. Margarita igitur sic à Deo edocta, quam sibi necessaria esset humilitas optime intelligens, ejus virtutis actus, quam frequentissime poterat, exercebat; interque eos, monialium pedes osculari, etiam cum abbatissæ officio fungeretur, præsertim cum sacram Eucharistiam sumebat, solemne habuit. Quamvis ob hanc ipsam adeo profundam propriæ vilitatis cognitionem, & divinæ majestatis in sanctissimo altaris Sacramento latentis summam reverentiam, ad sacram mensam non auderet accedere, nisi semel in mense, idque ut canonicis sanctionibus obtemperaret, quæ monachos semel saltem in mense sacrosan-

M

sanctis mysteriis refici jubent. Sed postea patri Priolo confessario suo morem gerens, quotidie cælesti pabulo vescebatur, simul cum eodem maxima, & excellentissima dona à Deo recipiens; *humilibus enim dat gratiam*.

Dum adhuc in vivis ageret, moniales illas, quæ rerum suarum aliquid noverant, sibi promittere coegit, ne se etiam defuncta, ea cuique nota facerent, aut revelarent; cupiens nimirum ut earum memoria cum sonitu periret. Sed Margarita ad coelos translata, cum episcopus Amerinus Gaudentius Poli, Angelum Blasi ord. eremitarum S. Augustini ad cœnobium illud misisset, ut rite ac ordine moniales de rebus à Margarita peractis, ejusque virtutibus, ac miraculis interrogaret, & cuncta in literas referret, tunc omnes antequam vocarentur suapte sponte certatim ad eum accesserunt, quidquid de ea scirent, dicturæ. Illæ autem, quæ silentium Margaritæ spoponderant, fassæ sunt, etsi primùm apud se statuissent minimè accedere, intus tamen deinde compulsas, & coactas fuisse conscientiam suam exonerare, mirabilia omnia ab hac Dei famula occultè gesta, in lucem proferendo, magni piaculi si diutius reticuissent, reas se fore arbitrantes; ut hac etiam ratione illud Servatoris nostri in ea comprobaretur, *Qui se humiliat exaltabitur*. VI.

Ejus Pietas CAP. VII.

Ex his facile intelligi potest, quo pietatis sensu in omnibus suis actibus erga res divinas semper se gesserit; nam ut à Dei laudatione in choro persolvenda exordiamur, eam & ipsa summa attentione, & reverentia complebat, & quam diligentissimè ab aliis complendam curabat. Ad chorum omnium prima, moniales alias semper vocabat, incitabatque, ut citò, & alacriter ad Deum laudandum properarent, imò etiam cum senectute, & infirmitatibus gravaretur, & vix posset amplius incedere, cum tamen ad chorum pergendum erat, & illi jam appropinquaret, tanta celeritate ibat, ut volare potius, quam ambulare videretur, & scalarum gradus non quidem singulos singulis passibus, sed binos simul unico gressu ascenderet, divino scilicet amore corpori ipsi alas addente: dicebatque tunc aliis monialibus, *currite, currite, nonne eos videtis, qui nos expectant? ò quam pulchri sunt! citò, citò, incipiamus, nec eos diutius nos expectare compellamus*: quibus verbis, & adhortationibus in causa erat, ut citiùs divina psalmodia inciperetur: credebatur siquidem Angelorum visionibus, ut plurimum frui, dum preces Deo funderet, præcipue dum sacram in choro sinaxim celebraret; Imo alia monialis, Maria Francisca nomine, nobili familia Racani, Margaritæ sororis filia, aliquando in Odeo Margarita psallente dulcissimum quendam sonitum, velut citharæ, & organi, exaudivit, qui ejus vocem tam suaviter comitabatur, ut Angelorum potius concentus existimari posset; idque eo prorsus tempore, quo ipsa nihil fere de Margaritæ sanctitate persuasum habebat. Alio tempore eadem monialis Margaritam vidit sublimem à terra inter nubes genuflexam, junctisque manibus orantem, videbaturque illi veluti altera D. Clara Assisiensis. Dum vero extrema detineretur infirmitate identidem dicebat, *si Dominus id mihi concederet, post mortem pluries è tumulo libentissime exirem, ut divinis in choro laudibus cum aliis monialibus interessem*, diciturque post obitum non rarò fuisse audita clara, & distincta voce in choro cum aliis psallere. I.

Erga sacrosanctum Eucharistiæ sacramentum maxima religione, & amore afficiebatur; ideoque ipsis sacerdotibus, utpote tanti sacramenti ministris, veluti totidem Angelis præcipuam venerationem, & honorem exhibebat; Cum igitur quodam mane sacerdotes aliquot in ejus ecclesia sacra mysteria peragerent, Margarita moniales sic compellare cœpit, *Venite, venite in ecclesia tota* II.

M *tota adest curia cælestis, ecclesia jam plena est; aspicite res tam pulchras, venite, venite*; existimabat siquidem alias quoque moniales eadem videre, quæ ipsa tunc videbat, cum nihil aliud præter sacerdotes, & unum, aut alterum hominem in ecclesia eo tempore existentem, intuerentur. At Margarita moniales hortari non desinebat, ut sacerdotibus in earum ecclesia sacra facientibus majores, quas possent, gratias semper referrent: quoniam *Sacerdotes* (ajebat) *omni obsequio, & officio digni sunt, veluti totidem Dii in terra: Ego* Psal. 81. 6. *dixi, Dii estis, & filii excelsi omnes.*

III. Ad ipsum autem divinissimum Sacramentum, quanta præparatione, qua humilitate, quo amore accederet, difficile quidem dictu est: Sed ex uberrimo fructu, præcipuis gratiis, & pretiosissimis donis, quæ ex eo referebat, potest satis intelligi. Sentiebat etenim Christi Domini sub sacris speciebus contenti in suam animam ingressum tamquam sponsi, qui post se animæ ostium claudebat, ut quietius, ac securius in ea jucundaretur, & mansionem dulciorem faceret: percipiebat quoque sensu suavissimos divinæ præsentiæ effectus per aliquot dies, donec ob aliquam licet levissimam imperfectionem eam amitteret. Cæterum sumpto Salvatoris nostri corpore, præsertim in solemnioribus festivitatibus, apparebat facies ejus ignita, & pulcherrima, & oculi scintillantes & lucidissimi, veluti duo cæli sidera, nec quisquam poterat firma oculorum acie vultum ejus tunc intueri ob ingentem, qui inde emicabat, splendorem. Accedebat autem ad divinam mensam interdum quotidie, interdum semel in hebdomada, interdum secundo, aut tertio quoque die, prout ejus confessarius illi permittebat, aut præcipiebat. Cum aliquando gravissima laboraret infirmitate, & jam Sacrosanctæ Eucharistiæ viatico, deinde extrema sacri Olei unctione esset munienda, licet corporis viribus omnino destitueretur, adeo ut moniales, quæ eam supra lectum, sumendæ causa Eucharistiæ paululum erexerant, & manibus sustentabant, haud parum timerent, ne propter eum corporis motum illico expiraret; attamen statim atque sanctissimum Christi corpus à Sacerdote allatum apparuit, è lecto velocissimè prosiluit, imo potius velut avis evolavit, sine ullius adjutorio, & super cellæ pavimentum genua flexit, summa omnium admiratione, ac stupore, verebantur enim ne quolibet momento spiritum exhalaret. Sed tunc quidem convaluit; quoties autem in ægritudine cœlesti dape reficiebatur, semper è lecto surgebat, & ad terram super genua se prosternebat, devotionem æque, ac humilitatem ostendens, & ferventissimum in tantum sacramentum amorem.

IV. Nec minori devotione, & studio Dominicam Passionem, & feriæ sextæ diem, in qua illa peracta est, recolebat; ea igitur die Christi Domini vulnera mira attentione, ac pietatis sensu complures horas contemplabatur, & aliquandò unius tantum plagæ meditationi quinque horarum spatium tribuebat, obtinuitque à Deo (quod impensè optabat, & jugiter precabatur) ut ejus obitus feria VI. Parasceves contingeret, in quam diem illo anno incidit etiam festum D. Catharinæ Senensis, cujus pariter studiosissima erat, ejus mirabilis vitæ historiam assidue legens, & æmulari strenuè satagens. Solebat autem dicere sorori Luciæ Pierantonii conversæ „ Disce mea soror Deo perfecte servire, „ quod quidem facillimum est, modo ejus sanctissimam passionem frequen- „ ter cogites, & mediteris; hoc nullo negotio percipi potest; nam characte- „ res, quibus Christi Domini Passio conscripta est, clavi scilicet, & lancea, „ ceteraque vulnerum ejus instrumenta, magni sunt, & ingentes, ideòque „ absque multo labore, ac studio videri, & intelligi possunt, etsi vero cor- „ po-

„ poreis oculis minime cernantur, sufficit tamen, ut conspiciantur oculis „ cordis, quotidie nimirum Christi Domini cruciatus, & dolores devote „ contemplando, qua ratione brevi admodum tempore haud modicum Dei „ lumen obtinebis, & in Sanctitatis schola plurimum proficies „ Ita Margarita ad Luciam.

Sed & aliis omnibus monialibus persuasit, ut singulis sextis feriis tum Adventus, tum Quadragesimæ, quinque continuis horis Dominicam Passionem contemplarentur orantes, quod pium institutum etiam post ejus mortem in eo cœnobio perseveravit; Toto autem illo quinque horarum spatio Margarita genuflexa perstabat immobilis, & interdum facie ad terram prostrata, ut potius insensibilis quædam statua, quam vivens corpus videretur. Dixit verò aliquando patri Priolo confessario, in meditatione flagellationis Christi Domini se minime posse cogitatione transire ad secundum ictum, & interrogata ab eodem, qua de causa? respondit, quia doloris acerbitas vitam sibi ademisset; adeò nempe intimè erga Salvatoris passionem afficiebatur. Quadam sexta feria in Parasceve, magnopere cupiens fellis amaritudinem cum Redemptore Crucifixo degustare, integrum repente fel in manu sua invenit, quo abunde amaritudinis sitim illam explevit, *inebriavit me absynthio*. Ceterum omnibus aliis sextis feriis totius anni, præter frustulum panis, & absynthium in cibum, acetum vero in potum, nihil omnino sumebat, ut supra diximus cap. 3. n. 4. imo quo tempore cœnobio præfuit, semper curavit, ut omnes moniales, saltem parum quid absynthii in memoriam, ac honorem Dominicæ Passionis sextis feriis manducarent. Expletâ autem sextis feriis Adventus, & Quadragesimæ nuper recensitâ quinque horarum meditatione, surgens Margarita ab oratione, ad osculandum Christi Crucifixi imaginem, quæ ut in Parasceve fieri solet, in terra supra tapetum, & pulvinaria decenter posita erat, procedebat. Hoc autem simulacrum alia monialis, Maria Ursula Loaldi, pluries vidit brachia è Cruce divellere, ut Margaritam amplexaretur, cui deinde præcipiebat, ut postea iisdem, ut antea, clavis se iterum cruci affigeret. Præterea, antequam noctu ad matutinum officium in choro persolvendum pergeret, Dominicam passionem ex Evangelio recitabat. Cum vero ejusdem vivificæ passionis recolendæ gratiâ scalam sanctam ascenderet, nudis genibus, & facie ad terram inclinatâ eam quasi rependo transibat. Itaque illud Augustini manual. c. 22. semper in corde habebat, & in opere se habere demonstrabat *Tota spes mea est in morte Domini mei: mors ejus meritum meum & refugium meum, salus, vita, & resurrectio mea.* & meditat. c. 14. *omnis spes, & totius fiduciæ certitudo mihi est in pretioso sanguine ejus, qui effusus est propter nos & propter nostram salutem.*

V.

Thren. 3. 15.

I

Ejus oratio CAP. VIII.

Nec his tantum horis Deo preces fundebat, sed ejus oratio assidua, & perpetua, erat; nam post divinæ psalmodiæ pensum in Odeo persolutum, ad cellam rediens in eaque semper consistens, sine intermissione orabat, Deum jugiter laudans, & gemitibus semper exorans. Post vesperas fere usque ad noctem genuflexa immobilis in oratione perdurabat. Assiduitas igitur orandi, ejus genua in coronæ modum complanaverat, in cujus medio circulus rubri ac flavi coloris admodum tumens apparebat. Orabat autem aliquando distentis brachiis ad instar crucis, & facie ad terram conversa, sed tamen ita, ut nec brachiis, nec manibus, nec facie ullatenus terram tangeret, sed tantum genibus, quamvis facie, brachiis, & manibus non amplius quatuor digitis à terra distaret, in quo corporis situ adeo incommodo, & dolorifico plures horas, & inter- I.

M dum totum diei dimidium fortiter orando persistebat, & quod humanis viribus haud possibile videtur, ita immota, ac si esset humi defixa, nec vocantem quamlibet audiens, nec trahentem per vestem sentiens, quæ res maximam omnibus ingerebat admirationem; cum enim aliquot moniales eodem modo, eademque corporis figura orare conarentur, brevi admodum tempore, nec sine magno cruciatu permanere sic poterant.

II. Integræ fere horæ spatio vespertinum officium præveniens, & ad chorum properans, ibi orando usque ad constitutum cum aliis psallendi tempus manebat; interrogata autem quodam die à patre confessario, quantum temporis somno indulgeret, *duas saltem integras boras*, respondit, reliquum verò temporis totum orationi dabat, nec enim umquam cum aliis confabulando immorabatur, nec relaxandi animi gratia minimum etiam temporis otiosè transigebat, nam divini sponsi vox, quæ in ejus corde jugiter resonabat, eam à creaturis omnibus abducens, post se in odorem unguentorum suorum trahebat. Ejus propterea orationes Dæmonibus plurimum displicebant, omnem idcircò lapidem moventibus, ut eas impedirent, vel saltem aliò averterent; quadam igitur die, dum beatissimæ Virginis Rosarium devotè admodum recitaret, Dæmon invidens, & irascens, magnum à tergo strepitum, & clamorem civit, ut orationem illam, vel relinquere, vel ad minus intermittere Margaritam cogeret: at ipsa immota, ac interrita perseverans, orationem continuavit, & Dæmonis astum delusit. At contrà, quam Deus Margaritæ orationes gratas, & acceptas haberet, multis demonstravit; cuidam enim suæ famulæ Margaritæ Coccolæ nuncupatæ in cœnobio sanctæ Monicæ ejusdem urbis Amerinæ sanctimoniali revelavit, merito se Margaritæ Conradi orationum ablaturum omnia obstacula, & impedimenta, quæ ob ejus (Coccolæ scilicet) defectus, & negligentias tamquam murus sese interponebant, ne perfectam cum Deo unionem, & gratiam consequeretur. Ejus etiam precibus tribuendum, quod sacerdos quidam antea projectæ vitæ, ad meliora conversus sit, & bonorum deinceps operum aliis exemplar evaserit, quodque soror M. Francisca Racani Margaritæ propinqua, è lethali morbo prodigiose convaluerit.

Solitudinis amor CAP. IX.

I. Ex hac orandi assiduitate ejus solitudo, & à creaturis omnibus recessus, & fuga necessario oriebatur. Numquam ad crates accedebat, nisi urgente pauperum, vel ægrotorum necessitate, quos oleo, & aquâ benedictis, sancti Dominici ab ea denominatis, inungens, mirabiliter sanabat. Cum vero ob eam causam crates adiret, etiam in decrepita ætate, numquam sola, sed alia semper moniali comitante, pergebat, ibique parvam admodum moram trahens, peracto illico charitatis officio, statim recedebat. Nunquam cœnobium otii causa circuibat, numquam publico aliquo in loco stare conspiciebatur, præterquam in choro, in oratorio, in communi cœnaculo, & in valetudinario, semper cæteroquin solitaria, & ab omnium consuetudine, & colloquiis remota, vel in cella, vel in organo, vel in horti specu, ubi se flagellis dirissime cædebat, clausa consistens. Habebat quidem in eodem cœnobio sororem germanam, appellatam in sæculo Misiam Conradi, & in religione Franciscam. Sed Margarita utpote ab infantia penitus Deo dedita, & cum eo tantum in oratione prolixe colloqui assueta, nihil præterea curabat, ideoque ab ipsa etiam sorore sua procul, & sejuncta vivebat, ut de ea pariter idem prorsus dici, quod olim D. Gregorius Magnus de sanctissimo patre Benedicto scripsit, *Solus in superni inspectoris oculis habitavit secum*.

Dial. lib. 2.

Pau-

M

Paupertatis Studium CAP. X.

Paupertatem summopere adamavit; non enim solum superflui nihil umquam admisit, quod quidem monachis omnibus voti religione interdicitur, sed nec rem ullam, quantumvis necessariam, qua uteretur, apud se aliquandò retinuit, sed quidquid illi maxime opus erat, etiam sudariolum, etiam capitis velamen, nedum alias vestes ad corpus tegendum, ab aliis monialibus, modo scilicet ab una, modo ab alia, eleemosinæ loco quæritabat. In ejus cella præter unam, aut alteram sediculam, & parvum abacum, & nonnullos libros spirituales, nihil conspiceres. Sorori quidem Susannæ incumbebat cura ab antistita ei imposita, vela, sudaria, lintea, aliaque omnia necessaria providere, ac parare, & Margaritæ qualibet hebdomada afferre, sed illa eam Susannæ diligentiam, & studium pro se ægre admodum ferebat, cum id in nimium sui commodum cedere arbitraretur. Quidquid autem ipsa ex labore manuum lucrabatur, statim cœnobii utilitati, vel sacrarii ornamento dicabat, nihil pro se emolumenti inde percipiens. I.

Cæterum nil ardentius avebat, quam vivere æque, ac mori in communi vita, ubi nempe ad præscriptum regulæ, ut in primitiva ecclesia, & in primordiis cujusque regularis ordinis, non esset meum, ac tuum, sed omnia reipsa communia, & de rebus communibus unicuique distribueretur, prout cuique opus esset, quod genus vitæ quam Deo placitum, & hominibus tranquillum sit, omnium sæculorum experientia comprobavit. Id illa frequenter puellis sæcularibus suadebat, ut in eo cœnobio sese Deo consecrarent, ubi communis vita observaretur; Itaque ejus monitis obtemperans Maria Theresia Venturelli nobilis Amerina, è monasterio S. Catharinæ ubi educabatur, egressa est, & in cœnobio S. Joannis Evangelistæ, in quo communis vita adhuc obtinet, monialis fieri voluit. Sed Margarita quamvis nec acum quidem, ut peculiariter sibi addictum retineret, sed omnia necessaria, ut diximus, ab aliis eleemosinæ loco toties quoties reciperet, cum tamen ab aliis monialibus ei diceretur, quòd ipsa in vera paupertate, & vita communi viveret, nihil sane respondebat, sed tamen nares digitis obturabat, innuens nimirum proprietatis fœtorem quendam se nihilominus eo in loco sentire. II.

Divini honoris zelus. CAP. XI.

Ad hæc, aliaque his similia illam impellebat divini honoris, & monasticæ perfectionis quo æstuabat, ferventissimus zelus, cujus plura, eaque illustria dedit specimina. Dum antistitæ officium gereret, aliquot monialibus, quæ in generali cœnobii supplicatione simul jurgatæ fuerant, cum aliarum gravi perturbatione, & scandalo, postquam eas in publica aula *, in qua moniales juxta morem omnium cœnobitarum, culpas suas coram omnibus solent accusare; acriter redarguisset, præcepit, ut illicò detractis calceis, veloque capitis deposito, unâ illarum Crucifixi imaginem manibus extollente, reliquis duabus hinc inde comitantibus, supplicationem iterum celebrarent, psalmum *Miserere* alta voce recitantes, ut sic honor, cujus modicam adeò rationem habuerant, simulacro Salvatoris cruci affixi redderetur, & a monialium cordibus scandalum auferretur, eoque pacto veniam impetrare possent; quod totum illæ sine ulla cunctatione exequutæ sunt. Alio tempore, idem cœnobii regimen adhuc tenens, cum quædam moniales invicem contendentes, discordias sererent, & aliis molestias crearent, jussit Margarita, ut è vestigio carcer mundaretur, & disponeretur, quatenus intelligerent, ni cessarent, in illum eas se detrusuram; quo timore correptæ numquam post hac invicem rixatæ sunt. *Zelo zelata est pro domo Israel.* I.

* *Capitulum dicunt.*

M

Ejus obedientia CAP. XII.

Nec minus tamen prompte, & expeditè parere, quam prudenter imperare solita erat. Ejus igitur obedientiæ mirabile sane exemplum hoc solum proferam:
I. Antiquus in illo cœnobio mos obtinebat, ut in pervigilio D. Firminæ, urbis Amerinæ advocatæ, ac patronæ, quod pariter est eodem die D. Catharinæ V., & M. ejusdem cœnobii tutelaris, jejunium in solo pane, & aqua inviolatè ab omnibus toleraretur; Margarita autem, hora panem comedendi adveniente, corporalis cibi penitus oblita, divinæ tantum dedita erat contemplationi; cum ecce quædam monialis coctum pyrum decorticans, ut infirmæ edendum porrigeret, Margaritam interrogavit, eccur etiam ipsa consuetum panem non comederet? at illa virtutem suam humiliter celans, simpliciter respondit; quia mihi videor panem minime posse me deglutire; quo responso audito monialis existimans hoc ex nausea, & stomachi fastidio Margaritæ contingere, pyrum illud medium secuit, alteramque ejus partem Margaritæ tradidit, dicens accipe, & comede una cum pane: at illa nihil morata, nec de consueto jejunio in pane, & aqua quidquam recogitans, frustum illud pyri statim comedit, cumque illud adhuc dentibus manderet, sentit insoliti adeò saporis suavitatem, ut nullius creatæ rei comparatione eam posset umquam exprimere: Dum autem stupens perpenderet, quidnam rei esset, aut unde suavitas illa, & delectamentum oriretur, vocem in imo corde sibi dicentem audivit. *Hi sunt dulcissimi obedientiæ fructus.*

Forsitan Abbatissa

Ejus simplicitas CAP. XIII.

I. His autem virtutibus, quæ magis ad Serpentis prudentiam pertinent, decor, & ornamentum omnium aderat, Columbæ simplicitas. Per hanc enim, quæ intimè cordi ejus inhærebat, omnes alios eâdem, qua se ipsam, mensura metiebatur, imo omnes alios longè se meliores existimabat, quapropter persuasum omnino habebat alias etiam moniales easdem, quas ipsa, visiones videre, præsertim cum Angelos, aliosque sanctos in ecclesia, vel oratorio conspicuos haberet. Dum igitur visiones, & gratias, & insignia adeò dona sibi à patre luminum communicata narrabat, minime id animadvertebat, sed veluti de rebus aliis omnibus communibus, & notis loquebatur. At quando ea quæ dicebat, prudenti animo considerans, tamquam sibi specialiter revelata, ab aliis quoque intelligi cognoscebat, illicò narrationem abrumpens, sermonem aliò avertebat. Itaque creditum est, Deum ipsum ad loquendum hisce de rebus eam pluries impulisse, & incitasse, ut sciremus, quot, quantisque charismatibus à Deo esset cumulata, ejusque pœnitentiæ, ac bonorum operum exempla aliis imitanda proponerentur. Sanè hac eadem cordis, ac mentis simplicitate divinum jugiter in corde, ac mente colloquium promeruit, *nam cum simplicibus sermocinatio ejus.*

Extases, & illustrationes CAP. XIV.

I. Hoc autem colloquium Deus per extases, & raptus à corpore illi potissimum præstitit; nam corporei sensus impares omnino sunt ad divina, ut oportet percipienda. Porrò extases, & raptus Margarita habebat admodum frequentes, & tantum non quotidianos. Maria Hyacintha Venturelli in eodem cœnobio monialis vidit aliquando Margaritam in parvo quodam horti sacello diutius orantem brachiis extensis, & nulla corporis parte solum tangentem, & postquam longo tempore admirans, eam sic manentem fuisset intuita, verita ne Margarita ad sensus tandem reversa, id agnosceret, & ægrè ferret, tacita abiit, & eodem, quo eam deprehenderat modo, ibi reliquit. Soror quoque M. Ursula Loaldi noctis tempore vidit in oratorio Margaritam ante

San-

fanctissimi Crucifixi imaginem extensis pariter brachiis preces fundentem, & haud parvo intervallo à terra elevatam; quod illa videns timore correpta, silens secessit, præstolans nihilominus foris, ut inde exiret; sed denique eam vidit, non quidem ex oratorio, ubi extaticam illam reliquerat, sed ex organo exeuntem, qui locus est admodum ab oratorio dissitus; idque magnam admirationem, & stuporem Ursulæ ingessit; quæ deinceps Margaritæ sanctitatem impensius venerabatur. **M**

Dum interdù manuale aliquot opus conficeret, repente toto corpore immobilis, oculisque in cælum defixis videbatur, quo tempore nec opificium prosequebatur, nec si aliquid ei diceretur, respondebat. Ad se autem post longam moram reversa, dicebat sociis; *Videamus nunc, quæ nostrum plus operis interea absolverit?* Evidens autem erat ipsam multo minus reliquis manibus laborasse, cum diutinè extra sensua fuisset; & nihilominus ejus opificium longè majus cæteris apparebat, licet hæ continuo, & sine intermissione operi incubuissent, Deo nimirum Margaritæ manus dirigente, & operibus manuum ejus benedicente, ut crescerent, & aliarum opera valdè transcenderent. Quodam mane cum sacratissimum Christi Corpus sumpsisset, in cellam gratias actura sese recepit, & paulo post à supra laudata M. Ursula Loaldi vocata ad horam nonam canonicam in choro persolvendam, nam ejus signum minime audierat, visa est vultu adeo venusto, ac rubicundo, ut neutiquam pro eadem, quæ prius fuerat, agnosceretur: Itaque Loalda extra se raptam Margaritam putans, & haud sui compotem, comitata est illam ad chorum usque, manibus eam sustentans, non enim poterat liberè, & expeditè ambulare, quamobrem ad omnes gradus, quibus ad chorum ascenditur, casum minabatur, ac si eos numquam ascendisset, ruborque ille ignitus faciei totius horæ nonæ spatio perduravit. II.

Dum aliquandò ejusdem Loaldæ manibus subnixa incederet, subito ejus manum deserens, magno impetu se longiùs proripuit tanta velocitate, ac si alis prædita volaret potius, quam ambularet, statimque genibus flexis, & facie ac manibus ad terram postrata reperiebatur, credita propterea Deum tunc videre, & adorare, ab eoque maximâ cordis lætitiâ perfundi, qua intuentes exhilarabat; aliquandò inter moniales consistens dicto citius ex earum oculis evanescebat, rursumque, cum abesset, ex insperato inter eas aderat, absque eo quod quanam venerat via dignosci posset. Aliquandò contradictiones, & persecutiones quasdam dum pateretur, visa fuit ab eadem M. Ursula, & ab ejus sorore M. Agata Loaldi sublimis per aerem ferri, nulla sui parte corporis terram tangens, & summâ celeritate ad suam cellam deportari. III.

Quodam Sabbato majoris hæbdommadæ invitavit eandem Mariam Ursulam, ut multo ante diluculum evigilans, regem gloriæ à mortuis resurgentem simul videre mererentur; quod cum fecissent, *eamus, eamus*, inquit Margarita, *ut Redemptoris triumphum intueamur*. Euntes igitur in ecclesiam ad orandum, vidit Loalda Margaritam brachiis extensis plus palmo à terra elevatam, & paulò post eam audivit sibi dicentem, *cito eamus, eamus, & organa pulsemus, nam Christus resurrexit*, ipsaque folles elevabat, & Loalda organa sonum reddere cogebat. Moniales autem sonitum organi hora adeo intempesta, die non adhuc illucescente, audientes plurimum admiratæ sunt. Alia item vice, eodemque Paschatis die valde mane; dum in organo oraret, magnum audivit terræmotum, statimque ex organo exiliens monialem vocavit, ut organa percuteret, ipsâ ut antea folles sursum, ac deorsum impellente, eratque vultu ingenti pallore suffuso, & veluti extra se ipsam, sed paulò post serenata IV.

fa-

M facie admodum hilarem se ostendit: quamobrem creditum fuit, eodem prorsus temporis momento resurgentem Redemptorem iterum ab ea visum.

V. Die 2. Novembris, qua fidelium omnium defunctorum commemoratio recolitur, sanctissimam Eucharistiam sumere cupiens, quam antecedenti die Sanctorum omnium solemniis sacro, pariter sumpserat, timore, ac reverentia detenta, dicebat intra se, *nimis indecens est Deum tam crebrò in cordis hospitio recipere*, at illicò vocem hanc audivit, *Deus sum, & tamen venio*; statimque in aera fuit sublata, & maxima spiritus exultatione perfusa, divinique amoris deliciis undique repleta. Cæterum ita à terra elevatam diu eam persistere sæpe sæpius moniales viderunt, præsertim festis diebus solemnioribus. Anno 1661. die 12. Junii, in quem inciderat festum SS. Trinitatis, ineffabili animæ suæ jubilo sacratissimum Christi Corpus suscepit, dumque una cum aliis oraret, ter in aera elevata est totoque illo die alienata à sensibus; & veluti extra semetipsam in cella permanens, vidit, audivitque tanta, ac talia, quæ nec hominum mentes capere, nec eorum linguæ explicare ullatenus possunt: edocta item fuit, inter varios Deum laudandi modos, hunc etiam præstantissimum esse, Deum per admirabilem thronum suum invocare, conspexitque incomprehensibilem illam, divinamque Majestatem sedentem super solium excelsum, & elevatum, & ad gratias, & munera eo die hominibus dispertienda paratissimam, dummodo humili, & contrito corde, ut par est, ea postularent: tunc Margarita adeo propitiâ occasione utens, quendam sibi notum, ac benevolum Deo commendavit, ut eum in numerum servorum suorum cooptare dignaretur; statimque hoc responsum recepit; *oportet, ut etiam ipse pro virili satagat, quò gratiam tanti momenti consequi mereatur*.

VI. Eodem anno 1661. die 18. Decembris, quæ Dominica dies erat; cum divinissimum Eucharistiæ epulum degustasset, tanto intus gaudio, & spirituali exultatione fuit cumulata, ut eam intra se capere nullo modo posset, totoque illo die sensit se identidem à terra elevari, & extra se rapi, atque à sensibus alienari; quod idem sæpe sæpius ei contingebat, præsertim iis diebus, quibus ad sacrum Convivium admittebatur; tunc enim tota in Deum immersa, & veluti in eum transfusa ineffabili spiritus exultatione fruebatur, & plura, eaque ingentia arcana cælestia auscultabat, quæ nullis hominum verbis narrare poterat; non enim licet ea homini loqui.

Visiones, & revelationes CAP. XV.

I. Non solum autem in hujusmodi animi à corpore avocationibus, sed aliis quoque temporibus plura secreta, tum quæ ad mysteria fidei, tum quæ ad res humanas pertinent, ei Dominus revelavit: Quia vero Dei famula Sacramentum regis abscondere bonum esse, optime noverat, ideò quæ sibi fiebant nota secreta cælestia, studiosimè occultabat, quo factum est, ut plurimas à Deo illi traditas revelationes nesciamus; nihilominus aliquandò vel timore errandi, vel dubio an deciperetur, vel quia simplicitate ducta, eas crederet omnibus manifestas, & conspicuas, vel denique proximos juvandi gratiâ, paucas quasdam ex multis à Patre luminum acceptis revelationibus aliis communicavit. patri Priolo confessario suo dixit aliquando, Magos Christi Infantis in præsepio adoratores, nullis conceptis verbis Deiparam Virginem, cujus maximâ capti fuerant admiratione, tunc salutasse, quia parem, ejusque meritis dignam salutationem invenire non potuerunt; silentio igitur, ac stupore summam in eam venerationem testatos esse. Evangelistas leviter admodum Salvatoris passionem tetigisse, & satis parcè de eo loquutos fuisse; mox Theologicum sermonem pulcherrimum, ac valde sublimem instituit, de Divinitate, Essen-

M

Essentia, ac Trinitate divinarum Personarum, Verbi generatione, ac spiratione Spiritus Sancti (ut nempe idem confessarius dignosceret, an iis, quæ dicebat, error aliquis inesset) idque adeò apposité, verbisque propemodum scholasticis, & rei congruentibus, ac si complures annos sacræ Theologiæ fuisset magistra, solita exinde identidem exclamare, *o bone Jesu substantia Patris; ò bone Jesu substantia Patris.*

II. Die 8. Septembris, qua nativitas beatissimæ Mariæ Virginis celebratur, contemplanti Margaritæ magnitudinem incomprehensibilem, & inæstimabiles Deiparæ prærogativas, dictum fuit, fideles ea ipsâ die gratias omnes, & dona obtinere posse, quæcumque devote petiissent; nec in cælis majores umquam gratias concedi solitas, quam illa die, intellexitque, prout tamen potuit, magno animi sui gaudio, quot & quantænam sint ejusdem beatissimæ Virginis excellentiæ, & dignitates inenarrabiles. Die autem 25. Novembris apparuit ei D. Catharina V. & M. candido, ac frequenti sanctarum Virginum choro sociata; sciscitabatur itaque Margarita alias moniales, an ipsæ quoque eamdem tutelarem Virginem in ecclesia vidissent. Dum in cella consisteret orans, ostensa ei fuit valde perspicuè animæ pulchritudo, splendor, & præstantia, & ex opposito corporis fœditas, deformitas, ac fœtor, ex quo Margarita implacabile odium contra suum corpus conceptum numquam postea deposuit, sed ad mortem usque retinuit, severissimis illud, quos supra retulimus cruciatibus affligens, & lanians.

III. Cum quinquagesimum circiter ætatis annum ageret, noctis tempore in organo, de more, Deo preces fundens, à juvene pulcherrimo, ac lucidissimo sibi apparente, ad ecclesiæ cratem, ubi moniales sacra mysteria percipiunt, fuit deducta, eique dictum, hic subsiste, nam res stupendas videbis, & admirabiles; & ecce ecclesiæ janua nullo impellente aperitur, ecce plurimi venustissimi juvenes, velut agmine composito, in morem supplicationis bini, ac bini ex ecclesia cathedrali S. Firminæ procedunt, & transeuntes ante januam jam patefactam ejus ecclesiæ, ad aliam ecclesiam monialium Sancti Joannis haud inde longe distantem ire pergunt; duo autem ex illis juvenibus deferebant manibus capsulam non adeo parvam; qui cum pervenissent ad D. Catharinæ ostium constiterunt, & eamdem capsulam recludentes, extraxerunt inde complicatum pannum purpureum, & adjuvantibus aliis duobus juvenibus, qui subsequebantur, cum illum explicassent, & extendissent, visa est ejus dimidia pars miro artificio opere phrygio (imò verò Angelico) auro, gemmisque contexta, alia vero medietas rudis adhuc, nulloque ornamento conspicua; mox involuto, ut antea, panno, & in eâdem capsulâ reposito, supplicatio illa disparuit; ecclesiæque janua iterum clausa. Margarita autem in organum reversa ad consuetam orationem, Deum exoravit, ut tam admirabilis visionis intelligentiam sibi concederet. Cognovit igitur pannum illum symbolum esse suæ ipsius vitæ, quæ tunc in medio ætatis versabatur, anteriorem partem acu pictam transactos ejus annos exhibere, aurum, & gemmas tam pulchro opificio simul permixtas, opera pietatis, & virtutum actus exprimere. Sed necessarium adhuc esse opus absolvere, iisdemque operum bonorum actibus ad finem usque perducere. His, aliisque visionibus, ac revelationibus eam Deus illustrabat, & ad prosequendum in eo vitæ proposito adeo aspero, ac duro eam confortabat.

IV. Vidit alio tempore manum pulcherrimam, & venustissimam, quæ erat dextera, sibi cor è pectore auferentem, sine quo aliquandiù vixit; ut infrà latiùs dicetur. Sæpissime dum sacrosanctum Missæ sacrificium in ecclesia, & divina

M

finaxis in choro celebraretur, Angelorum, & sanctorum turmas in ecclesia videbat, dicebatque aliis monialibus, existimans, ut aliàs, quod ipsæ quoque idem viderent, *Videtis modo hanc multitudinem, & frequentiam? Videtis quam pulchri sunt, & decori?* Orans in organo die 20. Julii D. Margaritæ V. ac M. sacro, quo ejus festum peculiari devotione celebrabat, & plura Missarum sacrificia in ejus honorem offerri curabat, vidit personam pulcherrimam, & ineffabili majestate plenam, maximum undique splendorem emittentem, quæ illam in amænissimum viridarium deduxit; de cujus personæ pulchritudine, majestate, & claritate nihil postea effari potuit, sed solum in stuporis, & admirationis actus identidem prosiliebat; adeo autem lucida, & splendida ex illius visione, & consortio evasit, ut moniales non possent in ejus faciem ex organo exeuntis intendere.

V. Orans aliquando Deum pro quodam sacerdote, quem spirituali charitate prosequebatur, ut illum sibi gratum, verumque famulum redderet, & ab omni malo, & periculo liberareret, tale à Deo accepit responsum: *Non potest meus verus esse famulus, nisi ille, qui libenter pro me patitur persecutiones, & adversitates æquo animo tolerat, & opera bona facit.* Loquens cum patre spirituali doctrinâ præstanti, dicebat intra se, *Pater hic admodum doctus est*; statimque in corde responsum hoc audivit; *Utique, sed primam Alphabeti litteram nescit*; quod ipsa optimè intelligens, eidem explicavit, primam alphabeti spiritualis litteram esse *Amorem Dei*. Cum moniales ejus jussu generalem dominici corporis communionem peregissent pro anima nobilis matronæ Amerinæ ex familia *Clementini*, quæ D. Catharinæ cœnobio annuos redditus attribuerat, & Margaritæ orationibus sese commendaverat, quadam die eadem matrona ei apparuit nigra palla induta, veloque cœrulei coloris operta caput, eique dixit; *Nunc ad cælos ascendo, & plurimas tibi gratias ago pro orationibus, & sacris communionibus pro me, tuâ operâ, oblatis.* Vidit etiam sororis M. Joannæ Claræuallis triduo post ejus mortem animam igneo curru vectam, sed tamen intellexit, locum æternæ salutis eam obtinuisse, ob solicitudinem, & diligentiam, quâ ad Deum in choro laudandum vivens pergebat, quod exemplum regulares omnes, & ecclesiasticæ personæ studiosè debent attendere, & imitari.

VI. Cùm defuncta esset monialis juvenis adhuc, Maria Agnes nomine, illustris familia Cansacchi, quæ dum viveret, ut plures aliæ ibidem moniales, non quidem monasticam toto corpore tunicam, sed muliebrem strictiorem thoracem, ut solent sæculares mulieres, nigro licet colore, sub scapulari gerebat, dum in ecclesia pro inferiis supra feretrum jaceret, vidit Margarita Dæmones hinc inde feretrum pluries à terra elevantes, ac deinde in suum locum reponentes, quam visionem duabus aliis monialibus, Mariæ Floridæ Carleni nobili Amerinæ, & sorori Cæciliæ patefecit. Hac de causâ Margarita fortiter, & suaviter persuasit cæteris monialibus, ne deinceps hujusmodi thoraces deferrent, sed unaquæque regularem tunicam sine illo thorace gestaret; quod usque in præsens in eodem cœnobio, & utinam ubique, inviolatè servatur. Creditum tamen fuit, Deum, qui indignatum se ostenderat contra eas moniales quæ vanis illis, ac sæcularibus vestibus utebantur, precibus Margaritæ, & earumdem monialium emendatione, placatum tandem fuisse. Ex quo seriò advertendum est, non solum monialibus, sed regularibus etiam omnibus, quantum ipsos dedeceat, & quantum Deo displiceat, qualibet in eorum vestitu vanitas, & cum sæcularium vestibus similitudo, & conformatio, & aliæ omnes vanitates, quæ sæculum, & sæcularium personarum

narum mores, & habitus redolent, quæque regulares viros semilaicos, eodemque tempore semiclericos reddunt, sive ut veriùs dixerim, nec clericos, nec laicos, sed chymeras quasdam, & hircocervos efformant, quod olim D. Bernardus, præ humilitate, de se ipso asseruit, sed longe justius plures Deo dicati homines, sed ad Ægyptiacas vanitates corde, & opere postea revertentes, de se ipsis fateri debent: *Ego quædam mei sæculi chymera, nec monachum gero, nec laicum.* M

Dum antistitæ officio fungeretur, jussit, ut quædam monialis, ob nescio quam levitatem, panem tantum, & aquam in terra genuflexa comederet. Hæc primò quidem renuit, nec obedire tunc voluit. Sed postea nocte adveniente, melius consulta, sponte injunctam pœnitentiam peregit, quâ absolutâ dixit Margarita, Dæmonem se vidisse scapulis ejusdem monialis insidentem, eamque instigantem, ne pœnitentiæ opus exequeretur, qui proinde eâ obedientia victus, confusus aufugit. Vidit aliquando ante monasterii fores hominem satis deformem, ac miserum, qui bestiarum more immunditias omnes fœtidissimas cujusque generis lambens comedebat. Oranti autem Margaritæ pro rei hujusce intelligentiâ revelatum fuit, hominem illum adeò infelicem typum esse peccatoris vitiis ex consuetudine dediti, & iisdem obruti, ac demersi. Cum ex hac vita moniales transibant, Margarita earum animas, ut plurimum ad cælos evolare cernebat, inter quas anno 1665. vidit animam Catharinæ Gertrudis sororis conversæ, dum ei justa persolverentur, splendore circumfusam ad cælos subvolare. Vidit quoque animam puellæ sæcularis ex nobili familia Geraldini, in domo parentum defunctæ, cujus amita erat soror Susanna in cœnobio Sanctæ Catharinæ monialis, candidâ quidem veste indutam, sed sine auro, aliove ornamento, sciscitantique causam responsum fuit, *quia innocentiæ candorem habet, sed operum aurum non habet.* VII.

Alio tempore dum in organo, ut solebat, orationi incumberet, jamque fessis artubus quietem aliquam datura, in terram se vellet prosternere, duo pulcherrimi juvenes accensa funalia manibus gestantes ei apparuerunt, eamque ad januam colloquutorii deduxerunt, quâ patefactâ, vidit longissimam plurium personarum supplicationem, sacerdotum, monialium, laicorum, dictumque ei fuit, animas illas piacularibus flammis tunc ereptas, & ad cælum euntes, eas prorsus esse, pro quibus ipsa antea oraverat; nam animas in Purgatorio detentas juvandi summo studio flagrabat, non solum preces, sed proprii etiam corporis cruciatus Deo pro illis offerens: læta igitur Margarita adeò pulchrâ visione, eliminato somno, orationis exercitium ferventius resumpsit, & ad diem usque continuavit. Cunctis monialibus in choro existentibus; soror Cherubina Margaritæ familiaris, & multorum sermonum, & consiliorum ejus conscia repente exclamavit, *gaudete ô Matres, quia hodie Salomon transivit ad cælum*, & hoc sæpe repetebat. Cum igitur soror Cherubina propè Margaritam tunc consisteret, intellexerunt moniales, hanc tanti momenti revelationem, Cherubinam à Margarita hausisse. Sanè in auctario ad *Bibliothecam manualem* patris Thobiæ Lohner Societatis Jesu tit. 121. pag. 415. num. 25. Ven. apud Hertz. 1722. vocabulo *Purgatorium*, habentur „ hæc verba, Romæ concionator quidam insignis, inter concionandum asse- „ ruit, nuper cuidam sanctæ personæ revelatum esse, Salomonem ad hæc „ usque tempora acres pœnas in Purgatorio subiisse, & jam iis absolutis abiis- „ se in cælum: obiit autem Salomon juxta Salianum anno ab orbe condito „ 3059. ante Christum 994. adeoque in Purgatorio sic fuit annis bis mille sexcentis: citat patrem Cornelium à Lapid. in lib. 3. Reg. cap. 11. VIII.

Res valde notabilis, & curiosa.

K *Gra-*

Digitized by Google

Gratiæ, & favores à Deo illi concessi. CAP. XVI.

M
I. Has autem visiones, & revelationes non levioribus, nec minus stupendis gratiis, & favoribus amantissimus Dominus cumulavit. Habebat enim in primis fere semper visibilem comitem, Angelum Dei pulcherrimum, qui quantò plus Margarita spiritualia exercitia, & opera bona exercebat, eo majori gaudio, & exultatione gestire videbatur, quod sanè donum Margaritam D. Cæciliæ, ac D. Franciscæ Romanæ, aliisque sanctis, qui ejusmodi beneficio, ac favore à Deo dignati sunt, similem reddidit. Hanc insuper peculiarem gratiam à Deo obtinuit, ut quæcumque scire optaret, sive in humanis rebus, sive in divinis, ei clarè, & apertè demonstrarentur: anno igitur Jubilæi 1650. cum quidam vehementer cuperet, compertum habere, an Deus sua sibi indulsisset peccata, ob idque Margaritæ se commendasset, ut rem à Deo quæreret, & illa Deum propterea exorasset, hoc ab eo responsum accepit, *ignovi Petro*: ex quo intulit, Deum huic quoque homini pepercisse: Quotiescumque sacrosancto Eucharistiæ epulo reficiebatur, difficile dictu est, quot blanditias, quot amplexus, quot in anima oscula, quot in mente jubila, quot in corde gaudia, quot denique charismatum dona à cælesti sponso reciperet, quæ ipsa nullis verbis explicare deindè poterat. Aliquandò ipsum Christi Domini corpus Eucharisticum adeo ineffabilem dulcedinem super mel, & favum ipsius etiam corporis sui palato, omnibusque sensibus infundebat, ut ejus similitudinem in quibusvis rebus creatis invenire non posset, nec sermone ullo ejus dulcedinem exprimere.

Vide S. Ambros. lib. de Isaac cap. 3. habet, & oi anima &c.

II. Noctis tempore apparuit ei Christus Jesus ea specie, ac forma, quâ à mortuis resurrexit, & ipsa oculis suis ter occurrens oculis illius clementissimis, & divini amoris ignem undique spirantibus, intimâ ejus charitate statim vulnerata, vehementissimum superni amoris incendium inde concepit, quo cum idem etiam corpus exardesceret, nec jam hoc ferre posset, cogebatur hyemis quoque tempore frigidissimo caput extra cellæ fenestram ad refrigerium emittere, & cum nec id sufficeret ad conceptum ardorem mitigandum, è cella prosilire, & sub dio, nive cadente, longo tempore permanere; sed quæ nix, quæ glacies ignem de cælo missum temperare posset? Nil ergo mirum, si tanta quotidie faceret, tantaque pateretur pro dilecto animæ suæ, ex quo ille Margaritam in cellam vinariam amoris sui introduxerat, & in ejus corde ardentissimam ordinaverat charitatem. Hic enim amor, qui teste D. Augustino *difficultatis nomen erubescit*, ipsi etiam corpori vires addebat, & robur, nam cum pœnitentias adeò asperas, jejunia adeo arcta, flagellationes adeo cruentas ad senectam usque protraxisset, tantum abest, ut debilitatem aliquam virium incurrerit, ut potius eò adhuc vigore polleret, quem in juventutis flore obtinuerat. Omnia igitur in eo poterat, qui illam sui amoris igne suavissimo ad ardua quæque fortiter subeunda confortabat.

III. Quoties dulcissimum Jesu nomen ore suo proferret, toties, in corde, velut in cava quadam spelunca audiebat idem nomen, tamquam echo respondente statim explicatè referri, quæ quidem vox ineffabilis omnes cordis ejus affectus, omnes potentiarum ejus actus ad se ipsam tamquam ad centrum ad instar magnetis trahebat. Tunc verò amantissimus Jesus ejus animam tenerrimè amplexabatur, eique gaudia, & exultationes inenarrabiles communicabat, relinquens in ea cælestem quandam tranquillitatem, puritatem, & munditiem, quæ Virginum sponsum maximopere decent. Si tamen aliquandò remissius, nec usitatâ attentione, & conatu sanctissimum Jesu nomen enunciaret, prænarrati effectus minimè tunc subsequebantur, nisi bis vel ter majori

adhuc

adhuc intensione, ac vi adorabile illud nomen congeminaret. Anno 1634. cum sacratissimum Christi corpus sumpsisset, totius animæ suæ viribus, majori quam solebat fervore, nitebatur spiritum ad Dei contemplationem, & unionem erigere, cum vocem sibi dicentem audivit, *non opus est, ut sic labores ad inveniendum me, quia propè te sum, tecum sum in corde tuo inhabito, & in eo requiesco.* Anno 1660. die 10. Augusti, quâ festum Sanctissimi Laurentii M. recolitur, sumpto in cælesti Sacramento pignore salutis æternæ, divino amore inflammata, Deo in corde suo dixit, *ô Domine quantum me diligis?* statimque respondentem vocem audivit: *Diligo, & diligam semper.*

M

IV. Alio tempore dum Sacerdos in missa verba illa repeteret, *Domine non sum dignus*, Margarita magno cordis sui sensu intra se dicebat: *At ego quidem nullai enim sum digna*, quibus verbis expletis, delata ei fuit invisibili dextera sacratissima Eucharistiæ Hostia, quam ipsa devotissimè sumens, inæstimabili gaudio, & consolatione fuit repleta. Dum Julius Geraldinus cathedralis ecclesiæ Archidiaconus, & cœnobii S. Catharinæ confessarius missam coram monialibus celebraret, peracta consecratione dividens sacram hostiam, vidit ejus particulam è patena exeuntem, & paulatim sese ad aera sublevantem, & ad organum usque, ubi Margarita orabat, ascendentem; ibique in ejusdem Margaritæ os ingredientem, quâ de re tantam Julius admirationem, & stuporem concepit, ut absolvendi missam vix modum invenire posset; remansitque illi deinceps ea consuetudo, dum sacram hostiam partiretur, vertendi se ad organum, videndi gratiâ, an hostiæ particula ad organum subvolaret. Sanè aliis etiam temporibus visa est sanctissimæ hostiæ particula eodem modo ex altari discedere, & ad locum, ubi Margarita orabat, vel in organo, vel in sacrario, pertingere, & in ejus os introire. Contigit id manifestius, & celebrius quodam mane, dum P. Priolus confessarius vir inculpatis moribus, & probatæ vitæ, monialibus sacram Eucharistiam ministrabat, tunc enim M. Magdalena Venturelli puella, & quædam aliæ moniales viderunt sanctæ hostiæ particulam magnis splendoribus circumfusam, fulgentissimos radios circumquaque emittentem per ecclesiæ cratem volando in sacrarium intrare, & in os Margaritæ sese introducere. Dum vero hæc ad recipiendum sanctissimum Christi corpus os suum aperiret, visus est, velusi sol splendidissimus exoriri, & clarissimâ luce locum illum implere.

V. Alio tempore Missam laudato patre Priolo celebrante, post hostiæ elevationem, Margarita ab organo repente prosiliens, cœpit festinanter currere, ita ut aliquæ dicerent, *Videte quommodo insanit, nec erubescit sic ineptire:* at illa ad rotam, quæ in ecclesia est, incunctanter pergens, invenit ibi sacræ hostiæ particulam valde rutilantem; quam etiam vidit soror Cæcilia, quæ tunc sacrarii curam gerebat; Itaque Margarita intra rotam caput immittens, os suum aperuit, & Sanctissimum Christi corpus reverenter sumens, ad organum reversa est: Sed ea die neque visa amplius fuit, nec cum aliquâ quidquam loquuta, nisi cum Deo, quem strictè adeò tenebat in corde, nec eum ullatenus dimittebat. Alio tempore dum in choro lectiones divini officii recitaret, visus fuit à M. Domitilla Nacci, nobili Amerina, ibidem moniali, in Margaritæ digito annulari sinistræ manus annulus aureus mirifici fulgoris, qui Domitillæ oculos suo splendore perstringebat, quæ visio tandiu duravit, quamdiu Margaritæ lectio. Alio tempore, cum Scalam sanctam, quæ in eo cœnobio est, genibus ascenderet, in ejus medio apparuit ei Christus Dominus crucem super humeros bajulans, cui Margarita compassionis sensu commota, dixit, *O Domine ego meis peccatis, crucem hanc humeris tuis imposui:*

M

Ut autem erat erga pauperes, & infirmos summo charitatis affectu prædita, hanc quoque gratiam à largitore omnium bonorum in eorumdem beneficium obtinuit; ponebat sub dio plura vascula, in quæ Æther liquorem quemdam demittebat statis horis, hunc Margarita diligenter collectum, & servatum infirmis præbebat, eo illos inungens, qui sanabantur omnes à quacumque detinerentur infirmitate.

VI. Sed inter omnia illi ab amantissimo animarum sponso præcipui amoris tradita indicia, illud quam insuetum, tam admirabile, & supra humani intellectus captum eminuit, quod non nisi à summo naturæ conditore, & rerum omnium arbitrio proficisci poterat; nam Christus Dominus ex ejus pectore adhuc viventis omnipotenti sua dextera cor avulsit, & octo continuos dies sibi retinuit, post quos illud Margaritæ restituit, & suo loco reposuit; ò quam purum! ò quam mundum! ò quam cælesti amore inflammatum! Eo igitur tempore, quo Margarita divinâ virtute corde caruit, imo cor suum in manu Domini habuit, dicebat identidem sorori Cherubinæ, *vivere ne potest quisquam sine corde?* illa autem respondente, *minime*, subjungebat Margarita, *& tamen sine corde vivitur*; sentiebatque eo pectoris loco, unde cor ei ablatum fuerat, maximum ignis ardorem, veluti è fornace exeuntem, remansitque etiam recepto corde in sinistro pectoris latere rubra, & sanguinea cicatrix similis quidem stigmatibus D. Francisci, carens tamen dolore, sed splendida, & pulcherrima, sicut eam vidit stupens soror M. Ursula Loaldi, de qua pluries supra mentionem fecimus.

Ejus Prophetiæ spiritus CAP. XVII.

I. Ad hæc Prophetiæ spiritu Dominus eam afflavit, Cum ejus soror germana Francisca Conradi die Dominico ad vesperam paululùm ægrotans lectulum ascendisset, statim adfuit Margarita, dixitque monialibus, ut sine mora confessarium accerserent, quia de ejus sorore jam actum erat, brevique eam fore morituram. Visa est monitio intempestiva, nec moniales, nec ipsa quidem infirma id ullatenus credebant; non enim morbus gravis admodum videbatur, cum levis tantum febricula agnosceretur. Vocatus nihilominus est confessarius, cui Francisca integrè, & diligenter admodùm, & contrito corde peccata confessa est. At Margarita urgebat, ut reliqua sacramenta incunctanter illi ministrarentur; quia, dicebat, *mors magnis itineribus appropinquat, jamque adest in januis*; sicuti revera contigit, nam tertia die, postquam ægrotare cœperat, feria nimirum quarta, animam Deo reddidit. Prædixit Ægidium Delphini tunc laicum, quem antea numquam viderat, sacerdotem futurum, & cœnobii D. Catharinæ confessarium, eique se res suas, cordis scilicet sui secreta, patefacturam, quod idem de Petro Leonini prænunciavit: sicuti utrique suo tempore evenit. Fulgentius Carleni nobilis Amerinus Romam petiturus accessit ad Margaritam, ei gratias acturus pro orationibus, quas ab eo rogata per confessarium, nesciens tamen quâ de causâ, Deo obtulerat. At Margarita constanter ei dixit. Vade lætus, nam Romæ victoriam obtinebis; ivit, uxorem duxit, quæ Victoria appellabatur: Securam quoque esse jussit uxorem Gubernatoris Amerini Boccaleonis cognomine, promittens ei, gemmas sibi paulò ante ablatas restituendas fore. Nec post multos dies cuidam fratri ord. min. reformato, ex conventu sancti Joannis Ameriæ omnes traditæ sunt, ut eas memoratæ heræ secretò restitueret, & quod mirabilius est, fures illi numquam aliàs quæ abstulissent, reddere consueverant, eidemque Dominæ, quæ plures annos antea sterilis fuerat, sobolem copiosam, & optimæ spei vaticinata est, quam illi paulò post largiri Deus cœpit. Mo-

Digitized by Google

M

Morabatur in eodem coenobio puella nobilis ejus sororis filia, ex familia Racani, M. Francisca nomine, ut pluries supra diximus, quæ octavum ætatis annum dum ageret, monialibus tradita fuerat educanda; Hæc adhuc adolescentula, & nedum monialis, solebat aliquandò; ut ejus ætatis pleræque, mendaciola quædam Margaritæ proferre; Verum hæc, quæ ejus cordis intima, ipsasque animi propensiones probè noverat, bis eam percussit dicens, *non est ita, mendacium dixisti*; & quodam die dum M. Francisca aliam puellam injuriâ afficeret, præsto fuit Margarita, & ei alapam inflixit, jubens ut ab illa puellâ veniam peteret, ejusque deoscularetur pedes. Videbat enim omnes ejus actus die, noctuque, eamque arguebat non solum de erroribus jam ab illa patratis, sed præmonebat etiam antequam illos patraret. Cum soror Benedicta Morelli conversa, patriâ Tudertina, pluries ad Margaritam accederet, querelas quasdam adversus aliam ei narratura, antequam os aperiret, ostendebat Margarita, se omnia jam scire, eosdem prorsus actus, quos illa, dum sola consideret, faciebat, ad amussim referens, ac si cordis penetralia, ac dum exteriores ejus actiones semper videret. Cuidam puellæ Interamnensi, quæ in eodem coenobio educabatur, cum hæc quodam mane, una cum aliis, sacram Eucharistiam sumpsisset, dixit Margarita, *Filia nisi scandalum aliis ingerere timuissem, nequaquam, ut ad divinam Communionem accederes, sibi permisissem, & hujusce rei causam tu ipsa nosti*. At illa conscientiæ suæ sinus diligentiùs perscrutata, ingenue fassa est occultum quoddam peccatum, solique Deo notum, in sacramentali exomolegesi reticuisse, nec parum erubuit. II.

Idem ferè egit cum alia puella, moniali quidem, sed adhuc in tyrocinio constituta; sæpè enim eam hortabatur, ut generalem confessionem, & sane integrè, ac perfectè perageret; se enim omnia ejus conscientiæ occulta probè nosse, clare affirmans; Hæc autem puella in præteritis confessionibus quædam sacerdoti absconderat, quæ irritas easdem confessiones reddiderant, & quamvis pluries statuisset ea confessario pandere, nihilominus rubore victa, & Diabolo instigante, ea in corde retinebat, nec ore promebat ad salutem. At Margarita ejus miserta, quodam die ad confessarium suis illam manibus pertraxit, impulitque, Dei aspirante gratiâ, ut abjectâ omni cunctatione, depositâque inconsultâ & intempestivâ verecundiâ, generalem, & integram omnium peccatorum confessionem, Margarita haud longe adstante, tandem absolveret. Quid autem mirum si Margarita adeo perspicuè humanorum cordium videbat occulta, cum ejus spiritus, divini amoris opera, unus cum Deo spiritus jam evasisset; *qui enim adhæret Deo unus spiritus cum eo est*; ideòque licet absens corpore, spiritu tamen pluribus, & locis, & temporibus, quinimo & cordibus, & mentibus præsens erat. Triduo antequam moreretur, lecto decumbens, brachia identidem sublevabat, & manibus caput suum tangens, dicebat, ò quantum mali caput hoc meum patietur; Circumstantes moniales minimè dictum hoc Margaritæ intelligebant, sed postea agnoverunt, illam prævidisse, caput suum secandum post mortem fore, cerebrumque inde extrahendum sicut evenit; Hoc nimirum prophetiæ donum est, quod homines Deo similes reddit; *annunciate, quæ ventura sunt, & dicemus, quia Dii estis vos*. III.

Miracula ab ea patrata. CAP. XVIII.

I. At magnis suis servis, præter prophetiæ donum, etiam miraculorum gratiam, præsertim curationum, Deus elargiri solet. Margarita siquidem plurimis, tum vivens, tum post obitum effulsit. De primis nunc dicendum. Anno

1666.

M 1666. Faber Lignarius ab Aigliano cùm jamdiu asperrimis, ac intimis cruciaretur doloribus, adeo ut interdum præ eorum acerbitate ad terram sese deiiceret veluti mortuus, statim atque à Philippo Placidi accepit, & secum detulit frustulum cinguli, quo Margarita usa fuerat, integram sanitatem consequutus est, & fabrilibus deinceps laboribus sine ullo dolore incubuit. Infantula jam deficiens, & tantum non mortua, quia lac sugere minimè poterat, delata ad Margaritam, ab eaque tacta, & Sanctissimæ Crucis formâ signata statim convaluit, lac frequens suxit, diuque vixit, optima gaudens valetudine. Alia puella Maximilla nomine filia Imperiæ Loaldæ Amerinæ quatuor circiter annorum, ulcere in fæmore correpta, quamvis Romæ, ubi ejus pater medicinam profitebatur, à perito chyrurgo pluribus adhibitis medicamentis, non solum sanitatem non obtinuerat, sed insanabili carcinoma ulcere tandem effecto, eâque duodecim fere annis dirè cruciata, mortis jam termino appropinquabat, cum acceptâ famâ ab ejus matre, quæ de Margaritæ sanctitate percrebuerat, Ameriam deducitur, & semiviva Margaritæ offertur: Hæc compassione, ut ad hujusmodi res solebat, mota, puellæ ulcus oleo, quod S. Dominici, ut supra diximus, appellabat, inunxit, sudario suo, candidoque proprii capitis linteo obstrinxit, & intra paucos dies perfectæ sanitati restituit, quæ uti sanctè, si convaluisset, promiserat, monialis sanctæ Claræ in coenobio D. Elisabethæ ejusdem urbis Amerinæ fieri voluit, vocarique soror M. Cælestis.

II. Idem fere contigit Ludovico Ancajani, qui cancro in alvo sæpente ad mortem adigebatur, jamque à medicis conclamata fuerat ejus salus; verum orationibus Margaritæ commendatus, eo pestifero morbo liberatus est, diuque postea optima valetudine usus, supervixit. Mulier rustica Amerinæ dioecesis, brachio debilitata detulit filium suum fere novem annorum, mutum à nativitate ad Margaritam, ejus apud Deum precum subsidium pro se, illoque postulans. Hæc post brevem orationem, signatumque crucis imagine puerulum in fronte, in ore, & in pectore supra cor, & inunctum tam ipsum, quam matrem oleo S. Dominici, præcepit muto, ut dominicam orationem, & salutationem angelicam recitaret, quod cum ille incunctanter fecisset, linguæ vinculo penitus dissoluto, nulloque impedimento deinceps remanente, mater dum stupens ingens, ac insuetum miraculum, manus ad cælum tendere naturali operatione conatur, Deo pro tanto beneficio gratias actura, eodem temporis instanti brachium suum ab omni languore, & debilitate liberum sensit, cumque genuflexa Margaritæ etiam gratiarum actionem habere vellet, ab humili Dei famula, quæ hominum laudes summo studio declinabat, ut Deo tantùm gloriam daret, monita est, & ut nemini rem gestam narraret, jussa; statimque clauso colloquutorii ostio Margarita aufugit, humilitatis videlicet magistrum egregiè imitata, qui infirmis sanitati a se restitutis silentium sui ipsius strictè imponebat.

III. Alia mulier haud satis honestæ vitæ venit ad monasterium S. Catharinæ incurabili morbo detenta, enixè rogans, ut Margarita, solitâ erga omnes charitate utens, eam videre, ac signare dignaretur. Renuit quidem ad eam descendere Margarita, sed sororem conversam Luciam Pierantonii misit, ut parum olei S. Dominici ad eam deferret, quo uncta pristinam sanitatem recepit; & Interamnam, ubi nutricem agebat, reversa, per quendam Ameriam euntem, plurimas gratias Margaritæ, egit, pro recuperatâ ejus meritis valetudine. Filia nobilis viri Hieronymi Clarævallis Tudertini ætatis annorum duodecim a Veneficis, & Sagis penitus deformata, & omnibus membris debilitata,

ta, adeo ut ejus crura gracilia, & tenuia veluti funiculi, nullò modo apta essent ad ambulandum, nec ad unum quidem gressum ponendum; ducta ad Margaritam, ab eâque in omnibus membris enervatis tacta & eodem oleo uncta, & interrogata, an monialis fieri vellet, respondensque, hoc prorsus unicum sibi votum esse, reddita genitori, ac bene sperare jussa, quod nempe citò citiùs foret ambulatura, & perfectâ valetudine gavisura, eodem die, quo Tudertum reversa est, ad vesperas suapte sponte liberè ambulare cœpit, vixitque postea integrâ sanitate, & robustis viribus.

Oblata etiam ei fuit puella infirma, vultu scabie, & leprâ undique obducto. Hanc Margarita in simplicitate ambulans, consolandi tantum gratiâ suâ manu tetigit: recessit illa cum suis ductoribus; sed paulò post omnes redierunt, gratias agentes, quod puella dum redirent, sanitatem recuperasset, quâ de re Margarita admodum contristata est, non quidem ob sanitatem puellæ, sed ob suam, uti ipsa dicebat, temeritatem, propter quam manum sibi præcidendam ajebat, adeo imprudenter puellæ vultui à se admotam; nam infirmos omnes, quos sanabat, ne sibi virtus aliqua adscriberetur, oleo S. Dominici inungebat. At nos hoc in prodigio laudatâ Margaritæ modestiâ, raram eius, & nonnisi magnis Dei famulis ab eo concessam virtutem possumus agnoscere, qui ut D. Gregorius M. dial. lib. 2. cap. 30. & 31., animadvertit, signa non solum ex prece, sed aliquando etiam ex potestate sibi à Deo inditâ facere solent, quemadmodum idem S. doctor in Apostolorum principe agnovit, qui Ananiam, & Saphiram non orando, sed increpando morti tradidit, & in sanctissimo etiam nostro patriarcha Benedicto, qui rusticum à Gotho loris arctissimè vinctum, non oratione aliquâ premissâ, sed solo oculorum obtutu, & quidem repentino, vinculis statim absolvit. Anno 1646. sanitati restituit Bernardinam Loaldi puellam in cœnobio S. Catharinæ degentem, quæ ex læthali lapsu, in utraque aure audiendi sensum amiserat, inungens illam oleo S. Dominici: Mariam quoque Ursulam Loaldi monialem, cuius sæpè mentionem fecimus, quam ob costas duas, & pectoris venam, ex gravi casu, disruptas brevi morituram medici pronunciaverant, signo crucis Margarita penitus incolumem reddidit. Sed numquam huic narrationi finis imponeretur, si cuncta à Margarita adhuc superstite patrata miracula singillatim referre voluntas esset. Innumeri enim sunt cuiusque generis infirmi, variis morbis, ac languoribus detenti, qui Margaritæ ope mirum in modum pristinam sanitatem recuperarunt. IV.

Ejus mors. CAP. XIX.

Sed iam tempus advenerat, quo pretiosa hæc Margarita à divino mercatore in thesauris cælestibus reponeretur. Vixerat Margarita annis 95. (vel ut alii asserunt 105.) ex quibus 90. summa sanctitate, ac patientia in monasterio transegerat. Senio itaque, ac voluntariâ corporis maceratione confecta, seu potius superni amoris igne dulciter consumpta, vitæ mortalis termino appropinquabat; aliquot enim, antequam è corporis ergastulo educeretur, mensibus, sentiens se æterni sponsi flammis vehementiùs accendi, cupiensque ardentissimè jam dissolui, & esse cum Christo, eumque revelata facie in gloriâ contemplari, identidem exclamabat, *Dominus meus, & Deus meus, ignis æterne, ignis æterne*; ac jugiter sacros hymnos, & Davidicorum carminum versiculos repetebat. Octo autem ante mortem dies requisita à quadam moniali, quid sibi cor portenderet de futuris quibusdam rebus, *ecquid vis cor meum prænunciet*, respondit, *cum cor non habeam*? ex quo intelligimus, haud semel illi à Deo cor è pectore avulsum, ut illud in suis manibus I.

M nibus servaret, eique longè purissimum, & seraphico amore inflammatum, & virtutibus eximiis ornatum restitueret. Morti jam proxima, hæc ejus vox sæpius audiebatur, *eamus, eamus*, & dicentibus monialibus, *volumus nos etiam tecum venire*, illa respondebat, *nequaquam, neminem mecum volo, neminem*, rursumque, *eamus, eamus in lectum*: & cum illæ subjungerent, jam in *lecto recumbit*, Margarita subridens tacebat, similis nimirum mulieri forti, *quæ ridebit in die novissimo*.

II. Paulò antequam expiraret, prævidit, prædixitque *lectum grandem*, ut ipsa appellabat, id est stratum transitorium ejus cadaveri excitandum; *ò lectus ille altus! facietis res illas tam pulchras ad Dei gloriam!* Moniales autem nihil horum intelligebant, nam ea omnia facta ei quidem fuerunt post mortem, sed jussu ac voluntate episcopi Amerini Gaudentii Poli. Cum jam animam ageret, oculos aperiens, eos in cælum defixit, erantque adeo splendidi, ut duo potius cæli sydera viderentur, & intuentibus lætitiam, & gaudium afferebant: ejus autem facies usque eò pulchra tunc apparuit, ut potius angelici, quam humani vultus speciem referret. Demisit denique ad terram oculos, leniterque subrisit, eoque in actu animam Deo tradidit anno 1666. die 30. Aprilis hora diei 19. eo scilicet momento quo Christus Dominus pro mundi salute è cruce pendens, spiritum in manus Patris emisit, cujus nimirum Dominicæ Passionis Margarita, ut supra retulimus, devotissima semper fuerat, sicut etiam D. Catharinæ Senensis, cujus festum eadem die 30. Aprilis celebratur.

Feria IV. post Pascha.

III. Mortuæ cadaver, dum, ut moris est lavaretur, præter lateris vulnus illi à Deo impressum, ostendit etiam quatuor alias plagas sibi ipsi dum pœnitentias acrius exerceret, variis in corporis partibus inflictas: quinque itaque vulneribus crucifixi imaginem propiùs exprimebat. Vestibus post hæc corpus decenter, ut fieri solet, operuerunt, quibus aptè dispositis, Crucifixi parvum simulacrum ut in eo cœnobio consuetudo obtinet, supra ejus cor posuerunt; cum ecce (res valde mira!) idem eius cor, quamvis iam mortuum, emotum tamen est, & longo trium horarum spatio velut ebulliens magno impetu vestes, & illam ipsam Crucifixi imaginem, motu quodam successivo sursum, ac deorsum impulit, ut folles moveri solent. Ita cor illud Dei amore adhuc calens, dilecto suo Deo Crucifixo se vicinum sentiens, magno gaudio adhuc gestiebat, illud regii psalmographi in se ipsa demonstrans, *Cor meum, & caro mea exultaverunt in Deum vivum*; nam Dei viventis simulacrum erat adorabile illud signum. Delatæ postea ad cratem ecclesiæ interiorem, moniales omnes manus exosculatæ sunt: inter illas Maria Scholastica Clementini nobilis Amerina, dum Margaritæ manum osculum ei datura sua manu aprehendit, sentit, ac videt Margaritam licet mortuam, manum suam movere, eâque ipsius M. Scholasticæ manum fortiter stringere, ac si adhuc in vivis esset, adeò mollis, ac flexibilis erat; quod prodigium Mariæ Scholasticæ animo tantam admirationem, simul, ac lætitiam ingessit, ut præ dulcedine plures, ac plures dies à lacrymis temperare non posset.

IV. Dum in ecclesia super feretrum iaceret, omnium oculis exposita, Fr. Angelus Blasi baccalaureus ex ord. erem. D. Augustini, de quo aliàs mentionem fecimus, cap. videlicet 6. n. 6. qui postea iussu laudati episcopi Amerini Gaudentii Poli moniales omnes de vita, & virtutibus Margaritæ, iuris ordine servato, interrogavit, hic inquam, Margaritæ in tumulo iacentis faciem splendescere, tamquam solem, vidit, & eius caput candidâ laureolâ auro purissimo intermicante circumdatum, eodemque tempore cælestem quandam suaveolentiam sensit, quam etiam quotiescumque earundem monialium de Margaritæ

M

tæ sanctitate excipiebat testimonia, quotidie in eadem ecclesia olfecit: quadam autem die, quo ibidem Missam pro ejus animâ celebrabat, illius memoriam inter vivos recoluit, minimè id animadvertens, nam etiam in mortuorum *memento* eam collocavit; utrâque autem vice tam ipse, quam minister, qui erat Olimpiades artemisii, dulcissimum veluti organorum sonitum supra Margaritæ sepulchrum audierunt. Cæterum die 2. Maji, biduò scilicet post ejus obitum, jubente sæpe laudato episcopo Amerino, ab episcopali cancellario, & à generali vicario Francisco M. de Rubeis Senogalliensi recognita fuit cicatrix supramemoratæ plagæ sub sinistrâ mamillâ longitudinis quatuor circiter digitorum, præsentibus infrascriptis testibus, Ursino Archileggi, & Conrado Ursini nobilibus Amerinis, qui plagam illam luce meridiana clarius viderunt.

Eodem, quo expiravit momento apparuit sorori Margaritæ Coccolæ moniali in cœnobio S. Monicæ ejusdem urbis Ameriæ (cujus supra meminimus cap. 8. n. 2.) quæ etiam ipsa magna Dei famula erat, eamque ex nomine salutans, dixit, se ex hoc mundo jam transisse, & Dei gratia tunc in cælum ascendere, ut in æternum eo potiretur, ac frueretur. eam vehementer exhortans, ad pœnitentiam agendam pro peccatorum conversione, & salute, loco enim sui ad id eam in terris relinquere; mox eadem sanctimonialis vidit Margaritam ad cælum veluti subvolantem evanescere. Remansit autem postea alia hæc Margarita ingenti cordis lætitia, ac pace, intimaque cum Deo unione perfruens, quæ ratione incomprehensibili haud paucos dies in ejus anima perseveravit. Non semel post obitum fuit visa in choro consueto monialis habitu propriam occupans sedem, tanquam adhuc in vivis esset, auditaque est cum aliis psallere: ex eo autem loco ubi ejus vox audiebatur, sicut ex ejus cellula suavissimus efflabat odor. Interdum etiam audita est flagellis se cædere simul cum aliis monialibus communiter se flagellantibus, & psalmum *Miserere* una cum aliis concinere; adeò nimirùm pœnitentiæ fuit amans, ut ab ea neque post mortem, & jam beata posse cessare quodammodo videretur. V.

Quædam post ejus mortem subsequuta miracula. CAP. XX.

Anno 1667. cum soror M. Benedicta Poccamaggiore frondes fictas rosarum, quas moniales arte faciunt, viridi colore depingeret, forte accidit, ut gutta acerrimi liquoris, quem ad illud opus ex æris ærugine, ruta, & aceto conficiunt, in ejus oculum caderet, quæ propterea intolerabili adeò dolore, ac tremore cruciabatur, ut brevi crederet sibi oculum disrumpendum; sed admotis læso oculo aliquot defunctæ Margaritæ capillis, illicò dolor cessavit, & ictu oculi ille oculus sanatus fuit. I.

Anno autem 1703. venit ab Urbeveteri Ameriam, & ad monasterium S. Magni, ubi ego ipse hujus vitæ descriptor confessarius ordinarius monialium nostri ordinis, & cong. tunc eram, Magdalena Danielli Urbevetana, conjux Philippi Petrucci ex eadem civitate, ætatis annorum 48., cum ejus filio Francisco annorum 20., & me ipsum requisierunt, mihique dixit eadem Domina, se ideo Ameriam venisse, ut Deo, ac ejus famulæ Margaritæ Conradi grates rependeret pro insigni beneficio, intercessione, ac meritis ejusdem Margaritæ à Deo impetrato; nam cum ab annis quatuor pessimum in crure ulcus pateretur, quod more cancri serpens ex uno in alium locum, acerbos cruciatus, & dira spasmata illi afferebat, cibo, ac somno interdictis, tandem mense Augusto ejusdem anni 1703. aliquot ejus sorores moniales Urbeveteri in cœnobio *Jesus* nuncupato ord. S. Francisci, recordatæ sunt penes se esse Margaritæ sudarium, quod olim donatum fuerat earum aviæ paternæ, quæ etiam II.

M

ipsa Magdalena Brunelli vocabatur. Itaque extemplò sudarium illud propriæ sorori Magdalenæ Danielli miserunt, suadentes, ut se magnæ hujus Dei famulæ intercessionibus commendaret, & aliquid ei pro obtinenda sanitate promitteret; promisit illa se Ameriam, ut ei gratias ageret venturam, & votivam tabellam ei oblaturam. Nec mora, sudarium cruri ulcerato admovit; & ecce illicò, & intra momentum plaga detumuit, evanuit dolor, ardor, & inflammatio cessavit, vulnus intra paucos dies coaluit, & solidatum est, cicatrice tantummodo remanente.

III. Quamobrem recuperatam valetudinem Margaritæ meritis acceptam referens, & promissa persolvere, ut par erat, volens, Ameriam venit ad cœnobium D. Catharinæ se contulit, abbatissam alloquuta est, eique hujusce rei ordinem exposuit. Sed hæc illam ad me remisit, cum sciret me ejusdem Margaritæ vitam, ad Dei, ejusque famulæ gloriam, summatim adornare, ut prænarratum ejus miraculum unà cum reliquis litteris consignarem. Annui libentissimè, & banc ipsam rei adeò memorabilis testificationem a prælaudata Domina Magdalena Danielli rite faciendam curavi, coram ejus filio Francisco Petrucci, & D. M. Virginia Perini cœnobii D. Magni abbatissa, D. M. Flavia Zuccante nobili Amerina ibidem priorissa, D. Angela Virginia Giannoni, & D. Vincentia Octavia Giannoni monialibus; præsentibus quoque tamquam testibus Joanne Baptista Leonardi, & Septimio Galarsi Ameriæ commorantibus.

IV. Eadem insuper Domina Magdalena testificata est aliud miraculum, quod annos aliquot antea evenerat suæmet genitrici nomine Hieronymæ, quæ cum morti jam esset proxima, & magnam pateretur vomitionem, ob quam Sanctissimum Viaticum sumere nullatenus poterat, petiit, ut sibi potus in cratere, quo Margarita Conradi usa olim fuerat, daretur; in quo cum bibisset, statim vomitus instigatio cohibita fuit, ut sine ulla difficultate sacrosanctum Christi corpus accipere, & deglutire potuerit.

V. Habemus ergo in hac Dei famula omnium virtutum singularia prorsus exempla, nobis ad imitandum proposita, habemus ignaviæ nostræ inexcusabilem redargutionem, si nihil ex eis profecerimus; insulsè equidem naturæ nostræ imbecillitate, vel horum temporum iniquitate segnitiem nostram tuemur, cum recenti admodum tempore fœmina adeò fragi'is rigidissimos anachoretas, & præclarissimos quosque monachos sanctitate, & pœnitentia exæquaverit. Neque enim Deus gratia sua nob's deest, sed nos ejus gratiæ desumus, in vacuum illam recipientes, eam negligentes, & quod deterius est, ea abutentes. Deponamus ergo tandem socordiam, rumpamus moras; Deo per gratiam suam vocanti respondeamus. Filii sanctorum sumus: quorum habitum gerimus, virtutes etiam moribus referamus. Sumus inter exempla, quare deficimus? quidquid fieri potuit, potest, gratia Domini nostri Jesu Christi, cui cum Patre, & Sancto Spiritu honor, gloria, & imperium per infinita sæcula sæculorum. Amen. Die 15. Aprilis an. 1729. quæ fuit feria 6. in parasceve. Sic nimirum Margaritæ vita, quam illa in contemplatione, & imitatione passionis Dominicæ sextis præsertim feriis transegit, & feria 6. post Pascha anno 1666. fœliciter absolvit, hac etiam feria 6. parasceve an. 1729. narrationis suæ, ac descriptionis finem accepit. Hanc eandem Margaritæ vitam ann. 1733. ego ipse, qui Latinè scripsi, Italicè verti, ejusque exemplar monialibus S. Catharinæ Ameriam missum dono dedi, promissa licet serò, fideliter tamen persolvens.

Senec.

MARIA CATHARINA BRUGORA est alia virgo sanctissima, quæ multo quidem ante Margaritam Conradi, sed pari vitæ sanctitate, & miraculorum prodigiis

digiis Mediolani in cœnobio Sanctæ Margaritæ sub nostra congr. constituto floruit, eo prorsus tempore, quo in monasterio S. Marthæ urbis ejusdem duæ aliæ virgines lectissimæ B. nempe Veronica de Binasco, & Ven. soror Archangela Panigarola; veluti alia duo cæli sidera evangelicæ perfectionis jubar undecumque diffundebant. Et quod Dei Opt. Max. in catholicam suam ecclesiam amorem, & custodiam præclarè commendat, eo etiam tempore, quo tria illa inferorum monstra Lutherus, Calvinus, & Zuinglius perversorum dogmatum virus, ad enecandam, si fieri potuisset, catholicam fidem, ore pestifero evomebant; ut quod illi contra veram Christi ecclesiam blasphemando blaterabant, hæ sanctissimæ fœminæ egregiis operibus, & miraculorum signis evidentissimè confutarent. M

Ejus natalis, infantia, & religionis tyrocinium. CAP. I.

Nata est M. Catharina an. 1489. honesta satis familia, patre Bartholomæo Brugora, matre Leonora Bolla, qui eam ab ipsa infantia in omni Dei timore, & christianis virtutibus diligentissimè educandam curarunt, ut pietatem, devotionem, & probatissimos mores una cum lacte imbiberet, atque adeò cum S. Job postea diceret, *ab infantia mea crevit mecum miseratio, & de utero matris meæ egressa est mecum.* Quamobrem ab ipsa pueritia magnæ sanctitatis indicia præbuit, nam noctu supra dormientis lectulum clarissima lux ab ejus matre sæpius fuit visa, quæ illius animam divinæ gratiæ splendore illustrandam, mentemque cælestis contemplationis dono ditandam significabat. Tantam autem prima ætate modestiam, morum dulcedinem, gravitatem, prudentiam, pietatem, & eximium in Deum amorem præsetulit, ut omnibus stupori, & admirationi esset, omnesque inde cognoscerent, Deum ab ipsis incunabulis eam in charissimam sponsam sibi elegisse. I.

Igitur ætatis suæ anno XV. penitus se Deo dicare, & consecrare cupiens, monasterium S. Margaritæ urbis Mediolani, ubi id exequeretur, expetiit. Voti compos effecta, mirabili devotione, prolixis orationibus, ac omnimoda solitudine ad æterni sponsi nuptias sese disposuit, ac præparavit; longè secùs, ac plures aliæ puellæ nunc faciunt, quæ cum Deo in monasteriis desponsandæ sint, primò mundi vanitatibus, commessationibus, confabulationibus, immoderato vestium ornatui, circuitionibus, ac vagationibus, & curiositatibus operam navant, ut mundi potius sponsæ, quam Dei Virgines videantur; ex quo absurdo plura alia sequuntur, quorum maximum illud est, ut earum mentes, & corda plena jam mundanis cogitationibus, ac nugis, non eum, quem deberent, in religione profectum faciant, & pro Dei amore, amorem mundi mente, & corde semper revolvant, & ægrè admodum in monasterio degentes, corde in Ægypto versentur, nauseantes super cælesti manna, id est nullum ex oratione, psalmodia, sacramentis, aliisque spiritualibus exercitiis saporem, ac fructum referentes. II.

At Maria Catharina tanto cum fervore, tantâque præparatione religionem ingressa, tyrocinii annum summa pietate, & sanctimonia, & singulari in omni virtute incremento transegit. Magistram optimam sortita Angelam Cathaneam insigni probitate, & zelo monasticæ perfectionis præditam, quæ tyrunculam in humilitate, patientia, & obedientia diligentissime probavit, juxta D. P. Benedicti aureum illud monitum ex Apostolo petitum, *prædicentur ei aspera, & dura, ut probetur spiritus si ex Deo est*; Cui sane probationi M. Catharina egregiè respondit; nam quidquid ei præciperetur, quantumvis laboriosum, ac difficile, ea spiritus alacritate, & promptitudine exequebatur, ut ipsi magistræ consolationi æquè, ac admirationi esset. Non III. *Reg. Cap. 58.*

M enim ambulabat, sed currebat potius ad perfectionis culmen, utpote quæ pennis columbæ deargentatæ instructa, avidè ad Christum volabat, ut in ejus dilectione requiesceret. Obediebat autem in auditu auris, & sine ulla mora, Deum in præcipiente considerans; itaque licet esset adhuc discipula, aliis tamen monialibus, etiam provectioris ætatis, erat speculum religionis, & norma virtutum: Ad divinum vero connubium, id est ad solemnem religiosæ vitæ professionem, quot præviis jejuniis, quot flagrantibus suspiriis, & ignitis desideriis virgo processerit, paucis enarrari non potest; intensissimo cordis jubilo intimè se Deo conjunxit, mundo, ac propriæ voluntati in perpetuum nuncium remisit, ut Christo penitus adhæreret, & sublimium virtutum exercitationi se traderet.

Humilitas, & Dei amor. CAP. II.

I. Omnium autem virtutum ædificium (ut par erat) supra humilitatis fundamentum erexit; de se namque demississimè sentiens, & omnibus monialibus deteriorem, & imperfectiorem se reputans, viliora quæque cœnobii munia anxiè expetebat, & lætanter obibat. Levissimum quemlibet defectum, & minimum, culpam veluti gravissimam, & abnormem immenso dolore, & severissima pœnitentia puniebat, copiosisque lacrymis, & amarissimis singultibus diluebat: quò magis in virtutibus proficiebat, & in via Dei progrediebatur, eo magis se ab ea distare existimabat, ea quæ retrò sunt obliviscens; quo magis favoribus, & gratiis à Deo cumulabatur, eo magis indignam se iisdem esse persuasum habebat: Bona opera sua, dona, & revelationes sibi à Deo communicatas studiosissimè occultabat, nec aliquid eorum umquam, nisi obedientia adacta manifestavit; denique omnis ejus sermo, actus, oculi, vox, totiusque corporis habitus absolutissimum humilitatis simulacrum reddebant.

Amor Dei, & Proximi. CAP. III.

I. Hic sui ipsius contemptus, & perfectum odium, maximum in ejus anima Dei, & proximi amorem peperit; ubi enim amor proprius minimè obtinet, ibi amor Dei penitus dominatur. Itaque ejus cor veluti fornax septuplum accensa flammas ardentium desideriorum ad Deum jugiter emittebat, cujus charitate ejus anima vulnerata, nihil nisi Deum cogitare, nihil nisi Jesum loqui, nihil nisi Jesum suspiriis, & gemitibus inclamare undique poterat; ab omnibus proinde suis confessariis, & PP. spiritualibus semper exquirens, quâ ratione posset Deum ardentius amare, Christo perfectius inservire, illique arctius copulari, cum canticorum sponsâ dicens. *Annunciate dilecto meo, quia amore langueo*; iterumque, *in lectulo meo per singulas noctes quæsivi, quem diligit anima mea surgam, circuibo civitatem per vicos, & plateas, quæsivi quem diligit anima mea &c.* Cant. 5. Cant. 4.

II. Cum autem probatio dilectionis exhibitio sit operis, nulla res adeo ardua, ac difficilis erat, quam pro Dei gloria, ac dilecti Jesu amore, alacris non aggrederetur, fortis non prosequeretur, & constans non ad finem deduceret, nullum præ cælestis sponsi desiderio laborem sentiens. Hujus item eximii amoris signum evidens erat ad quamlibet Dei offensam, & injuriam vehementissimo animi dolore angi. Cum enim peccatorum, quæ ab hominibus in Deum fiunt, acerbitatem, & pravitatem cogitaret, statim ex oculis lacrymarum vim effundebat, & præ angoris magnitudine, mixtum sanguinem lacrymis emittebat. At vero quoties de Deo loquebatur, tota dulciter liquefiebat, ignemque intus flagrantem vultu etiam, & oculis miro fulgore collucentibus, ostendebat.

III. Erga proximum quoque præcipuam dilectionem, inviolabilem mansuetudinem,

nem, & perpetuam benignitatem semper retinuit, nulli umquam subirata, vel etiam modicè perturbata apparuit, omnes intimo charitatis affectu complexa est. Verum infirmis summo studio, incredibili patientiâ, & peculiari sedulitate inserviebat, earum necessitatibus solicitè, ac attentè subveniens. Itaque numquam melius infirmæ, quam sub M. Catharinæ diligentiâ, ac solicitudine sese habebant; quantò autem earum morbi graviores erant, & deformiores, & stomachum moventes, à quibus propterea aliæ moniales abhorrebant, tanto alacrius, & promptius M. Catharina, earum curationem suscipiebat, suis ipsis manibus illarum nares, & linguam expurgans, salivam ex ore eruens, saniem ex plagis abstergens, nullum denique charitatis officium prætermittens. Cum infirmis enim infirmabatur, cum debilibus debilis apparebat; omnibus tribulationem patientibus intimis visceribus compatiebatur, omnes tum spiritualibus precum subsidiis, tum corporalibus manuum auxiliis adjuvabat; reputabat enim ipsi Christo Domino in infirmis se ministrare, memor ejus sententiæ, *quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis*. Hinc ejus fidei, ac virtutum merito, plures infirmi ab ea curati sæpius sanitatem à morbis etiam insanabilibus obtinuerunt.

Eluxit maximè hæc ejus charitas anno 1524., quo pestifera lues Mediolani grassabatur, & monasterium etiam S. Margaritæ invaserat; tunc enim libentissimè, munus eo morbo laborantibus inserviendi assumpsit, quarum unam signo crucis prodigiosè sanavit, imò suis orationibus à Deo pro omnibus gratiam obtinuit, ut nulla ejus cœnobii monialis ex illa pestilentia interiret, promittens insuper, Dei nomine, monasterium ipsum tunc, & in posterum ab omni pestis periculo illæsum fore, dummodo moniales quotidie dominicam orationem, & salutationem angelicam quinquies recitarent, & in pervigilio doctoris maximi Hieronymi jejunarent, ejusque festum diem, solemniter, ac devotè celebrarent; quam promissionem veridicam fuisse eventus demonstravit, non solum eo tempore, sed etiam an. 1576. quo iterum pestis Mediolani desævit. IV.

Pœnitentia. CAP. IV.

Patiendi pro Deo cupidissima, corpus suum veluti asellum flagellis, ciliciis, jejuniis assiduè cruciabat, tantum cibi, & quietis illi concedens, quantum vix satis esset, ne sub sarcina continuæ mortificationis deficeret, & sub onere quotidianæ pœnitentiæ corrueret. Viveret quidem, sed ad pœnam, non ad solatium; imò potius sub crucis pondere, ac suppliciorum dolore jugiter moreretur, dicens cum Apostolo, *quotidie morior, & semper mortificationem Jesu Christi in corpore meo circumfero*. Præter regularia jejunia à sanctissimo Legislatore nostro præscripta, quæ severissimè observabat, plura alia, confessario permittente, in pane tantum, & aqua frequenter tolerabat. Cibus illi quotidianus parcissimus; nec umquam occasione cujuslibet vel communis lætitiæ, vel solemnioris festivitatis, cum aliquid plus solito ad mensam apponi soleret, extra consuetæ parsimoniæ, & abstinentiæ limites egredi voluit: quod sanè magnæ, imò summæ virtutis indicium est, vel inter epulas esurire, & ab oblatis eduliis, fame premente, sponte abstinere: Ut verò gulam magis, magisque cruciaret, ne delectationem ullam ex cibi sumptione perciperet, illum vel aqua, vel nimio sale, vel denique aliqua alia re gustui molesta corrumpebat; ut quotiescumque sumendus esset cibus, tormentum potius, quam corporis refectionem subire videretur, integros proinde dies sæpe sæpius sine ullo cibo perdurans; asperrimo interim cilicio ad vivam cutem adhibito, ferrea insuper catena arctissimè lumbos præcingens, durisque flagellationibus cor-

Google

M

corpus cædens, & lacrymarum vim profundens. Somnum brevissimum capiebat, imò verò, carpebat; non enim dormiendi cupiditas prius, quam necessitas fuit, extrema scilicet lassitudine urgente; nam noctis partem maximam orando transigebat, nullum denique mortificationis genus declinans, imò alacriter omnibus obviàm accurrens.

Patientia. CAP. V.

I. Nec minor, aut remissior in rebus adversis, ac molestis patientia. Cum frequenter injuriis, & contumeliis, malignisque detractionibus impeteretur, ut re ipsa probari posset, vera ne, an fucata ejus esset virtus, an sanctitatis lux, an vero fumus hypocrisis, juxta illud psalmographi, *Tange montes, & fumigabunt*; semper tamen cor ejus, utpote *mons Dei, mons sanctus, mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo*, immotum, & constans adversus omnes tempestatum impetus stetit. Serena frons, tranquilla facies, ridentes oculi, quibus æmulas, ac persequentes, quæ ejus admonitiones ferre non poterant, veluti magis amicas, sibique benevolas respiciebat, ac diligebat, nullam proinde eis benefaciendi, ac bonum pro malo reddendi occasionem prætermittens.

II. Inter illas, quæ sinistram de Mariæ Catharinæ sanctitate opinionem fovebant, eique jugiter detrahebant, monialis quædam erat, horribili, ac insanabili carcinoma dire cruciata. Hæc ab aliis monialibus suadebatur, ut Mariæ Catharinæ orationibus se commendaret; at ipsa consilium spernens, Dei famulam deridebat. Sed quadam die fortuitò Mariam Catharinam offendens, elata, ac subirata voce, quæ cordis superbiam satis ostendebat, *Aliquot Moniales* (inquit) *hortatæ sunt me, ut pro remedio infirmitatis, qua teneor, ad te confugerem. Ad quid hoc?* At Brugora vicem ejus miserta, duplicemque morbum; corporis scilicet, & animæ sanare cupiens, elevatis in cælum oculis, & erecto in Deum corde, charitate flagrans, & de divina misericordia plane confisa, dulcissima, ac mitissima voce respondit, *Non ego quidem soror dilectissima, sed piissimus animæ tuæ sponsus Christus Jesus, intercessione beatissimæ genitricis suæ, te sanam faciet; ostende ubi nam crudeli hac plaga labores?* emollita illa incredibili, ac summa Dei famulæ patientia, ac dulcedine, carcinomam ei demonstravit, quam M. Catharina cruce signans, invocansque suavissimum Jesu nomen, & sanctissimæ Virginis, illicò sanavit, tanto infirmæ stupore, & confusione, ut se ad ejus pedes prosternens, veniam jam esset petitura, & plurimas gratias actura, nisi M. Catharina id prohibuisset, jubens, ut rem silentio tegeret, ac Deo dumtaxat, ejusque sanctissimæ genitrici sanitatem & gratiam acceptam referret.

Obedientia. CAP. VI.

I. Par fuit ejus obedientia, cæca nimirum, & sine mora, & nullam umquam excusationem prætexens, arduum licet, ac perdifficile esset præceptum; semper ob oculos habens caput illud S. regulæ, quod talem titulum præfert, *Si monacho impossibilia injungantur*. Ad jubentis nutum paratissima numquam obsistens, numquam reluctans, numquam recusans, numquam ad contradicendum aperiens os suum; sed injunctum sibi quodcumque opus incunctanter adimplens: In officiorum monasterii distributione nullum præ alio exoptabat, aut (multo id quidem minus) postulabat, sed quodlibet ei obtigisset, hilariter, ac libentissime exequebatur, & quo vilius & laboriosius illud esset, eo charius, & acceptius à se haberi multimodis demonstrabat.

Cap. 68.

II. Hanc autem ita paratæ, ac cæcæ obedientiæ rationem etiam in rebus spiritualibus observabat, ut si ei à confessario, vel antistita, aliqua ex consuetis piis actio-

actionibus, vel pœnitentiis interdiceretur, illicò ab ea desisteret; quod veræ, ac solidæ perfectionis est opus, nam plures homines se quidem spirituales profitentur, sed proprio sensui in privatis orationibus, & peculiaribus pietatis exercitiis adeò tenaciter sunt addicti, & alligati, ut nullo pacto, aut nonnisi difficillimè ab iis divelli, etsi ad tempus, patiantur; se nimirum potius, quam Deum in illis quærentes, de quibus proinde Dominus per Prophetam conqueritur dicens *In jejuniis vestris reperitur voluntas vestra*, ideoque, *solemnitates vestras odivit anima mea*. At M. Catharina de ipsa sua obedientia minimè superbiens, expleta quamdiligentissime quacumque superiorum jussione, illud evangelicum subinde repetebat, *Cum hæc omnia feceritis, dicite, quia servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus*.

Paupertas. CAP. VII.

Paupertatem summoperè adamavit, & studiosissimè coluit. In ejus cella nihil superfluum, imò vix quæ maximè necessaria erant, locum habebant; novas vestes induere minimè cupiebat, sed easdem, quas in religionis ingressu semel assumpserat; diutissimè detulit, donec ita obsoletæ, ac laceræ evasissent, ut nullatenus amplius usui esse possent; quas tamen nonnisi obedientia cogente recentibus commutavit. Erat enim pauper non solum spiritu, & affectu, sed etiam re ipsa, gaudens nimirum in necessitatibus, & cupiens pauperior adhuc esse, & ipsis necessariis rebus carere, omnem curam, & sollicitudinem habens, ut dives tantùm virtututibus fieret.

Oratio. CAP. VIII.

Ejus oratio non solum frequens, sed prorsus continua fuit; nam solitudinis ac silentii amantissima, & à creaturis omnibus longissimè remota, sed conversatione, & spiritu semper in cælis manens, Deo tantùm corde, ac mente in altissimo contemplationis gradu unita persistebat: totum proinde à communibus exercitiis reliquum tempus die, noctuque orationi tribuens. Solebat autem integræ horæ spatio ante matutinam sinaxim è strato surgere, & orationi vacare, ut mane ejus oratio Deum præveniret. Accedebat verò ad ipsam orationem, intimo humilitatis actu præmisso, indignam sese reputans, quæ ad immensam illam, & increatam majestatem alloquendam accederet, cum credentium patre reverenter dicens, *Loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis, & cinis!* In oratione autem, præsertim cum sextis feriis, & diebus Quadragesimæ Dominicam passionem contemplabatur, tota lacrymis diffluebat, vultu mæstissimo ipsissimam doloris imaginem exprimente: multas præterea vocales preces recitabat, frequentissimè jaculatorias voces, ardentissimi in Deum amoris indices, emittebat. Nihil enim cogitabat nisi Deum, nihil nisi de Deo loquebatur, nihil nisi dissolvi & esse cum Christo cupiebat. Itaque tota ejus vita, & omnis ejus actio oratio erat. Hinc quidquid à Deo peteret, etiam in proximorum utilitatem, facillimè impetrabat, quæ causa erat, cur plurimi tum corpore infirmi, tum animo afflicti, tum denique alicujus momenti negotium aggressuri, Mariæ Catharinæ orationibus se commendarent, cum eos optati beneficii spes minimè falleret. I.

Porrò ejus orationem admirabiles extases, ut plurimùm, comitabantur: Festis præsertim diebus spiritu in Deum elevata rerum cælestium visionibus fruebatur, & divina mysteria, nostræ potissimum, redemptionis, atque dulcissimi Jesu nominis, ejusque cruciatuum, aut supernæ patriæ gaudiorum mentionem fieri audiebat, illicò à sensibus alienata, altissimis eorumdem thematum contemplationibus immergebatur, futuræ gloriæ felicitatem non rarò in antecessum prægustans; quandoque cum ex sanctæ regulæ prescripto monialibus II.

M bus per hebdomadam ad mensam inserviret, in cœnaculi medio, tabulam, qua cibos inferebat, manutenens, & sacræ lectionis verba auribus percipiens, immobilis permansit, in extasim rapta. Sæpe ipsis in mentis excessibus ostendit illi Dominus quorundam gravium peccatorum miserrimum statum, & eorum animæ deformitatem, quos M. Catharina adhuc extra se rapta, acriter objurgabat, & reprehendebat, & ut detestatis criminibus ad Deum redirent vehementer hortabatur.

III. Anno 1527. die 7. Julii dum oraret, extra sensus, ut aliàs posita, cognovit, Deo revelante, lacrymabilem catastrophem, ob horribilium peccatorum gravitatem, Italiæ propediem impendentem; vidit sanguineum flagellum in manu Domini circumagi, vidit gladium acutum divinæ ultionis jam evaginatum, bella, & calamitates huic regioni eventuras. Vidit Romam à barbaris mox occupandam, deprædandam, ac miserum in modum devastandam.

Dona, & gratiæ à Deo illi concessæ. CAP. IX.

I. Pluribus item aliis donis, & gratiis à Deo fuit cumulata. In iis, angeli tutelaris visibili præsentia identidem dignabatur; Ille mysteria per extases visa, cum ad sensus rediret, ei explicabat: ille varias orationes, easque plane cælestes, eam edocebat; ille parvam crucem argenteam, quam amiserat, ei retulit. Quæ crux post ejus mortem veluti pretiosus thesaurus diligenter in cœnobio S. Margaritæ asservata, & ad infirmos transmissa, multa sanitatum prodigia, ut divinæ potentiæ instrumentum M. Catharinæ meritis hactenus operatur. Denique Custos angelus plures alias vigilantiæ, ac dilectionis suæ testificationes ei præbuit.

II. At angelorum Dominus præcipua dona, & insigniores prærogativas, quæ maximis quibusque sanctis elargiri solet. Mariæ quoque Catharinæ liberaliter contulit; nam & præscientiæ spiritu eam exornavit, quo futura multa prædixit, & cordium secreta, ipsasque mentium cogitationes non raro ostendit, & hoc insuper illipræstitit, ut quamvis absens corpore, spiritu tamen pluribus, & locis, & personis etiam remotissimis præsens esset. Itaque in cella clausa consistens, moniales in collocutorio manentes optimè intuebatur, earumque sermocinationes distinctè audiebat; denique pericula, & necessitates eorum, qui suis orationibus se commendaverant, licet longissimè constituti essent, perspicuè cognoscebat, eisque præsentissimam opem ferebat.

IX. Cum ad divinissimum Eucharistiæ sacramentum summâ quidem devotione, & diligentissimo apparatu, accederet, quàm Deus largiter cælestium charismatum affluentiâ ejus animam irrigaret, ex ipsa ejus facie mirâ luce tunc refulgente, dignoscebatur, quam aliæ moniales firma, ac immota oculorum acie, propter nimium emicantem inde splendorem, minime poterant intueri. Quodam igitur mane post sacramentalem confessionem multis cum lacrymis; ut ei mos erat, celebratam, cupiens ardentissimè sacrosancto pane eucharistico refici, à proprio confessario repulsam tulit; paruit absque contradictione humilis Dei ancilla, tanto sacramento indignissimam se existimans. At dum idem confessarius Missam eodem die faciens, sacram hostiam de more partitus esset, invisibili manu ejus particula ad Mariam Catharinam delata fuit, quam illa devotissimè, & amantissimè suscepit; quod sane donum Mariam Catharinam Senensi illi Catharinæ, & Margaritæ Conradi, cujus nuper vitam descripsimus, & si quæ alia magna Dei famula id aliquando obtinuit, similem reddit. Nec semel tantnm, sed sæpius dilectæ huic sponsæ gratiam adeò insignem Salvator noster impartitus est, sacratissimum suum corpus eucharisticum per manus sanctorum tum Apostoli Andreæ, tum Magni

gui Gregorii, quos peculiari pietatis obsequio prosequebatur, illi mittens, ut frequentiùs divino convivio frueretur.

Alio etia m cibo regio eam aluit, & de vino, unde bibebat ipse illam potavit Rex sæculorum, de calice videlicet passionis suæ, ut particeps esset eorumdem Christi dolorum, quos profunda cogitatione jugiter meditabatur: Constans insuper fama est, ejus manibus, pedibusque, ac lateri stigmata quinque vulnerum crucifixi Jesu fuisse impressa, capiti autem spineæ coronæ punctiones omnes inflictas, qua de causa in depictis imaginibus caput ejus visitur spineo diademate redimitum; quoties denique Dominicam Passionem intime contemplabatur, sanguineas ex oculis lacrymas præ dolore effundebat, sponso sanguinum hac saltem ratione sanguinem reddens.

Miracula. CAP. X.

Quot vero miraculorum signis coruscaverit, satis longa narratione opus esset, si tamen singula recensere quis vellet; pauca igitur ex plurimis delibare sufficiat. Adhuc puellula, cum matris jussu aurea quædam fila intexeret æstivo tempore, haud parum molestiæ ex manuum sudore in opificio illo complendo patiebatur ipsum identidem sudario coacta abstergere, ne aurea fila humore illo inficerentur: Proxima hyeme puerili simplicitate multam nivem collegit, eamque in plures globos redactam, in camini fenestella collocavit, insequenti æstate ad manuum refrigerationem illis usura. Rediit calidissimum tempus, dumque, ut alias M. Catharina manuum sudorem in laborando ægre ferret, en, inquit, aliis puellis, nivem, quam præterita hyeme in camino reposui, nunc recipiam, eaque manuum sudorem compescam. Riserunt sociæ inauditam puellaris animi credulitatem, at ubi niveos globos intactos, & integros prout illic absconderat, è camino M. Catharina ad eas retulit, in maximum stuporem adductæ sunt. Ejus autem Mater ex hoc etiam prodigio filiæ sanctitatem, qualis futura esset, metiri cœpit. I.

Jam monialis cum plurimùm in virtutibus, & perfectione profecisset, ejusque sanctitatis fama longe, lateque diffunderetur, nobilis matrona Clara nomine uxor Joannis Baptistæ Pusterulæ viri illustris, & equitis, Mariæ Catharinæ orationibus eum commendavit iter in Gallias acturum tempore satis difficili, nam atrox ea tempestate, Gallos inter, Hispanosque in Italia bellum vigebat; Dum igitur eò pergeret, & cuidam castello haud longè à præterlabente flumine appropinquaret, ab hostibus repente circumseptus, in summo libertatis, ac vitæ amittendæ discrimine versabatur, nec ulla effugii, aut salutis spes affulgebat: cum ecce insperatò sensit se, ad instar prophetæ Habacuc, apprehensum capillis, ad alteram fluminis ripam, mirabiliter, ipsisque stupentibus inimicis, in momento transferri: jamque in tuto positus, vidit M. Catharinam in aere sibi apparentem, & benedictionem peramanter impertientem; in cujus rei adeò admirandæ memoriam, simulque in grati animi testimonium M. Catharinæ effigiem coloribus, ac formis exprimendam curavit, eo prorsus habitu, ac gestu, quo sibi in aere apparuerat, subjecto lemmate; *Ego Joannes Baptista Pusterula eques, precibus tuis Gallicas manus evasi.* II.

Belli etiam tempore cum militum turma per urbem Mediolanum furibunda discurrens, nec sacris, nec profanis locis, aut rebus parceret, cœnobium M. Catharinæ, sacrilegia, & rapinas spirans intravit; jamque ascendebant scalas, cum illa altera veluti Clara Assisiensis, militibus obviam facta, & Crucifixi simulacro in scalæ vertice collocato se, & monasterium commendans, milites graviter objurgans, eisque impietatem, & temeritatem exprobrans, III.

M

alæ præfectum cæteris audaciorem, sua quidem oratione, non tamen sua manu, sed invisibili Altissimi dextera retrorsum dejecit, & ad imum scalæ magno impetu præcipitem egit; quo prodigio, & ipsæ dux fractus, & reliqui milites territi, nec scalam ascendere, nec mali aliquid cœnobio moliri deinceps ausi sunt; sed confusi abierunt. Imò ille ipse dux antea tam ferox, virtutem, & sanctitatem Mariæ Catharinæ admiratus, ab ea humiliter veniam petiit, quæ ut eorum, qui veri, non autem ficti servi Dei sunt, mos est, bonum pro malo reddens, non solum sanam mentem, sed etiam sanitatem à quartana febri illi à Deo impetravit; qui post aliquot dies, animadvertens cœnobium illud M. Catharinæ meritis, sub protectione Dei cæli commorari, magnam pæcuniæ vim M. Catharinæ detulit, eam rogans, ut depositi loco illam servaret, quam etiam, nisi ipsemet recepturus rediisset, integram monasterio donabat: ita hostem infensissimum in amicum, & benefactorem commutavit. Hæc fuit nimirum mutatio dexteræ excelsi.

Ejus mors. CAP. XII.

I. Postquam adeò sancte, & laudabiliter annis quadraginta vixisset, & ad virtutum culmen jam ascendisset, cælestis sponsus ad paradisi thalamum amantissime eam traduxit; nam anno 1529. febri correpta, brevi quidem tempore, trium scilicet dierum spatio ad extrema devenit. Quamvis autem febris initio morbi levis admodum, & extra periculum mortis videretur, eam nihilominus M. Catharina lethalem statim agnovit, prædixitque ex ea tertia die se morituram; eratque admodum læta, ac festiva, utpote quæ ardentissime cuperet, & certissimè speraret dissolvi, & esse eum Christo.

II. Igitur sanctissimis ecclesiæ sacramentis devotissimè sumptis, traditisque circumstantibus monialibus ad regularem observantiam, & evangelicam perfectionem saluberrimis monitis, conformatis in crucis similitudinem manibus, in illis verbis, *in manus tuas Domine commendo spiritum meum*, purissimam animam placidissimè, ac felicissimè Deo reddidit die 19. Nov. anni prædicti 1529. fer. 6. Ex ejus autem ore expirantis candidissimam columbam egredi; & ex fenestra exire moniales viderunt, quæ procul dubio ejus animæ species erat ad cælum evolantis.

III. Obitus ipsius adeò pretiosi fama vulgata; urbs ferè tota ad videndum, venerandumque ejus corpus eucurrit, quod idcirco triginta dies insepultum permansit, ut piæ confluentium devotioni fieret satis, quo etiam tempore plura ad idem corpus miracula patrata sunt, quod tandem in lapideo tumulo repositum fuit, unde postea extractum, & urna nucea inclusum in interiorem monialium ecclesiam translatum est, perstititque penitus incorruptum, & vividum, ac si recens expirasset usque ad annum 1612., cum ex nucea illa capsula, in aliam cypressinam, & decentius ornatam traductum, novis prodigiis coruscavit; quorum plurima etiam postea, meritis, & intercessione Mariæ Catharinæ operari dignatus est omnipotens; eorumque longum satis catalogum texit, Italico sermone, Franciscus Rogerius nobilis Mediolanensis, & sacerdos, qui ejus vitam litteris consignavit, impressitque Mediolani per Philippum Ghisulphum ann. 1646. à pag. 169. usque ad 208. ex qua vita, ea, quæ de M. Catharina referimus, accuratè desumpsimus, & in hunc ordinem pro virili redegimus: Rogerius verò in præf. ejusdem vitæ M. Catharinam, in donis à Deo acceptis Catharinæ Senensi, in revelationibus Svecicæ Birgittæ; in extasibus Catharinæ Florentiuæ de Riccis, in Pœnitentiis Paulæ Romanæ; in orationibus, & angeli familiaritate Franciscæ item Romanæ jure, & merito comparat.

Ejus

Digitized by Google

Ejus etiam vitæ breve elogium scripsit Felix Egger monachus Petrusianus in Helvetia; *Idea ord. Hierarchico-Bened. libell. 2. par. 3. dissert. 7. pag. 476. & seq.* ubi eam Romæ natam asseverat. At quo fundamento, cum Rogerius id minimè dicat, sed Mediolanensem tantum appellet? M IV.

Hanc vitam exarare cœpi Senis die 18. Aprilis 1729. eam autem absolvi Assisii die 9. Aprilis 1730. in die Sancto Paschatis. Hujus autem tam longæ moræ causa non solum plures aliæ intermediæ occupationes fuerunt, sed multo magis asperrimi grandium calculorum dolores, quibus integro biennio, eoque amplius, gravissimè cruciatus sum; jamque apropinquaveram usque ad portas mortis, donec vesicæ sectioni fortiter me ipsum subjeci, ex qua celebris Litotomus Petrus Paulus Lapi ex castello Nursinæ diœcesis, vulgo *le Preci* dicto, durissimos lapides duos pondo unius unciæ feliciter extraxit die 17. Septembris elapsi anni 1729. ætatis meæ an. 67. dolor quidem in sectione admodum tolerabilis fuit, & curatio adeò prospera, ut intra 14. dierum spatium è lecto sanus evaserim. Dei id, & beatissimæ Virginis maximum beneficium; quod etiam precibus, tum Sanctissimi Francisci, cujus sacrorum Stigmatum festum eo die celebratur, tum aliorum Sanctorum, in primisque hujus Dei famulæ, & Margaritæ Conradi, quarum vitas nuper texueram, quibusque valde pro tanta necessitate me commendaveram, refero acceptum. *Eripuit enim animam meam de morte, oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu* Ps. 114.

FR. MARTINUS ab Albania, quæ olim Epirus, in monasterio S. Pauli de Urbe religionem ingressus anno 1430. die 30. Nov. dicitur in nostris regestis pag. 53. à tergo *magnæ sanctitatis, & abstinentiæ vir*; qui pane furfureo vesci consuevit, & à Domino impetravit, ut vinum sibi semper amarum saperet: spiritu prophetiæ claruit: & cum Deum rogasset, ne ultima ægritudo ultra quatriduum protraheretur, feria quinta post Dominicam Passionis infirmatus, Dominica Palmarum proximè insecuta animam efflavit, & in ecclesia S. Pauli sepultus fuit.

MARTINUS ORILIA natus Neapoli, ex Hispanis parentibus, ab ipsa infantia Dei timorem, amoremque in ejus legis observantia egregiè ostendit, quam ut perfectius, & ad evangelica consilia custodiret anno 1582. in Casinensi archisterio sæculo nuntium remisit, & per vota solemnia penitus se Deo consecravit; vixitque ibidem ad extremum usque senium summa spiritus humilitate, & incredibili patientia; Deus namque ad earumdem virtutum probationem, & coronam, eum permisit molestissimis scrupulis tota vita agitari; quod sanè martyrii quoddam genus est, tanto quidèm gravius, quanto intimius, ac diuturnius: Tunc enim monachorum pedibus sese prosternere, eorum orationibus se commendare, ab omnibus veniam petere, indignissimum denique se, quem terra sustineret, existimare solemne habuit; Cumque à proprio confessario aliquandò durè increpatus rejiceretur imposito sibi de quacumque re scrupulosa silentio, (ita enim interdum à peritis conscientiarum curatoribus cum hujuscemodi fieri solet) patientissimè ferebat, & humiliter, sine ulla querela obtemperabat.

Ea propter Casinensis abbas ratus, Martinum œconomicis negotiis occupatum, & aliò aversum, eo supplicio levatum iri, cœnobii cellerarium illum constituit. Verum cum ex eo etiam munere arctioribus angustiis interius premeretur, discretus præsul eâ curâ illum absolvit. Gessit tamen, & qnidem laudabiliter tyronum magisterium: quo tempore, utpote justitiæ amantissimus, & sine acceptione personarum, posthabitis quibuslibet humanis rationibus, eminentissimi Baronii fratris, vel sororis filium, (id enim distinctè non II.

M

exprimit narrationis hujusce author, sed æquivoco vocabulo, & phrasi minime latina *nepotem* tantum appellat) novitium suum, quem monasticæ religioni parum idoneum existimabat, constanter ad sæculum remisit; non enim omnes ad regularem vitam electi, sed *beatus ille, quem Deus elegit, & assumpsit, ut inhabitet in atriis suis*.

III. Interim licet tam acriter scrupulis conflictaretur, regularium tamen virtutum perfectiores actus studiosissime exercebat. Paupertatis rigidissimus custos, femoralia obsoleta famulo ad ejus servitia ab abbate deputato concedi minime passus est, sed plus indigenti danda curavit, quod diceret, famulo consuetum stipendium sufficere debere, quod illi à monasterio persolvebatur; à pecuniæ verò tum cupiditate, tum usu ita alienus erat, ut ne in itinere quidem, si quando id agere cogebatur, eam tangere umquam voluerit. Regularis silentii observantissimus, conscientiæ suæ moderatorem, quem enixis precibus ad se accierat, nullo prolato verbo, sed signis tantum usus, à se dimisit, quia dum veniret, campanula pulsabatur, meridianam dormitionem, adeoque silentii horam indicens. Prophetico spiritu haudquaquam caruit, quo afflatus obitus sui tempus, & alia futura prædixit, interque D. Matthiæ à Parma confessario suo reditum in patriam maturanti, non ita, inquit fiet, ut ante meum ex hac vita discessum hinc abeas, patriam revisurus, quod ita prorsus contigit, nam anno 1639. placidissime, eo præsente, in Domino obdormivit.

IV. Clementissimus enim Deus, qui neminem in se sperantem nimium affligi permittit, ante ejus corporis dissolutionem eum à scrupulorum molestiâ penitus liberavit; adfuit etiam morienti magnus ille Dei servus D. Zaccharias à Fractis, de quo infra, qui statim atque Martinus animam efflavit, dixit, *tamquam fulgur recto tramite cæli secreta penetravit*. Ita in hoc etiam beato viro propheticum illud adimpletum est „ *Justorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos* „ *tormentum mortis &c. in paucis vexati, in multis bene disponentur, quo-* „ *niam Deus tentavit illos, & invenit eos dignos se; tamquam aurum in forna-* „ *ce probavit illos, & in tempore erit respectus illorum, quoniam donum, &* „ *pax est electis ejus*.

Ex elogiis Cornelii Cerasо, quæ de monachis Casinensibus sui temporis scripsit; & modo in tabulario Casinensi asservantur: de eo etiam Gabriel Bucellinus in Ben. Rediv. an. 1639. „ è vivis abiit P. D. Martinus à Neapoli monachus Ca- „ sin. qui flagris in se ipsum atrocissimè sæviit, effuso eruore indumenta mi- „ rum quam purpuravit; quod ne cui innotesceret, specie ambulantis ad se- „ cretos latices se conferens, infectas vestes ipse abluebat „ Casimirus item Vincentius Chranovius Polonus in vita laudati Zaccharia à Fract s impressâ Neapoli apud Cramignanum an. 1678. cap. 7. pag. 92. & seqq. ex eodem Cornelio Cerasо, cujus verba in medium profert.

MARTINUS à PAPIA Patavii in cœnobio S. Justinæ D. Benedicti regulam professus est an. 1412. die 25. Julii. De eo in nostris regestis sic dicitur, *animam agens, divinis revelationibus illustratur*.

MAURUS ANGELUS à PANORMO in S. Martino de Scalis Deo se arctius dicavit anno 1614. die 13. Nov. in nostris regestis dicitur. *Vir inculpatæ vitæ*.

I. MAURUS à PAPIA, in sæculo Salimbenius nobili familia de Fulpertis, in laudato S. Justinæ cœnobio ipso congregationis initio, sub Ludovico Barbo tutiorem viam salutis ingressus est, nuptias desponsatæ puellæ, splendidæ domus divitias aspernatus; ob id patris, cui unicus filius erat, indignationem incurrit, quam tamen, ejusque fratris acerbas minas, immotâ patientia,

ac

ac invictâ constantiâ superavit. Nam cum illius rogatu è claustro eductus apud Patavinum episcopum constitutus esset, ut experimentum fieret, an divino afflatu, an verò Barbi fraudolento consilio, ut genitor causabatur, id vitæ genus elegisset, perstitit in proposito, Deo maximas gratias agens, quod Dœmonis fallacitas, & fluxas mundi illecebras sibi misericorditer demonstrasset, & ea ratione fugere docuisset, in eoque instituto, Deo propitio, ad extremum usque spiritum, se constantissimè perseveraturum; Itaque *per calcatum pergens patrem, per calcatam pergens matrem*, ut D. Hieronymus iis, qui Christum perfectè sequi cupiunt faciendum monet, deque sponsæ teneritudine, propinquorum precibus, lacrymis, ac promissis gloriosè triumphans, illud Desiderii, Beneventani principis filii, qui postea Victor III. Pont. Max. fuit, jure, ac merito usurpare potuit.

Intactam sponsam, matrem, patriamque, propinquos,
Spernens, huc propero; monachus efficior.

Imo ipsius etiam Ludovici plures repulsas, ut nimirum ejus probaret spiritum, an ex Deo esset, mira fortitudine excipiens, tanto acrius, ut inter monachos admitteretur, instabat; ab illo enim trahebatur interius qui de ovibus sibi à patre traditis dicit, *Non rapiet eas quisquam de manu mea.*

Igitur non solum ipse, sed plures etiam alii ejus exemplo permoti D. Benedicti militiæ adscribi maxima animi contentione postulantes, voti compotes effecti sunt. At Maurus cum iret quotidie de virtute in virtutem, electus fuit prior cœnobii sancti Spiritus, extra Papiam, mox sancti Sixti Placentiæ; ubique summam prudentiam, & eximiam sanctitatem ostendens: Ipse enim, ut narrat Petrus M. Campi mox afferendus, missus à Ludovico Barbo, quem Placentini rogaverant, ut idem monasterium reformandum susciperet, possessionem illius cæpit, & aliquandiu abbatis quidem authoritate, sed prioris tantum titulo, superstite nimirum antiquo abbate, eidem præfuit. Creatus deinde abbas, ipsi Ludovico successit in regimine Sanctæ Justinæ anno 1437. quod quidem regimen quater adhuc iteravit; anno scilicet 1439. anno 1444. an. 1447. demumque anno 1454. semper utilis, atque proficuus. Ædificia enim alia noviter extruxit, alia pulcherrimè exornavit. Templum, & sacrarium vasis argenteis, calice cubitali, accerra X. pondo, sacerdotalibus, & leviticis vestibus auro pretiosè contextis locupletavit. Sacellum S. Lucæ Evangelistæ reparatum, pictura celeberrimi ea ætate Andreæ Mantegnæ, aliisque ornamentis decoravit, multoque ære scriptoribus, pictoribusque miniariis conductis, ingentes codices in usum sacræ Sinaxis conficiendos curavit; Sed quod his omnibus longè majus, & laudabilius est, ita semper se gessit, ut ne latum quidem unguem à Ludovici vestigiis declinaret, eâque rectissima via, quam ille calcaverat, strenuè incedens, divinum cultum, & monachorum numerum probè augeret; & ut grati quoque animi virtutem erga eundem Ludovicum patefaceret, marmoreum cœnotaphium, & epitaphium, quod adhuc extat, eidem posuit. Itaque post Barbum alter ipse congregationis parens optimè de eadem meritus censeri debet; qui jam sexagenario major, centuplum eorum, quæ pro Christo dimiserat, & vitam æternam recepturus in cælum abiit anno 1457. prope fores oratorii S. Danielis, in veteri claustro, sepultus, habiturus nimirum tumulum, (ut Cavaccius ait) propè ossa sanctorum, quorum pius æmulator fuerat. Mors.

Ex eodem Jacobo Cavaccio hist. S. Just. lib. 5. pluribus in locis, nempè pag. 205. 206. 208. 222. 224. 225. 227. editionis Patavinæ anni 1696. Laudatus etiam Petrus M. Campi hist. ecclesiasticæ Placentinæ lib. 24. pag. 144. col. 1. hæc

Digitized by Google

M

1. hæc de eo, ejusque sociis monachis habet: „ Non cessava Fr. Guglielmo
„ eremita di esortare bene spesso il detto abbate (Pietro Veggia) à cedere il
„ luogo agli osservanti padri della congregazione di S. Giustina di Padova dell'
„ istesso ordine di S. Benedetto, che in tal di germinavano, è fruttificavano
„ di sante opere, acciochè si riformasse, à guisa di tanti altri, questo si de-
„ gno, ed onorato monasterio, è vi si aggiunse ad un tempo l' intercessione
„ di *D. Mauro* priore di S. Spirito di Pavia il quale proposto al mentovato
„ abbate il modo di una riserva, che far poteva del titolo, e dell' usofrutto
„ dell' abbazia durante sua vita, l' indusse ad effettuare quanto più tosto la ri-
„ nunzia *& ibidem col.* 2. Prevedendo ambidue (l' ottimo cardinale di Pia-
„ cenza Branda Castiglione, ed il cardinale di Siena Gabriel Condolmie-
„ ro Veneziano, che fu poi Eugenio IV.) il gran bene, che avvenir ne
„ doveva, non solo al luogo stesso, mà à tutta la città di Piacenza, per la lo-
„ data, è santa vita di quei monaci, quali entrarono al possesso l' anno 1425.
„ spedito che fù il breve pontificio coll' intervento di monsignor vescovo
„ (*di Piacenza*) Alessio deputato in ciò dal Papa esecutore apostolico, ed
„ il giorno sacrato à S. Martino diedero principio ad officiare, con gran con-
„ tento del S. Eremita nominato di sopra, è con molta frequenza di cittadi-
„ ni parte da devozione, parte da curiosità tratti a vedere il nuovo rito di so-
„ miglianti padri osservantissimi, che ebbero per priore il dianzi detto D.
„ Mauro di Pavia, persona non meno per l' integrità de' costumi, che per
„ la somma prudenza riguardevole. „

Is fuit Fr. Alexius de Siregno, Mediolanensis ditionis Oppido, ex Ord. Min. Epis. primum Bobien. deinde Placentin. ex Ughel.

I. FR. MAURUS COGNOMENTO RAINONE ex lauro, oppido satis amplo, ac frequenti campaniæ felicis, fratrum commissorum cœtui adscribi Casini impetravit an. 1675. mense Aprili annos ipse agens triginta tres; ab ipso suæ conversionis initio præclara veræ pietatis, & religionis dedit specimina, adeo ut omnes majores, minoresque ejus virtutem amarent quidem, & simul etiam timerent, nec quisquam coram eo verbum aliquod minus castigatum proferre, aut actum aliquem minus decorum edere ullatenus auderet. Divina sacramenta magno spiritus fervore, summâque reverentiâ crebrò percipiebat, paupertatem eximiè adamabat, in oratione erat assiduus, præcipuè nocturno tempore, quo somno discusso ad purgandas, & accendendas lampades ante SS. Eucharistiam, D. P. Benedicti corpus, cæteraque altaria collucentes impigrè surgebat, quod ministerium haud parvi incommodi, ac molestiæ erat, præsertim hyberno tempore, quo ob frigorum, ventorumque inclementiam lychni identidem extinguuntur; quo expleto Deum gemitibus exorabat, & in cælestium rerum contemplatione reliquum noctis tempus ad diem usque transigebat.

In Religionem ingressus.

II. Carnem suam jejuniis, vigiliis, aliisque laboribus, & asperitatibus affligebat; numquam è monasterio egrediebatur, ne in proximum quidem hortum animi vel tantisper relaxandi causâ; gravi morbo in genu correptus, acerbissimos dolores eâ patientiâ pertulit, ut chirurgus maximam in admirationem adduceretur, nullam enim querelæ vocem emittens, hoc solum ingeminabat; *oportet patienter ferre pro Domino nostro Jesu Christo*. Rem sane memorandam, & admirabilem de eo narrabat Cæsar Tideus Casinensis monasterii tunc archiater, quòd cum Fr. Maurus aliquando lecto decumbens, ischiadis cruciatus acerrimos toleraret, ad quos levandos ipse medicus plura remedia, ac fomenta præcipiebat; quadam die reverendissimus abbas Andreas Adeodati ad eum invisendum accessit, illique dixit, jocosè potius, ut infirmis nonnunquam dici solet, *Fr. Maure hæc tua infirmitas ignaviæ est, ac so-*

Pœnitentia.

Obedientia.

cor-

cordiæ, ideoque hæc medicamina nihil ad rem tuam faciunt, nihilque tibi prosunt, surge protinus, & de hac infirmitate ne solicitus sis, Maurus existimans seriò hæc ab abbate dicta, sibique propterea obediendum esse, illicò è lecto surrexit, eodemque temporis momento (mirum dictu!) sanum se, & incolumen sensit, *& fugit dolor, & gemitus*.

M

De eo in catalogo Episcoporum.

III.

At charitatem ejus erga pauperes, & peregrinos, quorum plures quotidiè Casinum confluunt, ab ipso in religionem ingressu, ad obitum usque servatam, (nam ab initio eorum cura illi fuit demandata,) nulla lingua enarrare, nullus calamus, ut par esset, describere umquam sufficiet. Vix appulsos magnâ lætitiâ, & humanitate excipiebat, & postquam eos ad ecclesiam orationis gratiâ deduxisset, in Xenodochium intromissos ad præparatum ignem, siquidem hyems erat, appropinquare, ut à se frigus expellerent, jubebat; mox illorum pedes, unâ cum monacho pauperum hospitum vicario, calidâ abluebat, linteoque tergebat, demum calefactos etiam cibis eos reficiebat; nam, cum monasterii culina haud parum distet à peregrinorum hospitio, ne cibi per viam frigescerent, eos in hippocausto reconditos conservabat. Insuper datâ operâ monachorum mensæ quotidiè aderat & sæpe sæpius eis ibi inserviebat, ut quidquid ex ultronea eorundem abstinentia supererat, in peregrinorum utilitatem, præter id, quod monasterium eisdem elargiri solet, & quod ipsemet sibi subtrahebat, (erat enim cibi parcissimus) æquè converteret. Nec eorum tantum corpora terreno, sed multò magis etiam animas spirituali alimento saturanda curabat, nam post cœnam, antequam cubitum irent, devotissimas preces recitandas eis proponebat, & ut ad conscientiæ sordes in sacramentali exomolegesi sequenti die deponendas, atque ad sacrosanctum Christi corpus summâ reverentiâ percipiendum diligentissime sese disponerent, ac præpararent, vehementer hortabatur, & rationem id rite faciendi pro virili edocebat; discessuros denique matutino jentaculo refocillatos, omnique charitatis officio cumulatos, tandem dimittebat; Quamvis autem eorum aliqui, ut plerumque contingit, rustici, difficiles, ac morosi multiplicia incommoda, & molestias sibi, aliisque afferrent, Mauri tamen charitas numquam refriguit; quippequi hoc unum animo perpendebat, cujus nomen, ac personam peregrini referrent, Salvatoris nempe, ac Domini Jesu Christi, qui in Evangelio suo conceptis verbis dixit. *Hospes eram, & collegistis me; & quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis*; si quâ verò die nulli peregrini casinum adventassent, dolens, ac mærens huc, illucque incedebat, sæpe ad monasterii januam pergens, si aliquem venientem videre potuisset, quo viso plurimum lætabatur; & gaudio gestiebat, quod si tandem nullus appareret, ferè plorans dicebat, *hodie D. N. J. C. nos visitare minimè dignatus est*.

Charitas.

IV.

Is est familiâ Piazzoni à Seravalle, antea alæ equitatus præfectus, à militari ad monasticam vitam conversus, magnæ pietatis, ac religionis exemplo Casini hactenus degens, ubi diu tyronum fuit

Extremam infirmitatem, ac mortem anhelitus difficultas ei attulit, sed biduo antequam decederet, ut P. D. Bernardus M. qui ægrotanti frequens aderat, tunc autem aliis in rebus occupatus, adesse non poterat, accerseretur petiit, prænuncians duobus tantum diebus sibi adhuc vivendum esse, post quos nulla amplius se invicem videndi, & alloquendi suppeteret facultas. Omnes tunc quidem admirati sunt, putabant enim, plures etiam dies vitam eum producturum, nam viribus non adeò destitutus videbatur, rectè, & expeditè dicebat, & aliàs eodem morbo conflictatus, ex eo tamen convaluerat. Sed rei eventus præscium ostendit. Præsulem rogavit, ut quadraginta Missas ante suum obitum celebrandas juberet, subdens, *sarcinulas esse præmittendas*. Interrogatus à laudato P. D. Bernardo M. an *scrupulo* aliquo, vel difficultate animi angeretur; respondit, nulla, sed omnimoda cordis tranquillitate per

M *magister lector theologus, & vicarius generalis Oppili Citrarii in Calabria jurisdict. Casin.*

Dei gratiam se gaudere; sumpto maxima devotione, ac reverentia cœlesti Viatico, requisitus paulò post, quomodo se haberet, & si aliquid ei opus esset, optimè inquit, *nam Deus mecum est, & ego secum, ideoque nihil mihi deest* juxta illud * *Dominus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuæ ibi me collocavit*: Et * *simul cum illo omnia nobis donavit*. Pancis antequam spiritum exhalaret horis, graviter fratres omnes commissos ad fideliter, ac reverenter Deo, monachisque omnibus inserviendum, & præcipuè ad charitatem erga pauperes, & peregrinos exhortatus est, præmunitusque magna pietatis significatione extremæ unctionis Sacramento, placidissimè in Domino obdormivit an. 1718. die 11. Nov. ætatis suæ 77. Tumulatus fuit de more in ecclesia S. Annæ, sed peculiari arca inclusus, ingenti sanctitatis opinione tum apud monachos, tum apud laicos etiam remotiores, ne dum circumpositos, quæ hactenus perseverat, relicta. Cardinalis Josephus Saenz de Aguirre, quo tempore Casini mansit Fr. Maurum omnimode videre voluit, eique singularem benignitatem, & benevolentiam ostendit, seque illius orationibus commendavit, propter eximiam, quam de ejus sanctimonia conceperat existimationem.

* *Ps. 22.*
* *Rom. 8. 32.*

Mors.

De eo Cornelius Cerafo in elogiis monachorum Casinensium sui temporis, quæ ms. in tabulario Casinensi asservantur; sed pauca de eo narrat, quia multò ante ipsum Cornelius diem suum obiit. Ex relatione cl. viri D. Erasmi Gattola, Casino ad me transmissa die 8. Decembris 1732. Ego ipse Fr. Maurum Casini vidi trium ferè annorum spatio, quo ibidem moratus sum, ejusque, præclaram in pauperes charitatem perspexi; erat autem vultu semper hilari, & pio, qui sanctimoniam, & *devotionem* præseferebat.

MONACHI SANCTÆ JUSTINÆ PATAVINÆ initio congregationis à Jacobo Cavaccio hac sanctitatis methodo viventes describuntur hist. S. Just. lib. 5. pag. 223. & seq. edit. Patav. anni 1696. ad an. 1438. „ Quod in primitiva ecclesia legitur, fuisse omnium cor unum, & animam unam, de priscis illis patribus etiam refertur. Divina officia noctu, dieque ab universis „ celebrabantur; orationes, meditationes, jejunia tum regularia, tum ultronea, agebantur frequentiùs. Silentium statis horis inviolatum, sermo, „ cum liceret, de divinis rebus, quæ ineruditos accenderent. Quidquid ultra sumptus domesticos erat, pauperibus dabatur. Peregrinis, & infirmis „ inservire totius congregationis usque ad æmulationem studium fuit. Nulla „ præterea cum sæcularibus conversatio, consanguineorum pia oblivio. Vestes ex panno Liburnico crassiore, interulæ ex eodem instar cilicii. Lectuli ad hominis mensuram, tomenta nulla præter saccos palea infartos, „ culcitra villosa, quæ frigus arceret; non delicias ministraret. Linteorum „ nullus usus, quia ex præcepto S. P. Benedicti omnes vestiti cubabant, Privata exercitia ad normam veterum eremitarum in codicibus scribendis, „ vel in hortuli alicujus cultura. Doctiores patres, vel in audiendis laicorum „ sacris confessionibus, vel in exponendis sanctis authoribus, laborabant: „ quot codices, quales interpretationes manuscriptas vidimus? Utinam vel „ nostra incuria, vel aliorum malitia non deperiissent! Apud cives ea erat „ de cœnobitis nostris opinio, ut cùm quis per urbem incederet [raro id „ contingebat] illum obvius quisque ac sanctum veneraretur. „.

MONACHI ABBATIÆ FLORENTINÆ sub Gometio abbate de quo supra circa ann. 1440. à Thoma Salvetto advocato Florentino, & legum doctore in vita laudati Gometii, quæ ms. extat in bibliotheca ejusdem Florentinæ abbatiæ pluteo I. ms. latinorum PP. divisione prima tali sanctitatis decoran-

M

rantur elogio. „ Monachos numero ingenti sua optima disciplina eruditos, „ moribusque comprobatos suo studio assecutus est, non genere ignobiles, „ sed claros, nec tam ex patria ipsa oriundos, quam peregrinos, & militia, „ aliisque dignitatibus splendidos, & tot, & tales, sicuti nusquam legitur „ ibi fuisse. Illis autem ipsis primo numero insertis, omnibus fere jam defun- „ ctis, amarissima diraque peste, quod, ut virtus de illo claresceret, factum „ esse monstratur, & ipsi quasi unico remanenti dati sunt alii non disparis nu- „ meri, aut æquales dignitate, sed plurimum in omnibus excellentiores, „ quibus, & carne solutis clade alia sæviente, advenerunt copiosioris nume- „ ri, & genere clariores, moribusque, & vita prudentiores, ac præ cæte- „ ris præstantiores, quorum multi in humanis ducuntur, & horum virtutes, „ ac merita haud sunt silentio prætereunda. Fuerunt namque ipsi diem fun- „ cti tales servi Jesu Christi, *cui servire regnare est*, quales nostris tempori- „ bus visi sunt, nusquam otiosi stantes, sed divinis curis, diurnisque, atque „ nocturnis horis inserti, cantantes mente pura, atque sincero animo, le- „ ctionesque legentes, atque audientes suis locis ad invicem congregati, & „ disciplinas, jejunia, & quæcumque aspera voluntariè; affectuosèque in „ memoriam passionis Jesu Christi supportantes, sacris litteris otium dan- „ tes &c... Cum vero extremum clauderent diem, non illum calamitatis, „ & miseriæ tremebundi vocitabant, aut mortis mærore quæ ultimum terri- „ bilium esse judicatur, fremescebant, sed prorsus horum cogitatione abje- „ cta, emissis vocibus gloriam reddentes Deo, hymnum *Veni Creator Spi-* „ *ritus* in jubilo lætitiæ cantando ad æternam Patriam migrabant, juxta il- „ lud, *ridebit in die novissimo, & timenti Deum bene erit in extremis*, & non- „ nullorum fide digno testimonio didici, hujuscemodi tempore signa plura „ apparuisse sanctitatis, ut merito mors illorum pretiosa in conspectu Domi- „ ni justo judicio comprobetur, & si de singulis sermo texeretur, nimis in „ longum traheretur historia.

MONACHI SUBLACENSES à Pio II. Pont. Max. qui sanctuarium illud in- visit, sanctitatis, & regularis observantiæ hujuscemodi sortiuntur testimo- nium, commentariorum ejus lib. 6. pag. 307. & seq. „ Pars monachorum „ in hoc monasterio, quod Sublacense diximus appellari, dies, ac noctes „ gratissimas Deo laudes canit. Pars in altero, quod *specus* vocitant, ad „ quod mille passibus ascenditur, via difficili, & ferro facta, adeoque præci- „ piti, ut absque horrore adiri nequeat. Hinc profundissima in Anienem de- „ scendente rupe, inde altissimo imminente saxo, nec accessibilis ullo pacto, „ nisi modo ad dexteram, modo ad sinistram varios agens flexus in anguis „ morem ab imo usque ad summam ducta, & plerisque in locis muro defen- „ sa fuisset. Monasterium sub altissimo saxo ædificatum est, ita ut magna pars „ ejus vicem tecti gerat, partem exterius construxere ædes; ipsa sacra, & of- „ ficinæ monachorum multæ intra saxum patent. *Benedictus* magnus ille mo- „ nachorum pater, & Deo plenus, in quo Nursia totum, quod habuit boni- „ tatis effudit, prius quam domus aliqua hoc in loco constructa esset, aut ho- „ mo quispiam habitaret, solus in hac eremo pœnitentiæ sibi locum delegit: „ procul ab humano cultu, nulli cognitus, nisi Deo, in durissimo sibi lapide „ lectum stravit: hic se vigiliis, ac jejuniis maceravit; hic Deo, gratissi- „ mum præbuit famulatum. Sequuti sunt eum discipuli, & cæpta est habita- „ ri spelunca, sicut in altis scopulis nidos videmus hirundinum in crepidine „ lapidum: ita est hoc monasterium cernere affixum sublimi saxo, ex quo „ sæpe frusta concidunt, quæ aut monachos perimunt, aut ædificii ruinam

Hodie facilis directio, & lata magnis sumptibus, à monachis reddita est.

N faciunt,

M

„ faciunt, Multa hic sancti viri miracula referuntur, & tintinnabulum ostenditur, quo Diabolus illusisse bonis ejus operibus conatus est. Monachi circiter viginti hic degunt, ut par est credere, Deo chari; numquam carnes edunt, vinum multa domant aqua, jejunia longa producunt, luxuria est duo ova comedisse; oleribus, & pane vescuntur, adsunt, & legumina; his epulis mensam onerant, brevissimum tempus cibo datur, nec multo majus somno, reliquum in oratione consumunt: rem divinam peragunt summa devotione, & psallunt Deo confidenter: Major pars senum est, quorum plerique inoffensa valetudine ad octogesimum annum pervenere, vultu alacres; & alloquio venerabiles, quorum unica cura est dissolvi tandem, & esse cum Christo. Pius cum superius, atque inferius, in utroque monasterio rem divinam coram se celebrari jussisset, & omnia loca exosculatus esset, quæ fama vulgaret, Benedicti corpus tetigisse, spirituales gratias elargitus, quas monachi petivere, & omnium conscientiis abunde saturatis, ad oppidum pernoctaturus descendit. „

Non dissimulaverim tamen veritatis injuria, & abnormi anachronismo, monasterium Sublacense, quo tempore Pius II. illud invisit, congregationi nostræ minimè adhuc unitum fuisse; quæ utique unio anno 1516. sub Leone X., quinquaginta nimirum annos, vel circiter post Pii Sublacum adventum, celebrata est; qua de causa Pii laudes in hoc catalogo, secundum rationem temporum, locum habere haudquaquam possunt; Quia tamen Sublacense monasterium, ex quo tamquam *de petrâ excisi sumus, & de cavernâ Laci, unde præcisi sumus*, omnium nostri ordinis congregationum rivuli, imò sapientiæ, & sanctitatis flumina emanarunt, hoc præ cæteris omnibus peculiare habet, ut sanctissimi Patriarchæ de mundo, Dæmone, deque carnis illecebris triumphantis prima sedes, ac veluti virtutis Capitolium, & gloriæ theatrum fuerit, quam ob rem jure, ac merito *Protomonasterii* titulo decoratur, ubi hactenus victoriæ illius trophæa, spinæ videlicet vetustissimæ, Divi Francisci manu longo post tempore, rosis insertæ, non sine admiratione, & lacrymis conspiciuntur, qua de re antiqui versus.

Isai. cap. 51.

Annis circiter 700.

Hinc dumeta novas, tanto perfusa liquore,
Franciscique manu culta tulere rosas, quos ego Italicè sic reddidi.
Le spine in rose di quel sangue asperse
Di Francesco la man poscia converse.

Haud abs re videri poterit, nec pio, eruditoque lectori ingratum, hic etiam ostendere, quanta fuerit beatissimi parentis spiritus amplitudo (*omnium enim justorum*, Gregorio M. teste, *spiritu plenus fuit*) qui ad ea usque tempora in filiis suis, nostræ postmodum congregationi permixtis, vividus adeò, ac fervens perseveravit, & ad unionem cum nostra congregatione viam aperuit.

Dial. l. 2. 1.

Hæc autem generatim de monachis nostris in tribus hisce monasteriis tam sanctè olim viventibus, ut à laudatis scriptoribus narrantur, hic referre ad aliorum etiam exemplum operæ pretium duxi; nam quamvis de singulis eorumdem, aliorumque monasteriorum alumnis sanctitatis fama claris, quidquid scire potuimus, in medium jam attulerimus, & de reliquis, qui in ordine supersunt, Deo dante, allaturi simus; quia tamen haud difficulter fieri potuit, ut plures alii Dei famuli, qui in nostra congregatione, præsertim verò in præfatis monasteriis vixerunt, me, aliosque scriptores fugerunt, in publicæ cognitionis lucem, præstituto à divina sapientia tempore, aliquando emersuri; ideò eos hac saltem communi laude, & indivisa gloria minimè interim fraudandos putavi.

B. NI-

N

N

B. ICOLAUS ortum habuit in Prussia ampla ad Balthicum mare provincia: natalem urbem nemo, qui res ejus gestas literis consignavit, posteris prodidit. Parentes satis honesti, ac divites, itemque catholici, atque admodum pii filium in Dei timore educarunt. Qui cum adolevisset, iisdem, ac patria relictis, devotionis causa Romam iter instituit, sancta ejus loca ritè veneraturus, sed divino consilio Patavium delatus, ibidem substitit: Nam cum ad D. Justinæ monasterium divertisset, Ludovici Barbo, sociorumque sanctimonia permotus, & cælesti prorsus conversatione allectus, inter eos admitti enixis precibus postulavit, quo impetrato anno 1414. die 6. Januarii, tanto spiritus fervore sanctæ regulæ accuratè observandæ, & virtutum omnium exercitationi se dedit, ut qui cæterorum antea cursum ad perfectionem admirabatur, reliquos omnes veluti gigas, citatis gressibus jam anteiret, cunctisque ipse admirationi esset. I.

Itaque initio suæ conversionis id assequutus est, quod alii longo post tempore vix merentur, ut stupendis, supernisque visionibus, & apparitionibus illustraretur: orationem frequentissimam lacrymis comitabatur irriguis. Silentium, solitudo, humilitas, obedientia illi in deliciis erant. Christi Domini Passionem magno cordis jubilo contemplabatur, ex qua meditatione plurimum in Dei amore proficiebat. Cum sacrario inserviret, quadam die post solemnem Missam ad aram maximam, de more, velo cooperiendam accedens, apparuit ei Salvator noster in ea plane specie, qua in terris cum discipulis conversabatur, iisdemque verbis, quibus Apostolos vocaverat, ei dixit, *sequere me*, ex qua voce, & visione totus in Deum absortus, flexis genibus immobilis diù permansit in extasim raptus; iterumque post sex menses dum Venetiis Missam celebraret, vidit sub sacris speciebus eumdem mundi Redemptorem in eadem forma, qua sibi priùs apparuerat; imò sæpe sæpius dum sacrosancto Sacrificio interesset, postquam sacerdos consecrationis verba protulerat, Dominum Jesum sub pulcherrimi infantis specie videre meruit. Quas visiones toto vitæ suæ tempore nulli umquam patefecit, cum *Sacramentum Regis abscondere bonum esse* vir sanctus optime nosset, sed tantum morti jam proximus uni ex suis discipulis Juliano Genuensi, ejus vitæ postea scriptori, quem inter alios discipulos arctius amabat, manifestavit, ad Dei videlicet gloriam, cujus *magnalia revelare, & confiteri honorificum* esse cognoscebat, ipse jam à superbiæ, & inanis gloriæ tentatione securus, obtestans eum nihilominus, ne ante suum è vita discessum ea cuiquam narraret, addens se innumeris aliis visionibus tota vita à Deo dignatum fuisse, quas ne elationis spiritus ei subreperet, semper reticuerit, sed nec tunc quidem præ languore, & virium, ac loquelæ deficientium impotentia singillatim enunciare ullo modo quiret; quod sanè, quamvis nobis admodum dolendum sit, ea scilicet magno nostro detrimento silentio adhuc involui; inde tamen cognoscimus, Nicolaum mortali adhuc carne circumdatum eam beatitudinem assequutum, de qua Dominus in evangelio loquitur, *Beati mundo corde quoniam ipsi Deum videbunt.* II.

Tob. 12. c. 6.

Ibidem.

Matth. c. 5.

Postea petente magno Dei servo Theophilo Michaelio (de quo paulo post) qui eum ob eximiam sanctimoniam summopere diligebat, abbate S. Benedicti de Padolirone, eò perrexit, ibique annis quatuor commoratus est. Missus deinde Genuam, in monasterio *S. Nicolai de Buschetto*, quod ab ea urbe ali- III.

Digitized by Google

N quot passuum millibus distat, annis quatuor supra triginta perseveravit, pluribus miraculorum prodigiis in dies refulgens. Inter ea celeberrimum illud fuit, quo adolescentem in desperationis abyssum penè prolapsum, qui ad vitandam temporalem mortem, ad quam ob patratum facinus damnatus fuerat abnegata Christi fide, & ejurato Baptismo, animam humani generis hosti in perpetuum desponderat, Deo reconciliavit, & à Dæmonis tyrannide penitus eripuit, & inter suos discipulos, & quidem bonæ frugi recepit, nam plures postea annos admodum religiosè vixit, & piè defunctus est.

IV. Fuit enim Nicolaus tyronum ibidem magister, discipulosque non paucos insigni morum sanctitate informavit; quorum unus Franciscus à Novis Ligur ejusdem cœnobii S. Nicolai alumnus tantæ fuit virtutis, silentii, humilitatis, ac mundanarum rerum contemptus, ut cum quodam die monachi ad manuale opus, ut regula præcipit, convenissent, (erat autem eo die opus sutorium) Cap. 48. & ingens hominum strepitus in prato cœnobio contiguo repentè exortus esset omnesque alii ad fenestram, quæ illuc respicit, concurrissent, ut quidnam esset, oculis intuerentur, iste solus, Franciscus nempè immotus ad opus suum remansit, nec palpebras quidem ad videndum attollens, nec vocem aliquam ad rem investigandam proferens, quod sane beato ipsi Nicolao admirationi fuit, sed revera in ejus etiam laudem cedit, nam *gloria patris est filius sapiens*.

V. Illud quoque valde mirabile de eodem Francisco à Novis retulit laudato Juliano B. Nicolaus; quòd cum grassante Genuæ, & in circumjectis locis sæva pestilentiâ, è vivis sublatus esset; postridie cum ei funebre officium persolvendum immineret, repente redivivus surrexit, dixitque, se post animæ à corpore egressum, ad Christi tribunal deductum, graviter ab eo fuisse increpitum, quia dum viveret, de Romani Pontificis vicarii sui, & Petri Apostolorum Principis successoris in concedendis indulgentiis authoritate (quamvis ex ignorantia potius, quam ex malitiâ) aliquantulum dubitasset, rediret proinde ad vitam, & hunc reatum confessus, plenariam indulgentiam reciperet, ut abque ullo impedimento cælos ingredi mereretur, quo peracto, iterum in Domino quievit; ex quo intelligimus, & de summi Pontificis hac etiam in re cælitus ei collatâ potestate nefas esse, vel minimum, dubitare, & quam districtum futurum sit Dei judicium, in quo levissima quæque errata tanti ponderis apparebunt; quam denique eximia Francisci de Novis fuerit sanctitas, qui ulla alia peccati labe detentus fuit, quin illicò post obitum clara, beataque Dei visione frui posset. In veteri reg. sic de eo dicitur *vir valde devotus quievit Buschetti peste percussus; fuerat discipulus B. viri D. Nicolai de Prussia*. Sed ad alia Nicolai prodigia redeamus.

IV. Monachum energumenum à Dæmonis infestatione, quâ illum præcipitem agere tentabat, angeli tutelaris ope, expulso nequam spiritu, incolumem reddidit: Accensum ignem in nemore signo crucis extinxit: Cordium secreta penetravit, & futura prædixit, carceribus detentum, & in mortis discrimen adductum liberavit. Nec ægris tantum corporibus salutem, sed multo etiam magis languidis animis medelam afferebat; Prudentiæ enim, compassionis, & charitatis, præsertim in hospites, & peregrinos spiritu plenus, singulari gratia afflictos consolabatur, cum infirmis infirmabatur, flebat cum flentibus, gaudebat cum gaudentibus omnibus omnia factus, ut omnes Christo lucrifaceret; & quamvis eo tempore cœnobium illud tenui admodum censu frueretur, nihil tamen deerat timentibus Deum. Cum interim ipse sacræ paginæ, quam fere totam memoriæ commendaverat, sanctorum Patrum, & alio-

aliorum piorum voluminum lectioni assiduè incumbens, ex eorum meditatione velnti ex fornace divini amoris ignem corde conciperet, & ignitos de Deo sermones, tamquam fulgura ex ore emitteret, illud subinde repetens, monachum devotum, atque ferventem omnia tum prospera, tum adversa æquanimiter tolerare, & cum Psalmographo jugiter dicere, *paratum cor meum Deus, paratum cor meum, cantabo, & psalmum, dicam*.

VII. Quam animi constantiam in Nicolao antiquus ille hostis iniquissimè ferens, magnoque percitus furore, quod sæpius sibi animarum prædam è faucibus eripuisset, multipliciter ei insultare non destitit, præsertim cum ex monasterii exhedra (*capitulum dicimus*) violenter abreptum in dormitorium transtulit, ut ex eo præcipitem daret; sed tunc quoque sancti Angeli præsto fuerunt auxilium illi ferentes, & præsentiâ suâ Dœmones repellentes; quâ etiam in re bonus iste Christi discipulus magistro suo similis effectus est, ad quem, postquam assumptus à Diabolo fuisset in S. civitatem, & statutus supra pinnaculum templi, ductusque in montem excelsum valde, illo jam recedente, *ecce angeli accesserunt, & ministrabant ei*.

VIII. Cum itaque Nicolaus in virum plane angelicum evasisset, onus illi angelicis quamvis humeris formidandum (regimen animarum) impositum fuit nam *Matth. c. 4. 6.* anno 1430. creatus fuit prior ejusdem monasterii S. Nicolai de Buschetto admodum quidem invitus, quo munere aliquot annos invitus pariter summâ tamen vigilantiâ, & discretione functus est, monachos non minus exemplo, quam verbo ad perfectionem adducens, indignum tamen se ad regendas animas reputans, & ne divinæ contemplationis dulcedo per aliena negotia sibi intercluderetur, vehementer timens; Quamobrem cum summoperè optaret eo se munere absolvi, multisque precibus à nostris Prælatis id peteret, nec obtineret, illud tandem à Deo B. Ursulæ, sociarumque interventu, quibus mille Dominicas orationes, totidemque salutationes angelicas undecies recitatas, in eum finem obtulerat, mirabiliter impetravit. Nam cum patres in majoribus comitiis Florentiæ celebratis hanc ei provinciam prorogare statuissent, subitâ mutatione, internoque impulsu adacti, alium elegerunt, & Nicolaum ab eo officio tandem quiescere permiserunt.

XI. Dilectæ itaque Rachelis consortio, id est sacræ meditationis, & orationis suavitate, annis ferme quindecim post prioratus dimissionem gavisus est, quo temporis spatio, ab omni jam curâ liber, majori adhuc diligentiâ sese ad Agni nuptias, (scilicet ad mortem subeundam), disponens, ejus amplexibus æternùm fruiturus, hinc emigravit an. 1456. die 23. Febr. quæ fuit feria 3. ætatis suæ septuagesimo septimo, Federico III. Imperante Callisti Papæ III. anno 2. cum obitum suum discipulis ante prædixisset, ut quem corporeis oculis sibi apparentem in terris viderat, cerneret jam in sua majestate regnantem. Morientis suprema verba hæc fuerunt, *Diem hominis non desideravi tu scis*; id est, nihil in mortali vitâ jucundum, aut delectabile, quod carnem demulcere posset, quia nimirum mundus illi crucifixus fuerat, & ille mundo; sepultus fuit discipulorum manibus in ejusdem sancti Nicolai ecclesiâ, è cujus sepulchro per aliquod tempus suavissimus odor efflavit, quare Genuensium nobilium operâ, corpus in marmoreum tumulum translatum fuit, ad quem Dæmones, qui adhuc Nicolai nomen perhorrescunt, ab obsessis corporibus hodieque aufugiunt. Innumeris præterea miraculis ejus sanctitatem Deus comprobavit; nam ipsius meritis cæco lumen, muto loquelam, insano mentem, hydropico naturalis caloris vim, emorroissæ sanguinis consuetum per venas cursum restituit, pluresque alios infirmos vel ejus vestium solo tactu sanavit; aliaque prodigia edidit. Ejus

N X. Ejus vitam duo monachi illius olim discipuli, iidemque postea S. Nicolai de Buschetto abbates, litteris consignarunt, D. scilicet Julianus Vernatia, & D. Gabriel Garbarinus, utrique Genuenses, qui eam *religioso, devotissimo, ac venerabilissimo Dei servo* (ita enim eum appellant) *D. Placido Veronensi S. Nazarii de Verona* tunc abbati nuncupaverunt, & Maurus Orbini monachus Ragusinus, cujus vitæ exemplaria mss. passim in nostris monasteriis reperiuntur, & sunt etiam apud me; sed nuper cl. Bernardus Pez monachus Mellicensis in Austria, & bibliothecarius typis tradendam eam vitam curavit Augustæ Windelicorum apud Weithios, in suis anecdotis. Extat etiam ejusdem vitæ compendium ms. Romæ in bibl. Romanæ Sapientiæ inter acta mss. sanctorum per Constantinum Cajetanum collecta. tom. 2. qui complectitur menses Januarii, & Februarii; ubi etiam sunt penè innumerabiles aliæ ejusdem Cajetani lucubrationes: hujus pariter vitæ Synopsim texuit Jacobina Bovetta de Blemur monialis Benedictina SS. Trinitatis Cadomensis, Gallicè, *in anno Benedictino* tom. 2. mense Feb. ad diem 23. in Italicum sermonem translato, & impresso Venetiis an. 1727. pag. 442., & seqq.

Fam in Normanna.

XI. De eo etiam Arnoldus Wion in *Martyrologio Benedictino* ad diem 23 Febr. Petrus Ricordatus *hist. monast.* dial. 4. pag. 573. & seq. Gabriel Bucellinus in *Benedicto Redivivo*. Jacobus Cavaccius *hist.* S. Justin. l. 5 pag. 152. usque ad libri finem, ubi eum, peditem devotionis gratiâ, Romam ivisse, & SS. Apostolorum vestigia, martyrum trophæa, & ruinas etiam Romanæ magnitudinis lustrasse affirmat. Inde Pisas adiisse, ut Martinum V. Pont. Max. eò paulò ante profectum veneraretur, ubi cum accepisset, reflorescere tunc Patavii institutum S. Benedicti operâ Ludovici Barbo, & maximam eorum monachorum sanctitatis famam vigere, eò animum intendisse &c.

P

P

PAULUS ROCCA apud cœnobium S. Hieronymi de Sylvaria, quindecim millia passuum à Genuâ distante in Riparia orientali, monasticam vitam professus est an. 1422. die 15. Augusti, de quo nostra regesta pag. 149. in margine dicunt, *obiisse Placentiæ, ac fuisse magnæ sanctitatis virum, & virginem*, in quodam verò alio regesto, quod incipit ab anno 1409. & pervenit ad ann. 1507. additur, hunc eumdem Paulum fuisse abbatem Placentiæ, & dum ea dignitate fungeretur, ibidem extremum diem clausisse, qui fuit 26. Sept. sed annus obitus hic non indicatur. Crediderim autem hunc quoque B. Nicolai Pruteni, de quo modo differuimus, qui per id temporis in alio nostri ordinis cœnobio Genuæ propinquo sanctitatis jubar longè, lateque diffundebat, aut discipulum inter tyrones, aut sectatorem è Silvariensi cœnobio aliquandiù fuisse, ab eoque virtutum omnium præcepta, & exempla accepisse, quæ tam egregiè, ac fideliter jugiter sit imitatus, illâ psalmographi adimpletâ sententiâ, *cum sancto sanctus eris, & cum innocente innocens eris*.

I. PAULUS STRATA patria Ticinensis, amicus intimus, & condiscipulus in Patavino Licæo supralaudati Mauri Fulperti conterranei sui, dum in templo D. Justinæ sacris majoris hebdommadæ officiis, quibus redemptionis nostræ mysteria recoluntur, frequens adesset, repentino divini spiritus afflatu, mundi contemptum, & evangelicæ perfectionis votum corde concipiens, ad Ludovicum Barbo tunc ibidem abbatem festinus convolans, summis precibus, ut monasticis institutis initiaretur, ab eo postulavit; & quamvis abbas, qui cæ-

tero

teroquin nihil antiquiùs habebat, quam novellæ plantationi in vinea Domini Dei Sabaoth, quæ exterminatoris culpâ diù fuerat in direptionem, & conculcationem, initium aliquod dare, attamen ad probandum, an ea esset mutatio dexteræ excelsi, non semel consensum dissimularet; Paulus nihilominus ex repulsâ avidior factus, ut ignis ex modicæ aquæ injectu magis acuitur, vehementer adeò postulata iteravit, ut in ipso Paschali festo monachi habitu indutus apparuerit, anno 1410. die 15. Augusti, quem totâ deinceps vitâ dignè adeò, tantoque virtutum omnium ornatu gestavit, ut abbas sanctissimus evaserit, & haud semel congregationem universam supremâ præsidis dignitate egregiè sit moderatus.

Fuit igitur Paulus primus congregationis nostræ monachus, qui Ludovici Barbo nutantem, ac pene collabentem, de restituendâ in D. Justinæ cœnobio regulari observantiâ præconceptam jam diù spem, insperatò erexit, & sustentavit; nam cum annus, & semis à suscepto Justiniani cœnobii regimine jam effluxisset, nec ullum adhuc prædictionis, per Marcum presbyterum sibi factæ, principium videretur, & Ludovicus animum jam fere despondens, de cœnobio relinquendo, deque solitariâ extra urbem vitâ capessendâ consilium corde agitaret; Paulus subito adventu suo timorem ei omnem, & dubitationem ademit, & ad opus adeò insigne strenuè prosequendum opportunè obfirmavit, quo præterea insigni facinore Paulus, juxta cognominis sui vim, & ethymon, aliis quoque, ac in primis laudato Mauro Fulperto ad religionem nostram veniendi tutam, latamque viam illicò aperuit. II.

Cum enim Maurus ægrè admodum ferens Paulum sodalem suum asperum illud vitæ genus inconsultò, ut ipse quidem arbitrabatur, delegisse, nullum non lapidem movit, ut eum ab hoc proposito revocaret: Sed contra accidit; nam à Paulo pro monasticæ vitæ præstantiâ allatæ rationes, altè adeò Mauri animum penetrarunt, ut illum quantumvis repugnantem, ad ipsam, quam oppugnabat religionem amplectendam, in funiculis Adam, & in vinculis charitatis statim attraxerint; quorum exemplo, Pauli scilicet, & Mauri, tot alii subindè permoti sunt, ut jam iis recipiendis cœnobii cellulæ haud satis essent. Veneremur ergo Paulum, & commendemus omnes oportet, quotquot sanctissimæ huic congregationi, Deo authore, nomen dedimus, non solum ob singularem, quâ fulsit, morum sanctimoniam, sed etiam tamquam nostrum omnium primogenitum fratrem, & totius congregationis post Barbum felix primordium, ac nobile fundamentum. III.

Ex Arnoldo Wione in ligno vitæ, ubi de præsidentibus, & ex Jacobo Cavaccio hist. sanctæ Justinæ lib. V. pag. 205.

FR. PHILIPPUS à monte Caveoso, in cœnobio Casinensi conversus, seu, ut nos dicimus, commissus, à Felice Egger monacho Petrusiano, in idea ord. Hierarch.-Bened. libello II. par. 3. diss. 3. pag. 430. celebratur tamquam divinarum rerum contemplationibus deditissimus, præsertim Dominicæ Passionis mysterio corde, ac mente ita affixus, ut nonnumquam à sensibus alienatus, & in Deum omninò raptus sit visus: Erga beatissimam quoque Virginem Deiparentem tantæ religionis, & fiduciæ fuisse perhibetur, ut eum aliquandò ad illius Lauretanas ædes devotionis gratiâ accedentem, ingruentes undique pluviæ intactum prorsus reliquerint. A corporis denique compage absolutus dicitur anno 1554., & in cælum comitantibus angelis delatus.

PLACIDUS de Leonibus ex loco Ætruriæ propè Florentiam *Bucine* dicto, S. Mariæ in eadem urbe Florentiâ alumnus evasit anno 1563. die 5. Decembris. De eo, ut refert Placidus Puccinellus in chronico abbatiæ Florentinæ pag. 147. sic

P fic reperitur fcriptum; *vir vita innocentiffima*; nam fingulari virtutum exemplo vixit, & piiffimè obiit; in oppido *Bugiano* appellato (ubi parvum cœnobium abbatiæ Florentiæ adnexum extat) anno 1595., ejufque corpus magno honore Florentiam delatum in eadem abbatia tumulatum fuit.

R

R B. I. OLANDUS CASALIS honefto genere Patavii prodiit, & in D. Juftinæ cœnobio, ubi parvæ admodum Cluniacenfium reliquiæ adhuc fupererant, divinâ providentiâ ducente, unâ cum Antonio germano fuo D. Benedicti regulam profeffus eft, unde cum poftea, tum hi duo, tum alius, cujus nomen defideratur, à card. Corrario Gregorii XII. fratris filio archiepifcopo Bononienfi, & D. Juftinæ commendatario, immiffis Olivetanis monachis, extrufi effent, apud cives, & magiftratum Patavinum acriter vicem fuam conquefti funt; illud addentes, paratiffimos fefe ad monafticam difciplinam juxta veterem formam, proprio præeunte exemplo, reftaurandam, dummodo id eis liberum foret, & abbas quis deputaretur, ftrictioris obfervantiæ una cum ipfis exactor, & exequutor; quæ utique caufa fuit, & monafterii illius priftino decori, & fanctimoniæ reftituendi, & noftræ hujufce congregationis fundamenta jaciendi.

II. Nam Patavini, rem minimè negligendam rati, eam ad Venetum fenatum, iffque ad fummum Pontificem Arimini tunc manentem properè detulerunt, qui fuperno inftinctu, ejufdemque cardinalis Bononienfis fuafu, Ludovicum Barbo concanonicum olim fuum D. Juftinæ abbatem conftituit, ex quo ea commoda, iique fructus, qui tum in noftra bibliotheca, tum in hifce catalogis defcribuntur, ubertim emanarunt.

III. Rolandus itaque, cum fociis, obtento tanto præfule, in monafterium fuum poftliminio reverfus, promiffifque ftare volens, Ludovici juffu, & exemplo, quidquid antea ad peculiarem ufum habuerat, in commune collato abfolutiffimæ S. regulæ obfervantiæ, quoad deinceps vixit, fummo femper ftudio vacavit, & pro inftituenda congregatione cum eodem Barbo ftrenuam operam impendit. Denique dum parvo cœnobio S. Salvatoris apud Montemfilicem, quod D. Juftinæ monafterio unitum eft, præeffet, ad æternitatis bravium in cælefti curia affequendum ex hac vita migravit anno 1449. cujus corpus Patavium allatum, in veteri clauftro tumulatum fuit. Eum haud immerito Bernardinus Scardeonius *Beatis* adfcribit, & præclaro encomio profequitur „ quod „ in maxima licentia, folus ferè monachalem honeftatem retinuit, & fanctorum Dei reliquias, & templum difficillimis temporibus apprimè curaverit „ Ex eodem Scardeonio de antiquitate urbis Paduæ l. 2. claffe 6. pag. 111., & Jacobò Cavaccio hift. S. Juft. l. 5. pag. 220. 224., & 226. fecundæ editionis Patavinæ anni 1696.

THEO-

T

HEOPHILUS MICHAELIA, patritia familia, Venetiis ortus, adhuc in sæculo degens, vir erat modestus, & probus, & quamvis aliquantulum mundi pompis, & elegantiis deditus, nam divitiis affatim abundabat, quas cœnobium S. Georgii Majoris ab eo in commendam obtentum haud parum augebat, pietatem nihilominus, & devotionem magnopere sectabatur; quippequi ecclesias, & sancta loca frequenter visitabat; quod dum faceret in templo S. Justinæ, ubi tunc monachi mirabili sanctitate florebant, intuens quosdam ex ipsis propriis manibus pavimentum verrentes, alios extensis brachiis ante altaria prolixius orantes, ea re compunctus, & in lacrymas effusus, in virum alterum sese illico mutatum sensit, & ad amplectendum tam laudabile, sanctumque vitæ genus omninò propensum. I.

Nec mora; ad abbatem pergens, (erat tunc toties laudatus Ludovicus Barbo) ut se inter suos monachos admitteret humiliter petiit, obtinuitque, anno 1414. die 17. Januarii: quod tamen minimè satis habens, mores scilicet suos ad sanctæ regulæ præscriptum composuisse, jam Dei zelo æstuans, cœnobium etiam S. Georgii, cujus erat commendatarius, ad optimam frugem redigere percupiens, ab eodem Ludovico monachos aliquot observantissimos impetravit, quibuscum Venetias regressus, opus adeò laudabile verbo, & exemplo perfecit. Vixit autem in nostra congregatione ea virtutis fama, ut cum magnum monasterium S. Benedicti de Padolyrone in agro Mantuano, opera Guidonis Gonzagæ abbatis commendatarii, æterna laude, & memoria digni, congregationi S. Justinæ unitum esset, ipse primus omnium ejusdem cœnobii prior, abbatis tamen authoritate, fuerit electus, nam abbas vocari, Guidone vivente, haudquaquam poterat, quod tamen neutiquam obstitit, quin prudentiæ, & sanctitatis opinione ubique notus, ac celebris, totius congregationis jam constitutæ secundus post Barbum præsidens crearetur anno 1425. iterumque anno 1427. post eumdem, ac denique tertiò anno 1430. supremum magistratum teneret. II.

Delectatus autem fuit plurimum pia B. Nicolai de Prussia consuetudine, eique arcta familiaritate conjunctus, & cujus sanctitatem admirabatur, ejus virtutes æmulari studebat, quem propterea ex monasterio S. Justinæ, ad cœnobium Mantuanum transferendum curavit, ibidemque quadriennio detinuit: Ut autem restituta Venetiis sua opera in S. Georgio regularis observantia felicius procederet, ac firmiùs, & diutiùs perseveraret, Romam profectus est, ut ab Apostolica Sede facultatem impetraret, monasterium illud congregationi nostræ perpetuo uniendi, quo obtento, dum ad propria rediret, Perusii in lethalem morbum incidit, & in conventu FFr. Prædicatorum (nondum enim monasterium S.Petri ejusdem civitatis nostræ congregationi adnexum fuerat) animam creatori suo devotissimè reddidit anno 1431. cunctis, qui aderant, pretiosæ ejus mortis admiratione commotis. De quo illud testatus est, qui ejus confessiones excepit, illibatam virginitatem ad obitum usque eum servasse. III.

Ex vita supra laudati B. Nicolai Pruteni à Juliano Vernatia, & Gabriele Garbarino ejus discipulis conscripta cap. 3. quæ ms. in nostris monasteriis passim invenitur, alibique, & nuperrime impressa fuit Augustæ Vindelicor: apud Weithios opera cl. Bernardi Pezii monachi, & bibliothecarii Mellicensis: Et *Mellic.* ex nostris antiquis regestis, in quorum uno scripto anno 1507. sic de eo habetur IV.

O betur

T betur 1414. Paduæ die 17. Januarii. D. Theophilus de Venetiis. „ Hic venerabilis pater fuit de domo nobili Michaeliâ, sed virtute, & religiositate „ nobilior; obiit prior sancti Benedicti de Padolyrone 1431. plenus sanctitate: fuitque cum supradicto B. Nicolao insolubili charitate conjunctus, cum „ quo nunc in patria beata Dei visione fruitur. De eo etiam in nostra bibliotheca.

I. THEOPHILUS à Mediolano, in sæculo *Galeottus de Beaquis* celeberrimus J. U. D. monachus factus est in cœnobio S. Benedicti Mantuani anno 1452. die 30. Januarii, qui antequam solemnem professionem emitteret, legavit eidem monasterio libros omnes à se antea possessos, tam qui in eodem monasterio tunc reperiebantur, quam qui Ferrariæ apud *D. Ladrisium de Cribellis* Mediolanensem, & J. U. D. Anno autem 1459. effectus jam abbas præfati monasterii Mantuani, recepit à *D. Guidone de Gonzaga* abbate commendatario (qui, ut opinor, tandem consenserat, ut superior ejusdem cœnobii abbas vocaretur) ducatos aureos 560. ad novum dormitorium, & valetudinarium construendum, eodemque anno, mense Octobri hospitem ibidem excipere meruit sanctissimum Pontificem Pium II., qui eò venerat, Mantuanum concilium celebraturus, cujus insignis adhuc extat memoria prope minorem ecclesiæ januam, affixa parieti marmorea Pii statua cingulo tenus, subjectaque inscriptione.

Ubi commissorum sepulchra.

Has quondam sacras visendas venit ad ædes,
Papa Pius, ternos mansit, & ille dies.

II. Anno 1460., & sequenti, cum ei, Deo authore, feliciter cuncta procederent, empta domo in civitate, variisque in agro prædiolis, cœnobii rem ubique adauxit; anno autem 1462. fuit abbas S. Georgii majoris Venetiarum, & totius congregationis præses, quæ dignitas iterum ei delata fuit an. 1465. dum adhuc esset abbas ejusdem S. Georgii, & tertiò demum anno 1469., cum Mantuano cœnobio iteratò præesset; ut ex catalogo præsidum nostræ congr. & ex regesto veteri professorum, aliisque monumentis S. Benedicti de Mantua in tabulario existentibus, & ex Arnoldo Wione lign. vit. lib. 5. c. 7. In quibusdam autem regestis recentioribus omnium nostrorum monachorum pag. 32. & 33. à tergo in margine de eo dicitur, *J. U. D. obiit abbas S. Georgii ter præses, & sanctus*, quod sanè, monasterio etiam S. Georgii secunda vice eum præfuisse demonstrat, ubi diem extremum clausit.

III. At de ejus sanctitate vereor, ne in hisce regestis laboretur æquivoco inter Theophilum Michaelium, de quo paulò ante, insigni sanctitate conspicuum, S. Benedicti Mantuani annis pluribus præsulem, & totius cong. tribus vicibus moderatorem, & hunc ipsum Theophilum Beaquium, qui longo post tempore pari dignitatis loco, & numero fulsit; de quo D. Jacobus Astensis in libro *Authoritatum &c.*, his verbis loquitur „ Erat autem tunc temporis abbas supra- „ dicti monasterii *religiosissimus* pater D. Theophilus de Mediolano, qui an- „ no 1459. de mense Octobris, hospitem recepit sanctissimum Pontificem „ Pium II.„ nec alia monumenta ejusdem monasterii à nobis supra laudata peculiare aliud de ejus sanctitate indicant. Quod tamen ita dixerim, ut ne latum quidem unguem Theophili Beaquii sanctitati, siquidem eam in eminenti gradu possederit, officere ullatenus velim, sed dumtaxat æquivocationem omnem vitare cupio, donec clariùs, & tutiùs hac de re aliquid constet. Cæterum prioribus nostræ congr. annis, omnes fere monachi, præcipuè verò abbates, qui eo potissimum nomine præficiebantur, ad sanctitatis culmen totis viribus contendebant, ut pluribus in locis satis ostendimus.

De eo L. I.

THO-

T

THOMAS PRESTONUS, sive Hudlestonus nobili stirpe in Anglia genitus, Casini in tutissima monasticæ religionis arce consedit anno 1591. di 16. Junii: Quoniam vero nationis suæ animas Deo lucrandi zelum minimè deposuerat, obtenta in Angliam redeundi, cum socio itidem Anglo viro docto, & probo, facultate, annuente etiam, vel jubente Urbano VIII. Pont. Max. dum apostolicum ministerium sedulò adimplet, à refractariis, catholicæ veritatis osoribus comprehensus, tamquam læsæ majestatis reus capitis pœna damnatur; sed quia unius mortis supplicium parum crudelitati videbatur, mortis sententiam in perpetuam carceris custodiam commutarunt; ut si diutinè ibi vixisset, adeò miserè vivens, jugiter moreretur, & vita ab eo in dolore transacta, mors esset potius dicenda, quam vita. I.

Vixit autem illa in ærumna, & squallore annis XXIV., vel eo amplius invicta prorsus constantia catholicæ fidei gloriosus athleta, singulis momentis de morte generosè triumphans; qua in re similis quodammodo videri potest celeberrimo Christi martyri Clementi Ancyrano, qui ab Ethnicis non minus quadraginta annorum spatio quotidie quidem, sed citra mortem cruciatus, non diu vivere permissus est, sed tardè mori compulsus est. Longissimi ergo certaminis cursu strenue consumato, ad palmas, & coronas in cælo percipiendas, æternumque gestandas transivit anno 1647. II.

Baronius in notis Martyrol. ad diem 23. Jan. narrat ex Nicephoro l. 7. c. 14 Clementem Ancyranum Episcopum 28. an. continuis ob Christi fidem à Gentilibus, & nationibus agitatum.

Ex Gabriele Bucellino in Bened. Rediv. ad ann. 1641. Angelo de Nuce in notis ad chron. Caf. Leon. Ostien. lib. 4. c. 108. §. cc. num. marg. 2013. Julio Ambrosio Lucenti, idest D. Erasmo Gattola, in Ital. sacr. restr. aucta &c. ubi de episcopatu Casinensi pag. 1041. Vide nostram bibliothecam L. T., & etiam nostrum catalog. reformatorum lit. T. Ejus gentilis, & propinquus Joannes Hudlestonus ordinis nostri Carolo II. Angliæ regi morienti adstitit, eumque catholicæ ecclesiæ reconciliatum per veræ fidei confessionem, quam à multo tempore corde tenebat, sacrosan. Eucharistiæ sacramento refecit, qua de re vide Ignatium Hyacinthum Amat de Graveson in tab. chron. tom. 9. pag. 219. quod etiam ex aliis documentis mihi compertissimum est. III.

Anno. 1685.

TIMOTHEUS CARMINATI patria Genuen. apud S. Nicolaum *de Buschetto* aliquot millia passuum à Genua remotum, in numerum Dei familiarium per vota monastica admissus fuit ann. 1636. die 24. Maji; sed post nonnullos annos patriæ, reliquoque terrarum orbi valedicens, Casinum commeavit, ibique quadraginta prorsus annorum spatio ad obitum usque constantissime perseveravit, splendidissimos sanctimoniæ radios circumquaque diffundens; nam die noctuque divinæ psalmodiæ indefessus intererat, omnibusque aliis regularibus exercitiis impiger aderat. Cibi abstinentissimus, satis parum ad matutinum prandium, ad cænam vero serotinam fere nihil sumebat. Dilectione in Deum, ac proximum fervens, Casinen. nosocomii plures annos diligentiss. curam gessit, & pauperes infirmos, non solum corporalibus subsidiis, sed multo etiam magis spiritualibus auxiliis ad christianam pietatem informabat. In pœnitentium confessionibus audiendis assiduus, in errantium culpis fortiter, & suaviter redarguendis admodum sedulus, eos *in funiculis Adam, & in vinculis charitatis*, id est *in spiritu lenitatis* ad Deum trahebat: Erga Dominicam Passionem, ac beatissimam Virginem tenerrimo pietatis sensu afficiebatur: Quotidie placationis hostiam in sacros. Sacrificio devotissime Deo offerebat, ne quidem in itinere constitutus illud omittens; singulari prærogativa animas ad perfectiorem vitam instituendi à Deo donatus, innumeros spirituales filios Jesu Christo peperit, inter quos Franciscum Crispinum sacerdotem virtute, ac probitate conspicuum. Quamobrem ven. Franciscus Mar- I.

 che-

T chesius congr. oratorii de urbe cunctis suis discipulis ad propriam cujusque patriam in Casinen. vicinia Roma abeuntibus, hoc unum præ cæteris monitum dabat, ut sese Timothei consiliis humiliter submitterent, eique in omnibus obtemperarent.

II. Et sane quotquot ea in regione peculiariter Deo inserviebant vel laici, vel ecclesiastici, ab eo dirigebantur, nec paucis explicari potest, qua in veneratione, virtutisque opinione haberetur, non solum à monachis, & universo illius provinciæ populo, sed etiam à pluribus insignibus viris exteris, ac longiùs positis. Episcopi quoque Cajetani, & Aquinates, eum sæpius accersebant, ut monialium, aliarumque personarum animas sua doctrina, ac pietate instrueret, ac solaretur, erat enim moralis theologiæ, sacrorumque rituum peritissimus; affabili, hilarique vultu, & jucunda consuetudine, sed qui simul modestiam, & religiosam gravitatem ostenderet. Tandem anno *1691.* die 5. Martii ad bonorum operum palmam in cælis percipiendam per temporalem mortem a Domino vocatus fuit, magnâ omnium; qui aderant; singulari ædificatione, & veræ pietatis exemplo.

III. Jam verò de ejus sanctimonia plura extant clarissimorum virorum judicia. Nam Angelus de Nuce archiepiscopus Rossan. & olim abbas Casin. sub quo Timotheus aliquandiu Casini vixit, tunc Romæ degens, audita ejus morte in quadam epistola eodem an. die Martii XVII. scripta ad cl. vir. D. Erasmum Gattola, sic de Timotheo loquitur. „ Mi è doluta la morte del P. D. Timoteo, „ essendo mancato à M. Casino un vivo esemplare di ogni cristiana, è religio- „ sa virtù, ne io lascierò di far celebrare qualche sacrificio per lui, ancorchè „ io abbia per certo, che da lui si goda la felicità eterna. „ Pompejus Sarnelli episcopus Vigilien. in Apulia parte 3. *Speculi* cleri sæcularis, in qua continentur elogia presbyterorum sanctitate illustr. impress. Neapoli apud Antonium Bulifon an. *1679.* in elogio D. Francisci Crispini fol. *349.* de nostro Timotheo sic loquitur. „ Durò quindici giorni la sua infermità, ed un giorno „ sì, ed un' altro nò ciboss del santissimo Corpo di Gesù Cristo per mano del „ P. D. Timoteo da Genova monaco Casinense suo confessore, la cui virtù „ può argomentarsi dall' aver avuto suo spirituale figliuolo questo ottimo sa- „ cerdote, ed asserisce, che ogni qual volta si communicava, prorompeva „ in tali atti di umiltà, ed amore, che commoveva i circostanti tutti à pian- „ gere. „ è nel fogl. *352.* „ Il mentovato P. D. Timoteo monaco Casinen- „ se religioso di non ordinaria bontà, è dottrina, suo confessore, in riceve- „ re il ritratto, che aveva vivamente desiderato di esso D. Francesco, a chi „ glie lo inviò, così risponde; Lo voglio tenere nel luogo più conspicuo del- „ la nostra cella, acciochè la sua memoria mi eccitì à compunzione, ed „ emenda de' miei peccati, ed ad imitare le sue rare virtù, come faceva col- „ la presenza, quando veniva a ritrovarmi. „

Denique Hieronymus Andruzzi abbas titularis nostræ congregationis in elogiis ms. plurium monachorum, asservatis in tabulario Casinensi hæc de Timotheo scribit. „ Ecco la stella polare cinosura felice di questa nostra terra, è cielo, „ alli di cui moti si aggirano degli altri tutti le volontà! maestro di sagre ce- „ rimonie, è il P. D. Timoteo, quale più addottrina con la bontà della vi- „ ta. Chi con lui parla, s' infiamma di santi pensieri, ed altro non cerca „ insegnare, se non il vero modo di onorare il datore della vita. Nei chiostri „ vive, ma con mente sempre al cielo elevata, più di devote contemplazio- „ ni, che di cibo si pasce. Se qualche cosa raccorda, ed insegna con tanta „ modestia, con si mite modo, che chiaro apparisce, non di altro spirito gui- „ dato,

„ dato, salvo che di carità ardente, di piacere à Dio, è giovare al prossimo, „ muoversi in simili occasioni &c. „ T *Preglio.*

Is autem D. Hieronymus Andruzzi patria Venetus S. M. de Pratalea prope Patavium alumnus ad prioris gradum evectus, quo abrenunciato, abbas titularis creatus fuit, sed omnium pertæsus Casinum commigravit circa an. *1673.* ibique XVII. annis, quoad vixit permansit, regulari observantiæ die, noctuque assidue vacans, parvum hortulum manualis exercitationis causa successivis horis excolebat, sed multo magis virtutum omnium fructus ad Dei laudem, & proximi exemplum edere summa vi satagebat. Quadam nocte dum ad matutinum officium, ut ei constans mos erat, pergeret, pede per scalam, qua ad nocturnum chorum itur, deficiente, gravites cecidit, fractaque dextri lateris coxendice, monachorum manibus ad cellam reductus fuit; Sed quamvis admodum senex, medicamentis appositis, mox ut convaluit, chori diurnam, nocturnamque frequentiam invictè repetiit, & ad obitum usque continuavit, nam anno *1690.* die *18.* Oct. feliciter e vivis excedens, in cælum, ut fas est credere, convolavit, æterna, beataque valetudine fruiturus. Utrumque, Timotheum scilicet, & Hieronymum ego admodum adolescens Casini vidi, & eorum virtutes sum admiratus, magnamque singularis probitatis opinionem, quam de ipsis omnes habebant, optime cognovi, sed quæ nunc de illis, præsertim de primo narravi, ex relatione accepi cl. viri D. Erasmi Gattola abbatis S. Matthæi servorum Dei, & tabularii Casinensis præfecti.

THOMAS EUSEBII à Reate in Sabinis monasterii Farfensis adscriptus est alumnis an. *1662.* die *24.* Aug. Sed circa an. *1676.* Casinum perrexit, ubi vitæ spirituali se penitus devovit; incæpitque à jejuniis multis, aliquot hebdomadæ dies aqua tantum, ac pane utens, reliquis verò parvo admodum cibo, nec umquam carnibus vescens, nec tunc quidem, cum debilitatis, aut infirmitatis ergo, id regula permittit. Divinæ Psalmodiæ die, noctuque assiduè aderat; imo post matutinam recitationem, nequaquam cubitum, ut plerique solent, redibat, sed ecclesiæ altaria circumjens, antelucano tempore ad sacrum peragendum se se diligentissimè disponebat, quod die illucescente religiosissimè quotidie celebrabat. Mox ad mentalem orationem, quæ vix exorto sole ab omnibus in choro habetur, rediens, primaque hora canonica persoluta, minime adhuc ab ecclesia recedebat, sed totum fere antemeridianum tempus orans, & alia sacra audiens, ibidem transigebat. I. *Cap. 39.*

Ob eximiam erga infirmos tum monachos, tum etiam laicos charitatem sive in temporalibus, sive in spiritualibus necessitatibus, præfectus fuit annis pluribus Casinensi Nosocomio, quo tempore accidit res memoratu admodum digna. Ægrotavit ibidem rusticus, qui morbo ingravescente ad extrema devenit, perceptisque omnibus ecclesiæ sacramentis, & animæ commendatione completa, agonam ingressus est, in qua dies omnino octo perseverans, nec moriebatur, nec mori posse videbatur, cunctis, ipsisque medicis obstupescentibus. At Thomas id quod erat suspicatus, reticuisse eum scilicet data opera grave aliquod peccatum in sacramentali confessione, nec se rectè ad mortem comparasse, non cessabat jugiter, omnique meliori, quo poterat modo eum hortari, ut si peccatum aliquod in confessione volens abscondisset, id confiteri tanto animæ suæ periculo per erubescentiam non detrectaret; Tandem misericors Deus, ut rusticus rediret ad cor, & reatum suum ritè confiteretur, sua gratia effecit; nec mora, post sacerdotelem absolutionem defunctus est. II.

Thomas deinde in gravissimam ægritudinem incidit, ex qua mox ut convaluit, medicorum consilio Casinense cælum admodum tenue, ac rigidum crassiori,

& in-

T

& mitiori Farfensis cœnobii commutavit; ibi ego illac transiens tunc eum vidi anno 1679. Tum ob vitæ meritum, tum ob apostolici pœnitentiarii munus Romæ anno 1675. in D. Pauli Basilica gestum, decanus creatus fuit; sed an. 1687. eo honore sese abdicavit, ut majoribus aditum clauderet, Deoque arctiùs, adhæreret, qua de causa an. 1685. Casinum rediit, ubi unanimi abbatis D. Andreæ Adeodati *monachorumque omnium consensu inter Casinenses sodales admissus fuit, & tyronum magister constitutus, eaque propter iterum decanus renunciatus: Quadriennio ministerium hoc vigilantissimè adimplevit; jejunia, vigilias, reliquasque observantias omnium primus exercens; Hac provincia persunctus iterum decanatu voluit absolvi, eum non ampliùs suscepturus; Sed cum Casinensis aer ei plurimum obesset, denuò inde discedere coactus fuit; Perrexit igitur Mantuam ad M. D. Benedicti cœnobium, ubi pariter tyrones biennio rexit; Inde Mutinæ in S. Petri parochus fuit, quibus in cœnobiis, sicut etiam S. Petri de Saviliano, & S. M. Cœsenatis, tum apud monachos, tum apud cives ob singularem pietatis opinionem, maxima fuit in veneratione. Tertio demum Casinum remeavit an. 1705. ibidem quo dudum, imò severiori adhuc vivendi generé ad obitum usque mansurus, in laicorum scilicet confessionibus jugiter audiendis, in orationibus flexis genibus diutiùs protrahendis, in jejuniis, in vigiliis, in flagellationibus asperiùs frequentandis, cæterarumque virtutum actibus sæpius edendis, nervos omnes intendens, cum alioquin pelle tantum, & ossibus constare videretur; erat quidem monasticæ paupertatis studiosissimus, & nihilominus, quantum illa permittit, liberalis, sed ipse ab aliis etiam monachis nullum omnino quantumvis minimum, rerum etiam comestibilium munusculum recipere ullatenus voluit. Humilitas verò adeo illi cordi fuit, ut caput etsi infirmus ante superiorem quemlibet tegere, aut sedere, nisi haud semel eorumdem nutu, ac voce compulsus, numquam sit passus: licet jam senex, & afflictæ valetudinis neminem, vel ex fratribus commissis, vel ex monasterii famulis cellæ suæ verrere sordes, ad eam aquam deferre, aut quacumque alia in re sibi inservire permisit, quin potius ipse aliis libentissimè ministrabat; cum tamen cujusvis personæ errorem, aut defectum aliquem majori, qua poterat charitate, ac dulcedine admonere, & redarguere non omitteret.

* *De eo nos in Catalogo Episcoporum.*

Excussit manus suas ab omni munere. Isaiæ 33. 15.

IV. Aliquot ante obitum annis, præsertim postremo, dysuriæ dolores acerrimos eximia patientia pertulit, & cum nihilominus nullam de consuetis observantiis vellet intermittere, coactus fuit abbas etiam medicis suadentibus, esum carnium, super tomentum dormitiones (nam antea super saccum sola palea infartum cubabat) à nocturno officio cessationem, ad infirmorum domum recessum, cæterasque ægrotis adhiberi solitas curationes ei districtè præcipere: Paruit quidem non minus obediens, quam humilis Thomas, sed tamen quoties poterat horis diurnis choro interesse, sacrum facere, omnium confessiones audire minimè desistebat infirmus, ne inservientibus, ipsisque medicis oneri, ac molestiæ esset, summopere curabat, qua de causa æque intercutis morbum, qui ei supervenit, nemini indicavit, sed tacitus tulit. Tot igitur incommodis, & voluntaria carnis maceratione confectus, ad vitæ finem accessit, sumptisque magna veræ pietatis significatione, omnibus ecclesiæ sacramentis, sensibus omnino integris, animam, velut aurum in fornace diutinæ patientiæ probatum, placidissimè Deo transmisit an. 1719. 15. Aug. Assumptæ V. cui se totum devoverat, sacro; omnium, qui eum noverunt, domi, forisque mærore, gaudio nihilominus mixto ob adauctam ex tam felici exitu, ejus sanctitati opinionem. Corpus expleta parentatione pecu-

culia-

culiari arca inscriptione insignita inclusum in ecclesia S. Annæ tumulatum fuit. T

Ex relat. cl. V. D. Erasmi Gattola die 26. Jan. 1733. ad me conscriptâ; & ex elogio ejusdem adhuc viventis exarato à D. Cornelio Ceraso, & inter elogia aliorum Casinensium sui temporis in tabul. Casin. asservato, ubi inter cætera, *Magni nominis viris procul dubio comparandus, regularis observantiæ studiosissimus, prudentiâ, devotione, ac speciali charitate præditus, solitudinis, ac collectamentissimus dicitur. &c.*

Z.

ZACHARIAS nobili, ac perantiqua familia Capograffi, Salerni ortus, in sacro Cavensi cœnobio monasticam regulam observandam suscepit anno 1619. die 25. Julii, quam invariata ratione, quoad inter mortales superstes fuit, diligentissimè custodivit. Sanctorum namque ejusdem suæ patriæ civium & prioribus sæculis ejusdem monasterii Cavensis incolarum, Alpherii, Petri, Leonis, Constabilis strenuus æmulator, eorum virtutes ad vivum imitabatur. Silentii, & solitudinis amantissimus, tempus omne ita disponebat, ut majorem, potioremque ejus partem orationi, reliquum verò utiliorum disciplinarum studiis, philosophiæ videlicet, ac theologiæ tum scholasticæ, tum moralis die, noctuque tribueret, quæ sane *pretiosa est temporis avaritia*. Z. I. *Senec.*

Cum ergo sapientiæ suæ fundamentum supra timorem Domini constituerit, bonum proinde intellectum ad abstrusiora quæque scientiarum subtiliter investiganda, & feliciter assequenda, sortitus est. Ad hæc quotidianum jejunium adhibebat, paupertatem vero, & vitæ austeritatem, indivisas veluti comites, & omnium horarum socias habere voluit. Sed in primis erga Deum, & proximum charitatem virtutum omnium principem, veneratus est, pro qua etiam exercenda mortis periculo sese exponere minimè dubitavit. Cum enim ægroto, pestifero apostemate laboranti, perpetuò adesset, eique omnia humanitatis officia, tam ad corporis medelam, quam ad animæ salutem sedulò ministraret, lethalem inde morbum contraxit, suumque obitum diebus octo ante prædixit, veniam à singulis monachis, ad cælestem patriam iturus, perspicue postulans, ad quam, ut piè sperandum est, recta migravit an. 1633. juvenis quidem, sed qui *consummatus in brevi jam expleverat tempora multa*. II. *Timenti Dominum bene erit in extremis.*

Ex nostris regestis pag. 193., ubi in margine dicitur, *vir magnæ sanctitatis*: & ex narratione D. Camilli Capuani Zachariæ Synchroni in Cavensi tabulario asservata, teste D. Marino Albritio ejusdem tabularii præfecto, & nostræ congregationis decano. *De eo in nostra Biblioth. lit. C.*

ZACHARIAS CUCURBICI, natione Siculus, in oppido Sciacca natalem habuit, & in monasterio S. Martini de Scalis extra Panormum mysticam aram, ubi in ipso juventutis flore semetipsum hostiam viventem, monasticis votis, Deo immolavit, mortuus sæculo, mortuus illecebris, mortuus sibi; nam solitudinis egregius cultor, anachoreticam potiùs quam claustralem vitam, longè ab hominum consortio remotam ad obitum usque perduxit in eremo ejusdem monasterii, *Olivetum Saganæ* dicta, D. Joanni Baptistæ dicata; eò magis sibi, Deoque proximus, quo à caducarum rerum imaginibus factus alienus. Asperrimæ pœnitentiæ minister severissimus, corpus suum assiduis jejunis vigiliis, aliisque afflictationibus pia crudelitate cruciabat. Cibum herbarum radices, aut si quando deliciis utendum esset, cruda olera suppeditabant, sitim aqua extinguebat. I.

Sed

Z

11.

Sed hanc corporalis escæ parcitatem cælestium consolationum affluentia, opiparæ veluti dapes abundè compensabant, imò infinito propemodum intervallo superabant; hinc frequentes supernorum spirituum apparitiones, hinc ætherei luminis rutilantes in mente radii, hinc ex divini amoris fonte exuberantia in corde jubila, terrenis quibusvis nullatenus comparanda; ex qua etiam suavissima scatebra, dulcissimi veluti rivuli, uberes compunctionis lacrymæ, identidem erumpebant. Et ut omnibus ejus sanctitatem supremus veritatis judex testatam faceret, miraculorum quoque prærogativa illum ornavit. Sensit in primis virtutis hanc efficaciam germanus ejus fratrer Barnabas, ejusdem monasterii sodalis, ejusdemque solitariæ vitæ perpetuus comes, a mentis alienatione ejus opera liberatus, ex quo ad perfectionis culmen bonus fratris æmulator magnis gressibus contendit. At Zacharias senio tandem confectus, & meritis consumatus, perenniter Deo fruiturus ad eum migravit anno 1626. ætatis suæ 85.

Et gaudebit cor vestrum. Dedisti lætitiam in corde meo. Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit &c.

Ex Felice Egger monacho Petrusiano idea ord. Hierarch. Bened. libel. 2. p. 3. dissert. 3. pag. 423., & seq. Et ex vita ven. servi Dei Hieronymi Arminii scripta à Petro-Antonio Tornamira impress. Panormi 1614. cap. XI. pag. 35. ubi inter cætera, monachum vitæ sanctissimæ, & admirabilis patientiæ Zachariam vocat, asseritque ab eo, & ejus fratre Barnaba, * Hieronymum Arminium, admodum honoratum, commeudatum, & pro sancto habitum, & celebratum fuisse.

*[*De eo sup. l. H.*]

I. ZACHARIAS a FRACTIS Campaniæ felicis oppido, nobili familia *PETRONIA* prodiit, Christophoro Petronio, & Martia de Tutiis, insignis virtutis fœmina, anno 1578. die 13. Decembris è sacro fonte *Damasus* nuncupatus.

CAP. I. *Pueritia.*

Hic ab ineunte ætate adeò modestiæ, pietati, solitudini deditus fuit, ut vel ex eo tempore haud leve sanctitatis præsagium, vel potius initium facilè in eo omnes agnoscerent. Nam adhuc puer Dei, & proximi amore fervens quoties ex gymnasio domum rediret, non aliò quam ad publicum nosocomium divertens, infirmos quosque blandis verbis mirum in modum solabatur, cibisque à parentibus pro jentaculo tributis, indigentes, ut plurimum, recreabat, quod sane fraternæ charitatis officium præclariùs adhuc tunc potissimum exhibuit cum grassante in ea regione dirâ fame, sæpiissimè ipse impransus manebat, ut subtractâ sibi alimonia aliorum necessitatibus subveniret. Hæc in pueritia.

CAP. II. *Adolescentia.*

II. At in adolescentiâ, obfirmato ad religionem animo, ut pericula omnia innocentiæ vel leviter labefactandæ maturè declinaret, ad Casinense archisterium tamquam tutissimum sanctitatis asylum convolavit, ibique à Basilio Brixiano Casinensi abbate sanctimoniæ opinione celebri, in monachorum cœtum admissus fuit anno 1597. die 29. Martii. Toto tyrocinii tempore in omni virtutum genere, obedientia præsertim, devotione, silentio, patientia, sui ipsius contemptu, orationis quoque instantia, sanctæ denique regulæ absolutissima observatione sodales longè superans, gigantis passibus ad currendam perfectionis viam exultare visus est; quæ causa fuit, ut ipsemet eorum magister Gregorius Genuensis, vir admodum pius, ac religiosus, perfecti adeò discipuli admiratione permotus, illum veluti egregium monasticæ vitæ exemplar cæteris ad imitandum proponeret. Ejus vultum cælesti lumine radiantem, Romanæ curiæ prælatus à Summo Pontifice Casinum missus, ut monachorum mores, & regularem observantiam perscrutaretur, dum sibi in templo celebranti Zacharias adhuc tyro reverenter admodum inserviret, admirans conspexit.

CAP. III.

Digitized by Google

Z
III.

CAP. III. *Munia adimpleta*.

Cum itaque cunctis satis jam exploratum esset, Zachariam in regularium institutionum agro altas, stabilesque radices fixisse è tyrocinio eductum, non adeo multo post, vix diaconatus gradu insignitum, rei œconomicæ, intra cœnobium, abbas præfecit, quo in munere monachorum commodis, ac utilitatibus peramanter parandis summa industria, ac diligentia insudavit; pauperum verò, ac peregrinorum, qui semper quidem magno numero, sed eo præsertim anno 1600., qui Jubilæus fuit, multo majori frequentia Casinum advectarunt, necessitatibus, ac lassitudini, incredibili charitate subvenit; Nec idcircò; quia eo anno longe majori copia panes ab eo in pauperes sunt distributi, farinæ insumptæ mensura aliorum annorum mensuram ullatenus excessit, qua in re iterata quodammodo videntur antiqua illa mirabilia. Reg. 3. 17. 16. *Hydria farinæ non defecit* & Math. 15. 16. Lucæ 9. 17. Marci 6. 42. Joan. 6. 12. *Satiavit Dominus quinque millia hominum de quinque panibus, & duobus piscibus*: ac denique illud Gregorii M. dial. l. 2. c. 21. quod olim in eodem Casino S. Benedicti meritis evenit; *ducenti farinæ modii, ante fores ecclesiæ in saccis inventi sunt*; quod animadvertens abbas, ut ferventi Zachariæ erga proximum amori latiùs adhuc pabulum præberet, officio rei familiaris illum absolvens, Xenodochii, ac Valetudinarii provincias ei demandavit. Tum verò reliquæ etiam Zachariæ virtutes, humilitas, mansuetudo, zelus animarum, alienæ salutis studium, laboris, ac graveolentiæ pro Deo tolerantia, in omnibus vigilans cura magis, magisque patefactæ sunt. Nam peregrinorum quorumlibet pedibus advolutus, suis ipse manibus eosdem abluere, pressis etiam osculis abstergere, cibos illis ministrare, mensæ inservire, ad lectum deducere in deliciis habuit; multoque magis eorum animabus reficiendis intentus, ad preces Deo fundendas eos invitare, cum illis flexis genibus orare, monita denique salutis illis præbere, atque ita epulis tum corporeis, tum spiritalibus recreatos, lætos, melioresque dimittere. Infirmis verò perpetuò adesse, eorum cubilibus assidere, alimenta in os immittere, abjectiora quæque munia illorum gratia subire, mærentibus sacris colloquiis solamen impertiri, graviori morbo detentos ad æternitatis viam christiane ineundam sanctissimis verbis componere, ita demum in eo charitatis officio se gerere, ut sanctissimum ipsum patriarcham Benedictum sub peregrini sacerdotis specie veneranda canitie senis aliquandò suscipere meruerit, eique ad pedes, ad mensam, ad lectum famulari, qui tamen à Zacharia, ejus aspectus pulchritudine, ac eloquii suavitate capto, (licet quisnam esset tunc ignoraret) summo mane requisitus, nusquam comparuit.

Cellerarius di casa.

Supra 70. mille fuisse perhibentur.

CAP. IV. *Tyronum magisterium*.

IV.

Sed eò jam Zachariæ virtus processerat, ut aliis in religione instituendis, & ad omnem pietatem informandis præponi posset. Itaque comitiorum generalium Mantuæ celebratorum decreto, decanus renunciatus, triennio post ibidem tyronum Casinensis asceterii magister fuit constitutus; qua verò eos solicitudine sanctæ regulæ præceptis imbuerit, qua diligentia, ac cælestis sapientiæ vi mentali orationi insistere, sensuum mortificationi incumbere; veterem hominem exuere cum actibus suis, & novum induere, qui secundum Deum creatus est; terrena despicere, divina tantum inquirere, denique *mercari æternam de re pereunte salutem*, verbo, & exemplo docuerit, paucis explicari non potest. Hoc solum dixero, ex magistri virtute discipulorum profectum, adeoque regularis disciplinæ robur, vigoremque pendere, nam ut poeta cecinit. *Quo semel est imbuta recens servabit odorem, testa diu*: & longe melius

S. Eucher. Lugd.

Horat.

P Sapiens,

Z Sapiens *adolescens juxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea*; summa idcircò ope religionum prælatis nitendum est, ut non quoscumque, & obvios quoslibet, sed optimos, & Dei spiritu plenos tyronum magistros seligant, qui juventutem in viam Domini sapienter dirigant, priùs tamen à se ipsis tum doctrina, tum exemplo demonstratam, si quidem religionem stare volunt, cum primus discendi ardor nobilitas sit magistri.

S. Ambr. de Off.

CAP. V. *Prior*.

V. Sed tyrocinii septa Zachariæ virtuti angusti limites erant. Extraxerunt eum illinc supremi congregationis patres, & priorem creatum, invitum quamvis, & quoad licuit renuentem, Aretino cœnobio eo in munere præesse jusserunt. Eluxit tunc quidem clariùs supra candelabrum posita Zachariæ sanctitas, purioresque radios circumquaque diffudit. Tunc enim regularis disciplinæ zelum discretioni, & charitati conjunctum, affabilitatem gravitati admixtam, severitatem humanitati copulatam, cæterasque virtutes, quæ erga subditos superioribus ecclesiasticis usui esse debent, magis, magisque ostendit; erga verò se ipsum non intermissum lectionis, orationisque studium, otii fugam, & ad quælibet spiritualia exercitia omnium primum accessum intensiùs, ac ferventiùs vigere, imò sensim augeri omnibus patuit. At Zacharias, quò sublimius ejus sanctitas sese attollebat, eò profundiùs se deprimens & ad pristinam Casini, dilectamque solitudinem, ac privatam vitam suspirans, humillimis, enixisque precibus absolvi se prioratu postulavit. Itaque quamvis non illicò, sed tantum biennio post, ipso tunc quidem inscio, voti compos effectus, abbatis nihilominus titulo decoratus, lætissimè Casinum remeavit.

Abdicat.

CAP. VI. *Ejus singulares virtutes*.

VI. Ibi ergo Zacharias ab omni aliarum rerum cura, & solicitudine omnino liber, præterquam Deo impensiùs inserviendi, proprioque in spirituali palestrâ profectui unicè vacandi, eminentiores virtutes heroicis actibus jugiter exprimebat; Paupertatem in primis, quæ D. Ambrosio teste, *Ordine prima est, & parens quædam generatioque virtutum*, tam arctè amplexatus est, ut non contentus, dum juvenis rem cœnobii administraret, nihil prorsus ex communi pœnu, præter id, quod omnibus indiscriminatim tribuebatur, in proprium unquam usum, & commodum derivare, abbatis etiam titulo insignitus, in eodem paupertatis tenore constanter perstare voluit, pretiosi quidquam intra cellulam, tum in parietibus contegendis, tum in lectulo sternendo, tum denique in alia quacumque supellectili, & vestibus parandis nunquam admittens; *sufficiebat enim illi paupertas sua, ut divitiæ computarentur*, ut Tobiæ matri; quo nimirum exemplo, præter antiquiora SS. Patrum, animadvertere monachi omnes deberent, quantum ipsos dedeceat, post Deo promissam, ac voto juratam rerum omnium abdicationem, terrenis divitiis tam avide inhiare, eas undique conquirere, tenaciter adeò custodire, & ut D. Hieronymus olim detestabatur, *plenis sacculis mori, qui quasi pauperes vixerunt*; quapropter Zacharias religiosam paupertatem non solùm ipse rigidè custodivit, sed ut etiam reliqui monachi eam ritè servarent, efficacibus quoque verbis identidem hortabatur. Castitatem verò, *sine qua nullum opus bonum est aliquid*, studiosissimè coluit, & tota vita illibatam servavit, usus ad id tamquam validioribus mediis, indefessis laboribus, prolixis vigiliis, frequentibus jejuniis, alisque id genus carnis afflictationibus, probè intelligens, lilium hoc, ne putrescat, inter spinas custodiendum, ut olim SS. noster Legislator egregiè præstitit; modestia quoque oculorum eximia, mulieres quascumque non solum minimè alloquendo, sed ne aspiciendo quidem, & defixis in terram obtutibus

Tob. c. 5. 25.

S. Greg. M. hom. 13. in Evang.

bus semper incedendo, in primis verò assiduæ orationis præsidio, illud sapientis secum animo reputans, *Nemo potest esse continens, nisi Deus det*. Obedientiam demum ita magnifaciebat, ut eam reliquis virtutibus longè anteferendam censeret, ipsamque orationem, aliaque spiritualia exercitia ad obedientiæ nutum intermittenda, imò aliquando etiam relinquenda identidem dictitaret; tyronibus suis, dum illorum esset magister, hoc jugiter inculcans, *Melior est obedientia, quam victima* reg. 1. cap. 15. ver. 21.

Z

CAP. VII. *Aliæ ejus virtutes.*

VII.

Porrò has virtutes aliarum quoque ornatus comitabatur. Humilitas nimirùm, & sui ipsius voluntarius contemptus, quo grandævus licet, & abbatis titulo conspicuus, cœnobii sordes una cum aliis quibuslibet verrere, & abjectiora quæque munia quamlibentissimè obire consuevit. Abstinentia deinde ab escis arctissima, qua fere numquam carnes comedit, adventus verò Dominici, & quadragesimæ temporibus modico panis fragmento, & leguminibus tantum famem sedavit; quod ipsum in pervigiliis celebriorum solemnitatum Domini, ac Deiparæ, aliorumque Sanctorum inviolatè servavit, semel dumtaxat in die, parcissimum licet, pomeridianum cibum sumens, nec serotinæ refectiunculæ jam communi consuetudine receptæ, beneficium umquam admittens. Cæterum corpori multifariam excruciando solicitè intentus, sæpè dura cubabat humo, sæpè noctes ducebat insomnes, divinis laudibus, & contemplationibus vacans, nodosis funibus, aliisque flagris in se ipsum desæviens, brevissimum demum pro naturæ necessitate, vestibus tamen ad præscriptum regulæ, laneaque interula (quam numquam dimisit) indutus, somnum capiens.

Humilitas. *Abstinentia.* *Pœnitentia.*

CAP. VIII. *Idem argumentum.*

VIII.

Silentii, ac solitudinis amor præcipuus, quo impellente creaturarum omnium consortia, & colloquia sedulò vitabat, ut Creatoris solummodo in oratione, & precibus consuetudine frueretur. Nullus idcircò illi cum hominibus nisi de Deo, ac rebus divinis sermo, qui quoties ab eo haberetur, tanta vi, & efficacia præditus erat, tum ob interni spiritus fervorem, tum ob externam, quam præseferebat, sanctitatem, morumque compositionem verbis conjunctam, ut audientes ad vitæ emendationem, & cælestis patriæ desiderium summopere inflammarentur. Patientia in rebus adversis planè admirabilis, non solum illatas injurias æquanimiter tolerando, sed quod longè majus est, offensores etiam ipsos beneficiis insignibus afficiendo, Salvatoris præceptum, & exemplum sequutus, *diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos*. Cum enim ejus frater germanus Marcus Antonius, & alterius fratris sui filius Christophorus à quibusdam conterraneis per summum scelus neci traditi essent, Zacharias interfectoribus libentissimè illicò ignovit, imò nihil non egit ut & ipsi læthaliter vulnerati, antequam spiritum exhalarent, & eorum parentes, consanguinei, & propinqui iisdem inimicis pacis osculum, & amicitiæ tesseram, ut optimum christianum decet, præberent. Nec hoc satis existimans, uni etiam ex percussoribus carceribus detento, & capitali sententia jam damnato, à Neapolitano prorege Medinæ principe, demississimis precibus vitam, & libertatem impetravit; Quæ sanè tam præcellentis charitatis officia ex purissimo illo divini amoris fonte promanabant, quo qui feliciter inebriatur, & *amicum diligit in Deo, & inimicum diligit propter Deum*. Jam verò erga Deiparam, divosque tutelares pietas, ac religio præcipua, qua eos & lectissimis laudibus efferebat, & enixis precationibus exorabat, & eorum vitam moribus sanctissimis exprimere satagebat, juxta aureum D. Augustini monitum, *imitari*

S. Greg. M. hom. in Ev.

Z

tari non pigeat, quos celebrare delectat. Orationis denique, & contemplationis studium excellens, in qua cum spiritus fervor vehementissime illum raperet in Deum, eique intime uniret, corpus etiam secum trahens, & à terra omnino elevans, in aere sublime haud semel, nec parvo tempore sustentabat; quo in actu ab iis, qui ad eum quacumque ex causa adveniebant, sæpe deprehensus, non modicam admirationem, simulque venerationem eis afferebat.

Serm. 47. de Sanctis.

CAP. IX. *Gratiæ à Deo illi concessæ*.

Ita namque misericors Deus cum his, qui ei familiarius adhærent, agere consuevit, ut qui se pro ejus amore gravius affligunt, terrenisque deliciis abdicant, cælestibus consolationibus, gratiis, & favoribus identidem recreentur, & foveantur, *abscondens hæc à sapientibus, & prudentibus, revelans ea parvulis*. Expertus est hoc idem noster Zacharias vel cum anno 1627. dum sanctissimi Patriarchæ Benedicti, & sororis ejus Scholasticæ sacratissimæ exuviæ sub ara maxima Casinatis basilicæ augustiùs collocarentur, plaudentis cæli angelicam symphoniam, una cum Fr. Gregorio * viro innocentissimo audire meruit; vel dum ejusdem Gregorii animam in eodem Casinensi cœnobio corporis resolutam compage, itemque Martini Orilia amantissimi olim sui sanctissime vita functi, in cælum ascendere conspexit; vel dum cordium arcana clarissimè cognoscit, vel denique dum prophetico afflatus spiritu absentia intuetur, pluraque multopost eventura prænunciat. Nec ea tantum à Deo Zachariæ concessa, aliis quoque mortalibus ejus meritis, precibusque, beneficia quamplurima tributa referuntur; In iis cæci duo oculorum usui restituti, alius molestissima pedum paralysi vexatus, alius sanguinis fluxu ad extrema deductus, nobilis fœmina sterilitatis opprobrio laborans, aliisque variis morborum generibus afflicti liberati memorantur; quamvis humilis Dei servus non quidem suis, sed sanctissimi Patriarchæ meritis, ad cujus sepulchrum infirmos quosque supplices sisti jubebat, mirabilia hæc omnia referebat accepta, dicens cum Psalmographo, *non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo da gloriam*.

Matth. cap. 19. d. 5.

* *De quo supra lit. G.*
* *De quo pariter sup. lit. M.*

Psal. 113.

CAP. X. *Pretiosa ejus mors*.

Sed tempus jam percipiendi immarcescibilem gloriæ coronam Zachariæ advenerat, cum bonum adeò certamen certasset, cursum consumasset, fidem servasset. Itaque anno 1645. mense Novembri, gravi morbo correptus, acerbissimis, ac intimis doloribus patientissimè toleratis, quadraginta ante obitum dies immobilis, ac resupinus (manibus ante pectus in crucis similitudinem compositis) in lectulo consistere coactus, *tamquam argentum igne examinatum, imò tamquam aurum in fornace probatum* cunctis apparuit. Demum sanctissimis ecclesiæ Sacramentis devotissimè susceptis, cum ab omnibus veniam humiliter postulasset, oculis in Crucifixi imaginem constanter defixis, inter ignitas jaculatorias preces in manus Domini placidissimè spiritum reddidit die 16. Decembris, ætatis suæ anno 67. die Sabbati; corpus, ut moris est, publicè expositum, magnâ hominum cujusque generis frequentiâ per triduum honoratum fuit, aliis ejusdem corporis extremitates, ut puta ungues, & capillos, aliis coronæ orariæ globulos, vestiumque particulas, tamquam viri sanctitate conspicui sacras reliquias secum auferentibus, quod deinde in cœmeterio S. Annæ repositum, ibidem promiscuè jacuit, donec anno 1677. die 18. Aprilis Severinus Pepi Casini abbas ejus olim discipulus magnâ diligentia conquisitum, & urnâ cypressinâ inclusum in australi parte juxta aram ejusdem S. Annæ, loco decentiori collocandum curavit.

Psal. 11. Sap. 10.

CAP. XI.

Z

CAP. XI. *Miracula*.

Post obitum plura, quæ subsecuta sunt miracula, ejus sanctitatem magis, magisque commendarunt; nam mulier à Dœmone obsessa, cum ejus capiti pileolus Zachariæ nuper defuncti suppositus fuisset, statim à nefario spiritu, post magnam concussionem, liberata est. Nobilis quoque fœmina Boteri princeps Casinum adveniens, Zachariæ viventis preces, ut oculorum lumen, cujus jam diu expers fuerat, recipere mereretur, enixè quidem, sed frustra imploraverat [verebatur enim vir sanctus, ne si illi beneficium hoc à Deo impetraret, ejus rei fama infirmorum multitudinem sanitatem postulantium Casinum atraheret]. Sed eadem, qua in cælum conscendit nocte, cælesti ei luce circumfusus apparuit, jubens, ut statim surgens pro recepto oculorum lumine humillimas Deo gratias referret (promiserat enim illi Casini vir Dei, tunc oculos ei aperiendos, cum suos ipse clauderet) quod effatum eo quidem tempore pro joco acceptum, propheticè tamen dictum fuisse exitus comprobavit. Plurimi etiam alii ægroti, tam Casini quam Neapoli, alibique reliquiarum ejus attactu, a variis morborum generibus liberati, quanti apud Deum Zacharias in cælis sit meriti satis, superque declarant.

Ejus vitam Casimirus Chranovius Polonus monachus, qui Casini aliquandiù vixit, latinis literis consignavit, impressam Neapoli anno 1677. apud Antonium Gramignanum in 4. pag. 114. (non sine tamen pluribus Typographi mendis) ex qua nos, quæ supra narravimus, potissimum desumpsimus. Agunt quoque de eo M. Antonius Scipio in elogiis abbatum Casinensium p. edit. Neapoli per Octavium Beltramum an. 1630. *in Simplicio Caffarello* abbate; Cornelius Ceraso in elogiis mss. monachorum Casinensium sui ævi in tabulario Casinensi asservatis; Gabriel Bucellinus in Bened. Rediv. ad an. 1645. „ E vita migravit Zacharias Petronius Aretini in Etruria cœnobii ab„ bas prophetico spiritu clarus, cujus post obitum genua callis exuberantibus „ conserta inventa sunt „ Ita ille; sed Zacharias fuit tantum prior, non abbas monasterii Aretini, quo prioratu dimisso creatus fuit abbas titularis, ut sup. diximus cap. 5. & ut habetur in nostris regestis pag. 200. *abbas titularis ex Priore regiminis, vir miraculis clarus*. Denique Felix Egger idea ord. Hierarch. Bened. libell. 2. par. 3. dissert. 3. num. 3. pag. 409. & seqq. *Chranowski*

Conclusio totius operis.

Jamque opus absolvi, quod Deo propitio venerabilis Zachariæ, aliorumque ex nostro cætu doctrinam, & sanctimoniam perpetuò resonabit. Mihi siquidem, pro tot exantlatis in eisdem colligendis, describendisque tota fere vita laboribus, hoc unum in votis manet, ut quos pari conversatione pro mea imbecillitate assequi haudquaquam possum, eos saltem à longè sequens, studeam pro virili aliquatenus imitari, quò tandem eorum intercessione reatuum meorum apud altissimum obtenta venia, quos mente, & calamo præsentes habui in terris, eosdem (veluti tamen famulus Dominos, & cliens patronos) consortes habere possim in cælis. fiat. fiat. *In Bibl., & in catalogis.*

Assisii in monasterio S. Petri die 19. Decembris 1731. ætatis meæ anno LXXI. orate pro me maximo peccatore.

ADDITIONES AUCTORIS

Ad Catalogum Episcoporum.

Alphonsus Nasalli Panormitanus prænobili stirpe genitus ex principibus Aragoniæ in S. Martino de Scalis monasticæ militiæ adscriptus an. 1709. 2. Januarii, à Benedicto XIII. Pont. Max, renunciatus fuit episcopus nullatenensis in Numidia an. 1724. & Panormi ex concessione ejusdem Pontificis ab archiepiscopo Panormitano Josepho Gaschi consecratus.

Ad Catalogum Reformatorum

Adrianus Miranda natione Siculus à S. Angelo D. Martini de Scalis alumnus factus an. 1546. 22. Martii vir tum doctrina, tum probitate insignis jussu Gregorii XIII. Pont. Max. reformavit moniales totius diœcesis Mazariensis una cum Zacharia Caccamici ejusdem monasterii, eodem circiter tempore professo, qui etiam inter *REFORMATORES* locum habere debet.

Joannes Maria Sarzana Siculus monasterii S. Martini de Scalis alumnis adscriptus an. 1690. die 18. Septembris cum probitatis, ac doctrinæ, præsertim scholasticæ. Theologiæ, & ecclesiasticæ hist. laude floreret, à Bartholomæo Castelli episcopo Mazariensi electus fuit, ut monialium cœnobium, quod in eadem Mazariensi diœcesi instituebatur, ad rectam sanctissimi P. Benedicti observantiam componeret. Hic ab abbate suo archipresbyter oppidi Cinisii nunciatus eo munere magno animarum zelo, & optimis vitæ exemplis aliquot annis perfunctus ibidem an. 1731. mense Aprilis piissime diem clausit extremum, cujus parentationi maxima populi frequentia interfuit, qui ejus vestes, devotionis gratia ob ejus sanctimoniæ opinionem, in frusta recisas secum abstulit; de quo ejus confessarius testatus est virginitatem illibatam servasse.

Ad Catalogum virorum sanctitate illustrium.

De eo in bibl. L. V.

Rocchus Pyrrhus in Sicilia sacr. secundæ editionis, cui plures notitias addidit Vitus de Amico monachus noster, aliquot memorat recentiores congregationis nostræ, & Siculæ provinciæ monachos sanctitatis fama celebres, quos ipsis eorum verbis hic recensendos duximus, alphabeti ordine hic quoque servato.

De Cæsare in bibl. L. C.

ALPHONSUS GOTHO, & Spatafora Cæsaris frater, inter præclaros viros, quos S. Placidi cœnobium aluit accensendus venit, qui electus anno circiter 1644. abbas SS. Salvatoris, & Cyrini, ac deinde S. Mariæ de Ragusio, tandem Venetiis abbatia ultrò se abdicans, magna opinione sanctitatis mortalitatem exuit ann. 1690. Vitus de Amico in supplem. notitiæ S. Placidi de Messana pag. 1149.

Ætatis incertæ, & ante, vel post congr. Cas. ënbium.

ANTONIUS POLICIUS Messan. semper morbo podagræ in manibus, & pedibus afflictus, magnum patientiæ, humilitatis, & charitatis exemplum, maxime in sedandis offensorum animis, ac ægrotantium, & indigentium afflictionibus præbuit semper, pari candore vitæ, & vixit, & decessit. Rocch. Pyrrh. tom. 2. in not. ejusdem S. Placidi de Messana pag. 1146.

Chiezza.

AUGUSTINUS A' PLATEA. Hic legum doctor, compunctionis ardore sæculum reliquit, & religionis habitum in nostro cœnobio sub Casinen. congreg. devotus assumpsit. Jejuniis, vigiliis, orationibus, & scripturarum studio ita intentus, & bonis operibus adeò addictus fuit, ut illum non absimi em antiquis patribus nostris chronista dixerit. Cellulam peranguistam non longe à monasterio inter Æthnæos lapides sibi construens, ibi interdiù vacans cælestium contemplationi se totum dabat. Sanctioris vitæ desiderio, de terra, & cognatione sua exiens, superiorum indulto ad monasterium S. M. della Croma Dalmatiæ regionis, nostræ congreg. annexum contendit. Ibi

Vel Bartholomeus ab aeternione, vel antiquior Chronista, cujus nomen ignoratur, qui chronica S. Nicolai de arenis scripserunt.

cum

cum undique gentibus ob præclara signa, & miracula, quæ per ipsum Deus operabatur, innotuisset, humanæ gloriæ impatiens, ad sacrum Casinense cœnobium propero cursu se contulit, ibique meritorum manipulis locuples sancto fine quievit, anno circiter 1579. Ita Vitus M. de Amico eodem tom. 2. in notitia S. Nicolai de Arenis, pag. 1182.

BERNARDUS à Messana eximiæ perfectionis, atque innocentiæ, cujus demortui vestes, ut populi devotioni fieret satis, ter immutatæ sunt; certatim enim illas exambientes, variis morbis magna fiducia expellendis aptabant. Decessit pene quinquagenarius die 19. Nov. 1684. Idem ibid. in not. S. Placidi Mess. pag. 1149.

FR. HONORIUS à Pozolo oblatus columbinæ vitæ, & eximiæ charitatis, & devotionis, præsertim in B. Virginem; in cujus, & Jesu nomine cuncta gerebat. In occasu occubuit, & ad sonum campanæ salutationis angelicæ ad angelos in cælum volavit. Rocchus Pyrrhus tom. 2. Sic. Sacr. in not. S. Placidi de Messana pag. 1149.

MARIUS ROSALINI à Panormo provectæ jam ætatis, ac sacerdotio initiatus, ad professionem ob vitæ, ac morum innocentiam admissus in monasterio ann. 1699. novis quasi stimulis actus ad perfectionis apicem contendit. Mentalis orationis studiosissimus, cui per plures horas quotidie incumbebat, obedientiæ, paupertatis, ac puritatis cultor præcipuus, in amore erga Deum, in salute aliorum procuranda assiduus, suimet contemptor, aliis vel minimis obsequentissimus, omnibus denique virtutibus cumulatus, tyronum institutioni præfectus, mox infirmæ valetudinis causa in oppido Burgetti, *majoris* officio perfunctus, ibidem lætus, ac tranquillus, inter monachorum preces, ac lacrymas migravit è vita die 31. Decembris 1723. sepultus in S. Martino decenti loco; mortis sibi conscium fuisse pie credunt ex ejus discipulis nonnulli; sæpius enim eodem anno, quo è vita migravit, iisdem repetebat, magnam de se mutationem eo anno eventuram esse; exitus dictum probavit, ultimo namque die anni mundum commutavit. Vitus de Amico in supplem. tom. 2. in notitia S. Martini de Scalis pag. 1097. *S. Martial de Scalis.*

FR. MATTHÆUS à Neapoli oblatus eximiæ charitatis, non solum in monasterio, sed tota in Sicilia semper magnæ æstimationis ob virtutum splendorem fuit. Quotidie Deum rogabat pro hæreticorum, ac infidelium conversione, officiosissimus in patres pro fide propaganda ad Indias trajicientes. Obiit octogenarius magna sanctitatis fama. Rocc Pyrr. Sic. sac. tom. 2. In notit. S. Placidi de Messana pag. 1149. „ est incertæ ætatis.

PLACIDUS à Messana ex nobili stirpe de Villadecani natus an. 1549. 29. Julii ex infantia magnum virtutum specimen dedit. Hunc Deus majoris gloriæ suæ, & Benedictini ordinis profectui hoc documento reservavit. Cum è nubiloso cælo ardens cecidisset fulmen, & cubiculum illius combussisset, puerum immunem, indemnemque reliquit; jam adolescens huic sanctæ religioni adscribi voluit, ubi tantum in spiritualibus exercitamentis orationum, jejuniorum, cilicii, sui ipsius mortificationis, ac perpetui silentii profecit, ut eodem die, quo professionem emisit regularem, scilicet mense Decembri anno 1575. adhuc subdiaconus ætat. ann. 26. ad cælum evolaverit, immortale suæ sanctitatis nomen cum S. Placidi M. nomine quoquo modo comparatum relinquens. Idem ibidem.

Ita, totidemque verbis Rocchus Pyrrhus, & Vitus de Amico, quorum omnium apud eosdem fides esto.

Hos è Roccho Pyrrho, & Vito de Amico. Sed ex Benedicto Laudati in brevi chron.

chron. S. Severini ms. duos alios habemus regulari virtute præstantes, nempe.

ALPHONSUM de Rosellis à Rubis in Apulia qui institutum nostrum amplexus est Neapoli apud S.Severinum an. 1609. Hic monasticæ vitæ fuit verum exemplar, nam assidua ejus mansio, vel in choro, vel in ecclesia, vel in cella; rerum verò cælestium meditatio perpetuum studium, & exercitium. Nec satis ei erat incruentam hostiam quotidiè omnipotenti Deo devotissimè offerre, nisi etiam aliorum sacerdotum quotquot poterat sacrificiis interesset. Integrum psalterium Dominicum, & Marianum singulis diebus recitabat, tanta vultus modestia, tantaque totius corporis gravitate incedebat, ut solus ejus conspectus efficax correctio junioribus, & pia adhortatio esset jam provectis; pro decanatus namque officio sibi collato, uti sanctissimus noster Legislator jubet; inferiores, quosque de erratis, ac defectibus constanti zelo, debitaque, ac necessaria severitate arguebat; cæterum numquam nisi æternæ salutis, & proximorum utilitatis causa visus fuit iratus, tunc enim locum habet illud - *irascimini, & nolite peccari*; illudque - *vidi prævaricantes, & tabescebam &c.* Vestium formam ad regulæ præscriptum, & victus qualitatem nunquam mutavit, nec carnes, modò necessitas non urgeret, unquam comedit. Tyronum magister constitutus, illos in Dei timore, & regularis disciplinæ rigore enutrivit. Excelluit etiam rei œconomicæ cura, & industria, unde cœnobio ingens emolumentum; quamobrem ab abbate in Villam, quæ *Pretiosa* dicitur, missus vindemiarum tempore, ut redditum monasterii indemnitati sua vigilantia, & fideli opera prospiceret, ibidem repentina morte sublatus est ann. 1661., cumque ejus sanctitatis fama apud omnes obtineret, in ejusdem Villæ *Prætiosæ* decenti, ac peculiari tumulo reconditus fuit; de eo igitur cum Sapiente dici meritò potest. *Justus quacumque morte præoccupatus fuerit in refrigerio erit*; & cum Psalmographo - *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus*. Alphonsum memorat Benedictus Laudati in brevi chron. S. Severini parte secunda pag. 349.

Psal. 4. Psal. 118. Cap. 4. Psal. 48.

ARCHANGELUS FASANUS eamdem cum præcedenti Alphonso patriam, idemque S. Severini cœnobium longo tamen post tempore obtinuit, ubi monasticam professionem emisit ann. 1627., promissamque regularis disciplinæ observantiam, intentissima cura verbo, & exemplo nunquam intermisit. Tyronum magisterio fere ad tria lustra perfunctus, plurimæ dexteritatis, ac prudentiæ, qua discipulos fortitèr, ac suavitèr D. Benedicti legibus instruebat, specimen dedit, qui optimæ institutionis ab eo acceptæ odorem diù servaverunt. Abbas deinde titularis creatus, magis magisque ad cœnobiticæ vitæ perfectionem anhelavit. Nedum enim à sæcularium, sed etiam à consanguineorum consortio sedulo cavens, unica per annum vice, & aliquando singulis biennis eos invisebat. At cum ad graviorem pervenisset ætatem, anachoritas æmulaturus, in unam ex infirmorum cellis sese recepit, ibique reliquum vitæ cursum ad quindecim ferè annos solitarius exegit, rarò cum aliis monachis, sed tantùm cum spirituali conscientiæ suæ arbitro conversatus. Horas, quas precationibus, psalmodiis, aliisque piis exercitationibus semel sibi descripserat constanti methodo semper retinuit; tandem cum in extremam ægritudinem incidisset, paucis ante obitum momentis corde impavidus, ac sereno vultu, vestes emortuales, quibus monachorum cadavera contegi solent, suismet manibus disponere voluit, hæc enim omnia jamdiù peculiari diligentia parata apud se habebat, hacque animi fortitudine æternitatis formidandum omnibus iter, ipse lætus arripuit die 23. Martii an. 1683. De eo Benedictus Laudati in brevi chronico S. Severini parte 2. pag. 362.

IN-

INDEX

Nominum virorum sanctitate illustrium.

INDEX

Cognominum virorum sanctitate illustrium.

Fran-

Digitized by Google

Franchi	Aurelia	Orilia	Martinus
Gennensis	Fr. Joannes	A Panormo	Fr. Antoninus
Gotho	Alphonsus	A Panormo	Maurus Angelus
Graffius	Jacobus	A Papia	Martinus
Ab Herculaneo	Fr. Jacobus	A Papia	Maurus
S. Justinæ Patavinæ	Monachi	Petronius	Hieronymus
De Leonibus	Placidus	Picenus	S. Illuminatus
A Lucerna	Ambrosius	Piscis	Fr. Bertharius
A Lusitania	Gometius	A Platea	Augustinus
Majorica	Jacobus	Policius	Antonius
A Mantua	Fr. Bonaventura	A Pozolo	Fr. Honorius
A Maratea	Augustinus	Præstonus	Bernardus
Marchesius	Hieremias	Præstonus	Thomas
A Messana	Bernardus	A Prussia	B. Nicolaus
A Messana	Placidus	Rainone à Lauro	Fr. Maurus
Michaelius	Theophilus	Rocca	Paulus
A Militello	Maurus Franciscus	Rosalini	Marius
Mutus	Bernardus	De Rosellis	Alphonsus
Nani	Jo: Baptista	Sangrinus	Angelus
A Neapoli	Archangelus	Sinisius	Angelus
A Neapoli	Matthæus	Strata	Paulus
Nicolini	Chrysostomus	Sublacenses	Monachi
Novasiensis	Innocentius	De Tedeschis	Gaspar Felix
A Novis	Franciscus	Venerius	Augustinus

I N D E X

Authorum, qui de nostris viris sanctitate illustribus agunt.

Aloysius Carafa *in vitam ms. Jacobi de Graffiis.*
Angelus de Nuce *in notis ad chronicon Casinen. Leonis Ostien.*
Angelus Portenarius *felicità di Padova.*
Arnoldus Wion *in ligno vitæ.*
Augustinus Fortunius, *in historia Camaldulensi.*
Bartholomæus Taberna *in chronico cœnobii S. Nicolai de Arenis Catanæ.*
Bartholomæus a Paternione *in eodem chronico correcto, aucto &c.*
Benedictus Laudati *in brevi chronico S. Severini Neapolis.*
Benedictus Luchinus *in chronico ms. comitissæ Mathildis.*
Bernardus Pez *in epistol. apologeticis, & in Anecd.*
Bernardinus Scardeonius *de antiquitate urbis Paduæ.*
Camillus Massarus Capuanus *in relationibus ex tabulario Cavensi erutis.*
Casimirus Chrononius Polonus *in vita Zachariæ Petronii impressa Neapoli* 1678.
Constantinus Cajetanus *in miscellaneis sacris ms. in bibl. Sapientiæ Romanæ tom.* 3.
Cornelius Cerafo *in elogiis ms. monachorum Casinensium sui temporis, asservatis in tabular. Casin.*
Felix Egger *in idea ord. Hierarch. Benedict.*
Franciscus Rogerius *in vita Mariæ Catharinæ Brugoræ impress. Mediolani* 1646.
Gabriel Bucellinus *in Bened. rediv. & in menolog.*
Gabriel Garbarinus *in vita B. Nicolai de Prussia impress. nuper Augustæ Windelicorum.*
Jacobina Bovetta de Blemur *dans. l' Année Benedictine tom.* 2.
Jacobus Cavaccius *in hist. S. Justinæ Patav. lib.* 5.
Jacobus Majorica tom. 1. *rerum memorabilium ad ann.* 1622. & 1623.
Joannes de Grossis *in decachordo Catanen. tom.* 1.
Julianus Vernatia *in vita B. Nicolai de Prussia impressa Augustæ Windel.*
Julius Ambrosius Lucenti *In Ital. sacr. restr. aucta &c.*
Lazarus Augustinus Cotta *in musæo Novariensi.*
Leonellus Croceccalle *in hist. ms. abbatum S. Justinæ Patav.*
Lucas Hispanus *in hist. Romualdin.*
Marcus Antonius Scipio *in elogiis.*
Marianus Armellinus *in bibl. Benedictino-Casin.*
Marinus Albritius Cavensis archivi præfectus *in relationibus ms. mihi trasmissis.*
Monumenta S. Pauli de Urbe.
Necrologium abbatiæ Florentinæ.
Petrus Delphinus *in epistolis.*
Petrus Tornamira *in vita Hieronymi Arminii impressa Panormi* 1674.
Petrus Maria Campi *in hist. ecclesiast. Placen. l.* 24.
Petrus Ricordatus *in hist. monast.*
Placidus Puccinellus *in chronol. abbatiæ Florent.*
Regesta monachorum nostræ congregationis.
Rocchus Pyrrus *in Sicil. sacr. lib.* 4.
Thomas Salvettus *in vita ms. B. Gometii Lusitani.*

IN.

INDEX

Monasteriorum in quibus viri sanctitate illustres D. P. Benedicti Regulam professi sunt.

INDEX

Urbium, ex quibus viri sanctitate illustres congregationis nostræ prodierunt.

FINIS.

Digitized by Google

NOVA APPENDIX AD CATALOGUM EPISCOPORUM.

Ucusque abbas D. Marianus Armellini horum catalogorum auctor, qui dum monasterium Fulginatense regebat anno 1737. sub initium mensis Maji diem clausit extremum. Cum verò occasio data sit eosdem catalogos typis Romanis edendi anno 1755. operæ pretium se facturum existimat, qui editioni huic postremæ incumbit; quatuor alios episcopos, qui posterioribus annis è Casinensi congregatione prodiere, eamdem sequendo methodum breviter adnotare, illisque unum præmittere S. R. E. cardinalem, qui in hisce catalogis locum non habuerat.

D. FORTUNATUS TAMBURINUS Mutinæ ortus die 11. Febr. an. 1683. patrem habuit Simonem ducis Mutinæ consiliarium, patruum verò Michaelem-Angelum Tamburinum inclitæ societatis Jesu præpositum generalem. Adolescens cum esset (nondum enim decimumsextum ætatis suæ annum excesserat) viam mandatorum Dei præ oculis habens, sæculi contemptis illecebris in patrio S. Petri cœnobio, ut illius alumnorum albo adscriberetur monasticas induit vestes, statimque ad Parmense S. Joannis Evangelistæ monasterium mittitur, ubi expleto prius tyrocinio, ordinis nostri regulam professus est. Pietati, liberalibusque disciplinis addictus, eam sibi præcipuè dotem beneficio naturæ collatam fuisse ostendit, ut maximæ, quam de se in diem concitabat expectationem, cumulatissimè semper responderet. Hinc Mutinam paucis interjectis annis reversus magno Bacchinio acceptissimus fuit, tantumque sub celeberrimo viro, eruditionis, solidæque doctrinæ percepit, ut brevi Parmam profectus, philosophiæ, dogmaticæque theologiæ rudimentis in eodem cœnobio, plerisque adolescentibus imbuendis egregiam operam vacaverit; jure proinde præstantissimus Parmensis episcopus Camillus Marazzani Tamburini doctrinam, animique dotes maximi semper fecit, interque synodales examinatores adlegit. Romam deinceps accitus in nostro collegio S. Anselmi theologiam iterum interpretatus est. Electus tandem ejusdem monasterii S. Pauli prior moxque ob spectatam animi virtutem per omnes honorum gradus inter abbates relatus, vir fovendis, alendisque litteris natus juris canonici explicandi munus in eodem collegio suscepit, parique laude exercuit, eruditè, purèque docendo. Interim summa in existimatione apud apostolicam sedem jugiter habitus, ejus opera, prudentiaq: Summi Pontifices gravioribus in rebus frequentissimè, æquè commodè, ac tuto usi sunt. Romanæ Lateranensi synodo sub Benedicto XIII. ingenti nedum Italiæ, sed universi christiani orbis bono celebratæ inter selectissimos interfuit theologos, ab eodemque Pontifice sacræ Indicis congregationi adscriptus, & inter sanctæ Inquisitionis qualificatores cooptatus, moxque a Clemente XII. sacrorum quoque rituum congregationis patribus adnumeratus est. Interim præclarissimi viri Leandri à Porcia ordinis nostri S. R. E. Cardinalis, cujus nomen adeo celebre Romæ est, ut eum nominare laudare profectò sit, à theologicis consultationibus fuit. Mutinam tandem rediens monasterium S. Petri dum perpetua, qua par est, pa-

pastorali sollicitudine administrat, Romam iterum evocatus coenobii S. Pauli regimen suscepit, donec inclarescentibus meritis a Sanctissimo Domino nostro BENEDICTO XIV. P. M. purpura nec cogitans communi voto condecoratus est anno 1743., congregationique sacrorum rituum praefectus. Ad tantae dignitatis fastigium evectus adeo cordatissimo viro, suscepti ab adolescentia instituti normam retinendi, studium insedit, ut a monachorum aedibus divelli nunquam potuerit; ibidemque quantum muneris honorisque patitur ratio, monasticae solitudini sedulò vacet. Plura de viro ad christianam rempublicam propagandam doctrina, consiliis, ac pietate assiduè intento in modestiae singularis, qua praeditus est obsequium, silentio sunt praetereunda, pauca haec, quae cuique perspecta sunt, delibasse sufficiat.

D. ANGELUS LONGO, in saeculo Dominicus, nobili genere Beneventi natus anno 1700. die 16. Februarii patrem habuit Camillum oppidi Vinchiaturi marchionem, matrem verò lectissimam foeminam Franciscam Villacampo Granata; annorum sexdecim cum esset in casinensi coenobio inter S. P. nostri Benedicti asseclas cooptatus est, bonarumque artium elementis tum Casini, tum Romae in collegio D. Anselmi egregiè imbutus in ipsum Casinum rediens, ibidem duodecim integris annis philosophiam primum, deinde theologiam adolescentibus plerisque accuratissimè tradidit. Casinensis dioecesis vicarius generalis constitutus optima quaeque tum doctrinae, tum prudentiae praebuit documenta; sagacis enim indolis erat, in explicandisque negotiis summa pollebat dexteritate; hinc prior Cajetani coenobii, deinde Casinensis quoque electus, dum ad majora in congregatione nostra assequenda, illum praeclarae virtutis meritum in diem evehebat, anno 1746. Theanensi thiara decoratus est. Maxima certè Angelus praestiturus erat gregi suo beneficia, nisi propera morte sublatus fuisset die 19. Octobris anno 1749. in Neapolitano SS. Severini, & Sosii coenobio. Vixit annos 49. menses octo, dies tres, ejusque corpus humatum est in parva Sanctissimi Crucifixi ecclesia eidem monasterio contigua.

D. JOSEPH ANTONIUS de Requesenz Panormi perillustri genere ortus anno 1703. ab ineunte aetate, anno nimirum 1719. in Gregoriano S. Martini de Scalis monasterio solemnibus emissis votis Deo sub S. Benedicti regula se totum dicavit in cultioribus litteris egregiè eruditus, philosophiam moralemque scientiam in eodem, aliisque coenobiis edocuit. Cum verò ob spectatam ejus animi probitatem Papiae monialium confessiones audiendi, munus suscepisset, expectationi, quam de se concitaverat perbellè adeo satisfecit, ut ad patrium coenobium brevi revocaretur, ibique tyronum magister constitueretur. Eo in munere nullum quidem non movit lapidem, ut adolescentes tum optimis moribus, tum praeclaris quibusque disciplinis satis informarentur. Hinc prior electus, cum singulari omninò prudentia provinciam sibi creditam plerisque in monasteriis administrasset, nedum domesticorum amorem, verum & summam Panormitanae urbis existimationem sibi conciliavit; praesertim cum sacrae Inquisitionis consultoris munere fungeretur. Inter abbates deinde cooptatus anno 1751. & ipsius S. Martini coenobii suscepto regimine, idem semper vitae genus constantissimè retinens, nihil de regularibus exercitiis omittens, monachis omnibus nedum verbo, sed & exemplo praeibat; quare in capitulo generali anno 1754. Visitator electus fuit, ut Siciliae Monasteria perlustraret. Tandem tot tantisque diu exercitae doctrinae, integritatisque meritis inclarescentibus, optimo utriusque Siciliae regis judicio ad Syracusanam ecclesiam designatus, eam anno 1754. à summo Pontifice regendam accepit.

Ne-

Nestoreos annos præclaro adeo pastori lector adprecare, si Casinensis congregationis splendorem, cleri populique Syracusani bonum, vel tantillum cordi habeas.

D. ISIDORUS SANCHEZ de Luna nobilissima inter Neapolitanos gente ortus die 10. Novembris anno 1731. S. Benedicti regulæ solemnibus emissis votis nomen dedit in patrio SS. Severini, & Sosii cœnobio. Cum litteris, græcis præsertim sub Joannis-Baptistæ de Miro viri doctissimi institutione, cultioribusque disciplinis, egregiè sedulòque operam navasset, brevi in eodem monasterio sacrorum canonum professor constitutus tantum eruditionis, solidæque doctrinæ speciem præbuit, ut ad ethicam philosophiam, ac deinde dogmaticam theologiam publicè explicandam in ipsa Neapolitana accademia promotus fuerit, librorumque edendorum examinandi perpendendique cura sibi demandaretur. Tandem anno 1748. Arianensis ecclesiæ infulis cohonestatus vix sexennio difficile adeo munus ibidem administraverat, cum anno 1754. ad Tarentinam regendam cathedram translatus est.

D. NICOLAUS-ANTONIUS ex nobilissima JUSTINIANEA gente Venetiis ortus anno 1712. in Patavino S. Justinæ cœnobio Benedictino instituto nomen dedit anno 1730. die 11. Aprilis. Romam missus, ut in S. Anselmi collegio rectam theologiæ, sacrorumque canonum methodum addisceret, in hujusmodi disciplinis adeo profecit, ut in idem cœnobium reversus plerosque adolescentes philosophia primum, deinde sacris canonibus, illaque theologiæ parte, quæ ad mores pertinet egregiè imbuere potuerit. Hinc meritò in academia Patavina doctorali laurea, cunctis plaudentibus redimitus fuit. Vir monasticæ regulæ tenax, quascumque, vel minimas sanctiones maximi semper fecit, eaque prudentiæ, probitatis, ac zeli documenta cumulavit, ut quamvis statutum à Casinensibus constitutionibus tempus in congregatione nondum complevisset, attamen dignissimus visus est, quod Romano Pontifice annuente citiùs in decanorum numerum adlegeretur; moxque in capitulo anni 1745. prior claustralis in Vicentino monasterio constitueretur; quod cum integro triennio optimè administrasset, Patavium ad idem munus exercendum translatus est. Ibi verò nedum regulari observantiæ, sed & asceticis quibusdam libris edendis operam dedit; donec anno 1753. Venetorum Senatu expostulante à BENEDICTO XIV. summo Pontifice Torcellanæ ecclesiæ die 26. Novembris præfectus fuerit, die verò 30. in ecclesia S. Marci consecratus.

F I N I S.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google